Mötesbok: Tekniska nämnden (2024-11-28)

Tekniska nämnden

Datum: 2024-11-28

Plats: Ordersalen

Kommentar:

Dagordning

Beslutsärende

100/24 Fastställande av dagordning och fråga om jäv november 3

101/24 Ekonomiuppföljning november 6

102/24 Investeringsprogram Gator och parker 2025 14

103/24 Tekniska nämndens förslag till investeringsbudget 2026 och plan för 2027 - 2029 samt 10-årigt investeringsunderlag 23

104/24 Förslag revidering av formulering av Grunduppdrag för Tekniska nämnden 40

105/24 Verksamhetsplan 2025 42

106/24 Internkontrollplan 2025 125

107/24 Uppföljning av Kvalitetsdeklarationer 2024 128

108/24 Uppföljning och beslut om revidering av dagvattenprogrammet' 146

109/24 Aktuellt från förvaltningen november 183

110/24 Kurser och konferenser november 184

111/24 Delegationsbeslut och anmälningsärenden november 185

112/24 Ärenden under handläggning - information november 407

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2024-11-10
Tekniska nämnden

Diarienr: TN-2024/00010

Fastställande av dagordning och fråga om jäv november

Förslag till beslut
Tekniska nämnden beslutar

att fastställa sammanträdets dagordning.

att till protokollet notera att ingen person är jävig.

Ärendebeskrivning
Tekniska nämndens föredragningslista finns som bilaga och eventuella ändringar noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller vara närvarande vid nämndens behandling av ärendet.

Beslutsunderlag
Föredragningslista. Bilaga.

UMEÅ KOMMUN

Kallelse/Föredragningslista

Tekniska nämnden

Tid: Torsdagen den 28 november 2024 kl. 10:00
Plats: Ordersalen

Beslutsärende

1	Fastställande av dagordning och fråga om jäv November	*13.00*	
2	Ekonomiuppföljning november	*13.05*	Marcus Bystedt
3	Investeringsprogram Gator och parker 2025	*13.15*	Marcus Bystedt
4	Tekniska nämndens förslag till investeringsbudget 2026 och plan för 2026 - 2029 samt 10-årigt investeringsunderlag	*13.30*	Marcus Bystedt
5	Förslag revidering av formulering av Grunduppdrag för Tekniska nämnden	*13.50*	Karin Isaksson
6	Verksamhetsplan 2025	*14.10*	Karin Isaksson
7	Internkontrollplan 2025	*15.00*	Hanna Ekman
8	Uppföljning av Kvalitetsdeklarationer 2024	*15.15*	Hanna Ekman
9	Uppföljning och beslut om revidering av dagvattenprogrammet	*15.30*	Viktoria Vingmarker/ Hanna Jonsson
10	Aktuellt från förvaltningen november	*16.00*	Karin Isaksson
11	Kurser och konferenser november	*16.30*	
12	Delegationsbeslut och anmälningsärenden november	*16.35*	
13	Ärenden under handläggning - information november	*10.00*	

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse

2024-11-12

Tekniska nämnden

Diarienr: TN-2024/00145

Ekonomiuppföljning november

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

att godkänna ekonomirapporten för november 2024.

Ärendebeskrivning

Ekonomirapport för november 2024 har tagits fram för nämndens verksamheter.

Beslutsunderlag

Ekonomisk rapport okt 2024. Bilaga.

Beredningsansvariga

Marcus Bystedt

Beslutet ska skickas till

Marcus Bystedt

Ekonomiuppföljning oktober

Utgåva: Ekonomiuppföljning 2024 Rapportperiod: 2024–10 Organisation: 20 Teknisk nämnd

UMEÅ KOMMUN

Nämndens budgetavvikelse per oktober är -11,1 mnkr och består av följande:

Verksamhet	Utfall okt 2024	Utfall okt 2023
Gator och parker	8,4	-15,3
Fastighet	-21,3	-24
IT	0,4	6,5
Måltidsservice	1,3	-18
Städ-och verksamhetsservice	-3	-2,1
Gemensamt	3,1	1,8
Totalt, mnkr	**-11,1**	**-51,1**

Nämndens resultat per oktober är ett underskott på -11,1 mnkr jämfört med budget, fördelat per verksamhet enligt tabell. Jämfört med resultatet samma period föregående år, -51,1 mnkr, så är resultatet cirka 40 mnkr bättre. Det som skiljer mellan åren är i huvudsak att kostnaderna för vintern är mer kostnadsmässigt gynnsam för gator och parker, samt ett något lägre underskott inom fastighet jämfört med 2023. Resultatet är även betydligt bättre för måltidsservice 2024 jämförelsevis mot 2023.

Underskottet inom fastighet beror till största del på inledande kostnader för vinter och kyla, där snöröjning och takskottning samt skador orsakade av kyla och snö drar ner resultatet.

Måltidsservice har ett överskott för perioden, åtgärder kring livsmedel har haft effekt och ger ett plus även om tex personalkostnader visar ett litet minus.

Överskotten inom IT beror främst på lägre personalkostnader än budget.

Underskottet inom Städ- och verksamhetsservice beror på personalkostnader. Semesteruttaget under sommaren utgör en del av underskottet mot budget för perioden, då budgetkurvan ligger annorlunda mot faktiskt semesteruttag, den avvikelsen kommer att minska succesivt under hösten medan högre personalkostnader än budget kommer kvarstå året ut.

Inom gemensamt är det ett överskott beroende på personalkostnader samt övriga kostnader som är lägre än budget.

Fler detaljer redovisas under respektive verksamhet.

Prognos per oktober, -13,9 mnkr

Verksamhet	Prognos 2024	Prognos 2024	Prognos 2024	Prognos 2024	Prognos 2024	Prognos 2024	Prognos 2024	Resultat
	jan	mars	april	maj	aug	sept	okt	2023
Gator och parker	0	0	0	0	8	8	8	-26,7
Fastighet	-4	-13,8	-17,8	-15,4	-21,4	-20	-21,6	-30,9
IT	0	0	0	0	0	0	0	1,7
Måltidsservice	0	0	0	0	0	0	0	-21,1
Städ & verksamhet	-1	-1	0	0	-3,3	-3,3	-3,3	-1,6
Gemensamt	1	2	2	2	3	3	3	1,7
Totalt, mnkr	**-4**	**-12,8**	**-15,8**	**-13,4**	**-13,7**	**-12,3**	**-13,9**	**-76,9**

Prognosen per oktober visar ett förväntat underskott på ca – 13,9 mnkr mot årsbudget.

Den inledande vintern har med snöröjning, takskottning och skador orsakat av kyla och takras medför negativa budgetavvikelser inom fastighet som bedöms påverka hela året. För gator och parker är det en överskottsprognos då kommunen inte kommer att ta över vägar från Trafikverket under 2024, vilket medför att tidigare prognostiserade kostnadsökningar i samband med det inte kommer att inträffa. För städ- och verksamhetsservice är det tillkommande volymer under senare del av året som bedöms medföra ökade kostnader och ge ett underskott för personalkostnader. Inom måltidsservice bedöms olika åtgärder på grund av fortsatt höga priser för livsmedel ge ett resultat i nivå med budget för året och för IT kommer ökande personalkostnader, både rekryteringar och konsulter, att successivt dra ned det inledande överskottet mot ett nollresultat. Inom gemensamt är prognosen 3 mnkr i överskott för perioden.

Fortsatt höga prisnivåer och avtalsjusteringar påverkar nämndens verksamheter generellt för året men i något mindre utsträckning än de senaste åren och hanteras genom att anpassa volym, ambition eller servicenivå där så är möjligt.

Under nuvarande förutsättningar är det väldigt svårt att göra en säker prognos, därför ska prognosen bedömas med en osäkerhet på + 15 och -15 mnkr. Nämnden påverkas till stor del av yttre faktorer som prisökningar och väder, som inte går att styra. Nuvarande bedömning från SKR är att index ligger på mer normala nivåer 2025, ca 2 procent. För licenser, främst från Microsoft, kommer valutaeffekter samt debiteringar medföra kostnadsökningar i slutet av året.

Verksamheternas ekonomi per oktober 2024

Fastighet

Periodresultat -21,3 mnkr

Skötsel/tillsyn visar ett underskott som uppgår till -8,6 mnkr. Underskottet beror uteslutande på snöröjningskostnader som uppgår till -6,2 mnkr. Skador redovisar ett underskott med -17,9 mnkr. Detta beror bland annat på takras på Umeå brandstation, brand Holmsund brandstation, takskador Ö Ersbodaskolan samt vattenskada Gammlia. Däremot redovisar planerat underhåll för närvarande ett överskott på 2,2 mnkr. Ökade kostnader väntas dock de kommande månaderna. Även intäkterna redovisar ett överskott för perioden. Statsbidrag enl massflyktingdirektivet, återsökning av moms samt ökade parkeringsintäkter redovisar tillsammans ett överskott på 2,2 mnkr. I övrigt lägre kostnader med 0,8 mnkr.

Specificering kostnader kopplade till vintern:

Specifikation vinterkostnader, tkr	Periodbudget	Periodutfall	Periodavvikelse	Årsprognos
Skötsel/tillsyn	**-53 768**	**-62 348**	**-8 581**	**-8 000**
varav snöröjning mm	*-33 531*	*-39 752*	*-6 221*	-9 500
Media	**-88 790**	**-91 268**	**-2 478**	**-1 000**
varav elkostnader	*-42 587*	*-42 937*	*-350*	-1 150
varav värmekostnader	*-34 754*	*-36 262*	*-1 508*	1 400
varav vattenkostnader	*-11 449*	*-12 069*	*-621*	-1 250
Skador	**-7 083**	**-24 968**	**-17 885**	**-19 000**
varav vinterskador		*-12 315*		-13 439
Varav takskottning, tkr	**tom 2024-10**	**2023**	**2022**	**2021**
Takskottning (utfall)	-2 717,9	-9 935,0	-2 325,3	-26 426,1

Prognos -21,6 mnkr

Skötsel/tillsyn prognosticeras gå med ett underskott på -8,0 mnkr. Underskottet beror uteslutande på snöröjningskostnader, -9,5 mnkr. Kostnaderna för skador prognosticeras gå med ett underskott på -19,0 mnkr i slutet av året. Underskottet beror till stor del på snö- och vinterskador. Prognosen på planerat underhåll ser ut att landa med ett underskott på -1,5 mnkr. Däremot beräknas intäkterna gå med ett överskott på 6,6 mnkr. Det utgörs främst av statsbidrag enl massflyktingdirektivet, ökade parkeringsintäkter samt återsökning av moms. I övrigt lägre kostnader med 0,3 mnkr.

Gator och parker

Periodresultat 8,4 mnkr

Gator och vägar (7,5 mnkr) Endast några få större snöfall inledningsvis för året medför ett överskott.
Parker (-7,3 mnkr). Många besökare i parkerna medför höga kostnader. Höst och vintersäsongen pågår med bla arbete i skog.
Färdtjänst (8,2 mnkr). Nivå på resande är för närvarande något lägre jämfört med innan pandemin. Upphandling klar, nytt avtal från och med 2025-02-01.

Prognos 8 mnkr

Årsprognosen för gator och vägar (5 mnkr), parker (-3 mnkr) och färdtjänst (6 mnkr) är 8 mnkr. Kommunen tar inte över vägpaketet från Trafikverket under 2024, vilket medför överskott inom gator och vägar, minskat resande inom färdtjänst medför överskott medan parker går med underskott.

DoIT

Periodresultat 0,4 mnkr

Avvikelsen i intäkter (2,4 mnkr) beror på ökad försäljning. Personalkostnaderna avviker med 3,2 mnkr bestående av vakanta tjänster, semesteruttag och föräldraledigheter. Flertalet rekryteringar har genomförts och detta medför att avvikelsen för personalkostnaderna kommer minska. Ytterligare någon rekrytering kvarstår. Övriga verksamhetskostnader följer i princip lagd budget, med undantag för licenskostnaderna som visar en avvikelse på -1,0 mnkr och IT-konsulttjänster -1,5 mnkr. Återbetalning för den gemensamma nämnden (ITKN) påverkar resultatet med totalt -3,5 mnkr hittills.

Prognos 0 mnkr

Det överskott som funnits försvinner succesivt då det pågår en mängd rekryteringar samt att konsulter nyttjas i större utsträckning för att öka arbetstakten. Även kostnader för licenser ökar, detta bestående av generella prisökningar samt behov av ytterligare licenser. Återbetalning till IT-kapacitetsnämnden pga felaktig kostnadsberäkning kommer att påverka resultatet med ca -3,8 mnkr. För att kunna hålla budget justeras köp av konsulter och licenser. Detta gör att prognosen för helåret blir +/-0 mot lagd budget.

Måltidsservice

Periodresultat 1,3 mnkr

Den positiva avvikelsen beror på minskade livsmedelskostnader (+2,2 mnkr) och överskott på transporter, färdiga måltider och förbrukningsmaterial (+0,9 mnkr). Personalkostnader har ett underskott pga sjukfrånvaro och OB/övertid (-1,8 mnkr).

Prognos 0 mnkr

Besparingsåtgärderna för livsmedel har sedan maj månad haft positiv effekt på utfallet. Prognosen på livsmedel är betingad till att besparingsåtgärder är utförda under året som planerat. Övriga risker som kan påverka resultatet negativt är oförutsedda personalkostnader och eftersläpning av större fakturor på till exempel transporter.

Städ- och verksamhetsservice

Periodresultat -3,0 mnkr

Total avvikelse mot budget för perioden med -3,0 mnkr främst bestående av personalkostnader. Avvikelsen för personalkostnaderna påverkas fortfarande lite av att budgetkurvan inte ligger rätt i förhållande till semesteruttaget. Detta rättar till sig under resterande del av året. Resterande del beror på långtidsfrånvaro som ersatts med vikarier, semesterledigheter där vikarier nyttjats samt rekryteringar för att klara av uppdraget på befintliga och tillkommande objekt. Ett litet överskott för intäkter (+0,5mnkr) bestående av bidrag och försäljning. Inköp av förbrukningsmaterial samt maskiner och inventarier ger hittills en avvikelse mot budget med - 0,7mnkr. Detta då det ännu inte finns något nytt avtal för förbrukningsmaterial samt att behovet av att byta ut gamla moppar, trasor och dylikt varit stort. Kontot städning där man budgeterat för inköp av bla fönsterputs visar i dagsläget en avvikelse med +0,5mnkr mot budget. Detta då man valt att utföra vissa jobb själv för att minska kostnaderna. Övriga kostnader följer i princip lagd budget.

Prognos -3,3 mnkr

Årsprognosen är -3,3 mnkr. Tillkommande objekt samt tidigare underbemanning där man under året anställt för att klara av att utföra uppdraget ger högre personalkostnader än budget, ca -3 mnkr. Långtidsfrånvaro bidrar även till kostnadsökningen. Högre kostnader för förbrukningsmaterial då inget nytt avtal är på plats samt ökade kostnader för bilarna när verksamhetsservice tar över bilkostnader från andra förvaltningar. Detta beräknas kosta drygt -0,3 mnkr.

Gemensamt

Periodresultat 3,1 mnkr

Gemensamma kostnader och kostnader för ledning och politik redovisas här. Kostnaderna är lägre än budgeterat utifrån att medel avsatta för insatser eller åtgärder inte nyttjats samt att det på grund av vakanser och tjänstledigheter finns ett överskott inom stödfunktionerna.

Prognos 3 mnkr

Prognosen är satt till 3 mnkr i överskott jämfört med budget.

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse

2024-11-11

Tekniska nämnden

Diarienr: TN-2024/00758

Investeringsprogram Gator och parker 2025

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

att fastställa investeringsprogram för Gator och parker 2025 enligt bilaga.

att bevilja igångsättningstillstånd för samtliga investeringar.

Ärendebeskrivning

Gator och parker har upprättat program för anläggande och ombyggnad av gator och parker, samtliga projekt ligger inom fastställd investeringsram för 2025.

Beslutsunderlag

Investeringsprogram GoP 2025. Bilaga.
Checklistan för handläggning av ärenden inför politiska beslut bedöms inte tillämplig i detta ärende.

Beredningsansvariga

Avdelningschefer

Beslutet ska skickas till

Karin Isaksson
Malin Lagervall
Viktoria Danielsson

UMEÅ KOMMUN

Investeringsprogram Gator och parker 2025

Investeringsbudgeten för år 2025 ger möjligheter till följande arbeten

		Kkr
Budget 2025		217 585
Investeringsprogram 2025		217 585

Objekt	Projekt	Kkr
Gatuinvesteringar:		
Säkra anläggningarnas standard		
	Belysning gator	10 000
	Reinvestering stolpar	5 000
	Reinvesteringar gata	
Uppstartat tidigare år	Eriksdalsvägen H-sund	2 000
	Norra Gimonäsvägen	7 850
	Torsdagsvägen	2 576
	Rälsvägen	3 368
	Frejavägen Holmsund	2 160
	Lagmansgatan/Kungsgårdsv	4 050
	Päronvägen	1 549
	Brännavägen/Åsgatan Hörnefors	9 300
Startas 2025	Blåbärsvägen etapp 1	3 557
	Nydalavägen/Hallonvägen	2 949

Reivesteringar trottoarbeläggningar	600
Reinvesteringar gång- och cykelvägar	3 300
Reinvesteringar konstruktionsbyggnader	4 000
Reinvestering väderskydd	500
Reinvesteringar teknisk utrustning	3 820
El Rådhustorget	680
Reinvestering avfallskärl	500
Trafiksignaler, övervakningssystem	800
Säkra anläggningarnas standard, summa	**68 559**

Trafiksäkerhet och Hållbara färdsätt		
Kollektivtrafik	Väderskyddade cykelparkering	500
	Hållplats väg 503	200
	Storgatan-Sjukhusbacken	
Cykel	Dragongatan	4 100
	Nydalavägen/Blåbärsvägen GC	3 500
	Älgvägen	2 000
	Maja Beskow GC	600
	Fridhemsvägen GC	500
	Nydalavägen/Axtorpsvägen GC	500
	Mariehemsängarna GC	300
	Tegsvägen GC	250
	Kyrkbron Stadskyrkan GC	150
	Broparken GC	150
	Cykelparkeringar på Rådhusesplanaden	100
	Utr bredda GC ovanför Svingen	
Trafiksäkerhet	Belysning Grubbevägen	300
	Farthinder	150
	Enkelt avhjälpa hinder	500
	Utredningar trafiksäkerhet	2 090
	Trafiksäkerhet och hållbara färdsätt, summa	**15 890**
Klimatanpassningar		
	Trädplant. klimatåtgärd	2 500
	Åtgärder Dagvatten	2 000
	Åtgärder ras, skred, erosion	2 000

	Klimatanpassningsutredningar	1 500
	Eftersatta dagvattendiken	1 000
	Klimatanpassningar	600
	Mariehemsdammen	600
	Öbacka strandpark et 3	500
	Backen erosionsskydd	500
	Vattenpump från älven	300
	Storsjöparken dammen	200
	Mariedalsparken	200
	Sagotjärn dränering	200
	Klimatanpassningar, summa	**12 100**
Djupbäcken Klimatanpassning		
	Sandbackaparken	3 750
	Sandbackadammen	3 750
	Djupbäcken Klimatanpassning, summa	**7 500**
Tvärån Klimatanpassning		
	Tvärån Klimatanpassning	7 500
	Tvärån Klimatanpassning, summa	**7 500**
Framkomlighetshöjande kollektivtrafik		
	Utredning bussgator Ersboda	2 250
	Västra Kyrkogatan	1 000
	Reglerhållplats Umedalen	500
	Framkomlighetshöjande kollektivtrafik, summa	**3 750**
Utredningar inför investeringar		
	Utredningar inför investeringar	1 100
	Utredningar inför investeringar, summa	**1 100**

Kommun- & stadsdelssatsningar		
	Kommun- & stadsdelssatsningar	2 200
	Kommun- & stadsdelssatsningar, summa	**2 200**
Fordon		
	Fordon	7 700
	Fordon, summa	**7 700**
Gatuinvesteringar, enskilda projekt exkl. ombudgeteringar		
Stadsmiljöavtal	Kungsgatan	8 000
	Bölevägen	7 286
	Norra Obbolavägen	5 000
	Dragongatan	3 000
	Nipvägen	1 000
Övriga namngivna	Renmarkstorget	20 000
	Kungsvägen	16 000
	Väg 503	10 000
	Järnvägspassage Holmsund	2 000
	Medfinansiering TRV*	
	Norrbyskär*	
	Storgatan*	
	Sjukhusbacken*	
	Västra Esplanaden, ombyggnad*	
	** ombudgeteras från 2024*	
	Gatuinvesteringar, enskilda projekt, summa	**72 286**
Investeringar gata, summa		**198 585**

Parkinvesteringar:		
Skog		
	Skogsvårdande åtg	1 550
	Stadsliden	200
	Strömbäck/Kont	200
	Diken o dagvatten	150
	Grössjön	100
	Skog, summa	**2 200**
Parker		
Mindre ändringar/utrustning	Mindre ändring i parker	600
	Mindre parkreinvesteringar	500
	Parkernas belysning	300
	Parkträd	100
Reinvestering parker	Körsbärsdalen	800
	Hedlundadungen	700
	Rådhusparken	375
	Nydala åtgärder enligt utvecklingsplan	300
	Erikslund	175
	Jakob grubbs park	175
	Broparken	125

	Umedalens äventyrslek	125
	Rådhusesplanaden	125
	Parker, summa	**4 400**

Lekparker		
Mindre ändringar/utrustning	Åtgärder till följd av säkerhetsbesiktningar	550
	Reparationer utrustning	350
	Målning utrustning	200
Reinvestering lekparker	Marie skolpark	1 900
	Pärkällarparken	450
	Spelmansparken	220
	Kungsängen	220
	Rymdparken	170
	Granparken sargbyte	120
	Lillskogsparken	120
	Korpralsparken	100
	Lekparker, summa	**4 400**

Strandpromenaden, alla broar runt		
	Bölesholmarna	1 000
	Kvarnlunden	700
	Öbackaparken	500
	Strandpromenaden, alla broar runt, summa	**2 200**

Utredningar allmänt		
	Utredningar allmänt	440

	Utredningar allmänt, summa	**440**
Gatuträd		
	Gatuträd	660
	Gatuträd, summa	**660**
Parkinvesteringar, enskilda projekt		
	Storsjöparken	3 700
	Ålidhem stadsmiljö park	1 000
	Mariedalsparken*	
	** ombudgeteras från 2024*	
	Parkinvesteringar, enskilda projekt, summa	**4 700**
Investeringar park, summa		**19 000**
Investeringar Gator och parker, summa		**217 585**

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2024-11-11

Tekniska nämnden

Diarienr: TN-2024/00759

Tekniska nämndens förslag till investeringsbudget 2026 och plan för 2027 - 2029 samt 10-årigt investeringsunderlag

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

att överlämna förslag till investeringsbudget 2026 och plan för 2027 – 2029 samt 10-årigt investeringsunderlag till kommunstyrelsen som underlag till kommande planeringsprocess.

att anse ärendet justerat.

Ärendebeskrivning

I enlighet med Kommunstyrelsens beslut KS-2024/00433 att ge tekniska nämnden i uppdrag att upprätta förslag till investeringsbudget 2026 och plan för 2027–2029 samt 10-årigt investeringsunderlag avseende fastigheter, vägar, gator och parker samt därtill hörande utrustning har Tekniska nämnden tagit fram ett förslag till investeringsbudget 2026 och plan för 2027–2029 samt 10-årigt investeringsunderlag, bilaga 1 och 2, samt en wordfil med förklaringar till nya och/eller ändrade investeringar/förhyrningar där förslag till externförhyrningar ingår, bilaga 3.

I samma beslut ingår att stadsledningskontoret får i uppdrag att komplettera tekniska nämndens förslag med reinvesteringar och årligen återkommande ramanslag samt att det sammanställda förslaget till investeringsbudget 2026 och plan för 2027–2029 samt 10-årigt investeringsunderlag ska ingå i förslaget till Planeringsdirektiv 1.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 TNs förslag Planeringsdirektiv 1 2026-2035 fastighet. Bilaga.
Bilaga 2 TNs förslag Planeringsdirektiv 1 2026-2035 GoP. Bilaga.
Bilaga 3 - förklaringar till nya och-eller ändrade investeringar-förhyrningar. Bilaga.

Tjänsteskrivelse

Dnr: TN-2024/00759

Beredningsansvariga

Christina Lundgren
Annelie Borin
Marcus Bystedt
Urban Blomdahl

Beslutet ska skickas till

Marcus Bystedt
KS diarium

Mall till TN - Planeringsdirektiv 1 investeringar, budget 202

				Senaste budgetbeslut (2024-06-17) + ombudgeteringar från 2023 + år 2035					Förslag förändringar till Planeringsdirektiv 1													
				Förslag investeringsbudget 2025 samt plan 2026-2028					Förslag förändringar					Förslag förändringar								Totalt
				Budget	Plan	Plan	Plan	Summa	Första budget	Plan	Plan	Plan	Summa	Utanför planperioden						Summa	Summa	
Nämnd	Kategori	Projektnamn	Geografi	2026	2027	2028	2029	2026-2029	2026	2027	2028	2029	2026-2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2030-2035	2026-2035	Kommentar
Teknisk nämnd	Attraktiv	Kungsgatan	Centrala stan	6 000	0	0	0	**6 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Järnvägspassage Holmsund	Holmsund	3 000	20 000	30 000	0	**53 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Väg 503	Ej specificerat	10 000	19 500	19 500	0	**49 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Attraktiv	Norra Obbolavägen	Teg	6 000	1 405	3 595	0	**11 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Åtgärdsprogram Framkomlighetshö	Ej specificerat	3 750	3 750	3 750	0	**11 250**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Djupbäcken Klimatanpassning		17 500	20 000	20 000	0	**57 500**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Cykelparkering Umeå Ö och Umeå C	Centrala stan	6 000	0	0	0	**6 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Tvärån Klimatanpassning		17 500	20 000	20 000	0	**57 500**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Attraktiv	Kollektivtrafiknod Trandansen		0	0	15 000	0	**15 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Attraktiv	Snötipp		0	0	9 000	0	**9 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Attraktiv	Hissjövägen		0	0	5 000	5 000	**10 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Viadukt Tomternavägen	Sävar	0	11 258	11 258	0	**22 516**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	GC-bro Sävarån	Sävar	0	6 000	6 000	10 000	**22 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Bro över Stationsentré	Teg	0	23 264	23 264	0	**46 528**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Renmarkstorget	Centrala stan					**0**	6 079	5 000			**11 079**							**0**	**11 079**	
Teknisk nämnd	Klimat	Kontaktvägen	Västerslätt/Rödäng					**0**	500	2 000	10 000	7 500	**20 000**							**0**	**20 000**	
Teknisk nämnd	Klimat	Humleparken inkl. GC	Klockarbäcken					**0**		500	6 000		**6 500**							**0**	**6 500**	**Koppling till Klockarbäcken från Umedalen**
Teknisk nämnd	Klimat	Storgatan Öst på stan	Centrala stan					**0**	250				**250**		2 000	10 000	8 000			**20 000**	**20 250**	**vasagatan - östra strandgatan**
Teknisk nämnd	Klimat	Storgatan Väst på stan	Centrala stan					**0**	250			2 000	**2 250**	10 000	8 000					**18 000**	**20 250**	**renmarkstorget - västergatan**
Teknisk nämnd	Klimat	Skolgatan Väst på stan	Centrala stan					**0**	250				**250**	2 000	10 000	8 000				**20 000**	**20 250**	
Teknisk nämnd	Klimat	Skolgatan Öst på stan	Centrala stan					**0**	250				**250**			2 000	10 000	8 000		**20 000**	**20 250**	
Teknisk nämnd	Klimat	Skravelsjövägen i Röbäck	Röbäck					**0**		500	2 000	12 500	**15 000**	6 000	4 000					**10 000**	**25 000**	
Teknisk nämnd	Demografi	Vånortsparken	Centrala stan					**0**	500	5 500			**6 000**							**0**	**6 000**	**Del av Vånortsparken i samband med Kungsgatan**
Teknisk nämnd	Demografi	Döbelns park	Centrala stan					**0**					**0**			6 000				**6 000**	**6 000**	**I samband med storgatan östra**
Teknisk nämnd	Demografi	Torpardungen	Teg					**0**				4 505	**4 505**							**0**	**4 505**	
Teknisk nämnd	Attraktiv	Sopkärl	Ej specificerat					**0**	2 500	2 500	2 500		**7 500**							**0**	**7 500**	**Nytt lagkrav, ryms ej inom befintliga ramar**
Teknisk nämnd	Attraktiv	Älidhem stadsmiljö Gata	Älidhemsområdet	0	1 000	3 000	0	**4 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Attraktiv	Gatuprojekt nya	Ej specificerat	0	0	0	61 579	**61 579**				-61 579	**-61 579**	-18 000	-24 000	-26 000	-18 000	-8 000	70 000	**-24 000**	**-85 579**	
Teknisk nämnd	Demografi	Tegsbron	Ej specificerat	0	0	0	5 000	**5 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Olofsdals park	Nydala	0	0	4 000	0	**4 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Attraktiv	Älidhem stadsmiljö Park	Älidhemsområdet	5 000	0	0	0	**5 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Parkprojekt nya	Ej specificerat	0	0	0	4 505	**4 505**				-4 505	**-4 505**						4 780	**4 780**	**275**	
		Summa totalt		**74 750**	**126 177**	**173 367**	**86 084**	**460 378**	**10 579**	**16 000**	**20 500**	**-39 579**	**7 500**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**74 780**	**74 780**	**82 280**	

Bilaga 3 – förklaring nya eller ändrade investeringar till investeringsplanen 2026 – 2035 samt förslag till förhyrningar

Inför budgetåret 2026 har Umeå kommun beslutat om en reviderad arbetsmodell där Tekniska nämnden arbetar fram ett planeringsunderlag till verksamhetsnämnderna som sedan respektive nämnd yttrar sig om under vårens process. Underlaget har arbetats fram i samverkan med tjänstepersoner i nämnderna och dialogmöte har genomförts med respektive nämnds presidium.

Arbetet har präglats av betydande revidering av befolkningsprognosen vilket har lett till behov av omprövning av ett antal budgetposter. Arbetet fortsätter med att fördjupa analyserna inför yttrandena i mars. Om förutsättningarna ändras igen så behöver investeringsplanen återigen anpassas. När förutsättningarna ändras snabbt blir osäkerheten stor och att ha en god (plan-)beredskap samt att skapa flexibilitet blir viktigt. För kommunen behöver en klok avvägning ske mellan aktuella prognoser och att skapa förutsättningar för att nå kommunens mål.

Fastighetsinvesteringar

Brand- och räddningsnämnden – förändrade investeringar

Investeringsprojekt inom investeringsunderlag – beskrivning/motivering

- **Ny – Brandstation Signalvägen funktioner maa av krav på höjd beredskap** – 15 mnkr 2026 och 14 mnkr behövs 2027 för att utöka lokaler och funktioner för fler utryckningsfordon, arbetsplatser mm med anledning av förhöjda krav kring samhällets civila beredskap samt kunna tillskapa funktioner för en bättre arbetsmiljö för utryckningspersonal i enlighet med "Friska brandmän".
- **Tidsförskjutning - Brandstation Norr –** Projektet föreslås byta namn till Brandstation Umeå Östra för att spegla det kommande namnet på brandstationen. 28 mnkr föreslås flyttas från år 2026 till 2027 för att följa byggplanen bättre på grund av försening av utbyggnad av infrastrukturen i området.
- **Tidsförskjutning – Brandstation ny –** Projektet med nästa nya brandstation flyttas fram 3 år och planeras bli klart till 2034. 50 mnkr flyttas från 2029 till 2032, 75 mnkr från 2030 till 2033 och 100 mnkr från 2031 till 2034.
- **Tidsförskjutning – Utrustning och inv ny Brandstation –** 5 mnkr flyttas från 2029 till 2032, 12 mnkr från 2030 till 2033 och 38 mnkr från 2031 till 2034 för att följa byggplanerna.

Fritidsnämnden – förändrade investeringar

Investeringsprojekt inom investeringsunderlag – beskrivning/motivering

- **Tidsförskjutning - Fritidsgård –** Projektet föreslås flyttas fram i tid. Ena fritidsgården med 4,1 mnkr flyttas från 2029 till 2030 och den andra med 4,4 mnkr flyttas från 2032 till 2034.
- **Tidsförskjutning - Idrottsplats/hall -** Projektet föreslås flyttas fram i tid. Ena idrottsplatsen/hallen med 59,8 mnkr flyttas från 2029 till 2030 och den andra med 63,5 mnkr flyttas från 2032 till 2034.

- **Ny – Umeå Arena tillbyggnad isgrop, klimatanpassning –** 10 mnkr behövs 2026 för en tillbyggnad för en isgrop för ismaskinerna att tömma snön i. Det skulle leda till en väsentlig vattenbesparing och ett bra miljöval då man idag fyller maskinen cirka 20 gånger per/dygn med 800 liter vatten. Detta vatten skulle man kunna återvinna tillbaka till ismaskinerna. Det medför också att ismaskinerna skulle slippa åka utanför arenabyggnaden för att släppa av snön och då minska slitaget på ismaskinerna. Man kommer även slippa hantering av snö med lastmaskin utanför arenan.
- **Tidsförskjutning - Inventarier Fritidsgård –** Medel för inventarierna till nya fritidsgårdar flyttas från 2029 till 2030 med 0,5 mnkr och från 2032 till 2034 med 0,5 mnkr för att följa byggplanerna.
- **Förändrat - Inventarier Idrottsplats/hall -** Medel för inventarierna till nya idrottsplatser/hallar behöver ökas på grund av generella prisökningar med 0,4 mnkr per objekt. Dessutom föreslås medel flyttas från 2029 till 2030 med 0,5 mnkr och från 2032 till 2034 med 0,5 mnkr för att följa byggplanerna. Ny summa för inventarier blir då 1 mnkr år 2030 respektive på 2034.

För- och grundskolenämnden – förändrade investeringar

Investeringsprojekt inom investeringsunderlag – beskrivning/motivering

Den förändrade befolkningsprognosen påverkar antalet barn i kommunen. Störst påverkan har prognosen på de yngsta barnen inom förskolan men succesivt påverkas också antalet barn i äldre åldersgrupper. Under året har en ny förskolestruktur beslutats som nu succesivt ska inarbetas i investeringsplanen så att rätt prioriteringar kan göras. Det längre perspektivet präglas av en större osäkerhet och ändras behoven behöver planen revideras igen.

Trots färre barn finns områden där det är brist på plaster, främst på landsbygden. Det har också skett en kraftig utbyggnad av förskolan under ett antal år och där finns behov av att ersätta tillfälliga lösningar som skapats genom åren när vi haft platsbrist där tillfälliga bygglov gäller maximalt i 15 år.

I detta underlag hanteras enligt instruktionerna enbart namngivna projekt vilket innebär att ospecificerade ramar inte ändrats även där projekt förskjutits, detta hanteras i yttrandena i mars och det ger mer tid att fördjupa analyserna.

Aktuella förändringar och nya projekt;

- **Tidsförskjutning - Förskola Hörnefors 4 avd** – Programarbete klart. Projektering och entreprenad är framskjuten till 2032. 2 mnkr på 2024 och 20 mnkr på 2025 ligger kvar i planen, medan 19,4 mnkr flyttas från 2026 till 2032. Volymökning 3 avd då 1 avd förhyrd paviljong på förskolan Paletten avvecklas när den nya förskolan är klar.
- **Tidsförskjutning - Förskola Innertavle 4 avd** – Projektet är framflyttat 2 år och väntas klar 2030. Istället för helt ny plats planeras nu för utökning på befintlig tomt. Volymökning 1 avd då förhyrd, äldre paviljong på förskolan Brännan 2 avd och villaförskolan på Tränset 1 avd avvecklas.
- **Tidsförskjutning - Förskolan Lövö 4 avd** – Programarbete klart, utfördes under 2024. Projektet är framflyttat till 2030 då förutsättningarna i Holmsund behöver utredas mer innan beslut kan fattas. Projektet planeras inte leda till volymökning då tillfälliga avdelningar på Sandvik skola avvecklas.

- **Tidsförskjutning - Förskola Metallurgen 8 avd** – Bostadsbyggandet i området har lägre takt och därför avvaktas projektet i dgasläget. Projektering klar, utfördes under 2023 - 2024. Entreprenaden är nu framskjuten 6 år och väntas klar 2035. Volymökning 4 avd då förskolan Växthuset 4 avd planeras avvecklas för att ge plats för framtida exploatering.
- **Tidsförskjutning - Förskola Olofsdal 8 avd** – Projektet är framflyttat 2 år och väntas klar 2032. Volymökning 4 avd då förskolan Snöflingan 4 avd i förhyrda paviljonger ska avvecklas.
- **Tidsförskjutning - Förskolan Storsjö 1 avd** – Projektet är framflyttat 1 år från 2026 till 2027 med 5 mnkr. Projektet leder inte till en volymökning då tillfälliga avdelningar på Sandvik skola avvecklas.
- **Tidsförskjutning - Förskola Tomtebo Strand 6 avd** – Projektet är framflyttat 4 år och påbörjas 2030 istället för 2026 och förväntas klar till år 2032. Volymökning 6 avd.
- **Förändring – Förskolestruktur 16 avd** – 28,4 mnkr flyttas från 2027 till projekt Förskola Yttersjö 4 avd där nya förskoleplatser behövs.
- **Förändring - Förskolor med kök 12 avd per år** – 16,6 mnkr flyttas från 2028 till projektet Förskola Yttersjö (etapp1) år 2028 för att delfinansiera den och 32,2 mnkr flyttas från 2029 till 2035. Budgeterade medel bedöms räcka till 10 avd/år från 2029 istället för 12 avdelningar och namnet ändras motsvarande. Planering pågår för de områden där platser saknas, bygglov går ut samt där dåliga lösningar behöver ersättas. Gäller bland annat Tavelsjö, Hissjö, Sörmjöle och Yttersjö etapp 2. Samplanering behöver ske med skollokalerna.
- **Ny – Förskola Yttersjö 4 avd –** Nytt projekt förlagt under åren 2026–2028. Medel tas från ”Förskolestruktur 16 avd” med 28,4 mnkr samt ”Förskolor med kök 12 avd per år” med 16,6 mnkr, totalt 45 mnkr. Volymökning 1 avd då 3 avd i 3 befintliga byggnader ersätts med en ny byggnad.
- **Förändring - Volym/ombyggnation förskolor spec** – Medel för 2035 läggs till med 14,9 mnkr för att fortsätta ramen. Delfinansierar behov enligt ovan.
- **Tidsförskjutning** - **Inv Fsk Hörnefors 4 avd** - Medel för inventarierna till nya förskolan flyttas från 2026 till 2032 med 1,4 mnkr för att följa byggplanerna.
- **Tidsförskjutning** - **Inv Fsk Innertavle 4 avd** – Medel för inventarierna till nya förskolan flyttas från 2028 till 2030 med 1,2 mnkr för att följa byggplanerna.
- **Tidsförskjutning** - **Inv Fsk Lövö 4 avd** – Medel för inventarierna till nya förskolan flyttas från 2026 till 2030 med 1,06 mnkr för att följa byggplanerna.
- **Tidsförskjutning** - **Inv Fsk Metallurgen 8 avd** – Medel för inventarierna till nya förskolan flyttas från 2029 till 2035 med 2,4 mnkr för att följa byggplanerna.
- **Tidsförskjutning** - **Inv Fsk Olofsdal 8 avd** – Medel för inventarierna till nya förskolan flyttas från 2030 till 2032 med 2,8 mnkr för att följa byggplanerna.
- **Tidsförskjutning** - **Inv Fsk Storsjö 1 avd** – Medel för inventarierna till nya förskolan flyttas från 2026 till 2027 med 0,3 mnkr för att följa byggplanerna.
- **Tidsförskjutning** - **Inv Fsk Tomtebo Strand 6 avd** – Medel för inventarierna till nya förskolan flyttas från 2028 till 2032 med 2,1 mnkr för att följa byggplanerna.
- **Förändring – Inventarier Förskolor med kök, 12 avd per år** – 0,1 mnkr från 2027 och 2 mnkr från 2028 flyttas till Inventarier Förskola Yttersjö 4 avd 2028. 8,2 mnkr är inlagda för att fortsätta ramen för 2035. Projektnamnet förslås bytas till Inventarier Förskolor med kök, 10 avd per år.
- **Ny – Inventarier Förskola Yttersjö 4 avd –** Medel flyttas från ”Inventarier Förskolor med kök, 12 avd per år” med 2,1 mnkr och läggs in på 2028 för att följa byggplanerna.
- **Förändrat - Inventarier Renovering/ombyggnation förskolor** – 3,5 mnkr läggs till år 2035 för att fortsätta ramen.

- **Tidsförskjutning - Grisbackaskolan kök matsal 4 klassrum** – Förskjuter 3 mnkr från år 2026 till 2027 för att finansiera eftersläpande kostnader i projektet. Planerat inflyttningsdatum ändras inte.
- **Tidsförskjutning - Grundskola ny (1 ny vart 3:e år)** – Behovet av nya skolor är kopplade till nya stadsdelar, bostadsbyggande och tillväxt. Här finns en osäkerhet då befolkningsprognoserna ändrats mycket de senaste åren, men när bostadsbyggandet och tillväxten ökar då behövs skolorna. För de närmaste åren bedöms att projekten kan senareläggs under prognosperioden. 33,676 mnkr flyttas därför från 2029 till 2035.
- **Tidsförskjutning - Rödängsskolan nybyggnad en parallell F-6** – Projektet är förändrat (etappindelat) och etapp 1 består nu av att bygga en parallell F-3 som ersätter dagens skolbyggnad som är i dåligt skick. I projektet skapas förutsättningar för att i etapp 2 komplettera med en parallell åk 4 – 6 samt mindre idrottshall. 50 mnkr flyttas från 2028 till 2030 för etapp 2.
- **Förändring - Volym/ombyggnad grundskolor spec** – Umeå kommun har ett stort antal grundskolor och de behöver utvecklas, byggas om och renoveras för att vara funktionella. Behoven varierar mellan skolorna och arbete pågår med utredning och prioritering innan projekten kan namnsättas. Några kommer vara i behov av medel 2027 – 2028.
  Aktuella skolor som utreds är
  - Brännland skola (ersätta paviljong mm).
  - Grubbeskolan 6 paralleller åk 7 - 9
  - Hissjö skola, ersätta paviljong, samplaneras med förskolans behov.
  - Backens skola (ersätta paviljong).
  - Sofiehemsskolan (tillgänglighet mm).
  - Resursskola (långsiktigt behov, ersätta paviljong)
  - Röbäck skola (ersätta paviljong).

  Föreslås att flytta 34 mnkr från Volymbehov Norra och -0,249 mnkr från Volymbehov Västra 2027 till det här projektet år 2027.
- **Förändring - Volymbehov Norra** – Medel för det här projektet föreslås läggas ihop med Volym/ombyggnad grundskolor med 34 mnkr år 2027. Posten utgår ur underlaget.
- **Förändring - Volymbehov Västra** – De medel som blev kvar -0,249 mnkr förslås läggas ihop med Volym/ombyggnad grundskolor år 2027. Posten utgår ur underlaget.
- **Tidsförskjutning - Inv Rödängsskolan nybyggnad en parallell F-6** – Medel för inventarierna till skolan flyttas från 2028 till 2027 med 2 mnkr och 0,5 mnkr flyttas till 2030 för att följa byggplanerna.
- **Tidsförskjutning - Inventarier Grundskola ny (1 ny vart 3:e år)** - Medel för inventarierna till ny skola flyttas från 2029 till 2035 med 6 mnkr.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden – förändrade investeringar

Befolkningsprognosens förändring påverkar GVNs behov, men på lite längre sikt. De närmaste åren fortsätter antalet elever att öka men samtidigt pågår projektet “1 000 nya gymnasieplatser” som kommer färdigställas de närmaste åren.

Investeringsprojekt inom investeringsunderlag – beskrivning/motivering

- **Tidsförskjutning - Ny gymnasieskola** – Projektet med att bygga en ny gymnasieskola är framflyttat bortanför planperioden - 2035 så därför tas 120 mnkr bort från 2029, 280 mnkr från 2030 och 400 mnkr från 2031. Sammanlagt 800 mnkr som skjuts på framtiden.

- **Tidsförskjutning - Vasaskolan gymn elevökn** – Om- och tillbyggnaden av Vasaskolan kommer att utföras i två etapper där idrottshallen kommer att utföras i ett senare skede än om- och tillbyggnationen av själva skolan. Idrottshallen ryms inte på skoltomten och ny detaljplan behövs för att byggnationen ska kunna genomföras. Därför föreslås 61,8 mnkr flyttas från 2026 till 2030 med 9 mnkr och med 52,8 mnkr till 2031, samt flyttar 11 mnkr från 2028 till 2030. Redan beslutade medel från 2024 kommer att ombudgeteras till 2025 och 2026 då projektet har försenats.
- **Förändring – Volym/ombyggnation gymnasieskolor** – Lägger till 29 mnkr år 2035 för att fortsätta ramen för det.
- **Tidsförskjutning - Inv Vasaskolan gymn elevökn** - Medel för inventarierna till skolan flyttas från 2028 till 2029 med 2 mnkr för att följa byggplanerna.
- **Tidsförskjutning - Inventarier Ny gymnasieskola** - Medel för inventarierna till ny gymnasieskola flyttas från 2029 bortanför 2035 med 25,7 mnkr.
- **Förändringar – Inventarier Volym/ombyggnation gymnasieskolor** – 8 mnkr läggs in 2035 för att fortsätta ramen.

Individ- och familjenämnden – förändrade investeringar

Investeringsprojekt inom investeringsunderlag – beskrivning/motivering

- **Förändringar – Daglig verksamhet** – På Magistervägen planeras en större enhet och för daglig verksamhets tillkommande behov förordas inte som tidigare att bygga ytterligare en stor enhet för daglig verksamhet utan istället fler mindre lokaler. Föreslås att anpassa befintliga/inköpta fastigheter för att tillgodose verksamhetens ökade behov av daglig verksamhet. Indelas i 4 etapper över den kommande 10-årsperioden. Från år 2028 föreslås 10 mnkr flyttas till etapp 1 år 2026, 12 mnkr till etapp 2 år 2029, 14 mnkr till etapp 3 år 2032 och 16 mnkr till etapp 4 år 2035. Kvarvarande medel på 2028, 3,4 mnkr, 49,55 mnkr år 2029, 52,6 mnkr år 2032 och 53,65 mnkr år 2033 kan därmed utgå. Ersätts av följande, mindre projekt.
- **Ny – Anpassning ny lokal för Daglig verksamhet etapp 1 –** Volymökning/utökat lokalbehov för daglig verksamhet gör att 10 mnkr behövs 2026 för att anpassa en befintlig lokal för ny verksamhet. Medel föreslås tas ur Daglig verksamhet år 2028.
- **Ny – Anpassning ny lokal för Daglig verksamhet etapp 2 –** Volymökning/utökat lokalbehov för daglig verksamhet behöver 12 mnkr år 2029 för anpassningar. Medel föreslås tas ur Daglig verksamhet år 2028.
- **Ny – Anpassning ny lokal för Daglig verksamhet etapp 3 –** Volymökning/utökat lokalbehov för daglig verksamhet behöver 14 mnkr år 2032 för anpassningar. Medel föreslås tas ur Daglig verksamhet år 2028.
- **Ny – Anpassning ny lokal för Daglig verksamhet etapp 4 –** Volymökning/utökat lokalbehov för daglig verksamhet behöver 16 mnkr år 2035 för anpassningar. Medel föreslås tas ur Daglig verksamhet år 2028.
- **Daglig verksamhet Magistervägen –** Tidsplanen är förskjuten så därför behöver 35 mnkr flyttas från 2026 till 2027.
- **Ny – Kontor socialtjänstpersonal Magistervägen –** På Magistervägen kan byggnaden kompletteras med ett till våningsplan, plan 5. Bedöms bli en kostnadseffektiv lösning. Kan möjliggöra kontorsytor för socialtjänstpersonal där IFN anser att volymbehovet för den

verksamheten har ökat, alternativt kan andra lokaler lämnas. Totalt behövs 43 mnkr varav 20 mnkr år 2026 och 23 mnkr år 2027.

- **Förändring – Gruppboende p 801593 och p 801609 –** Projekt Gruppboende 801593 och Gruppboende 801609 föreslås slås ihop till ett byggprojekt och byta namn till ”Gruppboende Holmsund 2 plan”. Fastigheten byggs som två separata gruppboenden i två plan. Projektet föreslås tidigareläggas för att möte de behov som finns. Från projekt 801593 flyttas 22 mnkr från år 2028 till 2026 och från projekt 801609 flyttas 23 mnkr från 2029 till 2026 med 3 mnkr och till 2027 med 20 mnkr.
- **FÖRÄNDRAT – Gruppboende p 801594 och p 801595 –** Projekt Gruppboende 801594 och Gruppboende 801595 föreslås slås ihop till ett byggprojekt och byta namn till ”Gruppboende Malmen 27 2 plan”, fastigheten byggs som två separata gruppboenden i två plan. Projektet föreslås tidigareläggas för att möte det behov som finns. Från projekt 801594 flyttas 23 mnkr från år 2028 till 2026 och från projekt 801595 flyttas 23 mnkr från 2028 till 2026.
- **Gruppboende 2024, 3 p 801589** – Medel föreslås skjutas fram med 7 mnkr från 2026 till 2028 i väntan på att infrastruktur på planerat område ska bli klart.
- **Förändrat - Gruppboende Cirkelpassaren barn** – Projektet behöver utökas för att kompensera tidigare års kostnadsökningar. År 2026 förslås 8 mnkr läggas till på grund av detta och då får projektet en totalbudget motsvarande övriga gruppboenden.
- **Förändrat - Gruppboenden 2 per år –** Ramen för nya gruppboenden förslås fortsätta med 55,5 mnkr år 2035.
- **Tidsförskjutning - Gruppboende Tomtebogård 2 plan –** 1 mnkr föreslås flyttas från 2026 till 2027.
- **Tidsförskjutning - Korttidsboende, ersätta Älgvägen –** 12 mnkr föreslås flyttas från 2027 till 2028.
- **Ny – Korttidsboende, ny –** Nytt korttidsboende behöver byggas för att svara upp mot kommande volymökningar. Sammanlagt behövs 34 mnkr fördelat med 11 mnkr år 2029 och 23 mnkr år 2030.
- **Ny – Annan boendeform 6 pl vart 2:a år** – Nya boendeplatser som till exempel barnboenden med 6 platser behöver tillskapas vart andra år. Kostnaden för den här typen av boende motsvarar kostnaden för gruppboende inom LSS, vilket skulle innebära att 24,6 mnkr 2029, 25,6 mnkr år 2031, 26,7 mnkr år 2033 och 27,8 mnkr år 2035.
- **Förändring – Inventarier Daglig verksamhet -** medel flyttas ut till de olika etapperna av anpassningar för daglig verksamhet med 1,5 mnkr från 2029 till 2026 för etapp 1, 1,6 mnkr till 2029 för etapp 2, från 2033 flyttas 1,7 mnkr för etapp 3 till 2032 och 1,8 mnkr för etapp 4 till 2035. Kvarvarande medel kan tas bort (0,2 mnkr år 2029 och 0,1 mnkr år 2033).
- **Ny – Inventarier ny lokal för daglig verksamhet etapp 1** – 1,5 mnkr behövs för inventarier år 2026 och medel kan tas ur ”Inventarier Daglig verksamhet” från 2029.
- **Ny – Inventarier ny lokal för daglig verksamhet etapp 2** – 1,6 mnkr behövs för inventarier år 2029 och medel kan tas ur ”Inventarier Daglig verksamhet” från 2029.
- **Ny – Inventarier ny lokal för daglig verksamhet etapp 3** – 1,7 mnkr behövs för inventarier år 2032 och medel kan tas ur ”Inventarier Daglig verksamhet” från 2033.
- **Ny – Inventarier ny lokal för daglig verksamhet etapp 4** – 1,8 mnkr behövs för inventarier år 2035 och medel kan tas ur ”Inventarier Daglig verksamhet” från 2033.
- **Ny – Inventarier Daglig verksamhet Magistervägen** - 7 mnkr behövs för inventarier år 2027.
- **Ny – Inventarier kontor socialtjänstpersonal Magistervägen** – 2 mnkr behövs för inventarier år 2027.

- **Ny – Inventarier Gruppboende Holmsund 2 pl** – 0,84 mnkr behövs för inventarier år 2027 och medel kan tas ur ”Inventarier Gruppboenden 2 per år” från 2028.
- **Ny – Inventarier Gruppboende Malmen 27 2 pl** – 0,65 mnkr behövs för inventarier år 2026 och medel kan tas ur ”Inventarier Gruppboenden 2 per år” från 2028. Gruppboendet är planerat att bli ett förstärkt serviceboende.
- **Ny – Inventarier Korttidsboende ny** – 0,7 mnkr behövs för inventarier år 2030.
- **Förändrat - Inventarier Gruppboenden 2 per år –** Medel för år 2035 läggs till ramen med 1,2 mnkr. 0,65 mnkr flyttas från 2028 till Inventarier Gruppboende Malmen 27 år 2026 och 0,84 mnkr flyttas till Inventarier Gruppboende Holmsund 2 pl år 2027.
- **Ny** – **Inventarier annan boendeform** – 0,7 mnkr behövs 2029, 0,73 mnkr 2031, 0,76 mnkr 2033 och 0,79 mnkr 2035 för inventarier.
- **Ny – Inventarier Servicelägenheter, förhyrda** – 0,36 mnkr behövs för inventarier år 2026, 0,36 mnkr år 2027
- **Ny – Inventarier SOL-boenden, förhyrda** – 1,5 mnkr behövs för inventarier år 2026
- **Ny – Inventarier ombyggnation servicelägenheter, förhyrda** – 0,5 mnkr behövs för inventarier år 2026
- **Ny – Inventarier Utökning CMV (Centrum Mot Våld), förhyrt** – 0,8 mnkr behövs för inventarier år 2026
- **Ny – Inventarier förtätning Masen 9, förhyrt** – 0,8 mnkr behövs för inventarier år 2026
- **Förändrat – Inventarier Socialtjänstens hus** – även 1 mnkr behövs för inventarier år 2027 för den andra etappen av ombyggnation och anpassningar av Socialtjänstens hus.

Kulturnämnden – förändrade investeringar

Investeringsprojekt inom investeringsunderlag – beskrivning/motivering

- **Tidsförskjutning – Bibliotek** – 14,375 mnkr för bibliotek flyttas från 2028 till 2029, 14,663 mnkr från 2029 till 2030, 15,255 mnkr från 2031 till 2034 och 15,56 mnkr från 2032 till 2035. 16,189 mnkr flyttas från 2034 utanför planperioden.
- **Tidsförskjutning - Kulturskolan –** 26,5 mnkr föreslås flyttas från år 2027 till 2026, då den nya tidplanen visar att projektet är färdigställt år 2026.
- **Tidsförskjutning – Inventarier Bibliotek –** 3,4 mnkr flyttas från 2028 till 2030, 6 mnkr från 2029 till 2035, 3,6 mnkr från 2031 till 2035 och 3,9 mnkr från 2034 flyttas utanför planperioden, för att följa byggplanerna.
- **Ny – Inventarier Kulturskolan –** 2 mnkr behövs för inventarier år 2026.

Tekniska nämnden – förändrade tidplaner investeringar, nya investeringar

Investeringsprojekt inom investeringsunderlag – beskrivning/motivering

- **Ny - Nolia Arena, färdigställande av våningsplan –** 13 mnkr föreslås avsättas 2026 för att färdigställa våningsplan 4 för att inrymma 800 m2 administrativa kontorslokaler. Kontorslokalerna är billiga per kvadratmeter att färdigställa i relation till nyproduktion eller att hyra in motsvarande lokaler. Lokalerna skulle klara lösa ett antal volymbehov som finns i olika verksamheter och därmed minska behovet av ytterligare förhyrningar eller så kan befintliga förhyrningar lämnas.

- **Ny - Förstärkning tak pga snölaster** – Ett arbete har initierats för att säkerställa att tak på verksamhetslokaler klarar snölaster enligt dagens krav och byggnorm och det minskar även behovet av snöskottning. Ett antal tak behöver åtgärdas och därför föreslås medel avsättas med 10 mnkr år 2026, 10 mnkr 2027, 5 mnkr 2028 och 5 mnkr 2029.
- **NY – Driftkontor mm TN kv Schablonen 8, 11** – Nuvarande fastighet för parkdriftens driftkontor, Österteg 2:43, kommer exploateras och fastigheten måste lämnas. Ersättningslokaler behövs därför för verksamheten samt även för Gator och parkers nuvarande ytor och upplag på godsbangården som behöver flyttas inom några år. Kraftig expansion av Teg/Ön/Röbäck väntas under den kommande 10 års perioden vilket kräver lokaler och ytor för tekniska nämndens verksamheter. En byggnation på Schablonen 8 och 11 skulle kunna delas upp i två etapper varav etapp 1 behöver 10 mnkr 2026 och 15 mnkr 2027. Etapp 2 kan byggas 2031 och behöver då 15 mnkr.
- **Förändrat – Ökad civilberedskap** – 7 mnkr föreslås läggas in år 2029 då behoven ökar och bedöms kvarstå även det året.

Äldrenämnden – förändrade investeringar

Investeringsprojekt inom investeringsunderlag – beskrivning/motivering

Gruppen äldre ökar mycket och enligt befolkningsprognosen kommer ökningen att fortsätta. Samtidigt ändras beteendena också där benägenheten att söka en plats på ett boende minskar. För vård- och omsorgsboendena finns just nu inte platsbrist men samtidigt finns en osäkerhet hur beteendena förändras framöver. Därför är en god planberedskap viktig.

När färre söker plats på boenden ökar andra behov av stöd och service, t ex hemtjänst och daglig verksamhet, vilket också måste lösas. Utbyggnadsordningen för nya boenden är också osäker.

- **Ny – Solgården VOB, anpassningar** – 17 mnkr 2026 och 8 mnkr 2027 behövs för att anpassa Solgårdens vård- och omsorgsboende. Anpassningar/tillbyggnad gäller främst hygienutrymmen och personalytor etc.
- **Tidsförskjutning – Tomtebo strand Vård-och omsorgsboende 90 pl -** Projektet är framflyttat 4 år på grund av Äldrenämndens minskade behov av ytterligare platser de närmaste åren. Ny planerad inflyttning 2034.
- **Ny - Tomtebo strand dagverksamhet dementa, del av VOB –** 0,9 mnkr 2031, 5,7 mnkr 2032, 11,4 mnkr 2033, 5,9 mnkr 2034 och 0,1 mnkr 2035. Sammanlagt behövs 24 mnkr och planerad inflyttning kan ske 2034.
- **Tidsförskjutning - Sävar Vård- och omsorgsboende 60 pl –** Projektet är framflyttat 2 år på grund av detaljplaneprocessens tidplan. Planerad inflyttning planeras till 2030. Detta är ersättningsboende för Bruksbackens vård-och omsorgsboende.
- **Ny - Sävar hemtjänstlokal/dagverksamhet dementa, del av VOB -** Projektet är framflyttat 2 år på grund av detaljplaneprocessens tidplan. Planerad inflyttning planeras till 2030.
- **Borttag - Vård-och omsorgsboende 90 pl -** 86 mnkr 2029, 134,96 mnkr 2030, 22,49 mnkr 2031, 70,207 mnkr 2032, 140,413 mnkr 2033, samt 24,348 mnkr 2034 plocka bort från planen, sammanlagt 478,821 mnkr under 2026 - 2035. Detta boende är inte längre aktuellt då behoven uppfylls med projekt som redan finns namngivna.
- **Borttag - Inv Vård- och omsorgsboende 90 pl n –** 17,5 mnkr 2030 och 18,5 mnkr 2033 föreslås tas bort ur planen.

- **Tidsförskjutning - Inv/utrustning Hagaborg vård- och omsorgsboende** – 28,8 mnkr flyttas från 2029 till 2030.
- **Tidsförskjutning - Inv/utrustning Sävar vård- och omsorgsboende 60 pl** – 15 mnkr flyttas från 2028 till 2030.
- **Ny - Inv/utrustning Sävar hemtjänstlokal/dagverksamhet dementa –** 4,5 mnkr år 2030 behövs för inventarier.
- **Tidsförskjutning - Inv/utrustning Tomtebo strand vård- och omsorgsboende 90 pl** – 16,8 mnkr flyttas från 2030 till 2034.
- **Ny - Inv/utrustning Tomtebo strand dagverksamhet dementa –** 2,5 mnkr behövs 2034 för inventarier.
- **Förändring - Inventarier/digitalisering extern förhyrning, ny** – 0,87 mnkr behövs 2035 för att fortsätta ramen.

Total summering förändring fastigheter

Totalt har fastighetsinvesteringar inklusive inventarier för 906,3 mnkr tagits bort eller flyttats ur planperioden 2026 - 2029 och 43,3 mnkr har förskjutits i tid till eller tillkommit som nya delar under 2030 - 2035. Den sammanlagda förändringen år 2026–2035 blir då -863,0 mnkr.

Gator och parker

Omfördelade medel 160,1 mnkr för perioden 2026–2035

- **NY – Renmarkstorget –** Utökning av befintlig budget för 2026–2027, medel taget 2029 från ”Gatuprojekt nya” med 11,1 mnkr.
- **NY – Kontaktvägen –** Nytt projekt, medel taget 2029 från ”Gatuprojekt nya” med 20 mnkr.
- **NY – Humleparken inkl. GC –** Nytt projekt, medel taget 2029 från ”Gatuprojekt nya” med 6,5 mnkr.
- **NY – Storgatan öst på stan –** Nytt projekt, medel taget 2029–2033 från ”Gatuprojekt nya” med 20,3 mnkr.
- **NY – Storgatan väst på stan –** Nytt projekt, medel taget 2029–2031 från ”Gatuprojekt nya” med 20,3 mnkr.
- **NY – Skolgatan väst på stan –** Nytt projekt, medel taget 2029–2032 från ”Gatuprojekt nya” med 20,3 mnkr.
- **NY – Skolgatan öst på stan –** Nytt projekt, medel taget 2029–2034 från ”Gatuprojekt nya” med 20,3 mnkr.
- **NY – Skravelsjövägen i Röbäck –** Nytt projekt, medel taget 2029–2031 från ”Gatuprojekt nya” med 25,0 mnkr.
- **NY – Vänortsparken –** Nytt projekt, medel taget 2029 från ”Gatuprojekt nya” med 6,0 mnkr.
- **NY – Döbelns park –** Nytt projekt, medel taget 2032 från ”Gatuprojekt nya” med 6,0 mnkr.
- **NY – Torpardungen –** Nytt projekt, medel taget 2029 från ”Parkprojekt nya” med 4,5 mnkr.

Tillkommande 7,5 mnkr för perioden 2026–2035

- **NY – Sopkärl –** Nytt projekt, medel finns ej i befintliga ramar, lagkrav finns för att byta ut sopkärl

Total summering förändring gator och parker

Totalt har 0 mnkr tagits bort ur planperioden 2026–2029 och 0 mnkr har förskjutits i tid till 2030–2035, 7,5 mnkr har tillkommit som nytt behov för sopkärl på grund av ändrade lagkrav.

Externförhyrningar - beskrivning/motivering

Nämnd	Avtals-period	Starttid-punkt	Belopp avtals-period mnkr	Årsbelopp mnkr	Hyresobjekt
IFN	10 år	2026-01-01	13,5	1,35	Renovering/uppgradering inkl sprinkler i bef gruppboenden
IFN	10 år	2026-01-01	18,0	1,8	Servicelägenheter 10+1
IFN	10 år	2026-01-01	24,0	2,4	SoL-boende ca 30 platser anpassning
IFN	10 år	2026-01-01	11,0	1,1	Anp ombyggnad till servicelägenheter
IFN	10 år	2026-04-01	16,5	1,65	Vale 17, ny entré etapp 1
ÄN	10 år	2026-01-01	11,0	1,1	Dagverksamhet dementa, okänt
ÄN	10 år	2026-01-01	11,0	1,1	Dagverksamhet dementa, okänt
ÄN	10 år	2026-01-01	11,0	1,1	Hemtjänst Ålidhem, ist för Historiegränd
ÄN	10 år	2026-01-01	17,0	1,7	Hemtjänst, Berghem/nedre Haga 6:6A
ÄN	10 år	2026-01-01	23,5	2,35	Hemtjänst, ny lokal för Natt och larm/anp hemtjänst city
			156,5	**15,65**	

- **IFN – Renovering/uppgradering inkl sprinkler i befintliga gruppboenden** – Tillkommande hyreskostnader för befintliga förhyrda gruppboenden i behov av renovering och uppgradering av t ex sprinklers pga nya lagkrav bedöms under en 10-årig avtalsperiod kosta 13,5 mnkr extra.
- **IFN - Servicelägenheter 10+1 –** externförhyrning från 2026-01-01 med 10-årig avtalsperiod bedöms kosta totalt 18 mnkr under avtalsperioden. Integrerad boendeform i hyreshus som Umeå Kommun inte kan bygga själva.
- **IFN – SoL-boenden ca 30 platser –** Ett befintligt vård- och omsorgsboende på Tomtebo som ÄN beslutat att lämna anpassas till SOL-boende för IFN. Anpassningen innebär ett hyrestillägg för befintlig externförhyrning från 2026-01-01 med 10-årig avtalsperiod som bedöms kosta 24 mnkr under avtalsperioden.
- **IFN – Anpassning ombyggnad till servicelägenheter** – Tillkommande hyreskostnader för befintliga förhyrda lägenheter för att de ska kunna användas som servicelägenheter bedöms under en 10-årig avtalsperiod kosta 13,5 mnkr extra.
- **IFN – Socialtjänstens hus, Vale 17 –** tillkommande hyreskostnad på nödvändig anpassning av befintlig förhyrning från 2026-04-01 för ny entré (säkerhetslösning) etapp 1 under en 10-årig avtalsperiod kommer kosta 16,5 mnkr under avtalsperioden.
- **ÄN – Dagverksamhet dementa** – två nya lokaler för dagverksamhet för dementa (grupp 1 och 2) behövs för att ersätta Hemgårdens dagverksamhet från 2026-01-01 till en hyreskostnad på 11 mnkr vardera under en 10-årig avtalsperiod.
- **ÄN – Hemtjänst, Ålidhem ist för Historiegränd** – befintlig hemtjänstlokal på Historiegränd behöver lämnas på grund av arbetsmiljökrav och ersättas av nya lokaler från 2026-01-01 till en hyreskostnad på 11 mnkr under en 10-årig avtalsperiod.

- **ÄN – Hemtjänst, Berghem/nedre Haga pga 6:6A** – lägenhetslokal på Istidsgatan behöver lämnas då det inte uppfyller arbetsmiljökraven (6:6A) och ersättas av nya lokaler från 2026-01-01 till en hyreskostnad på 17 mnkr under en 10-årig avtalsperiod. (istidsgatan kommer att användas för annan verksamhet.
- **ÄN – Hemtjänst, ny lokal för natt och larm/anpassa hemtjänstens lokal city –** hemtjänst city behöver ny lokal som natt och larm använt på Öbacka (rätt placering och uppfyller arbetsmiljökrav) och natt och larm behöver en större lokal som inte är lika lägeskritisk. Lokalen på Öbacka behöver anpassas för att kunna användas för det nya ändamålet. Rockaden kan ske från 2026-01-01 och kan kosta totalt 23,5 mnkr under en 10-årig avtalsperiod. Umeå Kommun har ingen egen tomt för ändamålet.

Mall till TN - Planeringsdirektiv 1 investeringar, budget 2026.

				Senaste budgetbeslut (2024-06-17) + ombudgeteringar från 2023 + år 2035							Förslag förändringar till Planeringsdirektiv 1													
				Förslag investeringsbudget 2025 samt plan 2026-2028						Totalt	Förslag förändringar					Förslag förändringar								Totalt
				Budget	Plan	Plan	Plan	Summa	Summa	Summa	Förslag budget	Plan	Plan	Plan	Summa	Utanför planperioden						Summa	Summa	
Nämnd	Kategori	Projektnamn	Status	2026	2027	2028	2029	2026-2029	2030-2035	2026-2035	2026	2027	2028	2029	2026-2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2030-2035	2026-2035	Förändring
Brand- och räddn	Demografi	Brandstation Signalvägen, funktioner maa höjd ber	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	15 000	14 000			**29 000**							**0**	**29 000**	Nytt Fastighet
Brand- och räddn	Demografi	~~Brandstation Norr~~ Brandstation Umeå Östra	Påbörjad	125 441	27 000	0	0	**152 441**	**0**	**152 441**	-28 000	28 000			**0**							**0**	**0**	Tidsförskjutning
Brand- och räddn	Demografi	Brandstation ny	Ej påbörjad	0	0	0	50 000	**50 000**	**175 000**	**225 000**				-50 000	**-50 000**	-75 000	-100 000	50 000	75 000	100 000		**50 000**	**0**	Tidsförskjutning
Brand- och räddn	Demografi	Utrustning Brandstation Holmsund	Påbörjad	6 500	0	0	0	**6 500**	**0**	**6 500**					**0**							**0**	**0**	
Brand- och räddn	Demografi	Utrustning och inv Brandstation ~~norr~~ Umeå Östra	Ej påbörjad	34 000	0	0	0	**34 000**	**0**	**34 000**					**0**							**0**	**0**	
Brand- och räddn	Demografi	Utrustning och inv ny brandstation	Ej påbörjad	0	0	0	5 000	**5 000**	**50 000**	**55 000**				-5 000	**-5 000**	-12 000	-38 000	5 000	12 000	38 000		**5 000**	**0**	Tidsförskjutning
Fritidsnämnd	Demografi	Fritidsgård	Ej påbörjad	0	0	0	4 100	**4 100**	**4 400**	**8 500**				-4 100	**-4 100**	4 100		-4 400		4 400		**4 100**	**0**	Tidsförskjutning
Fritidsnämnd	Demografi	Idrottsplats/hall	Ej påbörjad	0	0	0	59 800	**59 800**	**63 500**	**123 300**				-59 800	**-59 800**	59 800		-63 500		63 500		**59 800**	**0**	Tidsförskjutning
Fritidsnämnd	Klimat	Umeå Arena tillbyggnad isgrop, klimatanp	Nytt					**0**	**0**	**0**	10 000				**10 000**							**0**	**10 000**	Nytt Fastighet
Fritidsnämnd	Demografi	Inventarier Fritidsgård	Ej påbörjad	0	0	0	500	**500**	**500**	**1 000**				-500	**-500**	500		-500		500		**500**	**0**	Tidsförskjutning
Fritidsnämnd	Demografi	Inventarier idrottsplats/hall	Ej påbörjad	0	0	0	600	**600**	**600**	**1 200**				-600	**-600**	1 000		-600		1 000		**1 400**	**800**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Förskola Aspgärdan 6 avd	Ej påbörjad	29 000	31 100	0	0	**60 100**	**0**	**60 100**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Förskola Hömefors 4 avd	Påbörjad	19 400	0	0	0	**19 400**	**0**	**19 400**	-19 400				**-19 400**			19 400				**19 400**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Förskola Innertarvle 4 avd	Ej påbörjad	1 000	25 400	15 000	0	**41 400**	**0**	**41 400**	-1 000	-25 400	-14 000	25 400	**-15 000**	15 000						**15 000**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Förskola Lövö 4 avd	Påbörjad	23 900	0	0	0	**23 900**	**0**	**23 900**	-23 900				**-23 900**	23 900						**23 900**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Förskola Metallurgen (fd Carlslund) 8 avd	Påbörjad	0	0	42 000	30 800	**72 800**	**0**	**72 800**			-42 000	-30 800	**-72 800**					42 000	30 800	**72 800**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Förskola Olofsdal 8 avd	Ej påbörjad	0	0	10 000	40 000	**50 000**	**31 800**	**81 800**			-10 000	-40 000	**-50 000**	-21 800	40 000	31 800				**50 000**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Förskola Rödåset 2 avd	Påbörjad	20 000	0	0	0	**20 000**	**0**	**20 000**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Förskola Storsjö 1 avd	Ej påbörjad	5 000	0	0	0	**5 000**	**0**	**5 000**	-5 000	5 000			**0**							**0**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Förskola Stöcke 6 avd ny	Ej påbörjad	1 000	20 000	41 100	0	**62 100**	**0**	**62 100**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Förskola Tomtebo Strand 6 avd	Ej påbörjad	2 000	30 000	30 100	0	**62 100**	**0**	**62 100**	-2 000	-30 000	-30 100		**-62 100**	2 000	30 000	30 100				**62 100**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Förskolestruktur 16 avd	Ej påbörjad	0	28 400	0	0	**28 400**	**0**	**28 400**		-28 400			**-28 400**							**0**	**-28 400**	Förändrat Fastighet
För- och grundsk	Demografi	Förskolor med kök, ~~12~~ 10 avd per år	Ej påbörjad	0	0	37 100	126 700	**163 800**	**672 400**	**836 200**			-16 600	-32 200	**-48 800**						32 200	**32 200**	**-16 600**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Förskola Yttersjö 4 avd	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	2 000	20 000	23 000		**45 000**							**0**	**45 000**	Nytt Fastighet
För- och grundsk	Demografi	Umeå Kommun paviljong (UKP)	Påbörjad	3 000	0	0	0	**3 000**	**0**	**3 000**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Volym/ombyggnation förskolor	Ej påbörjad	0	0	13 000	13 300	**26 300**	**70 300**	**96 600**					**0**						14 900	**14 900**	**14 900**	Förändrat Fastighet
För- och grundsk	Demografi	Inv Fsk Aspgärdan 6 avd	Ej påbörjad	0	1 800	0	0	**1 800**	**0**	**1 800**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Inv Fsk Hömefors 4 avd	Ej påbörjad	1 400	0	0	0	**1 400**	**0**	**1 400**	-1 400				**-1 400**			1 400				**1 400**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Inv Fsk Innertarvle 4 avd	Ej påbörjad	0	0	1 200	0	**1 200**	**0**	**1 200**			-1 200		**-1 200**	1 200						**1 200**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Inv Fsk Lövö 4 avd	Ej påbörjad	1 060	0	0	0	**1 060**	**0**	**1 060**	-1 060				**-1 060**	1 060						**1 060**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Inv Fsk Metallurgen (Carlslund) 8 avd	Ej påbörjad	0	0	0	2 400	**2 400**	**0**	**2 400**				-2 400	**-2 400**						2 400	**2 400**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Inv Fsk Olofsdal 8 avd	Ej påbörjad	0	0	0	0	**0**	**2 800**	**2 800**					**0**	-2 800		2 800				**0**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Inv Fsk Rödåset, 2 avd	Ej påbörjad	600	0	0	0	**600**	**0**	**600**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Inv Fsk Storsjö 1 avd	Ej påbörjad	300	0	0	0	**300**	**0**	**300**	-300	300			**0**							**0**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Inv Fsk Stöcke ny 6 avd	Ej påbörjad	0	0	2 100	0	**2 100**	**0**	**2 100**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Inv Fsk Tomtebo Strand 6 avd	Ej påbörjad	0	0	2 100	0	**2 100**	**0**	**2 100**			-2 100		**-2 100**			2 100				**2 100**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Inventarier Förskolor med kök, ~~12 avd~~ 10 avd per år	Ej påbörjad	0	0	100	7 300	**7 400**	**38 600**	**46 000**		-100	-2 000		**-2 100**						8 200	**8 200**	**6 100**	Förändrat Fastighet
För- och grundsk	Demografi	Inv Fsk Yttersjö 4 avd	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**			2 100		**2 100**							**0**	**2 100**	Nytt Fastighet
För- och grundsk	Demografi	Inventarier Renovering/ombyggnation förskolor	Ej påbörjad	0	0	3 000	3 000	**6 000**	**16 200**	**22 200**					**0**						3 500	**3 500**	**3 500**	Förändrat Fastighet
För- och grundsk	Demografi	Grisbackaskolan kök matsal 4 klassrum	Påbörjad	39 000	0	0	0	**39 000**	**0**	**39 000**	-3 000	3 000			**0**							**0**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Grundskola ny (1 ny vart 3:e år)	Ej påbörjad	0	0	0	33 676	**33 676**	**452 170**	**485 846**				-33 676	**-33 676**						33 676	**33 676**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Hedlundaskolan F-6 utbyggnad till två paralleller	Påbörjad	34 187	7 000	0	0	**41 187**	**0**	**41 187**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Innertarvle ersätt en byggnad för åk 4-5	Påbörjad	19 000	0	0	0	**19 000**	**0**	**19 000**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Obbola skola F-9 utbyggnad till två paralleller	Påbörjad	0	43 000	55 000	0	**98 000**	**0**	**98 000**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Rödaingsskolan nybyggnad en parallell F-6	Ej påbörjad	50 000	75 000	50 000	0	**175 000**	**0**	**175 000**			-50 000		**-50 000**	50 000						**50 000**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Sjöfruskolan utemiljö	Påbörjad	5 000	0	0	0	**5 000**	**0**	**5 000**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Stöcke skola nybyggnad två paralleller F-3	Ej påbörjad	1 000	20 000	40 776	118 224	**180 000**	**0**	**180 000**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Volym/ombyggnad grundskolor	Ej påbörjad	0	0	36 000	118 900	**154 900**	**631 200**	**786 100**		33 751			**33 751**						134 000	**134 000**	**167 751**	Förändrat Fastighet
För- och grundsk	Demografi	Volymbehov Norra	Ej påbörjad	0	34 000	0	0	**34 000**	**0**	**34 000**		-34 000			**-34 000**							**0**	**-34 000**	Förändrat Fastighet
För- och grundsk	Demografi	Volymbehov Västra	Ej påbörjad	0	-249	0	0	**-249**	**0**	**-249**		249			**249**							**0**	**249**	Förändrat Fastighet
För- och grundsk	Demografi	Inv Grisbackaskolan kök matsal 4 klassrum	Ej påbörjad	1 400	0	0	0	**1 400**	**0**	**1 400**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Inv Hedlundaskolan bef skola/matsal	Ej påbörjad	3 400	0	0	0	**3 400**	**0**	**3 400**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Inv Innertarvle ersätt en byggnad för åk 4-5	Ej påbörjad	500	0	0	0	**500**	**0**	**500**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Inv Obbola skola F-9 utbyggnad till två paralleller	Ej påbörjad	0	0	800	0	**800**	**0**	**800**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Inv Rödaingsskolan nybyggnad en parallell F-6	Ej påbörjad	0	0	2 500	0	**2 500**	**0**	**2 500**		2 000	-2 500		**-500**	500						**500**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Inv Stöcke skola nybyggnad två paralleller F-3	Ej påbörjad	0	0	0	2 500	**2 500**	**0**	**2 500**					**0**							**0**	**0**	
För- och grundsk	Demografi	Inventarier Grundskola ny (1 ny vart 3:e år)	Ej påbörjad	0	0	0	6 000	**6 000**	**9 000**	**15 000**				-6 000	**-6 000**						6 000	**6 000**	**0**	Tidsförskjutning
För- och grundsk	Demografi	Inventarier Volym/ombyggnation grundskolor	Ej påbörjad	0	0	2 100	7 500	**9 600**	**39 900**	**49 500**					**0**							**0**	**0**	

Mall till TN - Planeringsdirektiv 1 investeringar, budget 2026.

				Senaste budgetbeslut (2024-06-17) + ombudgeteringar från 2023 + år 2035							Förslag förändringar till Planeringsdirektiv 1													
				Förslag investeringsbudget 2025 samt plan 2026-2028						Totalt	Förslag förändringar					Förslag förändringar								Totalt
				Budget	Plan	Plan	Plan	Summa	Summa	Summa	Förslag budget	Plan	Plan	Plan	Summa	Utanför planperioden						Summa	Summa	
Nämnd	Kategori	Projektnamn	Status	2026	2027	2028	2029	2026-2029	2030-2035	2026-2035	2026	2027	2028	2029	2026-2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2030-2035	2026-2035	Förändring
Gymnasie- och vu	Demografi	Forslunda stall och grishus	Påbörjad	4 000	0	0	0	**4 000**	**0**	**4 000**					**0**							**0**	**0**	
Gymnasie- och vu	Demografi	Ny gymnasieskola	Ej påbörjad	0	0	0	120 000	**120 000**	**680 000**	**800 000**				-120 000	**-120 000**	-280 000	-400 000					**-680 000**	**-800 000**	Tidsförskjutning
Gymnasie- och vu	Demografi	Ram anpassningar Gym-Vux	Påbörjad	7 100	1 100	1 122	0	**9 322**	**0**	**9 322**					**0**							**0**	**0**	
Gymnasie- och vu	Demografi	Vasaskolan gymn elevökn	Påbörjad	80 000	40 000	11 000	0	**131 000**	**0**	**131 000**	-61 800		9 000	52 800	**0**							**0**	**0**	Tidsförskjutning
Gymnasie- och vu	Demografi	Volym/ombyggnation gymnasieskolor	Ej påbörjad	0	0	8 878	25 800	**34 678**	**136 900**	**171 578**					**0**						29 000	**29 000**	**29 000**	Förändrat Fastighet
Gymnasie- och vu	Demografi	Inv Vasaskolan gymn elevökn	Ej påbörjad	0	15 000	2 000	0	**17 000**	**0**	**17 000**			-2 000	2 000	**0**							**0**	**0**	Tidsförskjutning
Gymnasie- och vu	Demografi	Inventarier Ny gymnasieskola	Ej påbörjad	0	0	0	0	**0**	**25 700**	**25 700**					**0**	-25 700						**-25 700**	**-25 700**	Tidsförskjutning
Gymnasie- och vu	Demografi	Inventarier Volym/ombyggnation gymnasieskolor	Ej påbörjad	0	0	6 900	7 000	**13 900**	**37 400**	**51 300**					**0**						8 000	**8 000**	**8 000**	Förändrat Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Daglig verksamhet	Ej påbörjad	0	0	48 600	49 550	**98 150**	**106 250**	**204 400**			-48 600	-49 550	**-98 150**			-52 600	-53 650			**-106 250**	**-204 400**	Övrigt
Individ- och famil	Demografi	Anp ny lokal för daglig verksamhet etapp 1	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	10 000				**10 000**							**0**	**10 000**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Anp ny lokal för daglig verksamhet etapp 2	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**				12 000	**12 000**							**0**	**12 000**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Anp ny lokal för daglig verksamhet etapp 3	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**					**0**			14 000				**14 000**	**14 000**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Anp ny lokal för daglig verksamhet etapp 4	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**					**0**						16 000	**16 000**	**16 000**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Daglig verksamhet Magistervägen	Påbörjad	65 000	0	0	0	**65 000**	**0**	**65 000**	-35 000	35 000			**0**							**0**	**0**	Tidsförskjutning
Individ- och famil	Demografi	Kontor socialtjänstpersonal Magistervägen	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	20 000	23 000			**43 000**							**0**	**43 000**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Gruppboende Holmsund 2 plan	Ej påbörjad	0	0	23 000	0	**23 000**	**0**	**23 000**	25 000	20 000	-22 000		**23 000**							**0**	**23 000**	Förändrat Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Förstärkt serviceboende Malmen 27 2 plan	Påbörjad	0	0	23 000	0	**23 000**	**0**	**23 000**	46 000		-23 000		**23 000**							**0**	**23 000**	Förändrat Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Gruppboende	Ej påbörjad	0	0	23 000	0	**23 000**	**0**	**23 000**			-23 000		**-23 000**							**0**	**-23 000**	Förändrat Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Gruppboende	Ej påbörjad	0	0	0	23 000	**23 000**	**0**	**23 000**				-23 000	**-23 000**							**0**	**-23 000**	Förändrat Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Gruppboende 2024, 2	Ej påbörjad	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**					**0**							**0**	**0**	
Individ- och famil	Demografi	Gruppboende 2024, 3	Ej påbörjad	7 000	10 000	0	0	**17 000**	**0**	**17 000**	-7 000		7 000		**0**							**0**	**0**	Tidsförskjutning
Individ- och famil	Demografi	Gruppboende Cirkelpassaren barn	Påbörjad	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	8 000				**8 000**							**0**	**8 000**	Prisförändrat
Individ- och famil	Demografi	Gruppboende Gimoplan	Påbörjad	10 000	8 864	0	0	**18 864**	**0**	**18 864**					**0**							**0**	**0**	
Individ- och famil	Demografi	Gruppboende Komministern	Påbörjad	1 000	0	0	0	**1 000**	**0**	**1 000**					**0**							**0**	**0**	
Individ- och famil	Demografi	Gruppboenden 2 per år	Ej påbörjad	0	0	0	49 200	**49 200**	**261 400**	**310 600**					**0**						55 500	**55 500**	**55 500**	Förändrat Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Gruppboenden Tomteboglånd 2 plan	Påbörjad	31 000	3 000	0	0	**34 000**	**0**	**34 000**	-1 000	1 000			**0**							**0**	**0**	Tidsförskjutning
Individ- och famil	Demografi	Korttidsboende, ersätta Älgvägen	Ej påbörjad	0	12 000	0	0	**12 000**	**0**	**12 000**		-12 000	12 000		**0**							**0**	**0**	Tidsförskjutning
Individ- och famil	Demografi	Korttidsboende, ny	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**				11 000	**11 000**	23 000						**23 000**	**34 000**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Annan boendeform 6 pl vart 2:a år	Nytt					**0**	**0**	**0**				24 600	**24 600**		25 600		26 700		27 800	**80 100**	**104 700**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Daglig verksamhet	Ej påbörjad	0	0	0	3 300	**3 300**	**3 600**	**6 900**				-3 300	**-3 300**				-3 600			**-3 600**	**-6 900**	Förändrat Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Daglig verksamhet etapp 1	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	1 500				**1 500**							**0**	**1 500**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Daglig verksamhet etapp 2	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**				1 600	**1 600**							**0**	**1 600**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Daglig verksamhet etapp 3	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**					**0**			1 700				**1 700**	**1 700**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Daglig verksamhet etapp 4	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**					**0**						1 800	**1 800**	**1 800**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Daglig verksamhet Magistervägen	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**		7 000			**7 000**							**0**	**7 000**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier kontor socialtjänstpersonal Magistervä	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**		2 000			**2 000**							**0**	**2 000**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Gruppboende Holmsund 2 pl	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**		840			**840**							**0**	**840**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier förstärkt serviceboende Malmen 27 2pl	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	650				**650**							**0**	**650**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Korttidsboende ny	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**					**0**	700						**700**	**700**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Gruppboenden 2 per år	Ej påbörjad	0	0	1 000	1 100	**2 100**	**5 600**	**7 700**			-650	-840	**-1 490**							**0**	**-1 490**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Annan boendeform 6 pl	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**				700	**700**		730		760		790	**2 280**	**2 980**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Servicelägenheter, förhyrda	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	360	360			**720**							**0**	**720**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier SOL-boenden, förhyrda	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	1 500				**1 500**							**0**	**1 500**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier ombyggnation servicelägenheter, förhyr	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	500				**500**							**0**	**500**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Utökning CMV (Centrum Mot Våld), förh	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	800				**800**							**0**	**800**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inventarier förtätning Masen 9, förhyrt	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	800				**800**							**0**	**800**	Nytt Fastighet
Individ- och famil	Demografi	Inv Gruppboende Cirkelpassaren barn	Ej påbörjad	650	0	0	0	**650**	**0**	**650**					**0**							**0**	**0**	
Individ- och famil	Demografi	Inv Gruppboende Komministern	Ej påbörjad	420	0	0	0	**420**	**0**	**420**					**0**							**0**	**0**	
Individ- och famil	Demografi	Inv Gruppboende Tomteboglånd 2 plan	Ej påbörjad	840	0	0	0	**840**	**0**	**840**					**0**							**0**	**0**	
Individ- och famil	Demografi	Inv Korttidsvistelse, ersätta Älgvägen	Ej påbörjad	418	0	0	0	**418**	**0**	**418**					**0**							**0**	**0**	
Individ- och famil	Demografi	Inventarier Socialtjänstens Hus	Ej påbörjad	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**		1 000			**1 000**							**0**	**1 000**	Förändrat Fastighet
Kulturnämnden	Demografi	Bibliotek	Ej påbörjad	0	0	14 375	14 663	**29 038**	**47 003**	**76 041**			-14 375	-288	**-14 663**	14 663	-15 255	-15 560		-934	15 560	**-1 526**	**-16 189**	Tidsförskjutning
Kulturnämnden	Demografi	Kulturskola	Påbörjad	20 000	26 500	0	0	**46 500**	**0**	**46 500**	26 500	-26 500			**0**							**0**	**0**	Tidsförskjutning
Kulturnämnden	Demografi	Inventarier Bibliotek	Ej påbörjad	0	0	3 400	14 663	**18 063**	**7 499**	**25 562**			-3 400	-6 000	**-9 400**	3 400	-3 600			-3 900	9 600	**5 500**	**-3 900**	Tidsförskjutning
Kulturnämnden	Demografi	Inventarier Kulturskolan	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	2 000				**2 000**							**0**	**2 000**	Nytt Fastighet
Teknisk nämnd	Demografi	Inventarier Nya kök ÄO, gymn, grundskolor	Ej påbörjad	0	0	1 300	0	**1 300**	**4 100**	**5 400**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Nolia arena, inred nytt våningsplan	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	13 000				**13 000**							**0**	**13 000**	Nytt Fastighet
Teknisk nämnd	Demografi	Nya kök ÄO, gymn, grundskolor	Ej påbörjad	0	0	11 600	0	**11 600**	**37 800**	**49 400**					**0**							**0**	**0**	

Mall till TN - Planeringsdirektiv 1 investeringar, budget 2026.

				Senaste budgetbeslut (2024-06-17) + ombudgeteringar från 2023 + år 2035							Förslag förändringar till Planeringsdirektiv 1													
				Förslag investeringsbudget 2025 samt plan 2026-2028						Totalt	Förslag förändringar					Förslag förändringar								Totalt
				Budget	Plan	Plan	Plan	Summa	Summa	Summa	Förslag budget	Plan	Plan	Plan	Summa	Utanför planperioden						Summa	Summa	
Nämnd	Kategori	Projektnamn	Status	2026	2027	2028	2029	2026-2029	2030-2035	2026-2035	2026	2027	2028	2029	2026-2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2030-2035	2026-2035	Förändring
Teknisk nämnd	Demografi	Åtgärdsprogram Bygg och anläggning Fastighetsinv	Ej påbörjad	5 000	5 000	0	0	**10 000**	**0**	**10 000**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Åtgärdsprogram Transporter Laddinfrastruktur tjänst	Påbörjad	5 500	5 500	5 800	5 900	**22 700**	**0**	**22 700**					**0**							**0**	**0**	
Teknisk nämnd	Demografi	Förstärkning tak snölaster	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	10 000	10 000	5 000	5 000	**30 000**							**0**	**30 000**	Nytt Fastighet
Teknisk nämnd	Demografi	Driftkontor TN kv Schablonen 8, 11	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	10 000	15 000			**25 000**		15 000					**15 000**	**40 000**	Nytt Fastighet
Teknisk nämnd	Demografi	Ökad civilberedskap	Påbörjad	6 700	6 700	5 000	0	**18 400**	**0**	**18 400**				7 000	**7 000**							**0**	**7 000**	Förändrat Fastighet
Äldrenämnd	Demografi	Solgården VOB, anpassningar	Nytt	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	17 000	8 000			**25 000**							**0**	**25 000**	Nytt Fastighet
Äldrenämnd	Demografi	Tomtebo strand Vård- och omsorgsboende 90 pl	Ej påbörjad	0	10 700	66 300	133 300	**210 300**	**69 700**	**280 000**		-10 700	-66 300	-133 300	**-210 300**	-68 600	9 600	66 300	133 300	68 600	1 100	**210 300**	**0**	Tidsförskjutning
Äldrenämnd	Demografi	Tomtebo strand dagverksamhet dementa, del av VÅ	Ej påbörjad	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**					**0**		900	5 700	11 400	5 900	100	**24 000**	**24 000**	Nytt Fastighet
Äldrenämnd	Demografi	Sävar Vård- och omsorgsboende 60 pl	Ej påbörjad	41 700	83 900	43 200	700	**169 500**	**0**	**169 500**	-41 700	-83 900	-33 200	83 200	**-75 600**	74 900	700					**75 600**	**0**	Tidsförskjutning
Äldrenämnd	Demografi	Sävar hemtjänstlokal/dagverksamhet dementa, del	Ej påbörjad	9 700	19 600	10 000	1 000	**40 300**	**0**	**40 300**	-9 700	-19 600	-8 000	18 600	**-18 700**	18 000	700					**18 700**	**0**	Tidsförskjutning
Äldrenämnd	Demografi	Vård- och omsorgsboende 90 pl ny	Ej påbörjad	0,0	0,0	0,0	86 400,0	**86 400**	**392 421**	**478 821**				-86 400	**-86 400**	-134 961	-22 493	-70 207	-140 413	-24 348		**-392 421**	**-478 821**	Förändrat Fastighet
Äldrenämnd	Demografi	Digitalisering, ny	Ej påbörjad	1 300	1 100	6 800	600	**9 800**	**4 300**	**14 100**					**0**						820	**820**	**820**	Förändrat Fastighet
Äldrenämnd	Demografi	Inv Vård- och omsorgsboende 90 pl ny	Ej påbörjad	0	0	0	0	**0**	**36 000**	**36 000**					**0**	-17 500			-18 500			**-36 000**	**-36 000**	Förändrat Fastighet
Äldrenämnd	Demografi	Inv/utrustning Hagaborg vård- och omsorgsboende	Ej påbörjad	0	0	0	28 800	**28 800**	**0**	**28 800**				-28 800	**-28 800**	28 800						**28 800**	**0**	Tidsförskjutning
Äldrenämnd	Demografi	Inv/utrustning Sävar vård- och omsorgsboende 60	Ej påbörjad	0	0	15 000	0	**15 000**	**0**	**15 000**			-15 000		**-15 000**	15 000						**15 000**	**0**	Tidsförskjutning
Äldrenämnd	Demografi	Inv/utrustning Sävar hemtjänstlokal/dagverksamhe	Nytt					**0**	**0**	**0**					**0**	4 500						**4 500**	**4 500**	Nytt Fastighet
Äldrenämnd	Demografi	Inv/utrustning Tomtebo strand vård- och omsorgsbo	Ej påbörjad	0	0	0	0	**0**	**16 800**	**16 800**					**0**	-16 800				16 800		**0**	**0**	Tidsförskjutning
Äldrenämnd	Demografi	Inv/utrustning Tomtebo strand dagverksamhet dem	Nytt					**0**	**0**	**0**					**0**					2 500		**2 500**	**2 500**	Nytt Fastighet
Äldrenämnd	Demografi	Inventarier/digitalisering extern förhyrning, ny	Ej påbörjad	3 737	3 737	3 800	767	**12 041**	**4 071**	**16 112**					**0**						870	**870**	**870**	Förändrat Fastighet
		Summa totalt		**728 152**	**595 152**	**719 051**	**1 196 042**	**3 238 397**	**4 134 915**	**7 373 312**	**-20 650**	**-41 100**	**-371 925**	**-472 654**	**-906 329**	**-313 138**	**-456 118**	**22 933**	**42 997**	**314 019**	**432 616**	**43 308**	**-863 020**	

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2024-11-11
Tekniska nämnden

Diarienr: TN-2024/00760

Förslag revidering av formulering av Grunduppdrag för Tekniska nämnden

Förslag till beslut
Tekniska nämnden beslutar

att föreslå Kommunstyrelsen att revidera formuleringen av Grunduppdraget i Reglementet för Tekniska nämnden enligt nedan.

att anse ärendet justerat.

Ärendebeskrivning
Tekniska nämndens grunduppdrag behöver omformuleras på grund av tillkommande uppgifter och uppdrag som beslutats av Kommunfullmäktige. Förvaltningen har sett över och föreslår följande formulering:

Tekniska nämnden har ansvar för kommunens anläggningar, infrastruktur och allmänna platser såsom fastigheter, gator, vägar, parker och närskogar. Uppdraget innefattar att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens infrastruktur och offentliga utomhusmiljöer, kommunens IT- och kommunikationssystem samt Umeå kommuns fastigheter- både avseende verksamhetslokaler och boenden för sociala behov.
Nämnden ska tillhandahålla färdtjänst, uppfylla kommunens uppgifter avseende trafikfrågor samt tillhandahålla intern service inom måltider och lokalvård.
Nämnden har också ansvar för att samordna Umeå kommuns fordonsanskaffning samt att leda, samordna och utveckla kommungemensamt arbete med digitalisering och digital transformation.

Uppdraget innefattar även att svara för klimatomställningsarbetet inom nämndens ansvarsområden.

Nämndens ansvarsområde omfattar alla verksamheter inom teknik- och fastighetsförvaltningen vilka är Digital omställning och IT, Fastighet, Gator och parker, Måltidsservice samt Städ- och verksamhetsservice.

Tjänsteskrivelse

Dnr: TN-2024/00760

Beredningsansvariga

Hanna Ekman

Beslutet ska skickas till

KS

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse

2024-11-10

Tekniska nämnden

Diarienr: TN-2024/00750

Verksamhetsplan 2025

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

att fastställa verksamhetsplan för 2024 enligt bilaga.

att anse ärendet justerat.

Ärendebeskrivning

Tekniska nämndens verksamheter har, utifrån det av Kommunfullmäktige fastställda grunduppdraget, tagit fram en verksamhetsplan för 2024.

Beslutsunderlag

Verksamhetsplan 2025_Tekniska nämnden. Bilaga.

Checklista för handläggning av ärenden inför politiska är inte aktuell för ärendet.

Beredningsansvariga

Verksamhetschefer

Beslutet ska skickas till

Verksamhetschefer
KS diarium senast 29 november
x*xx-nämndens verksamhetsplan och budget för 2025*, vid expediering till KS diarium ska e-postmeddelandets ämnesrad inledas med diarienummer KS-2024/00555.

Tekniska nämnden

Verksamhetsplan 2025

Dokumentansvarig: Teknik- och fastighetsförvaltningen, Umeå kommun
Fastställd av: Tekniska nämnden, Umeå kommun
Version: 0.3
Dokumentdatum: 2024-11-13
Reviderad: 2024-11-19

UMEÅ KOMMUN

Innehållsförteckning

Organisation **04**

Tekniska direktören har ordet **05**

Utmaningar och möjligheter **06**

Grunduppdrag och tilläggsuppdrag **09**

Tekniska nämnden 10

Digital omställning och IT 12

Fastighet 21

Gator och parker 28

Måltidsservice 39

Städ- och verksamhetsservice 44

Stödfunktioner **51**

Inriktningsmål **55**

Mål 1: Umeås tillväxt 57

Mål 2: Social hållbarhet 59

Mål 3: Jämställdhet 60

Mål 4: Klimatneutralt 2040 63

Personalpolitiska mål **68**

Mål 5: Attraktiv arbetsgivare 70

Mål 6: Närvarande ledarskap 71

Mål 7: Hälsofrämjande arbetsplats 72

Ekonomi **73**

Driftbudget 75

Investeringsbudget 76

Bilagor **80**

Externa utförare *81*

UMEÅ KOMMUN

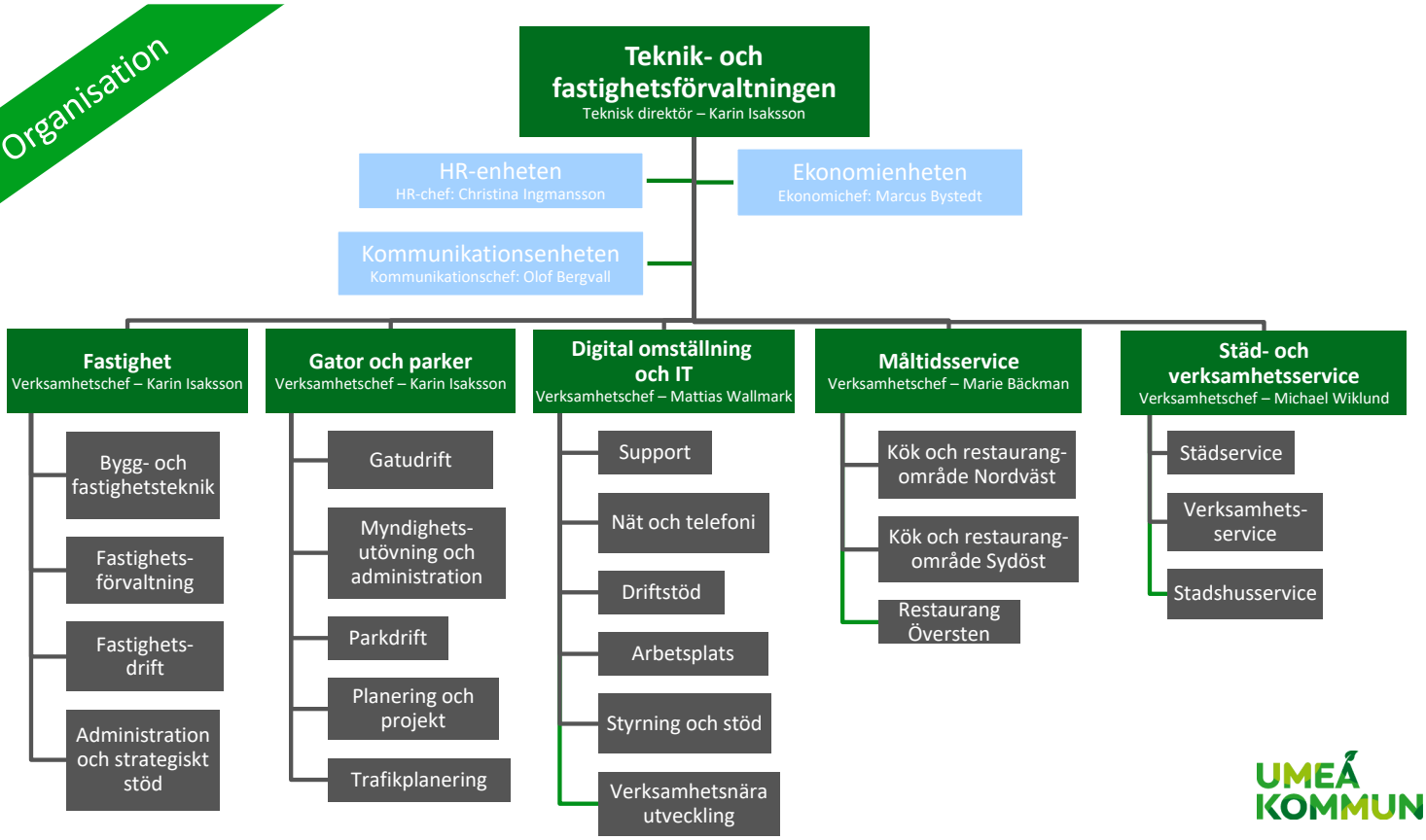
Inledning

Vår verksamhetsplan är en skriftlig beskrivning av vår planerade verksamhet för kommande år. Den utarbetas parallellt med budget och följs upp av tertial- och årsrapporter. Syftet är att effektivt planera och leda verksamheten, säkerställa ett klokt nyttjande av våra tillgängliga resurser samt säkra nödvändig utveckling. Verksamhetsplanens strategiska nyckeltal utvärderas kontinuerligt som grund till erfarenhetsöverföring, för nulägesanalys och framtidsplanering.

Planen grundar sig i av kommunfullmäktige fastställt reglemente och grunduppdrag, planeringsdirektiv, budget samt tilläggsuppdrag – men innehåller också av nämnden prioriterade satsningar.

Organisation

Vi förbättrar vardagslivet i Umeå!

"Vi ska göra vardagen enkel för Umeåborna"

Tekniska direktören har ordet

Umeå utsågs 2024 till Sveriges bästa stad att leva i. Arbetet med att behålla och utveckla de kvaliteteter som Umeå har, som resulterade i utmärkelsen, ska fortsatt vara i fokus för vårt arbete så att Umeå fortsätter vara en fantastisk stad att leva i.

Tekniska nämndens grunduppdrag, att leverera en välfungerande stad till Umeåborna är en viktig del av arbetet för att Umeå ska vara en riktigt bra stad att leva i. Förvaltningens vision *"Med umeåborna i ryggen förbättrar vi vardagslivet i Umeå"* ska vägleda arbetet så att vi hela tiden arbetar för att göra staden ännu bättre. God service ska ges till medborgarna och kommunens verksamheter, förutsättningar ska skapas för en hållbar livsstil och vi ska succesivt minska vårt klimatavtryck. Vi finns till för umeåborna och vi ska göra det bästa möjliga av de resurser vi har, alltid med ambitionen att skapa största möjliga nytta.

Karin Isaksson, teknisk direktör.

Samhället förändras och då även nämndens förutsättningar. De senaste åren har en rad omvärldsfaktorer haft stor betydelse; pandemin, kriget i Ukraina och stora prisökningar. Dessa har även framåt en stor betydelse. Kommande år kommer fortsätta att präglas av detta men också av en förändrad demografi, klimatförändringar och resursbrist.

Nämndens arbete behöver ständigt utvecklas för att kunna hantera framtidens krav.

För att möta framtidens utmaningar följer vi upp 2024 års tema *"Robust organisation"* med 2025 års förvaltningsgemensamma tema, *"Utveckling"*.

Nya arbetsprocesser och ny teknik kommer vara en förutsättning för att klara framtidens utmaningar och möjliggöra nödvändig omställning. Vår innovationsförmåga ska stärkas och vi ska ha mod att testa nya lösningar.

Genom att ge våra kompetenta medarbetare möjligheter till utveckling kommer vi stå väl rustade för framtiden!

Karin Isaksson

Karin Isaksson, teknisk direktör

UMEÅ KOMMUN

Utmaningar och möjligheter
på 3-5 års sikt
UMEÅ
KOMMUN

Framtidens möjligheter och utmaningar

Umeå utsågs 2024 till bästa stad att leva i och vi ska fortsätta det goda arbetet så att Umeå även fortsättningsvis är en fantastisk stad att bo, leva och verka i. Vi har ett bra utgångsläge och många styrkor och möjligheter, men trots det saknas inte utmaningar under de kommande åren.

Tekniska nämndens grunduppdrag, *att leverera en välfungerande stad till Umeåborna*, är en viktig del av arbetet för att Umeå ska vara en riktigt bra stad att leva i. Behoven är många och att få resurserna att räcka till och göra kloka prioriteringar är en evig utmaning.

Prognoserna pekar på att kommunens tillväxt minskar och vi behöver hitta en bra balans mellan att dels skapa förutsättningar för tillväxt med även väga av mot de behov som prognoserna pekar på. Bostadsbyggandet behöver ta fart igen och nämnden ska bidra i det arbetet. Stadens offentliga miljöer, våra parker och grönområden, påverkar valet av bostadsort och de behöver fortsätta utvecklas för att Umeå ska vara ett attraktivt val när man väljer bostadsort, lika väl som attraktiva skollokaler och en god offentlig service.

Vi står också inför demografiska förändringar, med en åldrande befolkning och lägre födslotal. Det påverkar behoven av välfärdstjänster, t ex kopplat till lokaler och service men i förlängningen också arbetsmarknaden. Att ha god beredskap och en ökad flexibilitet i stadens lokalbehov behövs mer än någonsin.

Framtidens kompetensförsörjning utmanar, där stora pensionsavgångar och en alltmer rörlig arbetsmarknad innebär att vi riskerar att kunskap försvinner. För att attrahera och behålla talanger måste Umeå positionera sig som en attraktiv arbetsgivare, särskilt inom områden med traditionellt låga löner och status - eller inom kompetensområden där det råder stor konkurrens på arbetsmarknaden. Vi behöver erbjuda goda villkor, bra utvecklingsmöjligheter och kontinuerlig kompetensutveckling.

Framtiden kräver hållbara städer i flera perspektiv, samhället behöver vara robust och ha förmåga att hantera förändringar och utmaningar så att människors hälsa och egendom skyddas. Klimatförändringarna blir alltmer påtagliga, med kraftiga väderomslag och riklig nederbörd, snö och halka om vartannat samt större översvämningar. Här krävs både ett offensivt klimatarbete så att vårt klimatavtryck minskar, exempelvis genom att bygg- och anläggningsmetoder utvecklas och genomförande av energieffektivisering i befintligt bestånd, parallellt med goda strategier och genomförandekraft i klimatanpassningen. Vi behöver arbeta fram nya metoder och åtgärder - vilka måste beaktas i stadens planering så att vi får rimliga förutsättningar för drift och underhåll av framtidens, mer robusta, stadsmiljöer. Vi ska också ge medborgarna förutsättningar för en hållbar livsstil.

UMEÅ KOMMUN

Otryggheten ökar i samhället och påverkar många områden. Cybersäkerhet är ett prioriterat område där vi ser allt fler IT-attacker och intrång i IT-miljöer mot svenska företag, myndigheter och kommuner. Vi måste säkerställa att våra teknologiska lösningar erbjuder ett effektivt skydd.

Samhällets civila beredskap behöver öka och måste prioriteras de kommande åren. De senaste åren har förvaltningen, men också kommunen i stort, drabbats av många oväntade händelser och vi behöver ha en bättre gemensam beredskap för att hantera samhällsstörningar av olika slag.

Nya och/eller förändrade lagar, förordningar eller EU-direktiv ökar kraven på nämndens verksamheter, exempelvis införande av gränsvärden för nyproduktion av byggnader. Samtidigt skapar detta även möjligheter för innovation och utveckling av nya teknologier som kan leda till en grönare och mer hållbar framtid.

Ökade krav måste kunna mötas även med mindre resurser, där omställning i olika perspektiv är en del av lösningen. Även om prisökningstakten dämpats, så har vi fortsatt en påtagligt högre prisnivå. Här krävs ett fortsatt fokus på en effektiv resursanvändning samt ökat användande av alternativa finansieringskällor, såsom partnerskap med andra aktörer och nyttjande av statliga och europeiska medel för olika områden inom vår verksamhetsutveckling.

För att möta framtidens utmaningar behöver vi utveckla våra arbetssätt - genom omställning, digitalisering och ökad samverkan. Både inom och mellan olika förvaltningar samt med externa aktörer. Genom ett systematiskt arbetssätt baserat på fakta och vedertagna arbetsmodeller strävar vi efter uthållighet, kvalitet och effektivitet i skötsel och underhåll av Umeås infrastruktur och utomhusmiljöer samt i den service vi erbjuder.

Vi behöver ha mod att anta nya arbetssätt och nya samarbetsformer, men även sluta med det som inte tillför värde/nytta i tillräcklig mängd, oavsett om det avser arbetssätt eller service. Genom att anta ett proaktivt förhållningssätt, vara adaptiva för ny teknik och med ständigt ökande innovationskraft kan vi ta tillvara möjligheterna med hållbar förvaltning och utveckling, och därmed skapa värde för alla Umeås invånare.

Det framtida samhället är komplext och dynamiskt. Vi behöver balansera många perspektiv, ha högt tempo när det behövs men även skapa tid för analys och eftertanke. Flexibilitet blir viktigt och samarbete likväl som kloka avvägningar kommer bidra till att vi löser utmaningarna.

UMEÅ KOMMUN

Grunduppdrag
Tekniska nämnden
UMEÅ KOMMUN

Grunduppdrag: Tekniska nämnden

Tekniska nämnden har ansvar för kommunens anläggningar, infrastruktur och allmänna platser såsom fastigheter, gator, vägar, parker och närskogar.

Uppdraget innefattar att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens infrastruktur och offentliga utomhusmiljöer, kommunens IT- och kommunikationssystem samt Umeå kommuns fastigheter- både avseende verksamhetslokaler och boenden för sociala behov. Nämnden ska tillhandahålla färdtjänst, uppfylla kommunens uppgifter avseende trafikfrågor samt tillhandahålla intern service inom måltider och lokalvård.

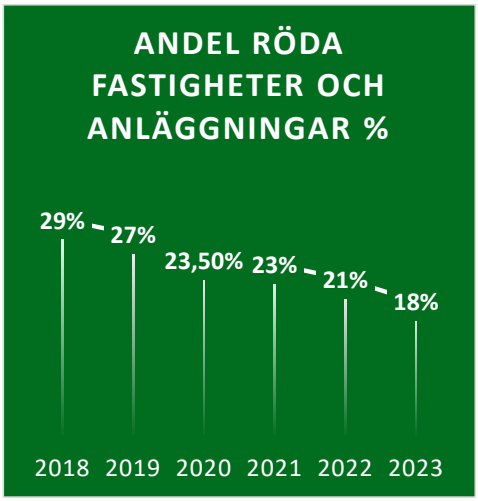
Nämnden har också ansvar för att samordna Umeå kommuns fordonsanskaffning samt att leda, samordna och utveckla kommungemensamt arbete med digitalisering och digital transformation. Uppdraget innefattar även att svara för klimatomställningsarbetet inom nämndens ansvarsområden.

Nämndens ansvarsområde omfattar alla verksamheter inom teknik- och fastighetsförvaltningen vilka är Digital omställning och IT, Fastighet, Gator och parker, Måltidsservice samt Städ- och verksamhetsservice.

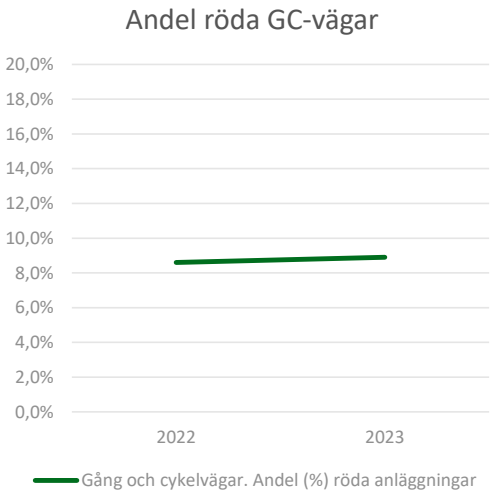
Kritiska kvalitetsfaktorer	Indikator
Väl underhållna fastigheter och anläggningar	• Andel röda (med nära förestående underhållsbehov) fastigheter och anläggningar • Andel rödmarkerade (med nära förestående underhållsbehov) gång- och cykelvägar
Väl avvägd fördelning egenägda och förhyrda lokaler	• Andel egna/förhyrda fastigheter
Skapa värde och nytta till kommunens digitala omställning	• Tidsbesparing i timmar[1] • Kostnadsbesparing i kronor[1]
God cybersäkerhet	• Andel ej uppdaterad mjukvara[1] • Andel servrar med support[1]

[1] *Mätning påbörjas från och med 2025.*

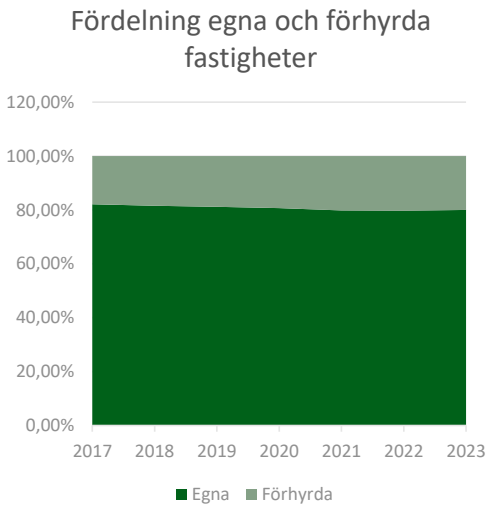
Nyckeltal Tekniska nämnden

Diagrammet visar andelen fastigheter och anläggningar med omfattande underhållsbehov.

Diagrammet visar andelen gator och gång- och cykelvägar med omfattande underhållsbehov.

Diagrammet visar andelen egna och förhyrda fastigheter.

Produktionsnyckeltal Tekniska nämnden

Produktions-nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kvadratmeter fastigheter (BTA)	1 001 211 m^2	1 018 147 m^2	1 021 657 m^2	1 038 162 m^2	1 040 291 m^2	1 040 622 m^2
Kilometer vägar	436,7 km	438,5 km	439,6 km	442,9 km	443,5 km	443,7 km
Kilometer cykelvägar	247,9 km	250,1 km	253 km	255,6 km	259,3 km	259,6 km
Antal digitala enheter	N/A	21 093 st	22 757 st	24 491 st	25 087 st	32 903 st
Antal portioner	N/A	N/A	5 042 396 st	5 882 195 st	5 465 717 st	5 449 708 st
Antal miljöfordon	N/A	N/A	N/A	21 st	22 st	50 st
Antal medarbetare*	N/A	1072 st	1070 st	1106 st	1160 st	1164 st

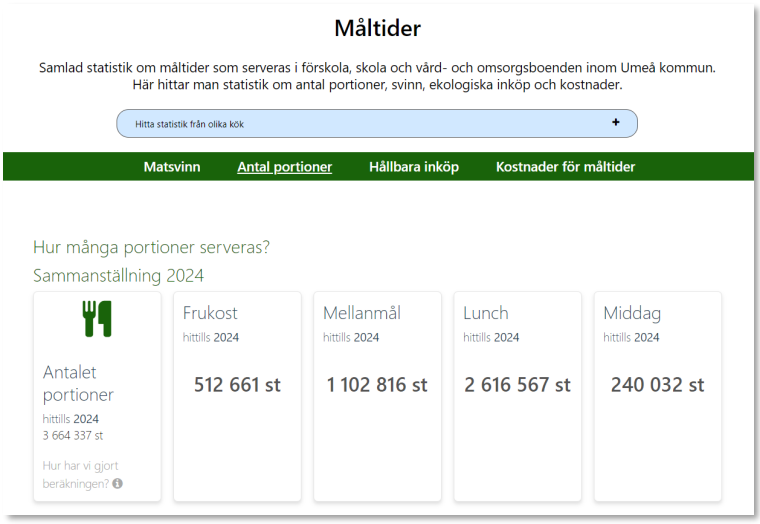
**Månadsanställda, samtliga anställningsformer*

Uppföljning av grunduppdrag

Tekniska nämndens grunduppdrag följs upp kontinuerligt och återrapporteras skriftligt till kommunfullmäktige vid delårs- och årsbokslut. Nämnden nyttjar relevanta nyckeltal, indikatorer och statistik för att översiktligt beskriva och analysera utfall, trender och tendenser avseende grunduppdraget.

Den kvantitativa bedömningen kompletteras även med en kvalitativ bedömning. Detta innebär att nämnden i löptext kortfattat beskriver om nämnden anser att grunduppdraget uppnåtts och att nämnden styrker sin bedömning via kvalitetsfaktorer och produktionsnyckeltal.

Inom förvaltningen pågår under 2024 samt 2025 ett arbete med att skapa ännu bättre förutsättningar för analys och uppföljning, där målet är automation av dataflöde och visualisering av förvaltningens data och resultat.
Förvaltningen arbetar även med tillhandahållande av s.k. ”Öppna data” som tillgängliggörs för allmänheten, där Måltidsservice har flera publicerade datamängder på Umeå kommuns öppna data-portal.

Exempelbild över Måltidsservice samlade statistik på Umeå kommuns öppna data-portal.

Tilläggsuppdrag

Uppdrag	Resurs
Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.	Samtliga verksamheter
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.	Samtliga verksamheter

Våra prioriteringar för genomförande av nämndens grunduppdrag

Under de senaste åren har en rad omvärldsfaktorer haft stor påverkan på nämndens verksamhet. Pandemin och dess efterverkningar, kriget i Ukraina och ett allmänt mer oroligt omvärldsläge har skapat resursbrist och besvärande prisökningar. Just nu präglas ekonomin av lågkonjunktur men på sikt ser vi också risk för kompetensbrist. Demografin förändras vilket ställer nya krav på kommunens service till medborgarna. Utifrån detta kommer nämnden under 2025 att fokusera på fortsatt effektivisering av sitt arbete och utveckla nya, smartare arbetssätt samt skapa förutsättningar för ett mer robust samhälle.

Vi ska leverera rätt kvalitet, så att vi skapar så mycket nytta som är möjlig för de skattemedel vi förvaltar. För att vårt arbete ska vara framgångsrikt även på sikt behöver nämnden också skapa det utrymme som krävs för utveckling. Utifrån detta är förvaltningens gemensamma tema för 2025 just ”Utveckling”. Förvaltningen har valt att kategorisera temats aktiviteter enligt nedanstående.

En mer robust kommun, ett mer robust samhälle

- Ökad civil beredskap
- Minskad klimatpåverkan, ökad klimatanpassning
- Ökad (cyber)-säkerhet

En effektiv förvaltning, som ständigt utvecklas

- Motverka effekterna av kostnadsökningar
- Omställning och digital teknik
- Effektiva arbetsprocesser och organisation
- Kvalitet 2.0

UMEÅ KOMMUN

Våra verksamheter
UMEÅ KOMMUN

Digital omställning och IT

Vårt uppdrag är att stärka Umeå kommuns förmåga till en digital omställning som är säker, hållbar och skapar värde för dem vi finns till för.

Vi tillhandahåller, driver, samordnar och stödjer strategier, IT- och digitaliseringslösningar.

Vi stöttar verksamheterna i att tillsammans utföra och utveckla kärnuppdragen, och lyckas då vi arbetar med verksamheters mål på ett sätt som skapar nytta för hela kommunen.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Värde/nytta som vi är en del av att realisera genom samverkansobjekt	• Andel pågående initiativ som har en nyttoberäkning[1] • Tidsbesparing i timmar[1] • Kostnadsbesparing i kronor[1]
Värde som vår datadrivna kommun skapar	• Antal nya datadrivna analysstöd som tagits fram[1] • Antal användare i våra datadrivna analysstöd[1]
God cybersäkerhet	• Antal utbildade medarbetare[1] • Andel ej uppdaterad mjukvara[1] • Andel servrar med support[1]
Bra kundupplevelse	• Kundnöjdhet i support (NKI)[2] • Antal och längd på oönskade avbrott[1]

[1] Mätning påbörjas från och med 2025. [2]Omtag av metod och systematik gällande NKI genomförs under 2025.

Produktionsnyckeltal Digital omställning och IT

Mått	Indikator	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antal supportärenden	Antal (st)	69 899 st	59 698 st	65 774 st	56 075 st	50 301 st	43 391 st
Antal digitala enheter	Antal (st)	N/A	21 093 st	22 757 st	24 491 st	25 087 st	32 903 st
Införda och avvecklade system	Nettosiffra	3	1	2	4	3	-1
Antal skyddade användare[2]	Antal (st)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Antal skyddade enheter[2]	Antal (st)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Antal medarbetare[1]	Antal (st)	97 st	103 st	93 st	93 st	96 st	97 st

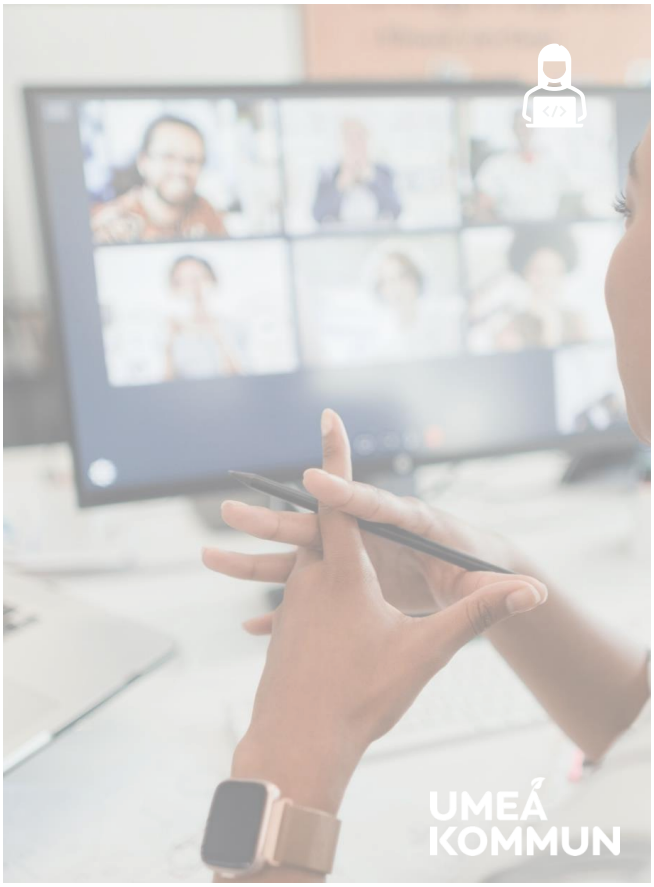
[1]Månadsanställda, samtliga anställningsformer. [2]Nya produktionsnyckeltal, mätning påbörjas under 2025

Nuläge: Digital omställning och IT

Umeå kommun står liksom andra offentliga aktörer inför stora utmaningar.
Kommunen behöver kunna leverera mer välfärd till fler utan att resurserna ökar.
För att bibehålla men också utveckla välfärden behövs en omställning som är både snabbare och mera flexibel än tidigare. Digitaliseringen bedöms vara den viktigaste möjliggöraren i denna omställning. Genom att nyttja digitaliseringens möjligheter smart kan kommunen optimera och effektivisera befintliga tjänster och utbud, men också etablera radikalt förändrade sätt för att leverera välfärd i ett föränderligt, digitalt ekosystem. Det kan handla om allt från att automatisera rutinmässiga arbetsmoment till att etablera helt nya tjänstekoncept där invånare och andra aktörer är medskapande.

För 2025 har Digital omställning och IT fått utökad budgetram för att accelerera kommunens digitala omställning, men också med ett särskilt fokus på att bli en datadriven kommun och stärka vår cybersäkerhet.

Utveckling är ett genomgående tema för hela förvaltningen. Vi strävar efter att expandera vår kompetens för att möta det växande behovet av digitala verktyg i omställningsarbetet. Detta innebär inte bara en satsning på att öka förmågan inom områden som integrationer, cybersäkerhet, data och analys utan vi behöver arbeta aktivt med att skapa förutsättningar för vår personal att tillägna sig nödvändig digital kompetens. Genom att kombinera denna expertis med specialistkompetens från våra olika verksamheter skapar vi goda förutsättningar för att skapa nytta för kommunens verksamheter.
Digital omställning och IT, vår egen verksamhet, är inte undantagen från behovet av utveckling. Vårt omställningsarbete består bland annat av effektivisering av interna arbetssätt och fortsatt övergång till ett mer teambaserat arbetssätt. Målet är att optimera vår effektivitet för att frigöra mer tid till det viktiga omställningsarbetet.

Prioriteringar för perioden: Digital omställning och IT

Förvaltningens tema Utveckling

Utveckling är centralt för hela förvaltningen. Vi satsar på att bredda vår kompetens inom områden som integrationer, cybersäkerhet, data och analys för att möta det ökande behovet av digitala verktyg. Dessutom arbetar vi för att ge vår personal den digitala kompetens som krävs.
Vår egen verksamhet inom Digital omställning och IT är också föremål för effektivisering och övergång till ett teambaserat arbetssätt. Målet är att höja effektiviteten och därigenom skapa mer tid för det viktiga omställningsarbetet.

Vad: Bygga en god förmåga till cybersäkerhet inom Umeå kommun	Vem/När: Micael Östergren December 2025
• Säkerställa kommunens tillgång till adekvat teknik för detektering av angrepp. • Öka mognaden inom cybersäkerhet genom att utbilda kommunens medarbetare. • Kartlägga ej uppdaterad mjukvara, som kan innebära säkerhetsrisker. • Genomföra planerade tester av vår egen säkerhet.	
Vad: Skapa förutsättningar för Umeå kommun att arbeta datadrivet och använda AI	Vem/När: Mattias Wallmark December 2025
• Etablera samverkansobjektet Datadriven kommun. • Leverera analysstöd som kan användas av och skapa värde i verksamhet. • Skapa förutsättningar för Umeå kommun att använda AI, exempelvis genom att definiera juridiska och säkerhetsmässiga ramverk.	
Vad: Driva omställning och utveckling i den egna verksamheten och tillsammans med andra	Vem/När: Per Österlund Juni 2025
• Starta välfungerande team som skapar värde för dem vi finns till för. Vi ställer om våra arbetssätt för att använda kommunens resurser effektivt. • Vi ska lägga en ökad andel arbetstid på att utveckla och ställa om, och en minskad andel på att underhålla befintligt. • Vi ska spara tid, åt oss själva och/eller andra.	

Fastighet

Fastighets uppdrag är att planera, bygga, förvalta och utveckla lokaler för Umeå kommuns verksamheter.

Uppdraget innebär fullt ansvar för Umeå kommuns lokalförsörjning, att säkerställa att verksamheterna har ändamålsenliga lokaler och arbetet ska ske på ett lokal- och kostnadseffektivt sätt. Alltid med kommunnyttan i fokus, både på kort och lång sikt.

Fastighet företräder Umeå kommun som fastighetsägare avseende lokalförsörjningsfrågor.

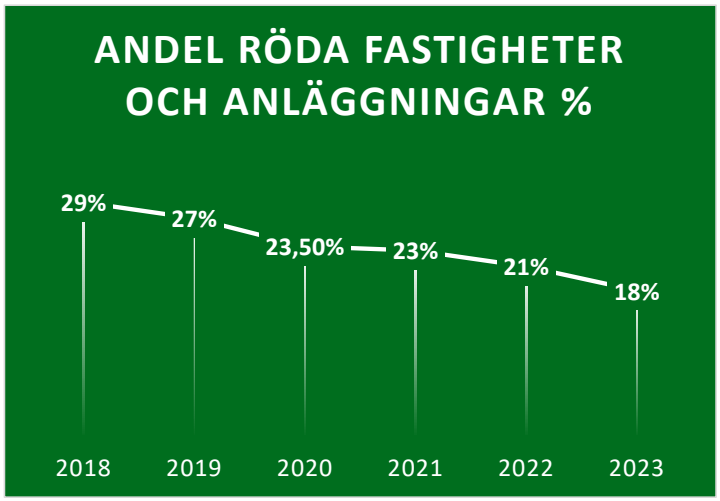
Fastighet ansvarar för all byggproduktion till kommunens egna verksamheter genom nybyggnation, ombyggnation samt underhåll och anpassning av befintliga lokaler samt ansvarar för drift, skötsel och tillsyn av fastigheternas inne- och utemiljö.

Fastighet arbetar systematiskt inom strategiska områden såsom kvalitet, miljö, energi och säkerhet samt anskaffning och optimering av nyttjandet av kommunens fordon.

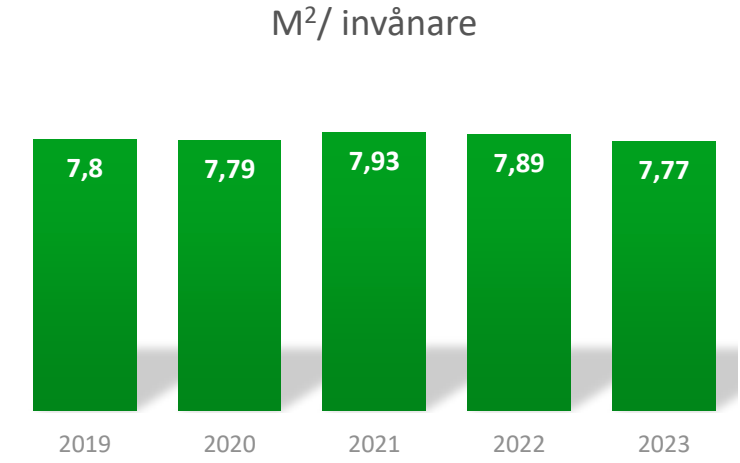
Kvalitetsfaktor	Indikator
Väl underhållna fastigheter och anläggningar	• Andel röda fastigheter och anläggningar %
Möta kommunens lokalbehov	• m²/invånare
Väl avvägd fördelning egenägda och förhyrda lokaler	• Andel egna/förhyrda lokaler %
God genomförandekraft investeringsprojekt	• Genomfört i % av budget
Energianvändning	• kWh/m²
Förutsättningar för omställning	• Antal laddpunkter • Andel (%) miljöfordon[1] av totala fordonsflottan[2]

[1]El, gas, etanol. [2]Gäller fordon mellan 150–3500 kg

Nyckeltal Fastighet

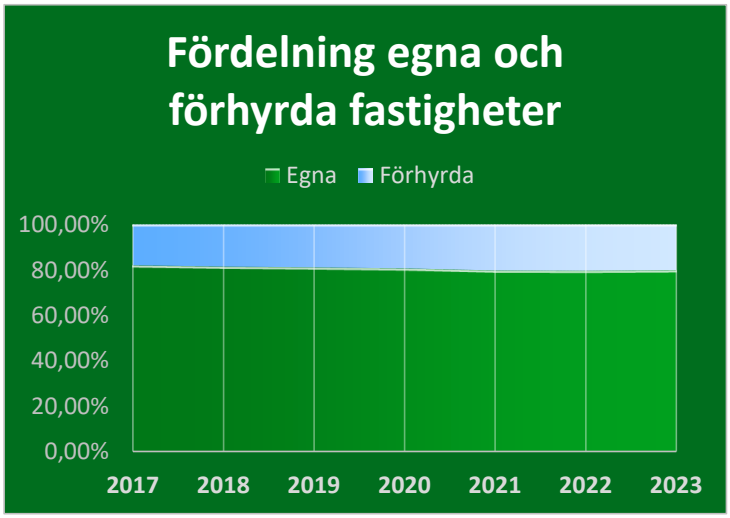

Diagrammet visar andelen fastigheter och anläggningar med omfattande underhållsbehov.

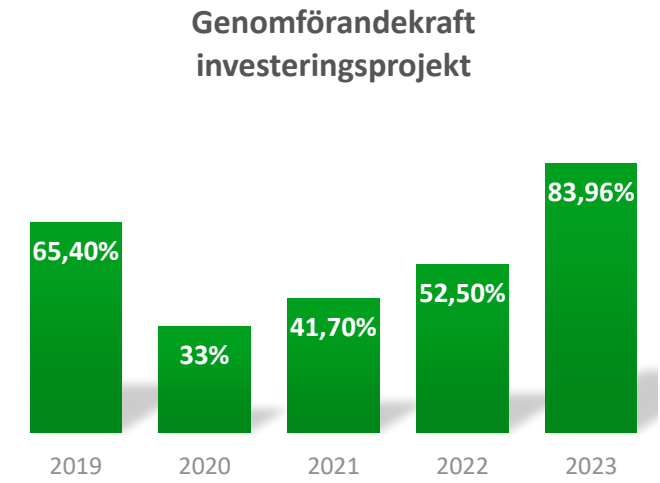

Diagrammet visar hur många kvadratmeter per invånare i Umeå kommun som Fastighet förvaltar (både egenägda samt förhyrda lokaler i BTA, bruttototalarea).

Nyckeltal Fastighet

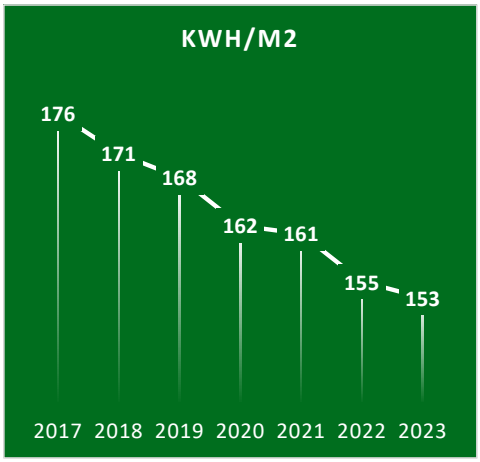

Diagrammet visar hur fördelningen mellan kommunens egna kontra externt förhyrda lokaler i andel kvadratmeter ser ut (BTA, bruttototalarea).

Diagrammet visar hur stor andel av den totala årliga investeringsplanens budget som upparbetats per år i %.

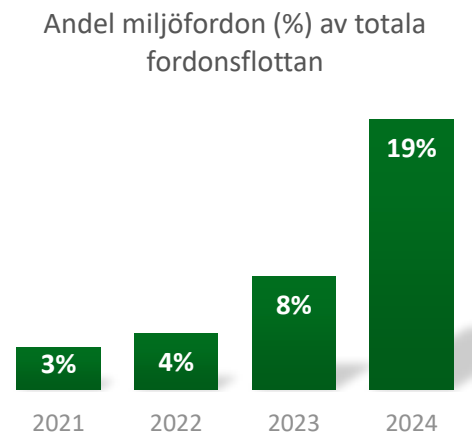
Nyckeltal Fastighet

Diagrammet visar energianvändningen i kommunens lokaler i kilowattimmar per kvadratmeter (BTA, bruttototalarea).

Diagrammet visar hur många laddpunkter som finns tillgängliga för tjänstebilar samt medarbetares privatfordon på Umeå kommuns arbetsplatser.

Diagrammet visar andel (%) miljöfordon[1] av totala fordonsflottan[2]

[1]El, gas, etanol. [2]Gäller fordon mellan 150–3500 kg

Produktionsnyckeltal Fastighet

Mått	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antal m^2 eget fastighetsbestånd	818 290m^2	829 455m^2	826 647m^2	831 218m^2	830 934m^2	832 281m^2
Antal m^2 förhyrt fastighetsbestånd	182 921m^2	188 692m^2	195 010m^2	206 944m^2	209 357m^2	208 341m^2
Antal medarbetare inom Fastighet[1]	119 st	131 st	125 st	134 st	133 st	135 st
Antal felanmälningar	N/A	23 072 st	22 572 st	23 362 st	22 627 st	27 825 st
Budgeterad investeringsvolym (mnkr)	699,9 mnkr	901,1 mnkr	853,3 mnkr	867 mnkr	751,4 mnkr	799,1 mnkr
Budgeterat fastighetsunderhåll (mnkr)	36,0 mnkr	32,9 mnkr	33,0 mnkr	33,2 mnkr	38,8 mnkr	34,0 mnkr

[1]*Månadsanställda, samtliga anställningsformer.*

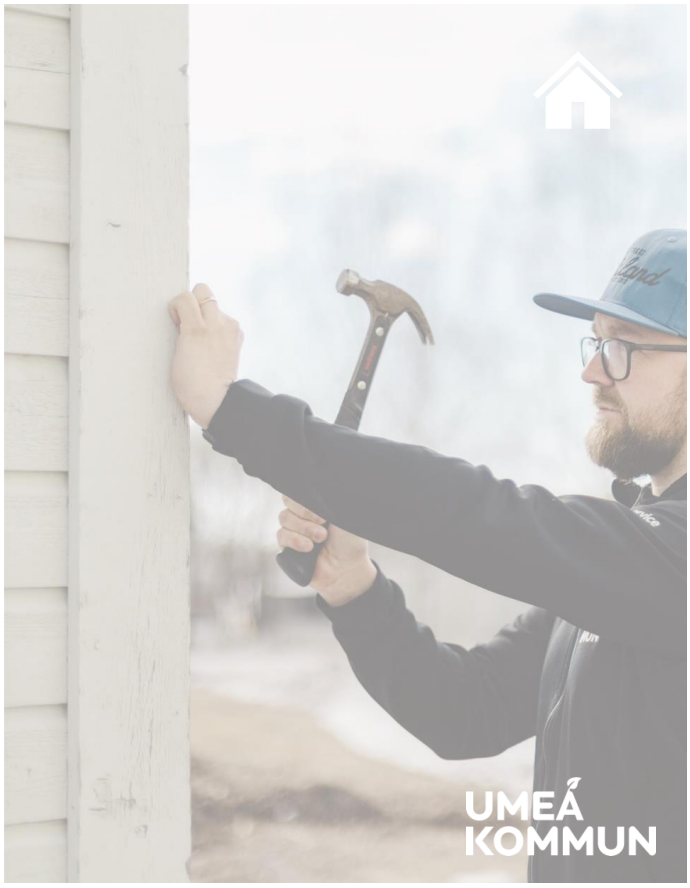
Nuläge: Fastighet

Verksamheten står inför ett år fyllt av både utmaningar och möjligheter. För att säkerställa en god hantering av våra fastigheter och ansvarsområden, behöver vi beakta flera viktiga faktorer. Förändrade befolkningsprognoser, med låga födslotal och ett ökat antal äldre, kräver en omprövning av vår investeringsplanering för att säkerställa att våra fastigheter och lokaler möter kommuninvånarnas framtida behov. Även förändrade flyttmönster, där allt fler unga vuxna och barnfamiljer bosätter sig på landsbygden, påverkar den långsiktiga planeringen av förskolor och skolor. Här är Fastighets deltagande i tidiga skeden i planeringsprocesserna viktig.

Andra kritiska aspekter är det fortsatt osäkra ekonomiska läget, klimatförändringar och ökat fokus på civil beredskap samt förändringar i lagar och förordningar som påverkar fastighetsbranschen. Det kräver kontinuerlig utbildning av personalen och kontinuerlig utveckling av våra interna processer, särskilt inom miljö- och byggstandarder där energieffektivitet och minskad klimatpåverkan är särskilt prioriterat. Senaste årens prisökningar behöver analyseras och effekten dämpas, där det är möjligt.

Verksamheten förbereder sig även för övertagandet av utpekade objekt som identifierats i den nya Fastighetspolicyn. Dessa tillägg innebär nya förutsättningar för en effektiv resursanvändning. För att kunna integrera de nya fastigheterna på ett rationellt sätt, måste vi ha en välstrukturerad plan och en flexibel organisation.

En klok hantering av tillgängliga resurser är avgörande, inte bara för en ekonomiskt hållbar verksamhet, utan också för ansvarstagande för miljö och samhälle. Här spelar omställning, digitalisering och ny teknik en central roll för att förbättra vår effektivitet, minska kostnader och säkerställa långsiktig hållbarhet för alla våra intressenter.

Prioriteringar för perioden: Fastighet

Förvaltningens tema Utveckling

Löpande verksamhetsutvecklingsinsatser är ett naturligt inslag i vår verksamhet, under 2025 kommer vi särskilt att prioritera att skapa ännu bättre förutsättningar för utveckling via nedan prioriterade aktiviteter och områden.

Vad: Analys av resurser och organisation	Vem/När: Ledningsgruppen
Genomföra en analys av konsekvenserna som Fastighetspolicyn föranleder utifrån resursbehov och eventuella justeringar i organisation	
Vad: Upphandling och avtalsförvaltning	Vem/När: Johan Byström
Under 2024 har en kartläggning och analys av nuvarande arbetssätt skett i samverkan med Upphandlingsbyrån. Under 2025 kommer de identifierade prioriteringarna och aktiviteterna att genomföras. Bl.a.: • Rollbeskrivning och ansvarsområden • Genomgång och implementering av beskrivna/justerade processer i verksamheterna • Framtagande av stödmaterial • Kompetensutveckling avtalsförvaltning och upphandling	
Vad: Effektiv verksamhet	Vem/När: David Tornberg
Analysera de senaste årens kostnadsutveckling avseende byggprojekt och föreslå åtgärder	
Vad: Nytt fastighetssystem	Vem/När: Hanna Ekman
Under 2024 har ett gediget förstudiearbete genomförts. Under 2025 påbörjas upphandling samt införande av ett nytt fastighetssystem.	

Gator och parker

Staden, infrastrukturen och stadsmiljön är viktig och av stor betydelse för kommunens utveckling. Många undersökningar bekräftar platsens betydelse för en stads utveckling och tillväxt. Därför är det viktigt att staden får fortsätta utvecklas; de offentliga miljöerna, grönstrukturen och infrastrukturen.

Gator och parker ansvarar för att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens allmänna platser, såsom gator, gång- och cykelvägar, parker, natur, torg och tillhörande anläggningar. Gator och parker ansvarar för samordning av kommunens dagvattenhantering och klimatanpassning. Gator och parker ansvarar för färdtjänst och riksfärdtjänst samt parkeringstillstånd.

Kommunens offentliga utomhusmiljöer ska vara välskötta, tillgängliga, trygga och säkra. Allt för att ge förutsättningar för ett väl fungerande vardagsliv för alla kommunens invånare, under årets alla dagar. Vi ska skapa största möjliga nytta för kommunens medborgare utifrån tillgängliga medel och vårt arbete ska bidra till att kommunen når sina uppsatta mål.

Gator och parker arbetar aktivt med klimatomställning i verksamheten.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Säkerhet	• Antal (st) döda och allvarligt skadade i trafiken • Andel (%) G/C-väg med separering för gång- cykel.
Välskött	• Andel (%) rödmarkerade (med nära förestående underhållsbehov) gång- och cykelvägar
Trygghet	• Upplevd trygghet i offentliga miljöer (SCB)
Tillgänglighet	• Andel (%) av befolkningen som når parker och grönområden inom 250 meter • Andel (%) av befolkningen som når lekplatser inom 250 meter
Största möjliga nytta	• Startade projekt (andel av planerade), redovisas i T2 • Genomförandekraft i % av budget
Effektiv drift	• Kostnad (kr) per invånare gatudrift • Kostnad (kr) per invånare parkdrift • kWh/ljuspunkt
Fokus på medborgarna	• Nöjdkundindex markupplåtelser (NKI) • Nöjdhet med kommunens färdtjänst, genomförande av resor
Klimatomställning	• Andel (%) fossilfritt bränsle i egna maskiner[1] • Antal projekt som är klimatberäknade[1] • Antal Mobility Management insatser[1]

[1] *Mätning påbörjas från och med 2025.*

Servicenivåer Gator och parker

En viktig målgrupp för Gator och parkers verksamhet är kommunens medborgare, för att skapa tydlighet i vad medborgare kan förvänta sig av den kommunala servicen finns politiskt fastställda servicenivåer. Servicenivåerna följs upp årligen via SCB-enkäter, resenärsenkäter samt på löpande möten/kontroller med upphandlade entreprenörer och den egna verksamheten.

Servicenivåer

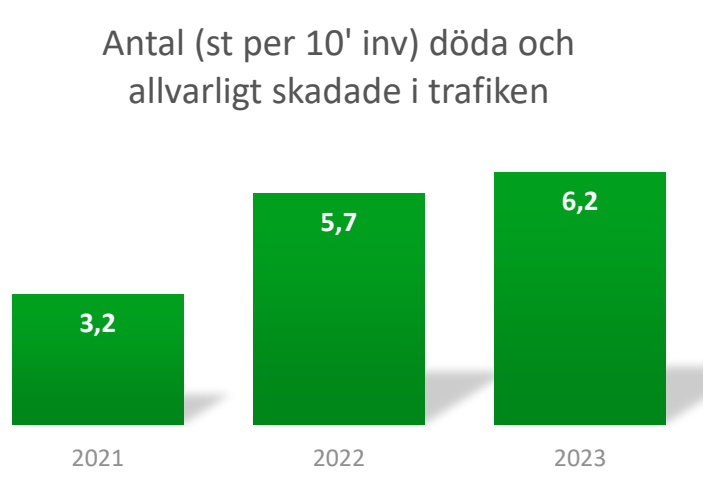
Handläggning och myndighetsutövning:
- den genomsnittliga handläggningstiden av felanmälningar och synpunkter inte överstiger en vecka
- mäta regelbundet, minst årligen, hur nöjda våra medborgare är med verksamheten
- ett beslut gällande ansökan om kommunal färdtjänst, riksfärdtjänst och parkeringstillstånd för rörelsehindrad, ska vara den som ansöker tillhanda inom tre veckor (tid räknas från det att alla uppgifter som krävs kommit in och ansökan är komplett)
- all handläggning ska vara likvärdig och rättssäker

Torg och gator:
- torgytor och gator ska upplevas välskötta och rena
- två gånger per år rensa bort övergivna cyklar från centrumfyrkanten

Lekparker och parker:
- lekparkerna håller en god säkerhetsnivå (kontroller utförs varje vecka och akuta fel och brister åtgärdas)
- parkytorna ska vara välskötta och upplevas trygga
- planera parkerna utifrån hållbarhet och för att gynna den biologiska mångfalden

Vintervägshållning:
- plogning påbörjas vid nysnömängd 4-10 cm för prioriterade gator (åtgärdstiden är 5 timmar)
- plogning påbörjas vid nysnömängd 6-14 cm för lokalgator (åtgärdstiden är 8 timmar men om utkallning av prioriterade gator sker samtidigt, är åtgärdstiden 10 timmar)
- plogning påbörjas vid nysnömängd 3-5 cm för prioriterade gång- och cykelvägar samt trottoarer mellan klockan 04:00 – 19:00, övrig tid vid 3-10 cm (åtgärdstiden är 5 timmar)
- plogning påbörjas vid nysnömängd 5-14 cm för övriga gång- och cykelvägar samt trottoarer (åtgärdstiden är 8 timmar)
- om det sker utkallning av prioriterade gång- och cykelvägar samt trottoarer samtidigt är åtgärdstiden 10 timmar.

Nyckeltal Gator och parker

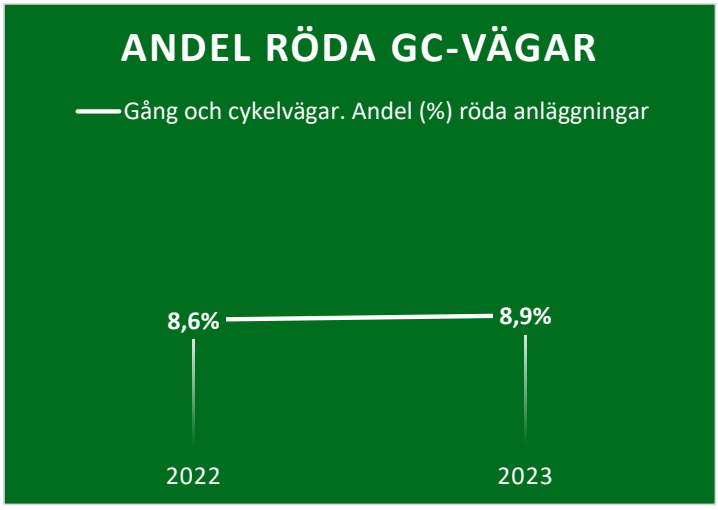

Diagrammet visar antal döda och allvarligt skadade i trafiken.

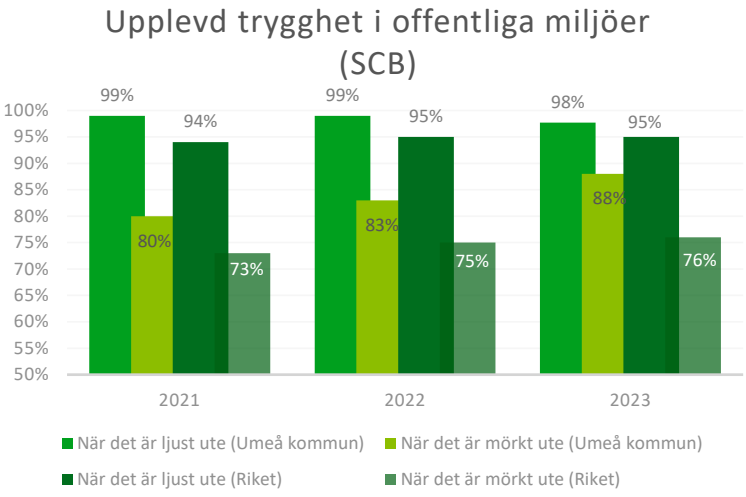

Diagrammet visar den andel gång- och cykelväg som har separerat gång och cykel.

Nyckeltal Gator och parker

Diagrammet visar andelen gång- och cykelvägar samt gator med stort underhållsbehov.

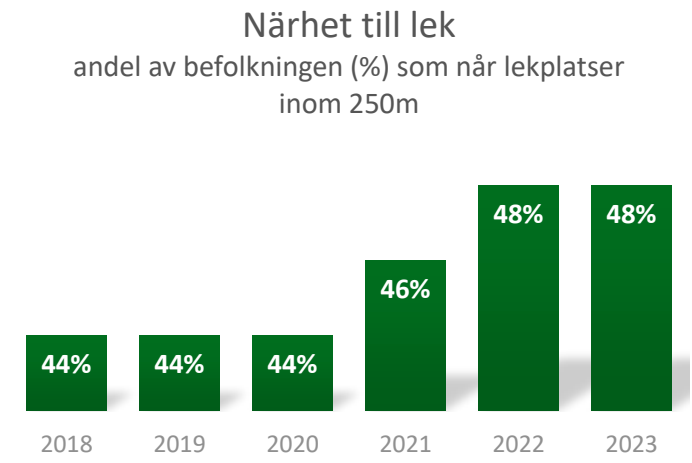

Diagrammet visar andel av svarande i SCB undersökning som upplever trygghet i offentliga miljöer (Umeå & Riket).

Nyckeltal Gator och parker

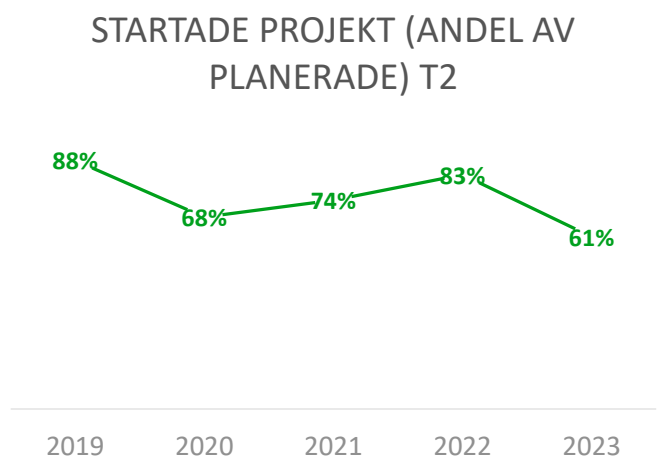

Diagrammet visar den andel av befolkningen i Umeå tätort som når parker och grönområden inom 250 meter.

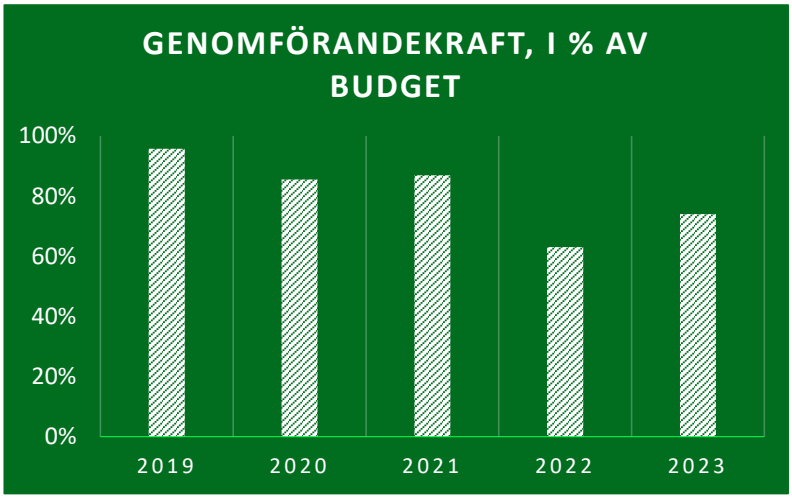

Diagrammet visar den andel av befolkningen i Umeå tätort som når lekplatser inom 250 meter.

Nyckeltal Gator och parker

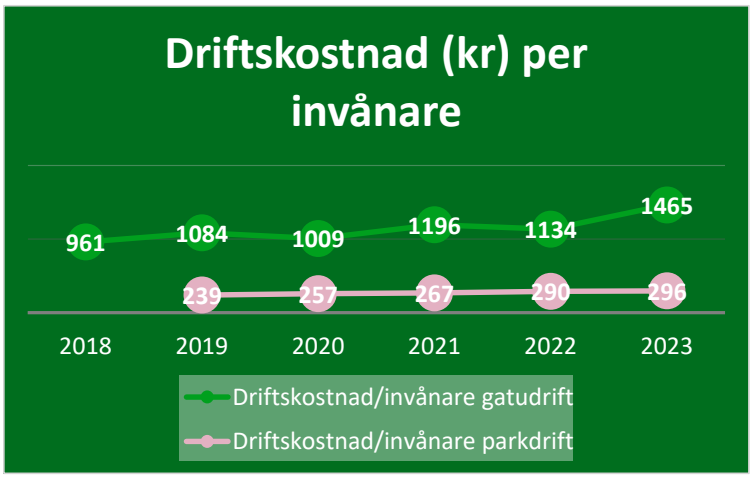

Diagrammet visar andel startade projekt ur investeringsplanen under tertial 2.

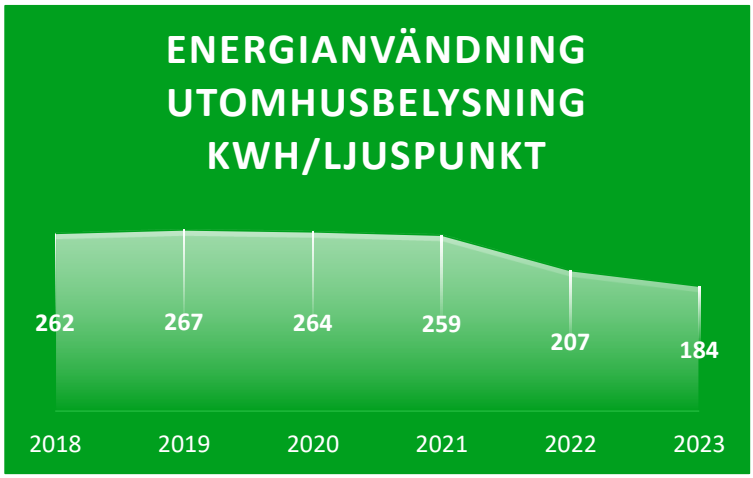

Diagrammet visar hur stor andel av den totala investeringsplanens budget som upparbetats årsvis i %.

Nyckeltal Gator och parker

Diagrammet visar årlig driftskostnad per invånare för gatudrift respektive parkdrift..

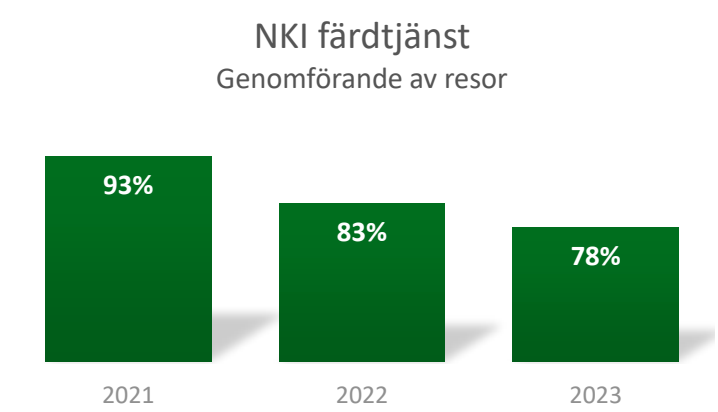

Bilden visar snittet för energianvändning för utebelysning i kilowatt per ljuspunkt.

Nyckeltal Gator och parker

Diagrammet visar nöjdhet med handläggning av markupplåtelser.

Diagrammet visar nöjdhet med genomförande av färdtjänstresor.

Produktionsnyckeltal Gator och parker

Mått	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kilometer vägar	436,7 km	438,5 km	439,6 km	442,9 km	443,5 km	443,7 km
Kilometer cykelvägar	247,9 km	250,1 km	253 km	255,6 km	259,3 km	259,6 km
Hektar parkmark	407 ha	410 ha	415 ha	419 ha	421 ha	418 ha
Hektar stadsnära skog	965 ha	962 ha	1014 ha	1011 ha	1007 ha	1003 ha
Antal medarbetare[1]	87 st	97 st	106 st	105 st	113 st	125,8 st
Antal pågående investeringsprojekt[2]	102 st	124 st	115 st	131 st	156 st	164 st
Budgeterad investeringsvolym (mnkr)	191,7 mnkr	172,2 mnkr	124,5 mnkr	165,2 mnkr	186,1 mnkr	200,3 mnkr
Antal belysningspunkter	28 279 st	28 430 st	29 196 st	29 497 st	29 800 st	30 369 st

[1]Månadsanställda, samtliga anställningsformer. [2]Projekt med utfall under året

Nuläge: Gator och parker

Staden, infrastrukturen och stadsmiljön är viktig är av stor betydelse för staden och kommunens utveckling. Många undersökningar bekräftar platsens betydelse för utveckling och tillväxt. Därför är det viktigt att staden får fortsätta utvecklas; de offentliga miljöerna, grönstrukturen och infrastrukturen. Standarden på våra gator har vi svårt att upprätthålla då underhållsmedlen understiger behoven för att bibehålla eller förbättra standarden.

Gator och parkers verksamhet fungerar väl och ekonomin är i balans. Framtida kostnader påverkas av förtätningen i staden. På sikt kan förtätning innebära sänkta kostnader per invånare men sett till dagens förutsättningar så ökar driftkostnaderna. Marknadsförutsättningarna i norra Sverige påverkar kompetensförsörjningen, där en het arbetsmarknad både påverkar tillgången till kompetens och entreprenörer.

Ny teknik ger nya möjligheter och att bli duktiga att använda den tekniska utveckling som sker är ett prioriterat område. Takten i omställningen för klimatet behöver ökas, en omställning som på sikt kan sänka kostnaden men som under omställningstiden kräver mer resurser.

Prioriteringar för perioden: Gator och parker

Förvaltningens tema Utveckling

Vårt goda, löpande arbete är basen för våra leveranser. För att förstärka detta har vi valt att prioritera utveckling för det kommande året.

Vad: Arbetet med investeringsplaneringen, processer och sömlöshet	Alla

- Utveckla projektarbetet, genom att implementera och revidera arbetssätt för att säkra högre genomförandekraft av investeringsbudgeten, bland annat genom framtagandet av en ”Gatu-utvecklingsplan”
- Framtidssäkra den långsiktiga investeringsplaneringen genom fokus på robusthet och uppdatera arbetsmodell för arbetet med våra investeringsprojekt.
- Implementera den arbetsmodell som är framtagen för arbetet med detaljplaner i alla avdelningar.

Vad: Klimatomställningsarbetet	Alla

- Etablera arbetsmodell och organisation för kommunens klimatomställningsarbete
- Översyn av klimatkrav och klimatberäkningar i anläggningsprojekt.
- Ta fram och implementera Prio+-nät för gång och cykel.
- Genomföra projekt och aktiviteter för att öka separeringen av gång och cykel, där flödena motiverar separering

Måltidsservice

Måltidsservice uppdrag är att servera goda och hälsosamma måltider till kommunens verksamheter.

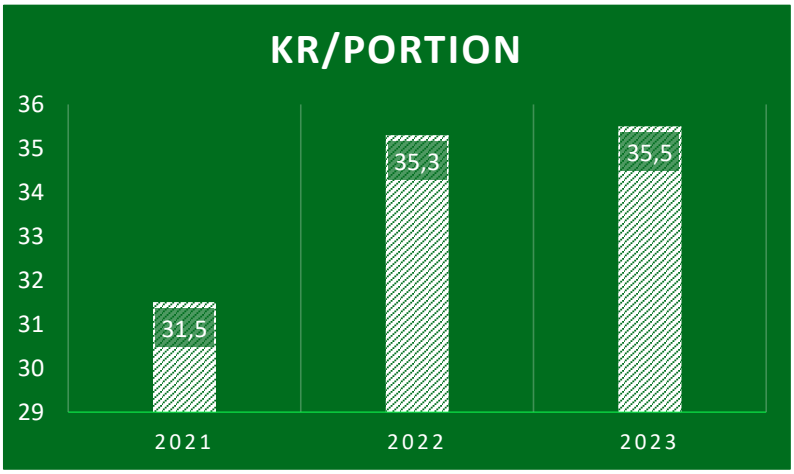
Genom den offentliga måltiden bidrar verksamheten till en god folkhälsa och en hållbar utveckling.

Vårt arbete ska genomsyras av hög kvalitet, god service och gott bemötande, allt i syfte att bidra till en bra måltidsupplevelse för våra matgäster.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Effektiv	Kostnad/ portion
Goda	Kundnöjdhet mäts på matråd och genom samverkan med kommunens verksamheter (NKI)[1]
Hälsosamma	Planerar menyer med grund i livsmedelsverkets råd om bra mat samt använder näringsberäknade recept i kostdatasystem

[1]*Under 2025 kommer verksamheten att göra ett omtag avseende metod för datainsamling.*

Nyckeltal Måltidsservice

Diagrammet visar kronor per portion.

Produktionsnyckeltal Måltidsservice

Mått	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antal portioner	N/A	N/A	5 042 396 st	5 882 195 st	5 465 717 st	5 449 708 st
Antal tillagningskök	N/A	N/A	79 st	83 st	92 st	93 st
Antal medarbetare*	345 st	350 st	358 st	365 st	368 st	372 st

**Månadsanställda, samtliga anställningsformer*

Nuläge Måltidsservice

De mål och utvecklingsområden som Måltidsservice sedan lång tid arbetat med har stort fokus mot en mer hållbar utveckling. Både Umeå kommuns ambitiösa klimatmål och livsmedelsverkets förslag på nya kostråd med mindre kött och mer vegetabilier stämmer väl överens med den inriktning vi redan har. För att fortsätta den positiva utvecklingen mot mer hållbara måltider krävs inte justeringar i verksamhetsplan men däremot fortsatta satsningar för att öka kunskapen och förståelsen.

Måltidsservice har en stor roll i förändringen till mer hälsosamma vanor, för våra barns intag i förskola och skola men också och för de äldre som tar del av Måltidsservice utbud.

Efter ett par år med underskott och fokus på grunduppdraget har verksamheten återhämtat sig ekonomiskt. Med en ekonomi i balans kan verksamheten jobba för att åter igen öka andelen ekologiska och närproducerade inköp och nå uppsatta mål.

Kompetensförsörjningen har identifierats som en risk. Dock, med de planerade aktiviteterna i vår kompetensförsörjningsplan samt det påbörjade projektet för att höja kompetensen hos måltidsbiträden i utbildningskök och validera deras kunskaper till kocknivå, förväntas denna risk hanteras effektivt.

Prioriteringar för perioden: Måltidsservice

Förvaltningens tema Utveckling

För Måltidsservice innebär förvaltningens gemensamma tema utveckling att vi sätter extra fokus på att medarbetarna ska ges förutsättningar att utmana det gamla, testa nytt och våga misslyckas - för det krävs modiga medarbetare och ett modigt ledarskap.

Vad: Goda. Samverkan som underlag för kundnöjdhet	Vem/När: Anette Boström
Vi behöver bli bättre på att mäta kundnöjdhet. Dagordningsmallen för matråd och frågorna i enkäten är ej känd och vi har för få svar för ett tillförlitligt resultat. Förankra i verksamheten och genom samverkan med förskola och skola.	
Vad: Produktionsutredning inom Äldreomsorgen	Vem/När: Maria Svensson
Äldreomsorgsutredningen innebär förändringar i vilka boenden som blir kvar. Utreda hur Måltidsservice nyttjar den kapacitet vi har och producerar effektivast till dessa enheter?	
Vad: Hälsosamma. Äldreomsorg inom måltidskonceptet	Vem/När: Monica Berg
Tydliggöra och följa upp Måltidskonceptet tillsammans med enhetschefer	

Städ- och verksamhetsservice

Städ och verksamhetsservice uppdrag är att utföra lokalvård och vaktmästeri i syfte att skapa en god vistelsemiljö i kommunens lokaler.

Vårt arbete ska genomsyras av god kvalitet utifrån fastställda servicenivåer på ett miljövänligt sätt och med gott bemötande för Umeå kommuns medborgare.

Kvalitetsfaktor	Indikator
God kvalitet och nöjda kunder	• Kvalitetsmätning via kundenkät, årligen[1] • Antal avvikelser och förbättringsförslag [2]
Effektiv lokalvård	Kvm/anställd
Miljövänliga metoder	Antal objekt som städas kemikaliefritt

[1]Revidering av nuvarande modell och framtagande av ny metod kommer att ske under 2025.
[2]Verksamhetens avvikelsesystem togs i bruk under 2024, antal avvikelser kommer att rapporteras from 2025

Servicenivåer Städservice

En viktig målgrupp för Städservice verksamhet är kommunens medborgare, för att skapa tydlighet i vad medborgare kan förvänta sig av den kommunala servicen finns politiskt fastställda servicenivåer. Servicenivåerna följs upp via egenkontroller och kvalitetskontroll. Resultatet redovisas till nämnd.

Städservice har för närvarande politiskt fastställda servicenivåer inom 8 olika lokalkategorier.

Servicenivåer

- Bibliotek
- Fritidsgårdar
- Förskola – Fritids
- Grundskola
- Gymnasieskola
- Idrottsanläggningar
- Kontor
- Skolrestaurang

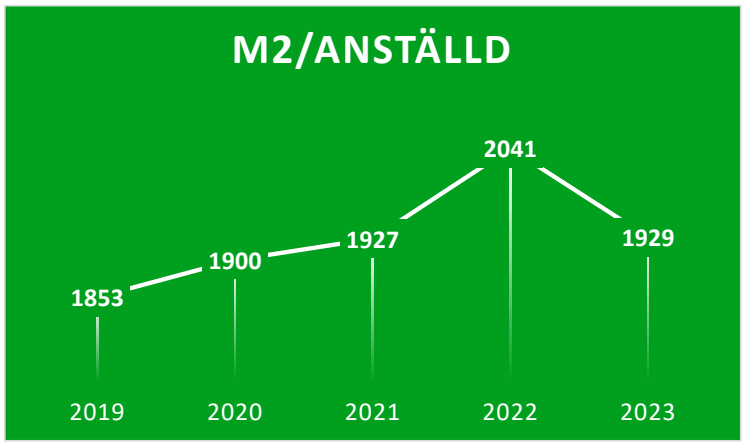
Servicenivåerna reglerar och beskriver vilka typer av åtgärder som ingår per kategori samt med vilken frekvens respektive åtgärd genomförs.

Lokalkategorins olika utrymmen sorteras efter antagen nyttjandegrad (hög, mellan, låg) och tilldelas därefter ett åtgärdspaket.

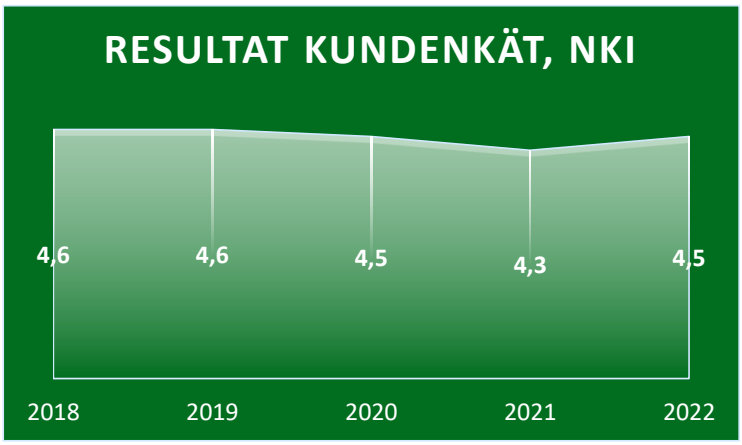
Servicenivåerna beskriver även verksamhetens ansvar samt vilken form av periodiskt städ som ingår i städuppdraget.

Servicenivåerna har fastställts av tekniska nämnden 2022-12-15.

Nyckeltal Städ och verksamhetsservice

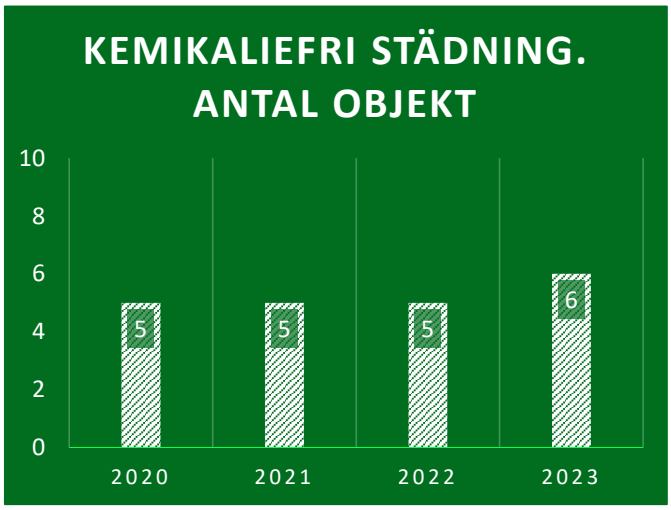

Diagrammet visar antal kvadratmeter per anställd inom Städservice där lokalvård utförs.

Diagrammet visar kundnöjdhet utifrån kundenkäter, enkäten har betygsskala 1-5. Nuvarande modell revideras och framtagande av ny metod kommer att ske under 2025.

Nyckeltal Städ och verksamhetsservice

Diagrammet visar antal objekt /fastigheter) som städas med kemikaliefria metoder.

Produktionsnyckeltal Städ och verksamhetsservice

Mått	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antal kvm städning	450 082	469 500	478 350	488 795	492 550	492 576
Antal medarbetare*	256	261	266	272	296	298

**Månadsanställda, samtliga anställningsformer*

Nuläge: Städ- och verksamhetsservice

För att uppnå effektiv lokalvård med hög kvalitet krävs samarbete med intressenter och kunder. Det är avgörande att vi får information om förändringar inom olika verksamheter i kommunen, att lokalerna är städbara och att vi kan delta i utformningen av nya lokaler och materialval så att användning av ny teknik möjliggörs. Genom ett aktivt engagemang från alla parter kan vi säkerställa att våra tjänster möter de höga krav som ställs.
Återkoppling sker genom servicemöten och en reviderad kundundersökning. Ett webbaserat system för avvikelsehantering och förslag infördes 2024 och förbättras kontinuerligt.

Under 2025 står Städ- och verksamhetsservice inför flera utmaningar. En av de största är kravet att förbättra städkvalitén och öka städfrekvensen, vilket skulle kräva en budget- och personalökning på nästan 50 procent. För att möta detta har en handlingsplan, ”Städkvalité 2.0", utvecklats med fokus på utbildning, kvalitetssäkring och nya städmetoder.

Verksamheten har under 2024 fått ny ledning med en verksamhetschef, fyra nya enhetschefer och en HR-administratör. Arbetet fortsätter under 2025 med att utveckla organisationen.

Sammanfattningsvis kommer 2025 präglas av systematiskt utvecklingsarbete för att hantera utmaningar, genomföra förbättringar och ta tillvara de möjligheter som ny teknik innebär.

Prioriteringar för perioden: Städ och verksamhetsservice

Förvaltningens tema Utveckling

Verksamheten kommer under 2025 att genomsyras av utveckling dels genom ett ökat fokus på kvalitetssäkring, men även tillskapande av nya arbetssätt och metoder.

Vad: Robotisering	Vem: Michael Viklund När: 2025

Öka takten gällande robotiseringen enligt framtagen plan med utgångspunkt i varje enskilt objekts förutsättningar.

- Skapa förutsättningar för effektivt och utökat nyttjande av städrobotar, i samverkan med Fastighet.

Vad: Optimera bemanningsplaneringen:	Vem: Michael Viklund När: 2025

- Genomlysning av verksamhet samt översyn av arbetstidsförläggning i syfte att möta ett ökande behov gällande nyttjandegrad av kommunala lokaler.
- Systematisera bemanningsplaneringen.

Vad: Välja klimatsmarta arbetssätt & metoder	Vem: Michael Viklund När: 2025

- Översyn av städmetoder och produkter, samt identifiering av objekt lämpliga för miljövänlig och kemikaliefri städning.
- Vid nyproduktion väljs alltid i första hand miljövänlig och kemikaliefri städning.
- Aktivt återbruksarbete

Vad: Öka kvalitet / kvalitetssäkra	Vem: Michael Viklund När: 2025

Genomförande av framtagen handlingsplan, ”Städkvalité 2.0”.

- Införande av likvärdiga arbetssätt, kvalitetssäkring, egenkontroller och kvalitetskontroller.
    - Mål: Under 2025 ska kvalitetskontroll ske på minst 50% av objekten (förskolor prioriteras). Av dessa kontroller ska minst 70% uppnå ”Godkänd”.
- Slutföra behovsanalys samt förstudie avseende upphandling av verksamhetssystem för produktionsplanering.

Stödfunktioner
inom teknik- och fastighetsförvaltningen
UMEÅ KOMMUN

Ekonomienheten

Ekonomienheten ligger samlad under teknik- och fastighetsförvaltningen och inkluderar ekonomer/controllers för teknik- och fastighetsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen, fritidsförvaltningen och kulturförvaltningen. Vårt huvudsakliga arbete ligger inom ekonomiområdet för dessa förvaltningar.

Ekonomienhetens grundläggande uppdrag är att stödja förvaltningarna i de ekonomiska processerna inom redovisning, budget och uppföljning samt bidra med specialistkunskap inom dessa områden.

Inom de olika ekonomiska processerna ingår även andra former av rapportering och uppföljning där enheten rapporterar in material som behövs.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Genomförande av rapportering inom uppsatta tidplaner	Andel
Träffsäkra prognoser	Prognoser/utfall %
Korrekt redovisning enligt god sed, där exempelvis stickprov eller granskning av revisorer ska uppvisa så få felaktigheter som möjligt	Antal avvikelser/år %

HR-enheten

HR-enheten ligger samlad under Teknik och fastighetsförvaltningen.
HR-enhetens uppdrag är att tillhandahålla ett verksamhetsanpassat HR stöd till chefer och verksamheter. I uppdraget ligger att arbeta såväl operativt som strategiskt med arbetsgivarfrågor inom kompetensförsörjning, arbetsmiljö, stöd i lönebildningsprocessen och rehabilitering.
Uppdragen och kompetensförsörjningsplanen utgår från de fastställda personalpolitiska målen samt tekniska nämndens uppdrag och mål, förvaltningens ledningsgrupper och verksamheter.

HR- enhetens alla arbetsprocesser utgår från förvaltningens kompetensförsörjningsplan och Umeå kommuns personalpolitiska mål.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Arbetsgivarvarumärket	• Varbi sökvägar • Sociala medieaktivitet för annonser • Lediga tjänster och antal ansökningar • Personalomsättning
Anställningsprocessen	• Uppföljning chefers upplevelse av anställningsprocess • Uppföljning och utvärdering av kvalité i anställningsprocess av nyanställda via Learnifier • Uppföljning chefer införande systemstöd Learnifier
Tidiga kompetensförsörjningsinsatser	• Resultat OSA: Medarbetares upplevelse av utvecklingsmöjligheter / karriärvägar • Uppföljning chefer införande systemstöd Winlas/Learnifier
Hälsopromotion / arbetsmiljö	• Resultat OSA: Friskfaktorer • Resultat SAM • Sjukfrånvarostatistik kort/lång Hypergene • Uppföljning av arbetet med aktiv rehabilitering
Nöjdhet chef	• Dialog med verksamhetschefer

Kommunikationsenheten

Nämndens uppdrag är att uppfylla de medborgarlöften som avlagts via genomförande av grunduppdrag samt via arbete med av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmål. För att lyckas med det krävs det att teknik- och fastighetsförvaltningen och våra medarbetare har medborgarnas förtroende.

Förvaltningen ska därför arbeta för att på ett öppet, enkelt och begripligt sätt stärka förtroendet för medarbetarna i förvaltningen/kommunen genom att berätta om det förvaltningen gör, varför vi gör det och på vilket sätt det kommer medborgarna till nytta.

Vikten av att ha medborgarnas förtroende beskrivs även i förvaltningens vision:

Med stolta medborgare i ryggen förbättrar vi vardagslivet i Umeå.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Medborgarnas förtroende för medarbetarna inom förvaltningen samt kommunen ska stärkas	SCB, årlig mätning
Positiva inslag för förvaltningens verksamheter i media	Andel positiva inslag i media %, årlig mätning
Internt: skapa insyn och förståelse för varandras arbetsuppgifter och verksamheter	Antal nyheter från förvaltningen på teknik- och fastighets startsida på intranätet, årlig mätning

Inriktningsmål
Våra viktigaste bidrag

UMEÅ KOMMUN

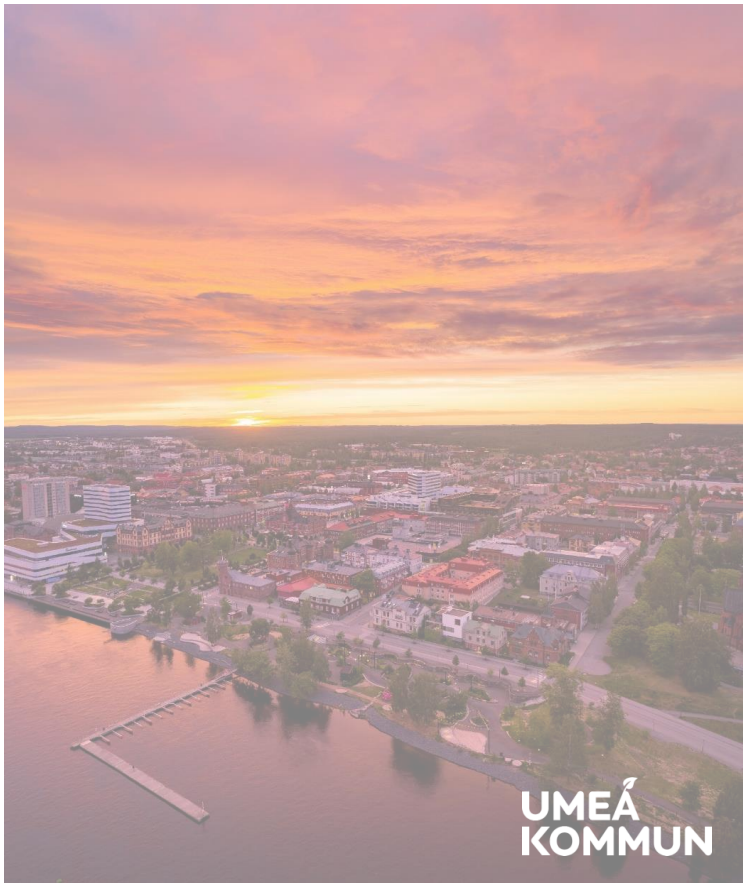
Inledning inriktningsmål

Nämndens verksamheter har stor påverkansmöjlighet för kommunens övergripande inriktningsmål, via verksamheternas grunduppdrag och deras löpande arbete skapar nämnden viktiga förutsättningar.

Våra verksamheter är viktiga för hela kommunen. För medborgarnas trivsel i staden och verksamheternas service - men även för näringsliv och kommunens tillväxt.

Förutom löpande arbete via av kommunfullmäktige fastställt grunduppdrag arbetar nämnden med prioriterade aktiviteter till målen under planperioden.

Målen följs upp tertialvis och nämndens arbete redovisas med hjälp av utpekade kvalitetsfaktorer.

Inriktningsmål 1

Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050

Så bidrar tekniska nämnden:

Umeå kommun har ambitiösa mål för tillväxt och arbetet med hållbar utveckling, med visionen om 200 000 medborgare år 2050. I kommunens tillväxtarbete måste alla kommunens verksamheter bidra. Tekniska nämndens bidrag är viktiga då platsens attraktivitet och goda livsmiljöer är central för tillväxt. Tekniska nämnden som svarar för infrastruktur och service har här en central roll. Dels i bygget av infrastruktur och nya stadsdelar. Dels i arbetet att ge förutsättningar för andra aktörers projekt, både bostadsprojekt och nya företagsetableringar. Samtidigt som medborgarnas vardag inte ska påverkas mer än nödvändigt. Nämndens ambition att skapa en väl fungerande vardag beskriver hur viktigt detta är för att tillväxten ska ske på ett sådant sätt den ger positiva bidrag för dagens Umeåbor. Nämnden ger förutsättningar för bostadsbyggandet då infrastrukturen byggs ut så att fler bostäder kan ta plats i kommunen. Nämnden ser gärna att samarbetet med universiteten utvecklas och fördjupas, det finns många områden där möjligheten finns. Nämndens ansvar för servicen till kommunens verksamheter bidrar också, välfungerande lokaler och IT-lösningar likväl som bra offentliga måltider bidrar till en kommunal service som har betydelse när man ska välja bostadsort. Nämnden deltar i alla skeden i processen, från planering till byggande och sedan genomförande, service och förvaltning.

Nämndens prioriteringar för perioden:

- Leverans av projekt och infrastruktur, fokus tidiga skeden.
- Vara en aktiv partner inom innovation. Förstå nuvarande processer/arbetssätt för att utreda och föreslå nya.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Levererade projekt enligt investeringsplan	Genomfört i andel (%) av budget

Program för tillväxt

Programmet för tillväxt tar sin utgångspunkt och bygger vidare på det arbete som har gjorts och som pågår inom Näringslivsstrategins och Översiktsplanens genomförande samt den tillväxtrapport som tagits fram under 2021. Utifrån denna grund ska följande fokusområden prioriteras för perioden 2024–2025:

1. Bostadsbyggande och attraktiva livsmiljöer
Med en växande befolkning måste fler bostäder tillkomma och vi måste fortsätta växa med människorna i fokus. Nya bostäder ska komplettera befintliga stadsdelar och tätorter, samt tillkomma inom kollektivtrafikstråk. Nya bostadsområden ska ha hög täthet. Ett svagt bostadsbyggande är en tydlig hämmare av tillväxt och motsatt, en hög takt i bostadsbyggandet driver tillväxt och stärker även för Umeå viktiga branscher såsom bygg och fastighet. Planberedskapen måste öka i kommunen och målet är ge förutsättningar för minst 2000 bostäder per år. Huvudansvar: KS, BN

2. Universiteten som tillväxtmotorer
Universiteten har varit den enskilt viktigaste faktorn bakom Umeås starka tillväxt. Platsen Umeå och Umeå Kommun har på många olika sätt växt ihop med universiteten och samverkan sker både på övergripande nivå men även brett inom områden som tex gemensamma innovationsmiljöer, kompetensförsörjning och talangattraktion. Huvudansvar: KS, PN, GVN

3. Etableringar och företagens tillväxt
Fokus på arbetstillfällen och hur vi kan nyttja och stärka Umeås diversifiering och förmåga att växa inom alla sektorer. Men även ett starkt fokus på att stärka Umeås förmåga att attrahera, omhänderta och utveckla etableringar utifrån omvärldens efterfrågan på ren energi och att Umeås specifika styrkor tillvaratas. Huvudansvar: KS, Umeå Energi

UMEÅ KOMMUN

Inriktningsmål 2 Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden

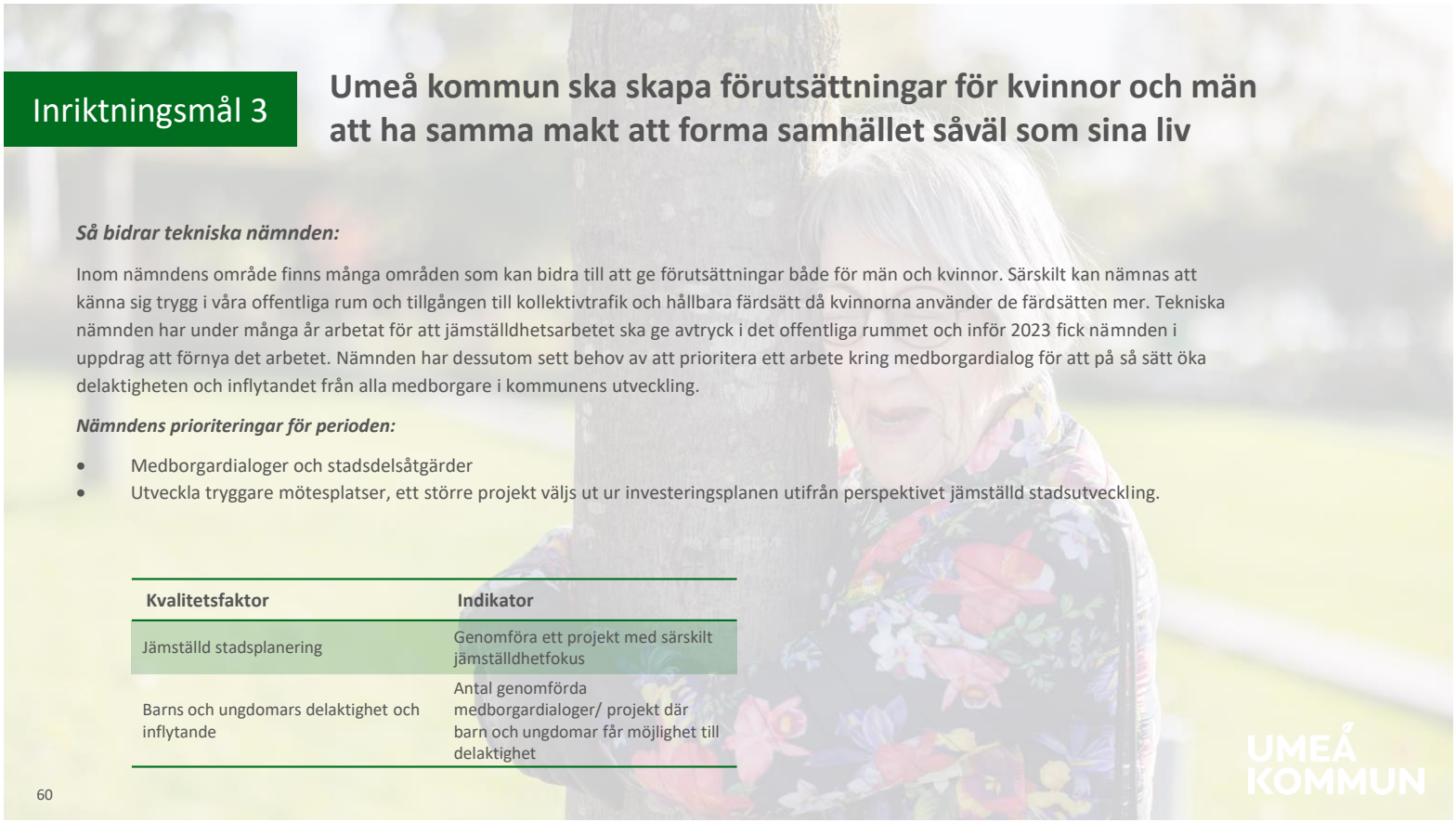
Så bidrar tekniska nämnden:

Umeå är den största staden i Sverige som saknar så kallade utsatta områden. Nämndens bidrag rör många områden: till exempel trygghet i utomhusmiljöer, minskad hemlöshet och tillgång till utomhusmiljöer för aktiviteter. Vi fortsätter vårt arbete i enlighet med de tidigare fastställda styrdokumenten, bland annat Handlingsplan mot våld. Vi kommer att arbeta med detta inom ramen för vårt grunduppdrag genom fortsatt arbete med trygga och säkra utemiljöer samt genom Fastighets arbete med att samordna lägenhetshanteringen i kommunen. Inom nämndens grunduppdrag pågår löpande arbete för att skapa och upprätthålla trygga och säkra utomhusmiljöer genom exempelvis planering och underhåll av gatubelysning, parker och naturområden.

Nämndens prioriteringar för perioden:

- Stadsdelssatsningar, fortsätta arbetet enligt av nämnden fastställd plan.
- Trygghetsskapande åtgärder Ersboda. Genomförande av utemiljöprojekt vid fastigheten Karet 2. Projektet sker i samverkan med UmeBrå, Ersboda folkets hus samt Fritid.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Upplevd trygghet i det offentliga rummet	Andel enligt SCB:s enkät
Barns och ungdomars delaktighet och inflytande	Antal genomförda medborgardialoger

Inriktningsmål 3

Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina liv

Så bidrar tekniska nämnden:

Inom nämndens område finns många områden som kan bidra till att ge förutsättningar både för män och kvinnor. Särskilt kan nämnas att känna sig trygg i våra offentliga rum och tillgången till kollektivtrafik och hållbara färdsätt då kvinnorna använder de färdsätten mer. Tekniska nämnden har under många år arbetat för att jämställdhetsarbetet ska ge avtryck i det offentliga rummet och inför 2023 fick nämnden i uppdrag att förnya det arbetet. Nämnden har dessutom sett behov av att prioritera ett arbete kring medborgardialog för att på så sätt öka delaktigheten och inflytandet från alla medborgare i kommunens utveckling.

Nämndens prioriteringar för perioden:

- Medborgardialoger och stadsdelsåtgärder
- Utveckla tryggare mötesplatser, ett större projekt väljs ut ur investeringsplanen utifrån perspektivet jämställd stadsutveckling.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Jämställd stadsplanering	Genomföra ett projekt med särskilt jämställdhetfokus
Barns och ungdomars delaktighet och inflytande	Antal genomförda medborgardialoger/ projekt där barn och ungdomar får möjlighet till delaktighet

Program för social hållbarhet

Programmets syfte är att bidra till att uppnå kommunens ambitioner att motverka ökade skillnader mellan medborgarna genom att bygga kommunen och verksamheterna så jämlikt och jämställt som möjligt och aktivt arbeta för att skapa goda livsvillkor för alla.

1.1 Förhindra framväxten av segregation och utsatta områden

I arbetet med att utveckla hur kommunen mellan olika förvaltningar kan arbeta mer tillsammans, samt med andra aktörer och civilsamhället, detta i syfte att förbättra och utveckla arbetsmetoderna för att skapa ännu bättre förutsättningar för tidiga insatser och långsiktiga verksamheter. Huvudansvar: KS, IFN, FGN, BN, TN, UKF genom Bostaden och Ultra

1.2 Ett Umeå fritt från våld

Arbetet med ett Umeå fritt från våld utgår ifrån Umeå kommuns handlingsplan mot våld. Huvudansvar: KS, IFN, TN, UKF genom Bostaden och Ultra

2.1 Fortsätta arbetet med jämställd stadsplanering
All planering ska genomsyras av öppenhet, demokrati och jämställdhet. Vi ska utveckla det offentliga rummet så att alla, flickor och pojkar, kvinnor och män kan vistas där på lika villkor. Huvudansvar: JUSK, KS, BN, TN

2.3 Mäns våld mot kvinnor ska upphöra
Arbetet knyter an till ett Umeå fritt från våld som utgår ifrån Umeå kommuns handlingsplan mot våld, samt det sjätte nationella jämställdhetspolitiska delmålet. Huvudansvar: JUSK, IFN, TN

3.1 Barn och ungdomars rätt till delaktighet och inflytande i kommunens utveckling ska säkerställas
Arbetet utgår ifrån barnkonventionens grundläggande principer om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och bli lyssnade på i alla olika frågor som rör det, och är en del i det pågående arbetet med dialog och demokratiutveckling med fokus på utvecklad medborgardialog. Huvudansvar: KS, FGN, GVN, IFN, FN, KN, TN

Program för social hållbarhet

3.2 Motverka barnfattigdom
Arbetet med barnfattigdom utgår ifrån Umeå kommuns handlingsplan för halverad barnfattigdom. Huvudansvar: IFN, GVN, PN, KN, FN, FGN, KS, TN, BN

3.3 Förebyggande folkhälsoarbete
Folkhälsoarbetet är en viktig del för att uppnå en socialt hållbar utveckling genom att skapa goda levnadsvillkor och utvecklingsmöjligheter för hela befolkningen i Umeå kommun. Både det hälsofrämjande och det sjukdomsförebyggande arbetet är viktigt. Inom fokusområdet barns uppväxtvillkor prioriteras kommunens folkhälsoarbete med barn och unga, men arbetet är viktigt livet ut ur ett folkhälsoperspektiv med fokus på jämlika förutsättningar för att en god folkhälsa ska genomsyra hela programmet. Huvudansvar: KS, FGN, GVN, IFN, FN, KN, TN

4.1 Fortsätta arbetet med strategier för hållbar tillväxt för att stärka den sociala hållbarheten
Arbete utgår ifrån strategier för hållbar tillväxt som fastställs i översiktsplanen, som gynnar hållbara flöden, skapar förutsättningar för ett gott vardagsliv och värnar betydelsen av lokal platsidentitet och social hållbarhet, där ett fortsatt målmedvetet arbete för ökad blandning i hela kommunen är grundläggande. Huvudansvar: KS, BN, TN, UKF genom Bostaden och Ultra

4.2 Stärka mötesplatser och överbygga barriärer
Arbetet utgår ifrån rekommendationerna i rapporten *Umeå stadsdelar – så står det till*, samt *Program för hållbar landsbygdsutveckling i Umeå kommun*, som understryker vikten av att stärka mötesplatser, skapa förutsättningar för socialt sammanhållna stadsdelar och tätorter, samt platser och motverka såväl fysiska som sociala barriärer i det offentliga rummet. Huvudansvar: KS, BN, FN, KN, TN, ÄN UKF genom Bostaden och Ultra

4.3 Främja en socialt hållbar bostadsförsörjning och motverka hemlöshet
Kommunens övergripande bostadspolitiska mål är att möta både dagens och framtida behov av bostäder. För en socialt hållbar bostadsförsörjning och motverka hemlöshet kan det behövas särskilda åtgärder riktade mot de mest utsatta i samhället, utifrån Umeå kommuns bostadsförsörjningsprogram. Huvudansvar: KS, BN, IFN, TN, UKF genom Bostaden

UMEÅ KOMMUN

Inriktningsmål 4

Umeå ska vara klimatneutralt till 2040

Så bidrar tekniska nämnden:

Med beslutat åtgärdsprogram för miljömålen (fortsättningsvis benämnt ”ÅGP”) som bas planeras och genomförs åtgärder under samordning av förvaltningens miljöforum och i samverkan med programansvarig. Av de åtgärder i ÅGP som berör nämnden återfinns flest åtgärder inom området Klimat, därefter Biologisk mångfald, Giftfri miljö, God bebyggd miljö och Vatten.

Flertal av de åtgärder som tekniska nämnden omfattas av i ÅGP har stor potential att minska förvaltningens klimatpåverkan. Flera av åtgärderna omfattas av förvaltningens löpande och dagliga arbete, till exempel genom trafikprogram och energieffektivisering av kommunens lokaler. Men programmet innehåller även åtgärder som kräver ytterligare ansträngningar.

De åtgärder som är av arten strategisk planering, exempelvis att ta fram mål för klimatpåverkan vid renoveringsprojekt inom bygg- och anläggning eller mål för energianvändning är exempel på åtgärder i ÅGP där genomförandet, dvs att sätta målen, klassats som en liten kostnad. Att sedan uppfylla uppsatta mål kommer dock kräva en stor kostnad, vilket inte syns i kostnadsuppskattningen. Här krävs ytterligare arbete i samverkan med programansvarig samt andra aktörer.

Cirkulär ekonomi är ett område som tar allt större plats på nationell nivå och återbruk av produkter har stor potential gällande minskad miljö- och klimatpåverkan men även minskade monetära kostnader. Under 2023-2024 har förvaltningen bedrivit ett återbruksprojekt vars syfte var att utreda samt skapa förutsättningar för internt återbruk. Med systemstöd och resurser på plats kommer projektet tas in i förvaltningsfas under 2025, med målet att etablera och implementera arbetssätt och på sikt minska förvaltningens miljö- och klimatpåverkan.

UMEÅ KOMMUN

Inriktningsmål 4

Umeå ska vara klimatneutralt till 2040

Nämndens prioriteringar för perioden:

- Genomföra kartläggning av klimatpåverkan enligt GHG-protokollet (scope 1 och 2) för nämndens verksamheter.
- Främja återbruk inom teknik- och fastighetsförvaltningen. Fortsatt arbete med etablering av arbetssätt och organisation.
- Fortsatt arbete med att skapa förutsättningar för en fossilfri fordonsflotta och ladd-infrastruktur
- Påbörja åtgärder Sandbackadammen/Sandaparken
- Planera kommande investeringar kring Tvärån och Djupbäcken/Sandbäcken
- Genomföra sårbarhetsanalys avseende Ras och skred.
- Genomförande av återstående åtgärder i Åtgärdsprogrammet för Umeå kommuns lokala miljömål.
- Genomföra klimatberäkningar och bedömningar i tidiga skeden vid nyproduktion av byggnader. Detta i syfte att möjliggöra lägre klimatpåverkan via exempelvis medvetna materialval, demonterbarhet och återbruk.

Inriktningsmål 4

Kvalitetsfaktor	Indikator
Andel hållbart resande (buss, cykel, gång) inom Umeå tätort	• Andel %
Närhet (200 meter) inom Umeå tätort till huvudvägnät för gång- och cykel	• Andel av befolkningen %
Närhet (500 meter) inom Umeå tätort till stomstråk för kollektivtrafik	• Andel av befolkningen %
Nyttjande av kollektivtrafik i Umeå tätort (Ultra)	• Antal påstigande/år
Laddinfrastruktur (medarbetare och tjänstebilar UK)	• Antal laddpunkter
Energianvändning i kommunens lokaler	• kWh/m²
Energianvändning utomhusbelysning	• kWh/ljuspunkt
Installerad effekt solceller	• kW
Klimatsmarta måltider	• Andel ekologiska inköp (%) • Andel närproducerade inköp (%) • Klimatpåverkan CO_2/portion
Minska matsvinn	• g/portion (totalt svinn) • Tallrikssvinn, kg/år • Tillagningssvinn, kg/år • Serveringssvinn, kg/år
Klimatpåverkan i byggskedet, nyproduktion	• kg CO_2e/m^2 bruttototalarea

UMEÅ KOMMUN

Program för klimatneutrala Umeå

Programmets syfte är att minska utsläppen av växthusgaser för att bidra till att minska den globala uppvärmningen och de klimatförändringar som medföljer, i enlighet med Parisavtalet. Kommunfullmäktige har i februari 2020 antagit lokala miljömål och beslutat att Umeå ska vara klimatneutralt 20404 , dvs ha nettonollutsläpp av växthusgaser. Som ett delmål beslutades att Umeå kommunkoncern ska vara klimatneutral 2025.
Mot denna bakgrund ska följande fokusområden prioriteras för perioden 2024–2025:

Fokusområde 1 – Transporter
Transporter har stor betydelse för klimatpåverkan – de står för ungefär hälften av all klimatpåverkan i Umeå. Därför kommer det behövas stora förändringar på det området för att klara klimatmålen. Samtidigt är transporter väldigt viktiga för att samhället ska fungera. Stadens alla aktörer och invånare behöver därför vara delaktiga i arbetet med att minska transporternas och resornas klimatpåverkan.
Umeå kommuns arbete med att bli ett mer transporteffektivt samhälle och minska klimatpåverkan från resor och transporter utgår från översiktsplanen och de strategier som finns där. Det finns flera redan beslutade program och styrdokument, där strategierna konkretiseras – det är av största vikt att de åtgärderna effektbedöms och genomförs.

Fokusområde 2 - Bygg och anläggning
Bygget av nya hus, vägar och annan infrastruktur genererar stora klimatutsläpp. Samtidigt måste de byggnader och den infrastruktur som redan finns underhållas, vilket också medför utsläpp. En växande kommun behöver fler bostäder och i Umeå ska det finnas förutsättningar för ytterligare 2000 bostäder per år, utbyggnad av den kommunala servicen, och förbättrade förutsättningar för industri och företag att etablera sig och växa. Därför kommer det att krävas stora förändringar i materialval och byggteknik för att minska byggsektorns klimatpåverkan.

Program för klimatneutrala Umeå

Fokusområde 3 - Energi, el och fjärrvärme
Produktion och användning av el och fjärrvärme står för omkring en femtedel av Umeås totala växthusgasutsläpp. I och med Umeås tillväxt med fler bostäder och utveckling av industrier tillsammans med en elektrifiering av hela samhället inklusive transportsektorn kommer dessutom användningen av el att öka i Umeå liksom uttaget av effekt. För att minska klimatutsläppen behövs en samhällsomställning och livsstilsförändringar med ett ökat fokus på bland annat energieffektivisering i byggnader, energirådgivning till privatpersoner och företag samt fortsatt utveckling av produktion av el och fjärrvärme och metoder för koldioxidinfångning

Fokusområde 4 - Cirkulär ekonomi
För att klara klimatmålen är det viktigt att ställa om från en linjär ekonomi till en så kallad cirkulär ekonomi. En linjär ekonomi bygger på att naturresurser utvinns, produceras, konsumeras och sedan blir till avfall. En cirkulär ekonomi bygger i stället på kretsloppstänkande, alltså att material och produkter återanvänds eller återvinns för att fortsätta skapa värde så länge som möjligt. Det handlar bland annat om att verka för ökad återvinning, matavfallsutsortering och användning av fjärrvärme liksom om olika satsningar på återbruk och reparationer.

Fokusområde 5 - Övergripande insatser
För att klara klimatmålen måste konkreta insatser inom områden med stor klimatpåverkan kompletteras med mer övergripande insatser för att utveckla kommunkoncernens förmåga att bidra till Umeås klimatomställning. Det handlar om exempelvis metodutveckling inom uppföljning, upphandling och klimatinvesteringsplaner samt kunskapshöjning och samarbete lokalt till internationellt. Även ledning, styrning och organisation likt etablering av gemensamma styr- och arbetsgrupper utifrån prioriterade områden är viktigt.

Personalpolitiska mål
UMEÅ KOMMUN

Inledning personalpolitiska mål

Inom nämndens verksamheter, liksom för Umeå kommun i stort, finns utmaningar och möjligheter med kompetensförsörjning. Medarbetarna är vår absolut viktigaste resurs och genom att arbeta med att vara en attraktiv arbetsgivare, och genom att fokusera på friskfaktorer, får vi medarbetare som trivs och mår bra. Då säkras också kompetensförsörjningen. Våra chefer ska ges möjlighet att, tillsammans med sina medarbetare, få de bästa förutsättningarna att klara de personalpolitiska målen.

Övergripande prioriteringar för perioden

I kompetensförsörjningsplanen har förvaltningen identifierat fyra fokusområden för perioden 2023–2025: arbetsgivarvarumärket, tidiga kompetensförsörjningsinsatser, hälsopromotion och anställningsprocessen. Fokus ligger på att stödja och utveckla verksamheternas arbete med att behålla och utveckla medarbetare för att klara kompetensförsörjningen och de personalpolitiska målen.

- Under 2025 kommer arbetet fortsätta inom ovan nämnda fokusområden. Det kommer bl.a genomföras aktiviteter såsom implementering av kompetensmodulen WinLas samt friskfaktorer och Aktiv rehabilitering. Vi arbetar med utveckling av onboarding[1], med utvecklings och karriärvägar samt paketering av arbetsgivarerbjudandet.

[1]introduktionsprocessen av nyanställda

Inriktningsmål 5

Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället

Så bidrar tekniska nämnden:

Genom att i kompetensförsörjningsplanen arbeta med fyra fokusområden: arbetsgivarvarumärket, tidiga kompetensförsörjningsinsatser, hälsopromotion och anställningsprocessen. Kompetensförsörjning är, och kommer vara, en central utmaning då kommunen måste attrahera och behålla rätt kompetens. Aktiviteter kring arbetsmiljö och kompetensutveckling kommer vara fortsatt prioriterade för att hjälpa verksamheter och chefer att bygga starka team och utveckla hälsofrämjande arbetsplatser.

Prioriteringar under perioden:

- Utveckla onboarding-processen för att säkerställa en smidig och effektiv introduktion av nya medarbetare. Införande och implementering av *Learnifier*[1].
- Skapa och tydliggöra utvecklingsmöjligheter och karriärvägar, samt främja en lärande organisation som stödjer medarbetares och chefers utveckling.
- Utforska och använda digitala verktyg och lösningar för att effektivisera HR-processer och stödja en långsiktig och hållbar kompetensförsörjning.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Andel heltidsanställda	%
Personalomsättning, totalt	%
Personalomsättning, egen avgång	%
Medarbetarenkäten, totalt medelvärde	NMI

[1]Kursplattform för kommun-interna kurser

Inriktningsmål 6

Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30.

Så bidrar tekniska nämnden:

Genom att chefer får utrymme för egen kompetensutveckling och tid för reflexion och ledarskapet. Chefens egen arbetsmiljö måste vara god. Ingen chef ska ha fler medarbetare än 30 st.

Prioriteringar under perioden

- Anställningsprocessen. Chefer och ledning är betydelsefulla för hela medarbetarresan, från den första kontakten och till att anställningen avslutas. Anställningsprocessen inom teknik- och fastighetsförvaltningen ska vara enkel att genomföra för chef. Sökanden och medarbetare ska uppleva processen som positiv i alla led.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Andel chefer med max 30 medarbetare	%
Medarbetarenkäten, totalt medelvärde chefer	NMI

Inriktningsmål 7

Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden.

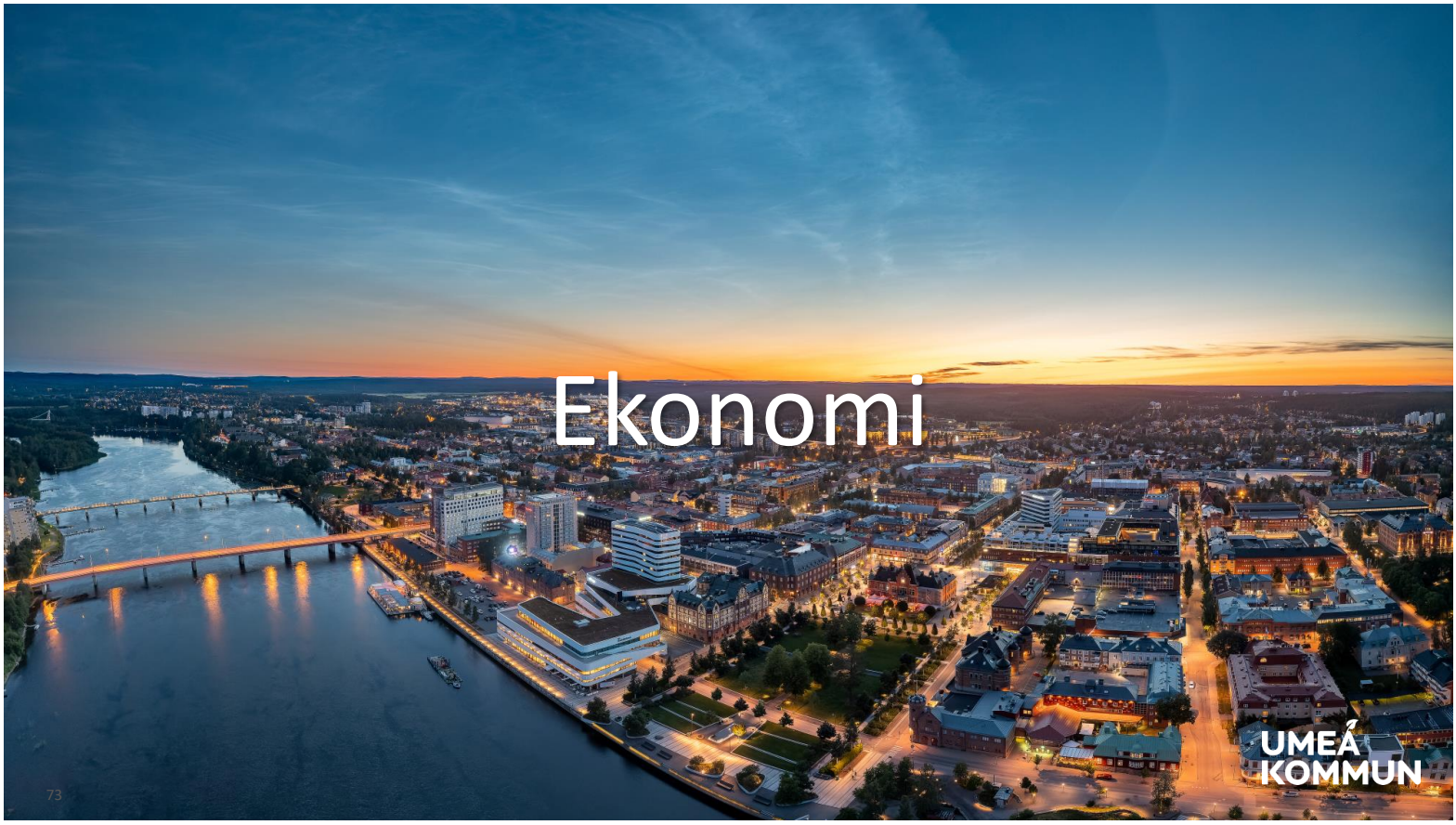
Så bidrar tekniska nämnden:

En god arbetsmiljö och hälsofrämjande insatser bidrar till att medarbetare och chefer trivs, mår bra och presterar väl. Teknik- och fastighetsförvaltningen skapar förutsättningar för att bidra till ett hållbart arbetsliv genom att fortsätta arbetet med friskfaktorer, tidiga insatser och arbetsanpassning vilket inkluderar exempelvis aktiv rehabilitering. Det systematiska arbetsmiljöarbetet, att följa rådande lagkrav samt arbeta med jämställda arbetsförhållande bidrar till att vi får friskare medarbetare och bättre arbetsplatser. Resultatet av Medarbetarenkäten och det efterföljande arbetet kan genomföras med stöd av friskfaktorerna.

Prioriteringar under perioden

- Integrera friskfaktorer för att skapa en hälsosam och hållbar arbetsmiljö, vilket bidrar till både trivsel och prestation.
- Tidiga insatser och aktiv rehabilitering

Kvalitetsfaktor	Indikator
Sjukfrånvaro	%
Andel långtidsfriska	%
Olycksfall	Antal/år
Tillbud	Antal/år
Arbetsmiljöbrist	Antal/år
Andel skyddsombud som genomgått introduktions	%

Ekonomi
UMEÅ KOMMUN

Inledning ekonomi

Det ekonomiska läget har inför 2025 stabiliserats i Sverige och prognosen för kommande år är en inflation omkring 2 procent, vilket är lägre än de senaste åren. För Tekniska nämnden innebär det att prisökningarna generellt blir på en mer hanterbar nivå kommande år om prognosen håller, särskilt för exempelvis hyror och livsmedel samt andra stora avtal knutna till KPI/KPIF. Detta leder till att nämndens verksamheter har större möjlighet att genomföra sina uppdrag inom befintliga service- och ambitionsnivåer, utan att behöva göra stora prioriteringar eller besparingar på grund av kostnadsökningar. Utöver inflation påverkas nämnden av väder, vilket kan medföra avvikelser mot budget med snabb verkan.

Nämndens budget för 2025 innehåller även riktade beslut, 7 mnkr till klimat och miljö, 26 mnkr för digitalisering och AI samt 14 mnkr som tidigare tillskjutits för *Umeå växer tryggt och säkert*. Dessa budgetförstärkningar möjliggör för exempelvis DoIT att utöka sin verksamhet kommande år.

Verksamheterna beskriver i sin del av verksamhetsplanen de anpassningar och prioriteringar som planeras.

Driftbudget 2025

Tekniska nämnden har beslutat om fördelning av budget på verksamhetsnivå enligt nedan tabell:

Verksamhet	Budget 2024	UVTS[1] 2024	Löneindex 2025	Indexökning 2025	Just PO	Volymökning	Riktade beslut	Total ram 2025	Utökning ink UVTS
Fastighet	701 014	1 000	2 784	12 300	-1 945	4 000	3 000	722 153	21 139
DoIT	107 104	1 000	0	0	-1 668	0	26 000	132 435	25 332
Städ och verksamhetsservice	133 116	1 000	4 202	56	-2 914	3 000	0	138 460	5 345
Måltidsservice	265 697	10 000	5 535	2 054	-3 867	5 200	0	284 620	18 923
Gator och Parker	227 232	1 000	2 295	8 131	-1 603	5 500	4 000	246 554	19 322
Gemensamt	26 218		691	139	-483	116	0	26 682	463
Totalt	1 460 381	14 000	15 507	22 680	-12 480	17 816	33 000	1 550 904	90 523

[1]*Umeå växer tryggt och säkert*

Investeringsbudget 2025

Av kommunfullmäktige beslutad investeringsbudget 2025 och plan 2026-2028

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Summa 2025-2028
Tekniska nämnden		**914 128**	**1 088 665**	**1 036 434**	**1 189 407**	**4 228 634**
Fastigheter		**599 643**	**810 517**	**733 531**	**820 946**	**2 964 637**
Brand- och räddningsnämnden		64 828	122 000	27 000	0	213 828
Brandstation norr	Påbörjad	34 828	122 000	27 000	0	183 828
Rekonstruktion brandstation signalvägen	Nytt	30 000	0	0	0	30 000
Fritidsnämnden		0	0	0	224	224
Ram lokalanpassningar Fritid	Årligt ramanslag (reinvestering)	0	0	0	224	224
För- och grundskolenämnden		201 039	253 250	324 800	375 125	1 154 214
Carlshöjdsskolan ombyggnad anpassad grundskola	Ej påbörjad	10 000	0	0	0	10 000
För- och grundskolegårdar solskydd, belysning, lek	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	3 300	3 300	3 366	12 166
Förskola Aspgärdan 6 avd	Ej påbörjad	2 000	29 000	31 100	0	62 100
Förskola Hörnefors 4 avd	Ej påbörjad	20 000	19 400	0	0	39 400
Förskola Innertavle 4 avd	Ej påbörjad	0	1 000	25 400	15 000	41 400
Förskola Kungsgården 8 avd	Påbörjad	20 575	0	0	0	20 575
Förskola Lövö 4 avd	Påbörjad	0	23 900	0	0	23 900
Förskola Mariedal (fd Varglyan) 6 avd	Påbörjad	5 013	0	0	0	5 013
Förskola Metallurgen (fd Carlslund) 8 avd	Påbörjad	0	0	0	42 000	42 000
Förskola Olofsdal 8 avd	Ej påbörjad	0	0	0	10 000	10 000
Förskola Rödåsel 2 avd	Påbörjad	6 000	20 000	0	0	26 000
Förskola Storsjö 1 avd	Ej påbörjad	4 500	5 000	0	0	9 500
Förskola Stöcke 6 avd ny	Nytt	0	1 000	20 000	41 100	62 100
Förskola Tomtebo strand 6 avd	Nytt	0	2 000	30 000	30 100	62 100
Förskolestruktur 16 avd	Ej påbörjad	0	0	28 400	0	28 400
Förskolor med kök, 12 avd per år	Ej påbörjad	0	0	0	37 100	37 100
Grisbackaskolan kök matsal 4 klassrum	Ej påbörjad	50 000	39 000	0	0	89 000
Hedlundaskolan F-6 utbyggnad till två paralleller	Ej påbörjad	30 000	30 000	7 000	0	67 000
Innertavle ersätt en byggnad för åk 4-5	Ej påbörjad	19 000	19 000	0	0	38 000
Mariehemsskolan F-6 utbyggnad till två paralleller	Påbörjad	11 000	0	0	0	11 000
Obbola skola F-9 utbyggnad till två paralleller	Påbörjad	0	0	43 000	55 000	98 000
Ram anpassningar förskola	Årligt ramanslag (reinvestering)	550	550	550	561	2 211
Ram anpassningar grundskola	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 100	1 100	1 100	1 122	4 422
Rödängsskolan nybyggnad en parallell F-6	Nytt	5 000	50 000	75 000	50 000	180 000

Volym/ombyggnation förskolor	Ej påbörjad	0	0	0	13 000	13 000
Volymbehov Norra	Ej påbörjad	0	0	34 000	0	34 000
Volymbehov Västra	Ej påbörjad	0	0	5 950	0	5 950
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden		37 100	87 100	41 100	21 000	186 300
Champinjonen vux elevökn	Påbörjad	30 000	0	0	0	30 000
Ram anpassningar Gym-Vux	Nytt	7 100	7 100	1 100	1 122	16 422
Vasaskolan gymn elevökn	Påbörjad	0	80 000	40 000	11 000	131 000
Volym/ombyggnation gymnasieskolor	Ej påbörjad	0	0	0	8 878	8 878
Individ- och familjenämnden		91 076	132 077	51 941	136 038	411 132
Daglig verksamhet	Ej påbörjad	0	0	0	48 600	48 600
Daglig verksamhet Magistervägen	Ej påbörjad	50 000	65 000	0	0	115 000
Gruppboende	Ej påbörjad	0	0	0	23 000	23 000
Gruppboende	Ej påbörjad	0	0	0	23 000	23 000
Gruppboende	Ej påbörjad	0	0	0	23 000	23 000
Gruppboende 2024, 3	Ej påbörjad	0	7 000	10 000	0	17 000
Gruppboende Gimoplan	Påbörjad	1 000	10 000	8 864	0	19 864
Gruppboende Komministern	Påbörjad	8 500	1 000	0	0	9 500
Gruppboende Sandlådan 1	Påbörjad	8 500	0	0	0	8 500
Gruppboenden Tomtebogård 2 plan	Ej påbörjad	0	31 000	3 000	0	34 000
Korttidsvistelse, ersätta Älgvägen	Ej påbörjad	0	0	12 000	0	12 000
Ram anp DV, anp LSS-boende mm	Årligt ramanslag (reinvestering)	23 077	18 077	18 077	18 438	77 668
Kulturnämnden		1 100	20 990	27 490	15 385	64 965
Bibliotek	Ej påbörjad	0	0	0	14 375	14 375
Kulturskola	Nytt	0	20 000	26 500	0	46 500
Ram anpassning/renovering bibliotek	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 100	990	990	1 010	4 090
Tekniska nämnden		190 700	138 200	141 500	148 064	618 464
Kök ramanslag	Årligt ramanslag (reinvestering)	8 800	8 800	11 000	11 220	39 820

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Summa 2025-2028
Åtgärdsprogram Bygg och anläggning Fastighetsinvesteringar klimat	Ej påbörjad	5 000	5 000	5 000	0	15 000
Åtgärdsprogram Energi Fastighetsinvesteringar (lönsamma)	Årligt ramanslag (reinvestering)	17 100	12 100	12 100	11 220	52 520
Åtgärdsprogram Transporter Laddinfrastruktur tjänstefordon	Påbörjad	5 500	5 500	5 500	5 800	22 300
Ökad civilberedskap	Ej påbörjad	6 700	6 700	6 700	5 000	25 100
Äldrenämnden		13 800	56 900	119 700	125 110	315 510
Ram anpassning kommunala lokaler och boenden	Årligt ramanslag (reinvestering)	5 500	5 500	5 500	5 610	22 110
Sävar hemtjänstlokal/dagverksamhet	Ej påbörjad	1 600	9 700	19 600	10 000	40 900
Vård- och omsorgsboende 60 pl	Ej påbörjad	6 700	41 700	83 900	43 200	175 500
Vård- och omsorgsboende 90 pl Tomtebo strand	Ej påbörjad	0	0	10 700	66 300	77 000
Gator och vägar		**198 585**	**172 299**	**228 726**	**271 835**	**871 444**
Tekniska nämnden		198 585	172 299	228 726	271 835	871 444
Bro över Stationsentré	Ej påbörjad	0	0	23 264	23 264	46 528
Bölevägen	Påbörjad	7 286	0	0	0	7 286
Cykelparkering Umeå Ö och Umeå C	Nytt	0	6 000	0	0	6 000
Djupbäcken Klimatanpassning	Nytt	7 500	17 500	20 000	20 000	65 000
Dragongatan	Påbörjad	3 000	0	0	0	3 000
Fordon 7 år och utrustning	Årligt ramanslag (reinvestering)	7 700	7 700	7 700	7 854	30 954
GC-bro Sävarån	Ej påbörjad	0	0	6 000	6 000	12 000
Hissjövägen	Nytt	0	0	0	5 000	5 000
Järnvägspassage Holmsund	Ej påbörjad	2 000	3 000	20 000	30 000	55 000
Kollektivtrafiknod Trandansen	Nytt	0	0	0	15 000	15 000
Kommun-& stadsdelssatsningar	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 200	2 200	2 244	8 844
Kungsgatan	Ej påbörjad	8 000	6 000	0	0	14 000
Kungsvägen etapp 1	Påbörjad	16 000	0	0	0	16 000
Nipvägen	Ej påbörjad	1 000	0	0	0	1 000
Norra Obbolavägen	Ej påbörjad	5 000	6 000	1 405	3 595	16 000
Renmarkstorget	Ej påbörjad	20 000	0	0	0	20 000
Snötipp	Nytt	0	0	0	9 000	9 000
Säkra anläggningarnas standard	Årligt ramanslag (reinvestering)	68 559	68 559	68 559	69 930	275 606
Tvärån Klimatanpassning	Nytt	7 500	17 500	20 000	20 000	65 000
Utredningar inför investeringar	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 100	1 100	1 100	1 122	4 422
Viadukt Tomternavägen	Ej påbörjad	0	0	11 258	11 258	22 516
Väg 503	Påbörjad	10 000	10 000	19 500	19 500	59 000
Ålidhem stadsmiljö Gata	Nytt	0	0	1 000	3 000	4 000
Åtgärdsprogram Framkomlighetshöjande Kollektivtrafik	Nytt	3 750	3 750	3 750	3 750	15 000
Åtgärdsprogram Transporter Klimatanpassning	Årligt ramanslag (reinvestering)	12 100	12 100	12 100	11 220	47 520
Åtgärdsprogram Transporter Trafiksäkerhet och Hållbara färdsätt	Årligt ramanslag (reinvestering)	15 890	10 890	10 890	10 098	47 768
IT		**88 840**	**80 820**	**54 258**	**71 008**	**294 925**

UMEÅ KOMMUN

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Summa 2025-2028
Tekniska nämnden		88 840	80 820	54 258	71 008	294 925
Bildskärman och tillbehör	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 824	2 824	2 498	10 346
Datorer Umeå Kommun	Årligt ramanslag (reinvestering)	36 834	37 258	21 181	28 463	123 735
IP-telefoni	Årligt ramanslag (reinvestering)	215	0	0	0	215
Ram It FG	Årligt ramanslag (reinvestering)	18 541	15 079	11 162	15 792	60 573
Ram It GY	Årligt ramanslag (reinvestering)	14 551	19 967	13 399	14 236	62 153
Ram It infrastruktur	Årligt ramanslag (reinvestering)	7 700	4 593	4 593	7 069	23 954
Skrivare som tjänst	Årligt ramanslag (reinvestering)	3 300	1 100	1 100	2 950	8 450
Övriga reinvesteringar	Årligt ramanslag (reinvestering)	5 500	0	0	0	5 500
Parker		**19 000**	**19 300**	**14 300**	**18 586**	**71 186**
Tekniska nämnden		19 000	19 300	14 300	18 586	71 186
Gatuträd	Årligt ramanslag (reinvestering)	660	660	660	673	2 653
Lekparker	Årligt ramanslag (reinvestering)	4 400	4 400	4 400	4 488	17 688
Olofsdals park	Nytt	0	0	0	4 000	4 000
Parker	Årligt ramanslag (reinvestering)	4 400	4 400	4 400	4 488	17 688
Skog	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 200	2 200	2 244	8 844
Storsjöparken	Påbörjad	3 700	0	0	0	3 700
Strandprom Alla broar runt	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 200	2 200	2 244	8 844
Utredningar allmänt	Årligt ramanslag (reinvestering)	440	440	440	449	1 769
Ålidhem stadsmiljö Park	Nytt	1 000	5 000	0	0	6 000
Övriga		**8 060**	**5 730**	**5 620**	**7 032**	**26 442**
Tekniska nämnden		8 060	5 730	5 620	7 032	26 442
Fastighet Inredning/ utrustning	Årligt ramanslag (reinvestering)	440	440	330	337	1 547
Inventarier Nya kök ÄO, gymn, grundskolor	Ej påbörjad	0	0	0	1 300	1 300
Maskiner (elektronik/digitalisering) MS	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 000	1 000	1 000	1 020	4 020
Ram Städ	Årligt ramanslag (reinvestering)	5 000	3 790	3 790	3 866	16 446
Utrustning stallarna	Ej påbörjad	800	0	0	0	800
Volym och arbetssätt MS	Årligt ramanslag (reinvestering)	820	500	500	510	2 330

Bilagor
UMEÅ KOMMUN

Bilaga 1: Plan för styrning och uppföljning externa utförare

Tekniska nämnden har i huvudsak två områden där verksamheten lämnats över till externa utförare; gatudrift (inkluderar fastighets vinterväghållning) samt kommunal färdtjänst. Utförarna är upphandlade enligt de lagkrav som finns och avtalen är tecknade och godkända av kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott.

Upphandlingarna har föregåtts av en öppen dialog med de entreprenörer som finns på marknaden, allt för att säkerställa att avtalen ger goda förutsättningar för både kommunen och entreprenörerna.

Löpande uppföljning via dialoger, månads- eller tertialvis, utgör grunden för styrningen av de externa utförarna. Fördjupade dialoger sker i de fall signaler kommer gällande stora och allvarliga avvikelser från de kvalitetskriterier som avtalats. Tekniska nämnden fastställer uppföljningen av dessa kriterier, som följs upp och utvärderas årligen.

Vinterväghållning	2019	2020	2021	2022	2023
Internt	7 662 901	7 206 898	11 269 014	13 474 681	17 959 657
Externt	66 865 338	50 351 091	74 622 147	61 668 918	81 469 341
Totalt	74 528 239	57 557 989	85 891 161	75 143 599	99 428 998
Andel externa utförare	**90%**	**87%**	**87%**	**82%**	**82%**

Park upphandlade områden	2019	2020	2021	2022	2023
Externt	7 256 165	7 115 939	6 529 449	6 951 929	6 652 427
Totalt	7 256 165	7 115 939	6 529 449	6 951 929	6 652 427
Andel externa utförare	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Färdtjänst	2019	2020	2021	2022	2023
Externt	29 578 012	14 923 589	12 050 891	19 646 689	22 029 172
Totalt	29 578 012	14 923 589	12 050 891	19 646 689	22 029 172
Andel externa utförare	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

UMEÅ
KOMMUN

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse

2024-11-10

Tekniska nämnden

Diarienr: TN-2024/00751

Internkontrollplan 2025

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

att fastställa Internkontrollplan 2025 enligt bilaga.

att anse ärendet justerat.

Ärendebeskrivning

Verksamheterna under Tekniska nämnden har arbetat med analys av risker och möjligheter. Utifrån dessa och i dialog med nämnden har förslag till Internkontrollplan 2025 tagits fram.

Beslutsunderlag

Internkontrollplan 2025. Bilaga.

Checklista för handläggning av ärenden inför politiska är inte aktuell för ärendet.

Beredningsansvariga

Verksamhetschefer

Beslutet ska skickas till

Hanna Ekman
KSdiarium

Riskanalys

Nämnd: Tekniska nämnden
Upprättad: 2024-11-08

Internkontrollplan 2025

Nämnd:

Steg 1 - Riskinventering ska nämnden vara direkt delaktig i			Steg 2 - Riskvärdering ska nämnden vara direkt delaktig i				Steg 3 - Nämndsansvarig chef tar fram förslag som beslutas av nämnd			
Kontrollområde	**Identifierad risk**	**Nr**	**Sannolikhet**	**Konsekvens**	**Risk-värde**	**Rekommenderad riskhantering**	**Åtgärd**	**Kostna**	**Ansvarig**	**Återrapporteras**
Demografiska utvecklingen utmanar	Risk för brist på, och konkurrens om, kompetent personal med svårigheter att attrahera, rekrytera och behålla kompetens som följd.	R1	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk	Genomförande av kompetensförsörjningsplanens aktiviteter.		*HR-chef*	*T3*
Demografiska utvecklingen utmanar	Risk för ökade krav på snabbare omställning av ytor och lokaler beroende på att åldersfördelningen bland befolkningen ändras.	R2	Möjlig	Lindrig	6	Reducera risk	Utredning av behov gällande flexibla och robusta ytor och lokaler. Samverkan och omvärldsbevakning.		*Teknisk direktör*	*T3*
Autonoma system och AI	Risk för otillräcklig kapacitet eller kunskap att tillvarata de möjligheter den tekniska utvecklingen kan ge med anledning av bristande omvärldsbevakning och/eller uppföljning av den bevakningen som görs.	R3	Möjlig	Lindrig	6	Reducera risk	Skapa organisatoriska och kompetensmässiga förutsättningar (exempelvis ökad samverkan, skapande av team, kompetensförsörjingsinsatser mfl.) för förvaltningens möjlighet till genomförandekraft, från idé till resultat.		*Teknisk direktör*	*T3*
Autonoma system och AI	Risk för resursbrist i medel och/eller kompetens vilket orsakar försenad teknisk och digital omställning.	R4	Möjlig	Lindrig	6	Reducera risk	Samverkan och strukturer för stöd och kompetensutveckling inom förvaltningen samt utveckling av arbetssätt inom förvaltningsmodellen. Omvärldsbevakning och samverkan med interna samt externa aktörer.		*Teknisk direktör*	*T3*
Omfattande resurser för att hantera klimatförändringarna	Risk för att extrema vädersituationer och naturolyckor påverkar nämndens möjlighet att utföra sitt uppdrag och att medborgares egendomar och vardag påverkas negativt.	R5	Sannolik	Allvarlig	16	Minimera risk	Krisledningsplan framtagen. Översyn av process och rutiner gällande klimatanpassningsåtgärder. Riktad satsning genom resurs för klimatanpassning. Genomförande av handlingsplan utifrån särskilt riktade resurser. Offensiv omvärldsbevakning och interna utbildningssatsningar.		*Chef Gator och parker*	*T2, T3*
Omfattande resurser för att hantera klimatförändringarna	Risk för att resursbrist i medel och/eller kompetens orsakar för lågt tempo i klimatomställningen.	R6	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk	Offensiv omvärldsbevakning och genomlysning av arbetssätt och stöd samt uppföljning för att sprida kunskap inom organisationen. (Exempelvis klimatberäkningar i tidiga skeden och redovisning av genomförda klimatdeklarationer vid nyproduktion) Tillgängliggörande av data och underlag för att tydliggöra resursbristens konsekvenser i samband med yttrande och budgetarbete. Löpande följa marknadsläget och anpassa inköp av eko- och närproducerade livsmedel.		*Fastighetschef, Måltidschef*	*T3*
Omfattande resurser för att hantera klimatförändringarna	Risk att Umeå kommuns miljömål ej nås	R7	Sannolik	Kännbar	12	Minimera risk	Fortsätta arbetet med etablering av struktur kring förvaltningens strategiska miljöarbete. Fokusområden: -Ytterligare befästa arbetssätt för hur vi kan bygga med minskad klimatpåverkan genom exempelvis fortsätta arbetet med klimatberäkning i tidigt skede -Fortsatt utredning gällande standardbyggnad med lägre klimatpåverkan. -Utred och bevaka statligt stöd (bidrag) för exempelvis laddinfrastruktur eller andra klimatsatsningar. -Fortsatt arbete med att öka andelen miljöfordon		*Teknisk direktör*	*T2, T3*
Omfattande resurser för att hantera klimatförändringarna	Risk att åtgärdsprogrammets aktiviteter ej kan genomföras med anledning av begränsade resurser.	R8	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk	I samband med verksamhetsplaneringen har återstående aktiviteter/åtgärder planerats för genomförande. Samverkan med programansvarig.		*Teknisk direktör*	*T2, T3*
Ökad efterfrågan på kritiska resurser	Risk för kostnadsökningar med anledning av brist på kritiska resurser och/eller ökat behov av lagerhållning.	R9	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk	Utredning av behov och framtagande av åtgärdsförslag gällande lagerhållning, exempelvis drivmedel, torrmat, materiell.		*Teknisk direktör*	*T3*

Ökad efterfrågan på kritiska resurser	Risk att eventuell brist på kritiska resurser i samband med kris påverkar nämndens robusthet och möjlighet att utföra sitt uppdrag.	R10	Mindre sannolik	Allvarlig	8	Reducera risk	Samverkan med Säkerhet och övriga aktörer för kartläggning av Umeå kommuns behov av beredskapslager. Utredning av kostnader för ökad lagerhållning av torrmat (dagens lager har en beredskapskapacitet för 5 dagar) är genomförd.		*Teknisk direktör*	*T3*
Fastighets- och underhållsprocessen	Risk för brister i fastigheternas takkonstruktioner i det äldre fastighetsbeståndet.	R11	Sannolik	Allvarlig	16	Minimera risk	Handlingsplan för översyn samt prioritering av fastigheter och åtgärder framtagen. -Fortsatt arbete med bedömning och kalkylering. -Genomförande av åtgärder		*Fastighetschef*	*T1, T2, T3*
Styrning och ekonomi	Risk att anläggningarnas standard försämras med anledning av bristande underhåll och resursbrist.	R12	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk	Processen för långtidsplanerat underhåll. -Genomförande av underhållsplaner, vid behov omfördelning av medel för att undvika inlåsningseffekter.		*Fastighetschef, Gatuchef*	*T2, T3*
Styrning och ekonomi	Risk att brister i upphandling och avtalsuppföljning medför utförande med låg kvalitet, ökade kostnader eller försenade leveranser.	R13	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk	Genomlysning process för upphandling och avtalsuppföljning i samverkan med Upphandlingsbyrån i syfte att identifiera behov av åtgärder i process, arbetssätt, stöd och kompetens har genomförts under 2024. -Fortsatt arbete med identifierade förbättringsåtgärder enligt framtagen förstudie och rapport.		*Teknisk direktör*	*T1,T2, T3*
Juridiska krav	Risk att vi hindras att nyttja teknik med högre kvalitet (säkerhet, användarvänlighet) och att kommunens förutsättningar för omställning påverkas negativt med anledning av juridiska utmaningar.	R14	Sannolik	Kännbar	12	Minimera risk	Tätt samarbete i tidigt skede med dataskyddsombud och informationssäkerhetssamordnare. Tydliggöra kommunens juridiska utmaningar och arbeta tillsammans med nationella initiativ för att påverka lagar och regler.		*IT-chef*	*T2, T3*
Ökade kvalitetskrav	Risk för kraftigt ökade kostnader och svårigheter att genomföra städuppdraget om kraven på ökad städning realiseras.	R15	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk	Samverkan med inblandade aktörer. Genomförande av handlingsplan "Städkvalitet 2.0", bland annat innefattande översyn av processer, egenkontrollsprogram samt kvalitetssäkring.		*Städchef*	*T1, T2, T3*
Säkerhet	Risk för att långvariga strömavbrott påverkar nämndens möjlighet att utföra sitt uppdrag samt att medborgare påverkas negativt.	R16	Mindre sannolik	Allvarlig	8	Reducera risk	Gemensam krisledningsplan för Teknik- och fastighetsförvaltningen finns framtagen samt en prioriteringsordning av kommunens anläggningar. Översyn och uppgradering av kommunens reservkraftverk utifrån prioriteringsordningen.		*Fastighetschef*	*T3*
Säkerhet	Risk för bristande samordning av krishantering inom Umeå kommun.	R17	Möjlig	Allvarlig	12	Minimera risk	Övergripande krisledningsplan för Umeå kommun finns framtagen, likaså en gemensam krisledningsplan för Teknik- och fastighetsförvaltningen. Genomförande av test av kommunens krisorgansiation i gemensam övning. Säkerställande att prioriteringsordning gällande kommunens anläggningar är tydlig samt att medarbetare och chefer vet hur krisen ska hanteras när den uppstår.		*Teknisk direktör*	*T2, T3*
Kriminalitet	Risk att vår förmåga inom cybersäkerhet inte motsvarar hoten från omvärlden vilket kan medföra driftavbrott i vår IT-miljö/tekniska system, att kommunens information läcker till extern part eller att vår information blir manipulerad.	R18	Möjlig	Allvarlig	12	Minimera risk	Uppföljningsprocessen, nya indikatorer kommer följas tertialvis. Skapa förutsättningar för personal att tillförskaffa sig kompetens inom området.Översyn av arbetssätt, processer och rutiner för att stärka förutsättningarna för resilience.		*IT-chef*	*T2, T3*
Kriminalitet	Risk för ökad/eskalerad skadegörelse på kommunens fastigheter och anläggningar.	R19	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk	Följa utvecklingen och samverka med verksamheter där skadegörelse uppstår/eskalerar, exempelvis genom planering och genomförande av åtgärder. Utreda nya former för uppföljning av skador och skadegörelse, exempelvis via systemstöd.		*Fastighetschef*	*T3*
Kriminalitet	Risk för korruption i projekt.	R20	Mindre sannolik	Kännbar	6	Reducera risk	Framtagande av rutiner för uppföljning av projekt för att minska risken för korruption. Årlig genomgång av korruption, jäv, mutor för att sprida kunskap.		*Teknisk direktör*	*T3*
		R21			0					
		R22			0					
		R23			0					
		R24			0					
		R25			0					
		R26			0					
		R27			0					

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2024-11-11

Tekniska nämnden

Diarienr: TN-2024/00752

Uppföljning av Kvalitetsdeklarationer 2024

Förslag till beslut
Tekniska nämnden beslutar

att godkänna uppföljningarna av verksamheternas kvalitetsdeklarationer 2024 enligt bilagor.

Ärendebeskrivning
Verksamheterna under Tekniska nämnden har sammanställt uppföljningar av det som lovades inför 2024. Från och med Verksamhetsplanen 2025 (VP 2025) kommer förvaltningen att övergå till servicenivåer som redovisas i VPn.

Beslutsunderlag
Uppföljning kvalitetsdeklaration – DoIT. Bilaga.
Uppföljning av kvalitetsdeklaration – Fastighet. Bilaga.
Uppföljning kvalitetsdeklaration - Gator och parker. Bilaga.
Uppföljning kvalitetsdeklaration – Måltidsservice. Bilaga.
Uppföljning av kvalitetsdeklaration – Städ. Bilaga.

Checklista för handläggning av ärenden inför politiska beslut anses inte tillämplig.

Beredningsansvariga
Kvalitetsansvariga.

Beslutet ska skickas till
Hanna Ekman
Kommunikatör

Uppföljning av kvalitetsdeklaration – DoIT

Vårt uppdrag är att stärka Umeå kommuns förmåga till en digital omställning som ger värde på ett hållbart och säkert sätt för dem vi finns till för. Vi driver, samordnar och stödjer strategisk utveckling, förvaltning, teknik och support inom det digitala området.

Vi lyckas då vi arbetar med verksamheters mål på ett sätt som kommer hela kommunen till gagn. Med kompetens och verktyg stöttar vi verksamheterna i att tillsammans utföra och utveckla kärnuppdragen.

Vi bidrar med expertis inom metodstöd, digital mognad och kompetens, digital arbetsplats, data, IT, telefonisystem, nätverkslösningar, cybersäkerhet och support.

Vi lovar - att tillhandahålla effektiv leverans för de tjänster vi erbjuder	
Resultat Uppföljning har skett i form av dialog på diriktörs-, verksamhetschefs- och politisk nivå samt feedback i samarbetsforum så som digitaliseringsrådet, objektsstyrgrupper, projektstyrgrupper och liknande. Överlag är verksamheten nöjd med det stöd vi ger, med tillägg att vi fortsatt kan vidareutveckla: • Att arbeta bort personberoenden • Förbättrad kommunikation • Närmare samarbete med verksamheten genom bättre gemensam planering och agilt utförande • Transparent ändringshantering/ändringskalender • Hålla ihop leveranser bättre	Delvis uppfyllt

Vi lovar - att stödja verksamheterna i den digitala omställningen och realisera deras behov med digitalisering och IT	
Resultat Utifrån inkomna behov arbetar vi i större utstreckning inom ramen för våra utvecklingsobjekt. Vi arbetar med våra interna processer och strukturer för att öka nyttan vi är med och bidrar till. Vi har kommit en bit på väg och arbetet fortgår för att utveckla vår gemensamma förmåga att prioritera och leverera nyttan snabbare med mindre ledtider och overhead.	Delvis

Vi lovar -att hålla hög tillgänglighet i drift och support.	
Resultat Tillgängligheten på vår drift är hittills 100% under året. Andelen lösta ärenden i första linjen ligger över 85%. Fortsatt hög tillgänglighet till support genom självservicefunktion för lösenordshanteringen som är tillgänglig dygnet runt/365 dagar om året, tillgänglig överallt ifrån där man har internetåtkomst.	Uppfyllt

Vi lovar - att regelbundet följa upp våra leveranser och hur nöjda våra kunder och intressenter är	
Resultat Antal ärenden från kund, registrerade i ärendesystemet Easit, inom alla handläggargrupper inom IT – mätvärdet är antalet stängda ärenden inom gällande avtalade svarstider. Ärendetyp Tjänstebegäran/beställning, är 95%, samma som föregående år. Vi uppfyller det vi lovar – att regelbundet följa upp leveranser till verksamheterna och vi har fortfarande höga mätvärden och ger snabb	Uppfyllt

service enligt avtalade svarstider per ärendetyp inom alla handläggargrupper hos DoIT.	

Vi lovar - att ge återkoppling till händelser där verksamheten påverkas.	
Resultat Alla ärenden som inkommer till IT registreras i systemet Easit, när ärendet avslutas skickas alltid återkoppling till kund. Vid driftstörningar och dylikt så meddelas detta på Intranätet under rubriken ”IT-driftsinformation”, informationen innehåller om och när det är driftstörningar och vilka IT-stöd som det avser. Verksamheten har belyst vikten av förbättrad kontinuerlig kommunikation vid driftstörningar där de vill ha tät information, också när det inte finns något nytt att förmedla. Det är också önskvärt att informera om vad som är orsak till störningen utan att bli detaljerad eller för teknisk. Kommunikation har blivit extra viktigt eftersom vår omvärld påverkar oss både som individer och organisation.	Delvis uppfyllt

Vi lovar - att arbeta systematiskt med IT- och cybersäkerhet.	
Resultat Umeå kommun arbetar systematiskt och kontinuerligt med IT-säkerhet.	Uppfyllt

Uppföljning av kvalitetsdeklaration – Fastighet

Fastighets uppdrag är att planera, bygga, förvalta och utveckla lokaler för Umeå kommuns verksamheter.

Uppdraget innebär fullt ansvar för Umeå kommuns lokalförsörjning, att säkerställa att verksamheterna har ändamålsenliga lokaler och arbetet ska ske på ett lokal- och kostnadseffektivt sätt. Alltid med kommunnyttan i fokus, både på kort och lång sikt.

Fastighet företräder Umeå kommun som fastighetsägare avseende lokalförsörjningsfrågor.
Fastighet ansvarar för all byggproduktion till kommunens egna verksamheter genom nybyggnation, ombyggnation samt underhåll och anpassning av befintliga lokaler. Fastighet ansvarar för drift, skötsel och tillsyn av fastigheternas inne- och utemiljö.

Fastighet arbetar systematiskt inom strategiska områden såsom kvalitet, miljö, energi och säkerhet.

Vi lovar -att genomföra underhållsåtgärder inom vårt fastighetsbestånd i syfte att bibehålla dess värde.	
Fastighet genomför årligen en planering för långtidsplanerat underhåll, årets underhållsplan och dess projekt pågår. Syftet är att minska andelen ”röda fastigheter” (fastigheter med stort underhållsbehov)	Uppfyllt

Vi lovar -att stödja verksamheterna i deras lokalresursplanering.	
Resultat Via lokaldialoger med de större lokalbrukande nämnderna och i nära samverkan med verksamheternas lokalplanerare genomförs årliga	Uppfyllt

översyner av behov. Dessa tas i beaktande inför fastställande av investeringsplanen.	

Vi lovar - att värna om kommunens skattemedel och behov genom fastställd fördelning av egenägda och förhyrda lokaler	
Resultat Fastighet arbetar strategiskt och med ett långsiktigt perspektiv för att säkerställa kommunens verksamheters lokalbehov, med målsättningen att andelen förhyrningar inte ska öka.	Uppfyllt

Vi lovar - att genomföra byggarbeten utifrån verksamheternas behov och den fastställda investeringsplanen genom om-, till- och nybyggnad	
Resultat Med nya projektuppföljningssystemet ”Antura” som lanserades 1/1-2023 har verksamheten genomfört en stor utveckling vad gäller uppföljning av, och stöd i arbetet med, projekt. Tidplaner för projekt påverkas starkt av eventuella överklaganden men vi ser att genomförandekraften trots detta har ökat.	Uppfyllt

Vi lovar -att bedriva ett långsiktigt och strategiskt arbete i syfte att minska energianvändningen i kommunens lokaler	
Resultat Fastighets långsiktiga arbete med energieffektivisering och energikartläggning ger tydliga resultat vilka redovisas i uppföljningen,	Uppfyllt

certifieringen mot energiledning ISO:50001 ger goda förutsättningar för detta arbete.	

Uppföljning av kvalitetsdeklaration – Gator och parker 2024

Gator och parker ansvarar för att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens gator, gång- och cykelvägar, parker, torg och allmänna platser med tillhörande anläggningar. Gator och parker ansvarar för färdtjänst, riksfärdtjänst och parkeringstillstånd.

Kommunens offentliga utomhusmiljöer ska vara välskötta, trygga, säkra och tillgängliga. Allt för att ge förutsättningar för ett väl fungerande vardagsliv för alla kommunens invånare, under årets alla dagar. Vi ska skapa största möjliga nytta utifrån tillgängliga medel.

Myndighetsutövning

Vi lovar - att den genomsnittliga handläggningstiden av felanmälningar och synpunkter ska inte överstiga en vecka.	
Resultat Detta är statistik mellan 2024-01-01---2024-10-30. Vi har valt ärenden som är registrerade och avslutade under den valda tidsperioden ovan. Vi väljer att inte ta med aktiva ärenden eftersom dessa kan vara ärenden som aktiverats eller registrerats innan 2024-01-01 (ej färdtjänst ärenden) **Synpunkter**: 6,1 dygn (11.9 dygn) **Felanmälan**: 12dygn (5,5 dygn). **Genomsnitt**: 9dygn (8,7 dygn) Synpunkterna har gått ner, men felanmälan har gått upp **genomsnittet** ligger ungefär lika sedan förra året.	Uppfyllt gällande synpunkter Ej uppfyllt Felanmälan har stigit sedan förra året Ej uppfyllt Genomsnittet ligger nästan

	detsamma som året innan.

Vi lovar - att vi ska regelbundet mäta, minst årligen, hur nöjda våra medborgare är med verksamheten.	
Resultat **Markupplåtelser:** NKI (Nöjdkundindex) är enligt INSIKT för 2024 fram till och med 2024-10-28= *index 76, utifrån 68 svar*. Jämförelse för samma tidsperiod 2023 var index 77 utifrån 77 svar. *Enligt SKR bedömning är index mellan 70 till 79: Högt* Idagsläget vet man inte slutresultatet för 2024, då fler svar kan inkomma under höst/vinter.	Uppfyllt
Resultat **Färdtjänst:** 64 % upplever att färdtjänstresorna fungerar mycket bra eller bra. 71 % upplevde att det brukar gå bra eller mycket bra att boka sina färdtjänstresor hos beställningscentralen.	Minskat

Vi lovar

- att beslut gällande ansökan om kommunal färdtjänst, riksfärdtjänst och parkeringstillstånd för rörelsehindrad, ska vara den som ansöker tillhanda inom tre veckor. Tid räknas från det att alla uppgifter som krävs kommit in och ansökan är komplett.

Resultat

Resultatet nedan vidar marginell ökning vad det gäller Rftj och Prh, medan Ftj har minskat. Vi håller således vad vi lovar att sökande får beslut inom 3 veckor

<u>Handläggningstid i dagar 1 okt 2023--30 sep 2024</u>

Rftj – 3,3 (2,1 fjolåret)

Prh- 4,1 (3,9 fjolåret)

Ftj –5 (8 fjolåret)

Vi lovar

- att all handläggning ska vara likvärdig och rättssäker.

Resultat

Resultat inkomna överklagningar (inkomna perioden 2023-10-01 – 2024-09-30):

Utifrån nedan svar ses handläggningen vara likvärdig och rättssäker.

Av totalt åtta (8) överklagningar som avser kommunal färdtjänst är: 7 st till kommunens favör 1 st till sökandes favör **Av en (1) överklagningar som avser riksfärdtjänst är:** 1 st har avskrivits av förvaltningsrätten **Av två (2) överklagningar som avser parkeringstillstånd är:** 2 st till kommunens favör **Färdtjänst**, totalt antal beslut fattade: 1238 bifall, 160 avslag **Riksfärdtjänst**, totalt antal beslut fattade: 197 bifall, 40 avslag **Parkeringstillstånd**, totalt antal beslut fattade, både förare och passagerare: 190 bifall, 45 avslag	

Offentligrenhållning

Vi lovar - att under maj månad se över alla papperskorgar och dess placering	
Resultat Detta har genomförts.	Uppfyllt

Vi lovar -att två gånger per år ska vi rensa bort övergivna cyklar från centrumfyrkanten.	
Resultat	Uppfyllt

Detta har genomförts.	

Parkdrift

Vi lovar - att lekparkerna ska hålla en god säkerhetsnivå. Kontroller utförs varje vecka och akuta fel och brister åtgärdas.	
Resultat Genomfört	Uppfyllt

Vi lovar - att parkytorna ska vara välskötta och upplevas trygga.	
Resultat SCB:S medborgarundersökning kommer i december så vi har bra 2023 års undersökning att gå på just nu. (andel höga betyg - mycket och ganska bra) *Skötsel av allmänna platser parker, torg, lekparker 88,4 (90,7) *skötsel av naturområden i kommunen- samtliga 88,6 (88,4)	

Vi lovar - att vi ska planera parkerna utifrån hållbarhet och för att gynna den biologiska mångfalden.

Resultat Vi arbetar med att ställa om vissa parkytor till ängsmark för att gynna fler insekter. Vi lämnar död ved där det är möjligt.	

Vinterväghållning

Vi lovar - att plogning påbörjas vid nysnömängd 4-10 cm för prioriterade gator. Åtgärdstiden är 5 timmar.

Resultat Genomfört Kontrolleras löpande under vintern via GPS-system.	Uppfyllt

Vi lovar - att plogning påbörjas vid nysnömängd 6-14 cm för lokalgator. Åtgärdstiden är 8 timmar. Sker utkallning av prioriterade gator samtidigt, är åtgärdstiden 10 timmar.

Resultat Genomfört Kontrolleras löpande under vintern via GPS-system.	Uppfyllt

Vi lovar - att plogning påbörjas vid nysnömängd 3-5 cm för prioriterade gång- och cykelvägar samt trottoarer mellan klockan 04:00 – 19:00. Övrig tid vid 3-10 cm. Åtgärdstiden är 5 timmar.

Resultat Genomfört Kontrolleras löpande under vintern via GPS-system.	Uppfyllt

Vi lovar

- att plogning påbörjas vid nysnömängd 5-14 cam för övriga gång- och cykelvägar samt trottoarer. Åtgärdstiden är 8 timmar. Sker utkallning av prioriterade gång- och cykelvägar samt trottoarer samtidigt, är åtgärdstiden 10 timmar.

Resultat Genomfört Kontrolleras löpande under vintern via GPS-system.	Uppfyllt

Uppföljning av kvalitetsdeklaration 2024
Måltidsservice

Måltidsservice uppdrag är att servera goda och hälsosamma måltider till kommunens verksamheter.

Genom den offentliga måltiden bidrar verksamheten till en god folkhälsa och en hållbar utveckling.

Vi arbetar mot målet att Umeå ska vara klimatneutralt till 2040

Vi lovar att

- Ekologiska och närodlade livsmedel ska utgöra en viktig del av våra inköp.
- Arbeta systematiskt med att minska matsvinnet.
- Välja livsmedel med lägre klimatpåverkan vid våra inköp.
- I så hög grad som möjligt laga måltider från grunden.
- Dagligen erbjuda minst två rätter inom skolan där minst ett alternativ är vegetariskt.
- Minst en dag i veckan servera en helt vegetarisk meny inom skola och förskola.

Vi lovar att
Ekologiska och närodlade livsmedel ska utgöra en viktig del av våra inköp.

Resultat
Livsmedelsavtalet, upphandling och inköpsrutiner styr livsmedelsinköpen till närproducerade och ekologiska produkter. Andel inköp av ekologiska och närproducerade livsmedel mäts i öppna data Vi når inte upp till målet om 40% ekologiska inköp och inte heller målet 40 % närodlat. Orsaken till det är att direktiven är grunduppdrag före inriktningsmål. När pengarna inte räcker så uppfyller vi grunduppdraget goda och hälsosamma måltider och får minska andelen ekologiskt och närodlade inköp.

Vi lovar att
Arbeta systematiskt med att minska matsvinnet

Resultat
Majoriteten av alla kök mäter dagligen sitt svinn och resultatet presenteras i Öppna data. Remissgrupp tillsätts med representation från våra olika kök, och en revidering av arbetssättet för mätning av matsvinn genomförs under 2025.

Vi lovar att
Välja livsmedel med lägre klimatpåverkan vid våra inköp

Resultat
Samtliga recept i kostdatasystemet är beräknade och uppger mått av koldioxidutsläpp per portion.

Vi lovar att
I så hög grad som möjligt laga måltider från grunden.

Resultat En stor del av våra måltider lagas från grunden. Köken utgår från en basmeny som planeras centralt och väljer sedan utarbetade recept från kostdatasystemet. Recepten bygger till stor del på matlagning från grunden men förutsättningarna kan variera beroende på exempelvis antal producerade portioner och utrustning i köket.	

Vi lovar att Dagligen erbjuda minst två rätter inom skolan där minst ett alternativ är vegetariskt.

Resultat Alla kök inom skolan erbjuder minst två rätter varav ett vegetariskt alternativ varje dag. En del större kök erbjuder fler än två alternativ eftersom recept utvecklas och rester tas om hand för att minska matsvinn.	

Vi lovar att Minst en dag i veckan servera en helt vegetarisk meny inom skola och förskola

Resultat Alla kök serverar en helt vegetarisk meny en gång i veckan.	

Uppföljning av kvalitetsdeklaration – Städ och verksamhetsservice

Verksamheten omfattar lokalvård i kommunens verksamheter, vaktmästeri i Stadshuset, verksamhetsvaktmästare i delar av kommunen samt Fordonsenheten som anskaffar och optimerar nyttjandet av kommunens fordon.

Uppdraget är att utföra tjänster inom vårt verksamhetsområde med hög kvalitet, miljövänliga metoder och god service, för Umeå kommuns verksamheter.

Vi lovar - att utföra lokalvård för kommunens verksamheter enligt fastställda servicenivåer.	
Resultat: Vi har städat 506313,7 kvm enligt av politiken fastställda servicenivåer.	Uppfyllt

Vi lovar - att mäta och följa upp kvaliteten via årliga kvalitetskontroller och mätningar.	
Resultat Verksamheten har utarbetat ny metod för kvalitetskontroll både för NKI men även för Kvalitetstillsyn. Detta kommer sjösättas under början av 2025.	Ej uppfyllt

Vi lovar - att fordonen är verksamhetsanpassade, att de beställs med god framförhållning och med miljömålen i fokus.	
Resultat	Uppfyllt

Verksamheten har ökat andelen miljö fordon under året. Bilarna är anpassade efter olika verksamheters behov, och med god framförhållning som ger ekonomisk stabilitet.	

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2024-11-04

Tekniska nämnden

Diarienr: TN-2024/00732

Uppföljning och beslut om revidering av dagvattenprogrammet

Förslag till beslut
Tekniska nämnden beslutar

att godkänna uppföljningen av Dagvattenprogrammet (2022).

att ge Teknik- och fastighetsförvaltningen i uppgift att revidera dagvattenprogrammet.

Ärendebeskrivning
En uppföljning av dagvattenprogrammet har skett under 2024, vilket redovisas muntligt vid möte med Tekniska nämnden 2024-11-28. Denna uppföljning visar att arbetet framskrider men att det råder otydligheter kring vissa ansvarsområden och roller.

Behovet av att revidera dagvattenprogrammet identifierades under arbetet med VA-strategin. Därför finns ett uppdrag från kommunfullmäktige (december 2022) om att dagvattenprogrammet skulle revideras under 2024. På grund av vakans på tjänsten som dagvattenstrateg har denna revision skjutits fram. När vakansen tillsatts påbörjas det arbetet.

Beslutsunderlag
PO-0110_UK_Dagvattenprogram. Bilaga.

Checklista för handläggning av ärenden inför politiska beslut bedöms inte tillämplig.

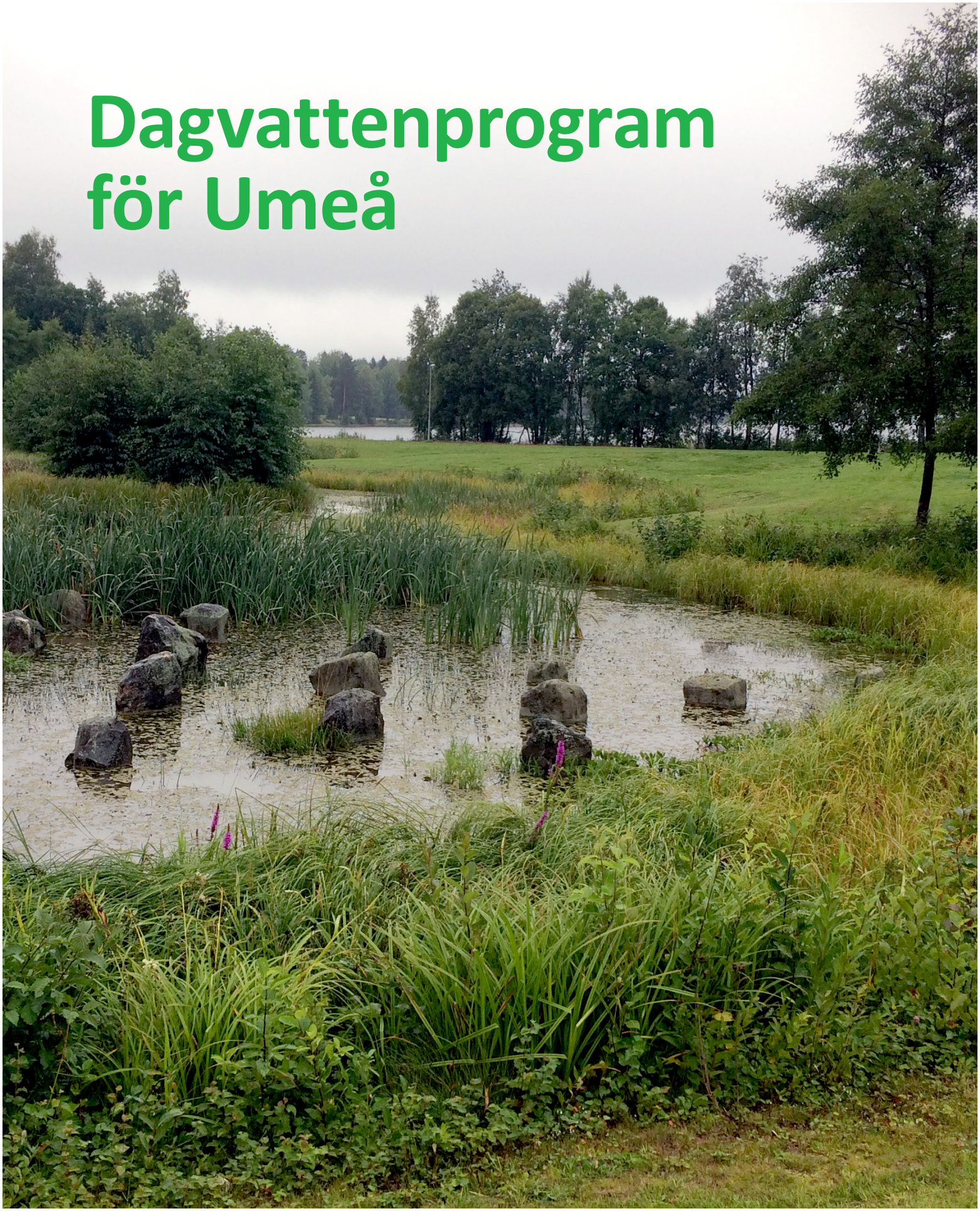
Beredningsansvariga
Viktoria Vingmarker, Gator och parker, och Hanna Jonsson, Strategisk utveckling.

Beslutet ska skickas till
Viktoria Vingmarker, Hanna Jonsson, Magnus Lingegård

Tjänsteskrivelse

Dnr: TN-2024/00732

Dagvattenprogram för Umeå

UMEÅ KOMMUN

www.umea.se

Dagvattenprogram för Umeå

Beslutad av kommunfullmäktiga 2022-01-31.

Ansvarig nämnd
Tekniska nämnden

Styrgrupp
Clara Ganslandt, Planchef
Robert Hansson, VA-chef
Karin Isaksson, Teknisk chef
Malin Lagervall, Planeringschef
Helen Nilsson, Mark- och exploateringschef
Daniel Nordström, Miljö- och hälsoskyddschef
Tomas Strömberg, Stadsarkitekt

Arbetsgrupp
Anna Flatholm, Gator och parker
Per Hänström, Miljö- och hälsoskydd
Hanna Jonsson, Övergripande planering
Sarah Lundgren, Marl- och exploatering
Åke Möhring, Bygglov
Jonas Söderlind, Detaljplanering
Petter Walan, Vakin

Illustrationer
Pondus Kommunikation

Innehåll

Inledning – dagvatten i den täta staden 4
Varför behövs ett dagvattenprogram? 5
Syfte 5
Avgränsningar 5
Dimensionerande regn och säkerhetsnivå 6
Umeå ska kunna växa 6
Mål för en hållbar dagvattenhantering 7
Förbättrad vattenkvalitet i stadens vatten 7
Minska risken för skador till följd av översvämningar 8
Våra utmaningar 10
Dagvatten berör alla 10
Tät och klimatanpassad stad 11
Planering av nya stadsdelar 11
Nedgrävda bäckar 12
Snabbare avrinning ökar föroreningar 13
Kallt klimat ställer krav 13
Klimatet förändras 14
… på plussidan 14
Hur möter vi utmaningarna? 16
Tätt samarbete med gemensamma strategier 16
Säkerhetsnivå 16
Lösningar för dagvattenhantering 17
Kostnadsfördelning 17
Översiktlig planering 18
Detaljplanering 18
Bygglovsprocessen och uppföljning 20
Ny- och ombyggnad av allmän plats och fastigheter för kommunala ändamål 20
Befintliga dagvattenanläggningar 21
Vem ansvarar för dagvattnet? 22
Kommunens ansvar 22
VA-huvudmannens ansvar 24
Den enskilde fastighetsägarens ansvar 25
Väghållarens ansvar 26
Ansvar för ägare eller verksamhetsutövare för vatten- och dagvattenanläggning 26
Principer för ansvarsfördelning 27
Generella principer 27
Ansvarsfördelning systemdelar 28
Åtgärder för uppföljning 29
Begreppsförklaringar 33

Inledning – dagvatten i den täta staden

Umeås tillväxt ska klaras med ekonomisk, ekologisk, kulturell och social hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050. Översiktsplanen anger hur nya och befintliga miljöer ska utvecklas och byggas hållbart, vilket förutsätter en helhetssyn i stadsplaneringen. En hållbar dagvattenhantering bidrar till trygga miljöer med mindre risk för översvämningar, stadsmiljöer med höga ekologiska och sociala värden och inte minst att regnvattnet i alla lägen hanteras som en resurs. Dagvatten-programmets strategier är ett verktyg för att lyckas.

Nya stadsdelar, tätare bebyggelse, fler hårdgjorda ytor och ett förändrat klimat med fler och större regn kan leda till att staden måste kunna hantera mer och smutsigare vatten. Många dagvattenfrågor är kopplade till den täta och växande staden, men programmet omfattar hela kommunen och den mångfald av frågor som kan uppstå i olika miljöer.

Risken för skador till följd av översvämningar behöver minskas för att Umeå kommun ska vara en trygg plats att bo och verka i.

Utvecklingen av Umeås blå och gröna miljöer har en avgörande roll för Umeås tillväxt. Närheten till älvens stränder och kusten, sjöar och bäckar med god vattenkvalitet är viktig för både boende och besökare.

I den tätare staden behövs multifunktionella ytor som bidrar till en vacker, trivsam och trygg stad och samtidigt hanterar dagvatten och skyfall, levererar biologisk mångfald, möjliggör fysisk aktivitet, reglerar temperaturen och många andra ekosystemtjänster.

Dagvattenfrågor ingår i ett flertal olika politikområden och ansvaret inom stadens organisation delas mellan flera nämnder och bolagsstyrelser. Vi måste alla bidra i ett tätt samarbete för att nå de gemensamma målen. Programmets målgrupp är främst de som arbetar med dagvattenfrågor inom kommunen eller på kommunens uppdrag, men programmet vänder sig även till politiker, fastighetsägare, verksamhetsutövare, exploatörer, väghållare och gärna även en intresserad allmänhet.

Umeå kommuns dagvattenprogram har utarbetats av representanter från Gator och parker, Miljö- och hälsoskydd, Mark och exploatering, Detaljplanering, Bygglov, Övergripande planering och VA-huvudmannen Vatten och Avfallskompetens i Norr AB (Vakin) utifrån ett uppdrag från kommunstyrelsens planeringsutskott.

Varför behövs ett dagvattenprogram?

Syfte

Dagvatten berör alla och alla behöver hjälpa till! Dagvattenprogrammet ska ge en helhetsbild av hur Umeå kommun och de kommunala bolagen jobbar tillsammans för att uppnå en hållbar dagvattenhantering. Det innebär att samtidigt som staden växer ska föroreningar i vattendrag och sjöar som orsakas av dagvatten minska. Riskerna för skador orsakade av översvämning ska begränsas. I parker och på andra offentliga platser behövs multifunktionella ytor som bidrar till en vacker, trivsam och trygg stad och samtidigt hanterar dagvatten och extrema regn, levererar biologisk mångfald, reglerar temperaturen och många andra ekosystemtjänster. Dagvatten kan på olika sätt bidra till att park- och naturområden blir ännu bättre platser för social samverkan och rekreation. God vattenkvalitet i havet, Umeälven, i våra sjöar och bäckar är viktig för alla de umebor som varje dag använder dessa miljöer.

Dagvattenhanteringen är en viktig fråga i den befintliga miljön. Det kan gälla vem som ansvarar för dagvattnet, vad som händer vid om- och nybyggnad av fysiska anläggningar, driftsfrågor med mera. När vi planerar för ändrad markanvändning tillkommer ytterligare frågor till exempel lämpligheten i föreslagen åtgärd, konsekvenser för befintlig miljö, behov av skyddsåtgärder, krav på uppföljning etc.

Ansvaret för de fysiska dagvattenanläggningarna ligger på fastighetsägaren, kommunen och VA-huvudmannen. Dagvattenprogrammet ska beskriva principerna för hur ansvaret fördelas. Hållbar dagvattenhantering förutsätter att anläggningar fungerar över tid. Uppföljningen är viktig för att säkerställa att rätt åtgärder genomförs, att funktionen bibehålls över tid och att de lösningar som används utvärderas för att ständigt kunna utvecklas för bättre funktion.

Programmet redovisar ansvarsförhållanden i planering, projektering, byggande och förvaltning. I översiktsplaneringen, men framförallt i detaljplaneringen, läggs grunden för en framtida god dagvattenhantering. Dagvattenprogrammet ska tydliggöra vilka frågeställningar som är viktiga att hantera i en detaljplan, vilka ställningstaganden kommunen behöver göra och vilka verksamheter som ansvarar för underlag och expertkunskap. Detaljplanen kan ställa vissa krav på dagvattenåtgärder, men många frågor måste lösas i projekterings- och byggskedet oavsett om det gäller kvartersmark eller allmän plats. I bygglovsskedet kontrolleras att projektet uppfyller de krav som ställs i detaljplan. Dagvattenprogrammet ska visa på hur lösningar som bidrar till en hållbar dagvattenhantering kan arbetas fram. Det kan t.ex. innebära att dagvattenanläggningen har en god teknisk funktion för rening och fördröjning, berikar staden med vackra miljöer eller nya upplevelser, bidrar med biologisk mångfald, är anpassade till vårt kalla klimat och har rimliga driftskostnader. Lösningar ska alltid vara anpassade till platsens förutsättningar.

Dagvattenprogrammet identifierar och redovisar åtgärder som behövs för att uppnå målen för hållbar dagvattenhantering (se Åtgärder för uppföljning sida 30). Åtgärderna ska följas upp efter två år då dagvattenprogrammet revideras.

Avgränsningar

Dagvattenprogrammet omfattar hela Umeå kommun och hanterar planering, projektering, byggande och förvaltning. De största dagvattenutmaningarna finns i tätbebyggda miljöer och därför hamnar de i fokus.

2016 gjordes en **Skyfallsanalys** för att kartlägga konsekvenserna av extrema regn i de centrala delarna av Umeå. Analysen tog hänsyn både till ytavrinning och avrinning i dagvattensystemet och ger en tydlig bild av i vilka områden översvämningsriskerna är som störst och förväntas leda till störningar i samhällets funktion. 2017 tog Läns-

styrelsen fram en **skyfallskartering** för 30 tätorter i Västerbotten och 2019 kompletterades dessa med skyfallskarteringar för tätorterna Obbola, Hörnefors och Sävar.

Dagvattenprogrammet samspelar med övriga program. Det kommande **parkprogrammet** redovisar övergripande riktlinjer för utveckling av stadens gröna offentliga rum, park- och naturområden, gator och torg samt anger vilka kvaliteter olika områden bör ha för att tillgodose behov hos umebor och besökare. Kvaliteterna utgår från ett socialt, hälsobringande och ekologiskt perspektiv. Potentialen för ekosystemtjänster som dagvattenhantering, biologisk mångfald, ljuddämpning etc redovisas likaså. Det kommande **Grönstrukturprogrammet** kartlägger naturmiljöernas värden för olika ekosystemtjänster inklusive vattenrening och fördröjning på en övergripande nivå. Det är viktigt att parkprogrammet, grönstrukturprogrammet och dagvattenprogrammet samspelar väl.

Umeå kommuns program Utveckling för vatten och avlopp gäller för vattenförsörjning, avloppsvatten inklusive dagvatten. Tyngdpunkten i programmet ligger på spillvattenhantering och dagvattenprogrammet är ett komplement.

Dagvattenprogrammet hanterar inte villkor för verksamhetsområde för dagvatten, finansiering och uppbyggnad av dagvattentaxa, översvämningsrisker som orsakas av höga flöden i älvar och vattendrag, åtgärder vid extraordinära händelser, påverkan från jordbruk, skogsbruk m.m.

Dimensionerande regn och säkerhetsnivå

För att kunna beskriva olika regn och tydliggöra vem som ansvarar för dem använder vi begreppen stora regn och extrema regn.

Stora regn beskriver regn med återkomsttid som VA-huvudmannens dagvattenanläggning vanligtvis dimensioneras för. Miniminivåer beror på bebyggelsetyp. Enligt Svenskt Vattens branschriktlinjer (P110) är nivåerna 10-års regn inom gles bostadsbebyggelse, 20-års regn inom tät bostadsbebyggelse och 30-års regn i centrum- och affärsområden.

Extrema regn beskriver regn med återkomsttid utöver det som är VA-huvudmannens ansvar. SMHI definierar skyfall som ett regn på minst 50 mm/timme eller 1 mm/minut, här benämns det fortsättningsvis extrema regn.

Svenskt vatten P110 (branschpraxis) definierar den så kallade **säkerhetsnivån**. Definitionen är att **extrema regn upp till 100-årsregn** ska avledas och fördröjas så att risken för skador på byggnader och anläggningar minimeras. Dagvattenprogrammet föreslår att Umeå kommun ska planera utifrån en säkerhetsnivå motsvarande ett regn med återkomsttid på **100 år med klimatfaktor 1,3**.

Detta innebär att åtgärder för att hantera **extrema regn med återkomsttid på mer än 100 år** inte genomförs eftersom det inte bedöms som samhällsekonomiskt försvarbart.

Definitionen av nuvarande säkerhetsnivå baseras på historiska data under en viss mätperiod. Detta innebär att definitionen kan komma att ändras.

Umeå ska kunna växa

I Umeå kommuns översiktsplan är utgångspunkten att planera för tillväxt som syftar till att uppnå en hållbar attraktiv stad och kommun. Utvecklingsstrategierna syftar till att förtäta staden inom en femkilometersradie, omvandla trafikytor till nya stadskvarter där bebyggelsen samspelar med nya parker och offentliga rum. I den tätare staden behöver alla stadsrum bidra med många olika funktioner. Vi ska bygga vackra, trivsamma och trygga miljöer för umebor och besökare men det måste också göras plats för bland annat hantering av dagvatten och extrema regn.

Mål för en hållbar dagvattenhantering

Förbättrad vattenkvalitet i stadens vatten

I naturmark infiltrerar regnvattnet ner i marken eller rinner långsamt via mark till naturliga diken och svackor. En stor del av nederbörden avdunstar också direkt till luften. När marken blir hårdgjord med asfalt och takytor hindrar man vattnets naturliga vägar och det rinner av mycket snabbare. Dagvattnet avleds via diken eller ledningar till olika recipienter. Tillsammans med dagvattnet förs även de föroreningar som samlats på ytorna och som utlakats ur materialen som vattnet rinner över. Sjöar och vattendrag i Umeå påverkas av avrinnande dagvatten från stads- och industrimiljöer. Vid infiltration av dagvatten kan även grundvattnet påverkas, vilket måste beaktas vid planering av dagvattenåtgärder.

Vi behöver minska utsläppen till våra sjöar och bäckar jämfört med idag. Översiktsplanen (Översiktsplan Umeå kommun-fördjupning för Umeå 2011) slår fast att vatten är en av Umeå kommuns viktigaste naturresurser för djur- och växtliv men är också viktigt för dricksvattenförsörjning och som hållbar energiresurs. Rent vatten i sjöar, vattendrag och hav är viktigt för naturupplevelser, bad, vattenlekar, fiske samt dricksvattenkvaliteten och en förutsättning för att långsiktigt bevara Umeås attraktivitet. För att trygga vattenresurserna inför framtida generationer behöver den ekologiska och ibland även den kemiska vattenkvaliteten förbättras i de flesta av Umeås recipienter. **Målet är att alla vattenförekomster på sikt ska uppnå en god status** (enligt miljökvalitetsnormer för vattenkvalitet).

För att vi ska nå målet är det viktigt att i alla planeringssammanhang utreda och **totalt, sett över tid, minska tillförseln av föroreningar och näringsämnen jämfört med idag för att klara miljökvalitetsnormerna och inte försämra vattenkvaliteten.** En ökad andel hårdgjorda ytor kräver väl genomtänkta dagvattenlösningar för lokalt omhändertagande av dagvatten för att minimera negativ påverkan av både yt- och grundvatten.

Översiktsplanen redovisar riktlinjer för vatten- och avloppsförsörjning. Bland annat fastslås att dagvatten inom tätbebyggt området ska, så långt möjligt, hanteras lokalt. Hårdgjorda ytor ska minimeras. Det dagvatten som på grund av områdets förutsättningar inte kan hanteras lokalt ska avledas i öppna ”tröga” system, så naturtrogna som möjligt. Dagvatten från trafikerade ytor bör hanteras så att föroreningar reduceras.

Riktlinjer för att uppnå målet

- Hantera dagvattnet utifrån hur förorenat det är och hur känslig recipienten är.
- I första hand begränsas utsläppen av föroreningar vid källan. I andra hand fördröjs och avskiljs föroreningar så högt upp i systemet som möjligt eller avleds till annan, mindre känslig recipient.
- Välj renings- och fördröjningsåtgärder utifrån markens lämplighet. Bevuxen mark har bäst förutsättning att ta upp och dra nytta av näringsämnen.
- Renings- och fördröjningsmetoder ska ta hänsyn till vårt kalla klimat dvs avrinning från tjälad mark, snöhantering m.m.
- Reningsmetoder, drift och utsläpp för dagvattenanläggningar ska följas upp.

Minska risken för skador till följd av översvämningar

Nya stadsdelar, tätare bebyggelse, fler hårdgjorda ytor och ett förändrat klimat med fler och större regn leder till att staden måste kunna hantera mer vatten. Risken för skador till följd av översvämningar behöver minskas för att Umeå kommun ska vara en trygg plats att bo och verka på. Då behövs en robust och klimatanpassad dagvattenhantering som både begränsar uppkomsten av dagvatten och hanterar stora regn och extrema regn utan att skador uppstår. Det kan handla om att låta växter och genomsläppliga jordar ta hand om regnvattnet lokalt, att bygga naturlika system där vattnet fördröjs och renas på sin väg till ledningssystem eller recipient, men också att samla regnvatten i tunnor eller reservoarer för senare användning.

När stora regn och och extrema regn inträffar fylls ledningssystemet upp helt och det vatten som inte ryms måste kunna rinna undan på ytan eller samlas upp för att inte orsaka skador. Ibland behöver hela eller delar av avrinningsområdet för t.ex. en bäck kartläggas för att identifiera vilka åtgärder som faktiskt kan minska risken för översvämningar på lång och på kort sikt. Vintertid är marken frusen och stora regn eller kraftig snösmältning kan innebära stor avrinning som måste hanteras. Brunnar, diken m.m. kan täckas av is- eller snövallar.

Riktlinjer för att uppnå målet

- Bevara eller öka andelen genomsläppliga ytor och eftersträva infiltration.
- Öka andelen öppna dagvattenlösningar som liknar naturens egen teknik.
- Fördröj och omhänderta dagvatten lokalt, men sträva alltid efter en helhetslösning t.ex. kan hela eller delar av avrinningsområden behöva utredas.
- Vid nyanläggning av dagvattensystem, och om möjligt vid åtgärder i befintliga system, ska dessa dimensioneras och höjdsättas så att de är anpassade till framtida klimatförändringar och planerade exploateringar.
- Vid nybyggnation, och om möjligt vid åtgärder i befintlig miljö, ska sekundära avrinningsvägar identifieras för att minimera skador vid extrema regn. Plats för dagvattenhantering ska finnas.
- Höjdsättning av mark och placering av byggnader och infrastruktur ska alltid hanteras i planeringsskedet.
- Dagvattenhanteringen måste anpassas för att kunna hantera avrinning vintertid t.ex. vid stora regn eller kraftig snösmältning.

Resurs- och värdeskapande i staden

En av översiktsplanens utvecklingsstrategier är att **satsa på offentliga rum och parker**. I den täta staden blir de offentliga rummen allt viktigare. Utvecklingen av Umeås blå och gröna miljöer har en avgörande roll för Umeås tillväxt. Närheten till älvens stränder och kusten, sjöar och bäckar med god vattenkvalitet är viktig för både boende och besökare. Översiktsplanen beskriver hur viktiga de **vattennära rekreationsområdena** är för Umeås utveckling, till exempel för älvslandskapet, kusten och Nydalasjön.

Vackra, trivsamma och trygga stadsrum ska ge förutsättningar för rörelse, lek och möten, återhämtning och vila. I den tätare staden krävs multifunktionella ytor som både hanterar dagvatten och extrema regn, begränsar föroreningar, levererar biologisk mångfald, reglerar temperaturen och många, många andra **ekosystemtjänster**. Att utveckla och bevara naturens tjänster för vårt samhälle är en viktig del i en hållbar stadsutveckling.

Dagvatten ska användas som en resurs i staden. Rätt utformade dagvatten-anläggningar kan berika park- och naturmark med vackra miljöer som exempelvis vattenspeglar och våtmarksväxter. De kan skapa nya möjligheter till aktiviteter, lek och naturpedagogik, öka biologisk mångfald och samtidigt bidra till en säkrare stad där översvämningar kan hanteras utan risker för skada. Öppna dagvattenlösningar både fördröjer och renar, och ska alltid väljas där det är lämpligt utifrån funktion, utrymme och typ av miljö. Det är viktigt att tänka på funktionen året om.

Stadens grönska behöver också vatten. Dagvatten ska användas för bevattning av stadens träd och planteringsytor. Regnvatten kan samlas i reservoarer eller behållare för att senare användas för bevattning.

Dagvatten berör alla och alla kan hjälpa till. Alla kan också ha nytta av dagvatten till exempel genom att samla regnvatten för bevattning. Dagvattenprogrammet ska inspirera till hållbar dagvattenhantering.

Riktlinjer för att uppnå målet

- Möjligheten att utforma park- och naturmark för hållbar dagvattenhantering ska alltid utredas. Det är då viktigt att se till alla funktionerna som park- och naturmarken behöver leverera i stadsmiljön. Sociala och kulturella värden är viktiga och ska samordnas med fördröjning eller rening av dagvatten etc. Multifunktionella ytor eftersträvas.
- Öppna lösningar bör vara ett förstahandsval i de stadsmiljöer där det är lämpligt utifrån funktion, utrymme och typ av miljö. Fördröjnings- och renings-dammar, genomsläppliga ytor och översvämningsytor kan exempelvis finnas i parker och skogsområden. Diken eller fuktstråk (lågpunkter) kan vara ett alternativ där större ytor finns tillgängliga till exempel vid gång- och cykelvägar och gator genom skogsmark, intill större parker eller i stadens ytterområden.
- Trädplantering är ett kostnadseffektivt sätt att hantera dagvatten, som samtidigt skapar mervärden.
- Ett annat sätt att fördröja vatten är att anlägga så kallade regnbäddar eller regnrabatter.
- Använd dagvatten för bevattning av gatuträd och planteringar.
- Utvärdera värdet av befintliga och nya dagvattenanläggningar för erfarenhetsåterföring.

Dagvatten berör alla och samverkan behövs.

Våra utmaningar

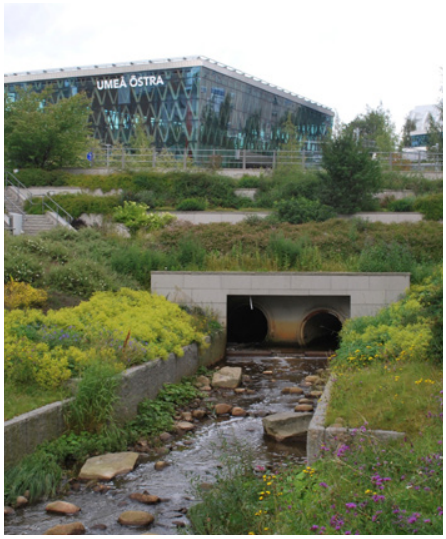
Dagvatten berör alla

Dagvattnet berör alla. Många aktörer påverkar dagvattenavrinningen i den befintliga miljön, men ingen har egen rådighet i frågan. Dagvattenavledningen i avrinningsområdet påverkas av de åtgärder aktörerna genomför, de kan påverka både hur mycket dagvatten som uppstår och hur snabb avrinningen blir.

Eftersom dagvatten hanteras av VA-huvudmannen, olika förvaltningar inom kommunen och fastighetsägare är samverkan kring klimatanpassning nödvändig. Öppna dagvattenanläggningar kan bidra med många olika nyttor och då behöver det vara tydligt vem som ansvarar för investeringar, drift och underhåll. VA-huvudmannen ansvarar för allmänna dagvattenanläggningar upp till 10 års återkomsttid i befintlig miljö. Vid nybyggnad är kraven 10–30 års återkomsttid beroende på typ av miljö.

Tät och klimatanpassad stad

Umeå kommun har som mål att växa med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050. Översiktsplanen anger hur nya och befintliga miljöer ska utvecklas och byggas hållbart, vilket förutsätter en helhetssyn i stadsplaneringen. Hållbar dagvattenhantering är både en förutsättning för och en resurs i arbetet med stadens utveckling. Utmaningen är att uppnå en god helhetslösning.

Djupbäcksterrasserna, parkanläggning kring Djupbäckens utlopp i Umeälven.

För att klara tillväxtmålet och den grundläggande hållbara inriktningen läggs en stor del av den nya bebyggelsen inom de centrala delarna av Umeå. Förtätningen innebär att en större andel av marken bebyggs eller tas i anspråk på annat sätt, vilket ökar avrinningen och mängden dagvatten. I de äldre stadsdelarna är ledningarna dimensionerade enligt gamla normer och för dåvarande bebyggelse och kan därför inte alltid hantera de mängder dagvatten som uppkommer idag. Tillkommande bebyggelse ökar belastningen på befintliga dagvattenanläggningar. Möjligheten att fördröja dagvatten på kvartersmark eller allmän plats blir en förutsättning för fortsatt komplettering, särskilt i vissa stadsdelar, exempelvis Haga. Tillgången till park- och naturmark varierar och med en växande befolkning som behöver utrymme för att röra på sig, leka, träffas och återhämta sig är samordningen med dagvattenhantering en utmaning och en möjlighet. Även gator och torg etc måste i större utsträckning utformas så att de kan avleda extremregn. Utmaningen är att på ett övergripande sätt planera förtätningen så att fysisk infrastruktur kan anpassas efter kommande behov.

Planering av nya stadsdelar

Staden växer också med nya stadsdelar i stadens utkanter. Befintliga stadsdelar har ofta redan tagit i anspråk de goda lägena i terrängen, men för att kunna nå visionen om femkilometersstaden behöver även möjligheten att bebygga i sämre lägen, till exempel blötare marker, prövas. Det blir då viktigt att planera för klimatanpassnings-

Sagotjärn på Tavleliden hanterar flödet i Tomtebobäcken och bidrar till upplevelsen av stadsdelens park och lekpark.

åtgärder som kan verka förebyggande och minska risken för skador från extrema regn. Dagvattenfrågan behöver lyftas tidigt, redan då ny bebyggelse hanteras i den övergripande planeringen. Den initiala prövningen av markens lämplighet för bebyggelse görs på översiktsplanenivå. Lämpligheten avgörs i detaljplanearbetet. Utmaningen blir att hantera dagvatten i nya och angränsande stadsdelar på ett säkert och effektivt sätt samtidigt som nya värden tillförs.

Nedgrävda bäckar

Dagvatten i tätorten Umeå hanteras idag främst genom avledning i ledningsnät, men även med hjälp av öppna diken, infiltrationsstråk etc. Det mesta av vattnet leds till Umeälven och ett flertal bäckar står för en stor del av stadens avvattning. I samband med att Umeå vuxit har långa sträckor av bäckarna grävts ned och lagts i kulvert, vilket medför att den mängd vatten som bäckarna kan transportera minskar och möjligheten till naturlig reglering av vattenmängden försvinner. Resultatet har blivit att dagvatten vid extrema regn samlas vid lågpunkter i stadslandskapet utan att ha någonstans att ta vägen, med översvämningar som följd. Utmaningen är att minska risken för översvämning och att undvika skador till följd av översvämningar.

Olofsdal, vid Kolbäcksvägen. Dagvatten renas innan det når Nydalasjön.

Campus. En ny trumma och en förhöjd vägbank kommer att dämma upp Sandbäcken vid skyfall. Gräsytorna uppströms trumman svämmar över och områdena kring Universitetsdammen löper mindre risk för översvämning.

Snabbare avrinning ökar föroreningar

En annan utmaning är att en allt snabbare avrinning av dagvatten vid regn gör att föroreningar följer med ut i våra sjöar och vattendrag. Ökade regnmängder i kombination med förtätning kan också överbelasta stadens befintliga ledningssystem med risk för översvämningar och bräddning av förorenat vatten till sjöar och vattendrag. Belastningen på många sjöar och vattendrag i kommunen behöver minskas och för vissa behövs lösningar där vatten kan samlas upp och renas innan det når recipient. Umeälven och de många bäckarna som mynnar i Bottenviken ger påverkan på havet från olika förorenande ämnen och miljögifter. Detta är ett miljöproblem som Vattenmyndigheten och Umeå kommun prioriterar. Övergödning av fosfor är ett problem i grunda kustvikar med låg vattenomsättning. På jordbruksmark förekommer sulfatjordar med naturligt högt svavelinnehåll som vid exploatering kan ge kraftig försurning av sjöar och vattendrag.

Tomtebodammen renar dagvatten innan det rinner ut i Nydalasjön. VA-huvudmannen ansvarar för vattensystemets funktion dvs fördröjning och rening. Kommunen ansvarar för dagvattenanläggningens biologiska och rekreativa funktion.

Kallt klimat ställer krav

Vårt kalla klimat med snöiga vintrar och stora flöden vid snösmältningen är en utmaning i sig. Det behövs utrymme för att lagra snön och lösningar där smältvattnet kan transporteras bort även om marken är frusen. Smutsig snö ger förorenat smältvatten. Vi behöver utveckla och utvärdera olika tekniska lösningar som passar Umeås förutsättningar.

Trädplantering Nygatan, skelettjord med dagvattenbrunn.

Klimatet förändras

Klimatförändringen förväntas ge Umeå varmare vintrar, fler värmeböljor, längre vegetationsperiod och havsnivåhöjning i Bottenviken vid extremt väder. Mängden nederbörd ökar över året, med större risk för regn under vintern då marken är frusen och större risk för torka sommartid. Risken för extrema flöden i älvarna bedöms inte öka. Vårfloden kan bli lite lägre men komma tidigare och det finns risk för höga vattennivåer på hösten på grund av stora nederbördsmängder. Det totala flödet i älven kommer att öka. Klimatförändringens effekter i en tätare stad där parker och naturmark ska räcka till för fler människor och dessutom kunna hantera större nederbördsmängder innebär flera utmaningar. Kraftiga regn speciellt under höst- och vinterhalvåret, då marken ofta är vattenmättad, ökar risken för översvämningar av ledningssystem och bebyggelse. När vattennivåerna ökar i recipienterna minskar flödeskapaciteten ut från ledningssystemen och översvämningsrisken kan då öka även i stadsmiljön.

… på plussidan

Stora delar av centrala Umeå har goda förutsättningar för infiltration och nästan alla gator är trädplanterade. Björkarna tar upp stora mängder vatten och när alléer och gatuplanteringar förnyas finns goda möjligheter att bygga växtbäddar som kan hantera vatten. Trädplanteringar måste ges goda markförutsättningar till exempel växtbäddar med större porvolym för att dagvatten ska kunna fördröjas och för att minska risken för rotinträngning i spill- och dagvattenledningar.

Kungsgatan. I centrala Umeå finns mer än 3 000 gatubjörkar.

Tvärån, Djupbäcken, Sandbäcken, Kolbäcken, Tavleån och Degernäsbäcken avvattnar stora delar av staden. Bäckstråken behöver utvecklas för att bättre kunna hantera dagvatten och kan samtidigt berika stadsmiljön med upplevelser av vatten och grönska. Dagvattenhanteringen blir ännu effektivare om det även genomförs åtgärder uppströms exempelvis i parker och på kvartersmark.

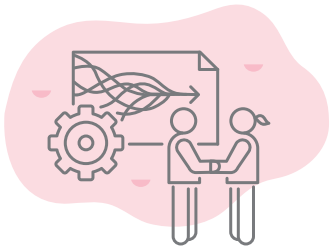

Sandbäcken på Mariehemsängarna.

Det finns relativt många parker och dessutom en hel del sparad naturmark i tätorten. Förutsättningarna för naturlik dagvattenhantering är goda i många delar av staden. Stora delar av kommunen avvattnas till älven som i sin tur snabbt kan transportera bort stora volymer dagvatten.

Umeå kommun och de kommunala bolagen tar gemensamt fram ett samverkansavtal som planeras bli klart under 2021. Det finns ett antal olika forum och samverkansgrupper, inom och utom kommunen, som kan jobba med dagvattenfrågan.

Hur möter vi utmaningarna?

Tätt samarbete med gemensamma strategier

För att kunna hantera de utmaningar vi står inför och kunna uppnå våra mål behöver vi gemensamma strategier eller snarare överenskomna arbetssätt. Några av strategierna finns redan och arbete pågår, andra strategier behöver utvecklas och ibland krävs någon större insats för att möjliggöra strategierna. Dagvattenprogrammet har identifierat behov av ett antal större insatser eller åtgärder som behövs för att minska dagvattenproblemen inför framtiden.

De gemensamma strategierna ska säkerställa att alla jobbar mot samma mål.

MB (Miljöbalken), PBL (Plan- och bygglagen) och LAV (Lagen om allmänna vattentjänster med flera) anger utgångspunkterna för dagvattenhanteringen, ställer krav på vattenkvaliteten och anger ansvarsförhållandena. Fastighetsbildningslagen, anläggningslagen och ledningsrättslagen reglerar möjligheterna till markåtkomst och ansvarsfördelning. Varje verksamhet inom kommunen eller de kommunala bolagen ansvarar för att rutiner finns för att möta lagkrav.

Dagvattenfrågor ingår i ett flertal olika politikområden och ansvaret inom stadens organisation delas mellan flera nämnder och bolagsstyrelser. **Det krävs att alla bidrar i ett tätt samarbete med gemensamt beslutade strategier för att nå de gemensamma målen, men också att alla arbetar aktivt med dagvattenfrågor inom den egna verksamheten.**

Säkerhetsnivå

Översvämningar till följd av extrema regn kan leda till stora skador. Skyfall eller extrema regn förväntas inträffa oftare i framtiden på grund av förändrat klimat. Det är inte samhällsekonomiskt försvarbart att dagvattenanläggningar dimensioneras för att hantera extrema flöden.

Umeå kommun ska planera utifrån en säkerhetsnivå motsvarande ett regn med återkomsttid på 100 år (med klimatfaktor 1,3). Detta betyder att ny bebyggelse planeras så att den inte tar skada eller orsakar skada vid en översvämning från ett 100-årsregn. Detta innebär att åtgärder för att hantera regn med återkomsttid på mer än 100 år genomförs inte eftersom det inte bedöms som samhällsekonomiskt försvarbart. (Regnvolymen för ett så kallat 100-årsregn varierar beroende på regnets varaktighet. SMHI definierar skyfall som ett regn på minst 50 mm/timme eller 1 mm/minut.)

Särskilt viktiga samhällsfunktioner som sjukhus, el- och vattenförsörjning kan komma att kräva en högre säkerhetsnivå. Det behövs ytterligare utredningar för att kunna föreslå en högre säkerhetsnivå för samhällsviktiga funktioner.

I vissa fördjupade översiktsplaner görs en bedömning av risken för översvämning från ett 100-års regn. I detaljplan ska risken för översvämning från ett 100-årsregn bedömas och eventuella skyddsåtgärder säkerställas. Framkomligheten till och från planområdet bedöms och ska vid behov säkerställas.

En fastighetsägare är ansvarig för avvattningen på sin fastighet, dvs ta hand om dagvatten som uppstår på den egna fastigheten och avleda det till den allmänna

VA-anläggningen (inom verksamhetsområde). VA-huvudmannen ansvarar för att leda bort dagvatten till en viss nivå, därutöver är det kommunen som har ett ansvar att planera för att minimera skador och kostnader för kommunen och privata fastighetsägare. Exempel på åtgärder som kommunen kan genomföra är att skapa utrymme för tillräckliga regnvolymer på allmän plats, t.ex. i park och naturområden.

Lösningar för dagvattenhantering

Att bara bygga ut de befintliga ledningssystemen är tekniskt, praktiskt och ekonomiskt krävande. En hållbar dagvattenhantering omfattar många olika typer av åtgärder för tillväxt och utveckling: öppna lösningar ovan mark, en kombination av öppna lösningar och ledningar och ett ledningssystem. Lösningen måste anpassas till vårt kalla klimat och pågående förändringar t.ex. kunna fungera väl under hela året.

Kostnadsfördelning

Enligt LAV ansvarar kommunen genom kommunfullmäktige för att ett verksamhetsområde för vatten och avlopp inrättas vid behov.

Det är sedan VA-huvudmannen, i form av kommunen eller ett kommunalt bolag, som ansvarar för att de allmänna VA-anläggningarna byggs och underhålls och att de enskilda fastigheterna och de allmänna platserna ansluts. VA-huvudmannen kan ta ut avgifter, VA-taxa, från de anslutna fastigheternas ägare för att täcka sitt kostnadsbehov.

Vakin är kommunens huvudman för VA och dess verksamhet finansieras via VA-taxan. Taxor som tas ut ska vara nödvändiga och vara direkt knutna till anläggningarnas uppförande eller drift inom verksamhetsområdet.

Som kommunens VA-kompetens medverkar Vakin i planarbetet för att förbereda för förväntad framtida bebyggelse. När verksamhetsområde för dagvatten fastställs tar VA-huvudmannen över ansvaret för att förbereda VA-utbyggnaden genom undersökningsarbete och projektering. Detta finansieras via VA-taxan.

I de fall planeringen inte leder till att verksamhetsområde för dagvatten inrättas ersätter kommunen VA-kollektivet för nedlagt arbete.

Om särskilda dagvattenutredningar krävs i tidiga skeden bekostas de av kommunen.

I detaljplaneskede bekostas de dagvattenutredningar som krävs av exploatören.

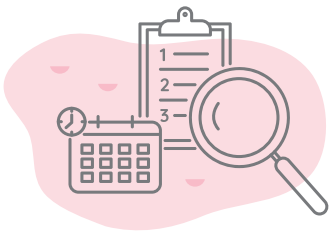
Översiktlig planering

För en hållbar dagvattenhantering som både är miljömässig och kostnadseffektiv behöver dagvattenfrågor hanteras tidigt i planeringen. I den översiktliga planeringen tar kommunen ställning till de långsiktiga grunddragen för hur den fysiska miljön i kommunen ska utvecklas och bevaras. I översiktsplaneskedet identifieras områden som är olämpliga att bebygga exempelvis på grund av översvämningsrisk, högt grundvatten eller andra markförhållanden. Man behöver också identifiera stråk och platser som är lämpliga/nödvändiga för att fördröja/rena dagvatten eller släppa fram höga vattenflöden.

I vissa fall är det nödvändigt att titta på dagvattenhanteringen i ett område på lite mer detaljerad nivå än översiktsplanen men inom ett större geografiskt område än den enskilda detaljplanen. Då kan det med fördel göras i en tematisk översiktsplan, ett planprogram eller ett stadsutvecklingsprogram.

I vissa områden kan det vara svårt att hantera regn utöver de volymer VA-huvudmannen ska hantera. Det kan exempelvis bero på begränsningar i befintligt ledningssystem eller i tillgången på yta som gör att risken för framtida översvämningar inom avrinningsområdet ökar. Kommunen och VA-huvudmannen behöver tillsammans hantera den frågan. I Umeå görs det i ett översiktsplanearbete där en kartläggning av förutsättningarna för komplettering med bebyggelse, service etc i befintliga stadsdelar. Ur ett dagvatten- och skyfallsperspektiv innebär det bland annat att kapaciteten i ledningssystemet, utrymmet för dagvattenhantering på allmän plats och konsekvenser av skyfall utreds inom respektive avrinningsområde. Översiktliga planer för dagvattenhanteringen inom respektive avrinningsområde och eventuellt områdesvisa riktlinjer till stöd för detaljplaneringen och senare skeden tas fram.

Om varje avrinningsområde hanteras som en helhet kan åtgärder i exempelvis en park förbättra förutsättningarna för kompletteringsbebyggelse och minska risken för skador vid översvämning i hela området. Möjligheten att finansiera en sådan investering via ett flertal mindre exploateringsprojekt behöver utredas.

Detaljplanering

I detaljplanen hanteras dagvatten kring ett aktuellt projekt och en sammanvägning görs mellan de intressen som finns på platsen. Som underlag används övergripande material och vid behov en fördjupad dagvattenutredning. Kommunen och VA-huvudmannen ska samverka i detaljplaneskedet för att hantera dagvatten och skyfall på ett hållbart sätt. Gemensamt framtagna riktlinjer för ansvarsfördelning mellan verksamheter, när dagvattenutredning ska göras och vad en dagvattenutredning ska innehålla säkerställer till exempel att tillräckliga ytor avsätts för dagvattenhantering och att planens bestämmelser ställer rätt krav på fastighetsägare och/eller byggaktör. Som stöd finns gemensamt framtagna vägledningar: arbetsmodell dagvattenutredning, mall för innehåll dagvattenutredning samt checklista för hantering av dagvatten.

Dagvattenutredningen ska redovisa ledningsnätets kapacitet vid dimensionerande regn enligt P110, det vill säga tydliggöra vilka volymer VA-huvudmannen respektive kommunen ansvarar för. Även vilka föroreningsnivåer som uppstår och hur de kan begränsas ska utredas vid behov. Utredningen ska alltid föreslå vilka åtgärder som ska göras inom planområdet. Detta styrs i detaljplanen genom bland annat exploateringsgrad och andel genomsläpplig mark. Höjdsättningen kan även regleras för att styra vattenavledningen eller skapa ytor för fördröjning. Om allmän plats ska uppfylla en dagvattenfunktion som att skydda området från översvämning behöver

den regleras i planen. Detta kan regleras med planbestämmelsen dagvatten, men även andra bestämmelser som syftar till att bevara till exempel träd eller skog.

När det är klarlagt vilka volymer och föroreningar som behöver hanteras för dagvatten och skyfall ska VA-huvudmannen och kommunen samverka för att hitta en lösning som uppfyller dagvattenprogrammets mål. Om befintliga ledningssystem inte kan hantera de dagvattenmängder som krävs vid ny- eller ombyggnad och en ombyggnad av ledningssystemet inte kan göras ska det alltid utredas om näraliggande park- eller naturmark kan användas för att hantera dagvatten. Utgångspunkten är att utreda om de funktioner och kvaliteter park- eller naturmarken har kan samordnas eller förbättras med dagvattenhantering.

Dagvattenhanteringen kan utformas så att den bidrar med kvaliteter till nytta för allmänheten om den förläggs till allmän plats. Dagvattendammar, diken eller översvämningsytor där vatten samlas tillfälligt efter kraftiga regn är exempel som kan bidra med upplevelser och möjligheter till aktiviteter i en park eller naturmark. I gatumiljö kan infiltrationsbäddar och fördröjningsmagasin anläggas och antingen döljas eller synliggöras med växtlighet. Möjligheten att lösa dagvattenhanteringen på ett sådant sätt att den tillför kvaliteter på allmän plats ska alltid utredas. Parkprogrammet redovisar riktlinjer för vilka funktioner och kvaliteter som bör finnas i stadens olika offentliga rum (park- och naturmark, gator och torg). Om park- eller naturmark finns i anslutning till planområde kan park- eller naturmarken planläggas för dagvattenhantering.

En allmännyttig dagvattenanläggning kan också lokaliseras till kvartersmark (E i detaljplan). Det finns inget lagstöd i PBL för att bestämma vilken teknik som ska användas för att reglera dagvattnet eller vilka flöden som ska hanteras, men genom att reglera anläggningens fysiska utbredning kan detaljplanen skapa förutsättningar för hantering av ett visst dagvattenflöde. För att säkerställa att åtgärd genomförs och att funktionen bibehålls över tid måste E-område överföras till kommunen eller VA-huvudmannen.

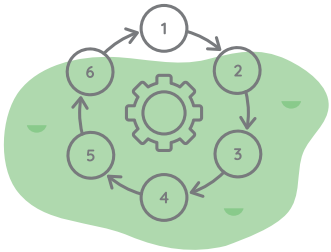
Kommunen kan också reservera mark för allmännyttiga dagvattenledningar inom kvartersmark i detaljplan. Anläggningarna regleras då med administrativa bestämmelser (u för underjordiska allmännyttiga ledningar). Ett markreservat för en ledning kan säkras genom ledningsrätt, vilket regleras med bestämmelser i ledningsrättslagen. Samverkansavtalet mellan Umeå kommun och de kommunala bolagen beskriver hur ledningar i kommunens mark ska hanteras.

Inom verksamhetsområde bekostas åtgärder för att hantera volymer upp till 10-årsregn av VA-huvudmannen (i vissa områden 20- eller 30-årsregn se tabell på sidan 25). Motivet är att VA-huvudmannens ansvar är att leda bort dagvatten enligt funktionskraven i Svenskt vatten P110. Åtgärden måste utformas utifrån park- eller naturmarkens förutsättningar. Ibland kan det vara lämpligt att bygga om eller komplettera parken samtidigt (till exempel enligt utvecklingsplan eller investeringsprogram). Då bekostar kommunen dessa åtgärder.

Åtgärder för att hantera regnvolymer större än 10-årsregn bekostas av kommunen. Motivet är att kommunen planerar för en säkerhetsnivå på 100-årsregn, det vill säga för att minimera skador och kostnader för kommunen och privata fastighetsägare till följd av ett 100-års regn. Enligt Svenskt vatten P110 (branschpraxis) ska skyfall upp till 100-årsregn avledas och fördröjas så att risken för skador på byggnader och anläggningar minimeras. Åtgärder för att hantera regn med återkomsttid på mer än 100 år genomförs inte, eftersom det inte bedöms som samhällsekonomiskt försvarbart.

I den befintliga miljön ansvarar VA-huvudmannen för att kunna avleda ett 10-årsregn men när nya dagvattensystem ska dimensioneras har VA-huvudmannen ett ansvar för att hantera upp till 30-årsregn beroende på typ av område (se tabell ur Svenskt Vattens publikation P110 sid 25).

Bygglovsprocessen och uppföljning

I bygglovsprocessen ser man till att det ansökta byggärendet uppfyller de krav som ställs i detaljplanen, om det inte finns någon detaljplan så kontrollerar man om det finns några kommentarer i översiktsplanen som man måste ta hänsyn till, tex dagvatten. Bygglovsprocessen ser sedan till att byggärendet uppfyller ställda krav i ovanstående dokument samt i Plan och bygglagen (PBL) och Boverkets byggregler (BBR).

Bygglovshandläggarna ser till vilka krav som finns och att det bör gå att utföra. Bygglovsinspektörerna ser till att det tekniskt kommer att kunna utföras och vid slutsamrådet att det är utfört så man uppfyller de ställda kraven så man kan ge ett slutbesked.

I de ärenden då det inte finns någon detaljplan eller kommentar i översiktsplanen om dagvattenfrågor så gör bygglovhandläggarna en kontroll utifrån skyfallskartan och tillrinningen av om det är en lämplig plats att utföra en byggnad.

I det tekniska samrådet ser man till om man skall ansluta dagvattnet till kommunens ledning eller ordna en lösning inom fastigheten.

När slutbesked erhållits är själva bygglovsprocessen slutförd och man går in i ett drift- och boende skede. I detta skede så kan bygglovskontorets göra tillsyn på fastigheten för att kontrollera om det har utförts väsentliga förändringar utifrån det givna bygglovet, tex avvikelse på area hårdgjorda ytor.

Digitala uppföljningsmetoder skulle kunna underlätta tillsyn. Till exempel kunde beslutad om markanvändning i detaljplan jämföras med aktuell faktisk mark-användning i biotopkartan.

Ny- och ombyggnad av allmän plats och fastigheter för kommunala ändamål

På allmän plats och på kommunala fastigheter tillämpas lokalt omhändertagande av dagvatten i så stor utsträckning som möjligt för att minska belastningen på ledningssystem och recipienter.

Umeå kommun/Gator och parker ansvarar för att beskriva, utveckla, testa och utvärdera olika åtgärder för dagvattenhantering på allmän plats. Åtgärderna ska utformas för att uppnå målen för hållbar dagvattenhantering och vara genomförbara ur verksamhetens perspektiv, till exempel drift, ekonomi, brukare etc. Åtgärder för dagvatten behöver samrådas med andra verksamheter. I Gator och parkers Tekniska handbok redovisas rekommenderade tekniska lösningar. Teknisk handbok är i första hand avsedd att användas av dem som föreskriver tekniska lösningar på gator, torg, i park och naturmark, men kan med fördel användas som informationsmaterial för exempelvis privata fastighetsägare.

Umeå kommun/Fastighet ansvarar för att beskriva, utveckla, testa och utvärdera olika åtgärder för dagvattenhantering på kommunens fastigheter. Åtgärderna ska utformas för att uppnå målen för hållbar dagvattenhantering och vara genomförbara ur verksamhetens perspektiv, till exempel drift, ekonomi, brukare etc.

Alla kan hjälpa till med att ta hand om stadens vatten. Fastighetsägare kan skapa attraktiva miljöer med vatten, spara regnvatten för bevattning m.m. **Kommunen och VA-huvudmannen ska vara goda förebilder, inspirera och uppmuntra fastighetsägare att ta hand om sitt dagvatten.** Det kan vara goda exempel på tekniska lösningar och inspirerande val av växter, platser som inbjuder till lek och rörelse när det regnar, bidra med vattentunnor eller andra hjälpmedel.

Extrema regn (100-årsregn) ska kunna hanteras utan risk för skada. Det innebär exempelvis att skapa fria rinnvägar i ytan och utrymme för tillräckliga regnvolymer i instängda områden. I kritiska lägen kan utomhusmiljöer som parkeringsplatser, torg, lekplatser eller bollplaner användas för att minska riskerna för skador på omkringliggande eller nedströms liggande bebyggelse vid extrema regn.

Vid ny- och ombyggnation av kommunala fastigheter och allmän platsmark ska alltid en bedömning göras om det finns behov av åtgärder för dagvattenhantering.

Befintliga dagvattenanläggningar

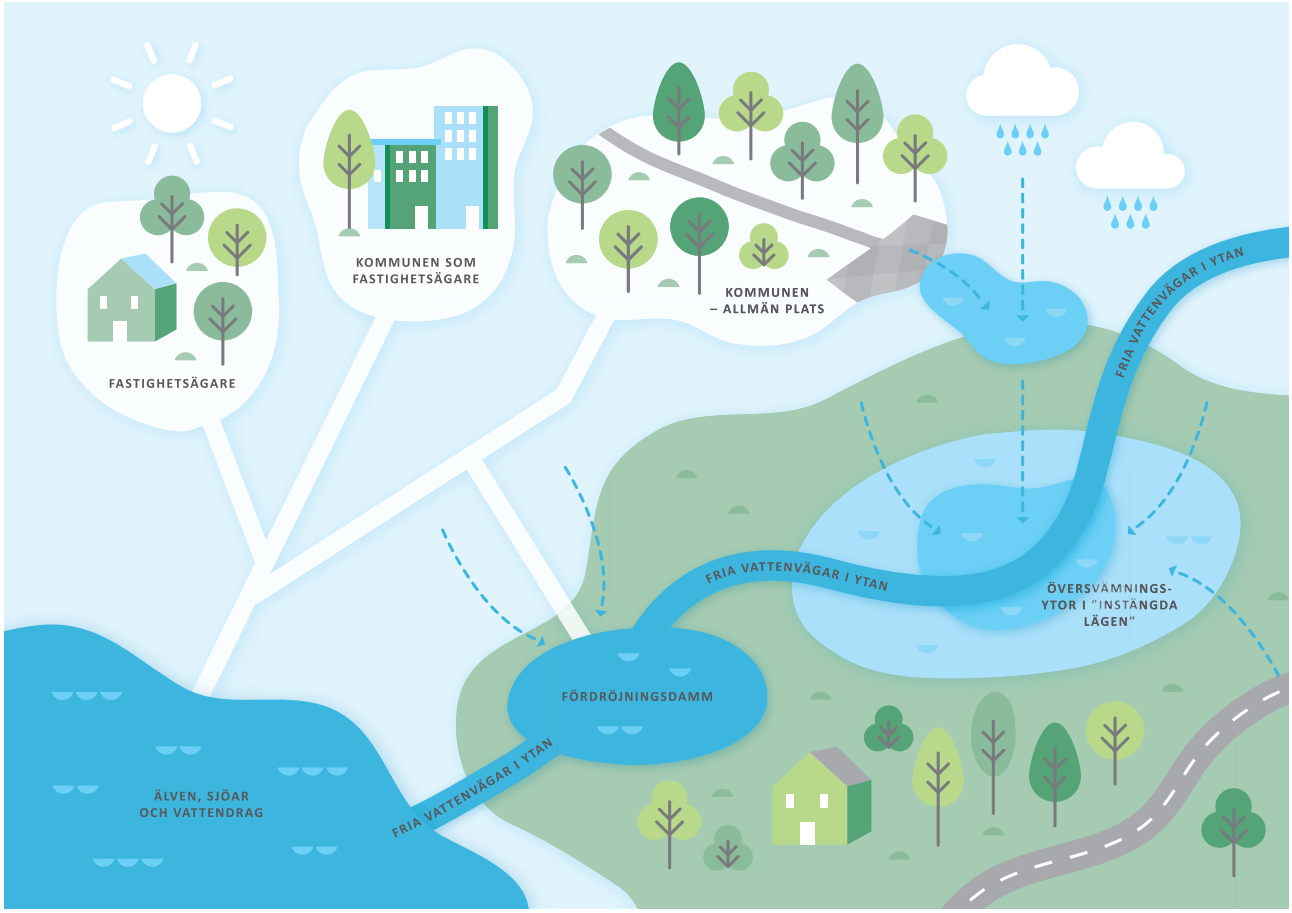
VA-huvudmannen ansvarar för den allra största delen av dagvattenledningsnätet. Kommunen ansvarar för en del. Utöver detta tillkommer även ledningar på privat mark som fastighetsägare ansvarar för. Funktionskrav bör samordnas men respektive verksamhet ansvarar för genomförandet, till exempel att tillräckliga rutiner finns.

Det finns ett kartdatasystem där samtliga ledningar som VA-huvudmannen ansvarar för samt delar av de ledningsnät Umeå kommun och andra större fastighetsägare ansvarar för dokumenteras. I kartdatasystem finns en stor del av de befintliga dagvattenanläggningarna, dock behövs kompletteringar både vad gäller innehåll, funktion och ansvarsfördelning. **VA-huvudmannen och Umeå kommun arbetar gemensamt för att upprätta en komplett dokumentation av befintliga anläggningar. VA-huvudmannen ansvarar för att ajourhålla kartdatasystem och samtliga verksamheter ansvarar för att leverera underlag i rätt tid och rätt kvalitet för att säkerställa att informationen är aktuell.**

Umeå kommun/Gator och parker eller VA-huvudmannen (då anläggning ingår i allmän dagvattenanläggning) ansvarar för att dagvattenanläggningar på allmän plats fungerar över tid. Det kan handla om krav i upphandlingar, skötselanvisningar, tekniska anvisningar för ombyggnader, uppföljning av avtal etc.

Umeå kommun/Fastighet ansvar för att allmänna dagvattenanläggningar på kvartersmark för kommunala ändamål fungerar över tid. Det kan handla om krav i upphandlingar, skötselanvisningar, tekniska anvisningar för ombyggnader, uppföljning av avtal etc.

Miljö- och hälsoskydd ansvarar för att bedriva tillsyn enligt miljöbalken.

Schematisk bild – helhet och strategi.

Vem ansvarar för dagvattnet?

Kommunens ansvar

Kommunen ska:

- i översiktsplan peka ut vilka områden som är lämpliga för bebyggelse, och som behövs för hantering av dagvatten och extrema regn. Kommunen behöver göra plats för dagvatten
- i detaljplan säkerställa hantering av dagvatten och ange skyddsåtgärder
- arbeta förebyggande med att undvika skador på grund av extrema regn, förutsatt att ett allmänintresse finns och ingen enskild gynnas
- utreda och besluta om verksamhetsområde
- planera och agera för att klara miljökvalitetsnormer för vatten och inte försämra vattenkvaliteten i vattendrag, sjöar och grundvatten
- bedriva tillsyn enligt Miljöbalken.
- bedriva tillsyn enligt PBL
- beredskapsplanera när kommunen är fastighetsägare: ansvara för avvattning av egen fastighet

Enligt PBL, ska kommunen hantera dagvattenfrågor i sin översikts- och detaljplanering. Översiktsplanen ska ge vägledning för beslut om utveckling av bebyggelsen och pekar till exempel ut områden som inte är lämpliga för bebyggelse. Vid bedömningen om marken är lämplig ska kommunen särskilt ta hänsyn till bland annat hälsa och säkerhet, vattenförsörjning och avlopp samt olyckor, översvämning och erosion.

PBL anger att marken som ska tas i anspråk för bebyggelse ska vara lämplig för det ändamål som detaljplanen anger. I detaljplaneläggningen ska kommunen ha försäkrat sig om att dagvattenhanteringen går att lösa inom planområdet och hur den ekologiska och den kemiska statusen på vattenförekomster påverkas. Det är inte tillåtet att försämra eller påverka en vattenförekomst så att åtgärden riskerar att försvåra att nå dess miljökvalitetsnorm.

Det kan beskrivas i en genomförandedel men ibland kan särskilda planbestämmelser behövas. Planbestämmelser som kan användas för dagvatten är bland annat markens höjd, markens lutning, skyddsanordningar såsom avskärande diken, reglering om andelen hårdgjorda ytor och olika typer av gestaltningskrav. Aktiviteter eller tekniska lösningar får aldrig anges i detaljplan, utan endast plats och utrymme för detta.

Dagvattnets påverkan på vattenförekomster får inte leda till en försämring av vattenkvaliteten. För att säkra detta krävs utredningar i större skala och ibland på mer detaljerad nivå, för specifika detaljplaner. Utredningarna ska då visa effekten på recipienternas status och möjligheten att följa miljökvalitetsnormen för vatten. Utsläpp före och efter åtgärd behöver bedömas samt effekter och kostnader för olika dagvattenlösningar.

Kommunen har ett ansvar för skador som uppstår som en följd av brister i en detaljplan upp till tio år efter att planen har vunnit laga kraft (Preskriptionslagen). Detta innebär att kommunen kan bli skadeståndsskyldig för skador till följd av översvämningar om detaljplanen inte har omfattat åtgärder för att motverka risker för översvämningar.

Kommunens planering för dagvattenfrågor berör många delar av kommunen, dels övergripande planering och detaljplan som ansvarar för planeringsarbetet, dels bygglov som ser till att detaljplanerna följs. Gator och parker, Fastighet och Fritid bygger och förvaltar stadsmiljöer och berörs därför av både planering, byggande och förvaltning. Mark- och exploateringsavdelningen och Fastighet representerar kommunen som fastighetsägare och berörs även på det sättet av dagvattenfrågan. Miljö- och hälsa ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken (MB) och Bygglov för tillsyn enlig Plan och bygglagen (PBL).

Kommunen har den grundläggande skyldigheten att ordna allmän VA-försörjning efter behov enligt 6§ LAV. Huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen har efter beslut om verksamhetsområde uppgiften att genomföra själva VA-utbyggnaden och sköta driften så länge behov finns. Men i grunden är detta skyldigheter som åligger kommunen enligt 6§ LAV. Kommunen har alltså det yttersta ansvaret för VA-försörjningen i kommunen även om huvudmannaskapet ligger på annan juridisk person, i Umeå kommun Vakin.

Enligt kommunallagen har kommunen också ett generellt ansvar för det som anses vara ”en angelägenhet av allmänt intresse”. Länsstyrelsen Västerbotten rekommenderar att planeringen ska ske utifrån en säkerhetsnivå motsvarande ett regn med återkomsttid på 100 år. Risken för översvämning från ett 100-årsregn bedöms i detaljplanen och eventuella skyddsåtgärder ska säkerställas. Enligt lagen om allmänna vattentjänster ska kommunen besluta och utreda om verksamhetsområde för vattentjänster om det behöver ordnas i ett större sammanhang till skyddet för människors hälsa eller miljön. Det är däremot VA-huvudmannen som ska ordna de anläggningar som behövs för att tillgodose behovet av tjänsten/tjänsterna.

Kommunen är i många fall fastighetsägare och har ansvar för avvattning av sin fastighet.

Kommunen kan bli skadeståndsskyldiga om bygglov beviljats felaktigt (Byggnadsnämnden) eller om höjdsättning av allmän plats gjorts så att vatten rinner in på fastigheter, brunnar inte underhållits etc (Tekniska nämnden).

VA-huvudmannens ansvar

VA-huvudmannen ska:

- leda bort dagvatten från allmän mark och platsmark inom verksamhetsområde enligt funktionskraven i Svenskt vatten P110
- rena dagvatten i de fall det behövs för att kunna släppa ut till recipient utan risk för miljön

Vakin är Umeå Kommuns huvudman för dagvatten och har ett ansvar att ordna de ledningar och andra anordningar som behövs för bortledande av dagvatten och för att VA-anläggningen ska tillgodose skäliga anspråk på säkerhet (LAV) med de funktionskraven för dagvattensystem som anges i Svenskt Vattens branschriktlinjer (Svenskt Vatten P110, Avledning av dag-, drän- och spillvatten).

Nya duplikatsystem	VA-huvudmannens ansvar	
	Återkomsttid för regn vid fylld ledning	Återkomsttid för trycklinje i marknivå
Gles bostadsbebyggelse	2	10
Tät bostadsbebyggelse	5	20
Centrum- och affärsområden	10	30

Del av tabell ur Svenskt Vattens publikation P110: Minimikrav på återkomsttider för regn vid dimensionering av nya dagvattensystem.

För det befintliga dagvattenledningsnätet har VA-huvudmannen ett ansvar att kunna avleda ett 10-årsregn utan att marköversvämning sker. Vid dimensionering av nya system är kravet 10-års regn i gles bostadsbebyggelse, 20-årsregn i tät bostadsbebyggelse och en återkomsttid på 30 år i centrum- och affärsområden.

Eftersom dimensionering av dagvattenanläggningar baseras på historiska nederbördsdata så måste hänsyn tas till bedömningar av framtida ökningar av nederbörden till följd av klimatförändringar. Detta hanteras genom att man lägger på en klimatfaktor på de dimensionerande regnen. Bedömningen bör göras utifrån det senaste kunskapsläget, presenterat av SMHI.

Om en översvämningsskada sker på en fastighet och VA-huvudmannen har åsidosatt sin skyldighet enligt LAV så är VA-huvudmannen skadeståndsskyldig för skadorna.

Den som ansvarar för en dagvattenanläggning är verksamhetsutövare och har ansvar för egenkontroll av anläggningens funktion och för att utsläppet uppfyller krav på rening. För den allmänna VA-anläggningen är VA-huvudmannen, Vakin verksamhetsutövare.

Enligt miljöbalken ska dagvatten inom detaljplanelagt område avledas och renas eller tas om hand så att olägenheter inte uppstår. Lämpliga dagvattenanläggningar anordnas så att nödvändig rening och fördröjning uppnås.

Detaljplanen kan inte ställa krav på rening på fastighetsområde men måste visa att åtgärden är lämplig utifrån d krav som ställs på rening av dagvatten.

Den enskilde fastighetsägarens ansvar

Fastighetsägaren ska:

- ta hand om dagvatten som uppstår på den egna fastigheten och får inte göra åtgärder som ökar avledningen av vatten till grannen
- inom verksamhetsområde för dagvatten avleda regn och vidta åtgärder för att undvika skador av regn utöver det VA-huvudmannen ansvarar för, alternativt ha en försäkring för detta
- utanför verksamhetsområde för dagvatten ansvarar den enskilde fastighetsägaren för att leda bort dagvatten

Inom ett verksamhetsområde för dagvatten är det VA-huvudmannen som ansvarar för att ta hand om dagvattnet (enligt LAV). Det innebär att VA-huvudmannen ansvarar för att regn upp till en viss storlek (se tabell föregående sida) ska kunna ledas bort. Va-huvudmannen anvisar en förbindelsepunkt, t.ex. en dagvattenbrunn eller ett öppet dike, som fastighetsägaren ska leda sitt dagvatten till.

Fastighetsägaren måste själv hantera regn utöver det VA-huvudmannen tar hand om. Detta gäller även snö och smältvatten. Det innebär att åtgärder måste vidtas så att inte skador uppstår på den egna fastigheten. Vatten får inte ledas till grannen.

Om fastighetsägaren ska bygga eller göra markåtgärder på sin tomt är denne skyldig att följa detaljplanen. I planen kan kommunen ha angett bestämmelser för att dagvattenhanteringen inom fastigheten ska kunna lösas, det kan t.ex. gälla hur marken ska luta eller att en del av marken måste vara genomsläpplig.

Utanför verksamhetsområde för dagvatten regleras ansvaret i miljöbalken. Ansvaret för att leda bort dagvatten ligger på den enskilde fastighetsägaren.

Om fastighetsägaren också är verksamhetsutövare finns det krav på att dagvatten ska fördröjas och renas om det behövs för att kunna släppa ut till recipient utan risk för miljön.

Kommunen kan i detaljplan reglera att en viss skyddsåtgärd ska vidtas innan bygglov eller startbesked kan lämnas. Som enskild fastighetsägare kan man på så sätt föreläggas att vidta nödvändiga skyddsåtgärder på den egna tomten för att skydda egna byggnadsverk och för att skydda omgivningen. Det kan praktiskt sett innebära att man som enskild fastighetsägare exempelvis får anlägga en vall eller ett avskärande dike för att avvattna marken i en viss riktning. Den enskilde fastighetsägaren har, då denne vidtar en åtgärd, ett generellt ansvar att se till att avvattningen av den egna tomten inte medför betydande olägenhet för omgivningen.

När huvudmannaskapet för de allmänna platserna är enskilt har den fastighetsägare eller den samfällighet som bildats för detta ändamål ansvar för avvattningen av dessa allmänna platser.

Väghållarens ansvar

Väghållaren är ansvarig för avvattning av vägen.

Väghållaren ansvarar för gatu- och rännstensbrunnar samt servisledningar fram till överenskommen förbindelsepunkt på det allmänna ledningsnätet. Dagvattenbrunnar är väghållarens ansvar liksom trummor och intagsgaller för vägsystemen. Väghållaren ansvarar för diken som avvattnar vägkroppen och diken som avleder dagvatten fram till förbindelsepunkt.

Väghållaren har ansvar för det dagvatten som rinner från vägområdet dvs eventuella behov av rening eller fördröjning.

Ansvar för ägare eller verksamhetsutövare för vatten- och dagvattenanläggning

Enligt miljöbalken är det den som äger en vattenanläggning, t.ex. en damm eller ett fördröjningsmagasin, som är skyldig att underhålla den så att det inte uppkommer skada för allmänna eller enskilda intressen genom ändringar i vattenförhållandena, t.ex. inom ett dikesföretag. Dikesföretag är en form av samfällighet där fastighets-ägare ska kunna samarbeta kring avvattning av marken.

Principer för ansvarsfördelning

Generella principer

Utifrån de olika aktörernas ansvar i kommunens organisation har generella principer för ansvarsfördelningen tagits fram, se tabell nedan.

Funktion	Markslag	Område	Ansvarig aktör	Lagstöd
Avvattning	Kvartersmark	Alla områden	Fastighetsägaren	Jordabalken
	Vägar	Alla områden	Väghållaren	Väglagen
	Park- och naturmark	Inom detaljplanelagt område	Kommunen – ansvarig allmän platsmark park och natur	Jordabalken
	Naturområde	Alla områden	Fastighetsägaren	Jordabalken
Markavvattning	All mark	Alla områden	Markavvattningsföretag	Miljöbalken
Avledning dagvatten – stora regn	All mark	Inom verksamhets-område för dagvatten	VA-huvudmannen	LAV (P110 dock ej lagstöd)
	All mark	Utanför verksam-hetsområde för dagvatten	Verksamhetsutövaren/ fastighetsägaren/ samfälligheten	Jordabalken
Fördröjning dagvatten – stora regn (vid behov)	All mark	Inom verksamhets-område för dagvatten	VA-huvudmannen Verksamhetsutövaren/ fastighetsägaren kan vara ansvarig för viss fördröjning på sin sida förbindelsepunkt	LAV (inom VO), Miljöbalken
	All mark	Utanför verksam-hetsområde för dagvatten	Verksamhetsutövaren/ fastighetsägaren/ samfälligheten	Miljöbalken
Hantering dagvatten – extrema regn (skydda bebyggelsen)	All mark	Inom detalj-planelagt område	Kommunen – ansvarig allmänplatsmark park och natur	Kommunallagen, LSO
	All mark	Utanför detalj-planelagt område	Verksamhetsutövaren/ fastighetsägaren/ samfälligheten	Jordabalken
Rening dagvatten (vid behov)	All mark	Inom verksam-hetsområde för dagvatten	VA-huvudmannen Verksamhetsutövaren/ fastighetsägaren kan vara ansvarig för viss rening på sin sida förbindelsepunkt	LAV, Miljöbalken
	All mark	Utanför verksam-hetsområde för dagvatten	Verksamhetsutövaren/ fastighetsägaren	Miljöbalken

Ansvarsfördelning systemdelar

I dagvattensystemet ingår många olika delar t.ex. diken, bäckar, ledningssystem, pumpstationer samt renings- och fördröjningsanläggningar. Kartdatasystemet redovisar en stor del av de befintliga dagvattenanläggningarna, dock behövs kompletteringar både vad gäller innehåll, funktion och ansvarsfördelning.

VA-huvudmannen och Umeå kommun arbetar gemensamt för att upprätta en komplett dokumentation av befintliga anläggningar. Principen för renings- och fördröjningsdammar på allmän plats är att VA-huvudmannen ansvarar för funktioner för rening och fördröjning. Om det finns behov av att fördröja ett större regn än VA-huvudmannens ansvarar för delas kostnaden för fördröjningsfunktionen. Om en sådan anläggning har en högre nivå av gestaltning eller kompletterande funktioner för biologisk mångfald, pedagogik etc ansvarar Umeå kommun/Gator och parker för de delarna. Omvänt ansvarar Gator och parker för dammar som inte är en del av dagvattenanläggningen.

Åtgärder för uppföljning

Dagvattenprogrammet identifierar och redovisar åtgärder som behövs för att uppnå målen för hållbar dagvattenhantering.

Gator och parker (Tekniska nämnden) kommer att vara ägare av Dagvattenprogrammet och också vara sammankallande i den samordningsgrupp som inrättas. I samordningsgruppen finns representanter för Bygglov, Detaljplanering, Gator och parker, Mark och exploatering, Miljö- och hälsoskydd, Övergripande planering samt Vakin.

Samordningsgruppen får i uppdrag att arbeta med åtgärdslistan och att göra en uppföljning av dagvattenprogrammet efter två år (2024). Därefter ska programmet följas upp vart femte år.

Samtliga åtgärder syftar till en hållbar dagvattenhantering och de flesta åtgärderna verkar mot flera av dagvattenprogrammets mål. Åtgärderna har grupperats utifrån de målen dvs åtgärder som syftar till en förbättrad vattenkvalitet i stadens vatten, åtgärder som syftar till att minska risken för skador till följd av översvämningar samt åtgärder för att dagvattenhanteringen ska bli resurs- och värdeskapande i staden. Därtill redovisas åtgärder som syftar till en förenklad planering och åtgärder som syftar till hållbar dagvattenhantering över tid. Eftersom dagvatten är en fråga som berör alla och alla behöver hjälpa till finns åtgärder som syftar till att sprida kunskap, informera och bygga samverkan.

Åtgärd som ska följas upp efter 2 år	Åtgärd	Ansvar	Status
Åtgärder som syftar till förenklad planering			
Utveckla ett planerings-underlag för dagvatten	Utveckla ett planeringsunderlag för dagvatten: • Få en bättre helhetsbild av förutsättningarna för hållbar dagvattenhantering, det kan t.ex. handla om att komplettera befintlig Vattenkarta med fler avrinningsområden, genomsläpplighet, vegetation jordarter, problemområden för dagvattenhantering, områden för hantering etc. • Möjliggöra enklare uppföljning av dagvattenprogrammets mål. • Metoder för ajourhållning och utvärdering tas fram.	Samordningsgruppen för dagvatten	Ej påbörjat
Ta fram en checklista för bedömning av lämplighet för bebyggelse i översiktsplaneskedet	Ta fram en checklista för bedömning av lämplighet för bebyggelse i översiktsplaneskedet. Checklistan ska underlätta bedömning av lämplighet för bebyggelse i översiktsplaneskedet	Övergripande planering	Ej påbörjat
Kartlägga områden som är lämpliga för dagvattenhantering på övergripande nivå	Ta fram en checklista för bedömning av lämplighet för dagvattenhantering i översiktsplaneskedet. Check-listan ska underlätta bedömning av lämplighet för dagvattenhantering i översiktsplaneskedet	Övergripande planering	Ej påbörjat
Utveckla arbetsrutiner för hantering av dagvattenfrågor i detaljplan	Utveckla arbetsrutiner och ta fram underlag/mallar för hantering av dagvattenfrågor i detaljplan: • Ta fram rutin för att avgöra om ett behov av allmän dagvattenhantering föreligger. Rutinen ska innehålla tydliga kriterier för att avgöra om allmän dagvattenhantering erfordras eller om det kan lösas enskilt, det vill säga förtydliga när ett område ska omfattas av verksamhetsområde dagvatten gata och/eller fastighet • Ta fram en gränsdragningslista som tydliggör olika verksamheters ansvar och roller som t.ex. expertstöd inom dagvattenfrågor. Syftar till att underlätta detaljplaneprocessen och remiss-förfarande vid bygglov • Ta fram standardformuleringar för planbeskrivning samt definitioner för begrepp som används åter-kommande i detaljplaner. • Ta fram mall för dagvattenutredningar samt mall för förfrågningsunderlag för dagvattenutredning	Detaljplanering	Ej påbörjat Påbörjat Påbörjat Påbörjat
Utred om det behövs en högre säkerhets-nivå för samhällsviktiga funktioner.	Det behövs ytterligare utredningar för att kunna avgöra om det behövs en högre säkerhetsnivå för samhällsviktiga funktioner.	Samordningsgruppen för dagvatten	Ej påbörjat

Åtgärd som ska följas upp efter 2 år	Åtgärd	Ansvar	Status
Åtgärder som syftar till att minska riskerna för skador till följd av översvämning genom att kartlägga, prioritera och ta fram åtgärdsprogram			
Kartlägg befintlig dagvattensituation, klassa olika geografiska områden utifrån åtgärdsbehov, prioritera områden	Kartläggning av befintlig dagvattensituation utifrån: • Underlag kan vara risk för översvämning (skyfallskarta), kapacitet i ledningsnät, andel genomsläpplig mark, täthet i bebyggelse etc • Metod för bedömning • Klassning – prioritering. Identifiera områden där dagvatten inte kan hanteras på ett hållbart sätt eller där det finns risker för skador på grund av översvämningar vid extrema regn • Prioriteringsordning med ansvarsfördelning och finansiering • Samordnas med TÖP komplettering	Samordningsgruppen för dagvatten	Påbörjat inom projektet Grönyte-faktor för Umeå
Ta fram särskilda åtgärdsprogram för de högst prioriterade geografiska områdena	Ta fram åtgärdsprogram för de högst prioriterade områdena. Åtgärdsprogram ska innehålla: • Helhetslösning med föreslagna åtgärder (fysiska, områdesvisa riktlinjer, särskild säkerhetsnivå etc) på fort och på lång sikt • Kartläggning av kapacitetsbrister, reningsbehov, potential för stadsmiljö • Effekter • Kostnader • Ansvarsfördelning	Vakin, Gator och parker	Åtgärds-program Djupbäcken klart januari 2022 Åtgärds-program för Tvärån klart januari 2022 I övrigt ej påbörjat
Åtgärder som syftar till en förbättrad vattenkvalitet i stadens vatten			
Utveckla metod för uppföljning av vattenkvalitet	Utveckla metod för uppföljning av vattenkvalitet: • Modell för schablonberäkning av utsläppsnivåer av föroreningar via dagvatten. • Metod för uppföljning av förändringar av markens genomsläpplighet. • Miljöövervakning av vattenkvalitet i prioriterade recipienter. • Drift- och egenkontrollprogram behöver upprättas av ansvarig/a för anläggning för dagvattenrening.	Miljö- och hälsoskydd	Ej påbörjat
Ta fram en prioriterings-ordning för områden där vattenkvaliteten behöver bevaras och/ eller förbättras	Ta fram en prioriteringsordning för stadens vatten-områden som visar var och i vilken ordning åtgärder i den befintliga miljön bör genomföras. Ska också redovisa ansvar och finansiering.	Miljö- och hälsoskydd	Ej påbörjat
Ta fram rutiner för att hantera förorenat släckvatten	Ta fram rutiner för att hantera förorenat släckvatten.	Samordningsgruppen för dagvatten	Ej påbörjat

Åtgärd som ska följas upp efter 2 år	Åtgärd	Ansvar	Status
Åtgärder som syftar till att dagvattenhanteringen ska vara resurs- och värdeskapande i staden			
Kartlägga områden med stor potential för dagvattenhantering	I det kommande parkprogrammet kartläggs park- och naturområden där dagvattenhantering skulle kunna tillföra kvaliteter till befintliga eller nya anläggningar. Samordna parkprogram/dagvattenprogram och kommande grönstrukturprogram.	Gator och parker Miljö- och hälsoskydd	Påbörjat
Ta fram riktlinjer för val av dagvattenlösning	Ta fram riktlinjer för val av dagvattenlösning i olika typer av stadsmiljöer och i olika situationer. Förhållningssätt till dagvattenlösningar på kvartersmark ska finnas med. I den täta staden är utrymmet begränsat och det behövs alltid avvägningar mellan olika intressen. Riktlinjer syftar till att underlätta avvägningar.	Samordningsgruppen för dagvatten	Ej påbörjat
Utveckla lösningar för hållbar dagvattenhantering	Utveckla lösningar för hållbar dagvattenhantering och beskriv i Fastighets projekteringsanvisningar. Exempelvis bör anvisningar för höjdsättning av byggnader och anläggningar, utförande av damm och fördröjningsmagasin mm hanteras. Lösningarna ska vara anpassade för vårt kalla klimat och andra lokala förutsättningar.	Fastighet	Ej påbörjat
Utveckla lösningar för hållbar dagvattenhantering	Utveckla lösningar för hållbar dagvattenhantering och beskriv i Gator och parkers Tekniska handbok. Exempelvis bör anvisningar för höjdsättning av byggnader och anläggningar, utförande av damm och fördröjningsmagasin och övriga anläggningar hanteras. Skötselrutiner som rensning av diken och bäckar beskrivs i rutiner. Lösningarna ska vara anpassade för vårt kalla klimat och andra lokala förutsättningar	Gator och parker	Ej påbörjat
Åtgärder som syftar till en hållbar dagvattenhantering över tid			
Säkerställa dokumentation av den allmänna anläggningen för dagvatten	Säkerställ att dokumentation av den allmänna dagvattenanläggningen finns. Dokumentationen ska innehålla: • Diken, dammar, ledningar och brunnar för att ge en komplett bild av den allmänna dagvattenanläggningen. • Ansvarsfördelningen för samtliga anläggningar (Gop/Vakin) • Rutiner för dokumentation	Vakin, Gator och parker	Pågående
Kartläggning av snöhanteringens påverkan på dagvatten.	Gör en kartläggning av snöhanteringens (små och stora upplag) påverkan på dagvatten. Kartlägg konsekvenser och ta fram förslag på eventuella åtgärder.	Gator och parker, Miljö- och hälsa	Ej påbörjad
Åtgärder som syftar till att öka kunskapen om dagvatten, sprida information och samverka			
Planera för att sprida kunskap och samverka kring dagvattenfrågor	Ta fram ett program för kommunikation och samverkan. Programmet kan innehålla: • Kommunikation, information, kampanjer etc • Samverkan med t ex fastighetsägare, umebor, verksamhetsutövare etc. • Behov av utbildning	Samordningsgruppen för dagvatten	Ej påbörjat

Begreppsförklaringar

Allmän dagvattenanläggning: En dagvattenanläggning som har ordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt Lagen om allmänna vattentjänster för hantering av dagvatten, upp till en skälig nivå av säkerhet (det vill säga stora regn, se nedan). Omfattar ledningar och andra anläggningsdelar från varje förbindelsepunkt. Källa: 2 § och 13 § 3 st. Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Allmän VA-anläggning: En VA-anläggning (se nedan) över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt Lagen om allmänna vattentjänster. Källa: 2 § Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Ansvarig aktör: Den aktör eller de aktörer som har ett ansvar för en viss funktion eller anläggningsdel. Ansvarig aktör ska även bekosta åtgärder. I de fall det finns flera ansvariga aktörer fördelas kostnaderna mellan dessa.

Avledning: Bortledande av vatten som avvattnats från en väg eller fastighet.

Avloppsvatten: Vatten, i regel förorenat, som avleds i rörledning, dike eller dylikt. Det kan bestå av spillvatten, processvatten, kylvatten, dagvatten och dränvatten. Källa: Publikation P110 Avledning av dag-, drän-, och spillvatten. Svenskt Vatten.

Avvattning: Avlägsnande av vatten från fastighet, väg eller annan plats fram till förbindelsepunkt eller annan anslutning till avledningssystem. En fastighet kan även avvattnas till bäck eller dike och inte vara ansluten till det allmänna dagvattensystemet.

Bäck: Det finns ingen klar definition av vad som utmärker ett vattendrag som skall kallas bäck. Enligt en definition är bäcken ett litet strömmande vattendrag där det, till skillnad från rännilar och diken, strömmar vatten året om och inte bara vid regn eller snösmältning. En bäck är inte en anläggning och kan därför inte vara en del av VA-huvudmannens dagvattenanläggning eller någon annans anläggning.
Källa: Havs- och vattenmyndigheten.

Dagvatten: Dagvatten är vatten som tillfälligt rinner på markytan i bebyggelse. Det mesta dagvattnet uppkommer på hårdgjorda ytor som till exempel hustak, vägar och parkeringsplatser, när regn eller smältvatten från snö och is inte kan infiltrera i marken, utan istället avrinner längs markytan. Källa: Dagvattenguiden vaguiden.se/dagvatten

Förbindelsepunkt: Gränsen mellan en allmän VA-anläggning och en VA-installation Källa: 2 § Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Enskild VA-anläggning: en VA-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp (inklusive dagvatten) som inte är eller ingår i en allmän VA-anläggning. Källa: 2 § Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Markavvattning: En åtgärd som utförs för att avvattna mark, när det inte är frågan om avledande av avloppsvatten, eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller för att skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för något visst ändamål. Källa: 11 kap. 2 § miljöbalken.

Recipient: Vattenområde, till exempel bäck eller hav, som används som mottagare av orenat eller renat dagvatten och annat vatten som avvattnats från kringliggande mark. Källa: Havs- och vattenmyndigheten.

VA-anläggning: En anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse. Källa: 2 § Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

VA-huvudman: Den som äger den allmänna VA-anläggningen i kommunen. I Umeå är det kommunala VA-bolaget UMEVA som äger anläggningen som förvaltas via Vakin.

VA-installation: Ledningar och andra anordningar som inte ingår i en allmän VA-anläggning men som har ordnats för en eller flera fastigheters vattenförsörjning eller avlopp och är kopplade eller avsedda att kopplas till en allmän VA-anläggning. VA-installationer finns på fastighetens sida förbindelsepunkten. Källa: 2 § Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Vattenanläggning: En anläggning, som har kommit till genom en vattenverksamhet, tillsammans med manöveranordningar som hör till en sådan anläggning. Källa: 11 kap. 4 § Miljöbalken.

Verksamhetsområde (VO): Det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Verksamhetsområdets omfattning beslutas av kommunen. Källa: 2 § Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Återkomsttid: Tidsintervall (i medeltal, sett över en längre tidsperiod) mellan regn – eller avrinningstillfällen för en viss given intensitet och varaktighet. (Enligt P110).

Gator och parker

Besök: Stadshuset, Skolgatan 31A
Postadress: 901 80 Umeå
090–16 10 00
umea.kommun@umea.se
www.umea.se/kommun

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2024-11-10
Tekniska nämnden

Diarienr: TN-2024/00011

Aktuellt från förvaltningen november

Förslag till beslut
Tekniska nämnden beslutar

att med utgångspunkt från föredragningen ge förvaltningen i uppdrag att ……..
att konstatera att inga tilläggsuppdrag läggs med utgångspunkt i föredragningen

Ärendebeskrivning
Förvaltningschefen föredrar aktuellt arbete vid förvaltningen.

Beslutet ska skickas till

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2024-11-10
Tekniska nämnden

Diarienr: TN-2024/00012

Kurser och konferenser november

Förslag till beslut
Tekniska nämnden beslutar

att till protokollet notera att ledamöter och ersättare tagit del av information om kurser och konferenser.

Ärendebeskrivning
Kurser och konferenser inom tekniska nämndens verksamhetsområden presenteras.

Beslutsunderlag
Inga kurser har inkommit.

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2024-10-21
Tekniska nämnden

Diarienr: TN-2024/00003

Delegationsbeslut och anmälningsärenden november

Förslag till beslut
Tekniska nämnden beslutar

att godkänna redovisning av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Ärendebeskrivning
Redovisning av ärenden beslutade med stöd av tekniska nämndens fastställda delegationsordning samt anmälningsärenden.

Beslutsunderlag
Delegationsbeslut gatu- och parkärenden, oktober 2024
- Upplåtelse offentlig plats – tillstånd, lokala trafikföreskrifter, tillstånd/dispenser, övrigt, avgivna remissvar samt yttranden. Bilaga.

Delegationsbeslut fordonsvrak
- Lagen om flyttning av vissa fordon, oktober 2024. Bilaga.

Delegationsbeslut särskild kollektivtrafik/färdtjänst
1. Kommunal färdtjänst, oktober 2024. Bilaga
2. Riksfärdtjänst, oktober 2024. Bilaga
3. Parkeringstillstånd, oktober 2024. Bilaga.

Delegationsbeslut skador
- Anmälda skadeärenden samt beslut. Bilaga.

Delegationsbeslut fastighetsärenden
- Extern förhyrning av lokaler, beslut om antagande av konsulter, entreprenörer och leverantörer för underhålls- och investeringsobjekt inom Fastighetstekniks verksamhetsområde och igångsättningstillstånd, rivning av bebyggda fastigheter, oktober 2024. Bilaga.

Anmälningsärenden

- KS Protokollsutdrag1536 Plan tillg etapp 2. Bilaga. Plan_for_etapp2_slutlig_KS_241015. Bilaga.

Tjänsteskrivelse

Dnr: TN-2024/00003

- FGN Protokollsutdrag29. Bilaga.
  _ SK-2024_00138-1 Bilaga_ Utredning Förskolestruktur - Hållbar tillgång till förskoleplatser i U 2338462_3_1. Bilaga.
- Beslut om tillfälligt upphävande(30286728) Ordningsf. Bilaga.
- KF Protokollsutdrag1544 förvärv bostadsrätter. Bilaga.
- KF Protokollsutdrag1552 motion 5. Bilaga.
- KF Protokollsutdrag1553 motion 6. Bilaga.
- KF Protokollsutdrag1549 motion 15. Bilaga.
- KF Protokollsutdrag1551 motion 18. Bilaga.

Beredningsansvariga

Ulla Nilsson, Tommy Johansson, Martin Nylander, Anna Bugaeva, Frida Herbeck, Åsa Larsson och Annika Kjellsson Lind

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2024-10-15

§ 157

Diarienr: KS-2024/00166

Plan för etapp 2, Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018-2030

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta beslutsdelen i Plan för etapp 2, Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030.

Ärendebeskrivning

En handlingsplan för etapp 2 av Program för tillgänglighet
Detta är förslag till Plan för etapp 2, Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030 (kortare: Plan för Etapp 2). Program för tillgänglighet beslutades i kommunfullmäktige år 2018. Det programmet är en konkretisering av Strategisk plan. I programmet finns nio fokusområden en tidsindelning i etapper. Etapp 2 har tidigare beslutats omfatta fokusområdena Fysisk miljö, Boende och närmiljö samt Utbildning. Plan för etapp 2 som nu föreslås att antas av Kommunstyrelsen, är en handlingsplan för etapp 2 av Program för tillgänglighet. För att hinna beaktas i nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering för 2025 är det bra om Plan för etapp 2 beslutas i kommunstyrelsen hösten 2024.

I riktlinjen för styrande dokument finns dokumenttypen planer, som stämmer väl överens med detaljeringsgraden i Plan för etapp 2 – den innehåller konkreta aktiviteter för att uppnå en förflyttning, i det här fallet mot Program för tillgänglighets mål.

Uppdelning i beslutsdel och bakgrundsdel
Enligt riktlinjen för styrande dokument så är det innehållet

som avgör beslutsinstans. Utifrån riktlinje för styrande dokument, och kommunstyrelsens ansvar att leda och samordna utveckling av för kommunen strategiskt viktiga områden som ej fördelats till annan nämnd, är det lämpligt att Plan för Etapp 2 beslutas av kommunstyrelsen. Behovet av en sammanhållen plan för etapp 2 i enlighet med Program för tillgänglighet som Kommunfullmäktige beslutade 2018, behöver balanseras mot nämndernas och bolagens ansvar att styra sin verksamhet. Därför är Plan för Etapp 2 uppdelad i en beslutsdel som beslutas av kommunstyrelsen, och en bakgrundsdel vars övergripande aktiviteter ska omhändertas av nämnderna och bolagsstyrelserna på ett för dem lämpligt sätt i deras styrning. Aktiviteterna i sig lämpar sig nämligen bäst för beslut i styrningen på nämnds-, förvaltnings- och bolagsnivå. Plan för Etapp 2 sammanför på så sätt övergripande aktiviteter från olika nämnder, förvaltningar och bolag inom fokusområdena för etapp 2.

På sikt kan den övergripande styrningen av funktionshinderfrågorna inom Umeå kommun ses över med anledning av gällande styrmodell.

Steg i beredningsprocessen
Det är Stadsledningskontoret som lett arbetet med att ta fram förslag till Plan för Etapp 2.

- Från den oktober 2023 till 9 januari 2024 hade funktionsrättsrörelsen i Umeå kommuns funktionshinderråd möjlighet att skicka inspel om utvecklingsområden inom fokusområdena för etapp 2.

- I februari 2024 inbjöds berörda förvaltningar och bolag att delta i att ta fram förslag till Plan för Etapp 2 och dessa utsåg sedan sina kontaktpersoner till beredningen.

- Den 28 februari 2024 informerades KSNAU om beredning av Plan för etapp 2. Då informerades bland annat om att det är berörda förvaltningar och bolag som bör identifiera de övergripande aktiviteterna, och att Umeå kommuns funktionshinderråd ska involveras och samrådas med.

- I april 2024 hölls samråd och workshop mellan Umeå kommuns funktionshinderråd och berörda förvaltningar, verksamheter och bolag.

- Efter samråd/workshop, framtagande av förslag till Plan för etapp 2 efter avstämningar med förvaltningar och bolag.

- KSNAU beslutade den 7 maj 2024 att förvaltningen ska genomföra ett skriftligt samråd av förslaget till Plan för etapp 2 med de funktionsrättsrörelsens organisationer i Umeå som berörs, att skicka förslaget på internremiss till de nämnder och bolag som nämns i förslaget, och att återkomma med samrådssammanställning och ett nytt förslag till Plan för etapp 2, till KSNAU i augusti eller september.

- Skriftligt samråd med funktionsrättsrörelsens organisationer genomfördes, efter begäran om anstånd, mellan 8 maj 2024 och 31 augusti 2024.

- Intern remissperiod var 8 maj 2024 till 31 augusti 2024, men Fritidsnämnden begärde och beviljades förlängd svarstid till 3 september och utbildningsnämnderna till 27 september. Därför försenades processen något jämfört med tidplanen.

- Under och efter samrådsperioden och remissperioden, avstämningar med berörda förvaltningar och bolag om hur yttrandena från funktionsrättsrörelsen och nämnderna skulle besvaras, och vilka eventuella ändringar i planen som ska göras.

- De övergripande aktiviteterna i bakgrundsdelen är sedan ändrade i enlighet med nämnders yttranden samt besked från förvaltningar och bolag om huruvida de övergripande aktiviteterna ska ändras utifrån samråds- och remissvaren.

- Samråds- och remissredogörelser togs fram och finns som bilaga till ärendet. Svaren på funktionsrättsföreningarnas synpunkter är godkända av förvaltningar och bolag. Yttrandena från nämnderna besvaras i remissredogörelsen och detta är skrivet av Stadsledningskontoret.

Sammantaget så bygger det nya förslaget till Plan för etapp 2 alltså på:

Våren 2024

- Tidiga förslag från de förvaltningar och bolag som ingår i etapp 2, till övergripande aktiviteter
- Inspel om de övergripande aktiviteterna under samråd/workshop
- Avstämningar med berörda förvaltningar och bolag utifrån inspelen under samråd/workshop

Hösten 2024

- Yttranden från funktionsrättsföreningar och nämnder under samråds- och remissperioden
- Avstämningar med berörda förvaltningar och bolag som meddelat vilka eventuella ändringar som ska göras i de övergripande aktiviteterna

Uppföljning

Förslaget i planen är Kommunstyrelsen ansvarar för att sammanställa uppföljning av de berörda nämndernas och bolagens genomförande inom fokusområdena, baserat på nämndernas och bolagens ordinarie verksamhetsuppföljning för respektive år.

Beslutsunderlag

Plan för etapp 2, Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030

Samrådsredogörelse
Remissredogörelse

Filreferenser till yttranden:
Yttrande För- och grundskolenämnden
Yttrande Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Yttrande Kulturnämnden
Yttrande Fritidsnämnden
Yttrande Tekniska nämnden
Yttrande Umeåregionens brandförsvar
Yttrande Individ- och familjenämnden
Yttrande Byggnadsnämnden
Yttrande Parasport Umeå
Yttrande FUB Umeå
Yttrande Rättighetscentrum Västerbotten och projektet Rättigheterna är våra

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2024-10-15

Yttrande Skolgruppen Attention Umeå

Beredningsansvariga

Bianca Byring

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till
Brand- och räddningsnämnden
Byggnadsnämnden
Fritidsnämnden
Individ- och familjenämnden
Kulturnämnden
Tekniska nämnden
För- och grundskolenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Visit Umeå AB
AB Bostaden i Umeå
Utskick till funktionsrättsorganisationerna görs av Strategisk utveckling

Antagen av kommunstyrelsen 24-10-15

Plan för Etapp 2, Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030

Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030 (kortare: Program för tillgänglighet) beslutades av kommunfullmäktige år 2018. Programmet är indelat i tre etapper på vardera fyra år. Varje etapp består av två till tre fokusområden. Etapp 2 har fokusområdena Fysisk miljö, Boende och närmiljö samt Utbildning. Arbetet med etapp 2 påbörjades år 2023, liksom beredningen av den här planen som heter Plan för etapp 2, Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030 (kortare: Plan för etapp 2). Planen beslutas av kommunstyrelsen.

Plan för etapp 2 har två delar:

En beslutsdel som pekar ut vilka nämnder och bolag som ansvarar för de tre fokusområdena under Etapp 2, vilka år etappen genomförs och hur Plan för etapp 2 ska följas upp.

En bakgrundsdel med övergripande aktiviteter för att uppnå de mål som finns för etappens fokusområden i Program för tillgänglighet. Berörda nämnder och bolagsstyrelser omhändertar de övergripande aktiviteterna i sin styrning för år 2025 och 2026, på ett för dem lämpligt sätt. De övergripande aktiviteterna är resultatet av förslag från berörda förvaltningar och bolag, inspel och yttranden under samråd och remiss, och vidare bearbetningar hos de berörda förvaltningarna och bolagen.

Det finns en samrådsredogörelse samt remissredogörelse med sammanfattning av och svar på synpunkter som inkommit under samrådsperioden samt internremissperioden.

Fokusområden etapp 2: Fysisk miljö, Boende och närmiljö samt Utbildning

Beslutsdel

Etapptiden är 2024–2026.

Genomförande av Etapp 2 ansvarar följande nämnder och bolag för (alfabetisk ordning). Nämnderna och bolagsstyrelserna ska omhänderta de övergripande aktiviteterna i bakgrundsdelen på ett för dem lämpligt sätt i sin styrning för år 2025 och 2026.

Fokusområde Fysisk miljö

Brand- och räddningsnämnden

Byggnadsnämnden

Fritidsnämnden

Individ- och familjenämnden

Kulturnämnden

Tekniska nämnden

Visit Umeå AB

Fokusområde Boende och närmiljö

AB Bostaden i Umeå

Brand- och räddningsnämnden

Byggnadsnämnden

Individ- och familjenämnden

Fokusområde Utbildning

För- och grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Kommunstyrelsen ansvarar för att sammanställa uppföljning av de berörda nämndernas och bolagens genomförande inom fokusområdena, baserat på nämndernas och bolagens ordinarie verksamhetsuppföljning för respektive år.

Bakgrundsdel med övergripande aktiviteter att omhänderta på lämpligt sätt

Fysisk miljö – övergripande aktiviteter 2024–2026

Kulturnämnden

Avseende bibliotekens fysiska miljöer som är öppna för alla

1. Översyn av stadsbibliotekets skyltning ur ett tillgänglighetsperspektiv[1].
2. Översyn närbiblioteken ur ett fysiskt tillgänglighetsperspektiv[1].
3. Arbeta för att tillskapa höj- och sänkbart skötbord för större barn, ungdomar och vuxna i en tillgänglig toalett i Väven.
4. Ta fram checklista för tillgängliga evenemang i Vävens lokaler.

Fritidsnämnden

5. Översyn av fritidsgårdarnas lokaler ur ett tillgänglighetsperspektiv. Ta fram åtgärdsförslag och genomför valda åtgärder. [1]
6. Förbättrad information om tillgänglighet och de hjälpmedel som finns att tillgå på kommunens badanläggningar (strand och bassäng).
7. Utöka möjligheterna till bad och svalka genom badramp vid lätt åtkomlig och tillgänglig badplats i centralorten.
8. Översyn av tillgänglighet i våra bokningsbara lokaler samt framtagande av mall för presentation av resultatet. Genomför valda åtgärder. [1]
9. Översyn av och förbättrad information om tillgänglighet i de friluftsområden som fritid ansvarar för. Genomförande av valda åtgärder.

Brand- och räddningsnämnden

Avseende Umeåregionens brandförsvar

10. Öka medvetenhet om betydelsen av och utveckla tillsynen av tillgängliga och snöröjda utrymningsvägar, utifrån brandförsvarets ansvar.

[1] Utifrån vad förvaltningen ansvarar för i gränsdragningslista och lokalförsörjningsprocess

Individ- och familjenämnden

Avseende Stöd och omsorgs verksamheters fysiska miljöer (utöver bostäder med särskild service)

11. Säkerställa att kommande lokaler för daglig verksamhet är väl anpassade och ändamålsenliga ur ett individperspektiv, genom att påbörja framtagandet av rumsfunktionsprogram för daglig verksamhet enligt LSS 9§10.

Visit Umeå AB

Driver utveckling inom evenemang och stadskärna

12. Lyfta och driva frågor om förbättrad tillgänglighet i stadskärnan.
13. Anlita experthjälp till aktörer i centrum i hur de kan utveckla tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i sina anläggningar/butiker. En insats under 2025-2026.
14. Kompetenshöja och bidra med checklistor och verktyg inom tillgänglighet och säkerhet för personer med funktionsnedsättning, till arrangörer.
15. Skapa efterfrågan hos idrotts- och mötesanläggningar av checklistor, tydlig information och kunskap om förutsättningar för alla att delta på ett säkert sätt.

Byggnadsnämnden

Avseende bygglovsverksamheten

16. Bygglov bibehåller och utvecklar kompetensen för vilka tillgänglighetskrav som ställs vid olika typer av byggnadsåtgärder och vilka ansvar Bygglov som myndighet har för att främja regelefterlevnad - tar del i relevanta utbildningar och fortsätt samarbeta mellan handläggare samt med berörda från andra avdelningar.
17. Kontinuerligt följa var eventuella fel i byggprocesser uppkommer och anpassa Bygglovs arbetssätt för att bidra till att förebygga fel.
18. Bygglov förbättrar sitt sätt att informera medborgare om hur medborgare själva kan göra anmälningar om regelöverträdelser och enkelt avhjälpta hinder. Detta genom att kontinuerligt se över Bygglovs sidor på kommunens hemsida. Informationen ska finnas, vara lätt att hitta och vara tillgängligt utformad.

19. Se över hur kommande förändringar i Boverkets byggregler påverkar bygglovshandläggningen avseende tillgänglighet.

Avseende detaljplanering

20. Ta fram rutiner för att alltid beakta funktionsrättsperspektivet i detaljplanerna, för när socialkonsekvensanalys ska tas fram, och mall för socialkonsekvensanalys.
21. Planera och genomföra utbildningsinsatser som behövs i detaljplanearbetet kring vad och hur reglering (planbestämmelser) kan göras i detaljplaner som har påverkan på tillgängligheten i den fysiska miljön.
22. Ta fram rutin för att beakta tillgängligheten i de samrådsmöteslokaler som detaljplanering bokar.
23. Ta fram rutin för vilka detaljplaneärenden som ska till funktionshinderrådet eller motsvarande för information/samråd.
24. Följ upp och förbättra Detaljplanerings information och kommunikation så att den blir mer tillgänglig.
25. Säkerställ att detaljplanehandlingar som publiceras uppfyller tillgänglighetsdirektiv.

Tekniska nämnden

Avseende Gator och parkers och Fastighets ansvarsområden

26. Under kommande år genomförs följande projekt med utgångspunkt i Teknisk handbok hos Gator och parker samt de berörda lokalfunktionsprogrammen hos Fastighet som innehåller checklistor för tillgänglighet:
    - Upphandling av Renmarkstorgets ombyggnation
    - Vasagatans omvandling
    - Nygatans färdigställande
    - Skolgårdsöversyn och genomförande av åtgärder
    - Berghemsskolan ersättning av paviljonger
    - Om- och nybyggnad Hedlundaskolan.
27. Utveckla informationen om vilka RH-parkeringar som är tillfälligt oåtkomliga/stängda.

28. Säkerställ att snöröjning och snöupplag har förutsättningar att fungera i täta stadsmiljöer så att tillgänglighet bibehålls trots förtätning av staden.
29. Insats för att i större grad kunna vidmakthålla gators och parkers tänkta funktion och tillgänglighet över tid – till exempel ökad medvetenhet, kunskap.
30. Utveckla information och uppföljning gällande uteserveringars placering med tanke på rullstol och personer med synnedsättning.

Boende och närmiljö – övergripande aktiviteter 2024–2026

Byggnadsnämnden

Avseende bostadsanpassning, detaljplanering och bygglov

31. Kontinuerligt se över information på Umeå kommuns hemsida om möjlighet att ansöka om bostadsanpassningsbidrag samt följa upp nyligen inrättad e-tjänst för ansökan.
32. Vid förfrågan delta vid informationstillfälle om bostadsanpassning riktade till medborgarna, tex seniormässa, Seniortorget.
33. Bibehålla och utveckla god samverkan med allmännyttiga bostadsföretaget AB Bostaden så bostadsanpassningsåtgärder får utföras och kommer den enskilda medborgaren till nytta.
34. Vid upprättandet av nya detaljplaner för småhusbebyggelse ska möjligheten till att sammanbygga carport/garage med huvudbyggnad beaktas.
35. Bygglov förbättrar sitt sätt att informera medborgare om tillgänglighetskrav vid byggande. Detta genom att kontinuerligt se över Bygglovs sidor på kommunens hemsida samt e-tjänsten. Se även om mer information kan läggas till i mallar för beslut som går ut till bygglovssökande. Informationen ska finnas, vara lätt att hitta och vara tillgängligt utformad.

Individ- och familjenämnden

Avseende boenden i Stöd och omsorgs regi

36. Att säkerställa att kommande boenden är väl anpassade och ändamålsenliga ur ett individperspektiv, genom att revidera och uppdatera rumsfunktionsprogram

för gruppboenden enligt LSS 9§9, och påbörja framtagandet av rumsfunktionsprogram för serviceboende enligt LSS 9§9 samt korttidsvistelse enligt LSS 9§6.

37. Att verka för ett ökat och diversifierat utbud av särskilda boenden inom LSS 9§9, där individen har större möjlighet att välja en boendemiljö som passar hen. Det sker genom att Individ och Familjenämnden beställer fler typer av gruppboenden, och fler servicebostäder i olika delar av Umeå kommun, av Tekniska nämnden.
38. Tydliggöra förutsättningarna för individuella anpassningar av bostäder inom LSS och SoL.
39. Samverka med Umeåregionens brandskydd för att tydliggöra brandsäkerhet och utrymning för personer utan möjlighet att gå i trappor, i förvaltningens verksamhetslokaler och boenden.

AB Bostaden i Umeå

40. Utreda möjligheten att utbilda personal rörande tillgänglighetsfrågor och frågan hur vi kan bli bättre på att utforma inkluderande bostadsområden med Malmömodellen som inspiration.
41. Utforma en arbetsmodell som uppmärksammar tillgänglighet i våra bostadsområden som vi kan använda som stöd vid projekteringar, större ombyggnader och tillbyggnader m.m. för att avhjälpa och bygga bort enkla hinder för ökad tillgänglighet och inkluderande bostadsområden. Som stöd kommer vi inspireras av Malmömodellen.[2]
42. Använda arbetsmodellen vid nästa förändring av gemensamhetsyta utomhus.

Brand- och räddningsnämnden

Avseende Umeåregionens brandförsvar

Inom brandförsvarets arbete med ”stärkt brandskydd för särskilt riskutsatta”

43. Utveckla sätt att identifiera kommuninvånare i ordinärt boende som är särskilt riskutsatta för brand så som personer med funktionsnedsättning, personer med hemtjänst, personlig assistans, boendestöd etc., och socialt utsatta. Det är

[2] https://malmomotdiskriminering.se/wp-content/uploads/2024/04/Vagledning-inkluderande-bostadsmarknad.pdf

riskbeteenden och de förutsättningar individen har att reagera och agera som kan vara avgörande för riskutsattheten. Både med tanke på förebyggande och med tanke på att snabbare kunna rädda den riskutsatta.

44. Kartlägg nätverk av aktörer som kan identifiera särskilt riskutsatta löpande och på vilket sätt, samt vilka aktörer som kan stärka brandskyddet och på vilket sätt. Exempelvis personliga assistenter, hemtjänstpersonal, biståndshandläggare, hemsjukvårdare, arbetsterapeuter, blåljuspersonal, fastighetsägare.

    Exempel på förebyggande eller skadebegränsande åtgärder som kan stärka brandskyddet: rutiner för batteribyte i brandvarnaren, förskrivning av varseblivningshjälpmedel, spisvakt med timer och värmesensor, brandvarnare kopplad till trygghetslarmet, installation av mobil sprinkler, säkra rutiner för rökning.

45. Utbilda nätverket om målgruppen särskilt riskutsatta – skapa en förståelse för problembilden och för att deras insatser verkligen gör skillnad, samt utveckla aktörernas kunskaper i brandskydd och räddning.

46. Skapa ett upplägg som säkerställer att arbetet med att stärka brandskyddet för riskutsatta fortgår över tid, identifiera vilka styrdokument, processer och arbetsmetoder som detta behöver implementeras i, och vilka krav på individanpassat brandskydd som ska finnas med i vilka upphandlingar.

47. Samverka med andra förvaltningar, för att tydliggöra brandsäkerhet och utrymningsstrategier i verksamheter och boenden, för personer utan möjlighet att gå i trappor.

Utbildning – övergripande aktiviteter 2024–2026

För- och grundskolenämnden

48. Ett tydligt och strukturerat systematiskt kvalitetsarbete utvecklas under etapptiden för samtliga skolformer i hela styrkedjan med fokus på framgångsfaktorer som stärker undervisningens kvalitet för alla barn och elever. Plan mot kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier är lagstadgat för samtliga verksamheter som bedriver undervisning

för barn och elever. Under etapptiden förstärks detta arbete genom styrkedjan i syfte att säkerställa alla barns och elevers tillgänglighet i utbildningen.

49. Utbildningsförvaltningen har utformat ett barnrättsteam med olika funktioner och professioner i syfte att säkerställa att barnrättsperspektivet efterlevs i styrkedjan. Barnrättsteamets arbete utifrån beslutad handlingsplan fortsätter att utvecklas under etapptiden.
50. Adekvat stöd ges och utvecklas till förskoleenheter under etapptiden genom att skapa tillgängliga lärmiljöer på grupp- och individnivå i förskolans undervisning och utbildning.
51. Att erbjuda befintlig personal utbildning till speciallärare har prioriterats och kommer fortsatt att prioriteras genom statsbidrag i syfte att säkerställa likvärdig tillgång till specialpedagogiskt stöd i grundskolan och anpassad grundskola.
52. Inom grundskolan finns och utvecklas resursskola med fokus på undervisningens kvalitet för elever i behov av extraordinära stödinsatser.
53. Undervisningens kvalitet utvecklas under etapptiden i kommungemensam särskild undervisningsgrupp för elever i behov av särskilt stöd.
54. Skolnärvaroteam inom grundskolan och anpassad grundskola finns och utvecklas under etapptiden för att stödja skolenheter i att främja elevernas skolnärvaro samt förbygga och åtgärda skolfrånvaro.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

55. Elevhälsoteamen ska under rektors ledning under etapptiden vidareutveckla likvärdig och tillgänglig lärmiljö anpassad utifrån elevernas behov och förutsättningar samt främja elevers skolnärvaro samt förebygga och åtgärda skolfrånvaro.
56. SKR:s projekt för fullföljd utbildning UP2 genomförs under etapptiden och ska finna former för att öka skolnärvaro och motverka studieavbrott samt främja fullföljd utbildning inom gymnasieskola och vuxenutbildning.
57. Under etapptiden kommer UGS fortsätta arbetet med integrerade klasser för elever inom exempelvis autismspektrat där möjlighet till individuellt särskilt stöd finns samt fortsätta aktiv samverkan mellan gymnasieskolornas elevhälsa, ungdomsmottagningen och ungdomspsykiatrin för att tillsammans hjälpa elever som mår psykiskt dåligt eller upplever utanförskap.

58. Under etapptiden kommer skolledare, chefer och personal få utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete att förebygga hot och våld. Under etapptiden planeras kunskapshöjande insatser kring rasism, antisemitism, islamofobi och övriga rasistiska element.
59. Under etapptiden kommer lärare inom anpassad gymnasieskola utbildas fortlöpande till specialpedagoger med stöd av lärarlyftet utifrån skollagens krav på behörighet för att undervisa i skolformen.
60. Barnrättsteamets arbete utifrån beslutad handlingsplan fortsätter att utvecklas under etapptiden för att öka kunskap om och säkerställa barnrättsperspektivet i styrkedjan.

Umeå kommun
För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag
2024-10-24

§ 77
Diarienr: SK-2024/00138

Hållbar förskolestruktur 2024-2035

Beslut

För och grundskolenämnden beslutar:

- att godkänna förvaltningens förslag avseende behov av förskoleplatser 2024–2035, enligt bilaga.
- att godkänna förvaltningens förslag till områdesindelning, enligt bilaga.
- att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för uppföljning av förskolestrukturen, enligt bilaga.
- att ge förvaltningen i uppdrag att arbeta för alternativa kortsiktiga lösningar i Tavelsjö och Hissjö till dess att långsiktiga lösningar är på plats.

Reservation: Tobias Holmbom (V), se propositionsordning.

Ärendebeskrivning

Utbildningsförvaltningen har sedan den 24 november 2022, på uppdrag av för- och grundskolenämnden utrett förutsättningar för, och haft i uppdrag att lämna förslag på en hållbar tillgång av förskoleplatser de kommande 10 åren. Uppdraget innebar att utreda förutsättningar för och lämna förslag till styrande principer för en långsiktig lokalplanering för förskolan i Umeå kommun.

Genom bifogad bilaga - *Utredning, Förskolestruktur - Hållbar tillgång till förskoleplatser i Umeå kommun*, framgår utbildningsförvaltningens utredning av uppdraget samt förslag till förskolestruktur.

Utredningen består av tre delar:
Del 1) Förutsättningar
Del 2) Områdesindelning och behov av förskoleplatser
Del 3) Utredningens förslag till en hållbar förskolestruktur

Utredningen utgår från alla barns rätt till utbildning i en likvärdig förskola och rätt till plats på förskola så nära barnens egna hem som möjligt, inom det lagstadgade kravet om fyra månader från det att vårdnadshavare ansökt om behov av plats på förskola.

Genom denna utredning skapas förutsättningar för att tillgodose ett hållbart och långsiktigt behov för planering av förskolestruktur med ändamålsenliga förskolelokaler enligt förskolans beslutade funktionsprogram, som tar hänsyn till både befolkningstillväxt och ersättning av befintliga lokaler samt behov av nybyggnation.

Utredningen belyser att kommunen eftersträvar att erbjuda förskoleplatser, genom en så god geografisk täckning av förskoleplatser som möjligt, inom såväl tätorter som på landsbygden med hänsyn till en effektiv användning av tilldelade resurser och lokalnyttjande samt befintlig skolstruktur.

Utgångspunkten är kommunfullmäktiges beslut om områdesindelning inom Umeå kommuns centralort, den 22 februari 2021. Utredningens förslag baseras på behovet av en områdesindelning som ger tillgång till plats på förskola i ett delområde, där familjen är bosatt i första hand och i andra hand inom tillhörande delområde, kallat planeringsområde. Genom områdesindelning kan befintliga köer till vissa förskolor minska och antalet
omplaceringar och byten av förskolor reduceras, vilket gynnar barnens kontinuitet i förskolan. Mer om detta framgår i genomförd barnkonsekvensanalys som utgår från barnets bästa.

Utredningen visar på behovet av förskoleplatser i Umeå kommun under en tioårsperiod i enlighet med kommunens befolkningsprognos. Under perioden år 2024–2035 föreslås att 100 förskoleavdelningar motsvarande 1634 platser tillskapas samt att 70 förskoleavdelningar motsvarande 1263 platser avvecklas. De förskoleavdelningar som behöver avvecklas består idag av tillfälliga lokaler med bygglov som upphör, externa förhyrningar eller är äldre lokaler som inte fullt ut är funktionella för förskoleverksamhet. I beräkningen behöver också ca 10 % överkapacitet finnas för oförutsedda händelser. I tillskapandet av nya

förskoleavdelningar ingår en befolkningsökning motsvarande 511 barn utifrån befolkningsprognosen, P24.

Beslutad investeringsplan för perioden år 2025–2028, innefattar tillskapande motsvarande 1343 platser eller 79 avdelningar, planerat på 4 år. Det genererar en utbyggnadstakt om ca 20 avdelningar per år. Utredningens förslag på en hållbar förskolestruktur reducerar utbyggnadstakten till ca 9 avdelningar per år under perioden år 2024–2035, mestadels beroende på lägre befolkningstillväxt, än vad tidigare prognoser visat. Utredningen om en hållbar förskolestruktur visar även vilka lokaler som behöver avvecklas, det framgår dock inte i investeringsplanen.

Sammantaget visar utredningen om förskolestruktur på behovet av förskoleplatser över tid, vilket ger en mer hållbar tillgång till förskoleplatser, genom områdesindelning som en styrande princip, som påverkar beslutad investeringsplan.

Avslutningsvis föreslås att utbildningsförvaltningen ges i uppdrag att ta fram en plan för uppföljning av utredning och förslag om en hållbar förskolestruktur, så att För- och grundskolenämnden kan följa upp efterlevnaden av beslutet.

Beslutsunderlag

Bilaga: Utredning, Förskolestruktur - Hållbar tillgång till förskoleplatser i Umeå kommun

Beredningsansvariga

Carola Nilsson strateg
Maud Karlström, samordnare
Emma Steen, jurist

Yrkanden

Vänsterpartiet, i första hand för att utredningen om förskolestruktur återremitteras för att istället baseras på maximalt 15 barn per avdelning. Om yrkandet om återrmiss avslås yrkar Vänsterpartiet i andra hand bifall till arbetsutskottets beslut.

Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centerpartiet, Maria Lindvall (-)(L) och Kristdemokraterna för avslag till Vänsterpartiets yrkande om återremiss.

Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Maria Lindvall (-)(L) för bifall till arbetsutskottets förslag till beslut, vilket var att godkänna tjänsteskrivelsen med en ändring av sista att-satsen, där ordet ”beslutet” byts ut mot ”förskolestrukturen”.

Inga motyrkanden finns.

Tilläggsyrkande

Vänsterpartiet för tillägg av att-satserna:

-att förskolestrukturen redaktionellt ändras så att den inte yttrar sig om det finns mark eller ej i de olika områdena.

-att ingen förskola i området Backen-Umedalen läggs ned.

Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centerpartiet, Maria Lindvall (-)(L) och Kristdemokraterna för avslag till Vänsterpartiets tilläggsyrkanden.

Socialdemokraterna för tillägg av att-satsen:
-att ge förvaltningen i uppdrag att arbeta för alternativa kortsiktiga lösningar i Tavelsjö och Hissjö till dess att långsiktiga lösningar är på plats.

Moderaterna, Centerpartiet, Miljöpartiet, Maria Lindvall (-)(L) och Vänsterpartiet för bifall till Socialdemokraternas tilläggsyrkande.

Inga motyrkande finns.

Propositionsordning

Ordföranden prövar om ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde mot Vänsterpartiets yrkande om återremiss och finner att nämnden beslutar att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Vidare prövar ordföranden yrkandet om att bifalla arbetsutskottets förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla arbetsutskottets förslag.

Ordföranden prövar därefter Socialdemokraternas tilläggsyrkande, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar att bifalla tillägget.

Slutligen prövar ordföranden Vänsterpartiets tilläggsyrkanden, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar att avslå tilläggsyrkandena.

Reservation
Tobias Holmbom (V): Hela förskolestrukturen är baserad på att vi bygger avdelningar för 17 barn per avdelning. Detta trotts att Skolverkets rekommendationer är tydliga om att barn mår bäst om de är i grupper som inte är större än 15 barn. Detta trotts att det nu är 19 år sedan Umeå kommun fattade ett beslut i fullmäktige om att följa de här rekommendationerna. Med det här som ett grundantagande i utredningen så blir hela strukturen baserad på en osund grund.

I Umeå kommun så har olika delar av kommunen olika ansvarsområden. Med den här utredningen så ska För och Grundskolenämnden beskriva var i kommunen vi behöver förskolor. I tre områden (Ålidhem, Centrum samt Öst på stan) så uttrycker utredningen att vi har ett behov av förskolor men att det inte finns någon mark att bygga på. Det är inte den här nämndens kompetens att utreda om det finns mark eller inte, bara att beskriva om det finns ett behov.

I Vänsterpartiet så anser vi att fristående förskolor bör vara ett komplement till de kommunala. Något som vårdnadshavare som aktivt vill välja dem kan göra det. Vi vill inte att någon ska tvingas välja en sådan för att det saknas ett kommunalt alternativ nära hemmet. Det innebär att kommunen behöver ha en extra stor överkapacitet i områden där det idag finns många fristående förskolor.

Umeå kommun
För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag
2024-10-24

Beslutet ska skickas till
Teknik- och fastighetsförvaltningen
Kommunikatör inom utbildningsförvaltningen

Utredning

Förskolestruktur

Hållbar tillgång till förskoleplatser i Umeå kommun

Dokumenttyp:	**Beslutsdatum:** 2024-mm-dd
Dokumentansvarig: Daniel Nordgren	**DNR:** SK-2024/00138
Beslutad av: För- och grundskolenämnden	**Reviderad:**

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen har på uppdrag av för- och grundskolenämnden genomfört en utredning i syfte att utreda förutsättningar för, och ge förslag på hållbar tillgång till förskoleplatser de kommande 10 åren. Utredningen utgår från alla barns rätt till utbildning i en likvärdig förskola och rätt till plats på förskola så nära barnens egna hem som möjligt, inom det lagstadgade kravet om fyra månader från det att vårdnadshavare ansökt om behov av plats på förskola. Utredningen belyser både barns behov och vårdnadshavares perspektiv.

Utredningen består av tre delar.

Del 1, Inledningen, beskriver den nuvarande strukturen för Umeå kommuns förskolor. Detta inkluderar en genomgång av rättsliga utgångspunkter samt kommunala mål och beslut som behöver beaktas. Vidare redovisas hur den senaste befolkningsprognosen, P24, förväntas påverka Umeå kommuns långsiktiga och hållbara planering av förskoleplatser. Del 1 avslutas med en barnkonsekvensanalys, där de föreslagna åtgärdernas påverkan på barnens välmående och rättigheter utvärderas.

Del 2, Utredningen, redovisar vilka förskoleplatser som behöver ersättas eller avvecklas, beräkning av kapacitet samt vilka behov som finns för att skapa fler förskoleplatser under perioden 2024–2035. Vidare presenteras en investeringsbudget för 2025 och en investeringsplan för åren 2026–2028.

Del 3, Utredningens resultat, presenteras tillsammans med förslag till en långsiktig hållbar förskolestruktur för de kommande 10 åren. Förslaget innefattar en områdesindelning, med 10 områden som i första hand ger tillgång till en förskola i ett delområde där familjen är bosatt, och i andra hand inom tillhörande delområde, kallat planeringsområde. Den föreslagna områdesindelningen strävar efter att tillgodose behovet av att erbjuda en förskoleplats så nära barnets hem som möjligt, både i tätort och på landsbygd, inom den lagstadgade tiden om fyra månader. Genom denna områdesindelning förväntas köer till vissa förskolor minska, samtidigt som antalet omplaceringar och byten av förskola reduceras, vilket främjar barnens kontinuitet i förskolan.

Slutligen föreslås att utbildningsförvaltningen ges i uppdrag att utveckla en uppföljningsmodell för att kontinuerligt följa upp de resultat och rekommendationer som framkommer i utredningen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning ... 1
Innehållsförteckning ... 2
Del 1 – Inledning ... 6
Bakgrund ... 6
Rättsliga utgångspunkter ... 7
Kommunala mål och beslut att ta hänsyn till ... 8
Nuvarande struktur för förskolan i Umeå kommun ... 10
Placering av förskolor ... 10
Befolkningsprognos ... 11
Förskolans utmaningar ... 12
Barns välmående och behov av kontinuitet ... 14
Barnkonsekvensanalys ... 14
Inledning ... 14
Analys och prövning samt bedömning av förslag om en hållbar förskolestruktur ... 16
Närhetsprincipen utifrån barnets bästa ... 16
Kontinuitet utifrån barnets bästa ... 17
Bedömning efter prövning av barnets bästa inför förslag om en hållbar förskolestruktur ... 18
Del 2 – Utredning för en långsiktig planering av förskoleplatser i Umeå kommun ... 20
Förskoleplatser som behöver ersättas eller avvecklas ... 20
Behov att tillskapa fler förskoleplatser år 2024–2035 ... 21
Investeringsbudget 2025 och investeringsplan 2026–2028 ... 23
Sammanfattande diskussion utifrån behov av fler platser, utveckling och investeringar ... 24
Beräkning av kapacitet ... 25
Behov om- och utbyggnad ... 26
Sävar - Holmön ... 27
Norra området ... 27
Centrum Haga Berghem ... 28

Västra området 29
Västra landsbygd 30
Södra området 31
Södra landsbygd 32
Hörnefors 32
Östra området 33
Holmsund - Obbola 34
Delområden 35
Botsmark 36
Bodbyn - Bullmark 39
..... 39
Sävar - Holmön 42
Täfteå 45
Ersmark 48
Ersboda Västra 51
Ersboda Östra 53
Marieberg 55
Anumark 56
Mariedal 58
Mariehem 60
Nydalahöjd 63
Marieområdet – gemensamt 65
Berghem 67
Sandbacka 70
Haga 72
Haga – Sandbacka - gemensamt 74
Öst på stan 75
Centrum 78
Väst på Stan 80

Centrala staden – gemensamt 82
Grubbe 83
Rödäng – Västerslätt 85
Öst på stan - Väst på stan – Grubbe – Rödäng/Västerslätt gemensamt 86
Backen – Umedalen 87
Brännland 90
Överboda 92
Sörfors 94
Hissjö 97
Tavelsjö 100
Flurkmark 103
Rödåsel 105
Röbäck 107
Böleäng 109
Västteg 112
Östteg - Ön 115
Kasamark – Yttersjö 118
Stöcke 121
Stöcksjö 124
Sörmjöle 127
Söder om älven inklusive Sörmjöle - gemensamt 129
Hörnefors 131
Carlshem 134
Sofiehem 137
Ålidhem 140
Sofiehem och Ålidhem - gemensamt 142
Tomtebo 143
Tavleliden 146
Tomtebo strand 149

Innertavle – Yttertavle 151
Holmsund 154
Obbola 157
Del 3 – Utredningens resultat 159
Hållbar förskolestruktur med områdesindelning 159
Utredningens förslag 161
Slutord 164
Referenser 165
Laghänvisningar och skrivelser från myndigheter 165
Umeå kommuns beslutade mål och program 165
Referenslitteratur 165

Del 1 – Inledning

Den 24 november 2022 gav för- och grundskolenämnden, som en del i nämndens beslut om verksamhetsplan, utbildningsförvaltningen följande uppdrag.

> *”att utreda förutsättningar för och ge förslag på hållbar tillgång på förskoleplatser de kommande 10 åren”*

Utredningens uppdrag innebar att utreda förutsättningar för och lämna förslag till styrande principer för en långsiktig lokalplanering för förskolan i Umeå kommun de kommande 10 åren.

Bakgrund

I dagsläget finns ingen långsiktig plan för förskoleutbyggnad i Umeå kommun, vilket är bakgrunden till för- och grundskolenämndens uppdrag till utbildningsförvaltningen.

Behovet av förskoleplatser är för närvarande uppdelat på fyra områden i Umeå tätort samt tre övriga tätorter. Uppdelningen är; Centralt, Holmsund/Obbola, Hörnefors och Sävar. Dessa områden redovisas årligen till för- och grundskolenämnden utifrån föregående års servicegrad. Servicegrad innebär en mätning av antal barn per avdelning vid ett angivet datum varje år, närmare bestämt den 15 oktober.

Ett annat viktigt begrepp i detta sammanhang är behovsgrad. Behovsgrad baseras på antalet barn som är i behov av förskoleplats. I detta begrepp innefattas barn som står i kö till förskola den 15:e aktuell månad och bygger på antalet barn som då fyllt ett år. Skolverket och SCB, använder dock inget av dessa begrepp, utan utgår enbart från antalet inskrivna barn i en verksamhet inskriven den 15 oktober varje år, och beräknar på hela årskullar barn, oavsett tidpunkt under året barnet fyller 1 år. Även befolkningsprognosen utgår från hela årskullar barn, vilket gör behovet av förskoleplatser svårt att beräkna. För att utbildningsförvaltningen ska kunna dimensionera antalets platser med barn i behov av plats under ett helt år, används begreppet behovsgrad. Ytterligare en aspekt utöver servicegrad och behovsgrad som påverkas behovet av antalet förskoleplatser är den stora skillnaden mellan vår- och hösttermin under ett år.

Behovet av förskoleplatser har ökat under senare år och behovsgraden uppskattades till 94 % i Umeå kommun den 31/12 föregående år, baserat på antalet barn 1–5 år folkbokförda i kommunen.

Umeå kommun är uppdelat i stadsdelsområden. De långsiktiga behoven av förskoleplatser är uppdelade i kommunens delområden. Varje delområde är kopplat till ett eller flera

planeringsområden som kan tillgodose behovet om kapacitet saknas i delområdet. En viss överkapacitet behöver därför finnas för en långsiktig hållbar utbyggnad, både av ekonomiska skäl och för att under hela året uppfylla skollagens krav på att erbjuda en förskoleplats inom fyra månader från det att ansökan om förskola och anmälan om behov av förskoleplats skett från vårdnadshavare.

Antalet folkbokförda barn 1–5 år ökar varje månad under vårterminen eftersom rätten till förskola gäller från barnets 1-årsdag, inte som i skolan där skolplikten infaller samma datum för alla elever födda ett visst år. Detta innebär ett ökat behov av cirka 600 - 800 platser under vårterminen jämfört med behovet under höstterminen. Det innebär att tillfälliga avdelningar öppnas för att kunna tillgodose det ökade behovet av platser under våren. Antalet barn per avdelning i kommunal förskola ökar med cirka 1 barn under vårterminerna, exempelvis från i genomsnitt 15,8 i oktober 2023 till 16,9 i maj 2024.

Eftersom antalet förskolebarn i ett geografiskt område varierar över tid, baserat på nyproduktion av bostäder eller generationsskifte, förekommer att förskolor under viss tid inte använder hela sin kapacitet. Det behöver finnas en beredskap i kommunen för förändringar i befolkningsstrukturen. Exempelvis kan det vid nyproduktion av bostäder i vissa bostadsområden behöva finnas en överkapacitet till en början, så att tillgång finns till förskoleplatser när behovet uppstår. Till dess en sådan förskola är fullt utbyggd sett till inskrivet barnantal, kan överstigande kapacitet användas exempelvis för evakuering av andra förskolor vars byggnader och lokaler är i behov av renovering. Även i övriga områden behövs en överkapacitet på cirka 10 % för att möta behovet av platser under hela året. Det behöver även finnas beredskap för nya familjer som flyttar in till kommunen, med barn i förskoleålder.

Rättsliga utgångspunkter

Av skollagen 1 kap. 8 § framgår att alla, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning.

Enligt skollagen 8 kap. 5 § ska barn från ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av situationen i övrigt.

Vidare framgår av skollagen 8 kap. 14–15 §§ när vårdnadshavare har anmält önskemål om förskola med offentlig huvudman ska kommunen erbjuda barnet förskola inom fyra månader. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl har behov av särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola ska skyndsamt erbjudas förskola. Ett barn ska erbjudas plats vid

en förskoleenhet så nära barnets hem som möjligt. Skälig hänsyn ska tas till barnets vårdnadshavares önskemål.

Statens Skolinspektion utövar tillsyn över hur kommunen fullgör sin skyldighet att tillhandahålla plats inom fyra månader, och kan förelägga en kommunal skolhuvudman som inte följer denna bestämmelser att fullgöra sina skyldigheter, ett sådant föreläggande får även förenas med vite.

Från och med 1 juli 2023 har nya regler införts i skollagen som syftar till att få fler barn i förskolan, därav framgår i skollagen 8 kap. 12 a § att hemkommunen genom uppsökande verksamhet ska ta kontakt med vårdnadshavare till barn som inte har en plats i förskola och informera om förskolans syfte och barnets rätt till förskola. Första kontakten ska tas inför hösten det år barnet fyller tre år. Kontakt ska sedan tas inför varje höst och varje vår då barnet inte har en plats i förskola. Sista kontakten ska tas inför våren det år barnet fyller sex år.[1]

Enligt läroplanen för förskola (Lpfö 18), framgår att förskolan ingår i skolväsendet och att utbildningen i förskolan ska planeras och genomföras på ett sådant sätt så att den främjar barnens utveckling, hälsa och välbefinnande. Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i barnkonventionen. Av läroplanen framgår vidare att miljön i förskolan ska erbjuda alla barn varierade aktiviteter i olika sammanhang och att barnen ska kunna växla mellan olika aktiviteter under dagen, både utomhus och inomhus och i varierande miljöer. [2]

Sedan 1 januari 2020 är FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, en del av svensk lag. I skollagens 1 kap. 10 § återfinns barnkonventionens grundprinciper. I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.[3]

Kommunala mål och beslut att ta hänsyn till

Kommunfullmäktiges inriktningsmål att ”*Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050*” och att

[1] Skollag (2010:800) | Sveriges riksdag (riksdagen.se) (2024-09-29)
[2] Läroplan (Lpfö 18) för förskolan - Skolverket (2024-09-29)
[3] Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (riksdagen.se) (2024-09-29)

”*Umeå ska vara klimatneutralt 2040*” påverkar Umeå kommuns planering och struktur av förskoleplatser.[4]

Ett av kommunens miljömål som påverkar förvaltningens förslag på en hållbar förskolestruktur är ”*år 2025 är andelen resor med kollektivtrafik, cykel eller till fots tillsammans minst 65 procent av alla resor för boende inom Umeå tätort*”.[5]

I Umeå kommuns lokalförsörjningsdirektiv gällande nyanskaffning eller ombyggnad av fastigheter anges bland annat att produktiva och effektiva lokaler ska åstadkommas för kommunens verksamheter. Kommunen skall, om inte synnerliga skäl föreligger, initialt alltid bygga och förvalta de fastigheter som man långsiktigt avser att använda i den kommunala verksamheten. [6]

Inom Umeå kommun, finns ett beslutat lokalfunktionsprogram. Funktionsprogrammet för förskolan beskriver ändamålsenliga lokaler och utemiljöer framtaget i ett övergripande samarbete mellan För- och grundskolan, Fastighet, Miljö- och hälsoskydd, Städservice och Måltidsservice.[7] Syftet med funktionsprogrammet är att skapa likvärdiga och kvalitativa förskolemiljöer för alla barn. Ett barnfokus och en god arbetsmiljö för personal ska genomsyra utformningen av förskolor. Funktionsprogrammet utgår från gällande lagstiftning. Lokalerna ska främja att förskolans mål utifrån gällande styrdokument uppfylls. Vid nybyggnation av förskola planeras varje avdelning kunna ta emot 17 barn, för att medge en flexibel barngruppsorganisation. Exempelvis färre barn i grupper med yngre barn och fler i grupper med äldre barn.[8] Vilket kan jämföras med Skolverkets rekommendation om barngruppernas storlek i förskolan. Där riktmärket är 6–12 för barn i åldern 1–3 år respektive, 9–15 för barn i åldern 4–5 år. Rekommendationen ska dock sättas i relation till ett antal andra faktorer så som personalens utbildning och kompetens, personaltäthet, barngruppens sammansättning samt förskolans fysiska miljö.[9]

[4] Kommunens mål - Umeå kommun (umea.se) (2024-09-24)
[5] Miljömål - Umeå kommun (umea.se) Hämtad (2024-09-24)
[6] Umeå kommuns lokalförsörjning, Lokalförsörjningsdirektiv, Beslutat i TN 2003-10-01, KF 2003-12-15, Reviderat i TN §113, 2011-11-24
[7] Beslut av För- och grundskolenämnden den 27 maj 2021. (SK-2021/00213)
[8] Lokalfunktionsprogram - Umeå kommun (umea.se) (2024-09-06)
[9] Skolverket - redovisning av regeringsuppdrag (2024-09-29)

Nuvarande struktur för förskolan i Umeå kommun

Hösten 2024 finns det 89 kommunala förskolor med 374 avdelningar och 6521 platser. Utöver detta finns det även 8 dagbarnvårdare och 1 pedagogisk omsorg som bedrivs i lokal.

Det finns 15 fristående huvudmän som bedriver 19 förskoleverksamheter med 55 avdelningar och 903 platser samt 1 fristående pedagogisk omsorg som bedrivs i lokal.

Det pågår olika projekt med både ombyggnation och nyproduktion av kommunala förskolelokaler.

Placering av förskolor

Tillgång till ändamålsenliga tomter är en faktor som i hög grad påverkar var förskolor kan etableras. Under senare år har större förskolor med minst 6–8 avdelningar prioriterats vilket fått till följd att det varit svårt att hitta lämpliga tomter av rätt storlek.

Enligt Boverket ska det särskilt beaktas friytans storlek, utformning, tillgänglighet och säkerhet samt förutsättningarna för att bedriva ändamålsenlig verksamhet. Ett rimligt mått utifrån antalet barn uppges vara 40 m² friyta per barn i förskolan. [10]

Närhet till lek- och grönområden som komplement till förskolans gård är även det en viktig del att beakta vid val av tomtmark inför att bygga förskola.

Skollagen anger att ett barn ska erbjudas plats vid en förskoleenhet så nära barnets eget hem som möjligt. Någon närmare vägledning i skollag eller andra styrdokument finns inte, mer än att det också anges att skälig hänsyn ska tas till vårdnadshavares önskemål, om plats på förskola.

Att fastställa en faktisk närhetsprincip för hela Umeå kommun är svårt eftersom förutsättningarna inom kommunen är så olika. Att förutsättningarna varierar har bland annat att göra med var det byggs bostäder och vilka slags bostäder som byggs. Det finns områden med både villor, kedjehus och lägenheter, där barnunderlaget är stabilt på lång sikt, att jämföras med ett annat område med enbart villor som inte uppvisar samma långsiktiga stabilitet gällande barnunderlaget. En närhetsprincip, inom rimligt avstånd från hemmet, måste i stället definieras utifrån varje delområdes olika förutsättningar.

Det underlättar för familjers vardagsliv om det finns en geografisk närhet mellan förskola och skola. För mindre enheter finns fördelar med gemensamma skol- och förskolelokaler för

[10] BFS 2015:1 - FRI 1, Boverkets allmänna råd (2015:1) om friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet

exempelvis tillagning av måltider, städning och fastighetsskötsel. Andra fördelar med att förskola och skola delar lokaler är att personal från båda verksamheterna kan samverka, till exempel med gemensamma öppnings- och stängningsavdelningar för förskola och fritidshem.

Hållbart resande är en viktig del i arbetet som ska göra Umeå kommun klimatneutralt år 2040. Därför är det önskvärt att förskolor i hög grad byggs där det finns kollektivtrafik.

Befolkningsprognos

Den senaste befolkningsprognosen för Umeå kommun, P24, visar på en lägre befolkningstillväxt i kommunen än i tidigare prognoser. Det beror framför allt på ett lägre födelsetal, lägre inflyttning från utlandet samt färre omflyttningar inom riket.[11]

I ett kort perspektiv för åren 2024–2027 innebär prognosen att det beräknas bli färre barn under perioden, år 2027 beräknas det finnas cirka 400 barn färre i förskolan än år 2024.

Från år 2028 beräknas antalet barn i förskolan öka igen för att år 2031 vara på samma nivå som år 2023. Antal barn i förskola beräknas mellan åren 2027–2035 öka med cirka 1100 barn.

Detta innebär att det stora underskott av platser som finns i en del områden blir mindre kännbart under att antal år, men behovet av nybyggnation i dessa områden påverkas inte.

Befolkningsprognosen på kommunnivå kan förväntas överensstämma med faktiskt utfall i hög grad men när man tittar på delområdesprognoser kan det vara stora avvikelser. Vissa områden, som exempelvis Ålidhem, där det är stor in- och utflyttning är svåra att prognostisera liksom mindre områden där en enda barnfamilj som flyttar in eller ut kan påverka planeringen i hög grad.

Prognoserna bygger även på ett förväntat byggande som i många fall befinner sig i ett tidigt skede i planeringen och som man i dagsläget inte kan vara säker på kommer att genomföras. Därför, måste viss försiktighet finnas när man tar ställning till behovet i ett visst delområde för att inte dra allt för långtgående slutsatser av den prognos som ligger i slutet av planeringsperioden för denna utredning.

Vanligtvis räknas inte barn under 1 år när behov av förskoleplatser redovisas. I förskolan har barn rätt till plats från 1 års ålder vilket innebär man inte enbart kan utgå från årskullar baserat på de barn som föds första halvan av ett år. Exempelvis kan barn födda januari till

[11] Befolkning och befolkningsprognoser - Umeå kommun (umea.se) (2024-09-29)

och med juni börja i förskolan samtidigt som barn i 6-årsåldern som ska börja förskoleklass nästkommande hösttermin också går kvar.

Andelen barn under 1 år som börjar i förskolan beräknas vara i genomsnitt 50 % av folkbokförda barn i kommunen.

Tabell 1: Källa SCB Befolkningsprognos 2024

Ålder	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0*	603	654	669	695	709	724	740	758	777	784	793	802
1	1 320	1 204	1 306	1 332	1 358	1 383	1 410	1 440	1 472	1 507	1 544	1 557
2	1 426	1 320	1 210	1 305	1 331	1 357	1 382	1 409	1 439	1 471	1 505	1 540
3	1 487	1 424	1 320	1 211	1 303	1 329	1 356	1 381	1 408	1 437	1 469	1 502
4	1 487	1 485	1 426	1 321	1 214	1 304	1 330	1 357	1 382	1 408	1 437	1 469
5	1 474	1 485	1 484	1 425	1 320	1 216	1 304	1 330	1 357	1 382	1 409	1 438
Totalt	7797	7572	7415	7289	7235	7313	7522	7675	7835	7989	8157	8308

* 50 % av barn under 1 år födda januari till och med juni är medräknade

Förändring mellan åren i antal av årsgenomsnitt

Tabell 2: Källa SCB Befolkningsprognos 2024

Ålder	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0*		33	14	13	13	14	16	17	18	13	8	9
1		-7	64	26	26	26	28	31	34	36	25	15
2		-108	-7	60	26	26	26	28	31	33	34	24
3		-83	-106	-9	59	26	26	26	28	31	33	33
4		-31	-82	-106	-8	58	26	26	26	28	30	32
5		5	-30	-82	-104	-8	57	27	26	26	28	30
Totalt	0	-191	-147	-97	10	142	180	155	163	166	158	144

* 50 % av barn under 1 år födda januari till och med juni är medräknade

Förskolans utmaningar

Det är en utmaning att se till att det finns tillräckligt med förskolor som täcker lokalbehoven på kort sikt i alla delar av kommunen. Eftersom barn har rätt till förskola från sin 1-årsdag har kommunen endast prognoser att bygga behovet på och inte som i andra verksamheter,

en faktisk befolkning. Därför är strategiska placeringar viktiga utifrån uppskattningen som görs i befolkningsprognoserna. Utbyggnad av nya, och reinvesteringar i gamla förskolor, utgår alltid från en omfattande kartläggning av behovet både på kort och lång sikt.

Vårdnadshavares val av förskola motsvarar inte alltid kommunens områdesindelning. Cirka 95 % av vårdnadshavarna söker en förskola inom sin stadsdels delområde men det finns även familjer som bor närmare en förskola som ligger i ett angränsande område eller som föredrar en förskola som ligger på vägen till vårdnadshavarnas arbete eller studier.

I maj 2024 hade 68 % av alla placerade barn i Umeå kommun en plats inom sin stadsdels delområde, eller by. Årligen står cirka 400–600 barn i omplaceringskö trots att de har en förskoleplacering. Omplaceringarna beror i hög grad på att de inte har fått plats i inom sin stadsdels delområde och i låg grad på att familjen har flyttat.

För- och grundskolenämnden anger i sin verksamhetsplan för 2024 att en av nämndens utmaningar är behovet av ändamålsenliga lokaler för att möta behovet av plats i förskola och skola. "*Det finns behov av att tillskapa nya förskoleavdelningar i vissa områden i kommunen. Den största utmaningen är att möta vårdnadshavarnas behov av förskoleplatser inom rimligt geografiskt avstånd. […] Flera förskolor och grundskolor är inte tillgänglighetsanpassade och riskerar att inte leva upp till diskrimineringslagens krav på tillgänglighet. Det finns också behov att ersätta tillfälliga lokaler med permanenta lokaler samt bygga om äldre och mindre funktionella lokaler i enlighet med förskolans och grundskolans funktionsprogram".* [12]

Ytterligare en utmaning är att rätten till förskola begränsas av tillgången till en plats både med anledning av *när* och *var* platsen finns tillgänglig. I den statliga utredningen "*Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska*"[13] samt Skolinspektionens rapport "*Huvudmäns och rektorers arbete för kvalitet i undervisning på förskolor i socioekonomiskt svagare områden*"[14] beskrivs att barn med svag socioekonomisk bakgrund är överrepresenterade bland de barn som inte är inskrivna i förskolan och att drygt hälften av dessa barn har utländsk bakgrund. Dessutom deltar den målgruppen barn, om de är inskrivna i förskolan, i lägre grad i verksamheten. Den statliga utredningen resulterade i den lagändring om uppsökande verksamhet som trädde i kraft den 1 juli 2023.[15]

Det finns flera möjliga skäl till att vissa vårdnadshavare väljer att inte ha sina barn i förskola, utöver vårdnadshavares inställning till förskola. Ett av dessa skäl är förskolans geografiska

[12] Verksamhetsplan för- och grundskolenämnden 2024 , s. 17 (2024-09-29)
[13] Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska, s. 106. (SOU 2020:67)
[14] Skolinspektionen, Tematisk kvalitetsgranskning 2023 - Huvudmäns och rektorers arbete för kvalitet i undervisning på förskolor i socioekonomiskt svagare områden
[15] Skollagen 8 kap. 12 a §

tillgänglighet, både att tacka ja till en erbjuden plats och att sedan nyttja den i den utsträckning barnet är i behov av förskola, för barnets egen skull. Vid lång resväg finns det en risk att allmän förskola inte nyttjas och att graden av barnets närvaro i förskolan är låg. Det får i sin tur en negativ inverkan på barnets rätt till förskola och utbildning.

Barns välmående och behov av kontinuitet

Folkhälsomyndigheten rekommenderar att barn ska röra på sig flera gånger om dagen genom exempelvis lek, aktiv transport och utevistelse[16]. För Umeå kommuns förskolebarn handlar resandet till och från förskolan både om att grundlägga goda vanor och möjligheten till vardagsmotion förutom att bidra till en minskad miljöpåverkan. Därför är en placering nära hemmet som medför att de kan ta sig dit på annat sätt än att åka bil både bra för hälsan och bidrar till en bättre miljö.

Att upprätthålla kontinuitet i förskolan är viktigt av flera skäl, särskilt för barnens välmående och utveckling. Barn i förskoleåldern behöver en stabil och förutsägbar miljö för att känna sig trygga. Kontinuitet i förskolan bidrar till att barnen bygger relationer med pedagoger och kamrater, vilket också skapar en känsla av trygghet och tillhörighet. Färre byten av förskola bidrar också till en stabil inlärningsmiljö, där barnen kan bygga vidare på tidigare erfarenheter och kunskaper utan avbrott vilket främjar deras utveckling.

När barn inte får förskoleplats inom sitt delområde finns en risk att vårdnadshavare önskar byta förskola så snart möjlighet till ledig plats på annan förskola ges, vilket ligger till grund för en stor del av de cirka 400–600 omplaceringar som varje år genomförs.

Barnkonsekvensanalys

Inledning

Kommunfullmäktige har sedan 2005 utarbetade riktlinjer för samtliga förvaltningar och nämnders arbete med barnkonsekvensanalys vid beredning och stöd inför beslut i ärenden (KS000833/2004).

En barnkonsekvensanalys ska genomföras inför större beslut som påverkar barn direkt eller indirekt, enskilt eller som grupp. I barnkonventionen återfinns däremot inga formella krav på

[16] Rekommendationer för fysisk aktivitet och stillasittande — Folkhälsomyndigheten (folkhalsomyndigheten.se) (2024-09-04)

hur en barnkonsekvensanalys ska se ut, eller krav på en formell process för att fastställa barnets bästa.[17]

En barnkonsekvensanalys innebär en prövning av barnets bästa. De fyra grundläggande principerna i Barnkonventionen som är vägledande är artiklarna 2, 3, 6 och 12. Varje princip har en självständig betydelse, och ska vara vägledande vid tolkning och tillämpning av övriga bestämmelser i barnkonventionen. Denna barnkonsekvensanalys har också utgått från artikel 28.

> **Artikel 2**: *Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.*
> **Artikel 3**: *Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa.*
> **Artikel 6***: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.*
> **Artikel 12**: *Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.*
> **Artikel 28:** *Alla barn har rätt till utbildning.*

I skollagens portalparagraf 1 kap. 10 § framgår att särskild hänsyn ska tas till barnets bästa, vilket utgår från barnkonventionen.

> **Särskild hänsyn till barnets bästa**
>
> ***10 §*** *I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.*

Den som fattar ett beslut som rör barn behöver kunna visa att barnets bästa har beaktats och på vilka grunder beslutet har fattats. En barnkonsekvensanalys gör det möjligt att bedöma vilka konsekvenser ett visst beslut får för det enskilda barnet eller för en grupp av barn, för att utifrån dessa kunna bedöma vad som är barns bästa i en viss situation. Barnets bästa måste utredas och bedömas på olika sätt beroende på vad frågan gäller.

[17] Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (riksdagen.se) (2024-09-29)

Analys och prövning samt bedömning av förslag om en hållbar förskolestruktur

Denna barnkonsekvensanalys utgör tillsammans med förslaget om en hållbar förskolestruktur i Umeå kommun, det underlag som för- och grundskolenämnden har att ta ställning till inför beslut. Det är en stor grupp av barn som berörs av detta förslag på en generell nivå.

På grund av förskolebarns unga ålder har barnens åsikter inte inhämtats, det får dock förstås att det ligger i vårdnadshavarnas intresse att ges möjlighet till en plats på en förskola nära hemmet, vilket också framgår av skollagens bestämmelser.

Närhetsprincipen utifrån barnets bästa

Det finns inte någon definition av vad närhetsprincipen betyder rent juridiskt. I skollagen framkommer närhetsprincipen främst i frågor som handlar om skolplacering, som utöver valfrihetsprincipen innebär att vårdnadshavare ges möjlighet till en skola nära hemmet, för att underlätta barnet eller elevens närhet till skolan. Motsvarande princip kan därmed också göras gällande för utgångspunkten om en förskoleplats nära hemmet, om inte vårdnadshavare väljer annan förskola. I utredningen utgår utbildningsförvaltningen från bedömningen att närhetsprincipen kan tolkas som barnets bästa, för den berörda gruppen barn i denna utredning.

Att dela in Umeå kommun i geografiska planeringsområden skapar goda förutsättningar för att barn ska kunna få sin förskoleplacering inom rimligt avstånd från hemmet. I dagsläget ansöker 95 % av vårdnadshavarna om en plats inom sin stadsdelsområde. Behovet av förskoleplatser bör då kunna tillgodoses inom mindre geografiska områden än vad som är gällande idag när hela kommunen är ett placeringsområde. Förslaget kommer således innebära att antalet omplaceringar motsvarande cirka 400–600 stycken minskar.

Genom att förskoleplats erbjuds nära hemmet minskar risken för att vårdnadshavare väljer bort barns delaktighet i utbildningen som förskolan erbjuder, på grund av att avståndet upplevs för långt mellan hemmet och förskolans placering. Geografiska planeringsområden främjar då artikel 28 i barnkonventionen, om barnets rätt till utbildning.

Geografisk närhet till förskolan möjliggör även att barn tillsammans med sina vårdnadshavare själva kan promenera eller cykla till förskolan vilket bidrar till att tillgodose barnets behov av fysisk aktivitet och främja goda vanor för framtiden.

Kontinuitet utifrån barnets bästa

En ökad tillgänglighet av förskoleplatser i barnets närområde innebär stora fördelar för gruppen barn som berörs av detta förslag.

Finns det tillräckligt med platser tillgänglig nära hemmet när vårdnadshavare anmält behov av förskoleplats för sitt barn, minskar risken för byte av förskola efter en viss tid beroende på kön till önskad förskola. Det ökar möjligheten till att barnet direkt får en större kontinuitet i sin förskolevistelse. Det får i detta förslag utgås från att barnets bästa är att minimera antalet byten av förskola utifrån barnets behov av trygghet och möjlighet att ta del av utbildningen förskolan erbjuder.

När ett barn börjar på förskolan är det viktigt med trygghet, för barnet att vistas i en välbekant miljö med kända pedagoger och barn i barngruppen. Detta är extra viktigt för barn med särskilda behov. Att inte behöva byta förskola innebär att barnet ges bättre möjlighet att utveckla djupare relationer med pedagogerna och andra barn. Dessa relationer är viktiga för barnens sociala utveckling. Pedagoger som lärt känna barnen kan bättre anpassa undervisningen och omsorgen utifrån varje barns individuella behov och förutsättningar, vilket bidrar till en stabil inlärningsmiljö. Detta innebär i sin tur att barnen kan bygga vidare på tidigare erfarenheter och kunskaper utan avbrott för byte av förskola, vilket främjar deras kognitiva utveckling. Kontinuitet underlättar också samarbetet mellan vårdnadshavare och förskolans pedagoger, som är en mycket viktig utgångspunkt för att stödja barnets utveckling och välmående under tiden i förskolan. En kontinuitet i barngruppen vid en förskola är positivt för samtliga barn, men underlättar också och ger förutsättningar för en stabil och långsiktig planering av personal som arbetar vid aktuell förskola, eller inom det område förskolan är belägen.

Vid byte av förskola, kan det för barnet innebära att otrygghet uppstår inför det okända, ny förskolemiljö, nya pedagoger och nya kamrater. Att skapa nya relationer kan vara utmanande och tar tid, detta gäller särskilt barn som är blyga eller av andra orsaker behöver längre tid på sig att sätta sig in i nya lärmiljöer och sammanhang. I detta ingår att barnet också behöver anpassa sig till nya rutiner, vid byte av förskola eftersom varje förskola har sina rutiner och förväntningar som utbildningen utgår ifrån.

Byte av förskola behöver dock inte enbart vara negativt sett till ett barns bästa på individnivå, då det kan finnas förklarliga skäl till behov av byte av förskola, annat än att förskolan ligger i ett område långt ifrån hemmet. Byte av förskola innebär också att barnet utvecklar sin anpassningsförmåga, genom att möta nya miljöer, pedagoger och andra barn lär sig barnet att hantera förändringar. Då det ytterst är vårdnadshavares som beslutar om

byte av förskola för sitt barn, går denna analys inte djupare in i barnets bästa på individnivå utifrån det förslag som är aktuellt avseende en hållbar förskolestruktur.

I detta resonemang är det viktigt att komma ihåg att det är vårdnadshavare som ansöker om plats vid förskola och även vårdnadshavare som beslutar om eventuellt byte av förskoleplats för sitt barn, möjligheten till byte beror på aktuell kö, lediga platser och andra vårdnadshavare och barns rätt till en plats så nära hemmet som möjligt inom fyra månader. Värt att beakta är också att det innebär att barnet ska kunna börja vid en förskola inom fyra månader, inte att ”erbjudande” ges om plats inom fyra månader, men avser plats längre fram i tiden. När vårdnadshavare fått plats vid förskola och tackat ja till platsen, behålls den tills vårdnadshavare beslutar om annat. Kommunen saknar således rätten att byta eller flytta redan erhållna platser från en aktuell tid och förskola för aktuellt barn och vårdnadshavare.

För den mindre grupp barn som idag inte är inskriven i den utbildning som förskolan erbjuder, varpå kommunen bedriver en uppsökande verksamhet, genom att kontakta vårdnadshavare med erbjudan om plats i förskola samt information om förskolans syfte och barnets rätt till förskola, får det antas att sannolikheten att tacka ja, föreligger om plats finns i förskola nära hemmet. Detta gör att förslaget om områdesindelning även fångar upp barn vars vårdnadshavare, exempelvis tackar nej till förskola, på grund av långt avstånd, utan möjlighet till kollektivtrafik, bil eller liknande. Dessa barn, om än det är en liten grupp av barn i Umeå kommun, skulle därmed ges möjlighet att i högre grad ta del av utbildningen som förskolan erbjuder. Vilket får bedömas vara i enlighet med barnets bästa.

Bedömning efter prövning av barnets bästa inför förslag om en hållbar förskolestruktur

Utbildningsförvaltningen bedömer att förslaget för den stora gruppen barn på generell nivå i kommunen som berörs av förslaget om en hållbar förskolestruktur är positivt, men det kan inte uteslutas att det *kan* finnas enskilda barn som kan påverkas negativt. Detta utifrån att det ytterst är vårdnadshavares önskemål och val om plats på förskola, som direkt påverkas av val av bosättning. Vilket utbildningsförvaltningen eller för- och grundskolenämnden i kommunen inte direkt kan påverka. Denna barnkonsekvensanalys kan således inte fastställa eller bedöma barnets bästa på enskild nivå.

Prövningen som genomförts utifrån förslaget har innefattat barnkonventionens fyra grundprinciper och även alla barns rätt till utbildning inom förskola, där närhetsprincipen och kontinuitet i förskolan ingår och bedömts utifrån barnets bästa.

Förslaget till en hållbar förskolestruktur utifrån en områdesindelning minskar kön av antalet barn till förskolorna och reducerar antalet omplaceringar som innebär att barn behöver byta förskola, utifrån att plats inte kunnat erbjudas i närheten av hemmet.

Vidare tillgodoser förslaget en möjlighet till långsiktig planering av förskoleplatser som är till fördel för den stora gruppen barn som berörs direkt och indirekt genom vårdnadshavares val av bosättning, och förskola, i nuläget och på längre sikt. I förslaget omfattas även barn som för närvarande inte är inskrivna i förskolan, men som ges erbjudande om plats i förskolan utifrån den uppsökande verksamheten.

Avslutningsvis bör denna barnkonsekvensanalys kunna ligga till grund för bedömningen av barnets bästa som utgångpunkt inför det beslut som för- och grundskolenämnden står inför, gällande beslut om en hållbar förskolestruktur, efter utbildningsförvaltningens utredning samt att barnkonventionens krav därmed är uppfyllda och att särskild hänsyn tagits till barnets bästa.

Även de lagkrav som utbildningsförvaltningen och nämnden har gällande att skälig hänsyn ska tas till vårdnadshavares önskemål om en plats vid en förskola nära hemmet och garantin om en plats vid en förskola inom fyra månader, bedöms vara uppfyllda utifrån förslag om en hållbar förskolestruktur.

Del 2 – Utredning för en långsiktig planering av förskoleplatser i Umeå kommun

Förskoleplatser som behöver ersättas eller avvecklas

Kommunen har ett stort behov av att ersätta eller avveckla en del av nuvarande förskolelokaler. De platser som behöver ersättas består av förskolor med tillfälliga lokaler så som paviljonger eller andra lokaler som tagits i bruk när akuta behov uppstått, platser i förhyrda lokaler, förskolor med 1–2 avdelningar som inte är resurseffektiva eller fullt anpassade till förskola samt lokaler som av andra skäl behöver avvecklas.

Se tabell nedan där vissa lokaler kan avvecklas när det inte längre finns behov av platserna.

Förskola/ped. omsorg	Område	Kommentar	Avd.	Platser
Glaciären	Norra	Förhyrd	8	136
Snöflingan	Centrum Haga Berghem	Tillfälligt bygglov	4	60
Tallkotten	Centrum Haga Berghem	2-avdelningsförskola	2	35
Reveljen	Centrum Haga Berghem	En avdelning, ej fullt funktionell	1	14
Laxen	Centrum Haga Berghem	Förhyrd lokal	1	17
Kungsgården	Västra	Ersätts med ny förskola 8 avd.	5	85
Linnéan	Västra	Äldre paviljong, ej fullt funktionell	1	14
Västangård	Västra	Förhyrd	4	78
Plommonet	Södra	Tillfälligt bygglov	4	60
Häradsdomaren	Södra	Förhyrd	4	60
Svidjan	Södra	1-avdelningsförskola	1	18
Ängsgården	Södra	2-avdelningsförskola i två fristående villor	2	31
Linjalen	Södra	2-avdelningsförskola	2	38
Yttersjö förskola	Södra Landsbygd	Äldre paviljonger ej fullt funktionella	3	54
Stöcke	Södra landsbygd	Tillfälligt bygglov	2	30
Korallen	Sörmjöle	3-avdelningsförskola, ej fullt funktionella lokaler	3	45
Paletten	Hörnefors	Tillfälligt bygglov	1	15
Sandgärdan	Hörnefors	2-avdelningsförskola	2	36
Slanten	Östra	Enbart för tillfälliga evakueringar	4	72
Växthuset	Östra	Regionens optionsrätt	4	69

Brännan	Östra	Tillfälligt anpassade paviljonger	2	31
Tränset	Östra	1-avdelningförskola	1	12
Sandvik	Holmsund-Obbola	Tillfälliga lokaler i Sandviksskolan, ej fullt funktionella	7	103
Fristående förskolor och pedagogisk omsorg		19 förskolor, 1 pedagogisk omsorg i lokal	(56)	(915)
Kommunal pedagogisk omsorg	Hörnefors, Hissjö, Tavelsjö	8 dagbarnvårdare	(3)	(45)
Kommunal pedagogisk omsorg	Rödåsel	1 pedagogisk omsorg i lokal	2	34
Summa			**70 (129)**	**1263 (2223)**

Värt att beakta är också att de förskoleplatser som finns för barn i kommunen hos fristående huvudmän som har godkännande att bedriva förskoleverksamhet. Den fristående huvudmannen ska vid avveckling av verksamhet meddela kommunen detta sex månader före verksamheten planeras upphöra. Det innebär då ett ansvar enligt skollagen för kommunen att erbjuda och tillhandahålla platser för samtliga barn som varit inskriven i den fristående verksamheten.
Detta innebär att kommunen behöver ha beredskap för att ta emot barn från fristående förskolor som avvecklas. Även om en fristående huvudman ska meddela 6 månader före planerad avveckling av förskoleverksamheten, kan det också finnas tillfällen då en fristående huvudman behöver eller kan tvingas avveckla och upphöra med verksamheten, utifrån andra bestämmelser i skollagen gällande huvudmannens ägar- och ledningskrets exempelvis. Därav bedriver kommunen regelbundet tillsyn av samtliga fristående huvudmäns verksamheter samt pedagogisk omsorg, och har en nära dialog med återkommande informations- och dialogmöten för samråd.

Behov att tillskapa fler förskoleplatser år 2024–2035

I behovet av fler förskoleplatser ingår förskolor som finns i nuvarande investeringsplan, men som inte är påbörjade. Mariedal och Kungsgårdens förskolor finns inte med i tabellen eftersom de är under byggnation. Förskolor som måste ersättas, exempelvis tillfälliga paviljonger ingår, liksom behov enligt befolkningsprognosen. Andra behov av att ersätta befintliga förskolor har tagits mindre hänsyn till.
Behovet tar hänsyn till överskott av platser i närliggande planeringsområden enligt föreslagen områdesindelning som innehåller 10 områden.

Område	**Delområde**	**Antal avd.** (behov perioden)	**Antal platser** (behov perioden)
Sävar - Holmön	Bodbyn	0	0
	Botsmark	0	0
	Sävar	1	22
	Täfteå	0	0
Norra området	Ersmark	4	53
	Ersboda Västra	0	0
	Ersboda Östra	0	0
	Mariedal, inkl. ny förskola	0	0
	Marieberg	0	0
	Mariehem, Olofsdal ersätter Glaciären	8	136
	Nydalahöjd	0	0
Centrum – Haga - Berghem	Berghem, ersätter Snöflingan	1	16
	Sandbacka	0	0
	Haga	0	0
	Öst på stan Centrum, ersätter Laxen	4	69
	Väst på stan	0	0
Västra området	Grubbe, ersätta 1 avd. på Linnéan	2	35
	Rödäng - Västerslätt	0	0
	Backen - Umedalen	0	0
Västra landsbygd	Brännland	5	78
	Överboda	0	1
	Sörfors	2	31
	Hissjö	0	0
	Tavelsjö, ersätter 4 avd. på nuvarande förskola	8	138
	Flurkmark	0	0
	Rödåsel, ersätter pedagogisk omsorg i lokal	2	24
Södra området	Röbäck, ersätter Svidjan samt tillväxt	6	102
	Böleäng – Västteg Aspgärdan, ersätter Plommonet och Häradsdomaren	6	102
	Östteg - Ön, tillväxt	6	102
Södra landsbygd	Kasamark-Yttersjö, ersätter nuvarande förskolor samt tillväxt	8	102
	Stöcke, ersätter 2 avd. Paviljong samt tillväxt	6	102
	Stöcksjö, ersätter 4 avd. nuvarande	6	102
Hörnefors	Hörnefors, ersätter 1 avd. paviljong	1	17
	Sörmjöle	6	102
Östra området	Carlshem	0	0
	Sofiehem	0	0

	Ålidhem, ersätter Växthuset och Slanten	2	28
	Tomtebo	0	0
	Tavleliden	0	0
	Tomtebo strand, tillväxt	6	102
	Innertavle – Yttertavle, ersätter nuvarande förskolor	4	68
Holmsund - Obbola	Holmsund, ersätter delar av Sandvik	4	68
	Storsjö, ersätta paviljong	1	17
	Obbola	1	17
Summa		**100**	**1634**

Investeringsbudget 2025 och investeringsplan 2026–2028

Objekt i investeringsplanen kan ändras om förändringar i befolkningsprognoser eller andra omständigheter kräver justering av prioriteringar.

Förskola/ped. omsorg	Område	Avd.	Platser	Status	Summa 2025 – 2028
Förskolan Aspgärdan	Södra	6	102	Ej påbörjad	62 100
Förskolan Metallurgen	Östra	8	136	Påbörjad/pausad	10 000
Förskolan Innertavle	Östra	4	68	Ej påbörjad	41 400
Förskolan Kungsgården	Västra	8	136	Påbörjad	20 575
Förskolan Rödåsel	Västra landsbygd	2	34	Påbörjad	9 500
Förskolan Lövö	Holmsund	4	68	Påbörjad	23 900
Förskolan Storsjö	Holmsund	1	17	Ej påbörjad	9 500
Förskolan Olofsdal	Norra	8	136	Ej påbörjad	10 000
Förskolan Mariedal	Norra	6	102	Påbörjad	5 013
Förskola Stöcke	Södra	6	102	Ej påbörjad	62 100
Förskola Hörnefors	Hörnefors	4	68	Ej påbörjad	39 400
Förskola Tomtebo Strand	Östra	6	102	Ej påbörjad	62 100
Förskolestruktur	16 avdelningar i bland annat Sörmjöle, Stöcke, Yttersjö, Tavelsjö och Brännland	16	272	Ej påbörjade	65 500
Summa		**79**	**1343**		

Sammanfattande diskussion utifrån behov av fler platser, utveckling och investeringar

Förskoleplatser som behöver ersättas eller avvecklas uppgår till 1263 kommunala platser under perioden år 2024–2035. Av dessa utgör några förhyrningar som idag är funktionella och kan fortsätta förhyras om inte fastighetsägaren har andra avsikter med sina lokaler, det vill säga det innebär ett visst risktagande med att inte äga sina egna lokaler.

Vissa tillfälliga lokaler behöver inte ersättas men det stora flertalet behöver ersättas utifrån att de ligger i områden där efterfrågan och behovet av förskoleplats kommer fortsatt vara stort under hela perioden år 2024–2035. Tillväxten uppgår under perioden år 2024–2035 till 511 barn. Det innebär att tillväxt samt behov av att ersätta lokaler uppgår till 1774 kommunala platser.

Det behov av tillskapande av platser som finns under denna period beror på ett flertal faktorer som påverkar varandra men även samspelar med varandra. Några exempel är, befolkningsprognos, geografisk befolkningsutveckling, var det finns mark att bygga förskolor på, kommunala beslut kring nya bostadsområden, förändrade beteenden hos vårdnadshavare gällande var förskoleplatser efterfrågas, vilka objekt och områden som prioriteras i kommunen, möjligheter att förlänga hyresavtal, om fristående aktörer avslutar sin verksamhet, om pedagogisk omsorg avslutar sin verksamhet osv.

Beroende på vad framtida befolkningsprognoser visar, kan Umeå kommun behöva bygga fler avdelningar än vad som angetts i ett specifikt område. Kommunen behöver även räkna med större etableringar av bostadsområden som inte finns i befolkningsprognosen, blir dessa försenade eller inte blir av alls, förskjuts byggnationer tills dess att ett långsiktigt behov finns. Tillskapandet av nya platser uppgår till 1634 inklusive tillväxt baserat på befolkningsprognosen. Det innebär att under perioden år 2024–2035 minskas antalet platser med 140 jämfört med nuläget 2024, trots tillväxt.

I nuvarande investeringsplan år 2025–2028 ligger investeringsmedel motsvarande 1343 förskoleplatser, eller cirka 79 avdelningar. Per år innebär det ett tillskapande av cirka 20 avdelningar/år. Det innebär att under åren 2029–2035 skulle det behövas ytterligare investeringsmedel motsvarande 291 förskoleplatser eller cirka 21 avdelningar. Det motsvarar totalt under perioden 2024–2035 att det behöver byggas cirka 9 avdelningar per år.

Befolkningsprognosen har förändrats vilket innebär att det blir en förskjutning och minskning av tillväxten, men fortsatt behöver ersättning ske av tillfälliga lokaler i områden där hög efterfrågan finns. Det behövs även ett visst överskott av platser för att möjliggöra

renoveringar av befintliga förskolelokaler samt en viss beredskap inför oförutsedda händelser.

Oavsett hur kommunen planerar för förskoleutbyggnad är det vårdnadshavarna som väljer plats vid en förskola. Vårdnadshavare prioriterar i hög grad närhet, det vill säga i de flesta fall söker de plats inom sitt närområde. Det framgår av deras önskemål om förskola i samband med ansökan.

Med en långsiktig planering av förskoleutbyggnad, kan vårdnadshavare i högre grad få plats nära hemmet eller i närliggande områden. Kortare resvägar bidrar till färre omplaceringar vilket gör att barnens behov av kontinuitet och trygghet tillgodoses, vilket även får anses utgöra barnens bästa.

Beräkning av kapacitet

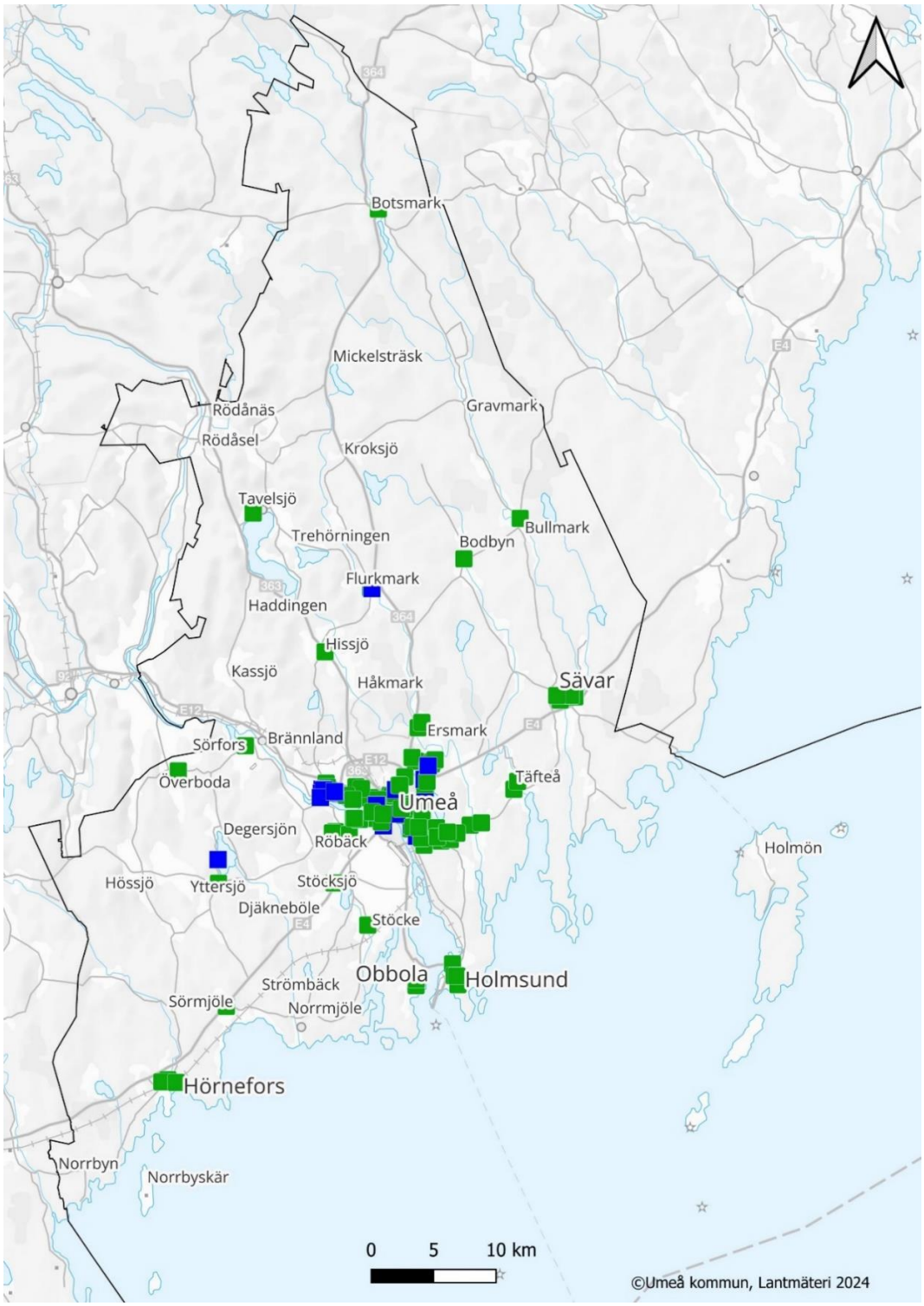
Beräkning av en förskolas kapacitet genomförs i två steg;

1. Förskolans barnyta, det är ytor där barnen vistas (inkl. hall, torkrum, hygienutrymmen) utifrån beslutat funktionsprogram för förskolan. Vilket motsvarar 7,7 m²/barn, hänsyn tas även i viss mån till ventilation, antal rum, genomgång och annat som kan påverka tillgängligheten.
2. Behovet av platser i delområdet under aktuellt läsår. Eftersträvansvärt är en likvärdig fördelning av platserna mellan områdets förskolor utifrån barn per avdelning i genomsnitt. Hänsyn tas till syskonförtur så att syskon i kö får plats på samma förskola, samt barnens ålder. Detta innebär att en förskola inte alltid kan ta emot så många barn, som ytan är beräknad för, eftersom åldersstrukturen ibland innebär att grupperna behöver ha färre barn.
   Det genomsnittliga antalet barn per avdelning beräknas utifrån en jämn åldersfördelning mellan barn 1–5 år. Nya förskolor och tillfälliga avdelningar har till övervägande del 1–2-åringar. Det innebär att det inte är möjligt att ha lika många barn per avdelning som en etablerad förskola.

Läsåret 2024/25 beräknas att ingen förskola ska överstiga 18 barn per avdelning i genomsnitt och att eftersträva 16–17 barn per avdelning i genomsnitt där det är möjligt. För att möjliggöra detta ökas barnantalet på flertalet förskolor under vårterminen samt att tillfälliga avdelningar tas i bruk.

Behov om- och utbyggnad

Behov av förskoleplatser beskrivs nedan dels utifrån delområdets eget behov, dels utifrån behoven i planeringsområdena. Till varje område finns ett av Umeå kommun definierade nyckelkodsområden, se Kartor - Umeå kommun (umea.se). Grön kvadrat motsvarar kommunal förskola och blå kvadrat motsvarar fristående förskola.

Sävar - Holmön

Delområde	**Förskola**	**Antal befintliga platser** (max. 18 barn per avd. i genomsnitt)	**Antal platser som behöver eller önskas ersättas**	**Behov av platser - 94 % behov 2024 – 2035**	**Behov av nya platser 2024 – 2035 (minus=överskott)**	**Behov eller åtgärd**
Botsmark	Botsmark	18	0	22	4	Ej behov
Bodbyn-Bullmark	Myrstacken	54	0	60	-28	Renovering av förskolan Myrstacken
	Bullmark	34	0			Ej behov
Sävar-Holmön	Granbacken	90	0	319	31	Ej behov
	Slöjdaren	54	0			Återställa kök
	Gungan	81	-9			Återställa till fyra avdelningar och kök
	Solen	72	0			Ej behov förutom kök
	Ny förskola					Avsätta tomtmark 4–6 avd.
Täfteå	Fyren	90	0	122	-22	Ej behov förutom kök
	Marinan	54	0			Ej behov

Norra området

Delområde	**Förskola**	**Antal befintliga platser**	**Antal platser som behöver eller önskas ersättas**	**Behov av platser - 94 % behov 2024 – 2035**	**Behov av nya platser 2024 – 2035,**	**Behov eller åtgärd**
Ersmark	Tvillingen	90	0	215	53	Ej behov
	Ersmark	72	0			Ej behov
	Ny förskola	0	0			Avsätta tomtmark

						för 1–2 förskolor
Ersboda V	Ersdungen	72	0	118	-58	Ej behov
	Måttet	72	0			Ej behov
Ersboda Ö-Ersboda mellersta	Karet	72	0	292		Ej behov
	Pilbacken	72	-0			Ej behov
	Måttet	90	0			Ej behov
	Smöret	90	0			Ej behov
Marieberg	Älgen	78	0	69	-134 Exklusive avdelningar för minoriteter	Ej behov
Mariedal	Mariedal från 2025	102	0	72		Under produktion
Mariehem	Ejderdunet	72	0	281		Ej behov
	Mariehem	90	0			Ej behov
	Nordstjärnan	72	0			Ej behov
	Språkförskolan	120	0			Ej behov
Nydalahöjd	Glaciären	80	0	28		Förhyrd

Centrum Haga Berghem

Delområde	Förskola	Antal befintliga platser	Antal platser som behöver eller önskas ersättas	Behov av platser - 94 % behov 2024 – 2035	Behov av nya platser 2024 – 2035	Behov eller åtgärd
Berghem	Berghem	100	0	188	16	Begära tomtmark på Hamrins-berget 4–6 avd.
	Morgonstjärnan	72	0			
	Snöflingan	60	60			Avveckla
Sandbacka	Sandbacken	90	0	175	-44	Ej behov
	Stengärdan	68	0			Ej behov
	Tallkotten	35	0			Ev. avveckling, se Haga
	Karlavagnen Haga	26	0			Ej behov
Haga	Haga	90	0	149	-58 Exklusive hörsel- och	Ej behov
	Haga hörsel	12	0			Utreda behov
	Reveljen	45	0			Ej behov

	Reveljen allergi	14	0		allergi-avdelning	Utreda behov
	Sanda	72	0			Ej behov
Centrum	Saknar förskola			72	72	Utreda behov
Öst på stan	Laxen	17	17	225	1	Förhyrd, avveckla
	Rosendal	105	0			Ej behov
	Uven	54	0			Ej behov
	Östermalm	35	0			Utreda
	Duvan	30	0			Ej behov
Väst på stan	Hedlunda	108	0	201	-107	Ej behov
	Klumpen	54	0			Ej behov
	Smeden	72	0			Ej behov. Utreda utbyggnad.
	Barnabo	34	0			Ej behov
	Uno	40	0			Ej behov

Västra området

Delområde	**Förskola**	**Antal befintliga platser**	**Antal platser som behöver eller önskas ersättas**	**Behov av platser - 94 % behov 2024 – 2035**	**Behov av nya platser 2024 – 2035**	**Behov eller åtgärd**
Grubbe	Kungsgården från 2025	136	0	320	146	Begära tomt för ny förskola 4 avdelningar. Avveckla en paviljong.
	Linnéan	103	14			
Rödäng-Västerslätt	Gitarren	54	0	98	-46	Ej behov
	Kornetten	90	0			Ej behov
Backen-Umedalen	Missionären	72	0	301	-50 Exklusive fristående förskolor, Löftet, Rosen, Solgården och Solrosen	Ej behov
	Prosten	72	0			Ej behov
	Västangård	72	0			Förhyrd
	Biskopen	76	0			Ej behov
	Fjärilen	35	0			Ej behov
	Löftet	40	0			Ej behov
	Pratbubblan	24	0			Ej behov
	Rosen	30	0			Ej behov

	Solgården	44	0			Ej behov
	Solrosen	49	0			Ej behov

Västra landsbygd

Delområde	Förskola	Antal befintliga platser	Antal platser som behöver eller önskas ersättas	Behov av platser - 94 % behov 2024 – 2035	Behov av nya platser 2024 – 2035	Behov eller åtgärd
Brännland	Saknar förskola	0	0	78	78	Utreda 4 avdelningar
Överboda	Överboda	36	0	37	-1	Ej behov
Sörfors	Sörfors	54	0	85	31	Utreda 1–2 ytterligare avdelning
Hissjö	Pluto	36	0	57	1	Utreda ny förskola 4 - 6 avdelningar i samband med Tavelsjö.
	Pedagogisk omsorg	20	0			
Tavelsjö	Tavelsjö	72	36	138	102	2–4 avdelningar lämnas till skolan
	Pedagogisk omsorg	5	5			
	Ny förskola	0	0			Ny förskola 6–8 avdelningar planeras
Flurkmark	Flurkmark	28	0	56	0	Ej behov.
	Stjärnflockan	30	0			
Rödåsel	Pedagogisk omsorg	34	36	24	0	
	Ny förskola	0	0		24	2 avdelningar planeras

Södra området

Delområde	Förskola	Antal befintliga platser	Antal platser som behöver eller önskas ersättas	Behov av platser - 94 % behov 2024 – 2035	Behov av nya platser 2024 – 2035	Behov eller åtgärd
Röbäck	Kragen	54	0	246	102	Planera för 2 nya förskolor i nytt område
	Luvan	90	0			
	Svidjan	18	18			Avvecklas. Tillfällig lokal som skolan har behov av att återta
Böleäng	Ängsgården	32	0	207	-41	Utreda ev. avveckling
	Fröhuset	72	0			Ej behov
	Plommonet	60	60			Avvecklas
	Böle	144	0			Inget behov
Västteg	Linjalen	36		138	61	Utreda ev. avveckling
	Målaren	51				Inget behov
	Härads-domaren, tillfällig	60 ingår inte i prognos	60			Förhyrd begränsad tid
	Aspgärdan					Ny förskola 6 avd. planeras
Östteg - Ön	Rymden	138	0	264	26 Exklusive Rymden språk	Ej behov
	Rymden språk	6	0			Utreda behovet
	Karlavagnen Teg	100	0			Ej behov
	Ön	0				Ny förskola 6 avd. 2032

Södra landsbygd

Delområde	Förskola	Antal befintliga platser	Antal platser som behöver eller önskas ersättas	Behov av platser - 94 % behov 2024 – 2035	Behov av nya platser 2024 – 2035	Behov eller åtgärd
Kasamark/ Yttersjö	Yttersjö	54	54	138	84	Ny förskola 8 avd.
	Solgläntan	28	0			Verksamheten upphör 31/12 2024.
Stöcke	Stöcke permanent	72	0	168	96	Ny förskola 6 avd. planeras.
	Stöcke paviljonger	30	30			Avvecklas
	Kotten – pedagogisk omsorg	15	15			Beslut FGN ej bedriva ped.oms. i lokal.
Stöcksjö	Stöcksjö	72	0	98	26	Utreda utbyggnad 2 avd. alternativt ersätta nuvarande förskola men ny förskola 6 avd.

Hörnefors

Delområde	Förskola	Antal befintliga platser	Antal platser som behöver eller önskas ersättas	Behov av platser - 94 % behov 2024 – 2035	Behov av nya platser 2024 – 2035	Behov eller åtgärd
Hörnefors	Paletten	87	15	213	58	Medel för ny förskola 4 avd. finns
	Sandgärdan	36	36			
	Eriksdal	68	0			

						avsatta. Utreda behovet.
	Pedagogisk omsorg	15	0			
Sörmjöle	Korallen	46	46	86	86	Ny förskola 6 avdelningar. Nuvarande förskola avvecklas.

Östra området

Del-område	Förskola	Antal befintliga platser	Antal platser som behöver eller önskas ersättas	Behov av platser - 94 % behov 2024 – 2035	Behov av nya platser 2024 – 2035	Behov eller åtgärd
Carlshem	Grönstenen	104	0	182	6	Ej behov
	Stengången	72	0			
Sofiehem	Dungen	36	0	126	-111	Ej behov
	Lundagård	180	0			Ej behov
	Karlavagnen	21	0			Ej behov
Ålidhem	Slanten	72	72	253	139	Evakuerings-förskola
	Tanden	54	0			Utreda behov.
	Professorn	60	0			
	Växthuset	69	69			Avvecklas
Tomtebo	Bergatrollet	96	0	429	-13	Ej behov
	Tomtebo-gård	64	0			Ej behov
	Skattelden	108	0			Ej behov
	Blåkulla	72	0			Ej behov
	Kålmasken	102	0			Ej behov
Tavleliden	Kompassen	108	0	70	-140	Ej behov
	Teleskopet	102	0			Ej behov
Tomtebo Strand	Ingen förskola	0	0	51	51	Ny förskola 4–6 avd. 2032
Innertavle-Yttertavle	Brännan	31	31	118	118	Ny förskola 4–6 avdelningar
	Tränset	12	12			

						2029, ersätter nuvarande.

Holmsund - Obbola

Del-område	Förskola	Antal befintliga platser	Antal platser som behöver eller önskas ersättas	Behov av platser - 94 % behov 2024 – 2035	Behov av nya platser 2024 – 2035	Behov eller åtgärd
Holmsund	Hörnan	51	0	378	129	Ej behov
	Storsjö	90	0			Ej behov förutom att ersätta riven paviljong, i investerings-planen
	Solbacken	108	0			Ej behov
	Sandvik	154	154		103	Ej permanenta lokaler, behöver ersättas eller åtgärdas. Lövö 4 avdelningar i investerings plan
Obbola	Hallbacken	108	0	201	21	Utreda behovet
	Karusellen	72	0			

Delområden

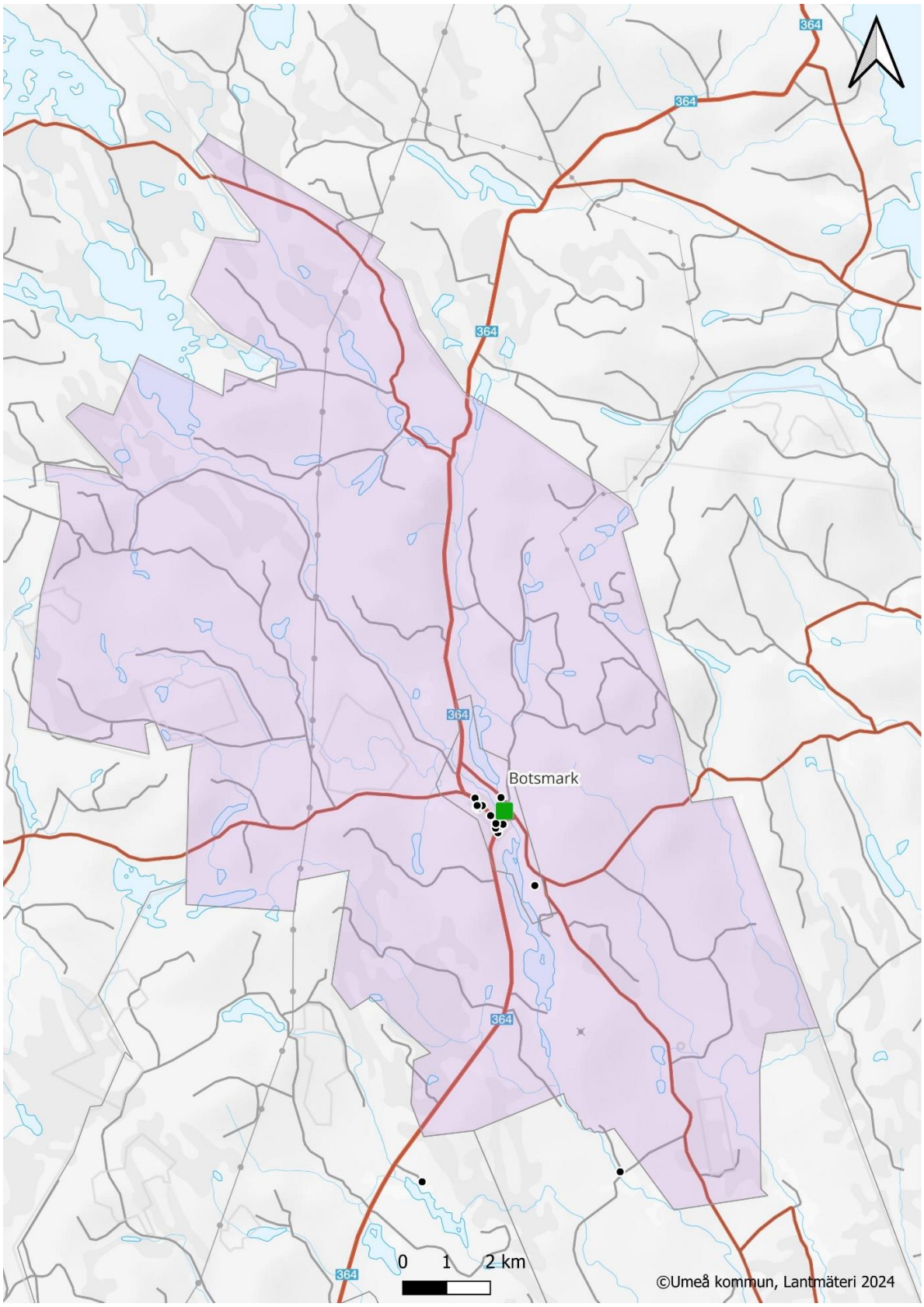
På kartbilderna nedan finns markeringar som illustrerar var barn är bosatta inom ett visst område. Som tidigare nämnts är gröna kvadrater kommunal förskola och blå kvadrater fristående förskola.

Till varje område hör två diagram. Det första beskriver antal tillgängliga platser i området med ett maximalt antal barn per avdelning på 18 barn och vad befolkningsprognosen P24 anger.

Behovsgrad 94 % är den behovsgrad i Umeå kommun som uppmättes den 31/12 föregående år, baserat på antalet barn 1–5 år folkbokförda i kommunen.

Det andra visar var områdets folkbokförda barn som fyllt ett år hade sin placering i april 2024. Relativt många av de yngsta barnen står vid detta tillfälle i kö till plats i augusti.

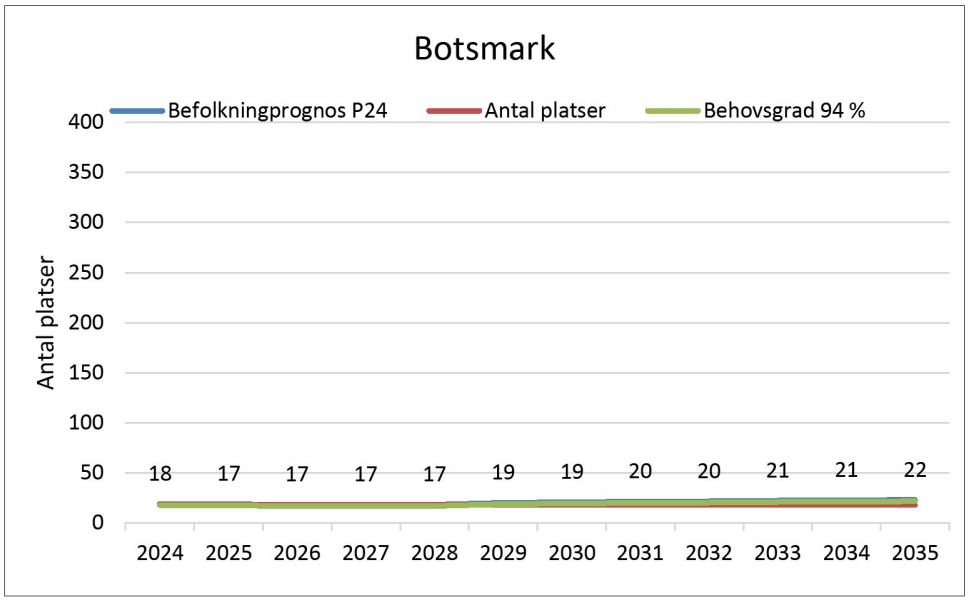
Botsmark

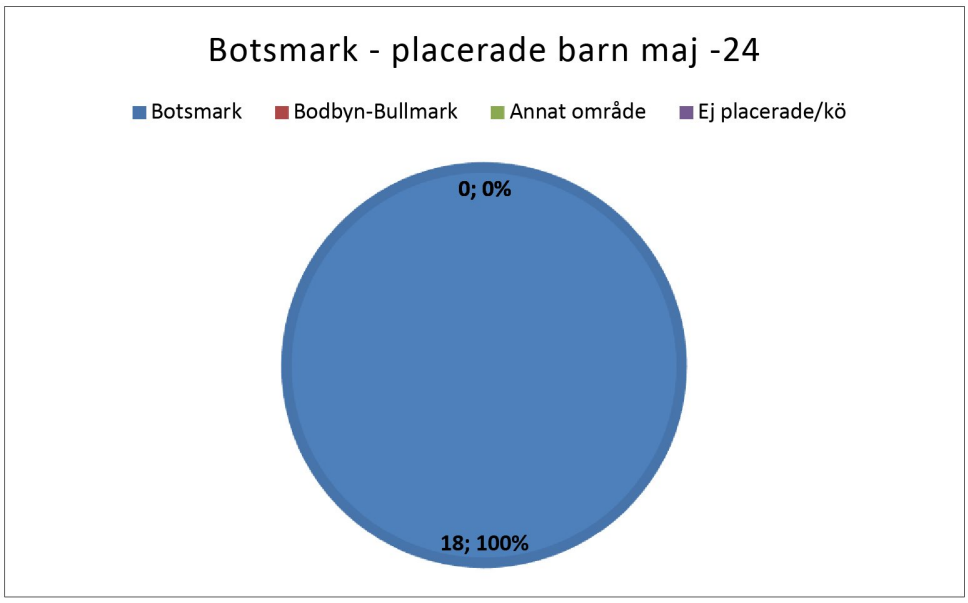

364
364
364
364
364
Botsmark
0 1 2 km
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkod: Botsmark 174602, Botsmarks omland 174908.

Planeringsområde saknas.

Samtliga barn 1–5 år boende inom delområde Botsmark bor i eller i närheten av Botsmarks by. Närmaste område, Bullmark, ligger 29 km bort.

Förskolan Botsmark delar lokaler med skolan i Botsmark. Lokalerna är ombyggda höstterminen 2023. Lokalerna följer inte kommunens funktionsprogram för förskolor helt. Kapacitet: 18 platser, 1 avdelning.

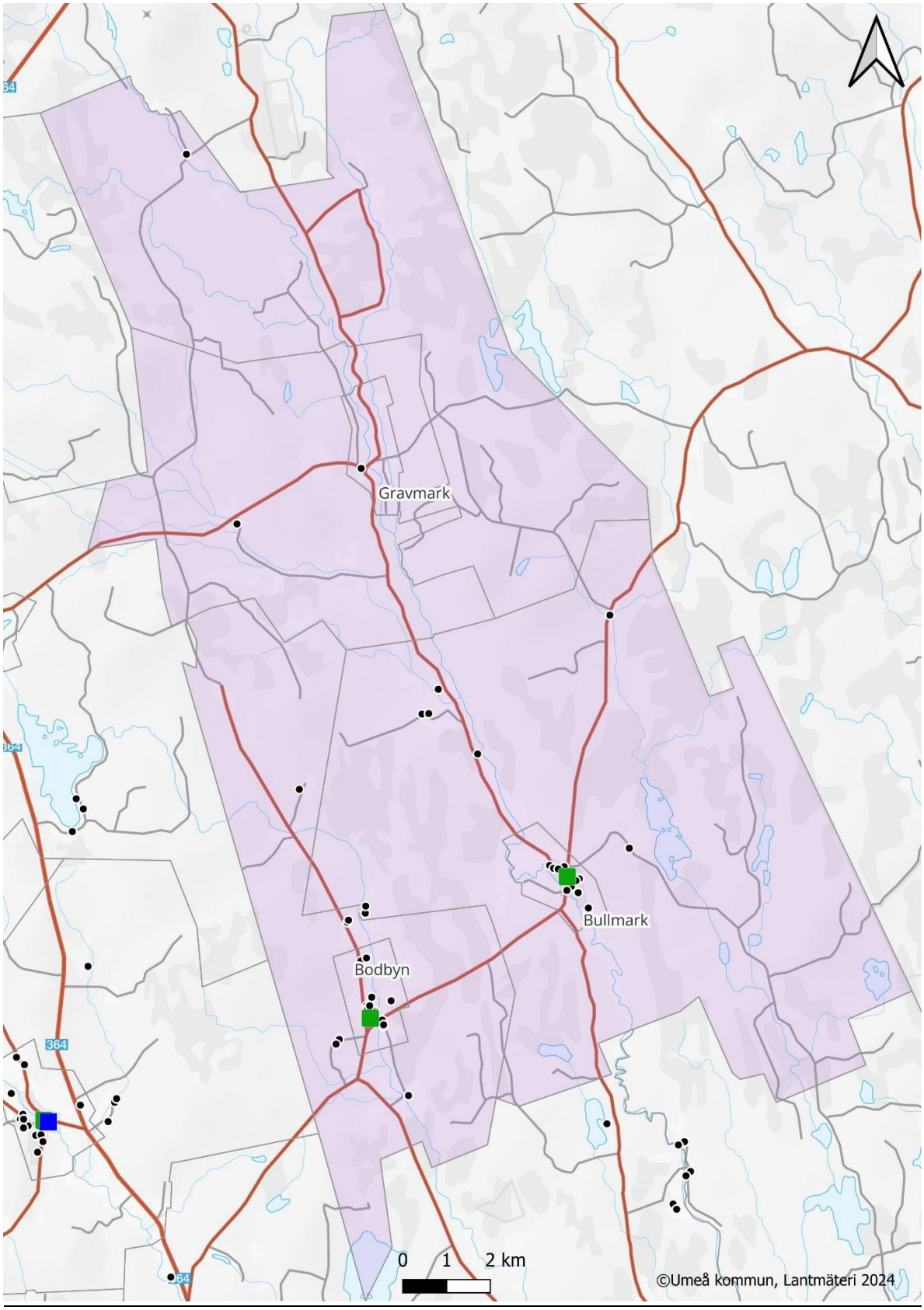
Diskussion

Eftersom möjligt planeringsområde ligger långt bort behöver behovet av förskoleplatser i Botsmark säkras, både på kort och lång sikt.

Förslag

Översyn av skolan och förskolans lokaler så att tillräckligt antal förskoleplatser finns. Utreda en närmare samordning med fritidshemmet.

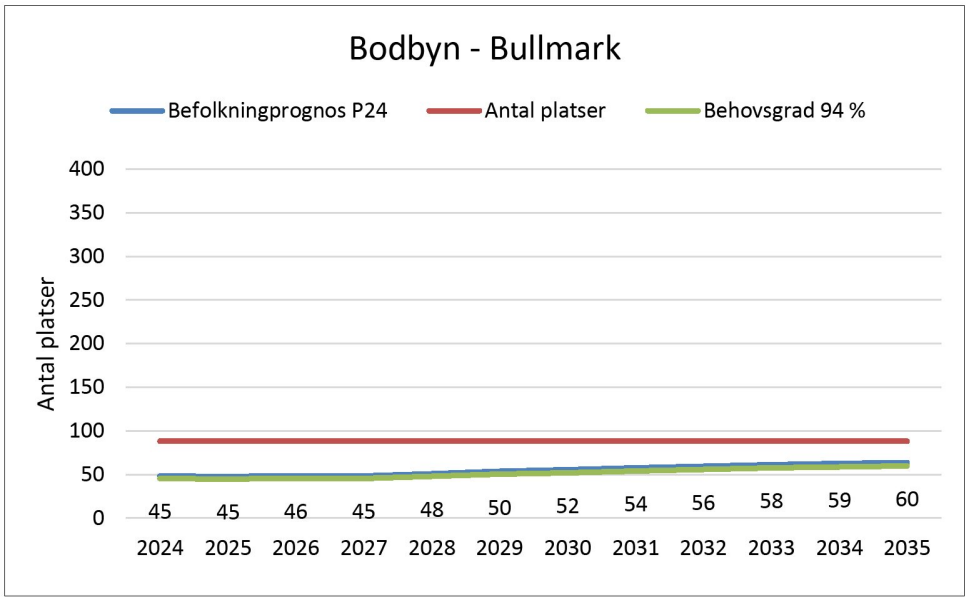
Bodbyn - Bullmark

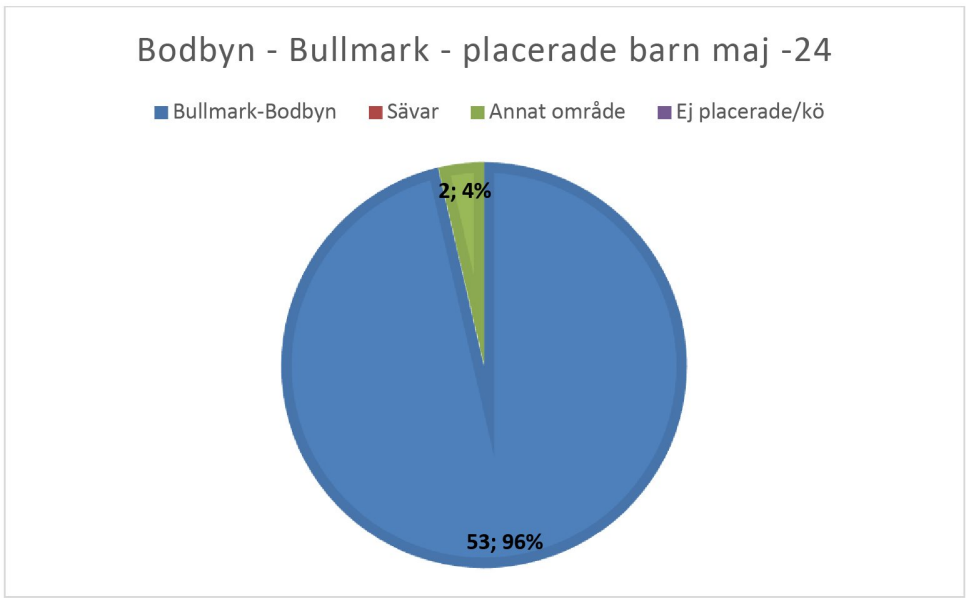

Förutsättningar 2024

Nyckelkod: Bodbyn 174601, Bullmark 174603, Gravmark 174604, Bodbyns omland 174907, Bullmarks omland 174909, Gravmarks omland, nedre 174910, Gravmarks omland, övre 174915.

Områdets barn bor främst i Bullmark och Bodbyn men är även bosatta på landsbygden. Planeringsområde Sävar 16,3 km.

Bodbyn

Förskolan Myrstacken ligger i Bodbyns gamla skola. Lokalerna är delvis anpassade till förskoleverksamhet och är i stort behov av anpassning och renovering.

Kapacitet: 54 platser, 3 avdelningar.

Bullmark

Förskolan Bullmark delar lokal med Bullmarks skola. Byggnadsår 2021

Kapacitet: 34 platser, 2 avdelningar. Platser höstterminen 2024: 2 avdelningar, 32 platser

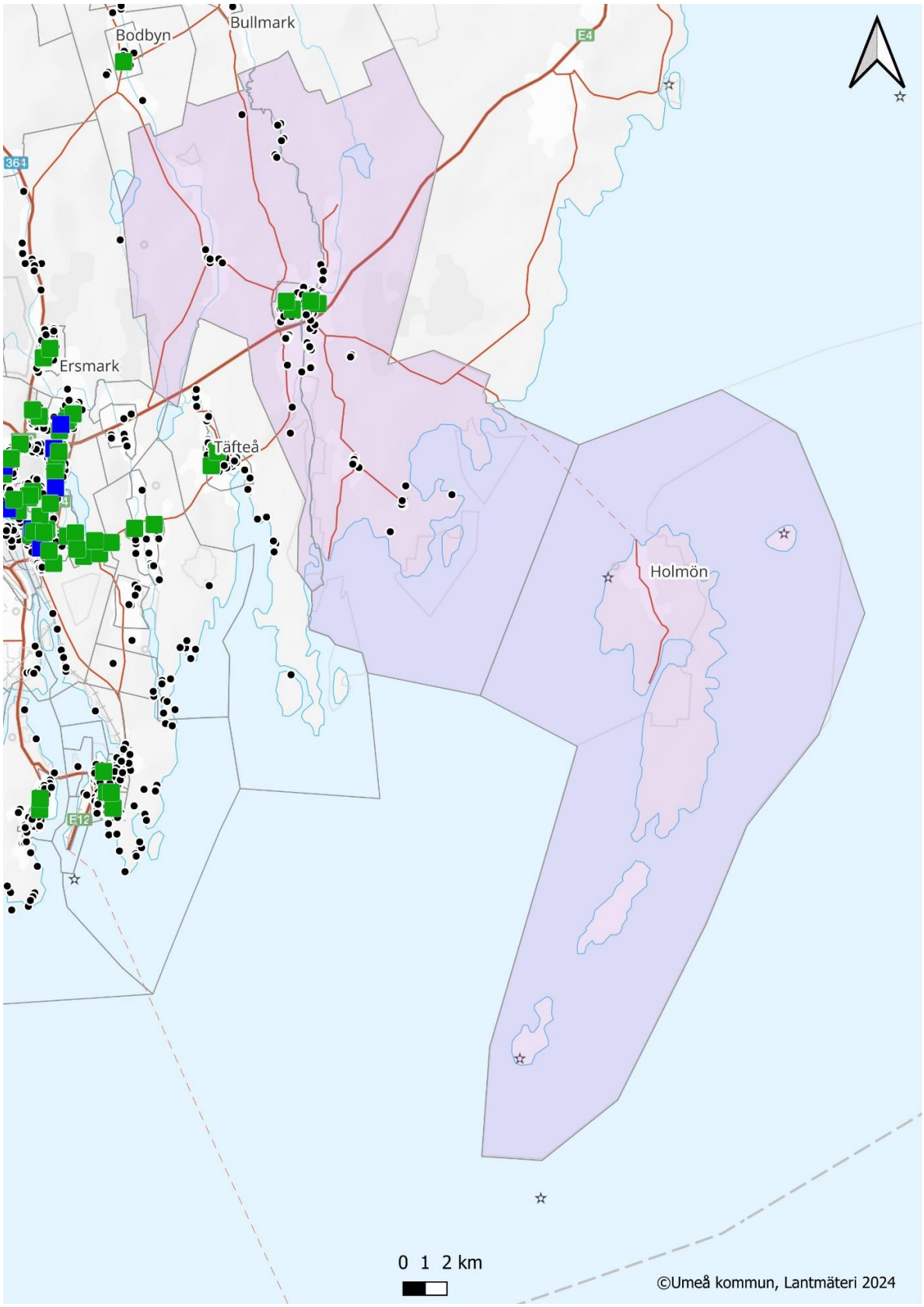
Diskussion

Förskolan Myrstacken i Bodbyn har lokaler som är i behov av anpassningar och renovering. Lokalerna behöver anpassas för att kunna ta emot barn på tre avdelningar. Viss kapacitet behövs eventuellt för att ta emot barn från Botsmark som inte ryms där.

Förslag

Anpassa och renovera förskolan Myrstacken till en två- till treavdelnings förskola med kapacitet för 34–51 platser.

Sävar - Holmön

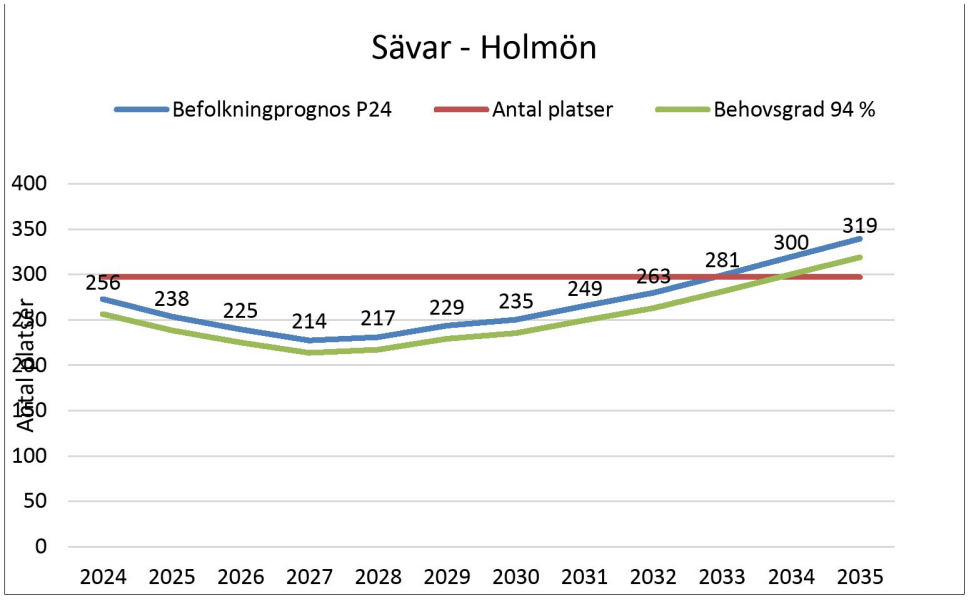

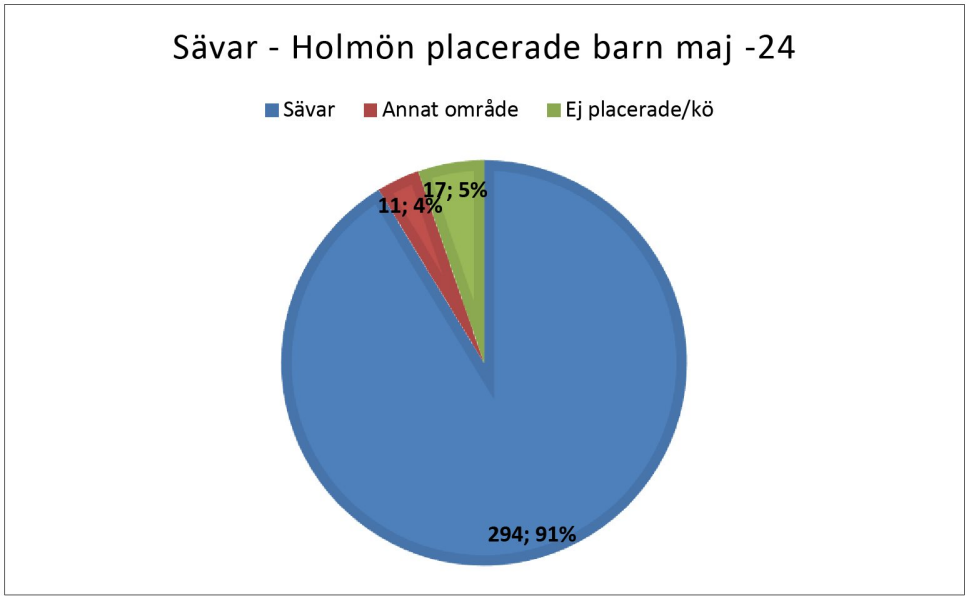
Förutsättningar 2024

Nyckelkod: 174705 Sävar västra, 174713 Sävar östra, 174911 Sävars omland västra, 174914 Sävars omland östra, 184901 Holmön.

Områdets barn bor främst i tätorten Sävar men är även bosatta på landsbygden. Alternativt område saknas. Närheten till de byar som ligger på kommungränsen till Robertsfors kommun innebär att flera barnfamiljer föredrar förskola i Sävar, höstterminen 2024 finns 13 barn placerade i Umeå från Robertsfors kommun.

Planeringsområde saknas.

Förskolan Granbacken: Byggnadsår 2021. Kapacitet: 90 platser, 5 avdelningar. Platser höstterminen 2024: 85 platser, 5 avdelningar

Förskolan Slöjdaren: Byggnadsår 1977, ombyggnation 2014. Saknar kök. Kapacitet: 54 platser, 3 avdelningar.

Förskolan Gungan: Byggnadsår 1972, ombyggnation 1977, 1993, 2009. Saknar kök. Kapacitet: 81 barn, 5 avdelningar. Behov att återställa lokalerna till ursprunglig planritning, 4 avdelningar med kök.

Förskolan Solen Byggnadsår 2004. Saknar kök. Kapacitet: 72 platser, fyra avdelningar. Behov av att tillskapa kök.

Holmön: Saknar förskoleverksamhet. Augusti 2024 finns inget barn i förskoleåldern boende på Holmön.

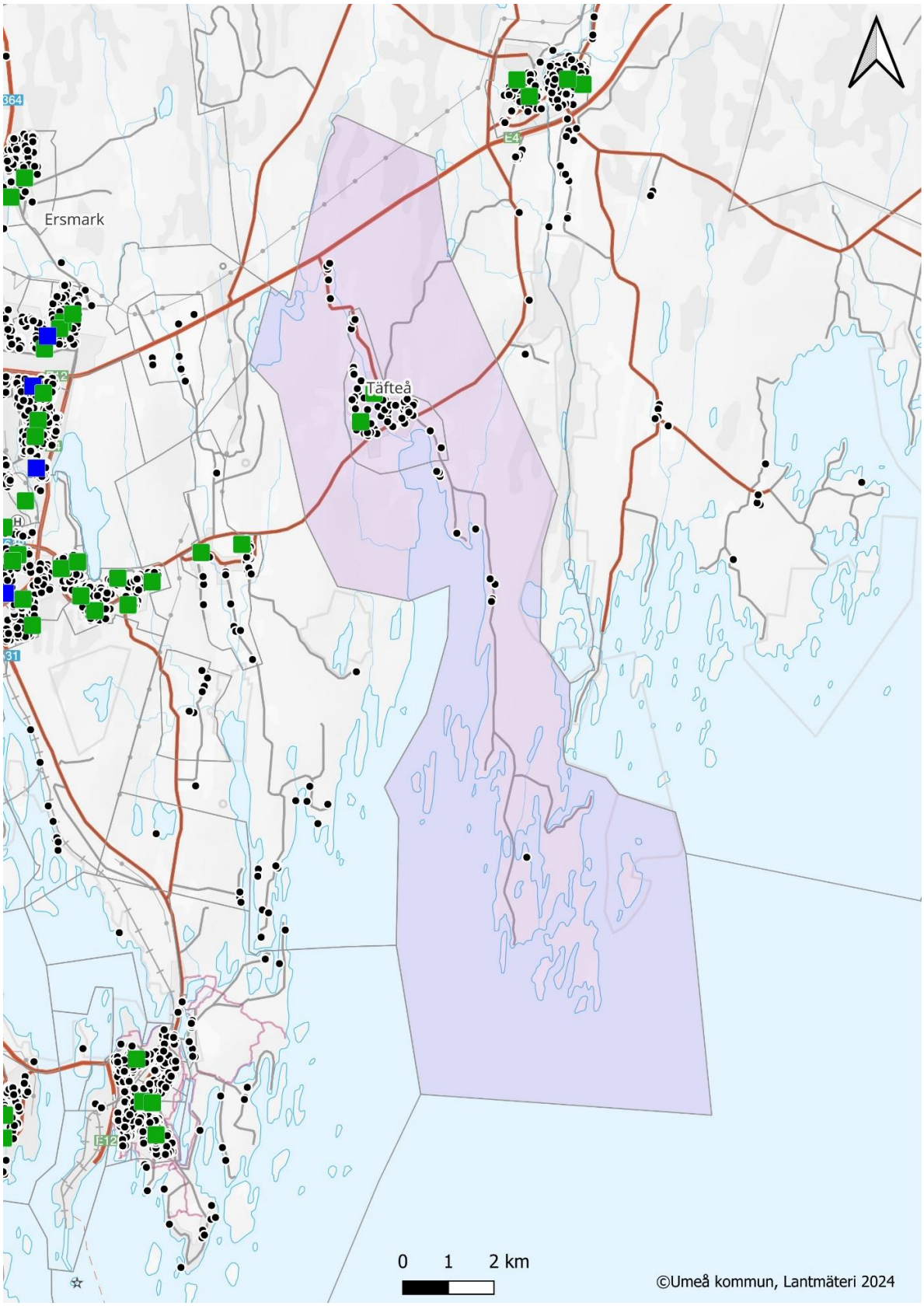
Diskussion

Sävar kommundelsnämnd beslutade i början av 2000-talet att ta bort egna kök från förskolorna och i stället leverera färdig lunch. Frukost, mellanmål, inköp och disk ålades den pedagogiska personalen. På detta sätt tillskapade man två extra avdelningar, en på Gungan och en på Slöjdaren. De tillskapade avdelningarna motsvarar inte dagens krav på förskolelokaler, varken gällande yta eller funktion. Det behöver finnas tillgång till kök så att personal från måltidsservice kan utföra sitt uppdrag i lokalerna. Mot slutet av perioden planeras för en större utbyggnad av bostäder i Sävar.

Förslag

Återställ förskolorna Gungan och Slöjdaren till ursprunglig planritning med tillagningskök. Slöjdaren kan återställas omedelbart medan platser på Gungans femte avdelning behöver ersättas i samband med att ny förskola byggs i slutet av perioden. Tillskapa tillagningskök alternativt mottagningskök för förskolan Solen. Reservera tomtmark inom kommande utbyggnadsområden, en förskola 4–6 avdelningar.

Täfteå

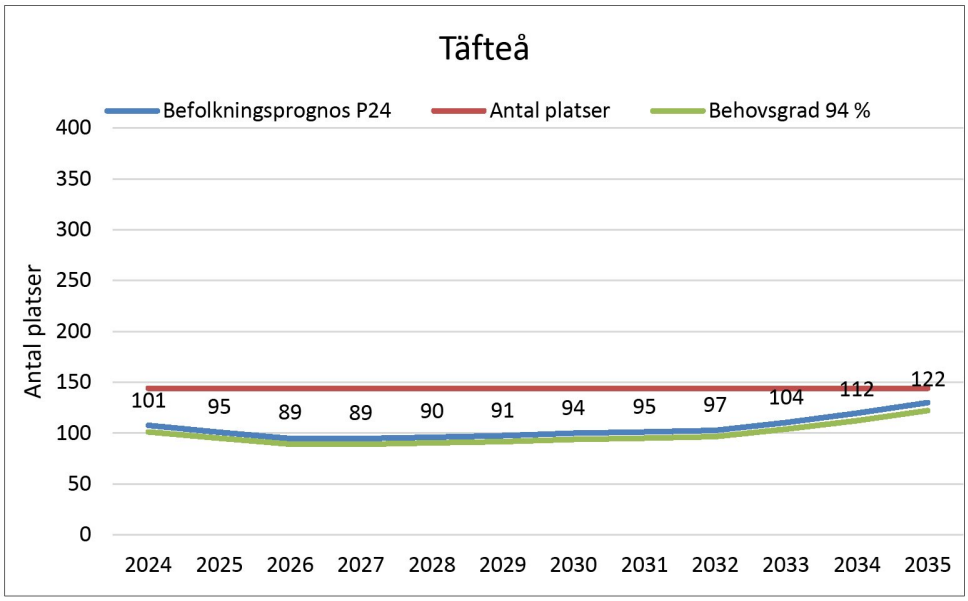

Ersmark
Täfteå
E4
E12
364
0 1 2 km
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

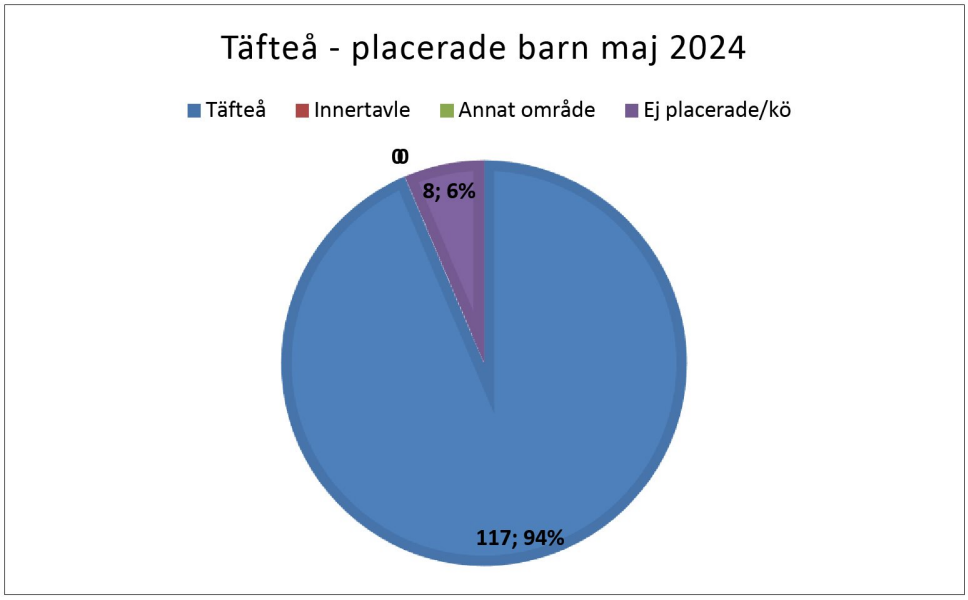
Förutsättningar 2024

Nyckelkod: 174606 Täfteå, 174912 Täfteå omland.

Områdets barn bor främst i Täfteås by men enstaka barn är även bosatta på landsbygden.

Planeringsområde Innertavle, cirka 4 km.

Förskolan Fyren: Byggnadsår 2012. Saknar kök. Kapacitet: 90 platser, 5 avdelningar.

Förskolan Marian: Förskolan delar lokaler med Täfteå skola. Byggnadsår 1960, ombyggnad 2007. Kapacitet: 54 platser, 3 avdelningar.

Diskussion

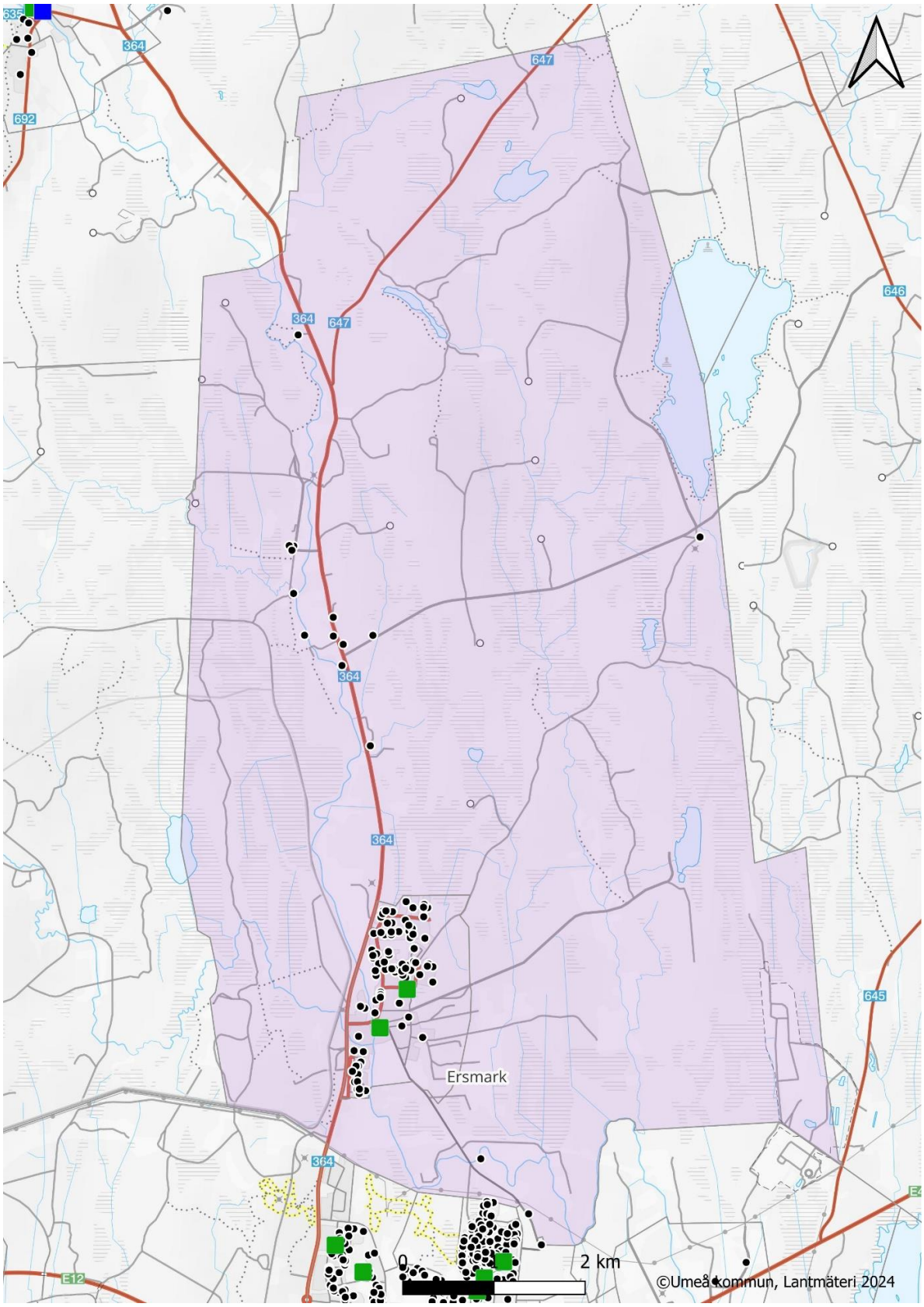
Täfteå har fler förskoleplatser än behovet. På längre sikt planeras utbyggnad av området, både norr om skolan och efter Rovågersvägen och det behöver i så fall avsättas tomtmark för en eventuell förskola i båda områdena. Förskolan Fyren är byggd utan kök på samma sätt

som förskolorna i Sävar, se ovan. I möjligt planeringsområde, Innertavle, kommer det inte finnas plats för barn från Täfteå om inte antalet platser utökas där.

Förslag

Tillskapa kök till förskolan Fyren och avsätta tomtmark i nya områden.

Ersmark

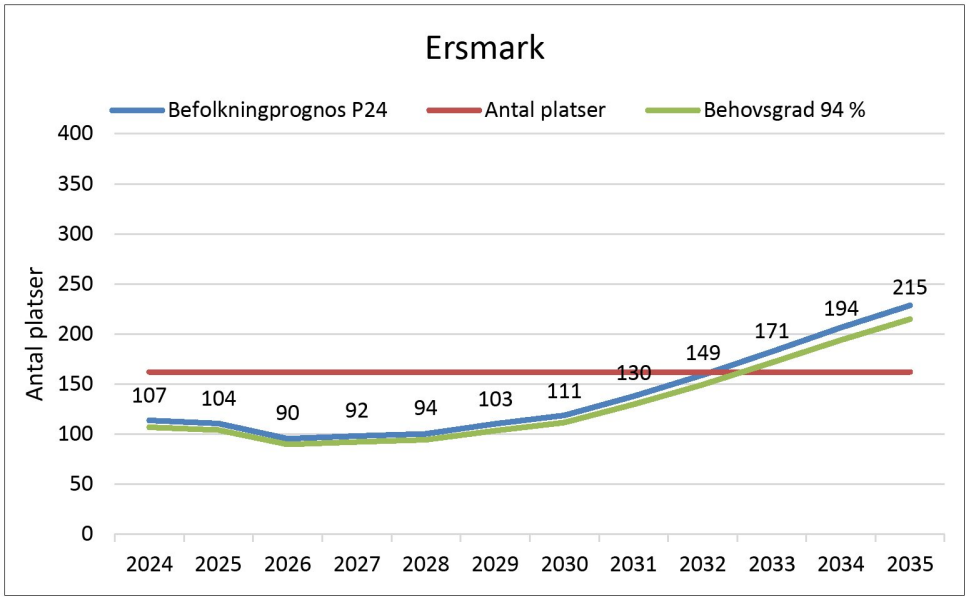

364
692
647
646
364
647
364
364
645
Ersmark
364
E12
0
2 km
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

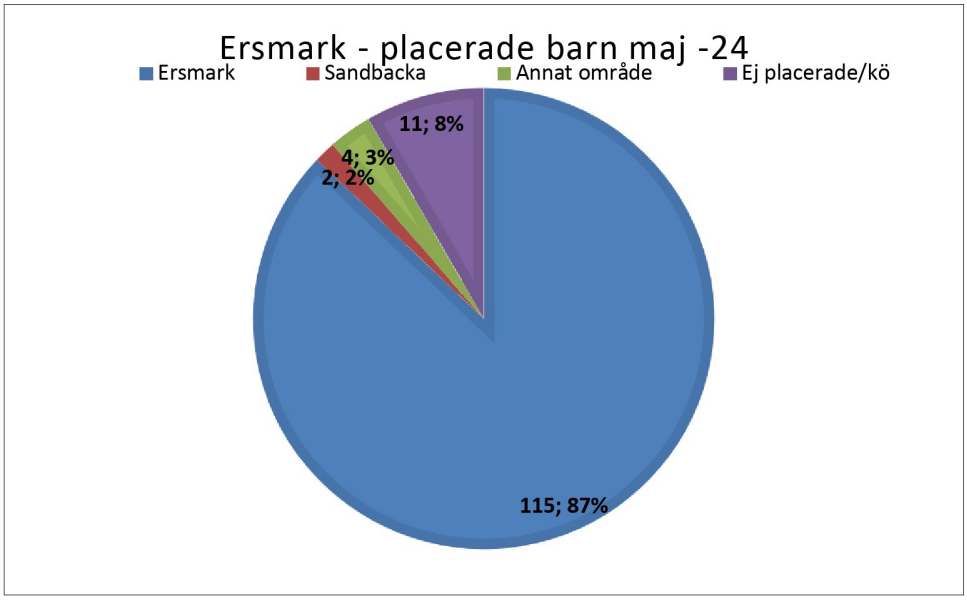
Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 50808 Ersmark, 050809 Ersmarks omland.

De flesta barn är bosatta i Ersmarks by men ett mindre antal bor i Fällforsån med omnejd.

Planeringsområde Ersboda Västra, 2–3 km.

Förskolan Tvillingen: Byggnadsår 1989. Paviljong 2003. Kapacitet: 90 platser, 5 avdelningar.

Förskolan Ersmark: Förskolan delar lokaler med Ersmarks skola. Byggnadsår 1975, till- och ombyggnad 2002. Kapacitet 72 platser, 4 avdelningar.

Planeringsområde Ersboda Västra

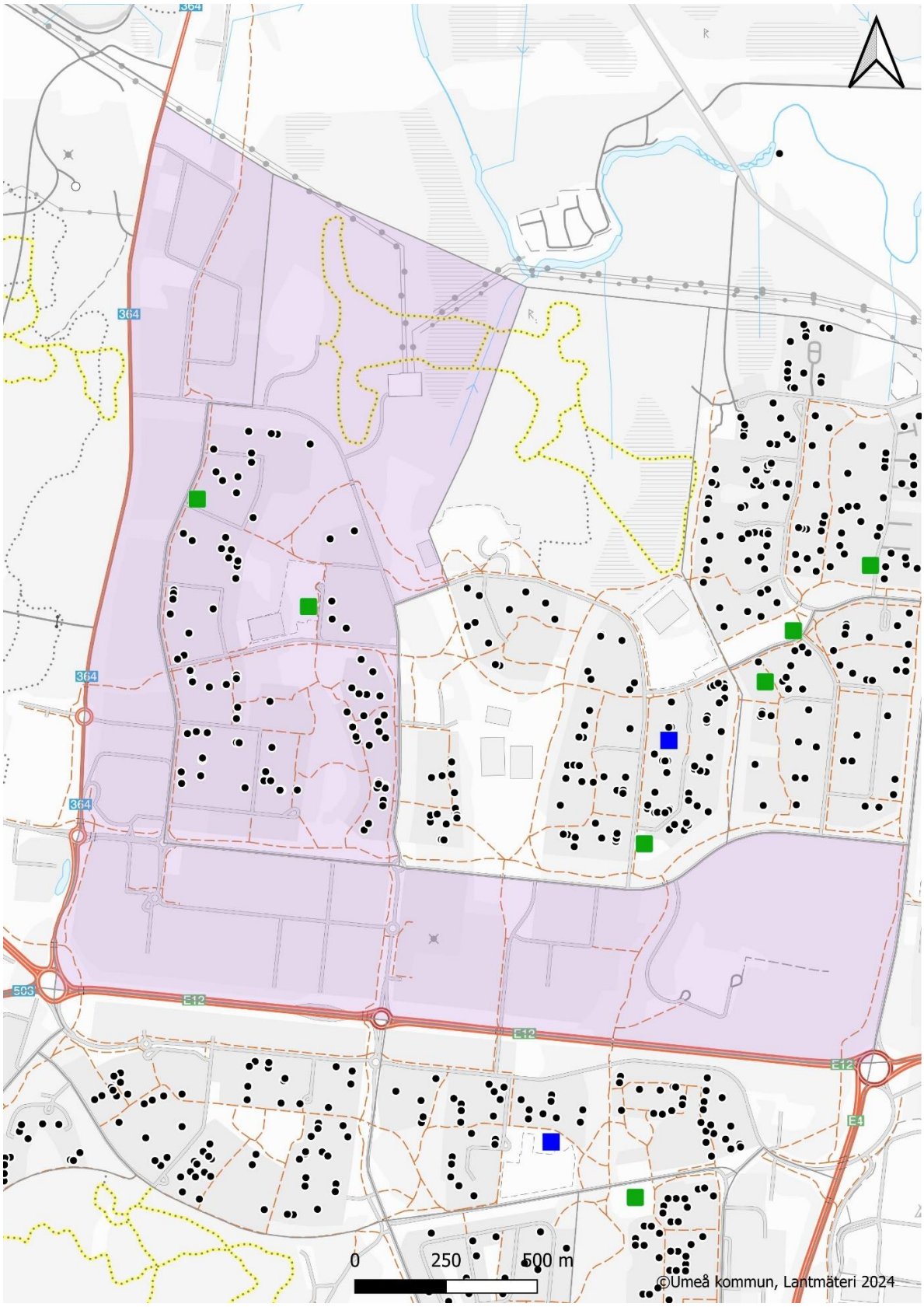
Diskussion

Ersmark har idag fler platser än behovet. Tillbyggd paviljong på förskolan Tvillingen används endast tillfälligt om behov uppstår på vårterminen. Planering finns för att Ersmarks byggs ut med fler småhustomter under senare delen av perioden men planeringen har nyligen ändrats vilket innebär något mindre behov av förskoleplatser. När denna utbyggnad sker finns behov av ytterligare en förskola. I samband med detta behöver skolans behov av fler lokaler tas i beaktande och kan innebära att förskolan Ersmark blir skola och därmed behöver ersättas.

Förslag

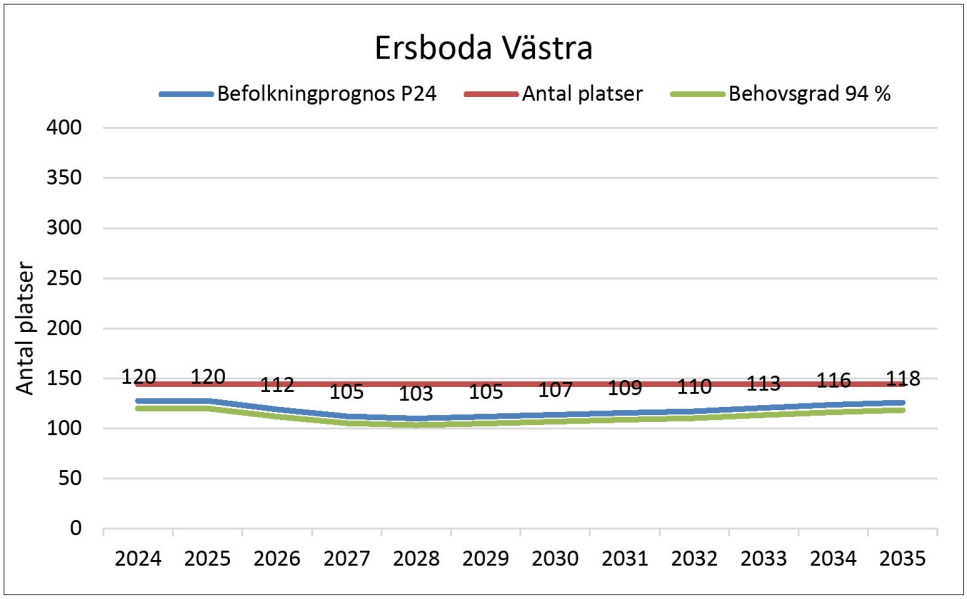
Tomtmark för en ny förskola avsätts i detaljplan för nya området och en för ny förskola i byns södra del**.**

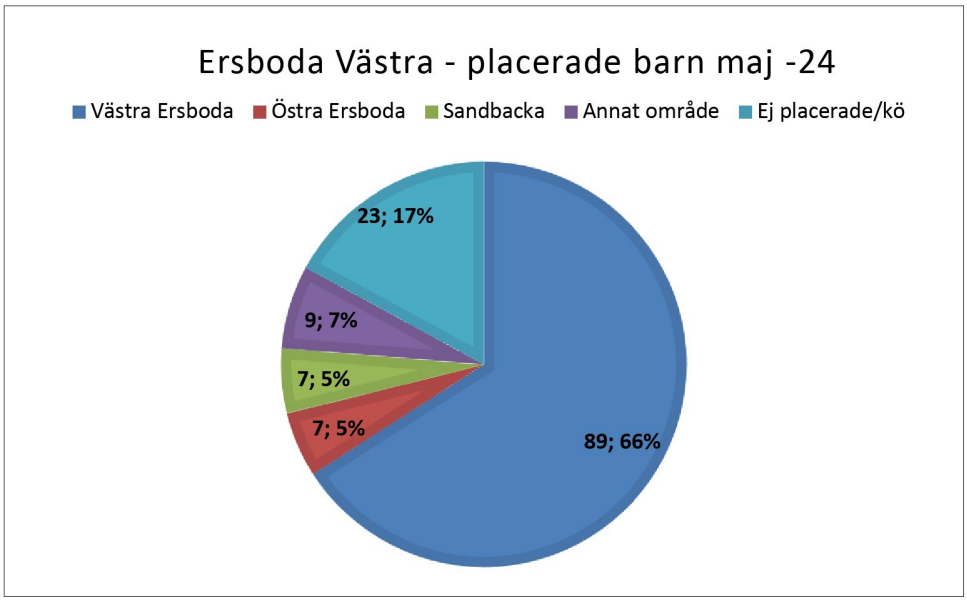
Ersboda Västra

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 050803 Ersboda, västra, 050806 Ersboda industriområde. Planeringsområden Ersboda Östra, Sandbacka.

Förskolan Måttet: Byggnadsår 1981. Om- och tillbyggnad 1994. Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar.

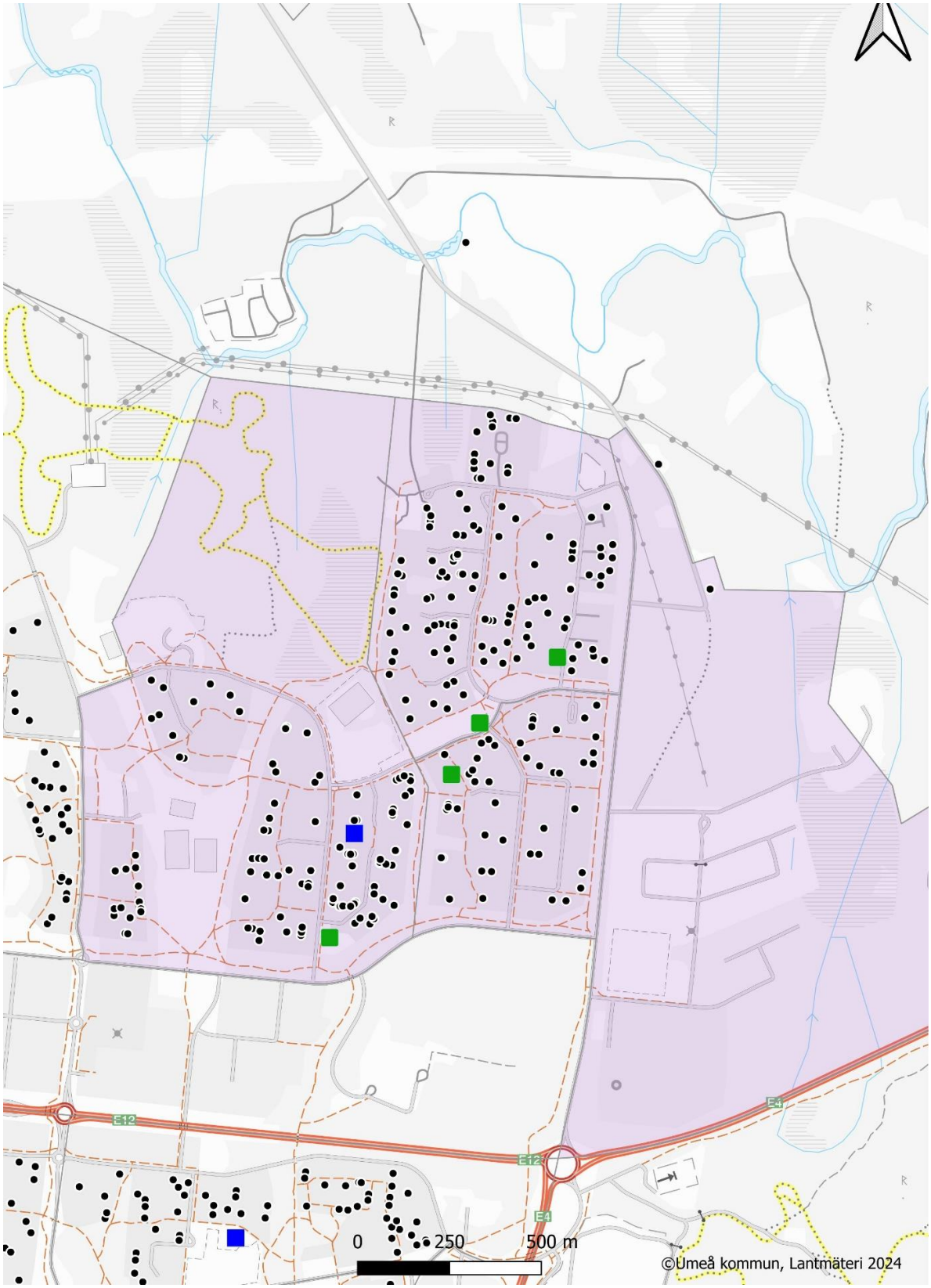
Förskolan Ersdungen: Delar lokaler med Ersdungens skola. Byggnadsår 1988. Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar.

Diskussion

De familjer som bor på Ersboda Östra, närmast Ersboda Västra (Ystarvägen) väljer i vissa fall förskola på Ersboda Västra (cirka 15–20 barn) vilket medför att den överkapacitet som finns i området behövs.

Förslag: Inga åtgärder

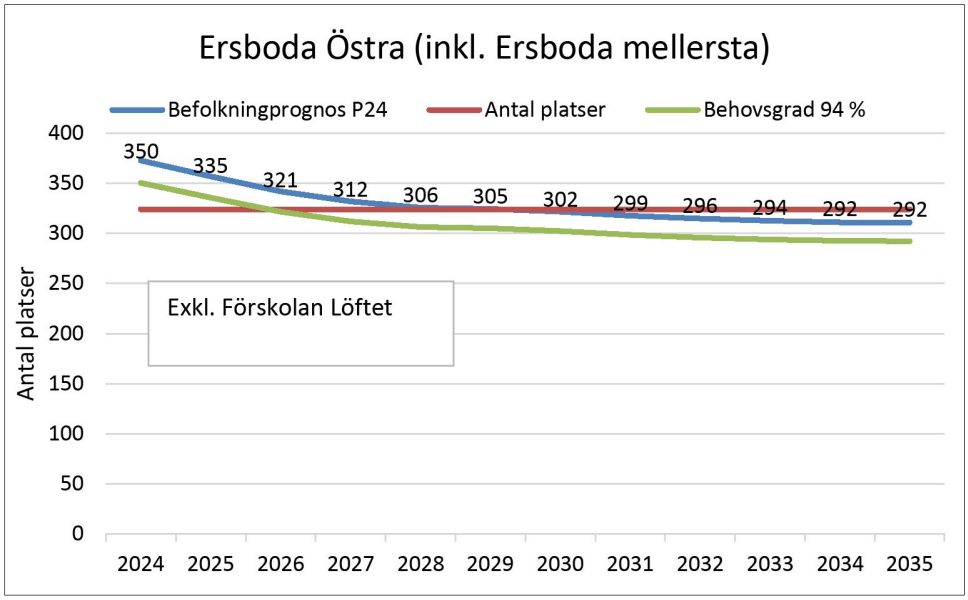
Ersboda Östra

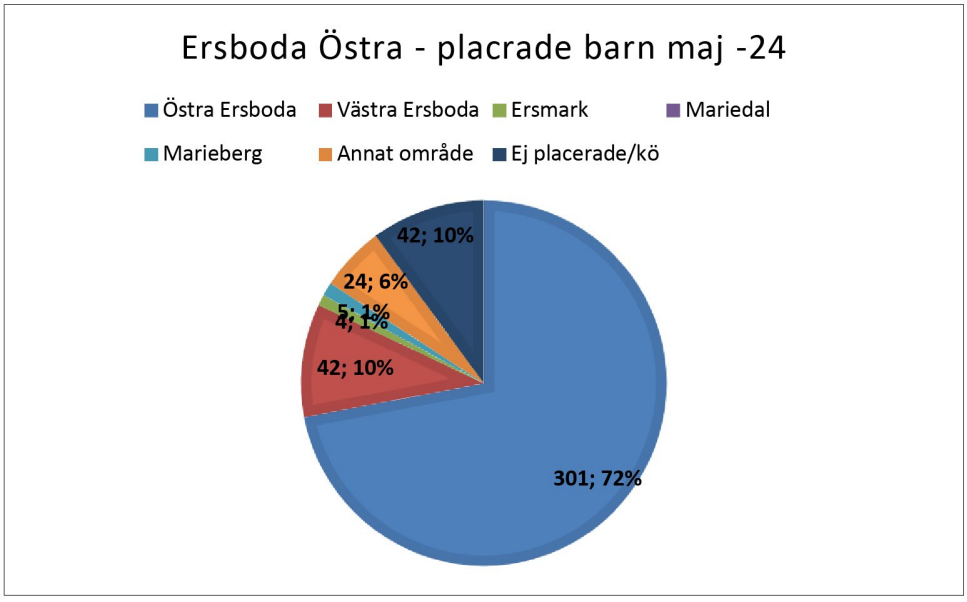

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 050804 Ersboda, mellersta 050807 Ersboda Östra industriområde, 050811, Östra Ersboda, norra, 050812 Östra Ersboda, södra.

Planeringsområden Ersboda Västra, Mariedal, Marieberg.

Förskolan Karet: Byggnadsår 1988, ombyggnad 2016. Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Mjölken: Byggnadsår 1985, om- och tillbyggnad 2015. Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Pilbacken: Byggnadsår 1989. Kapacitet: 90 platser, 5 avdelningar.

Förskolan Smöret: Byggnadsår 1882, om- och tillbyggnad 2015 och 2020. Kapacitet: 90 platser, 5 avdelningar.

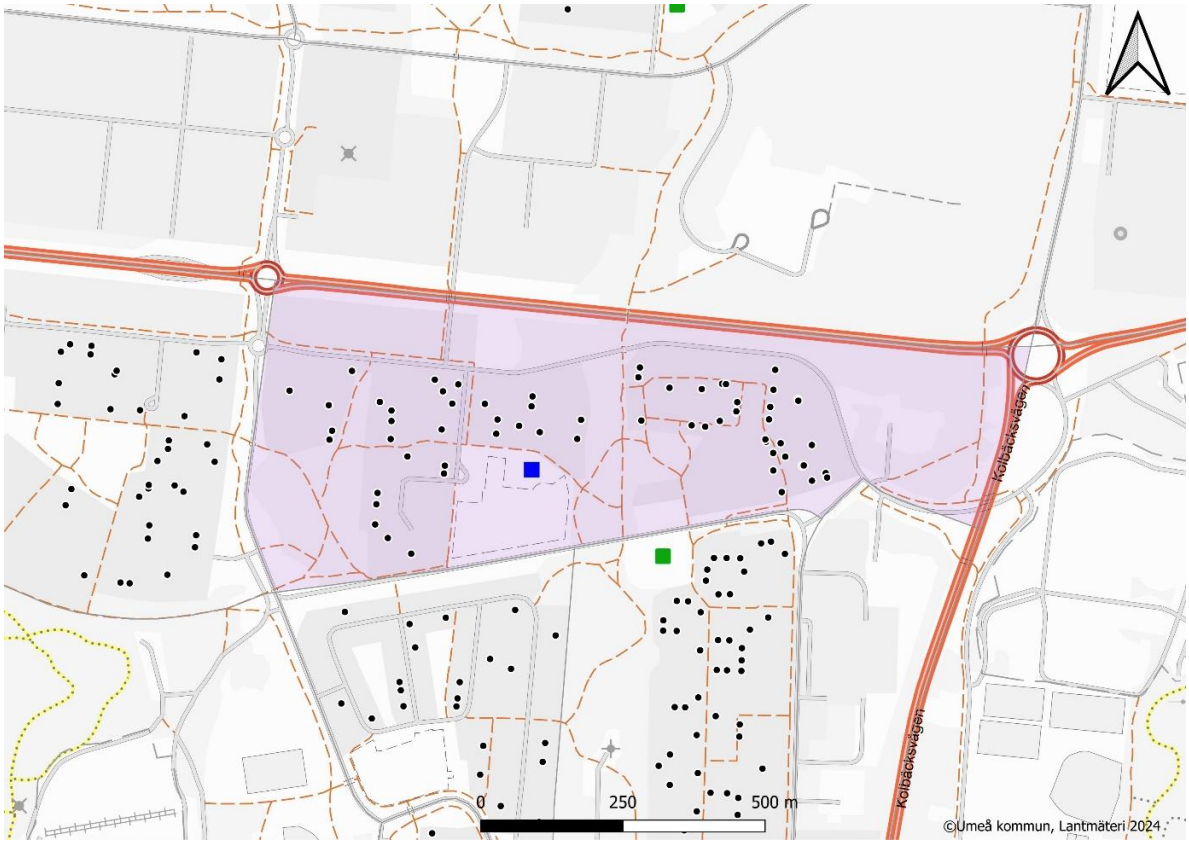
Förskolan Löftet: Fristående. Tillstånd för 34 platser

Diskussion

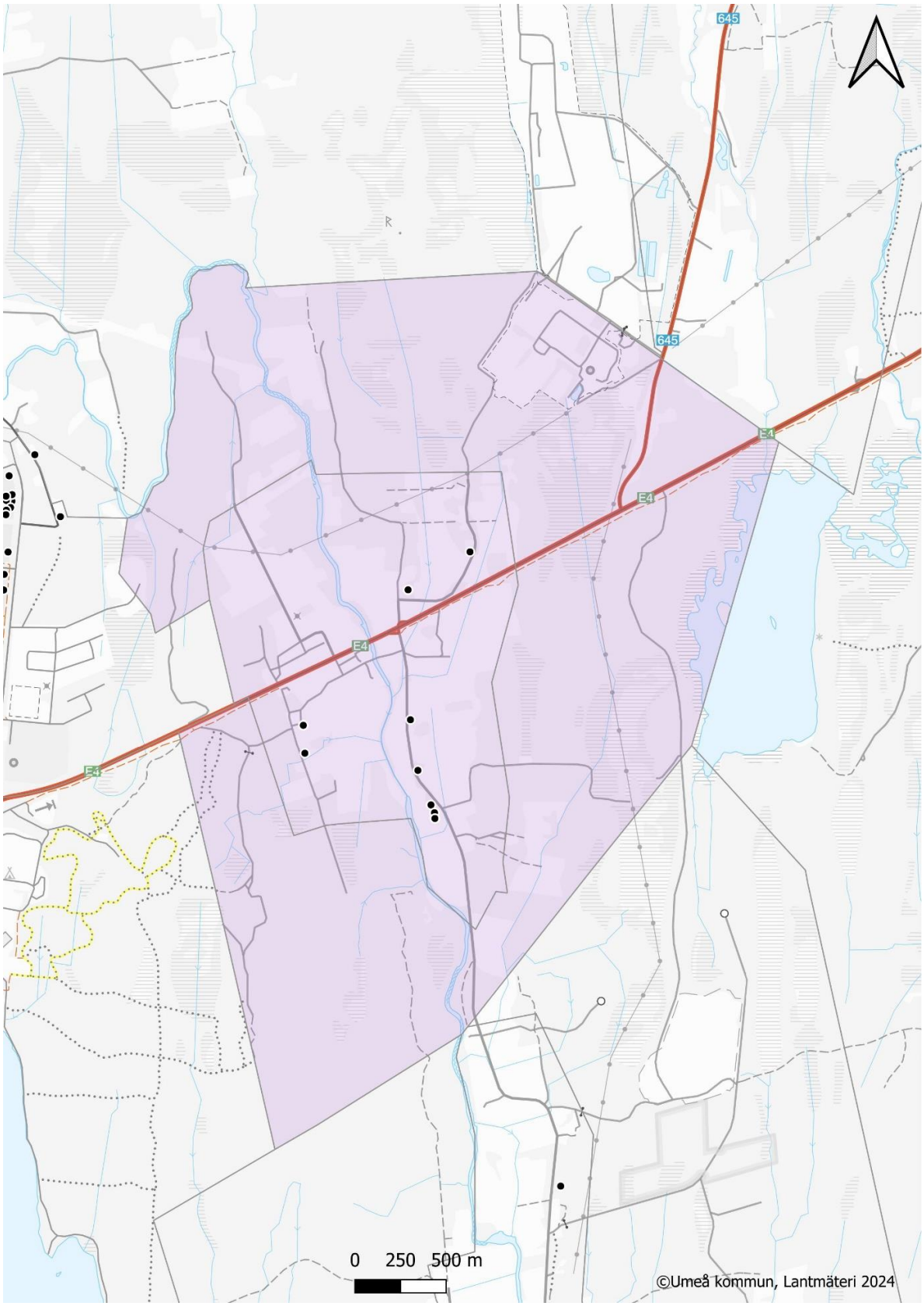
Ett antal barn (10–15 st.) på Ersboda mellersta söker sig till Ersboda Västra. Barn som är placerade på den fristående förskolan Löftet kommer i huvudsak från Ersboda Östra. Detta innebär att kapaciteten på Ersboda i dagsläget är tillräcklig.

Förslag: Inga åtgärder.

Marieberg

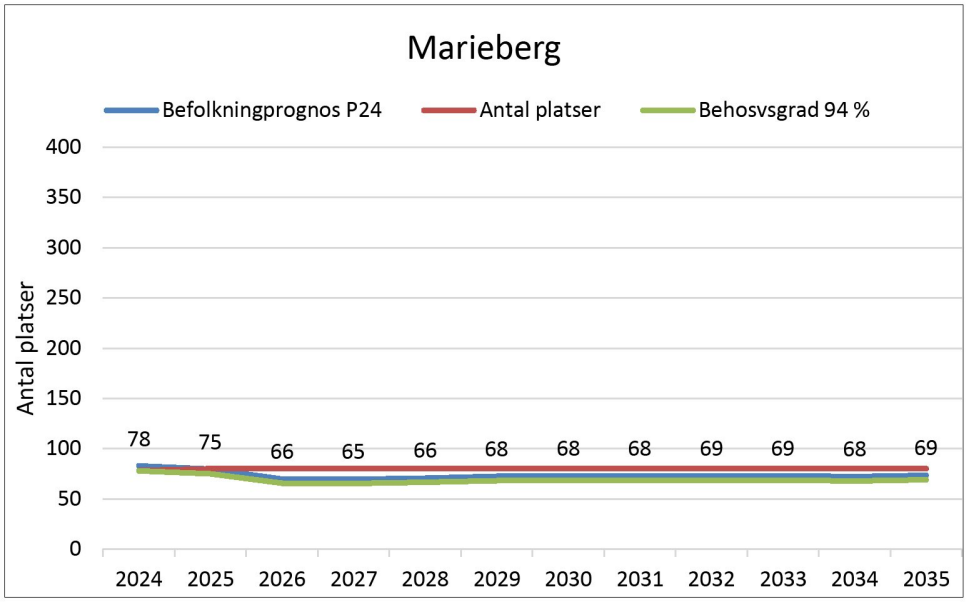
Anumark

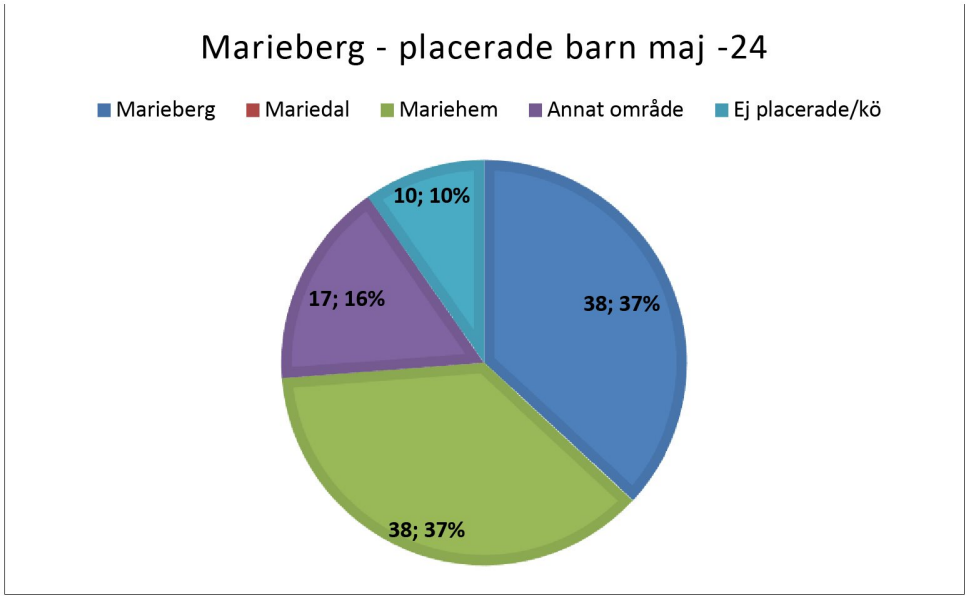

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 123307 Marieberg, 193505 Anumark, 193612 Anumarks omland.

Barnen bor i huvudsak på Marieberg. I Anumark bor cirka 10 barn medan det saknas barn i omlandet. Planeringsområde: Mariedal, Mariehem.

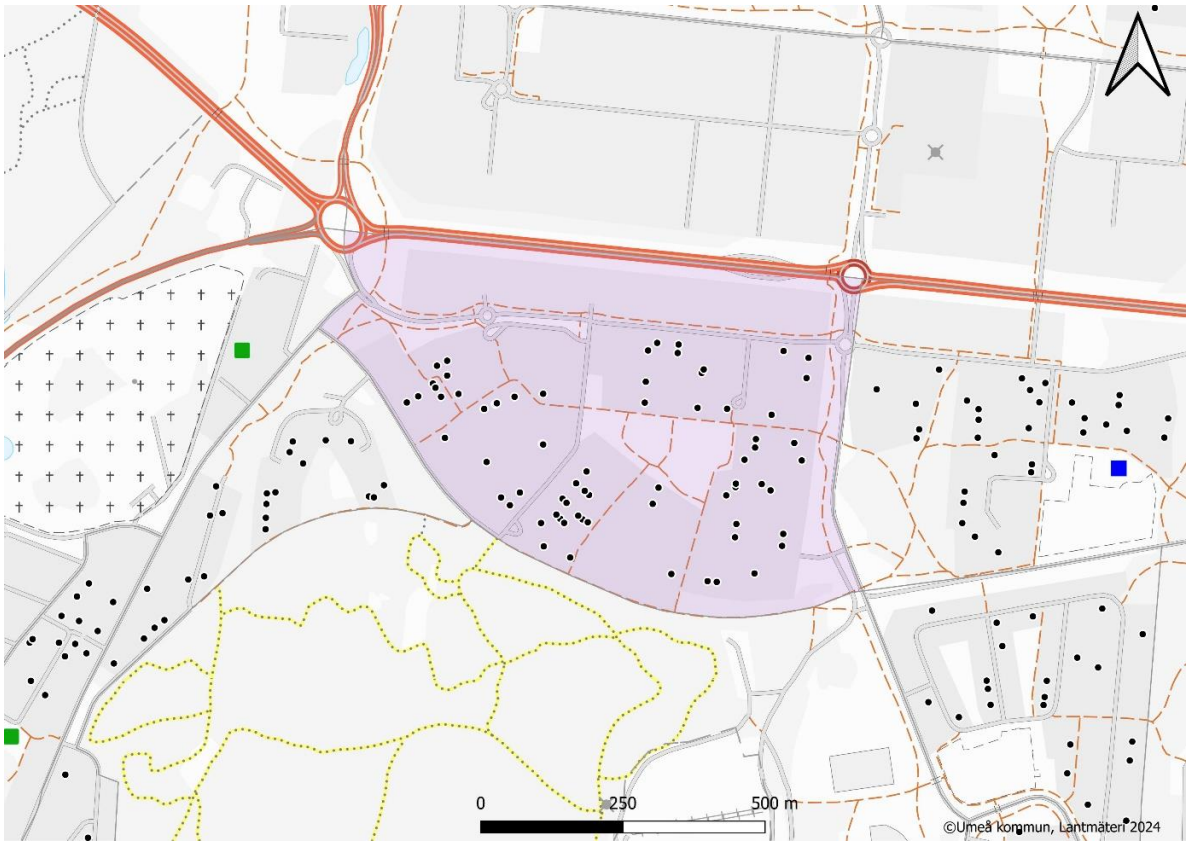

Förskolan Älgen: Fristående förskola. Tillstånd för 78 heltidsplatser

Diskussion

Marieområdet är uppdelat i fyra mindre områden som behöver behandlas som en helhet. Se nedan.

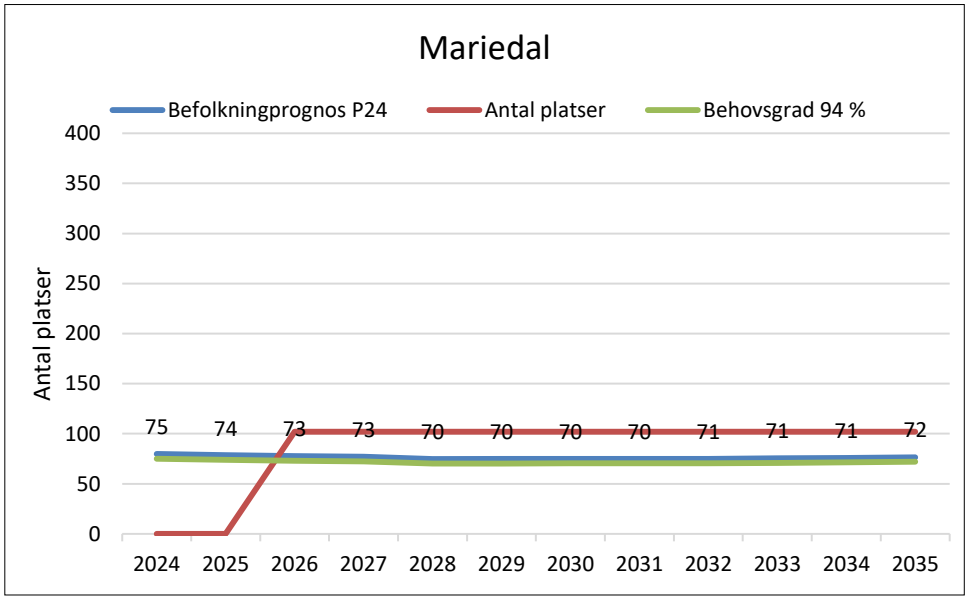
Mariedal

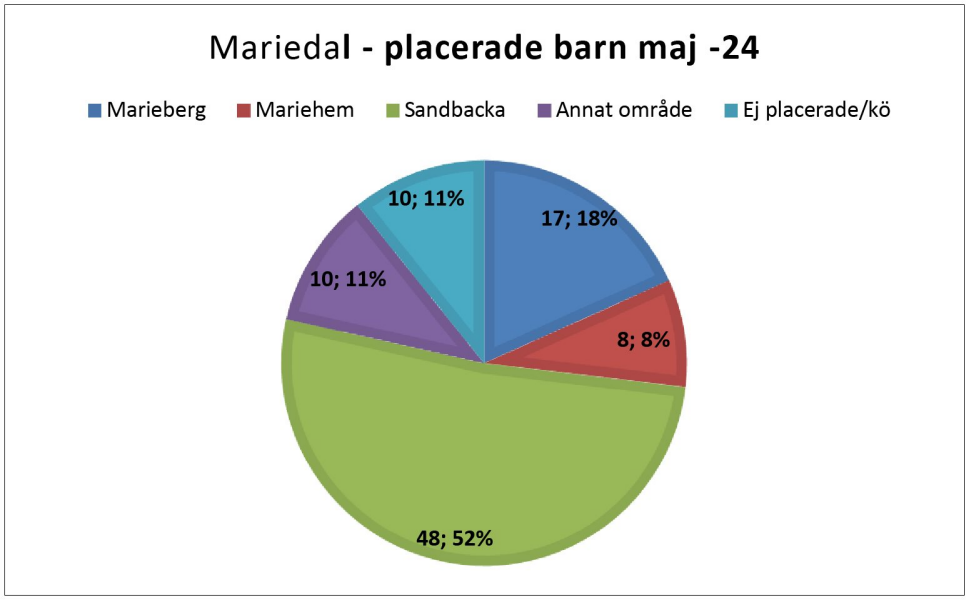

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 123306 Mariedal.

Planeringsområde: Marieberg, Mariehem, Sandbacka.

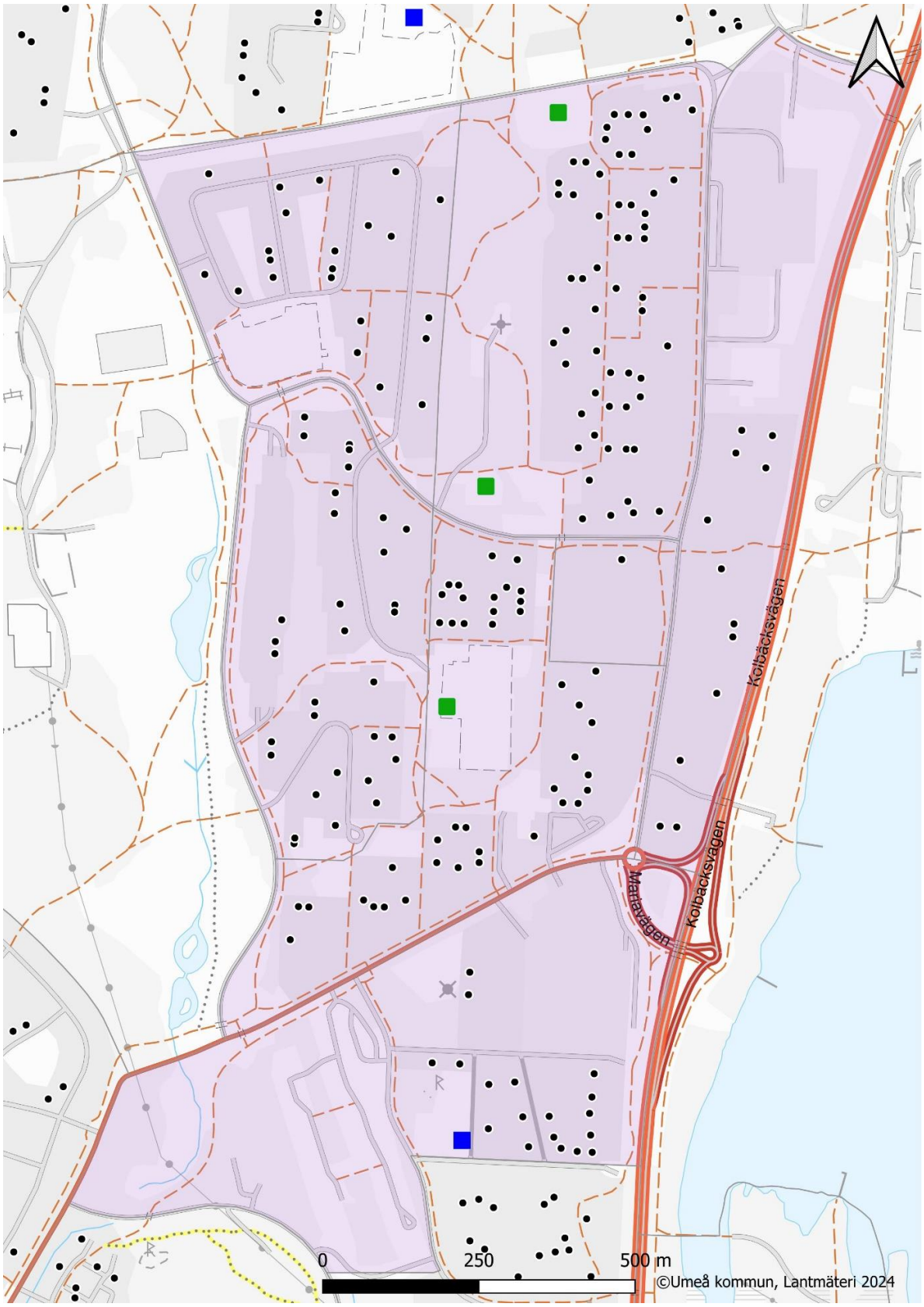

Förskolan Mariedal: Byggnadsår beräknas klar 2025. Kapacitet: 102 platser, 6 avdelningar

Diskussion

Marieområdet är uppdelat i fyra mindre områden som behöver behandlas som en helhet. Se nedan.

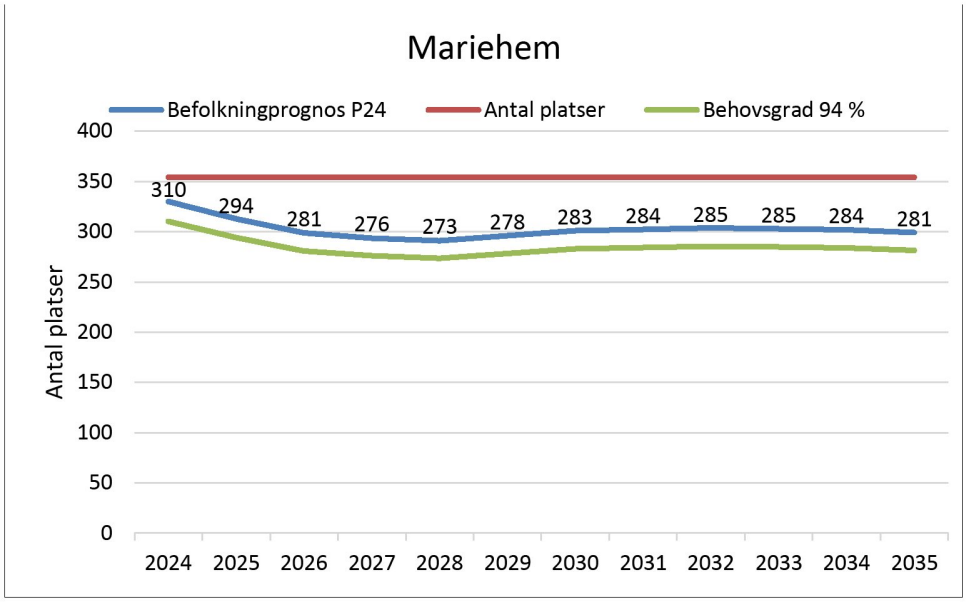
Mariehem

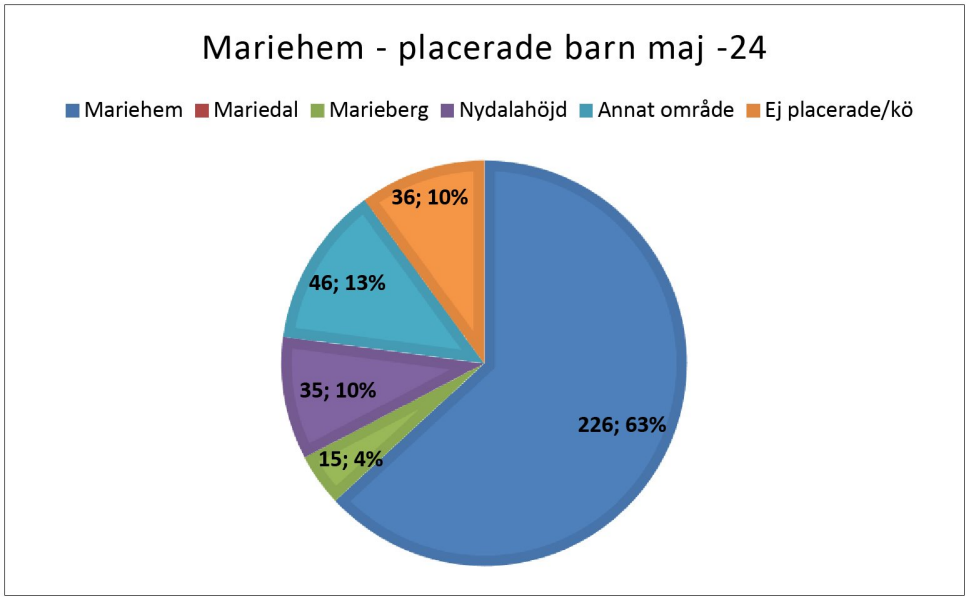

Kolbäcksvägen
Kolbacksvägen
Mariavägen
0
250
500 m
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 123001 Mariehem (hyresbostäder), 123002 Mariehem (radhus), 123003 Mariehem (studentbostäder), 123104 Mariehemshöjd, 123205 Mariehemsgård, 123408 Olofsdal, 123501 Mariestrand.

Planeringsområde: Mariedal, Marieberg, Nydalahöjd.

Förskolan Ejderdunet: Byggnadsår 1980, ombyggnad 2018. Kapacitet: 73 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Mariehem: Delar lokaler med Mariehemsskolan. Byggnadsår 1967, om- och tillbyggnad till förskola 2010. Kapacitet 90 platser, 5 avdelningar.

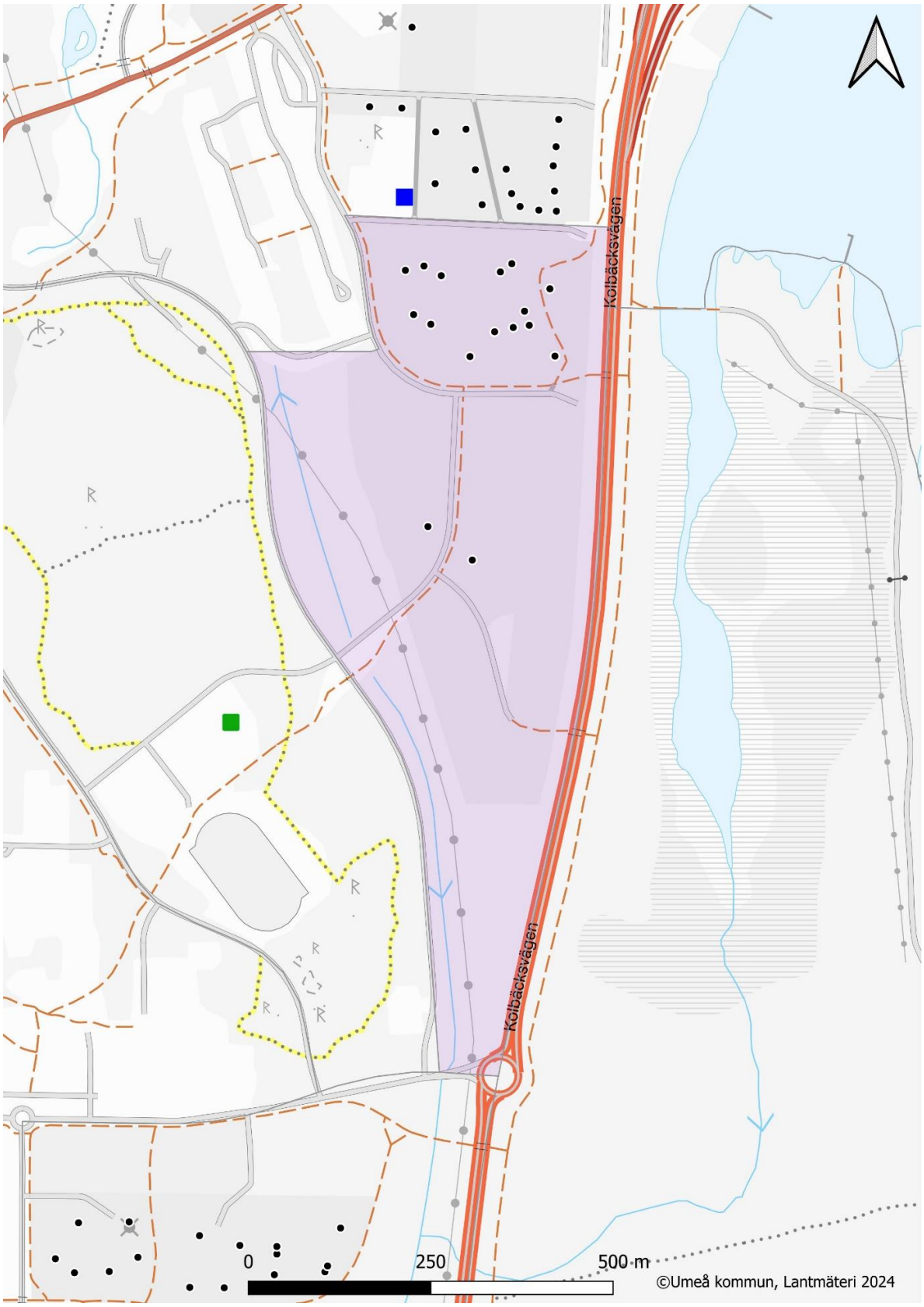
Förskolan Nordstjärnan: Förskolan delar lokaler med Nordstjärnans vård- och omsorgsboende. Byggnadsår 2017. Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar.

Språkförskolan: Fristående. Tillstånd för 120 platser

Diskussion

Marieområdet är uppdelat i fyra mindre områden som behöver behandlas som en helhet. Se nedan.

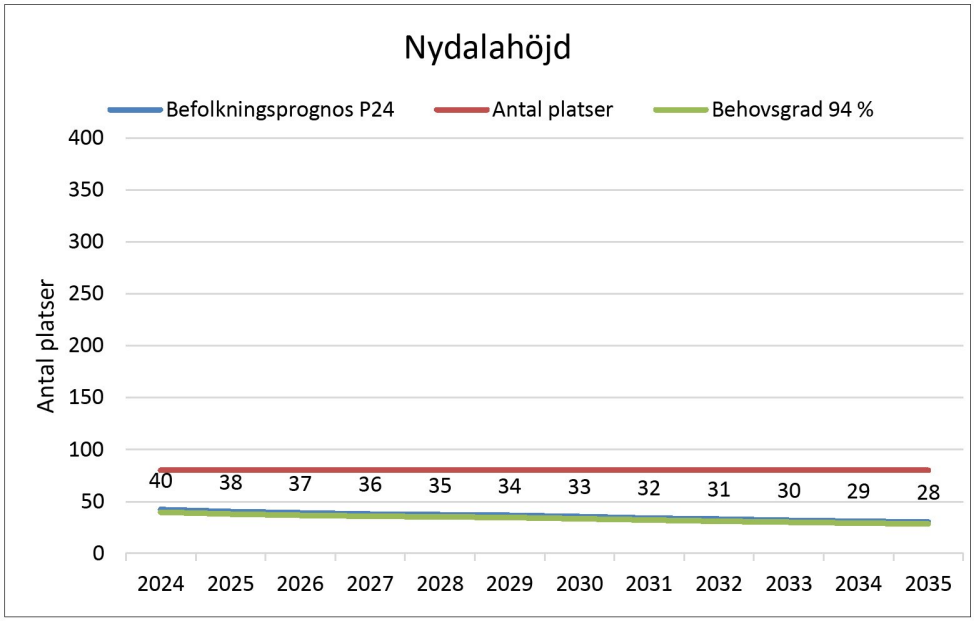
Nydalahöjd

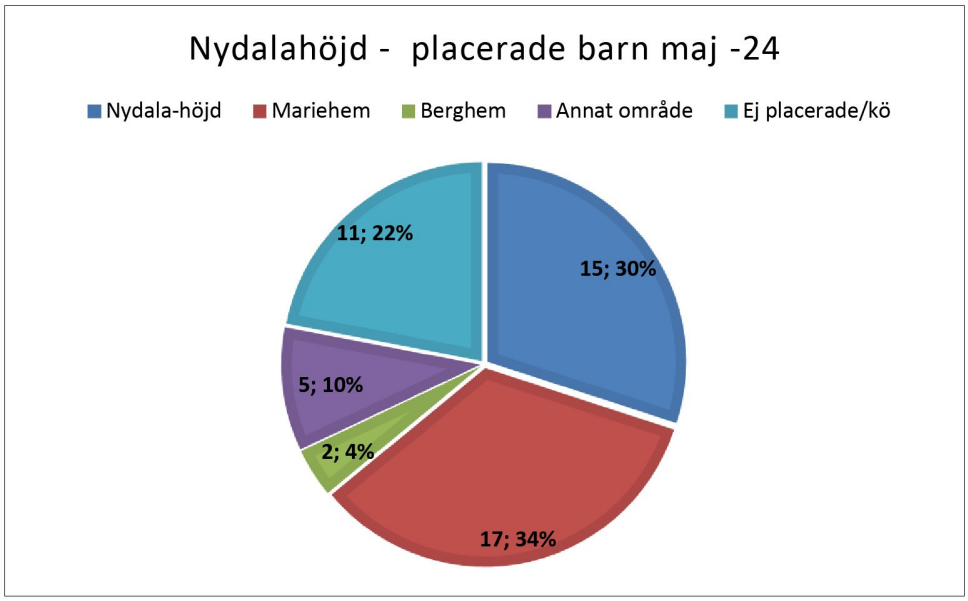

Kolbäcksvägen
Kolbäcksvägen
0
250
500 m
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 133501 Nydalahöjd.

Planeringsområde: Mariehem, Berghem.

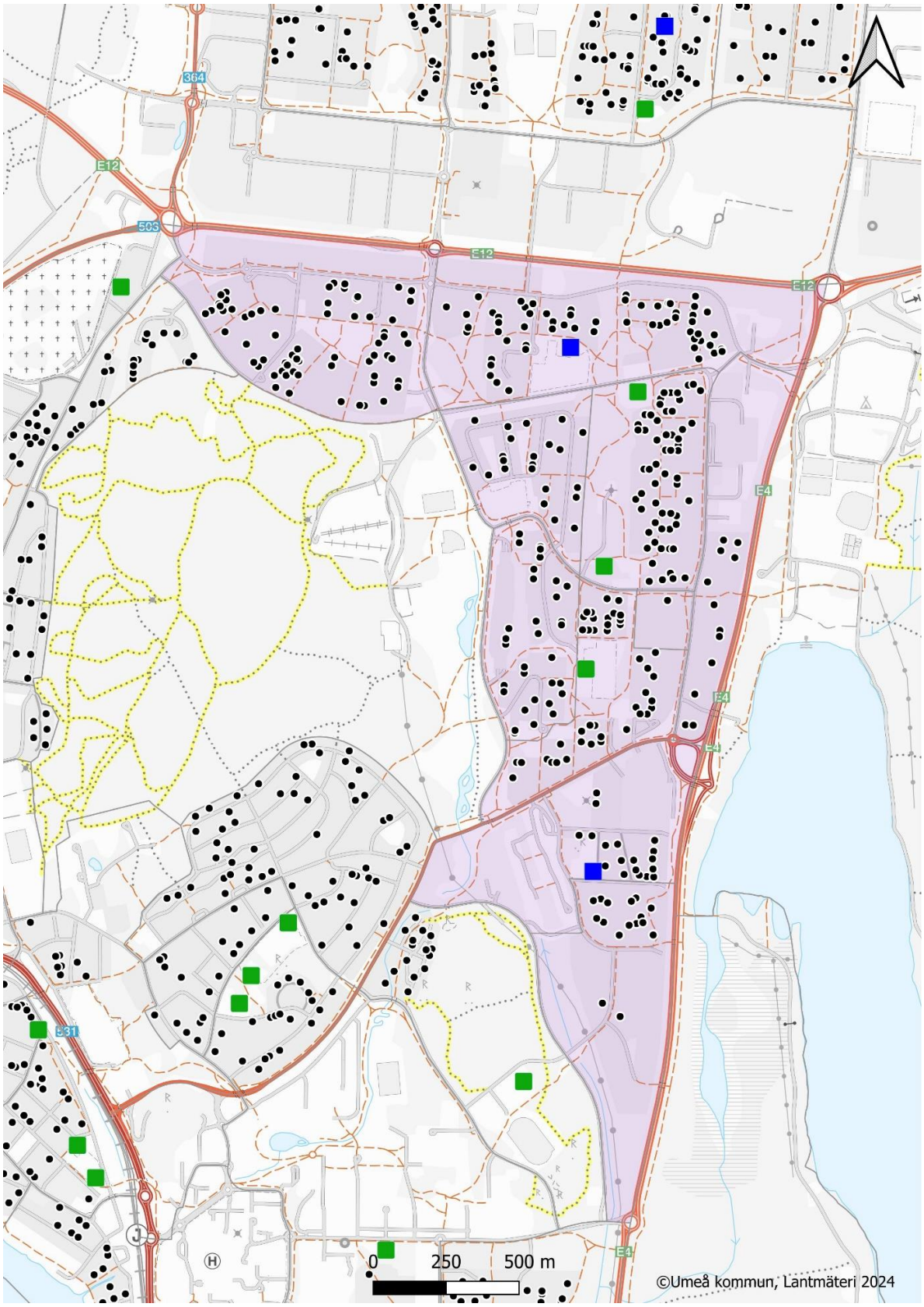

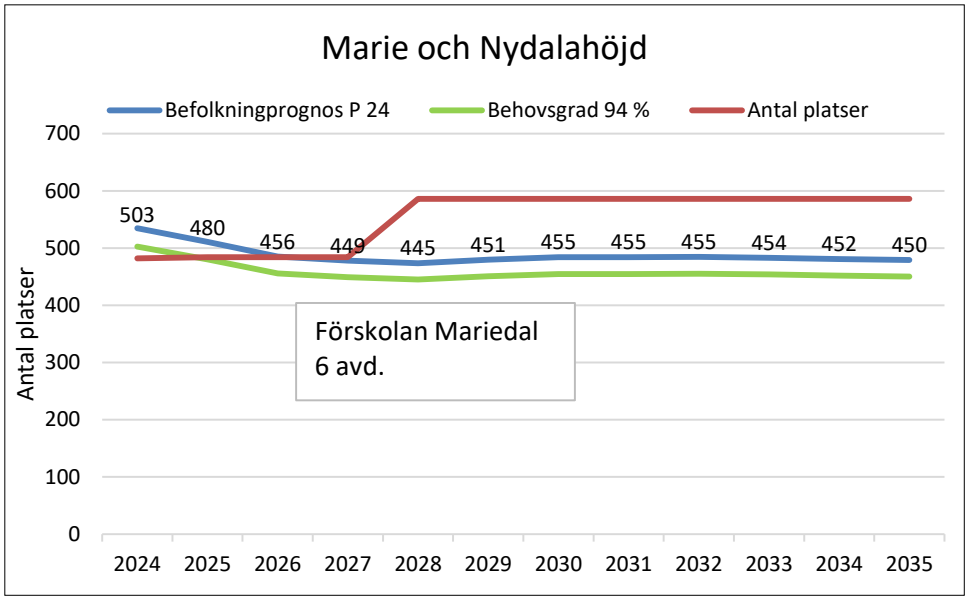
Förskolan Glaciären: Förhyrd lokal till 2024-08-31 (SBB, Samhällsbyggnadsbolaget) övertagande 2019 från fristående förskola. Kapacitet: 114 platser, 8 avdelningar varav 3 för nationella minoriteter.

Diskussion

Marieområdet är uppdelat i fyra mindre områden som behöver behandlas som en helhet. Se nedan.

Marieområdet – gemensamt

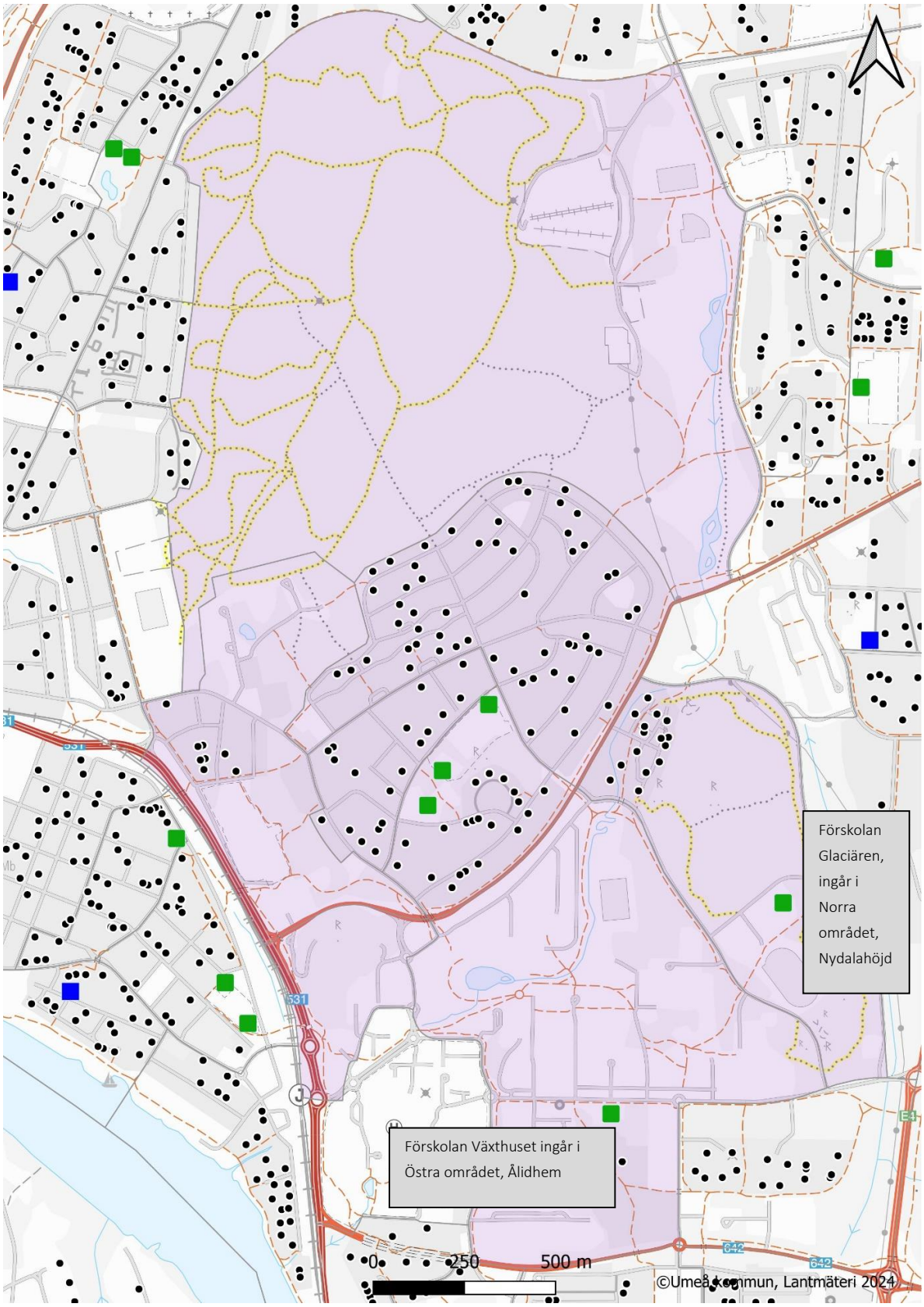
Diskussion

I avvaktan på att Mariedals förskola blir färdig finns ett mindre underskott av platser inom området. När Mariedals förskola blir färdig 2025 kommer det att påverka även Sandbackas förskolor eftersom de ofta är ett förstahandsalternativ för vårdnadshavare på Mariedal. Investeringsmedel finns för ny förskola i området Olofsdal (del av Mariehem) med 8 avdelningar varav tre är avsedda för nationella minoriteter. En förutsättning för behovet av denna förskola är en avveckling av Förskolan Glaciären (förhyrd). Förskolan Olofsdal kommer att ha en bättre placering i området, med närhet för fler familjer, än vad förskolan Glaciären har.

Förslag

Avvakta byggnation av Förskolan Olofsdal om investeringsmedel behöver prioriteras till andra projekt.

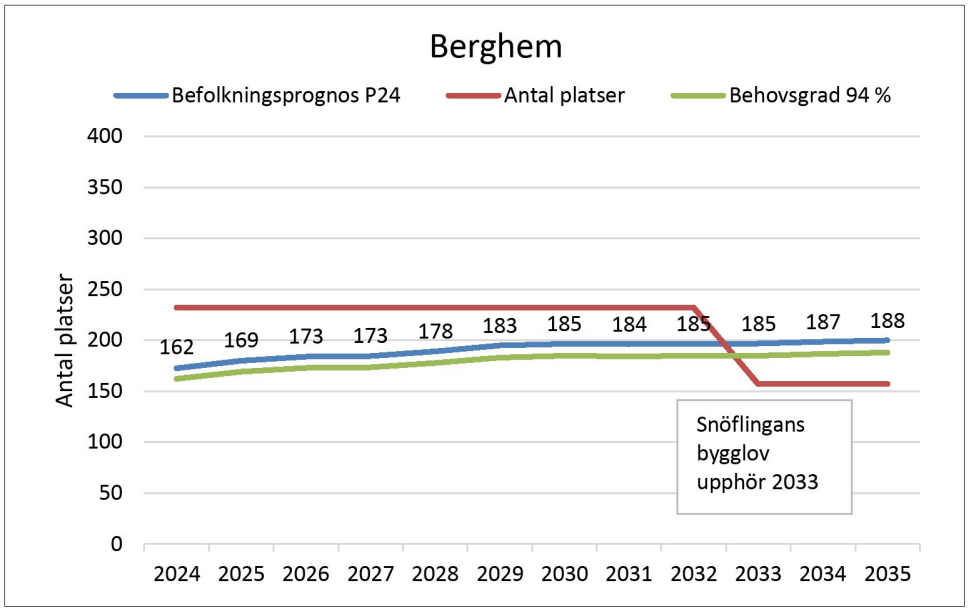
Berghem

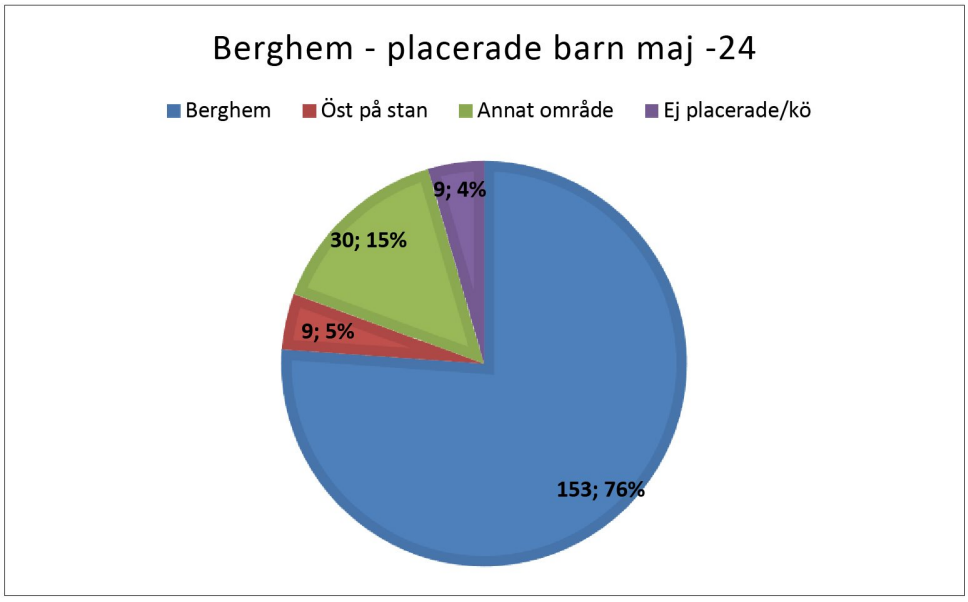

Förskolan Glaciären, ingår i Norra området, Nydalahöjd
Förskolan Växthuset ingår i Östra området, Ålidhem
0
250
500 m
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 010101 Berghem, nordost, 010103 Fridhem, 010104 Berghem, sydväst, 010105 Berghem sydost, 050802 Stadsliden, 133401 Universitetet, 133403 Sjuksköterskeskolan (Hamrinsberget), 133502 Lill-Jansberget.

Planeringsområde: Öst på stan.

Berghem: Byggnadsår 1965, senast om- och tillbyggnad 2023. En avdelning är tillbyggd paviljong. Kapacitet: 100 platser, 6 avdelningar.

Förskolan Morgonstjärnan: Delar lokaler med Berghems skola. Byggnadsår 1961, Byggnadsår förskola 2014 Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Snöflingan: Tillfällig paviljong 2018. Tillfälligt bygglov upphör senast 2033
Kapacitet: 69 platser, 4 avdelningar.

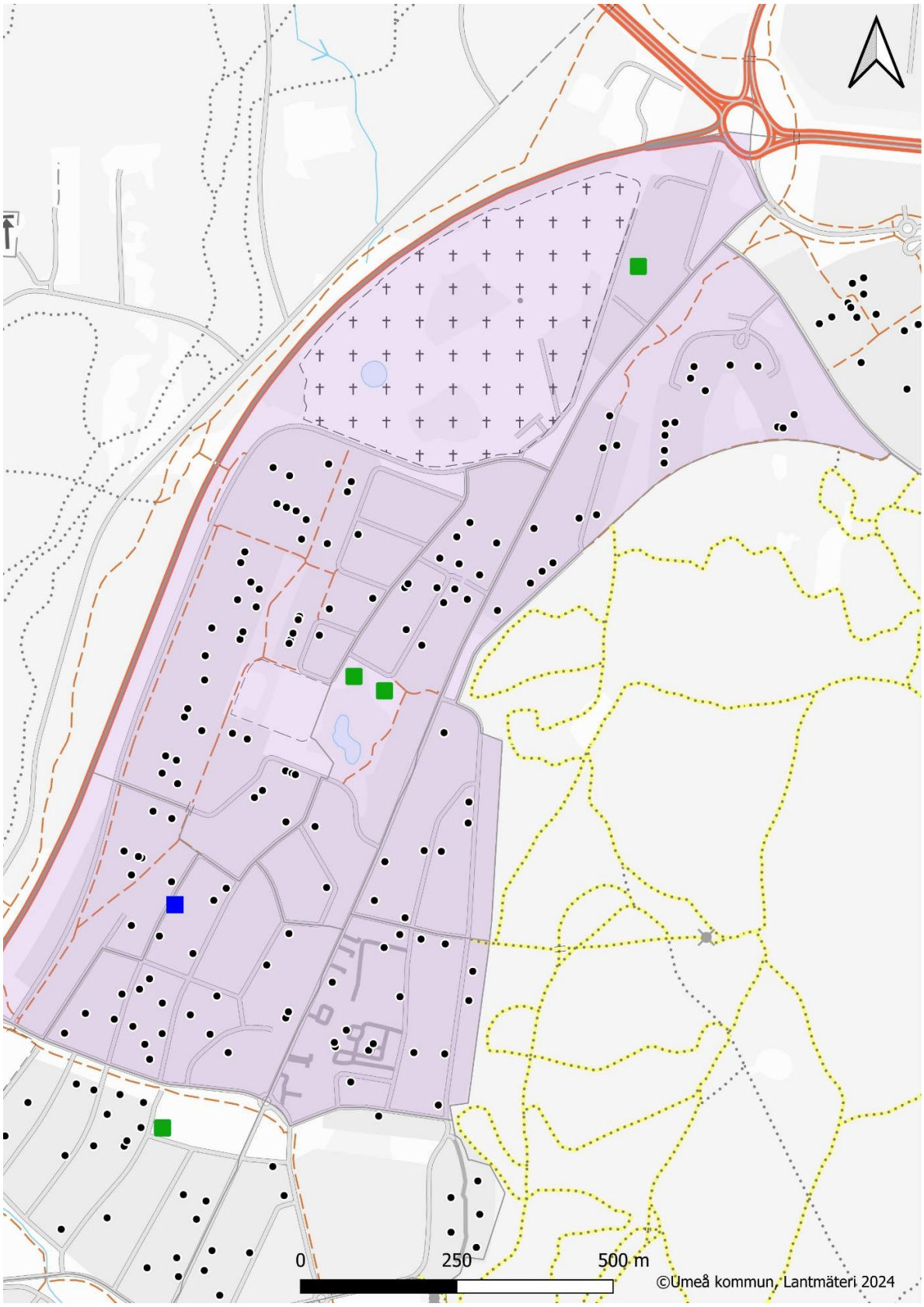
Diskussion

Förskolan Snöflingan behöver ersättas när bygglovet löper ut. Eventuellt kan behovet av platser vara större än prognos eftersom universitet kommer att hyra nya bostäder på Hamrinsberget för gästforskare och studenter.

Förslag

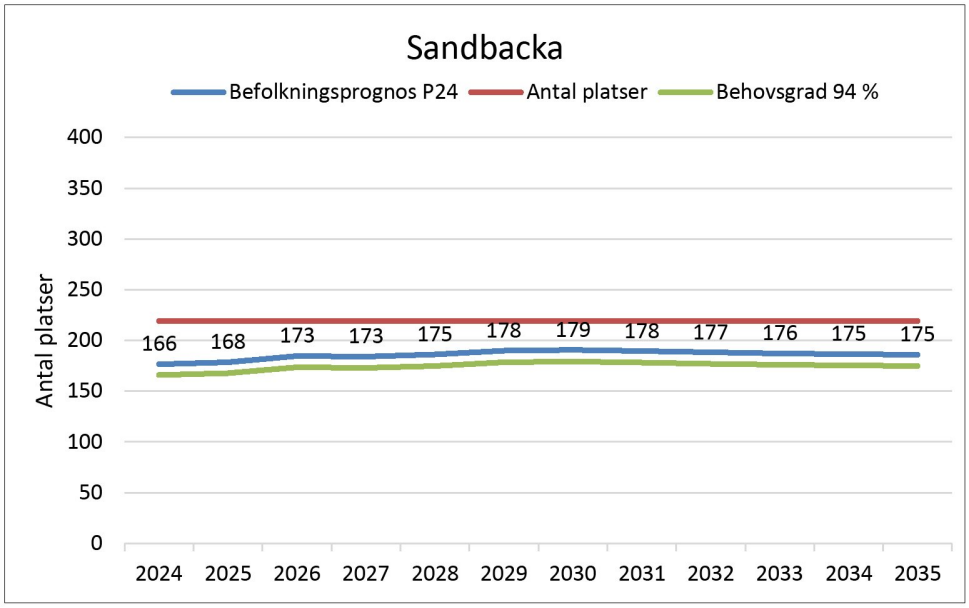
Ny förskola 6 avdelningar på Hamrinsberget.

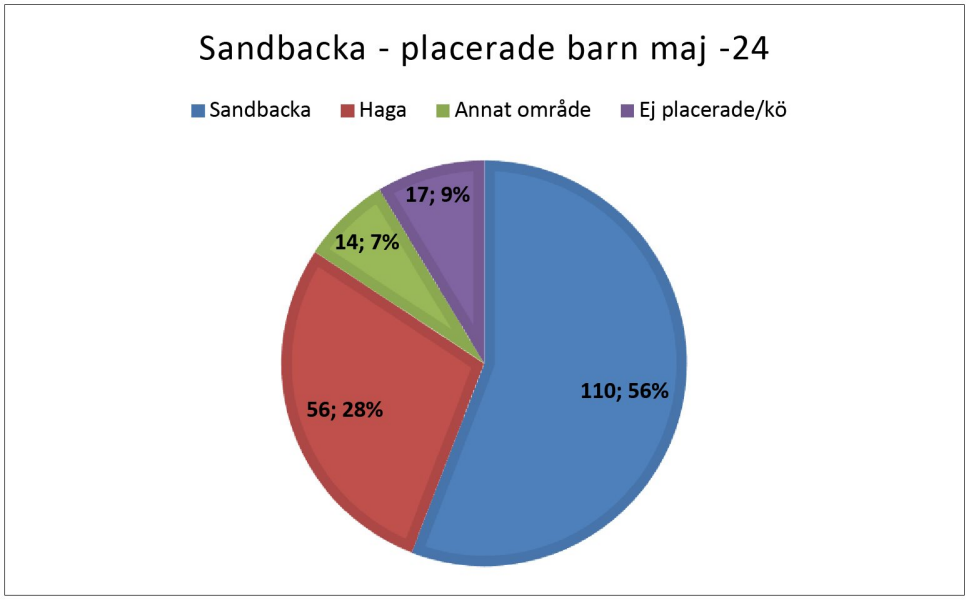
Sandbacka

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 020200 Sandabrånet södra, 020201 Sandabrånet norra, 020202 Sandbacka V Ö. Kyrkog., norra, 020203 Sandbacka Ö Ö. Kyrkog., norra, 020208 Sandbacka V Ö. Kyrkog. Södra, 020209 Sandbacka Ö Ö. Kyrkog. Södra. Planeringsområde: Haga.

Förskolan Sandbacken: Byggnadsår 1978. Om- och tillbyggnad 1988, 2005. Kapacitet: 90 platser, 5 avdelningar.

Förskolan Stengärdan: Byggnadsår 2021. Kapacitet: 68 platser, 4 avdelningar.

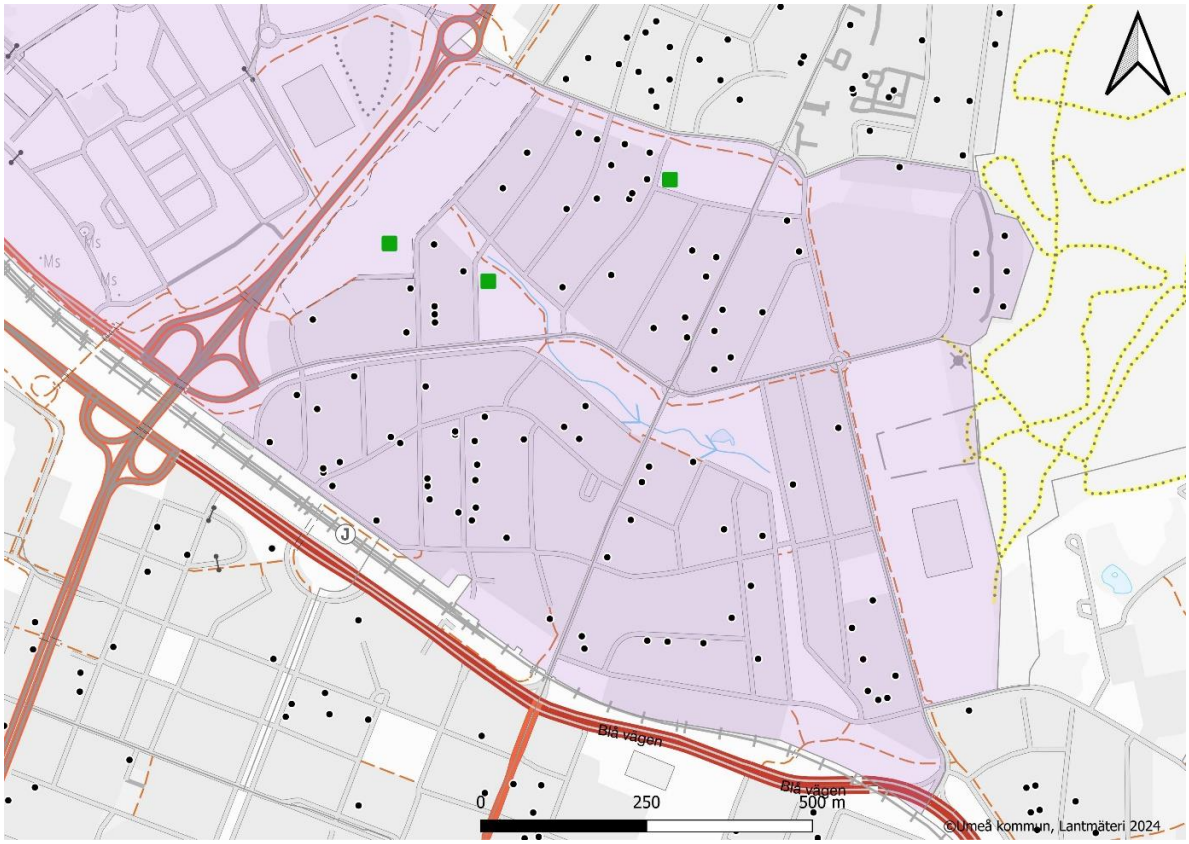
Förskolan Tallkotten: Före detta Sandbacka skola från 1936. Ombyggd till förskola 2011 Saknar hiss till plan två. Kapacitet: 35 platser, två avdelningar.

Förskolan Karlavagnen Haga: Fristående. Tillstånd för 26 platser.

Diskussion

Förskolan Tallkotten startades som tillfälliga avdelningar när behov uppstod och det fanns lediga lokaler i skolan. Tidigare fanns det en plan att avveckla förskolan i samband med att Haga förskola byggdes ut eftersom en 2-avdelningsförskola inte är resurseffektiv och lokalerna inte är tillgänglighetsanpassade. Se gemensamma förslag för Haga och Sandbacka nedan.

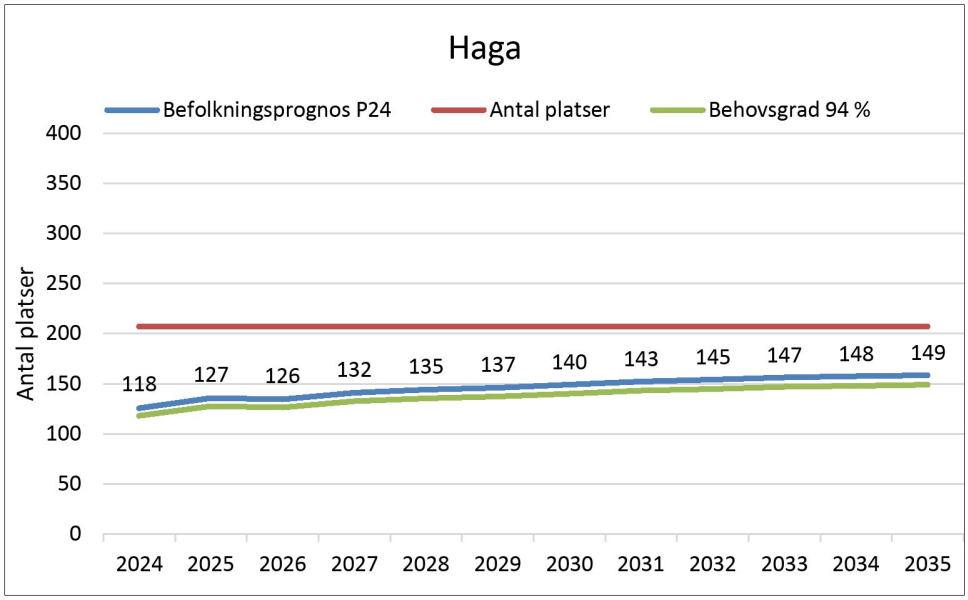
Haga

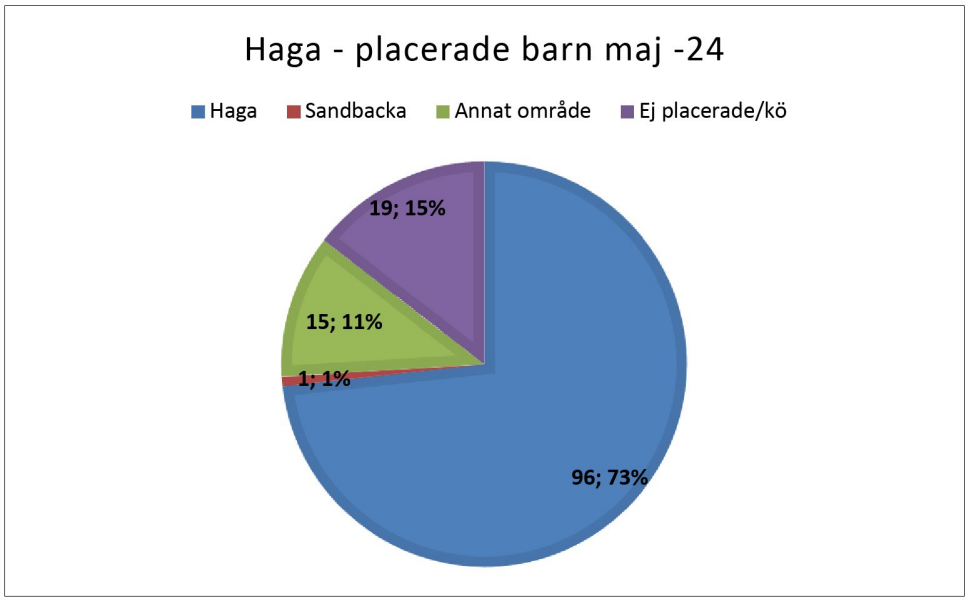

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 020304 Haga nordväst, 020305 Haga nordost, 020306 Haga sydväst, 020307 Haga, sydost, 020308 Gammliavallen, 200101 Regementet, 200102 I20.

Planeringsområde: Sandbacka.

Förskolan Haga: Delar lokaler med Hagaskolan. Nyproduktion 2019. Kapacitet: 90 platser, fem avdelningar, hörselavdelning 16 platser.

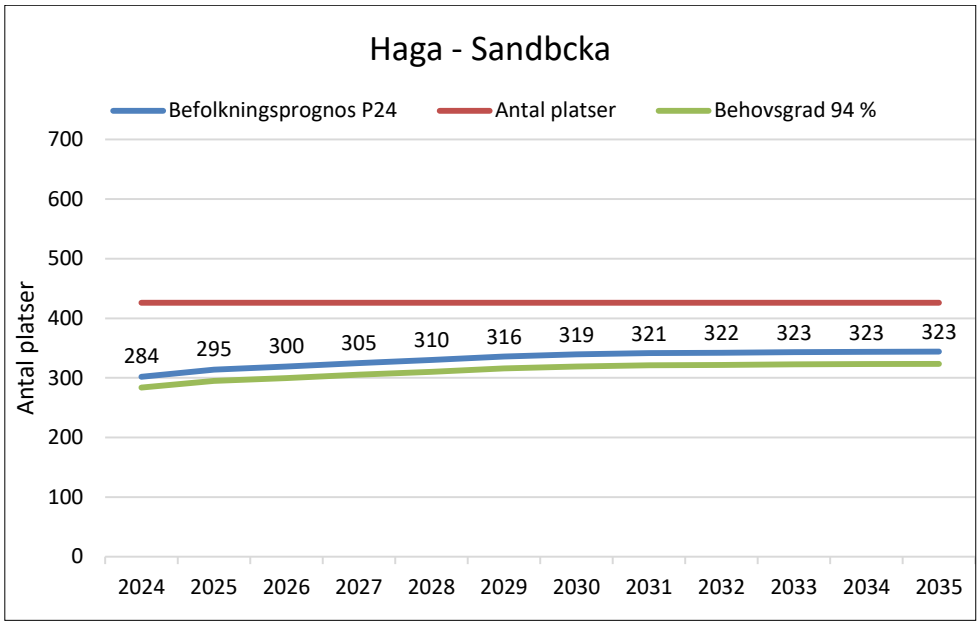
Förskolan Reveljen: Förskolan består av två byggnader. En byggnad som nyproducerades 1952 (s.k. Bruno Mathsson-huset) och som 1990 byggdes om, byggnaden innehåller en mindre avdelning med begränsningar i planlösning och hygienutrymmen. Den andra byggnaden nyproducerades 1990 som allergiskola/förskola. Skolans del (ett klassrum med grupprum) används som tillfällig avdelning. Kapacitet: 45 platser (varav f.d. skola 9 platser). Bruno Mathsson 14 platser.

Förskolan Sanda: Nyproduktion 1984. Om- och tillbyggnad 2016 Kapacitet: 72 platser 4 avdelningar.

Diskussion

Efterfrågan på platser vid hörsel- respektive allergiavdelning har minskat betydligt i förhållande till när dessa verksamheter startade. Flertalet familjer med barn som har dessa behov önskar förskola i sitt närområde vilket innebär att anpassningar då behöver tillskapas på dessa förskolor. Se gemensamma förslag för Haga och Sandbacka nedan.

Haga – Sandbacka - gemensamt

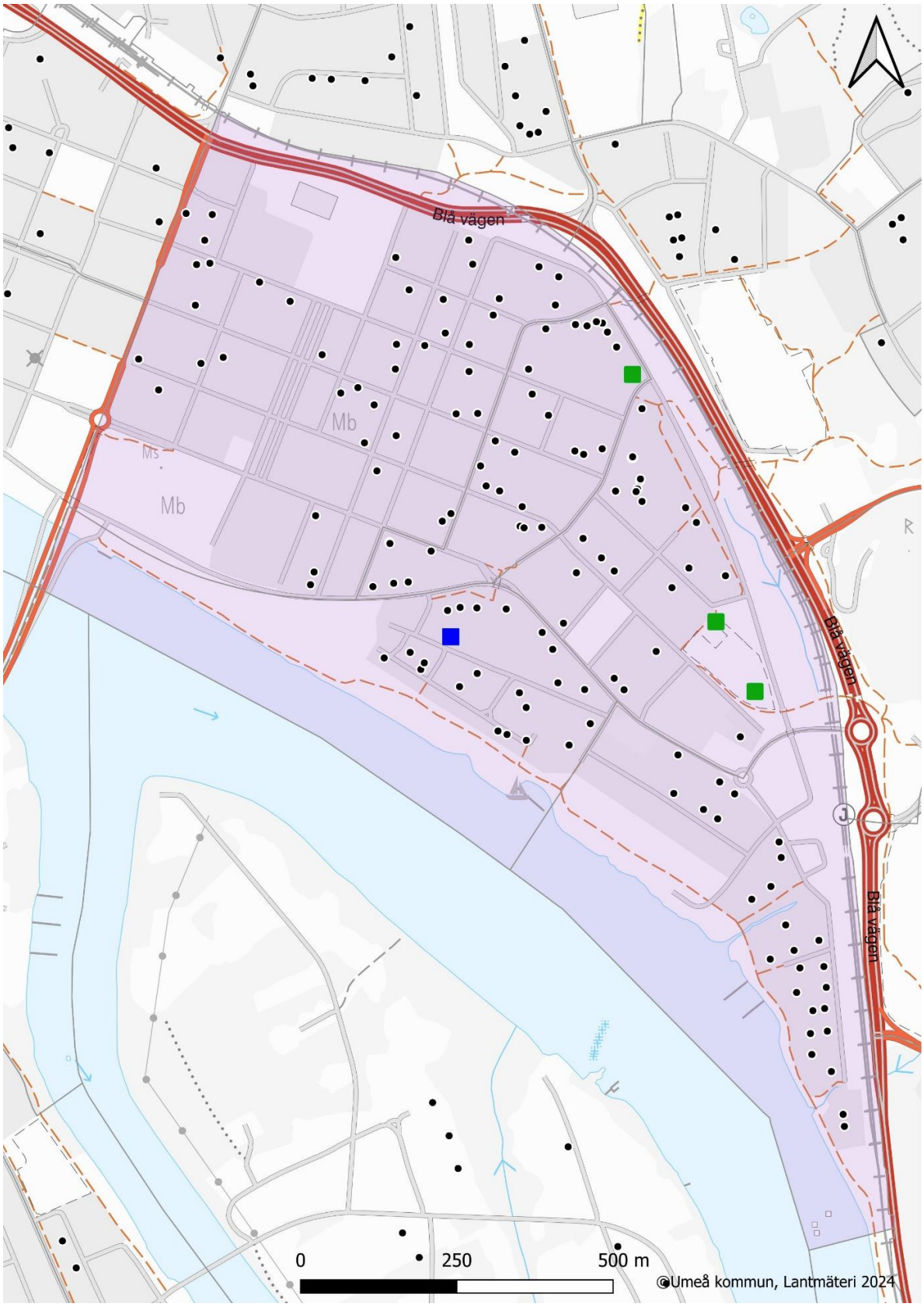
Diskussion

Tillräckligt med platser finns för boende inom båda områdena**.** Det överskott av platser som idag finns nyttjas av familjer från andra områden där det råder brist. När denna brist är avhjälpt kommer det att finnas outnyttjad kapacitet under hela året. Områdena kommer att påverkas när Mariedals förskola står klar, idag är det 47 barn som har placering på Haga-Sandbacka från Mariedal.

Förslag

Avveckling av förskolan Tallkotten om ett minskat behov enligt prognos uppstår. Utreda behovet och eventuellt avveckla allergi- och hörselavdelning om efterfrågan är fortsatt låg. Nyttja Bruno-Mathssonhuset som tillfällig förskola.

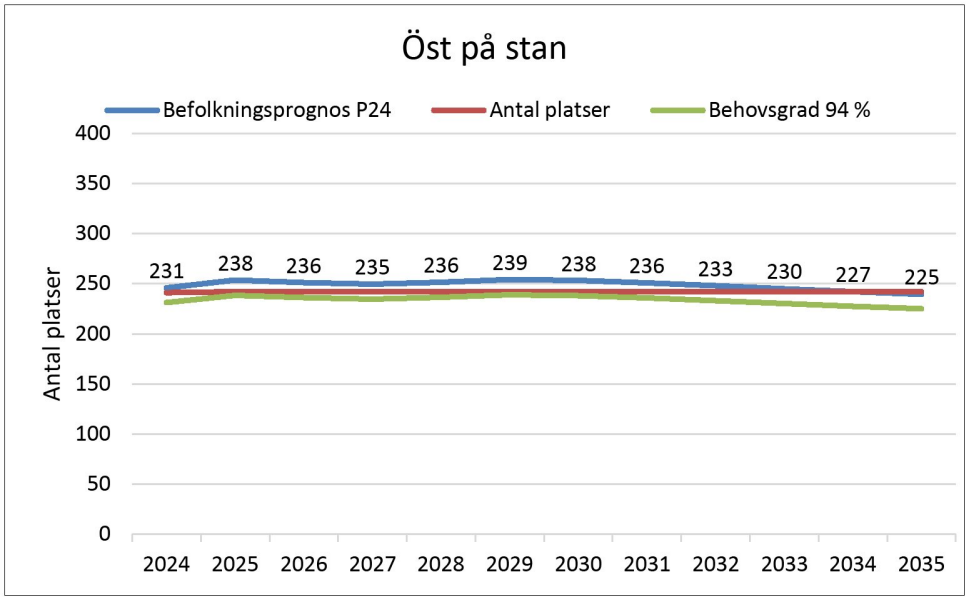
Öst på stan

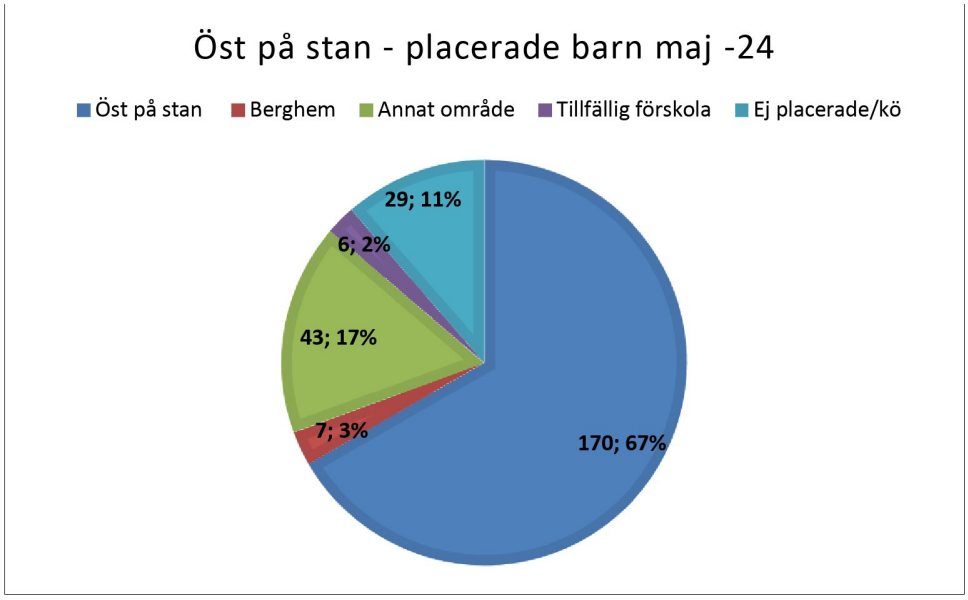

Blå vägen
Mb
Mb
Mb
Blå vägen
J
Blå vägen
0
250
500 m
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 030605 Centrum, östra, 030607 Rosendal, 030608 Östermalm, 030609 Öbacka, 030610 Öbackastrand.

Planeringsområde: Berghem.

Förskolan Rosendal: Byggnadsår 2019. Underdimensionerad utemiljö. Kapacitet: 105 platser, 6 avdelningar.

Förskolan Uven: Byggnadsår 1989. Ombyggnation 2010. Kapacitet: 54 platser, 3 avdelningar.

Förskolan Östermalm: Delar lokaler med Östermalmsskolan. Byggnadsår 1950. Ombyggnad till förskola 2009. Ej anpassad utemiljö, ej i direkt anslutning till entré. Kapacitet: 35 platser, 2 avdelningar.

Förskolan Laxen: Förhyrs lägenhet i bottenplan. Ej anpassad utemiljö. Ombyggd till förskola 2009 Används i huvudsak som tillfällig förskola. Kapacitet: 17 platser, 1 avdelning.

Förskolan Duvan: Fristående. Tillstånd för 31 platser

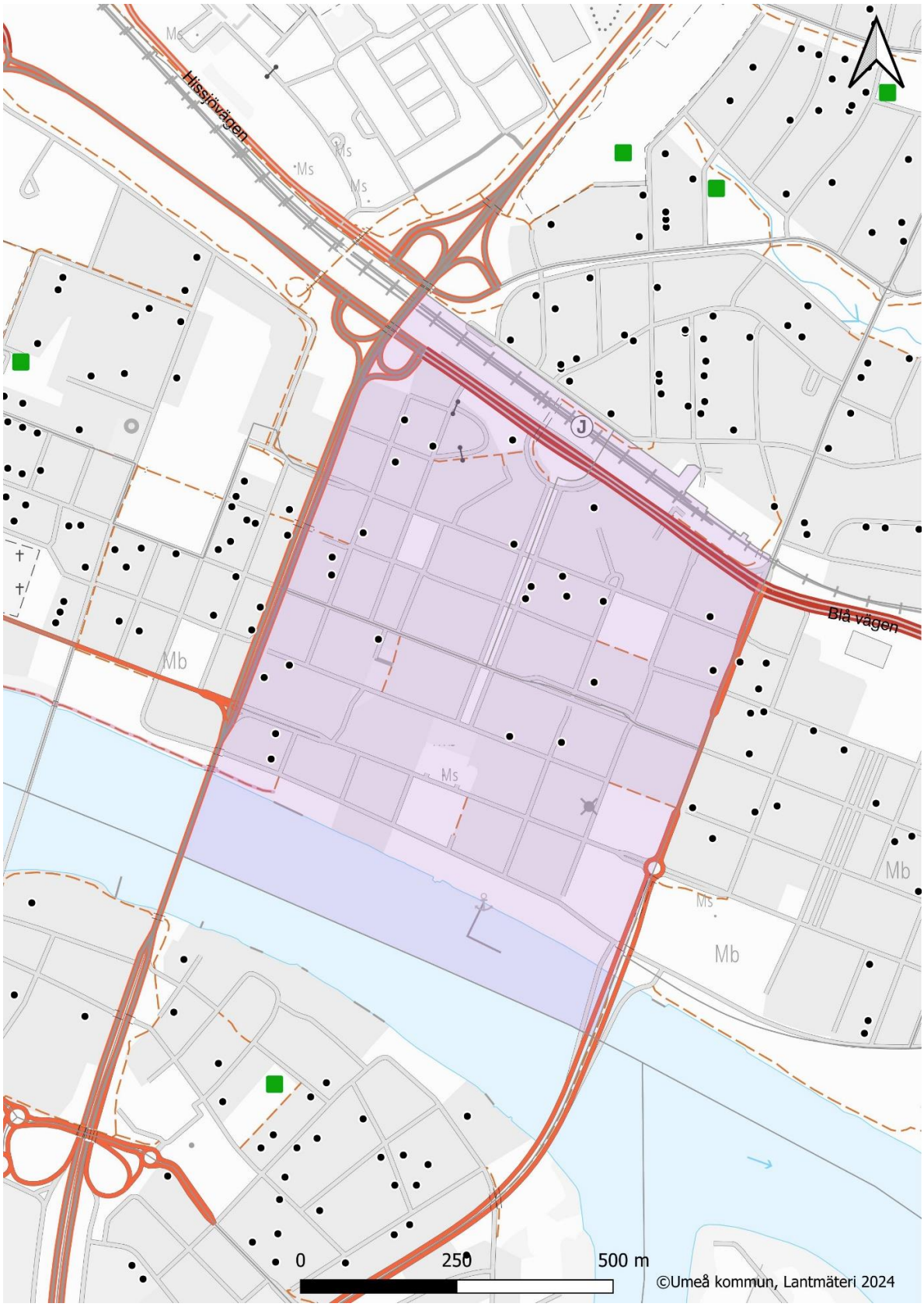
Diskussion

Områdets alla förskolor finns i områdets östra del. Förskolan Östermalm har startats som tillfällig förskola när lokal fanns till förfogande i skolan. Förskolans utegård ligger inte i direkt anslutning till förskolans entré och lokalerna uppfyller inte kraven i funktionsprogrammet för förskola. Även förskolan Laxen har tillkommit som tillfällig förskola och nyttjas idag endast som detta. Både förskolan Uven och framför allt förskolan Rosendal saknar tillräcklig yta för utevistelse. Hamrinsberget nyttjas idag av förskolorna som komplement till den bristande utemiljön men kommer att förloras ifall området exploateras. Vid utbyggnad av Öbacka strand och området vid Östra station har mark för förskola inte avsatts. Hela området är nu förtätat och mark för ytterligare förskola saknas. Berghem som alternativt område innebär att färdväg till och från arbete i vissa fall blir betydligt längre. Finns möjlighet till förskola på Hamrinsberget är det önskvärt.

Förslag

Se gemensamt för områdena i central staden. Se nedan

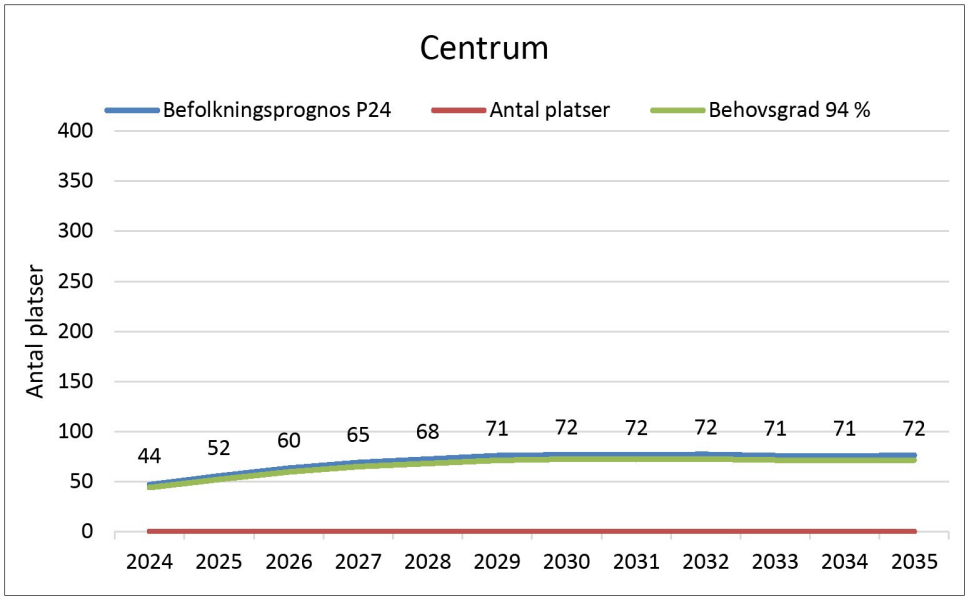
Centrum

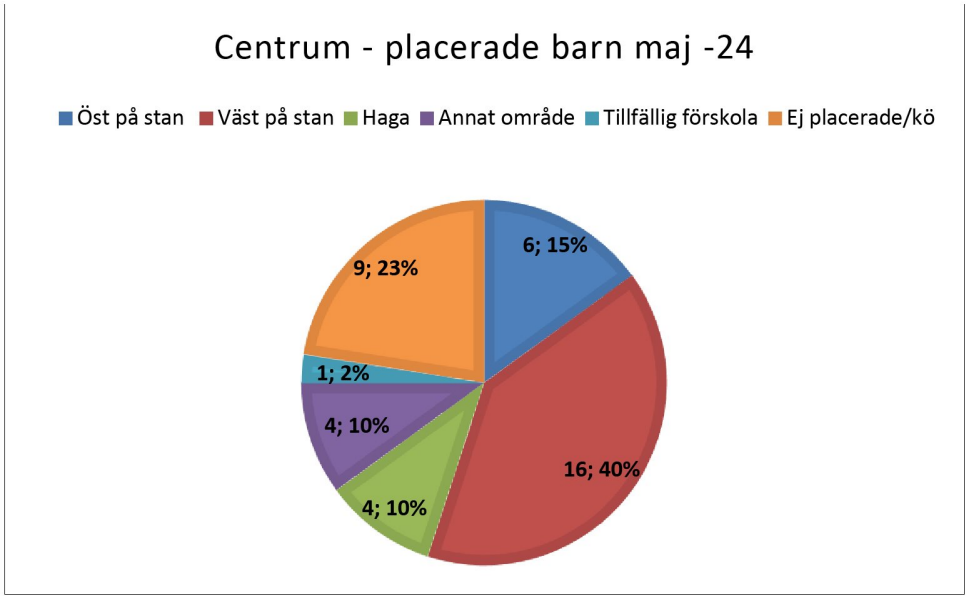

Hissjövägen
Blå vägen
Ms
Mb
J
0
250
500 m
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 030504 Centrum, södra, 030508 Centrum, nordvästra, 030509 Centrum, nordöstra.

Planeringsområde: Öst på stan, Väst på stan, Haga.

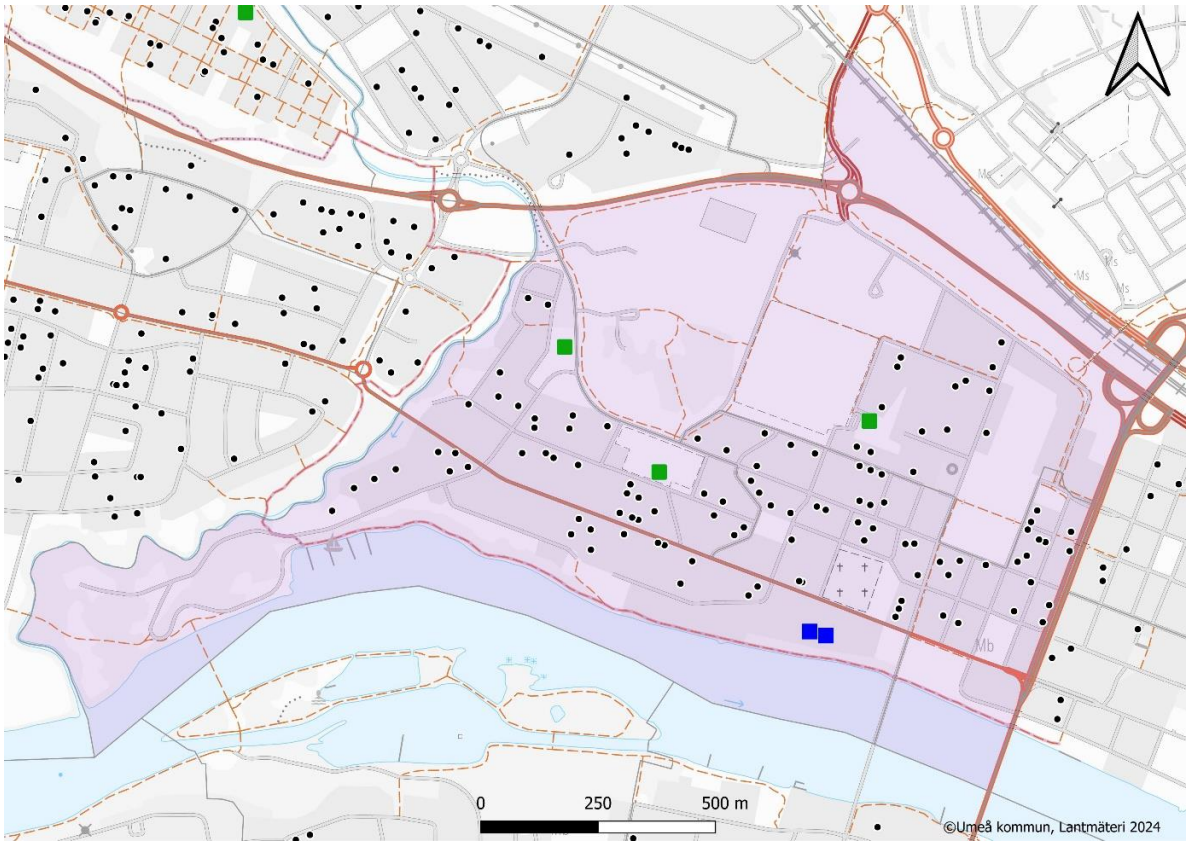
Diskussion

Förskola i centrum saknas. Behovet av förskoleplatser tillgodoses främst Öst på stan och Väst på stan. I prognoser räknas centrum till Öst på stan.

Förslag

Se gemensamt för områdena i centrala staden.

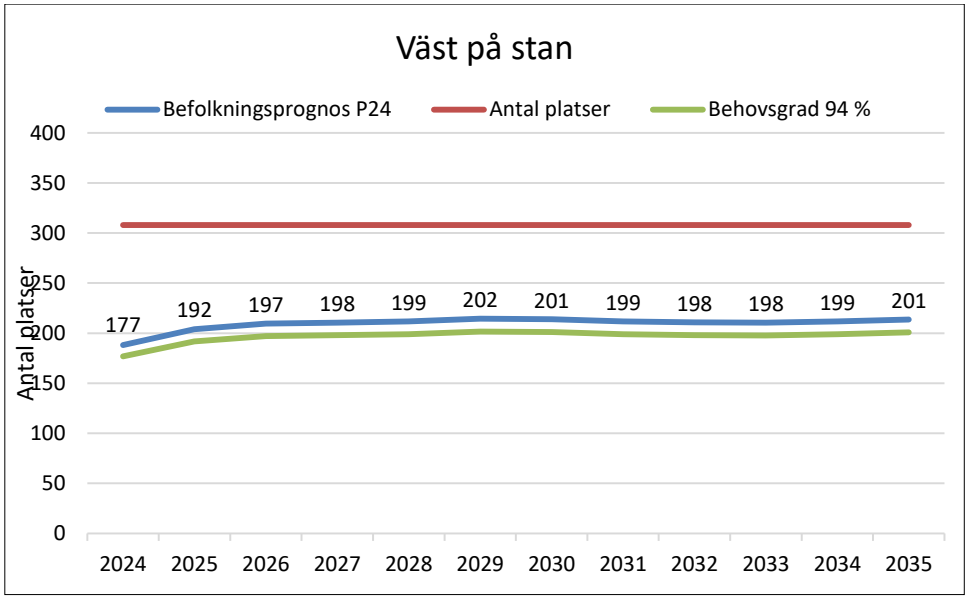
Väst på Stan

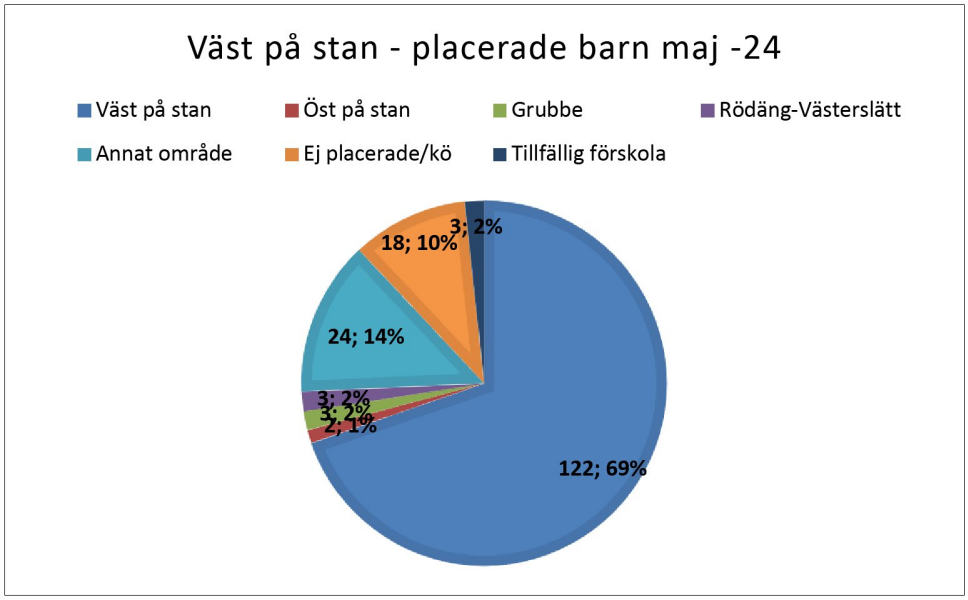

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 030402 Ytterhiske, 030403 Brinkvägen, 030404 Väst på stan, 030405 Dragonfältet.

Planeringsområde: Öst på stan, Grubbe, Rödäng-Västerslätt.

Förskolan Hedlunda: Byggnadsår 2014. Underdimensionerad utemiljö. Kapacitet: 108 platser, 6 avdelningar.

Förskolan Klumpen: Byggnadsår 1979. Om- och tillbyggnad 1993, 2012. Kapacitet: 54 platser, 3 avdelningar.

Förskolan Smeden: Byggnadsår 2017. Kapacitet ht 2024: 72 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Uno: Fristående. Tillstånd för 40 platser

Förskolan Barnabo: Fristående. Tillstånd för 34 platser

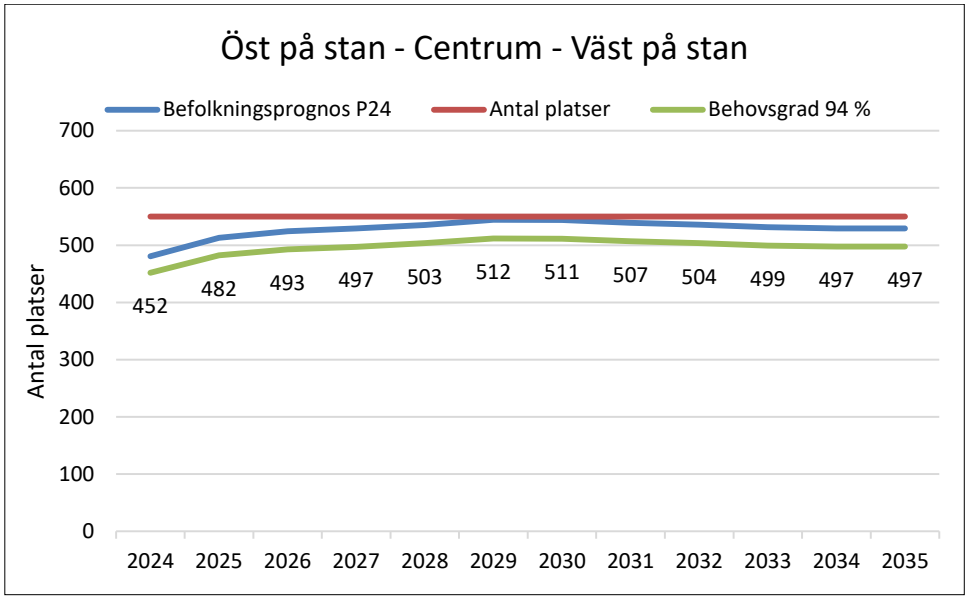
Diskussion

Förskolorna Väst på stan har plats för betydligt fler barn än områdets behov. Samtliga förskolor ligger strategiskt bra till för vårdnadshavare inom det Västra området som har sina arbeten eller studier i centrum eller kring sjukhuset och universitetet. Även vårdnadshavare boende i centrum söker sig till detta område. Förskolan Smeden har eventuellt tillräcklig tomtmark för en utbyggnad.

Förslag

Se gemensamma förslag för både centrala staden och det västra området. Se nedan

Centrala staden – gemensamt

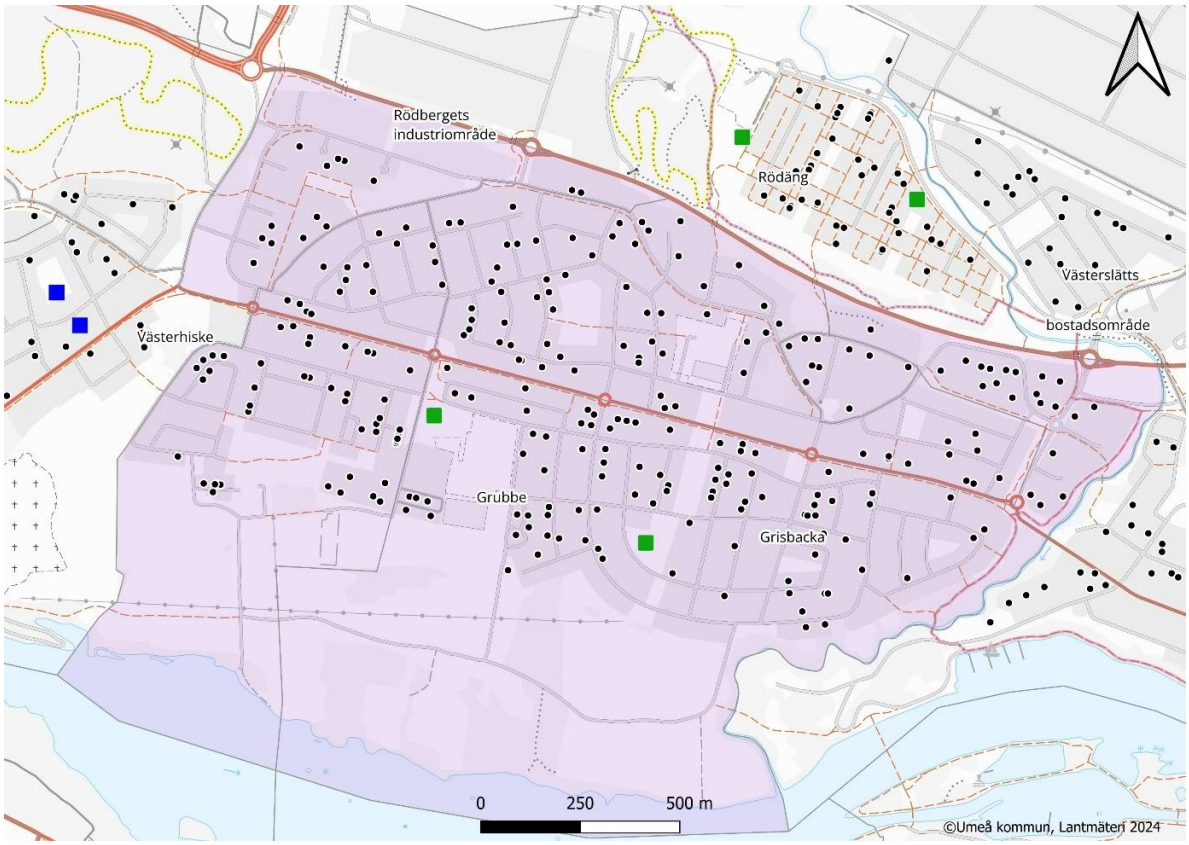
Diskussion

Om inte platser Väst på stan behöver nyttjas av boende på framför allt Grubbe ser behovet av platser ut att vara tillräckligt. Överskott av platser finns enbart Väst på stan. Lägenhetsförskolan Laxen har brister både gällande lokal och utemiljö. Om Östermalmskolan är i behov av förskolans lokaler måste dessa ersättas. En högre grad av marginal Öst på stan är önskvärd för att minska sårbarheten i en osäker befolkningsprognos. Skulle det finnas möjlighet till förskola inom centrumfyrkanten är detta önskvärt. Ny förskola på Hamrinsberget kan vara ett alternativ för boende längst österut och behöver tas i beaktande när man bedömer kapacitetsbehovet för en eventuell förskola där.

Förslag

Bevaka och efterfråga möjlighet till förskola inom centrumfyrkanten och ytterligare en förskola Öst på stan. Utreda en eventuell utbyggnad av förskolan Smeden. Se även gemensamt förslag för dessa områden plus Grubbe och Rödäng/Västerslätt.

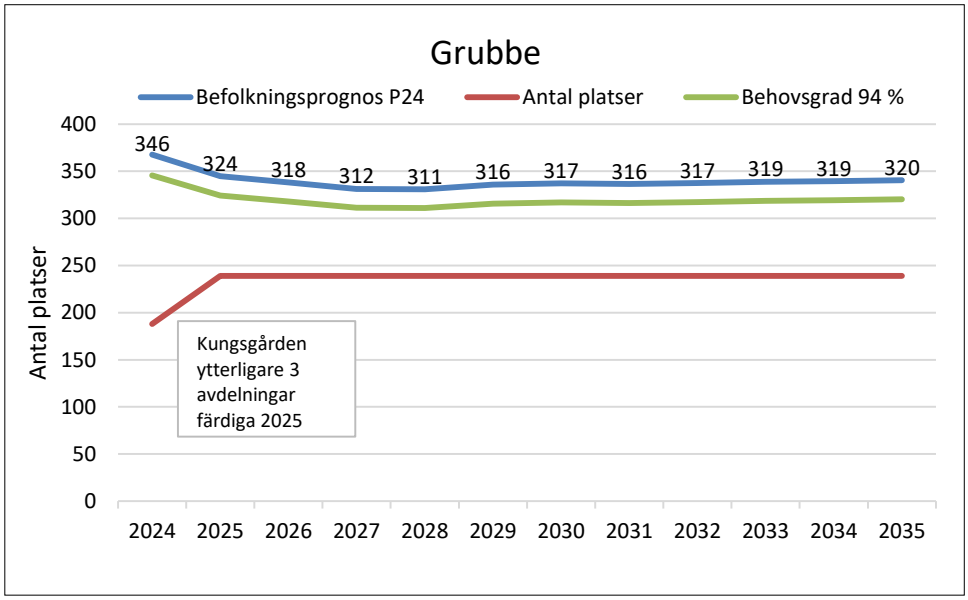
Grubbe

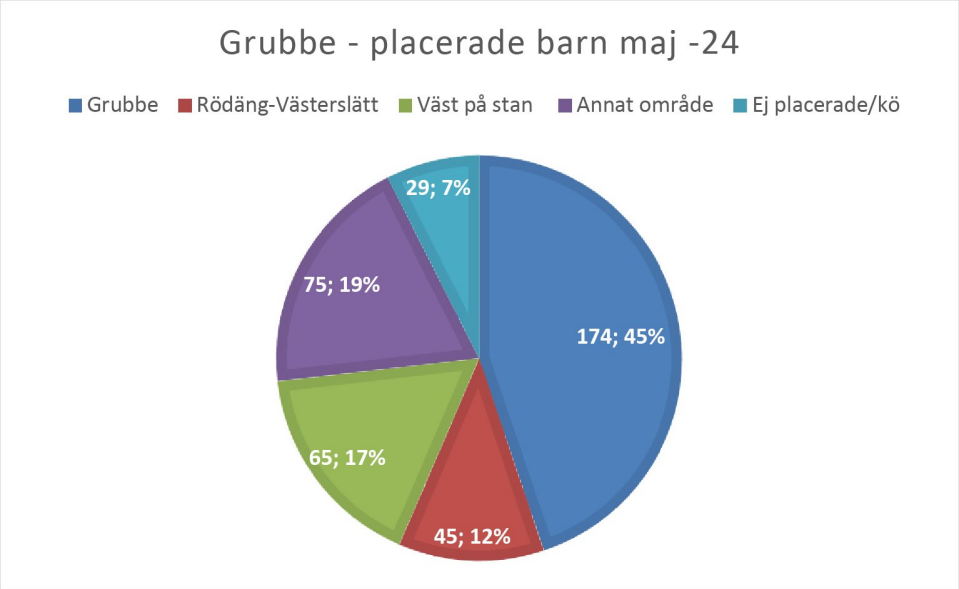

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 060901 Grubbe, södra, 061002 Grubbe, norra exklusive Kv. Eken m.fl., 061003 Kv. Eken m.fl., 061004 Sandåkern, 061009 Grubbe norra, V. Kronoparksv., 061104 Kungsänget, 061205 Kronoparken.

Planeringsområde: Väst på stan, Rödäng-Västerslätt.

Förskolan Kungsgården: Byggnadsår 2025. Ersätter nuvarande lokaler. Kapacitet: 85 plaster, 5 avdelningar. Kapacitet 2025: 136 platser, 8 avdelningar.

Förskolan Linnéan: Byggnadsår 1976. Tillbyggnad 1995. Förskolan har 6 avdelningar. Äldre fristående byggnad, Busan, i sämre skick och med begränsad kapacitet om 14 barn. Kapacitet: 103 platser totalt.

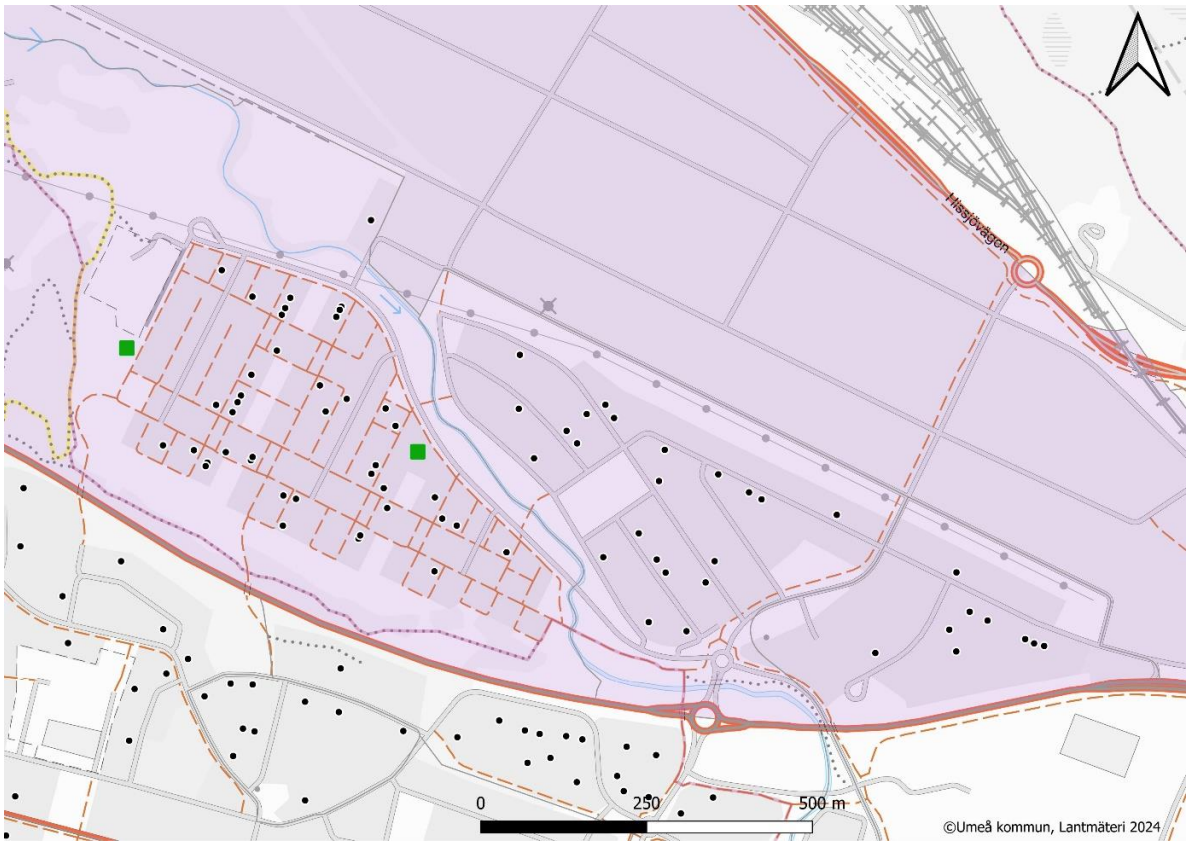
Diskussion

Trots utbyggnad av förskolan Kungsgården saknas cirka 80 platser inom området. Underskottet motsvarar inte det överskott av platser som finns väst på stan och Rödäng-Västerslätt eftersom de även behövs för boende inom centrum. Förskolans Linnéans paviljong bör avvecklas eftersom den inte motsvarar dagens krav på förskolelokaler och är resurskrävande gällande måltidshantering, då mat och disk behöver transporteras över gården.

Förslag

Ytterligare förskola om 4 avdelningar, 68 platser. Se även gemensamt nedan.

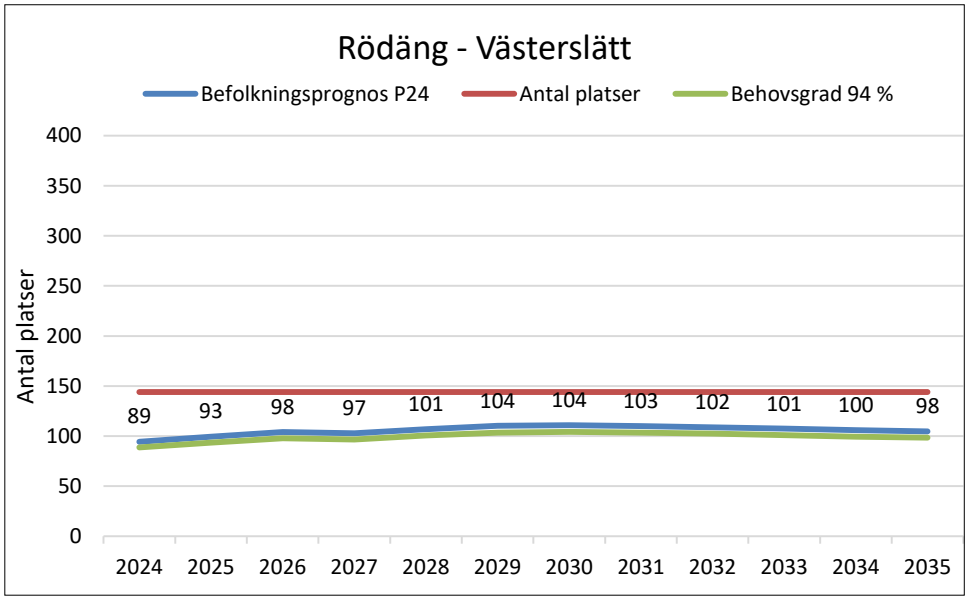
Rödäng – Västerslätt

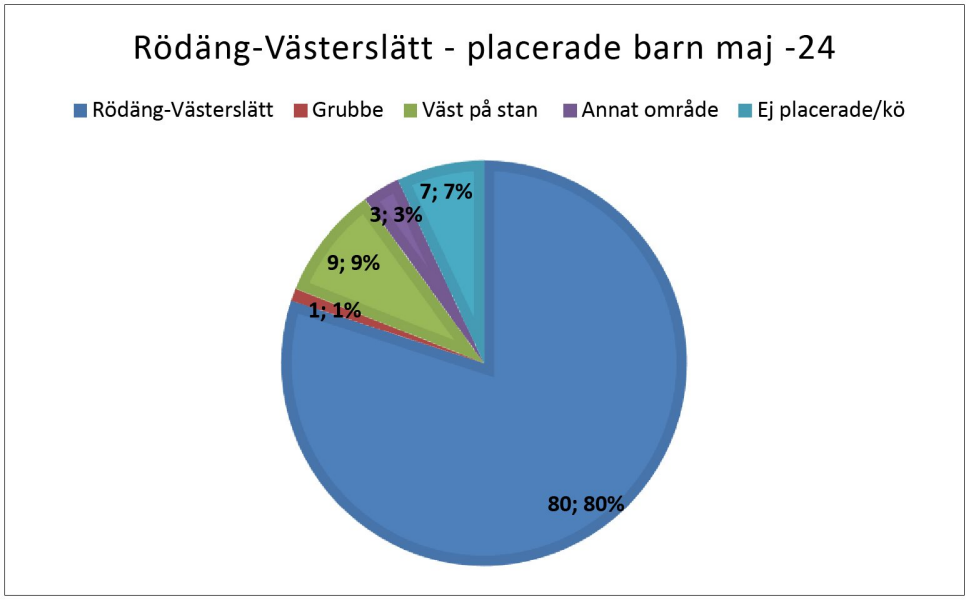

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 040702 Västerslätt (villor), 040703 Västerslätt (industriområde), 040704 Rödäng, 040701 Västerslätt (hyreshus).

Planeringsområde: Grubbe, Väst på stan.

Förskolan Kornetten: Byggnadsår 1974, om- och tillbyggnad 1989, 2018. Kapacitet: 90 platser, 5 avdelningar.

Förskolan Gitarren: Byggnadsår 1977, ombyggnad 2006. Kapacitet: 54 platser, 3 avdelningar.

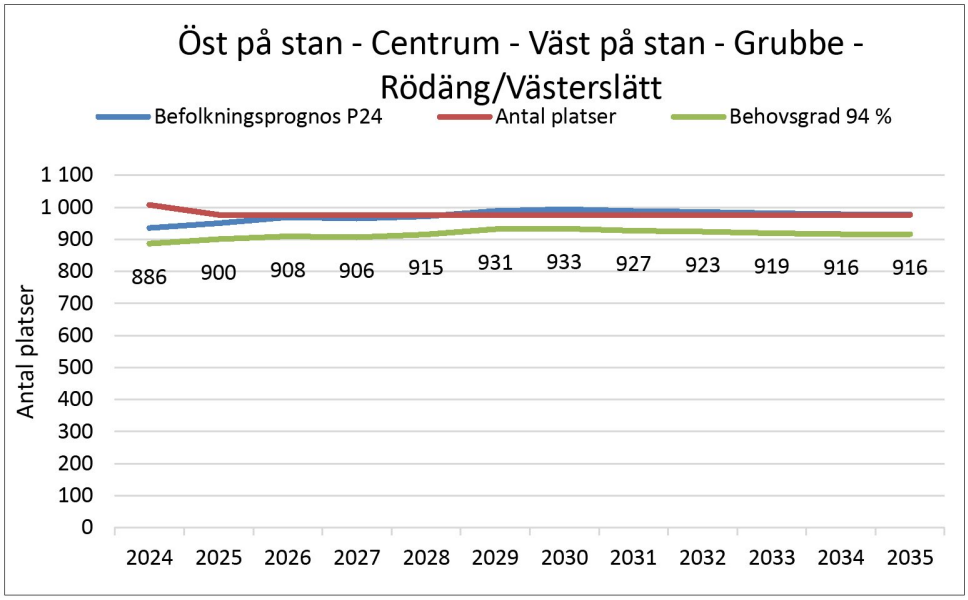
Diskussion

Områdets förskolor täcker behovet av platser. Överskottet av platser behövs för närvarande till boende på Grubbe och inom Västra landsbygden.

Förslag

Se gemensamt nedan.

Öst på stan - Väst på stan – Grubbe – Rödäng/Västerslätt gemensamt

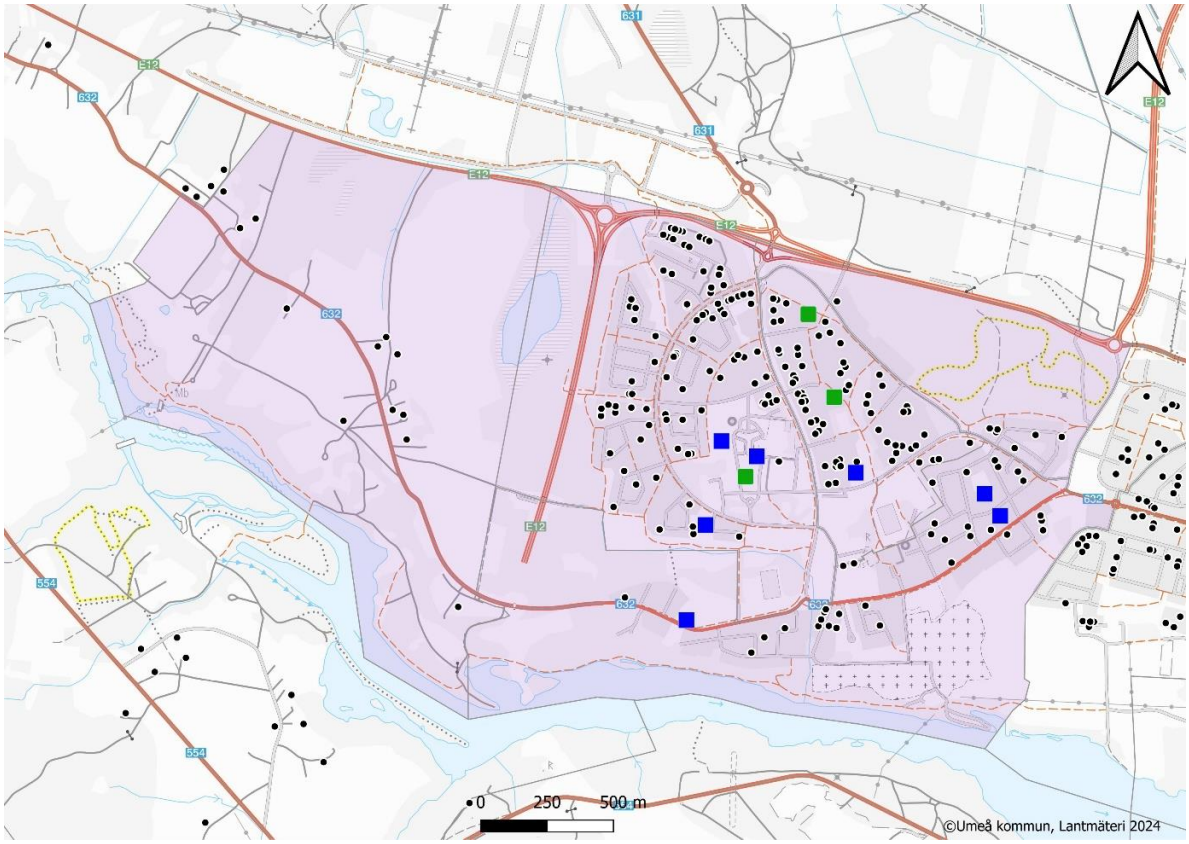
Diskussion

Dessa områden hänger ihop på olika sätt och påverkar varandra. Även underskott av platser inom den Västra landsbygden påverkar behovet. Öst på stan påverkas av närheten till sjukhuset och universitetet som innebär att förskolorna är ett alternativ för boende inom andra områden som studerar eller har sin arbetsplats där. De barn som erbjuds alternativ placering i närliggande områden, vilket idag innebär både Umedalen och Haga, byter i hög grad förskola när plats uppstår.

Förslag

Bevaka och efterfråga möjlighet till förskola inom centrumfyrkanten och ytterligare förskola Öst på stan och Grubbe. Utreda en eventuell utbyggnad av förskolan Smeden. Avveckla förskolan Laxen och paviljong på Linnéan.

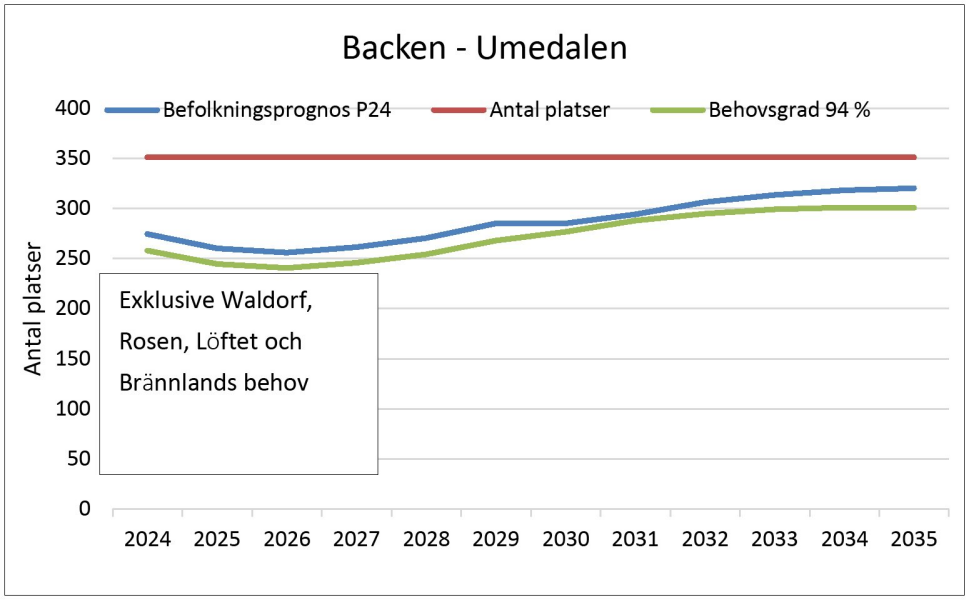
Backen – Umedalen

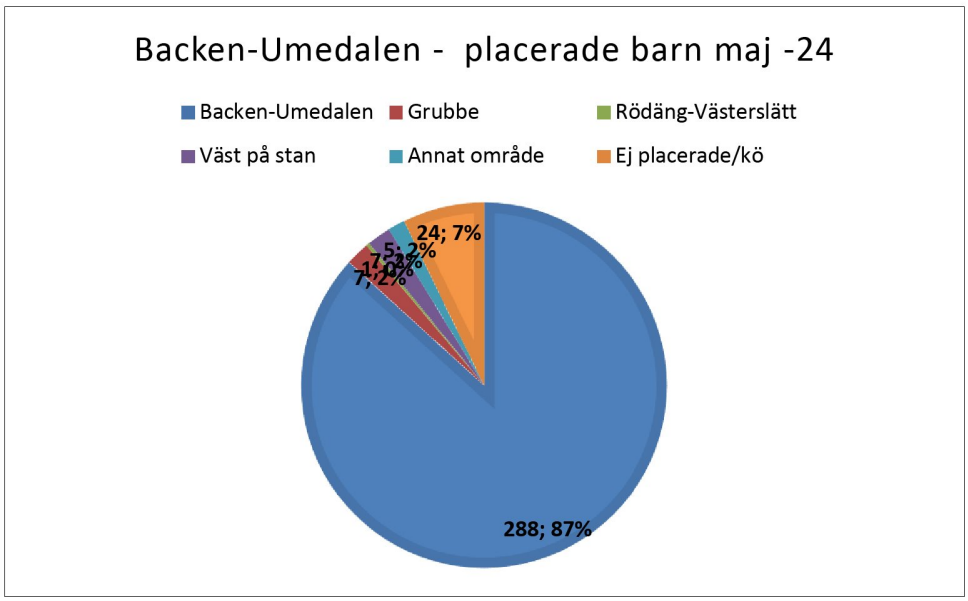

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 061207 Kläppen, 061306 Västerhiske, 061308 Umedalen, västra, 061309 Umedalen, östra, 071401 Baggböle.

Planeringsområde: Grubbe, Rödäng-Västerslätt, Väst på stan.

Förskolan Missionären: Byggnadsår 1990. Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Västangård: Förhyrd lokal. Delar lokaler med Västangårds skola. Ombyggd till förskola 1994. Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Prosten: Byggnadsår 1989, Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar. Kapacitet ht -24: 64 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Biskopen: Fristående. Tillstånd för 80 platser

Förskolan Fjärilen: Fristående. Tillstånd för35 platser

Förskolan Löftet: Fristående. Tillstånd för 32 platser

Förskolan Pratbubblan: Fristående. Tillstånd för 26 platser

Förskolan Rosen: Fristående. Tillstånd för 30 platser

Solgården och Solrosen: Fristående. Tillstånd för 95 platser

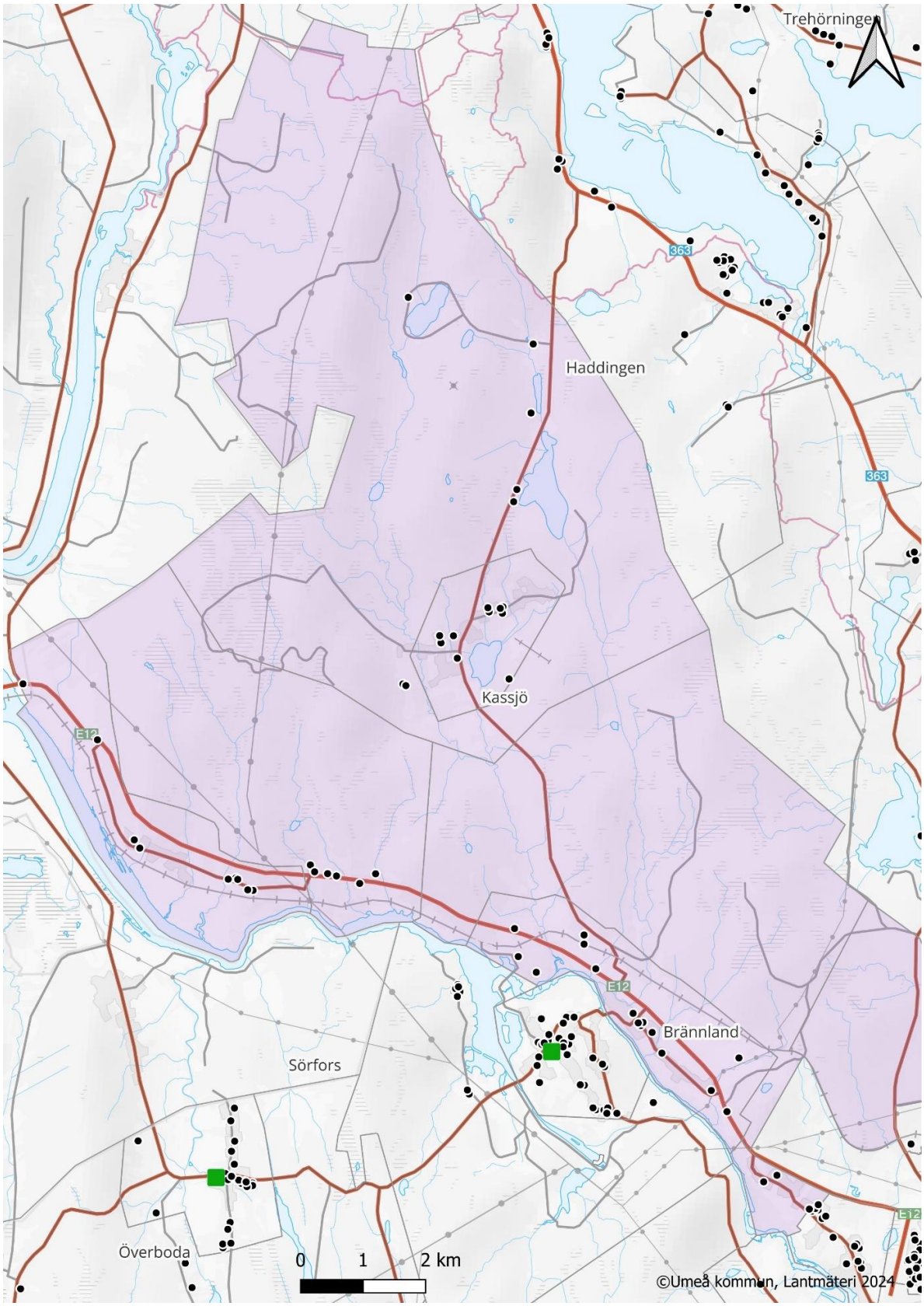
Diskussion

Området har fler platser än vad som behövs men är mer i balans under senare delen av perioden. Boende i Brännland, som saknar förskola, hänvisas till områdets förskolor om vårdnadshavare inte önskar något annat. De fristående förskolorna Löftet, Rosen, Solrosen och Solgården tar emot barn som aktivt söker dessa förskolor och kommunen kan inte nyttja lediga platser där. Vårdnadshavare från Grubbe och den Västra landsbygden erbjuds plats på områdets kommunala förskolor när det saknas plats inom det egna området, även när det innebär betydligt längre resväg till eller från arbete och studier.

Förslag

Om förskola i Brännland byggs behöver en förskola avvecklas, förslagsvis Västangård som är förhyrd.

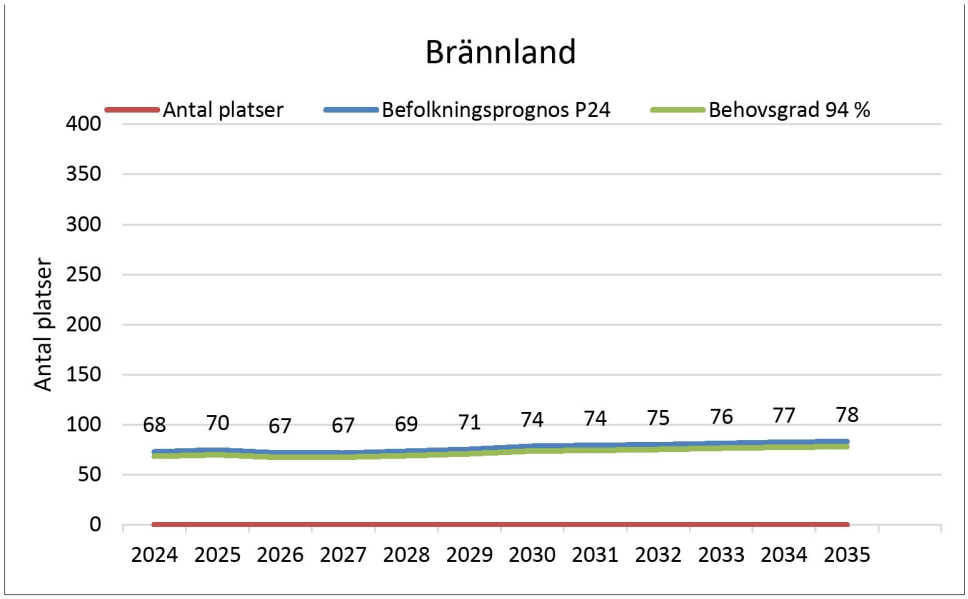
Brännland

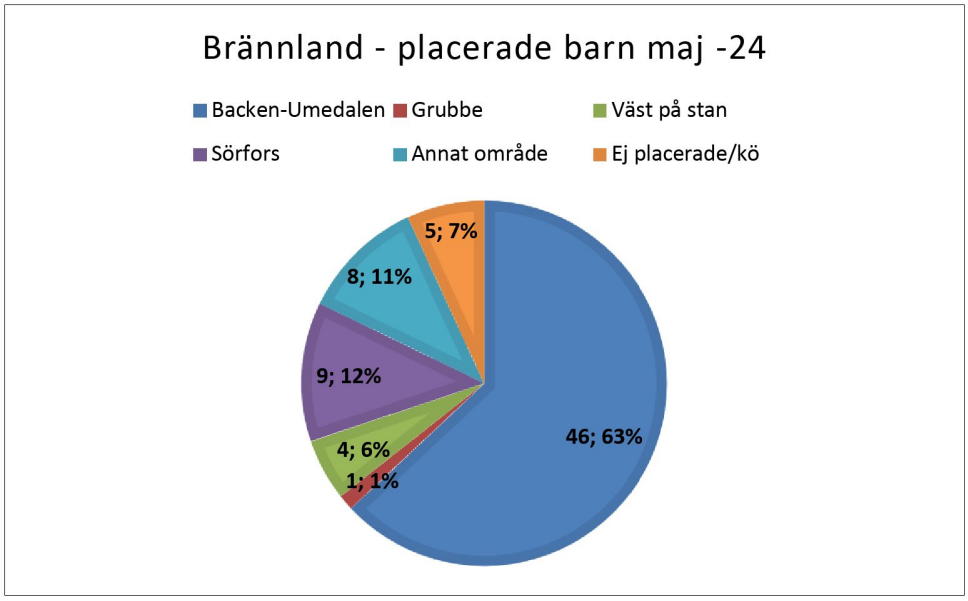

Trehörningen
363
Haddingen
363
Kassjö
E12
E12
Brännland
Sörfors
E12
Överboda
0
1
2 km
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 071402 Brattby, 071403 Brännland, 071408 Kassjö, 071413 Kåddis, 071515 Baggböles och Kåddis omland, 071516 Brattbys omland, 071517 Brännlands omland, 071521 Kassjös omland

Planeringsområde: Backen-Umedalen. Grubbe, Väst på stan, 6–15 km

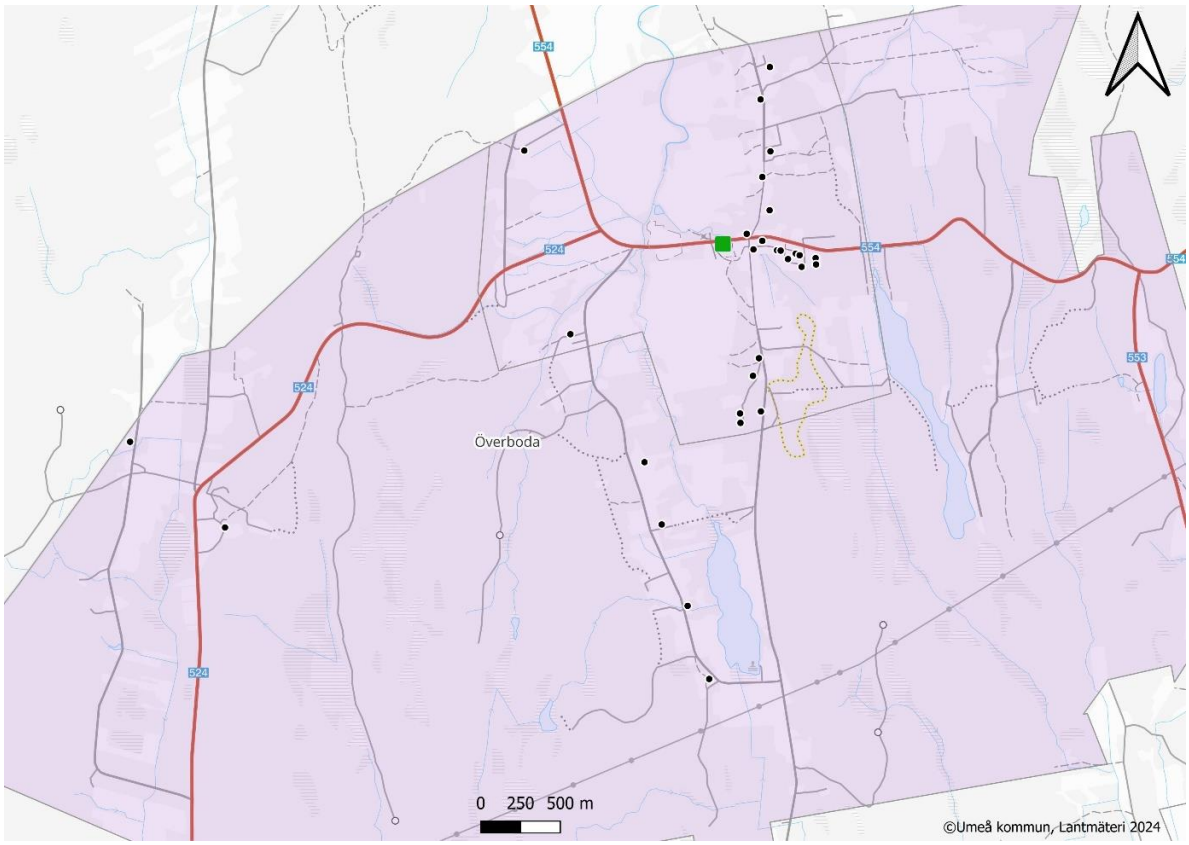
Diskussion

Området saknar förskola. Boende söker plats främst inom Backen - Umedalen. Vid bygge av eventuell förskola måste det tas i beräkning att boende i Kåddis troligtvis inte kommer att välja en förskola som ligger mer västerut än Brännlands by. Om en förskola byggs i Brännland behöver en förskola på Backen-Umedalen avvecklas.

Förslag

Utreda ny förskola i Brännland, 4 avdelningar 68 platser.

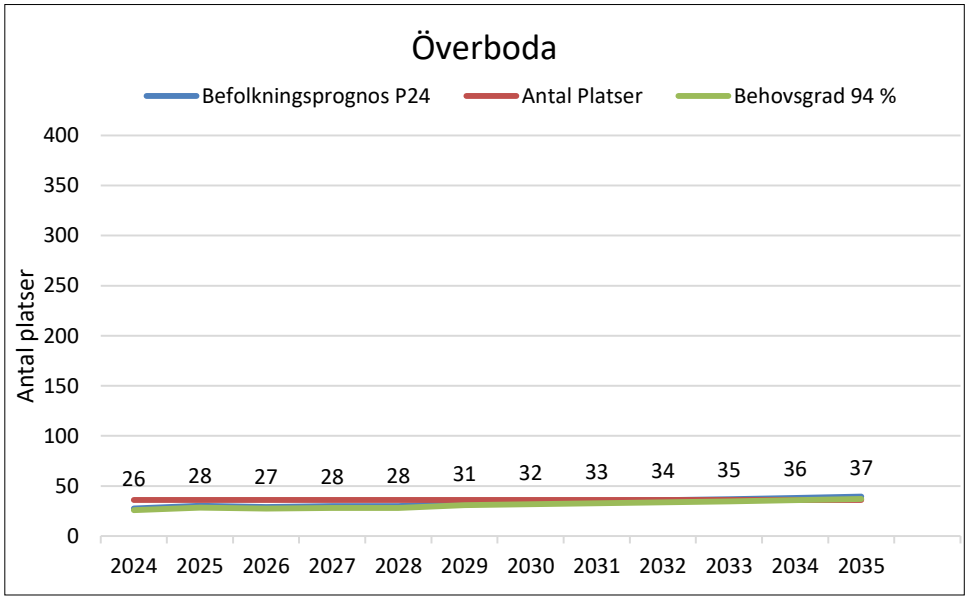
Överboda

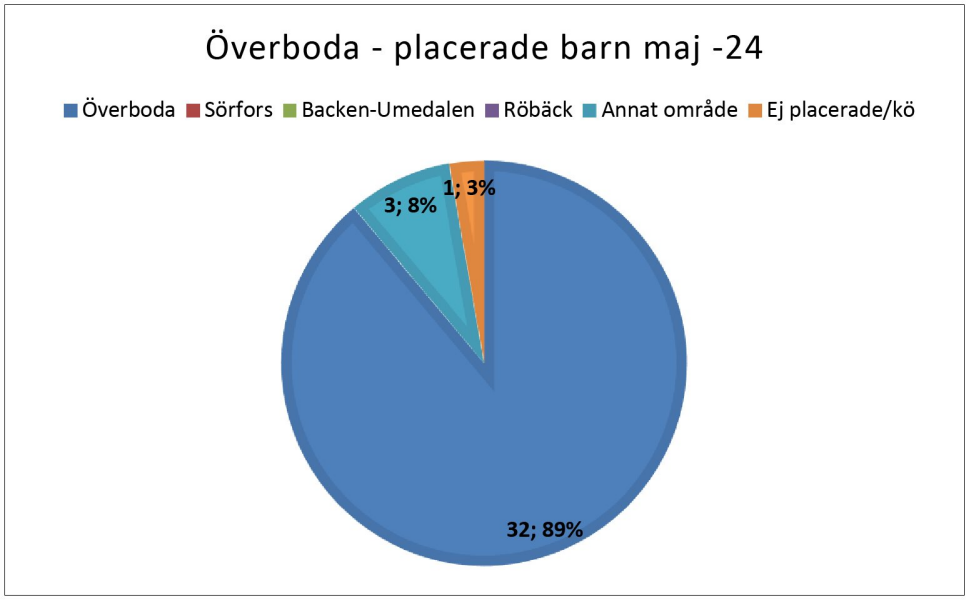

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 071407 Överboda, 071520 Överbodas omland.

Planeringsområde: Sörfors, Backen - Umedalen, Röbäck, 6,3–20 km.

Förskolan Överboda: Förskolan delar lokaler med Överboda skola. Delad entré uppfyller inte förskolans behov. Byggnadsår 1952. Om- och tillbyggnad 2007, 2012. Yta: 36 platser, 2 avdelningar.

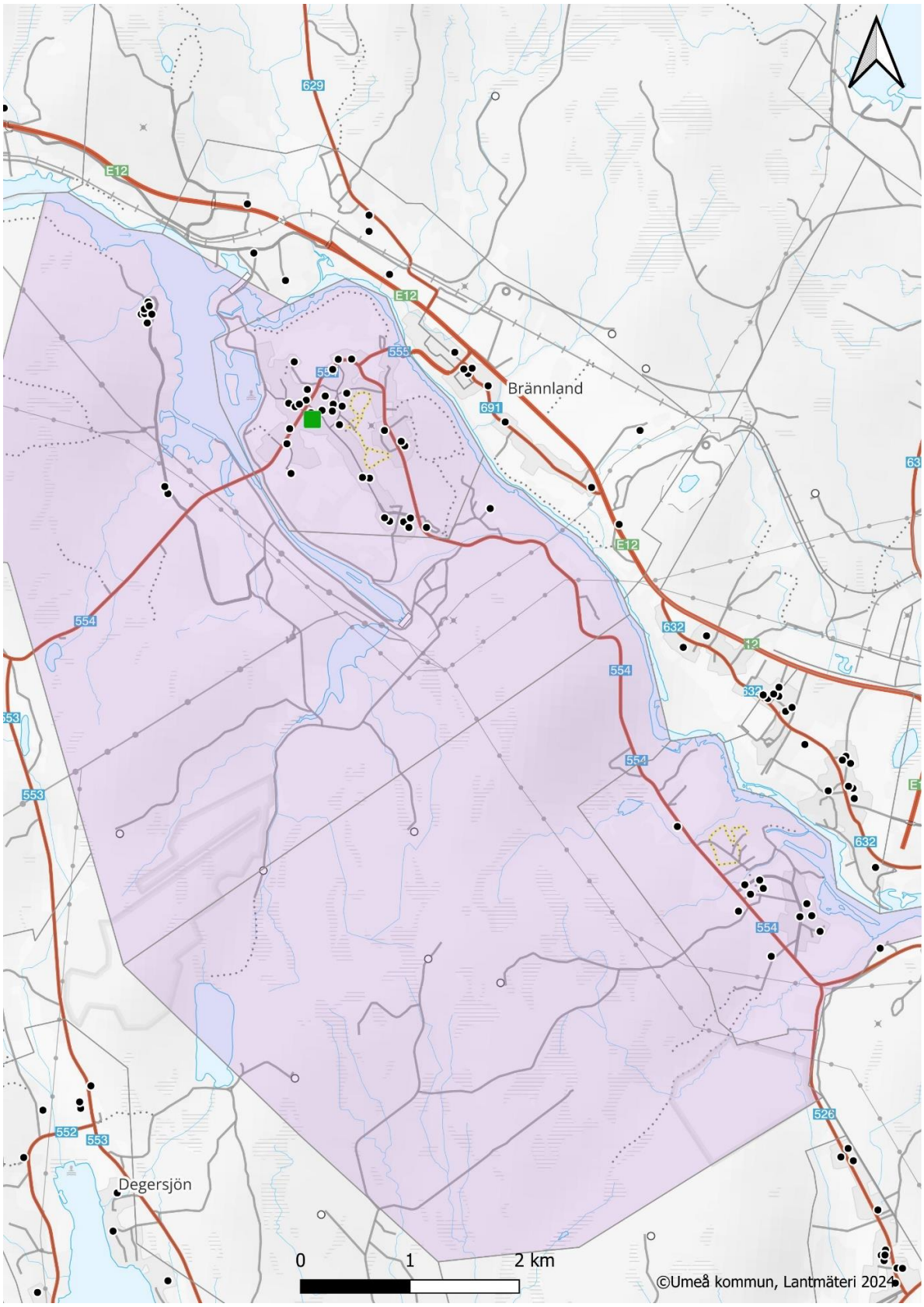
Diskussion

Förskolans lokaler motsvarar inte de krav som ställs i kommunens funktionsprogram för förskola. Boende i närliggande områden i Vännäs önskar ibland förskola i Överboda, för närvarande fyra barn.

Förslag

Inga åtgärder planeras.

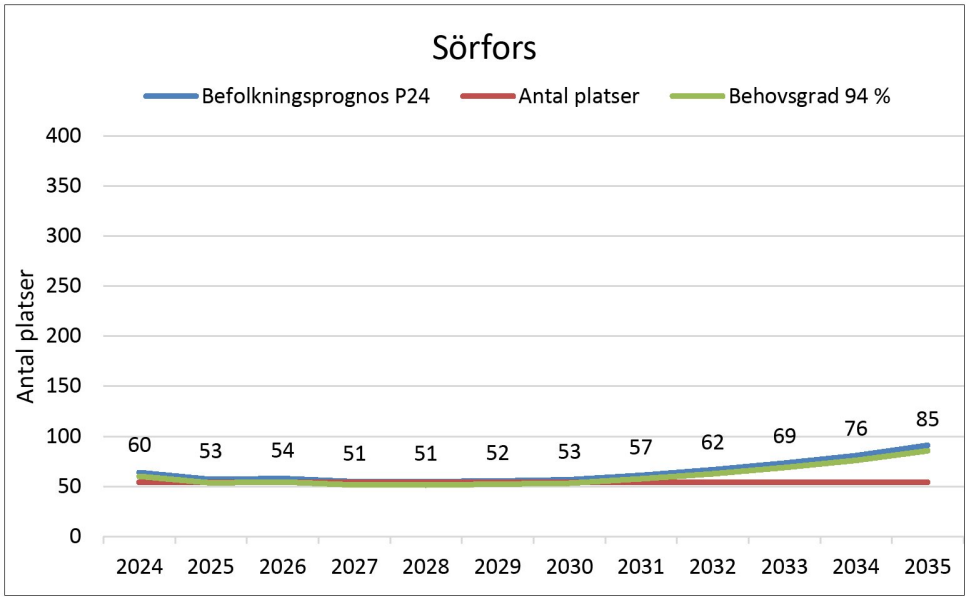
Sörfors

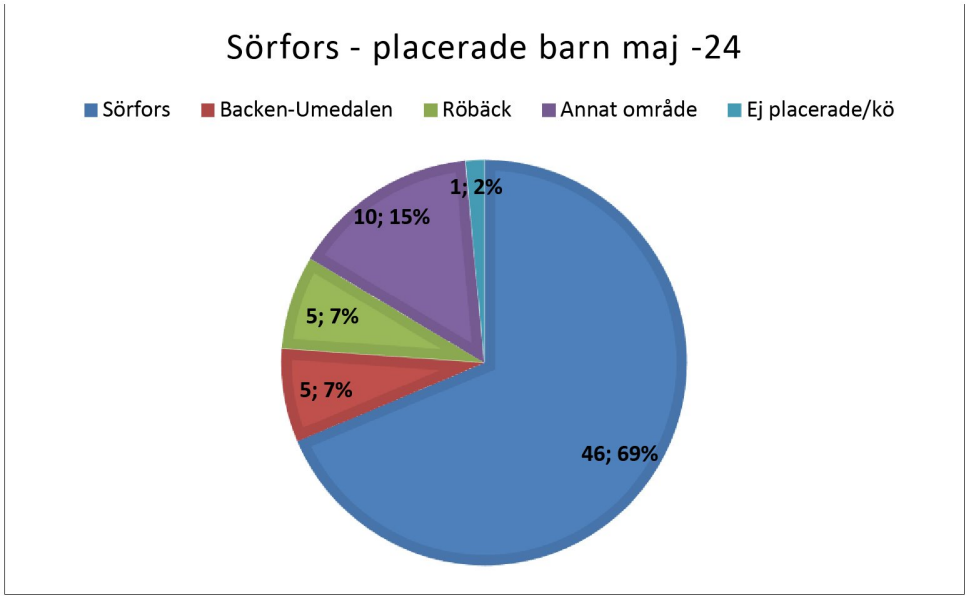

629
E12
E12
555
Brännland
691
E12
554
632
554
554
632
554
553
553
526
552
553
Degersjön
0
1
2 km
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 071406 Sörfors, 071519 Sörfors omland, 102405 Klabböle, 102617 Klabböle omland.

Planeringsområde: Backen-Umedalen, Röbäck, 9,2 – 15 km.

Sörfors förskola: Förskolan delar lokaler med Sörfors skola. Byggnadsår 1978. Om- och tillbyggnad 2021. Yta: 54 platser, 3 avdelningar.

Diskussion

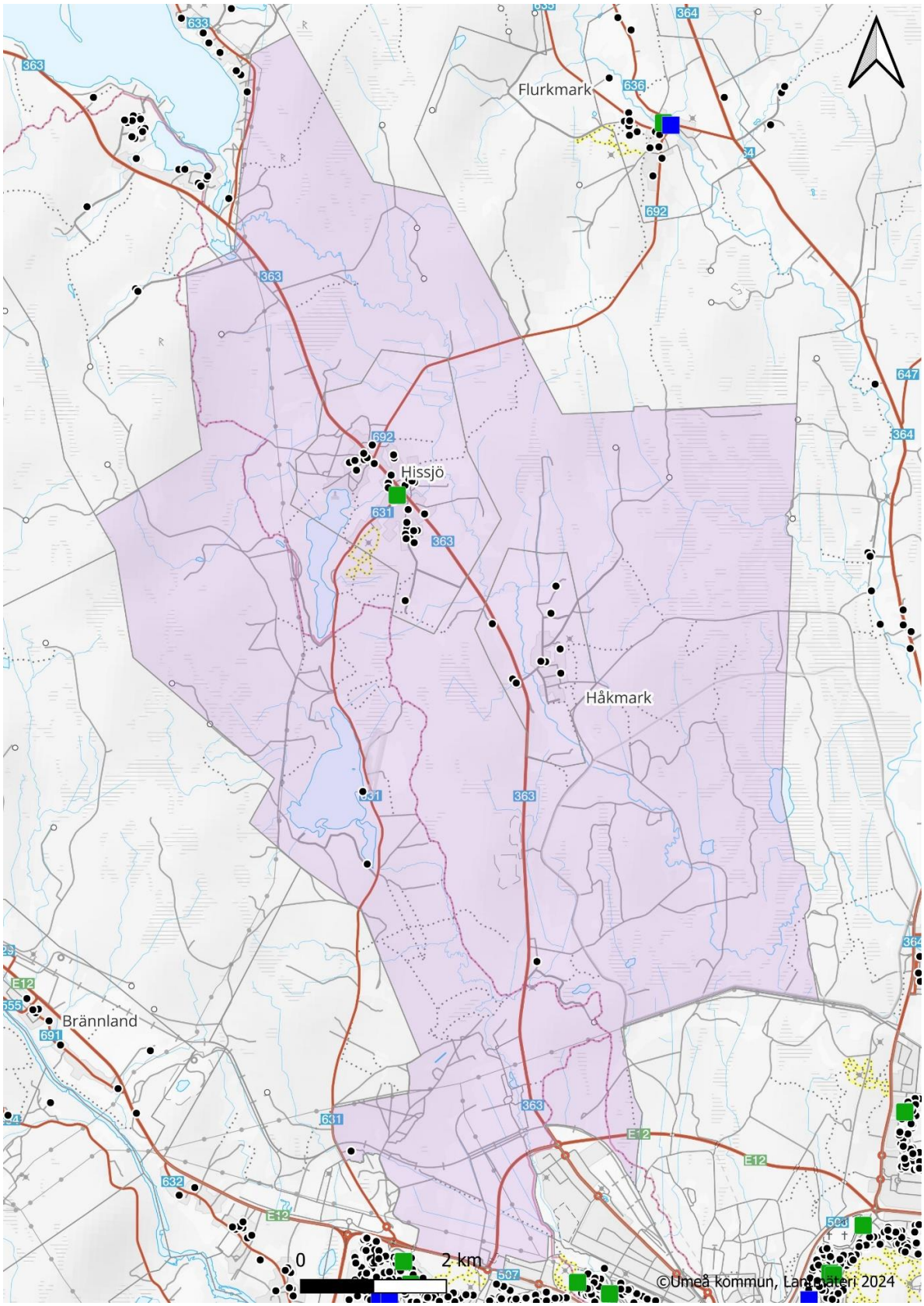
Platstillgången är i dagsläget i balans men behovet förväntas öka i slutet av perioden med ett behov av knappt två ytterligare avdelningar. Idag erbjuds alternativ placering på Umedalen men boende i Klabböle föredrar oftast förskola i Röbäck där det redan fattas platser för de som bor där. Boende i Brännland, där det saknas förskola väljer i vissa fall (10 barn

höstterminen 2024) Sörfors som alternativ vilket är negativt för boende i Sörfors. Skolans nuvarande tomt rymmer inte ytterligare förskoleavdelningar.

Förslag

Ytterligare 1–2 avdelningar behövs, eventuell placering kan vara nära Klabböle om Röbäck byggs ut åt det hållet. Beror också på hur Röbäcksliden utvecklas.

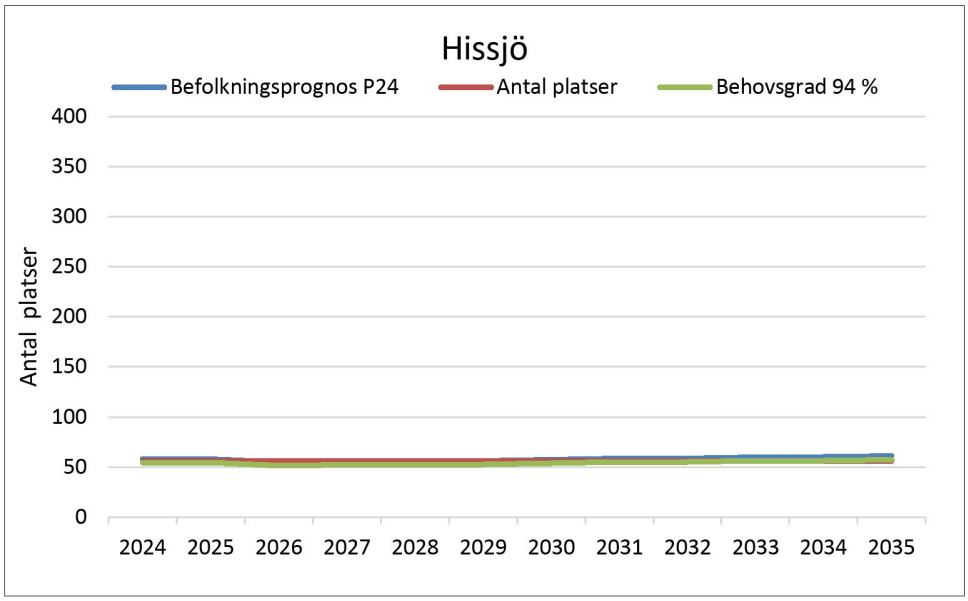
Hissjö

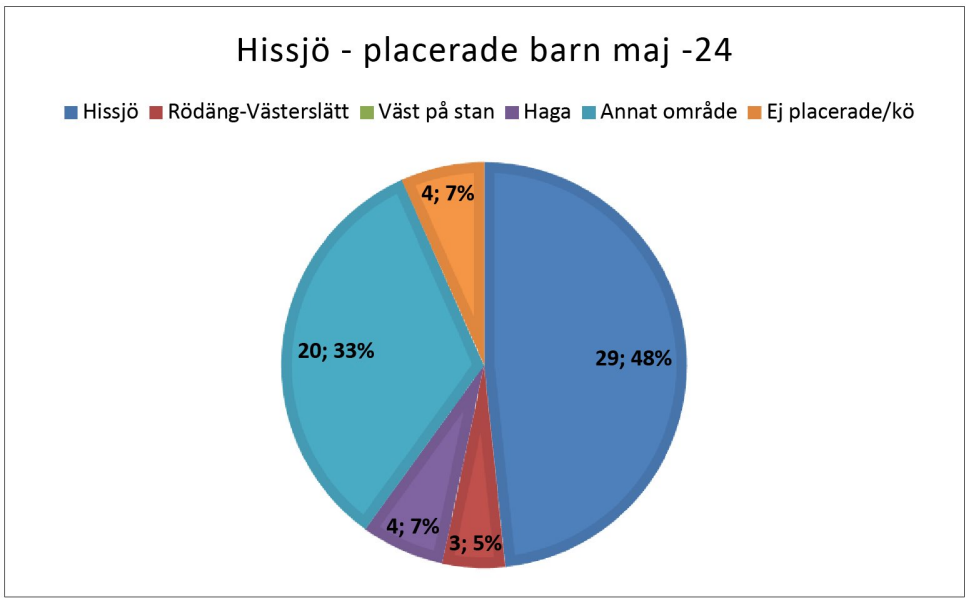

Flurkmark
Hissjö
Håkmark
Brännland
0
2 km
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 071405 Hissjö, 071412 Håkmark, 071518 Hissjös och Håkmarks omland.

Planeringsområde: Rödäng – Västerslätt, Väst på stan, Haga, 12–15 km.

Förskolan Pluto: Förskolan delar lokaler med Hissjö skola. Byggnadsår 2007

Kapacitet: 36 platser, 2 avdelningar.

Pedagogisk omsorg: Tre dagbarnvårdare är verksamma i området, Hissjö och Håkmark.

Kapacitet: 15 platser. Därtill finns samverkan med en dagbarnvårdare i Haddingen.

Diskussion

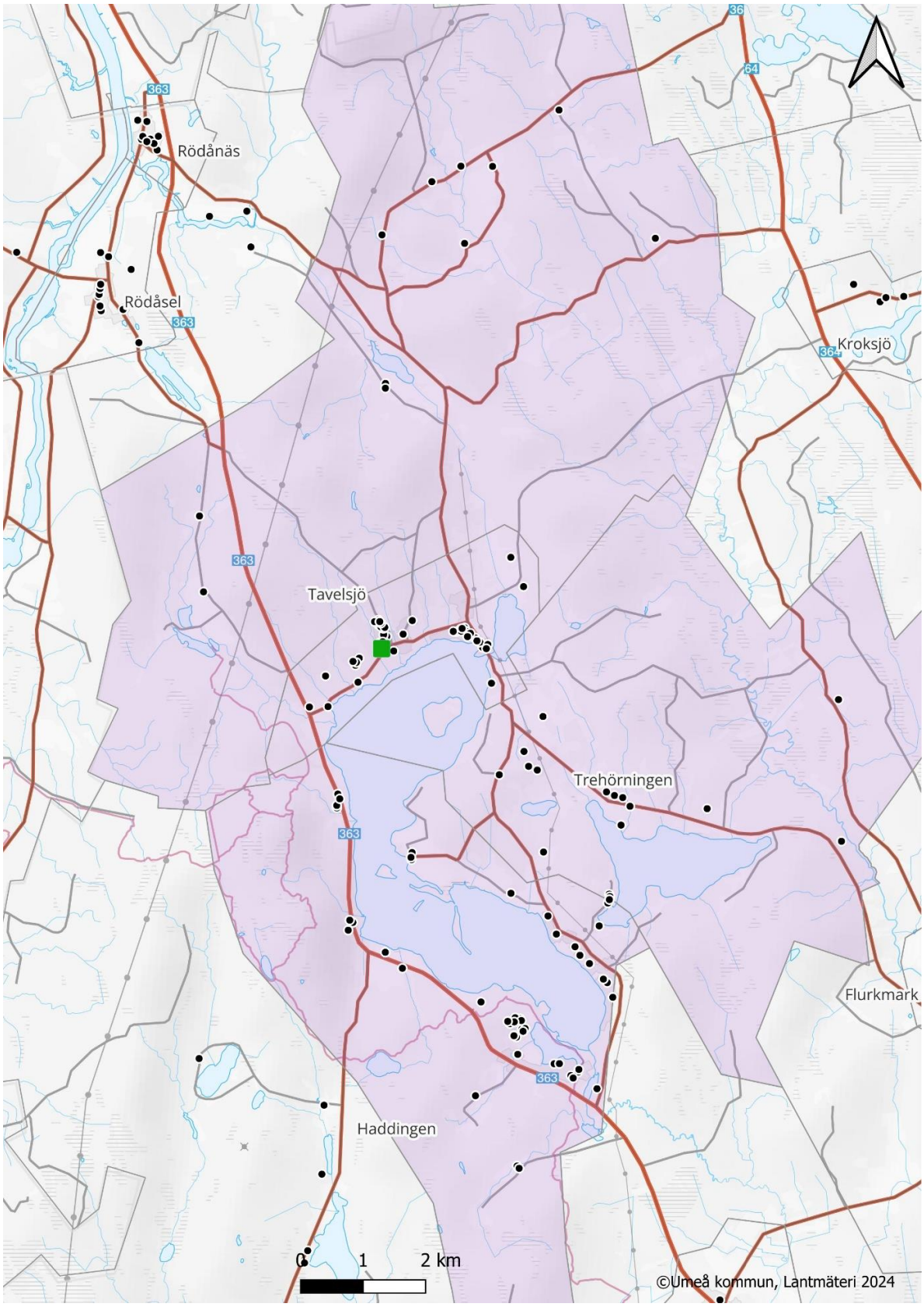
Förskolans och den pedagogiska omsorgens platser täcker områdets behov men påverkas idag av brist på platser i Tavelsjö och Haddingen. Kommer familjer vars färdväg till arbete eller studier som stämmer bättre med en plats i Hissjö fortsätta söka plats i Hissjö, behöver

förskolan byggas ut. För närvarande har 22 barn från Tavelsjö placering på Förskolan Pluto eller hos områdets dagbarnvårdare. I området finns för närvarande 20 barn inom pedagogisk omsorg.

Förslag

Utreda möjlighet till ytterligare 2 avdelningar, 34 platser, alternativt lämna nuvarande förskolelokaler och bygga ny förskola med minst 4 avdelningar.

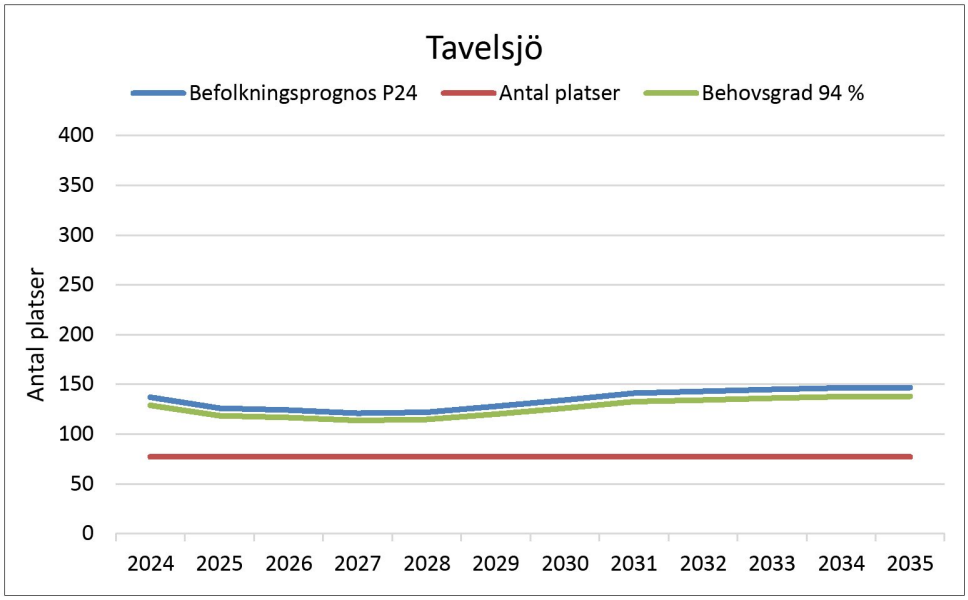
Tavelsjö

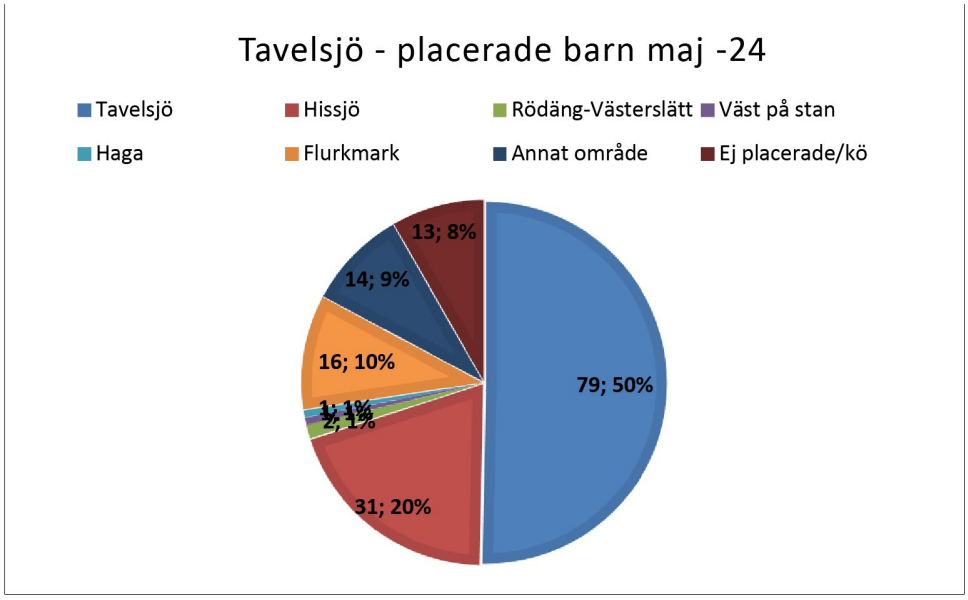

Rödånäs
Rödåsel
Kroksjö
Tavelsjö
Trehörningen
Flurkmark
Haddingen
0
1
2 km
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 081701 Tavelsjö, 081810 Tavelsjö omland, södra, 081811 Tavelsjö omland, östra, 081812 Tavelsjö omland, norra

Planeringsområde: Hissjö, Rödäng – Västerslätt, Väst på stan, Haga, 14,9–29 km

Tavelsjö förskola: Förskolan delar lokaler med Tavelsjö skola. Byggnadsår 1979, om. Och tillbyggnad 2002, 2005, 2013. Yta: 72 platser, 4 avdelningar. Kapacitet ht -24: 72 platser (75 inskrivna), 4 avdelningar.

Pedagogisk omsorg: En dagbarnvårdare är verksam i området och samverkar med dagbarnvårdare i Hissjö och Håkmark. Kapacitet vårterminen 2024, 5 platser.

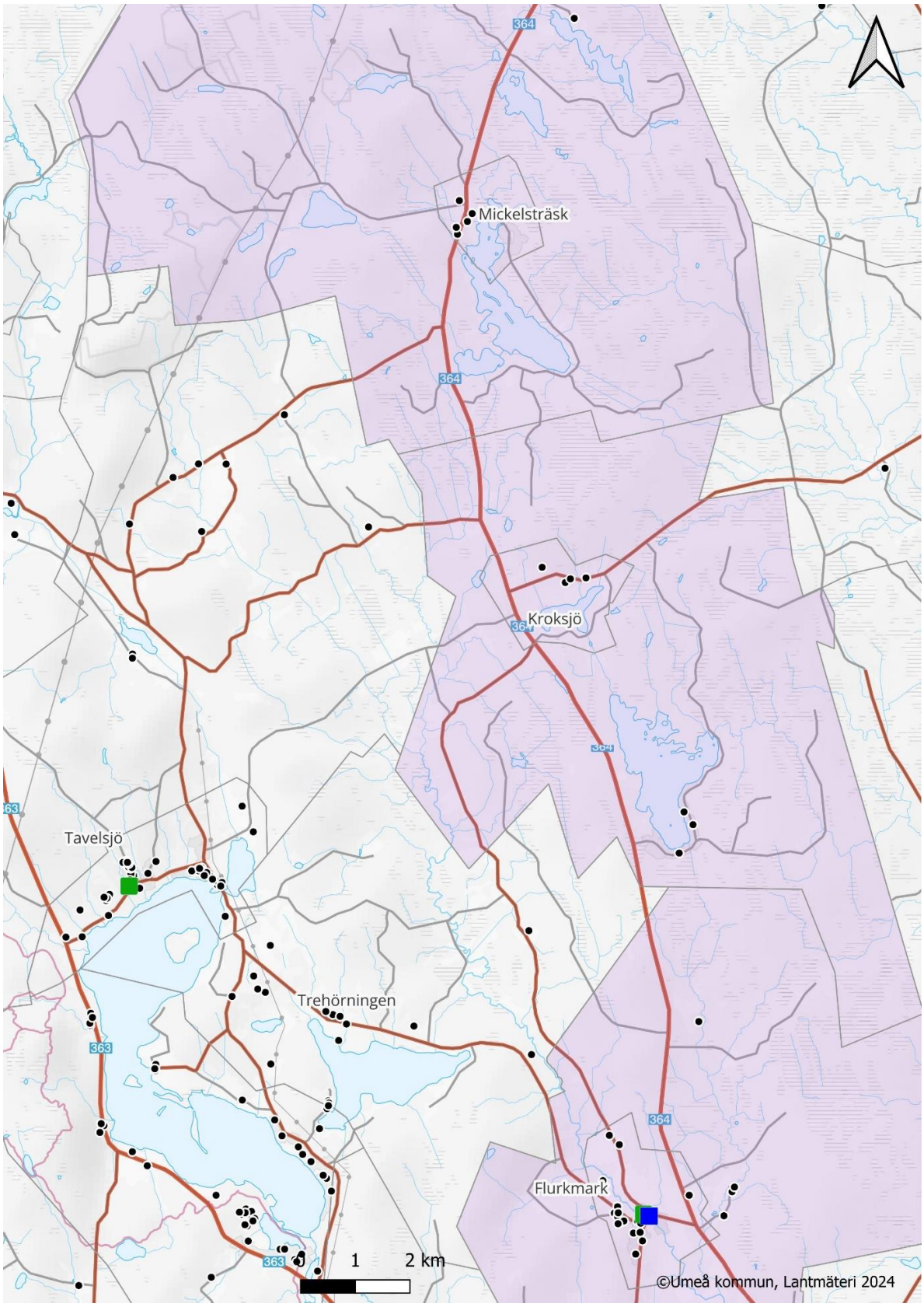
Diskussion

Ny förskola utreds för närvarande, 6–8 avdelningar 102–136 platser. Förskolan kommer att ersätta nuvarande förskola. En utmaning är att cirka 50 % av barnen inte bor i Tavelsjö utan bor i riktning mot Hissjö. Ett betydande antal vårdnadshavare väljer också Hissjö idag, vilket påverkar antalet lediga platser för barn boende i Hissjö. Om barn boende i Haddingen, cirka 20 – 25 barn, väljer förskola i Hissjö blir behovet i Tavelsjö lägre än prognos. Det skulle innebära att förskolan står med tomma avdelningar i Tavelsjö, men med fortsatt kö till Hissjö. Ett alternativ är att bygga en ny förskola i Haddingen, 2–3 avdelningar vilket kommer att avlasta förskolan i Hissjö, behovet av avdelningar i Tavelsjö blir i så fall mindre än det som idag utreds. En dagbarnvårdare är verksam i området (hör till dagbarnvårdargruppen i Hissjö), och har fem placerade barn, alla bosatta i Tavelsjö.

Förslag

Placering av förskola inom området behöver utredas vidare.

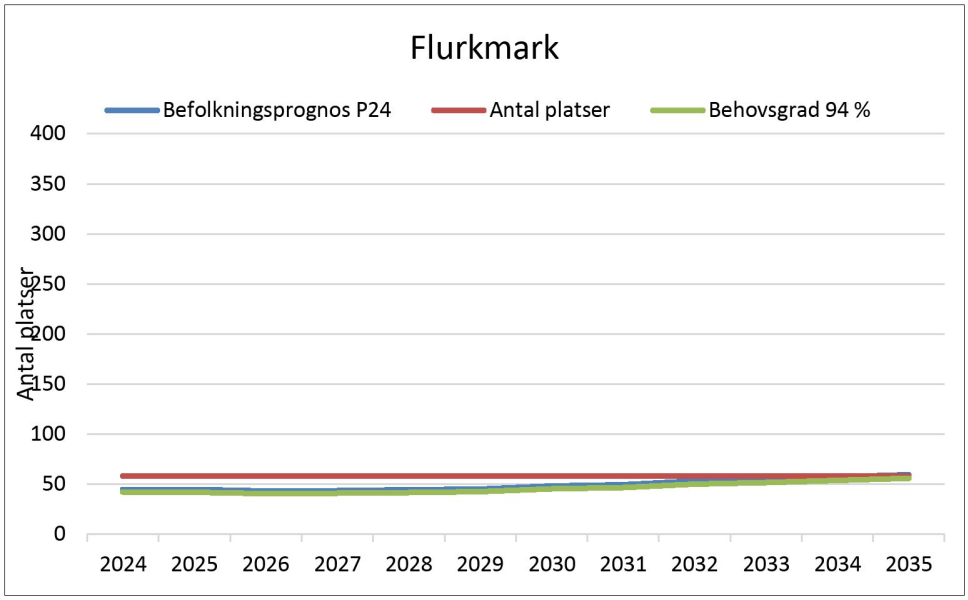
Flurkmark

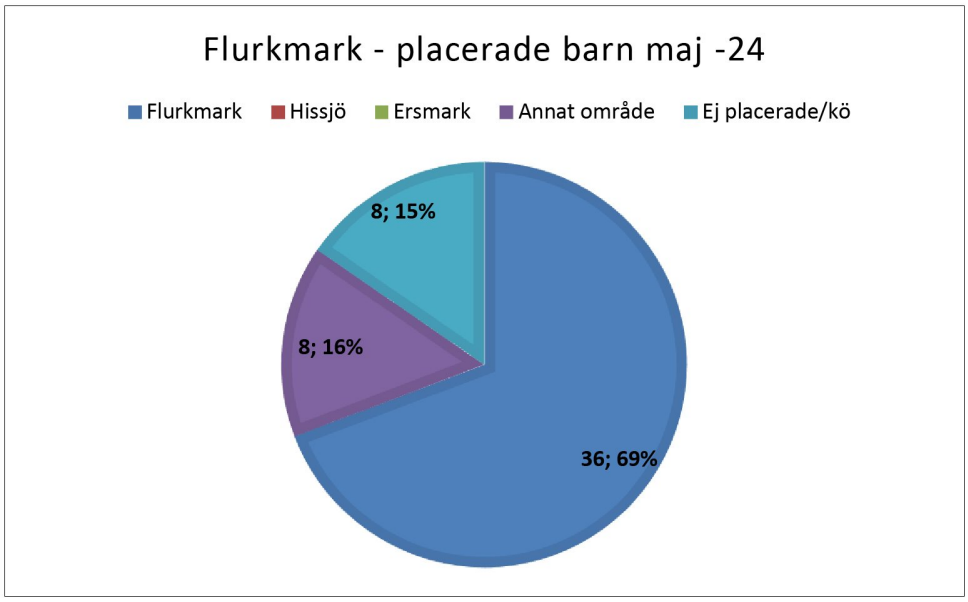

364
Mickelsträsk
364
Kroksjö
364
363
Tavelsjö
Trehörningen
363
364
Flurkmark
363
0
1
2 km
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 071404 Flurkmark, 071514 Flurkmarks omland, 081703 Mickelträsk, 081704 Kroksjö, 081806 Kroksjös omland, 081807, Mickelsträsks omland

Planeringsområde: Hissjö, Ersmark, 7,7–13,3 km.

Förskolan Flurkmark: Förskolan delar lokaler med Flurkmarks skola. Ombyggnad till förskola 2015. Förskolans två avdelningar har mycket ojämn fördelning av yta mellan avdelningarna, den minsta har endast 10 platser. Kapacitet: 28 platser, 2 avdelningar.

Förskolan Stjärnflockan: Fristående förskola. Tillstånd för 30 platser

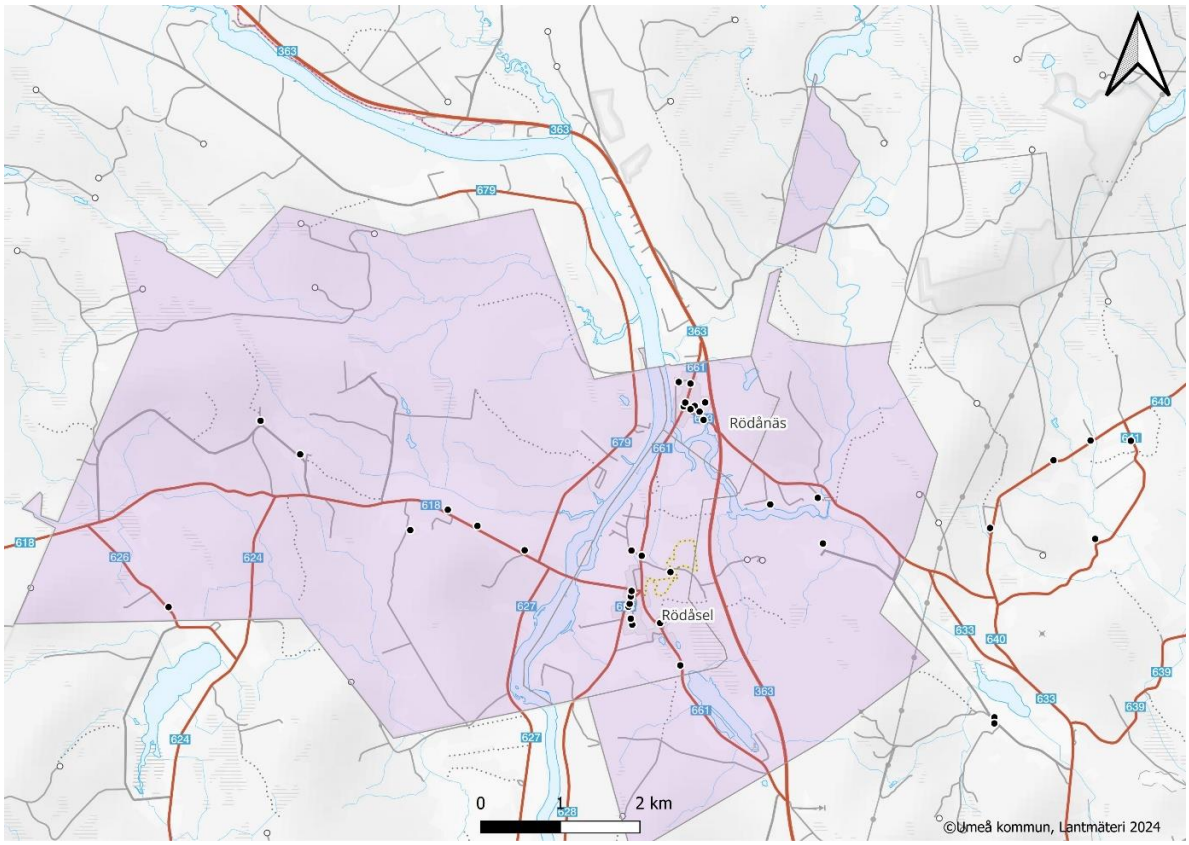
Diskussion

Området är vidsträckt och består av flera byar efter väg 365 från Flurkmark i söder till Mickelsträsk i norr, en över 4 mil lång sträcka. Barn boende i området går i huvudsak på förskolorna i Flurkmark. I dagsläget finns ett överskott av platser i området.

Förslag

Inga åtgärder

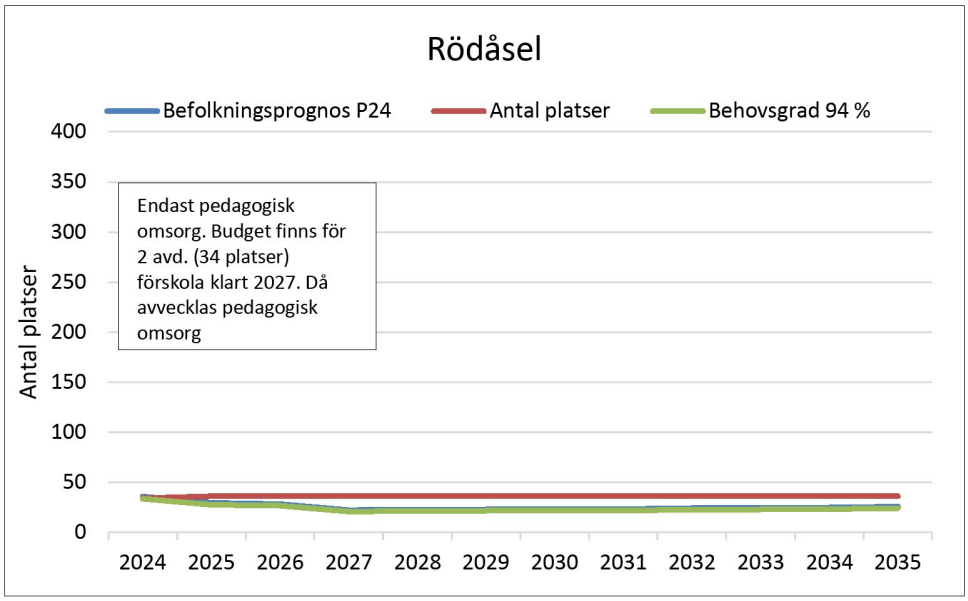
Rödåsel

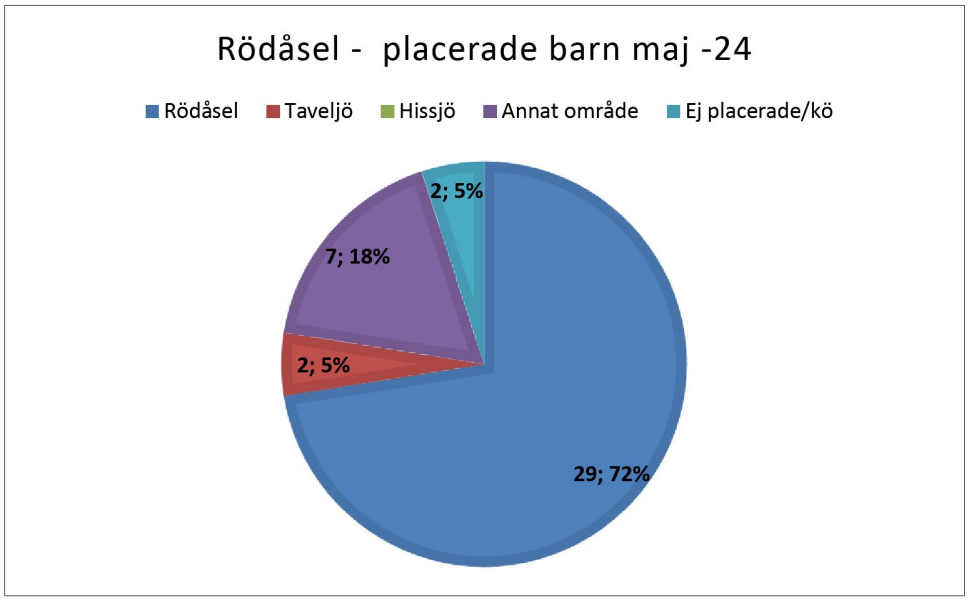

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 081702 Rödåsel, 081708 Rödånäs, 081809 Rödåsels och Rödånäs omland, östra/västra.

Planeringsområde: Tavelsjö, Hissjö, 10–21 km.

Pedagogisk omsorg: Pedagogisk omsorg bedrivs i Rödåsels bygdegård som förhyrs. Kapacitet: 34 platser, 2 avdelningar.

Förskolan Rödåsel: Förskola med 2 avdelningar, 34 platser, planeras i anslutning till Rödåsels skola, kommer att ersätta den pedagogiska omsorgen. Markköp ännu ej klart.

Diskussion

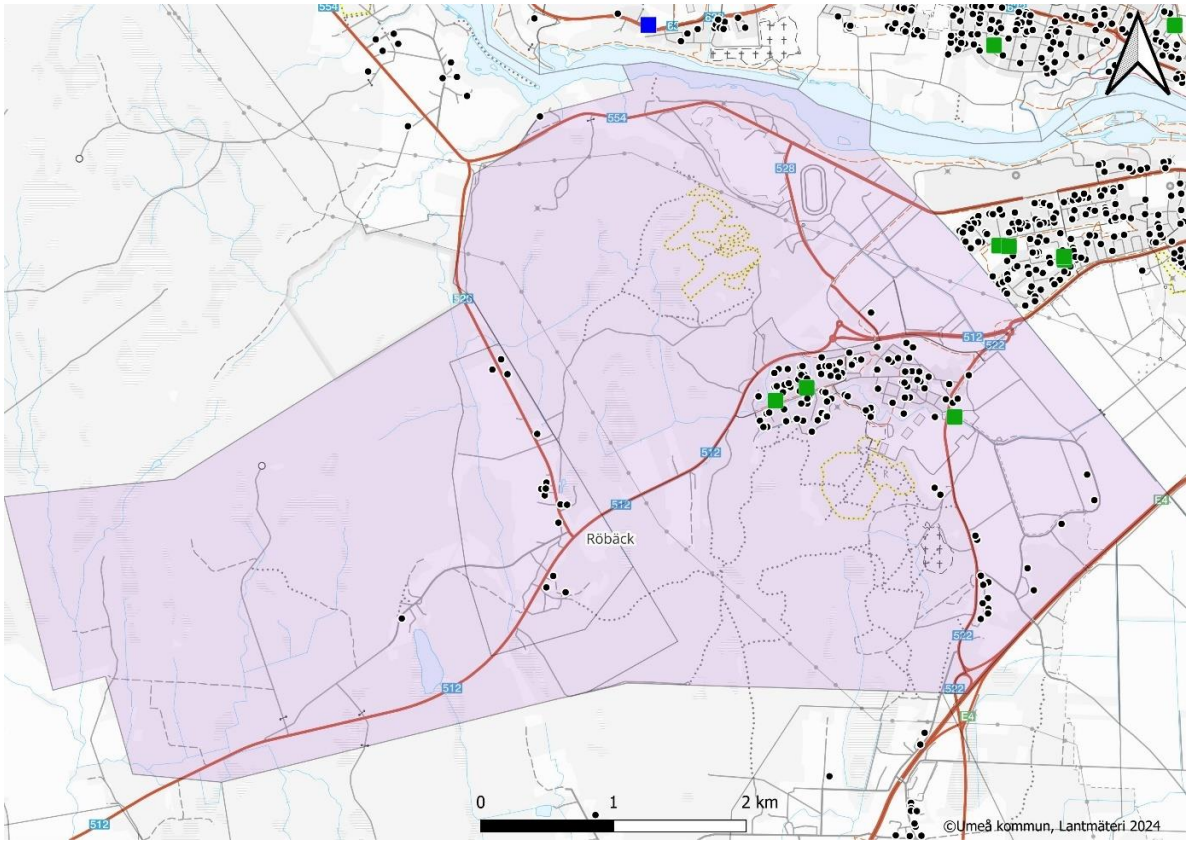
Familjer från Vindelns och Vännäs kommuner boende i Rödåbygden söker frekvent plats i Rödåsel. De erbjuds plats om det inte finns en kö till lediga platser för barn i Umeå kommun. Om kommunen även ska bereda plats för barn bosatta i kranskommunerna behöver kapaciteten utökas med 5–10 platser. Nuvarande lokal, bygdegården, uppfyller inte de krav som man kan ställa på en lokal för förskoleverksamhet och behöver ersättas. För- och

grundskolenämnden har beslutat om att pedagogisk omsorg ej ska bedrivas i lokal. Markköp har ej kunnat genomföras, vilket gjort att byggnation av förskolan har försenats.

Förslag

Bygga förskola 2 avdelningar i anknytning till Rödåsels skola och i samband med detta avveckla pedagogisk omsorg i lokal. Går det ej att lösa köp av tomtmark behöver motsvarande antal förskoleplatser skapas på annan ort, förslagsvis Tavelsjö.

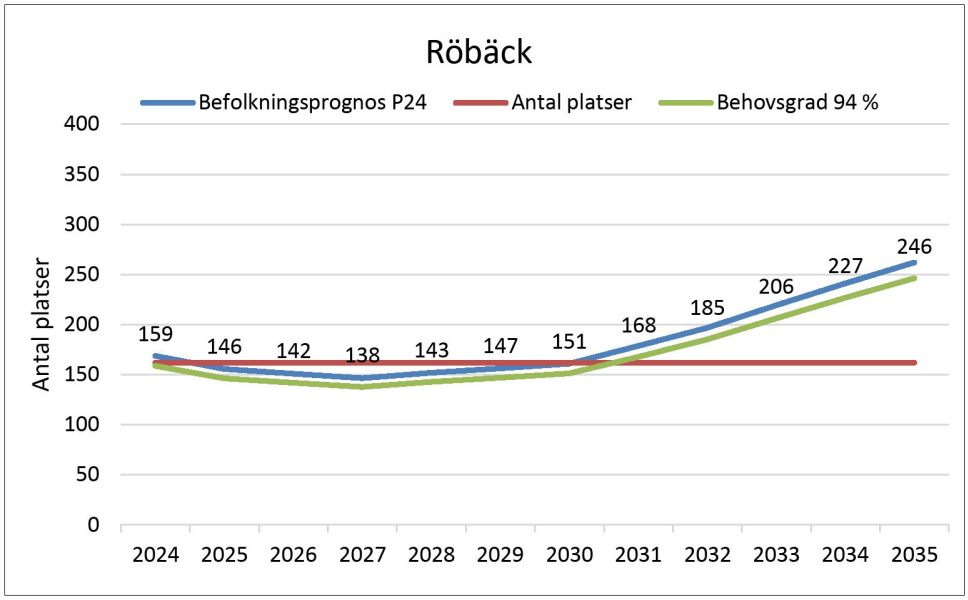
Röbäck

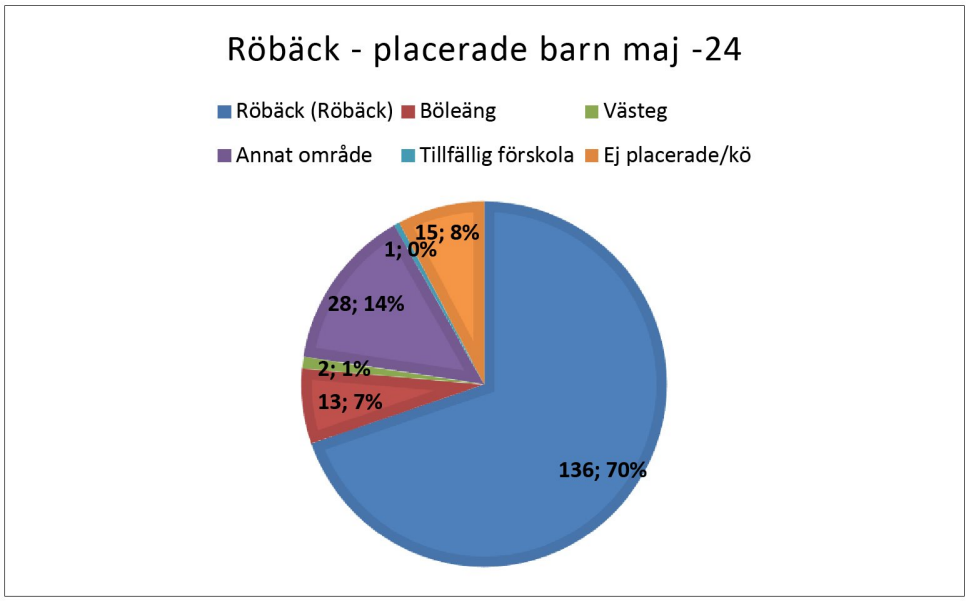

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 092307 Röbäcks omland norra, 092310 Röbäck, västra, 092311 Röbäck, östra, 092320 Röbäcks omland, östra, 092322 Röbäcks omland, södra, 102414 Skravelsjö, 102618 Skravelsjös omland.

Planeringsområde: Böleäng, Västteg. 1,6–6 km.

Förskolan Luvan: Byggnadsår 1989, om- och tillbyggnad 1995. Kapacitet: 90 platser, 5 avdelningar.

Förskolan Kragen: Byggnadsår 1986. Kapacitet: 54 platser, 3 avdelningar.

Förskolan Svidjan: Byggnadsår 1935. Ombyggnation 2006, 2007, 2009, 2010, 2022. Kapacitet: 18 platser, 1 avdelning. Tagits i bruk som tillfällig förskola.

Diskussion

För att ta ställning till behov av förskoleplatser i Röbäck behöver man även ta ställning till behovet i Yttersjö samt Klabböle. Förskolan Svidjan har tagits i bruk som tillfällig förskola när skolan inte haft behov av lokalen. Den uppfyller inte kommunens krav på förskolelokaler utifrån funktionsprogrammet och är inte kostnadseffektiv. Nybyggnation planeras i

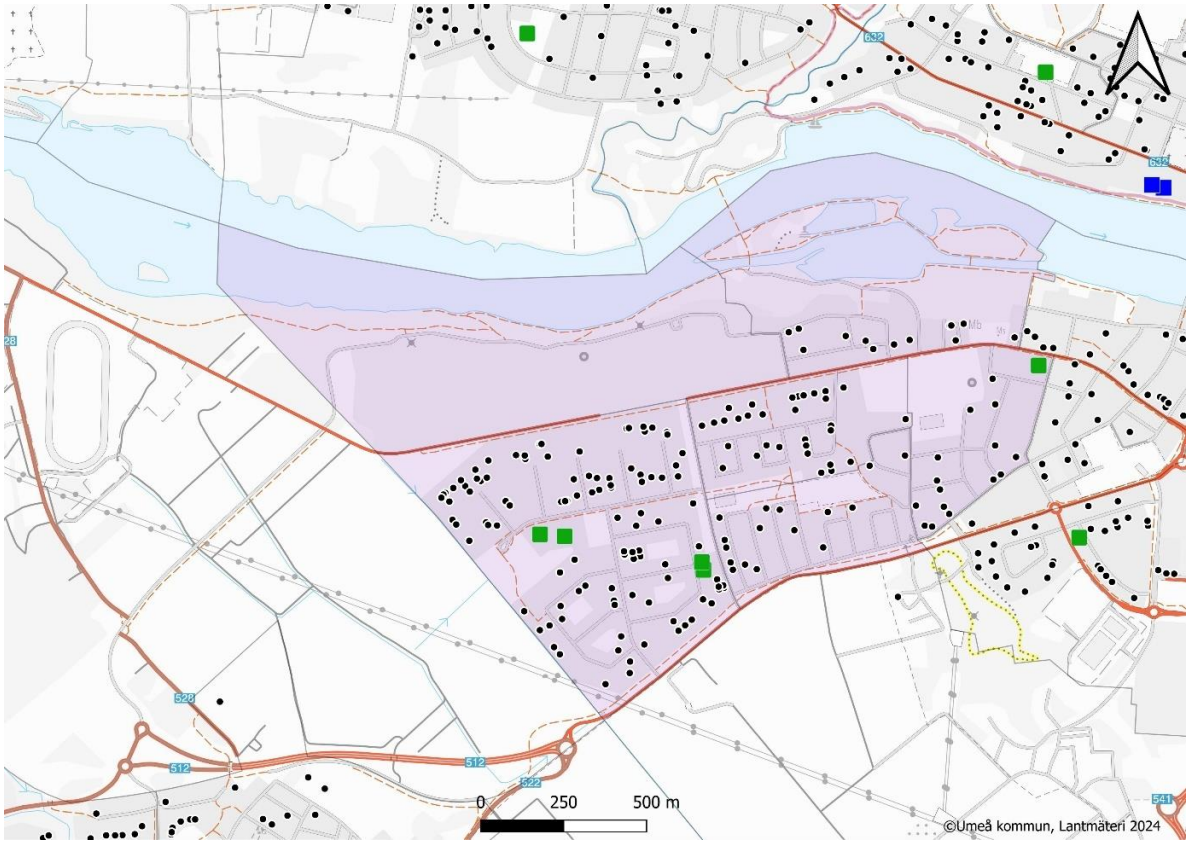
Skravelsjö 2:15 med flera. Prognos är 25 barn år 2033. Eftersom det är småhus som avses, kommer barnantalet snabbt att sjunka när barnen kommer upp i skolåldern.

Nybyggnation planeras också i Röbäck 30:60 med flera – Röbäcksliden. Området Ligger mellan Skravelsjö och Röbäck västra, Röbäcks norra omland. Prognosen är 86 barn ytterligare till år 2033. Stor andel småhus planeras i området. Ny förskola bör placeras så långt österut mot Röbäck som möjligt för att kunna ha ett långsiktigt underlag. Förskolan kommer att vara attraktiv även för boende i Skravelsjö. Planer finns även för området norr om detta med 250 bostäder, detta syns inte i prognosen men det är bra om ny förskola även kan ombesörja viss del av detta område när befolkningen sjunker i det första. Även familjer från Klabböle kan söka sig till en förskola i detta område om den placeras efter deras färdväg till eller från arbete eller studier.

Förslag

Röbäck – 2 nya förskolor, 6 avd. + 6 avd., avveckling av Svidjan.

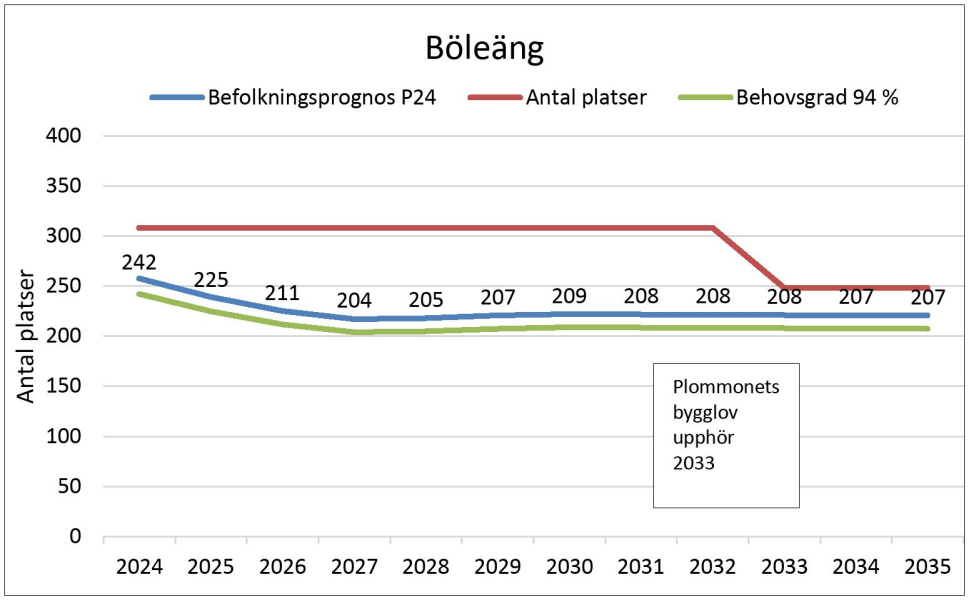
Böleäng

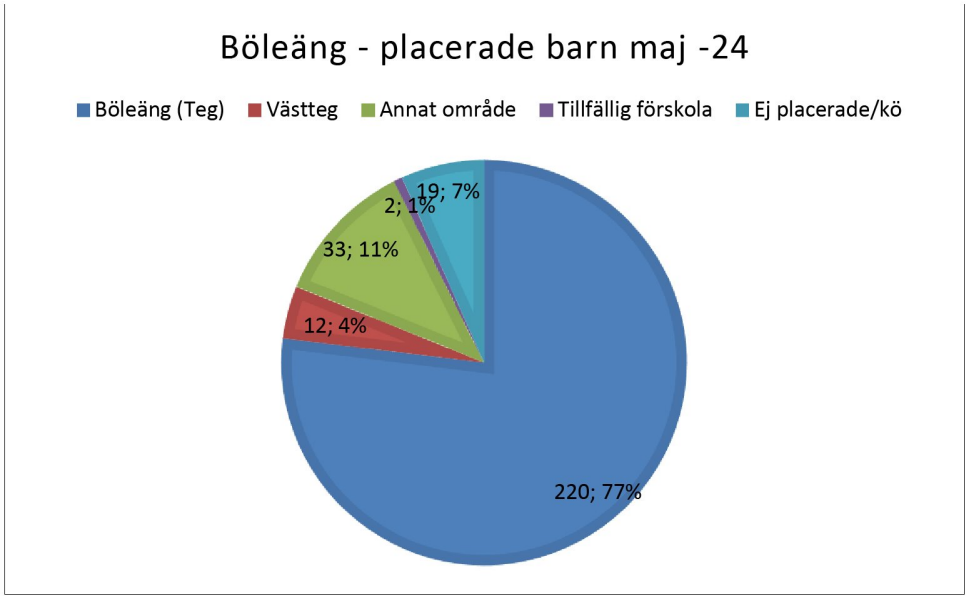

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 092001 Böleäng, södra, 092002 Böleå, västra, 092011 Böleäng, norra, 092012 Bölesholmarna, Böleå boställe, 092018 Industriområde Volvo, 092021 Böleäng, västra.

Planeringsområde: Västteg.

Förskolan Fröhuset: Byggnadsår 1977, om- och tillbyggnad 2012. Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Ängsgården: Byggnadsår 1980 och 1981, om- och tillbyggnad 1992. Ängsgården består av två enfamiljshus (villor) på gemensam tomt men utan invändig koppling. Kapacitet: 32 platser, 2 avdelningar.

Förskolan Plommonet: Förhyrd paviljong 2018. Tillfälligt bygglov längst till 2033 Kapacitet 60 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Böle: Byggnadsår 2020. Kapacitet: 144 platser, 8 avdelningar.

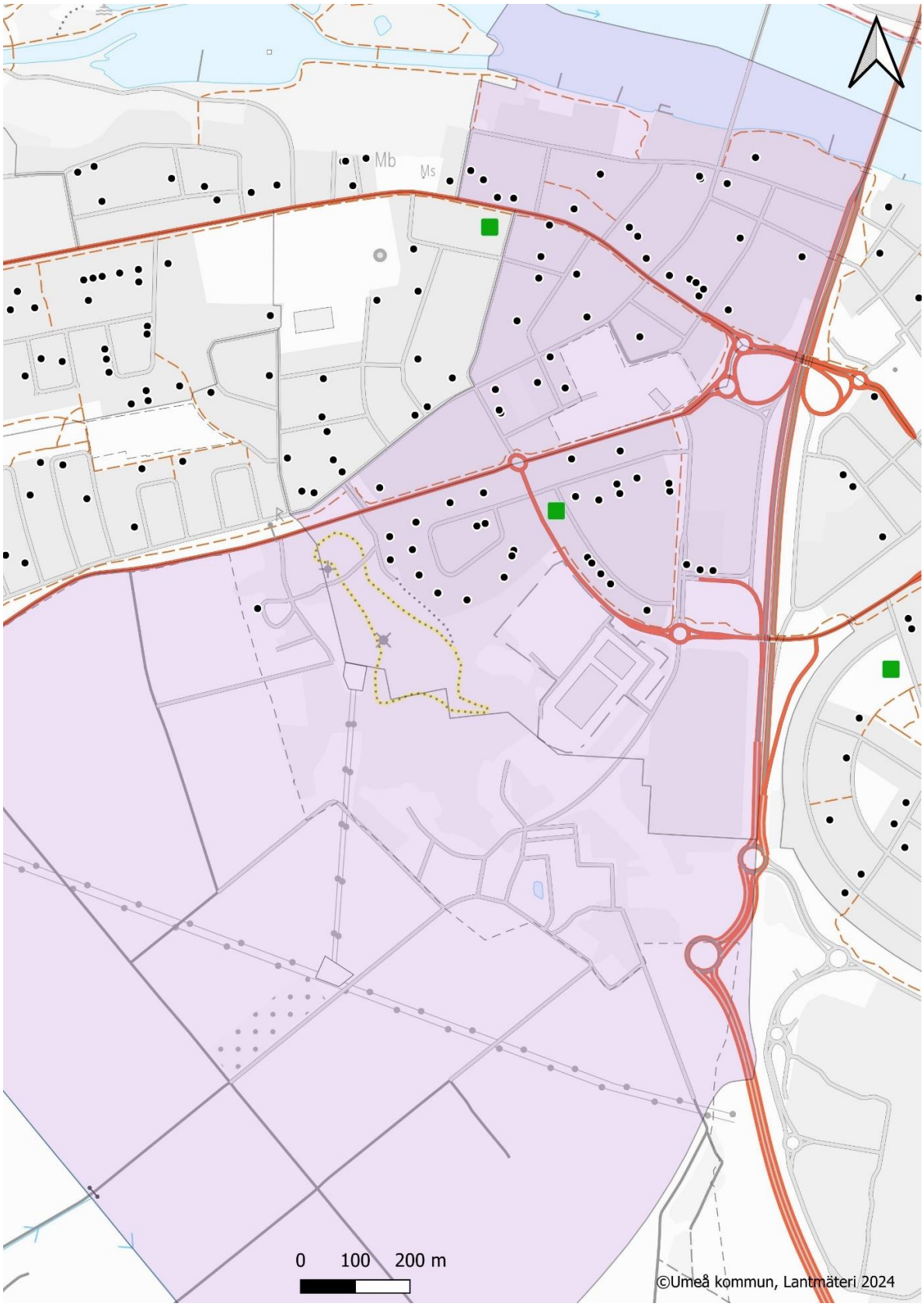
Diskussion

Förskolan Böle ligger precis på gränsen till Västteg vilket innebär att de som har längst väg dit har cirka 2,5 km i färdväg. Boende på Röbäck och i Kasamark/Yttersjö som inte har plats inom det egna området har idag plats inom Böleäng, cirka 20 barn, höstterminen 2024. Böleängs förskolor, främst Förskolan Böle, tar även emot barn från Västteg och övriga områden söder om älven, cirka 50 barn höstterminen 2024. Förskolan Ängsgården som består av två friliggande villor har varken ändamålsenliga lokaler eller är resurseffektiv för verksamheten och behöver ersättas. När Plommonets bygglov upphör behöver ny förskola byggas, företerädsvis mer centralt i området.

Förslag

Se gemensamt förslag för alla områdena söder om älven inklusive Sörmjöle.

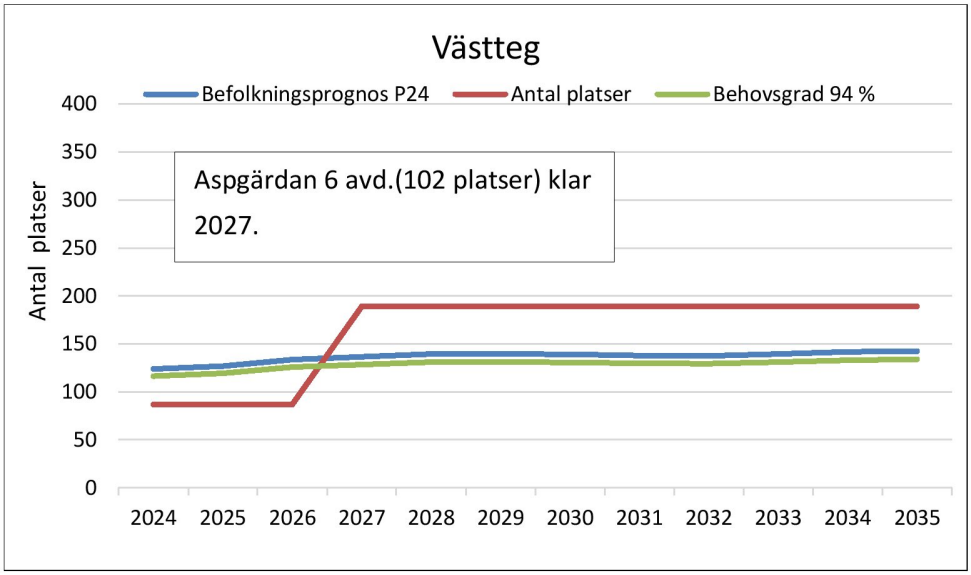
Västteg

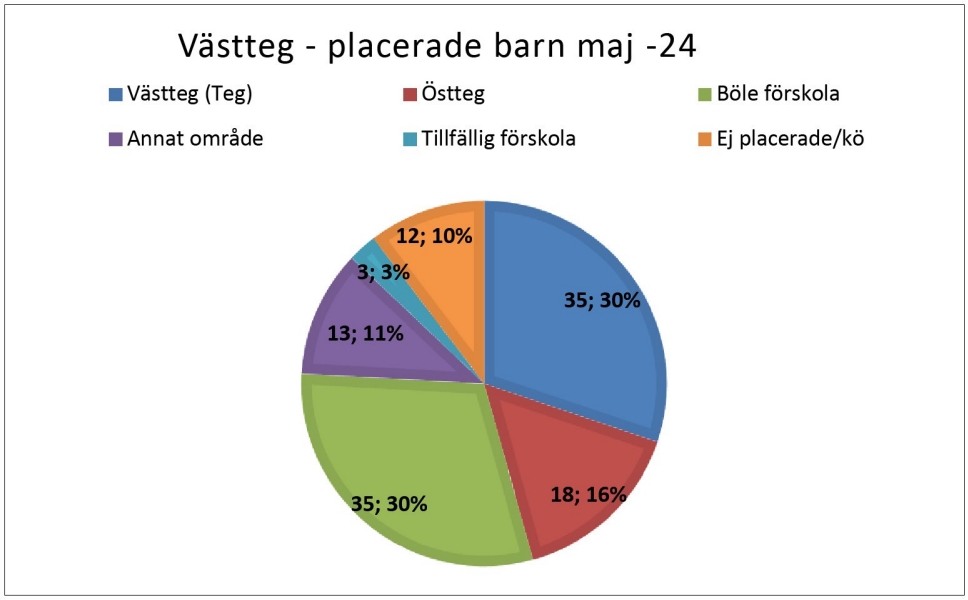

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 092103 Böleå, östra, 092104 Böleå, norra, 092110 Röbäcksdalen, 092113 E4 – Riksvägen.

Planeringsområde: Östteg samt förskolan Böle.

Förskolan Linjalen: Byggnadsår 1978. Kapacitet; 36 6latser, 2 avdelningar.

Förskolan Målaren: Byggnadsår 1992. Kapacitet: 52 platser, 3 avdelningar.

Förskolan Häradsdomaren: Förhyrda lokaler 2018, begränsad tid, evakuerings- och tillfälliga lokaler. Ingår inte i prognosen ovan.

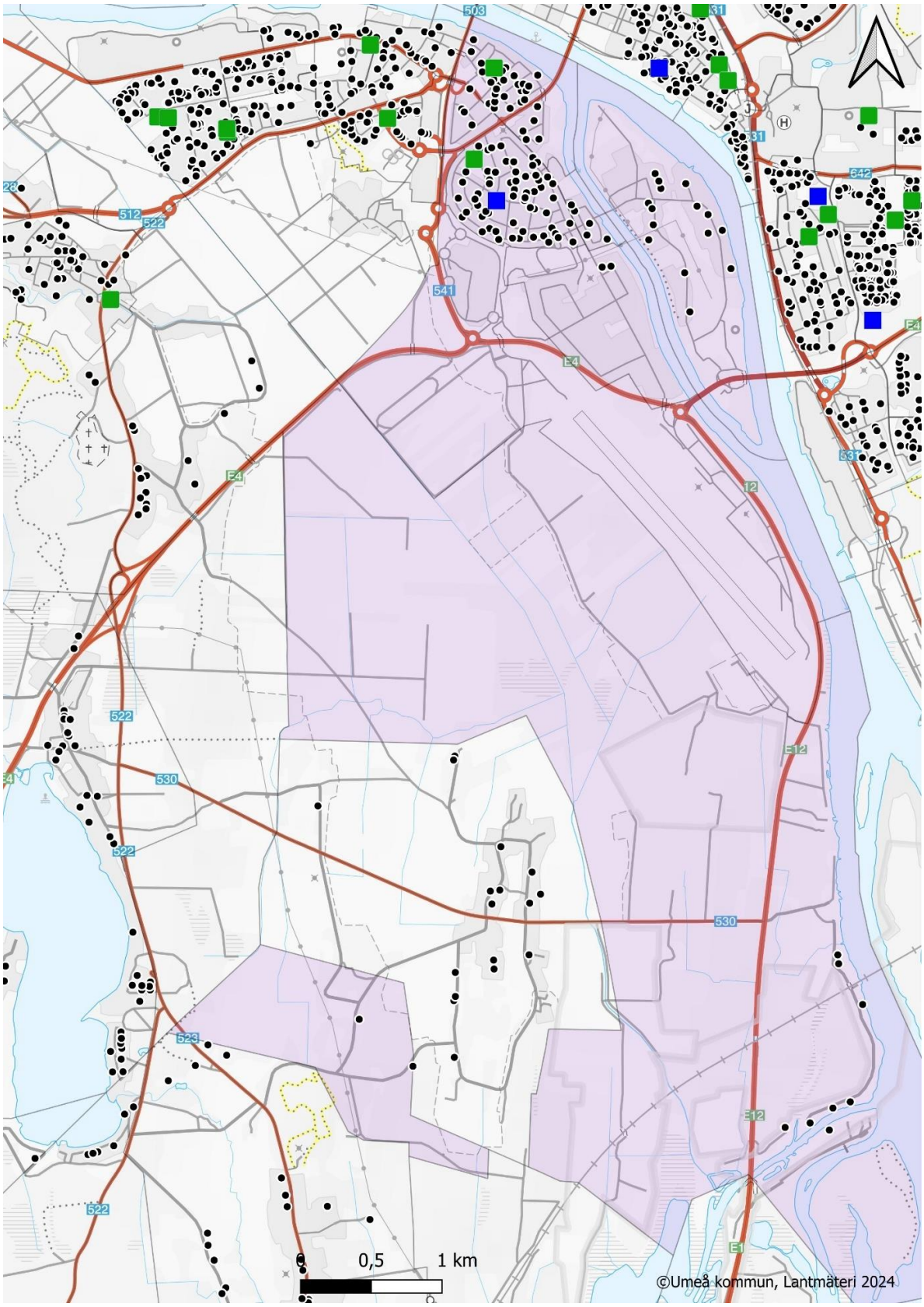
Diskussion

Förskolan Linjalen har endast två avdelningar vilket inte är resurseffektivt för verksamheten, finns möjlighet att lämna dessa lokaler är det önskvärt. Förskolan Häradsdomaren har endast tillfälligt bygglov och kommer att avvecklas senast 2027.

Förslag

Se gemensamt förslag för alla områden söder om älven inklusive Sörmjöle.

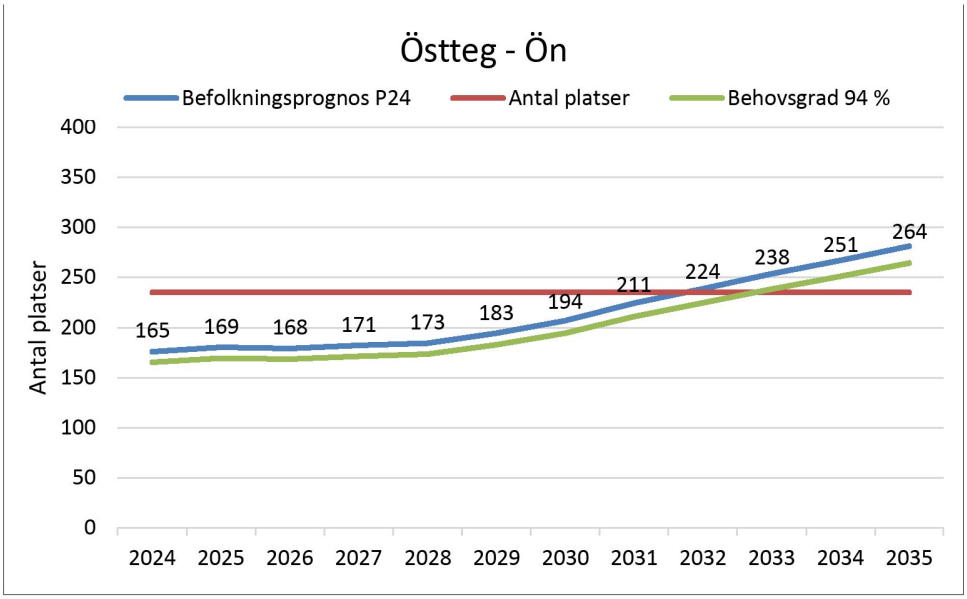
Östteg - Ön

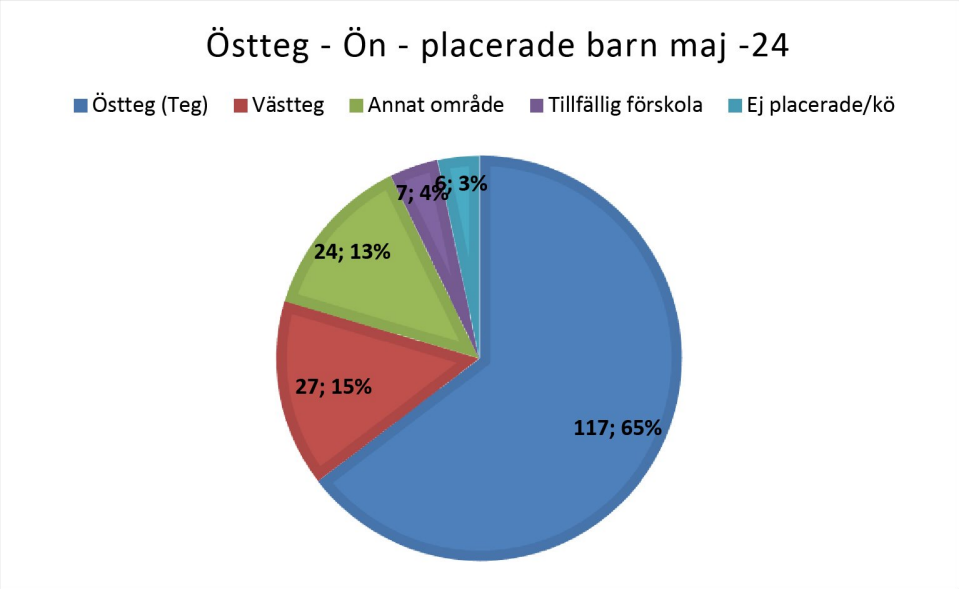

503
31
642
512
522
541
E4
12
530
523
E12
E1
0
0,5
1 km
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 092114 E4 – Tegsvägen, 092115 Tegsborg – kyrkan, 092205 Söderslätt, 092206, Ön 092209 Östtegs industriområde, 092216 Söder tegsvägen, 092217 Obbolavägen, 092219 Flygfältet, 102620 Degernäs omland.

Planeringsområde: Västteg.

Förskolan Rymden: Byggnadsår 1959. Tidigare äldreboende, ombyggt till förskola 2014. 1 avdelning är språkavdelning. Kapacitet: 138 platser, 8 avdelningar.

Förskolan Karlavagnen: Fristående förskola. Tillstånd för 100 platser.

Diskussion

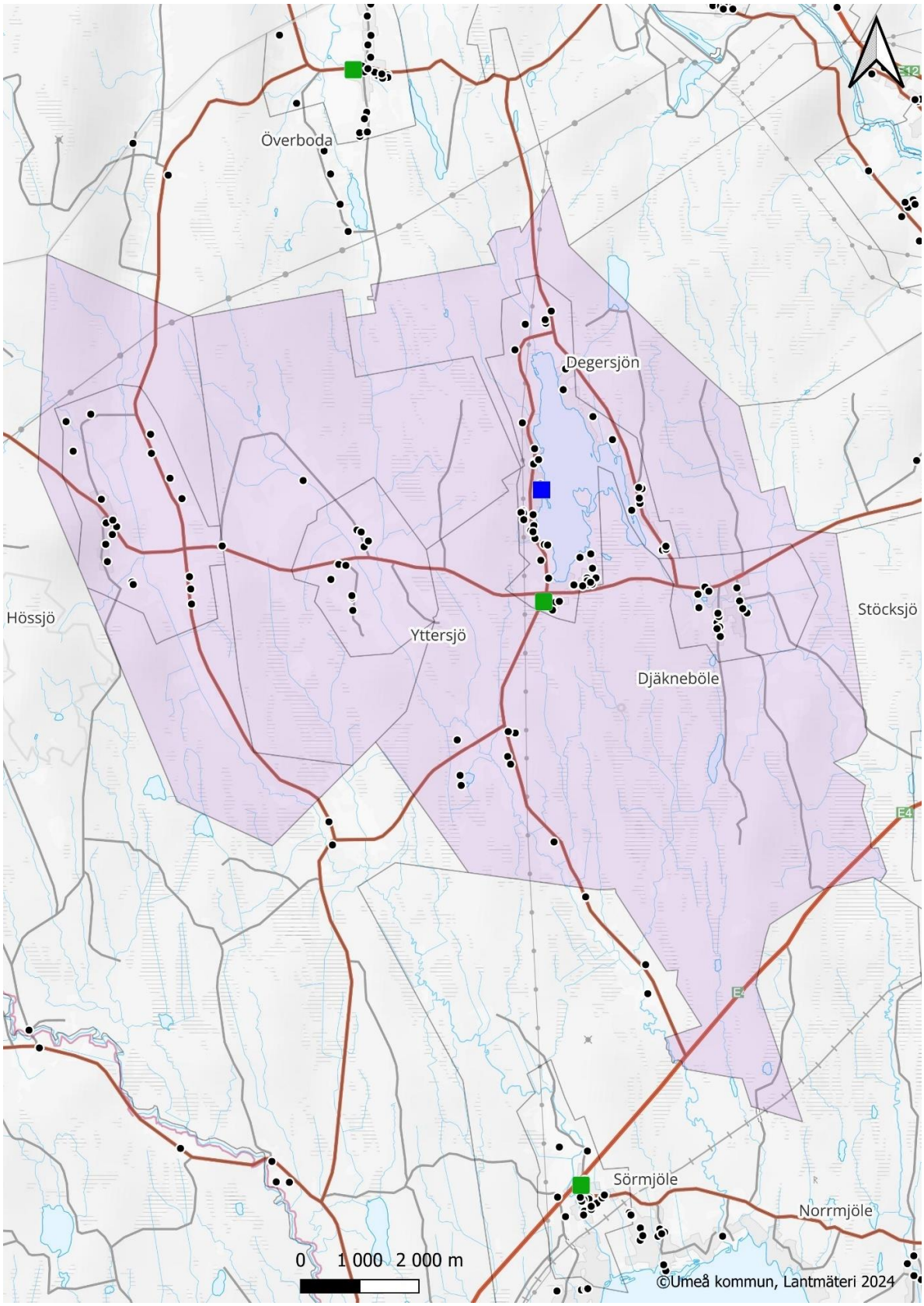
Området har idag en överkapacitet och Förskolan Rymden används till stor del som alternativ förskola för boende söder om älven, cirka 60 barn höstterminen 2024.

Förslag

Ny förskola på Ön 2032.

Se gemensamt förslag för alla områdena söder om älven inklusive Sörmjöle.

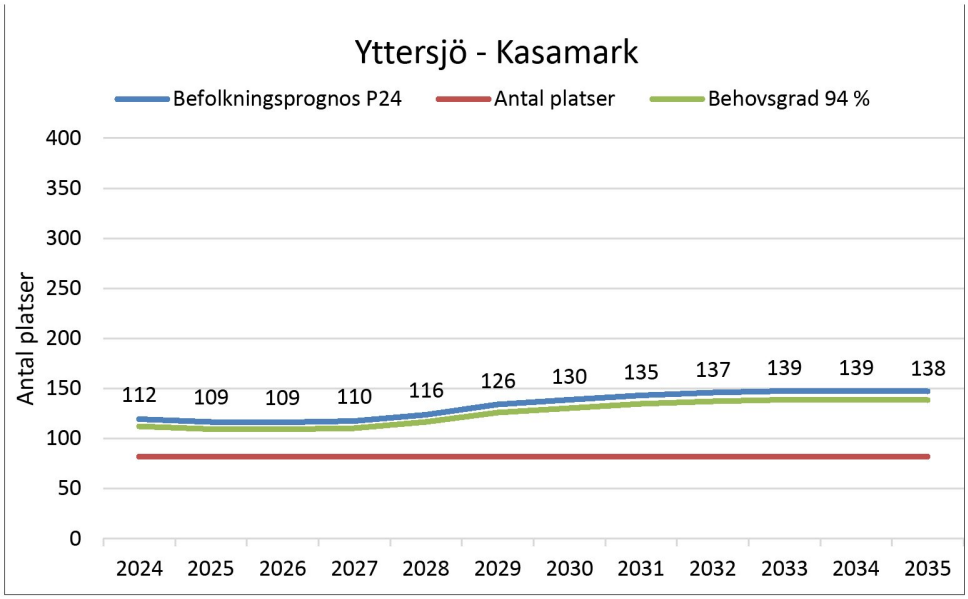
Kasamark – Yttersjö

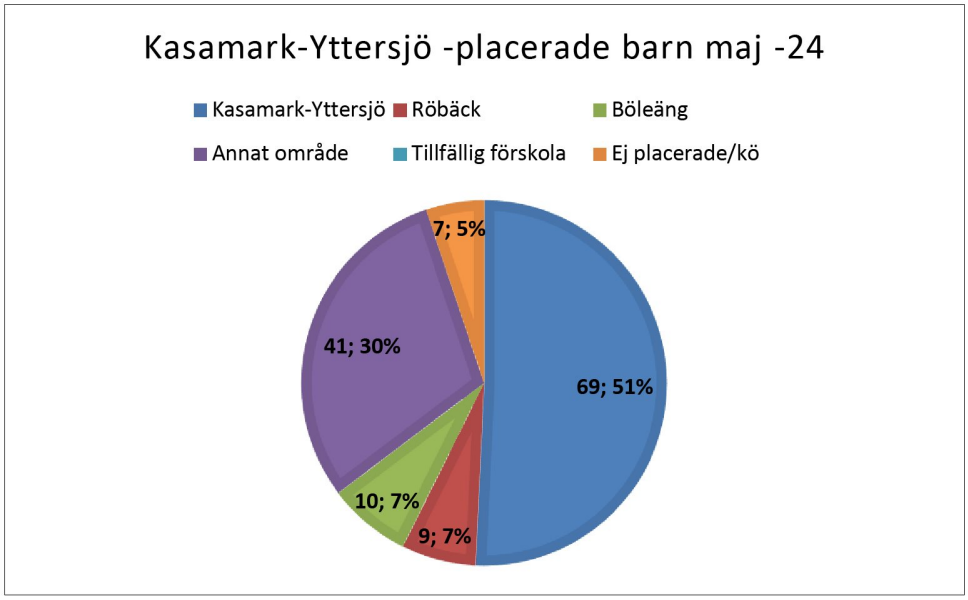

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 102402 Djäkneböle, 102403 Hössjö, 102404 Kasamark, 102408 Yttersjöområdet, 102609 Yttersjös och Djäkneböles omland, 102615, Hössjös omland, norra/södra, 102619 Kasamarks omland.

Planeringsområde: Röbäck, Böleäng, 7,5 – 21 km.

Förskolan Yttersjö: Tre byggnader. Byggnadsår huvudbyggnad 1933, paviljong 1977, paviljong 1983. Huvudbyggnad ombyggd senast 2009, paviljong ombyggd 1985, 2002, 2009. Huvudbyggnaden är inte fullt anpassad till förskoleverksamhet, tidigare skola och fritidshem. Kapacitet: 54 platser, 3 avdelningar.

Förskolan Solgläntan: Fristående förskola. Tillstånd: 28 platser.

Diskussion

Området består av flera byar där skolan ligger i Kasamark och förskolorna i Yttersjö. Behovet av förskoleverksamhet i de mindre byarna har tidigare år tillgodosetts med pedagogisk omsorg som från höstterminen 2024 finns inte längre några dagbarnvårdare anställda. Detta på grund av att det inte gått att rekrytera dagbarnvårdare.

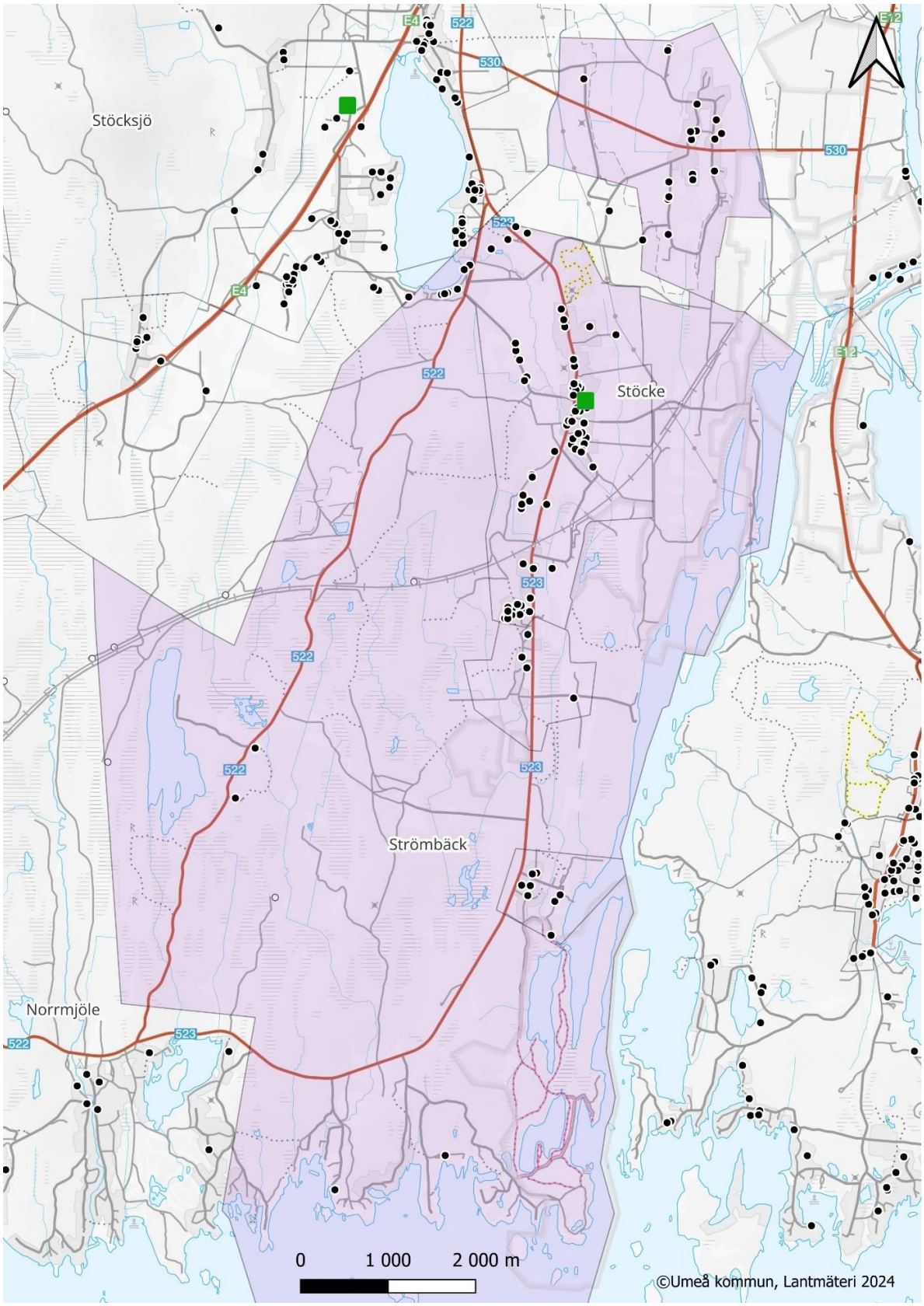
Förskolan Yttersjö har inga lokaler som planerats långsiktigt för förskola. Lokalerna har tagits i bruk succesivt i tre separata byggnader. Ingen av de nuvarande byggnaderna är lämpliga för en långsiktig förskoleverksamhet.

Förskolan Solgläntan drivs av ett föräldrakooperativ i en förhyd lokal, de har meddelat att de kommer att upphöra med sin verksamhet 31/12 2024.

Förslag

Ny förskola 8 avdelningar i anslutning till nuvarande förskola som rivs, ersätter även fristående förskola. Alternativt två förskolor med 4 avdelningar. Förvärv av fastigheten som föräldrakooperativet Solgläntan hyr och där bedriva kommunal förskola under en övergångsperiod. Se även gemensamt förslag för alla områden söder om älven inklusive Sörmjöle.

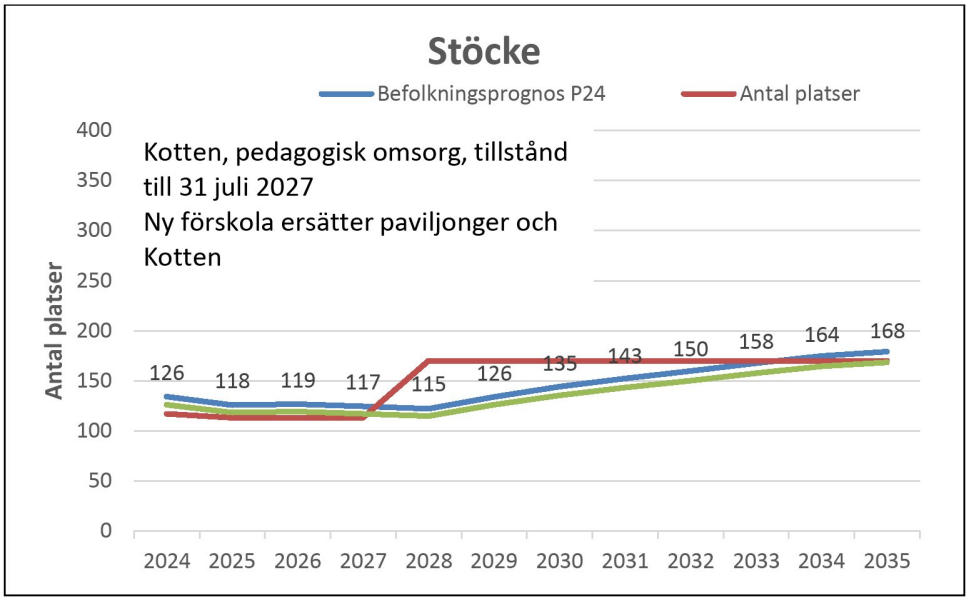
Stöcke

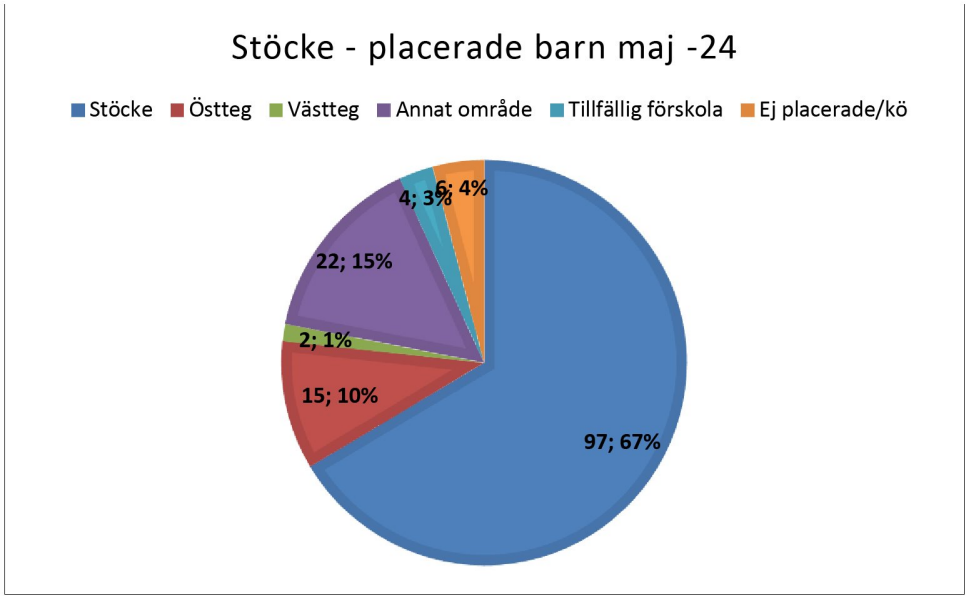

Stöcksjö
Stöcke
Strömbäck
Norrmjöle
E4
E12
522
523
530
0
1 000
2 000 m
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 102401 Degernäs, 102406 Stöcke, 102412 Strömbäck, 102413 Ström, 102616 Stöckes, Ströms och Strömbäcks omland.

Planeringsområde: Östteg, Västteg.

Stöcke förskola: Byggnadsår: 2016 (byggnaden delas med Stöcke skola). Paviljong 2019. Kapacitet 102 platser, 6 avdelningar.

Ny förskola: Ny förskola 6 avdelningar planeras, ersätter 2 avd. paviljong och pedagogisk omsorg i lokal.

Kotten pedagogisk omsorg i lokal: Fristående. Tillstånd för 15 platser till 31/7 2027.

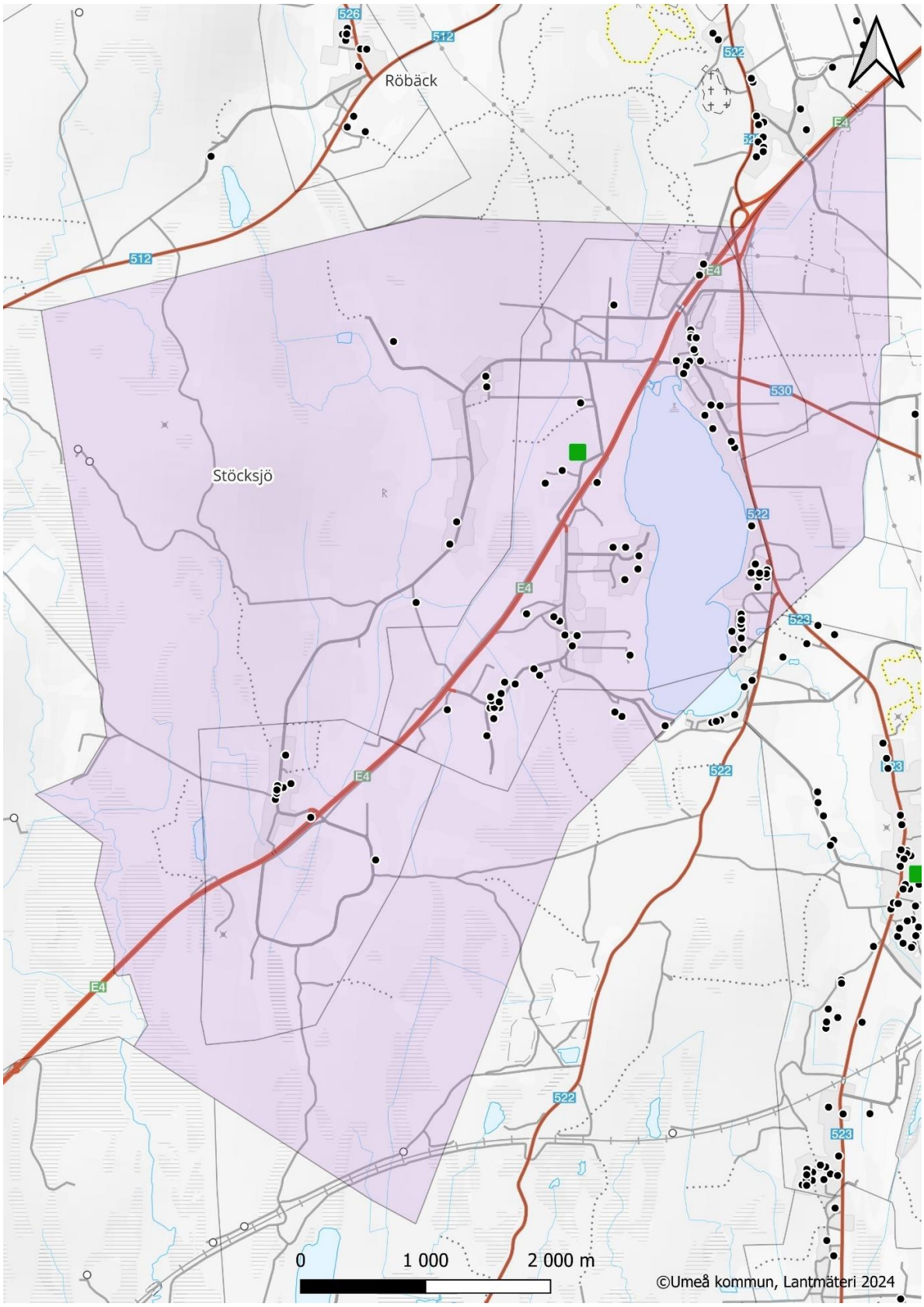
Diskussion

Befolkningen i Stöcke bor både koncentrerat till byns centrala delar och utspritt i omlandet. Både färdväg till Umeå och kommande skolplacering påverkar val av förskola. Var kommande tomter släpps påverkar vilken förskola som är aktuell för vårdnadshavarna. Boende i delar av Stöcksjö och Sörmjöle väljer även de Stöcke, cirka 20 barn höstterminen 2024, vilket behöver vara med i planeringen av kapaciteten i Stöcke. Eftersom det finns en osäkerhet var det kommer att byggas och vilken förskola vårdnadshavare kommer att välja behöver området ha en generös kapacitet i förhållande till befolkningsprognosen.

Förslag

Förslag nybyggnation 6 avdelningar varav 2 ersätter paviljongerna och 1 ersätter pedagogisk omsorg i lokal. Se även gemensamt förslag för alla områdena söder om älven inklusive Sörmjöle.

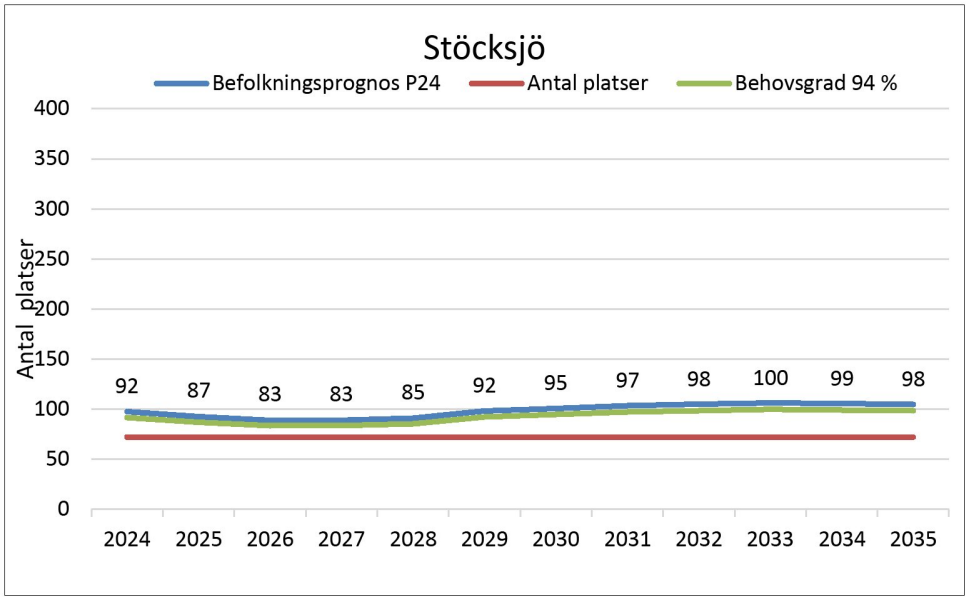
Stöcksjö

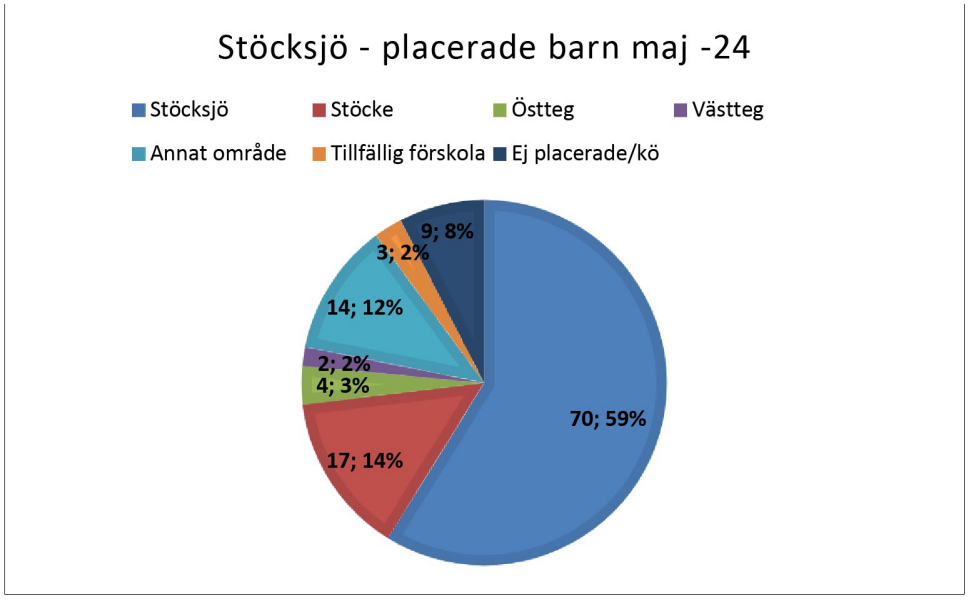

526
512
Röbäck
522
E4
512
E4
530
Stöcksjö
522
E4
523
E4
522
E4
522
523
0
1 000
2 000 m
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 102407 Stöcksjö, 102411 Ansmark, 102610 Stöcksjös och Ansmarks omland, östra/västra

Planeringsområde: Östteg, Västteg

Förskolan Stöcksjö: Delar lokaler med Stöcksjö skola. Byggnadsår 1938, om- och tillbyggnad senast 2012. Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar.

Diskussion

Befolkningen i Stöcksjö bor både koncentrerat till byarnas centrala delar och utspritt i omlandet på båda sidor om Stöcksjön. Både färdväg till Umeå och kommande skolplacering påverkar val av förskola. Vårdnadshavare till cirka 15 % av Stöcksjös barn har idag valt

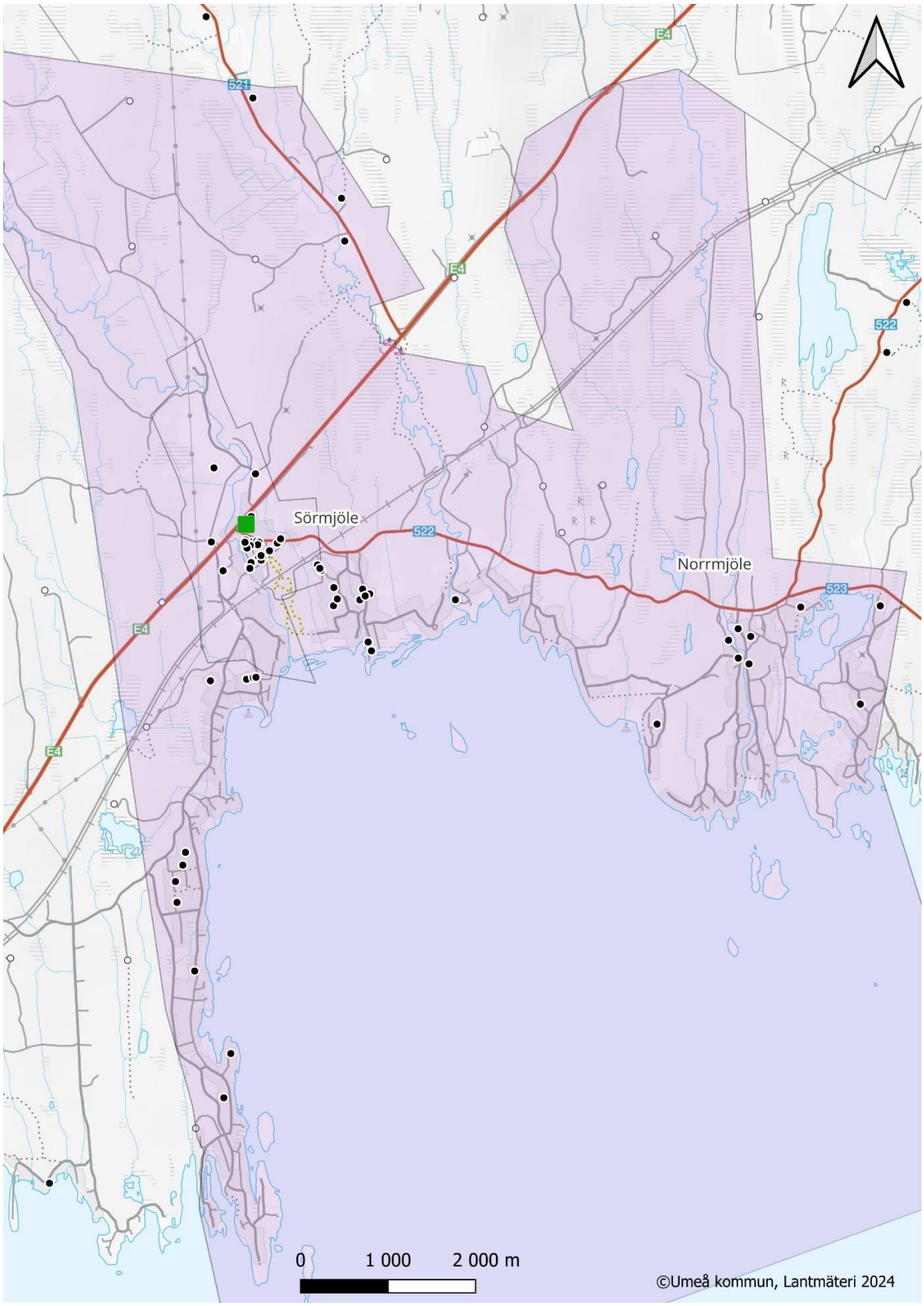
förskolan i Stöcke, vilket behöver finnas med i planeringen. Var tomter exploateras påverkar vilken förskola som är aktuell för vårdnadshavarna.

Förslag

Utbyggnad 2–3 avdelningar, alternativt nybyggnation 5–6 avdelningar.

Se gemensamt förslag för alla områden söder om älven inklusive Sörmjöle.

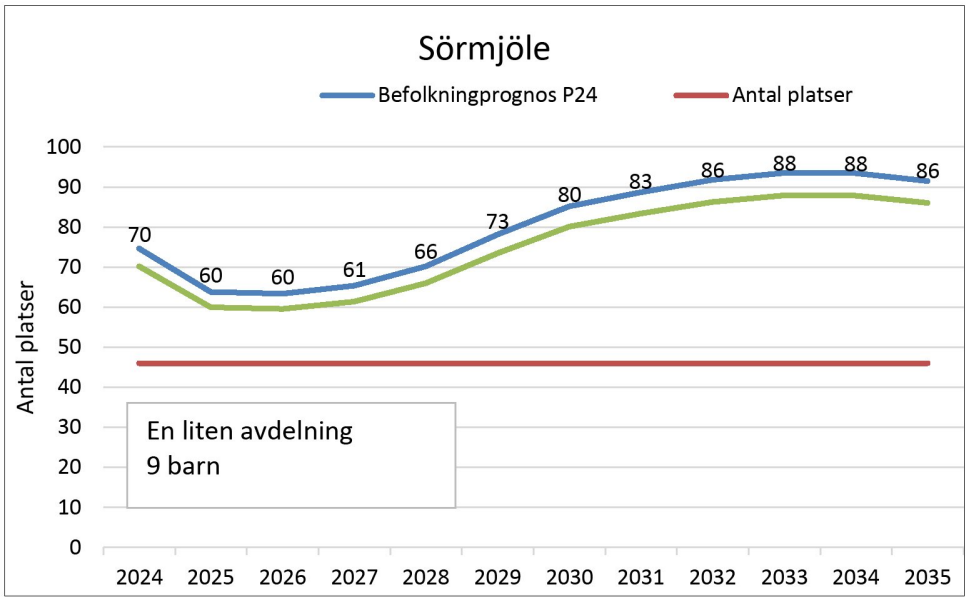
Sörmjöle

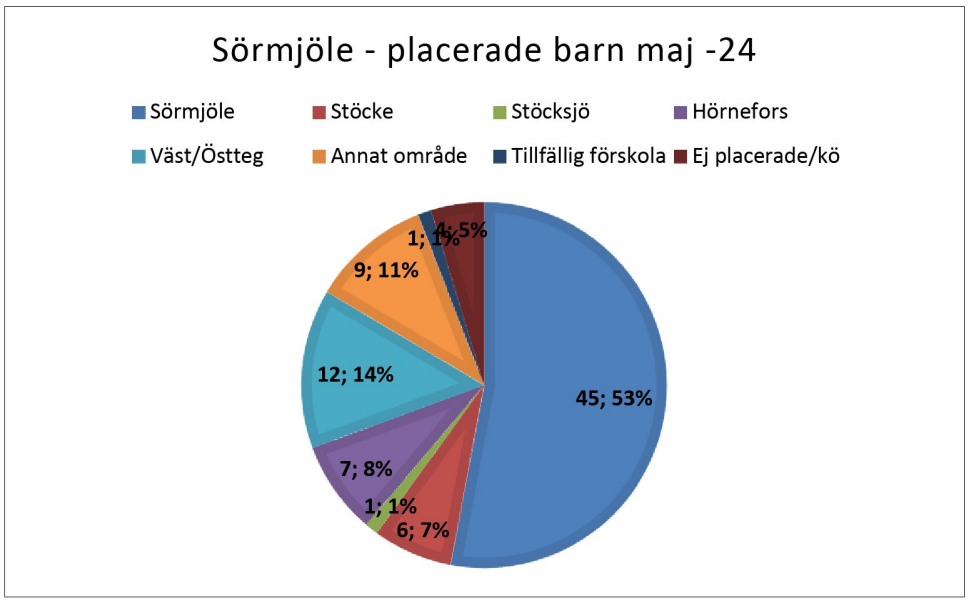

E4
521
E4
522
Sörmjöle
522
Norrmjöle
523
E4
E4
0
1 000
2 000 m
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 164404 Sörmjöle, 164605 Sörmjöles omland

Planeringsområde: Stöcke, Stöcksjö, Östteg, Västteg

Förskolan Korallen: Förskolan delar lokaler med Sörmjöle skola. 1 avdelning är inrymd i före detta personalrum, expedition mm, ej fullt anpassade (bl.a. ventilation). Kapacitet: 46 platser, 2,5 avdelning.

Diskussion

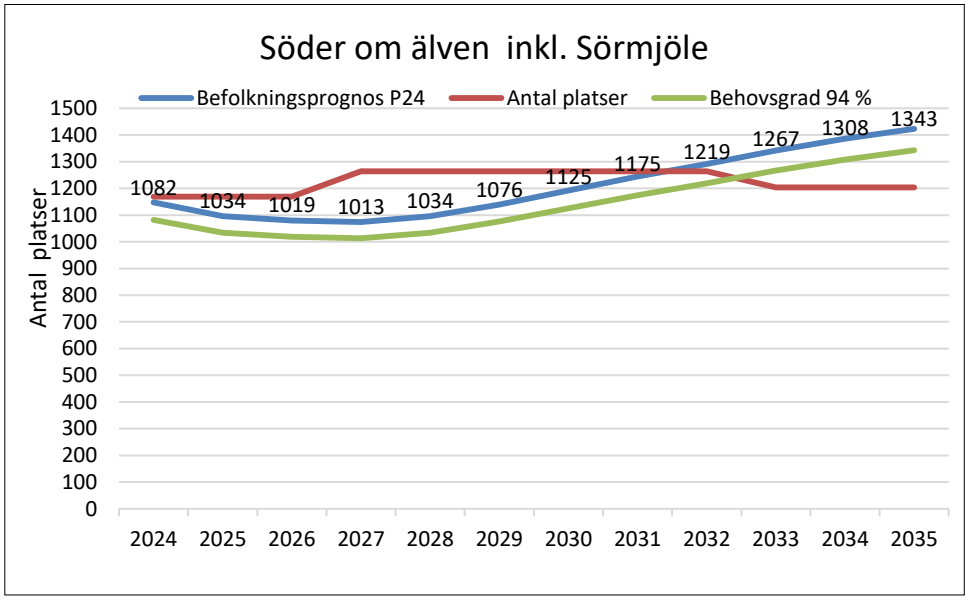
Befolkningen i Sörmjöle bor både koncentrerat till byarnas centrala delar och utspritt i omlandet, främst utmed havet. Både färdväg till Umeå och kommande skolplacering påverkar val av förskola. Var tomter exploateras påverkar vilken förskola som är aktuell för vårdnadshavarna. I Sörmjöle är det Sörmjöles omland som förväntas fördubbla antal

förskolebarn de kommande tio åren. Hälften av den ökningen, drygt en avdelning behöver räknas med i Stöckes och Stöcksjös kapacitet. Sörmjöle kan också vara planeringsområde för Hörnefors.

Förslag

Ny förskola 4 - 6 avdelningar. Nuvarande förskola avvecklas.
Se även gemensamt förslag för alla områdena söder om älven inklusive Sörmjöle.

Söder om älven inklusive Sörmjöle - gemensamt

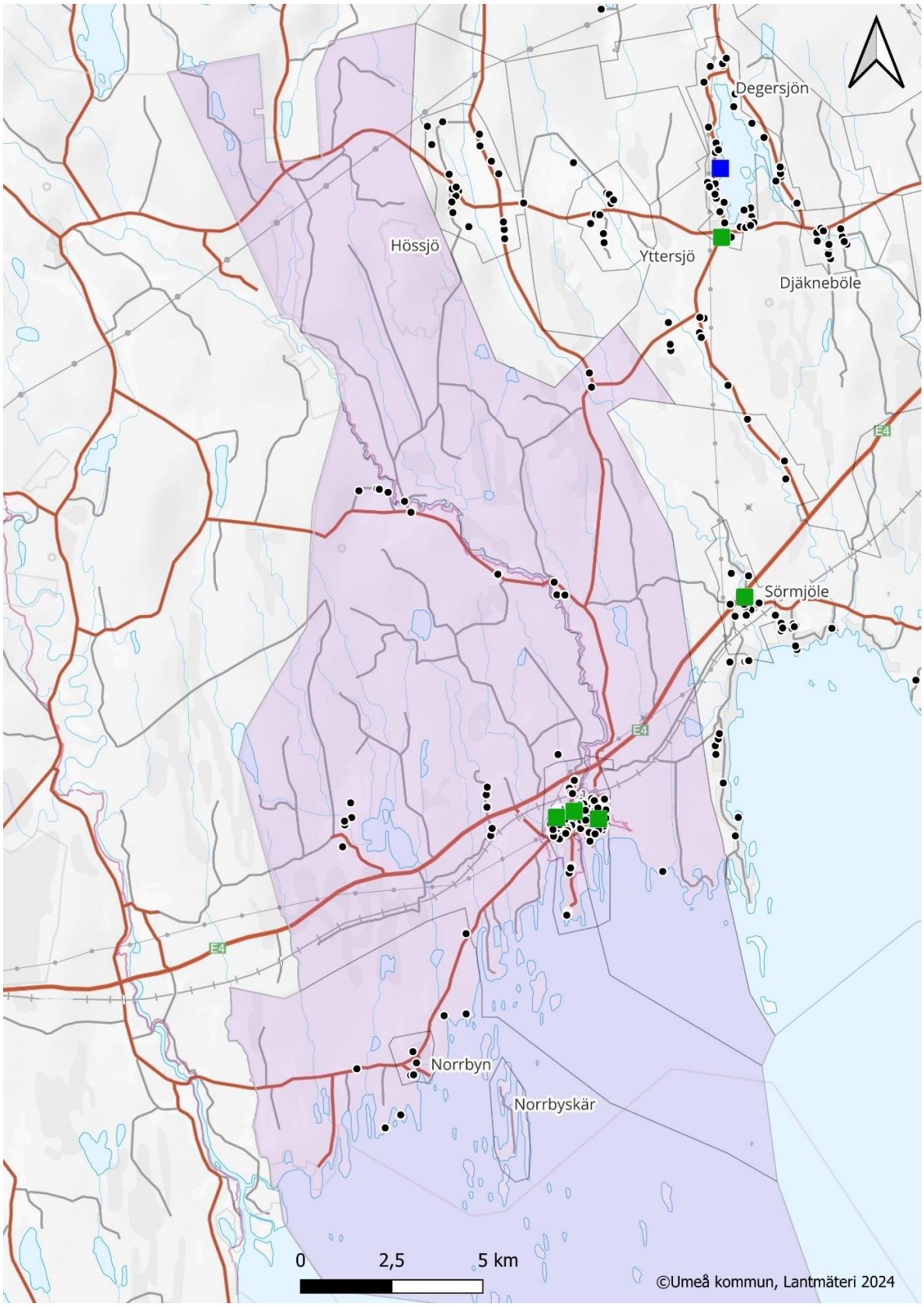
Diskussion

Alla byar och delområden söder om älven är beroende av varandra. Vårdnadshavare väljer företrädesvis förskola i sitt eget delområde/by men närmaste väg till och från arbete eller studier kan innebära att andra alternativ väljs. Idag har ett flertal barn från dessa byar plats i förskola närmre Umeå eller på Teg, då platser har saknats i deras delområde. Om utbyggnad av förskoleplatser i dessa byar prioriteras, blir efterfrågan lägre på platser inom de mer stadsnära delområdena vilket leder till att fler får sina val tillgodosedda. Då ett stort antal barn bor utspridda i de södra delarna, kan det vara svårt att förutse vårdnadshavarnas val av förskola. Nya förskolor kan förändra tidigare mönster för hur vårdnadshavare väljer förskola, beroende på geografisk placering av förskola. Därför behövs några strategiska val ske kring byggnation av förskola.

Förslag

Prioritera utbyggnad av förskola i Yttersjö och Sörmjöle. Det kommer frigöra platser i andra delområden som har platsbrist idag. Dessa förskolor kan ge svar på var förskolor sedan kan byggas i nästa steg.

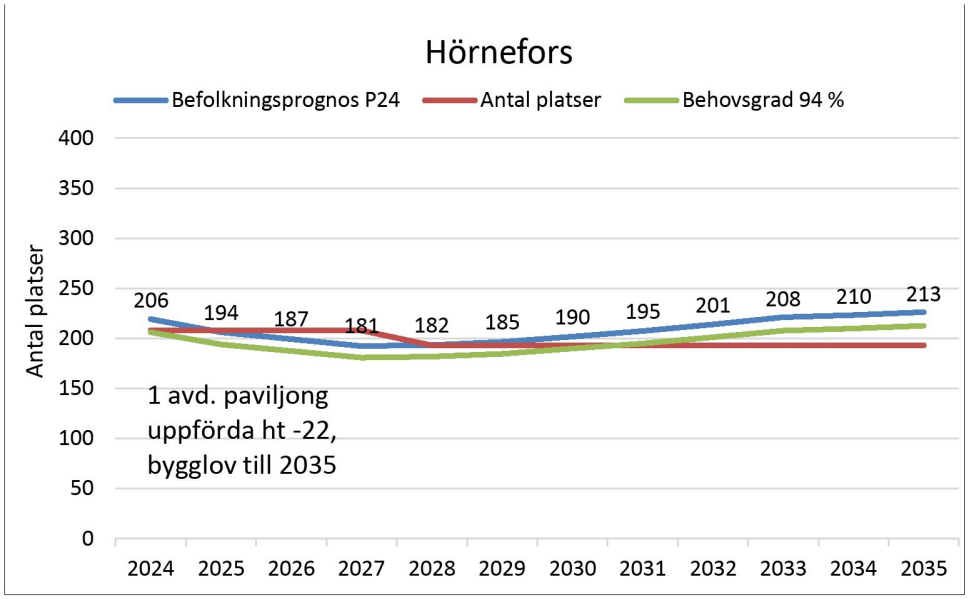
Hörnefors

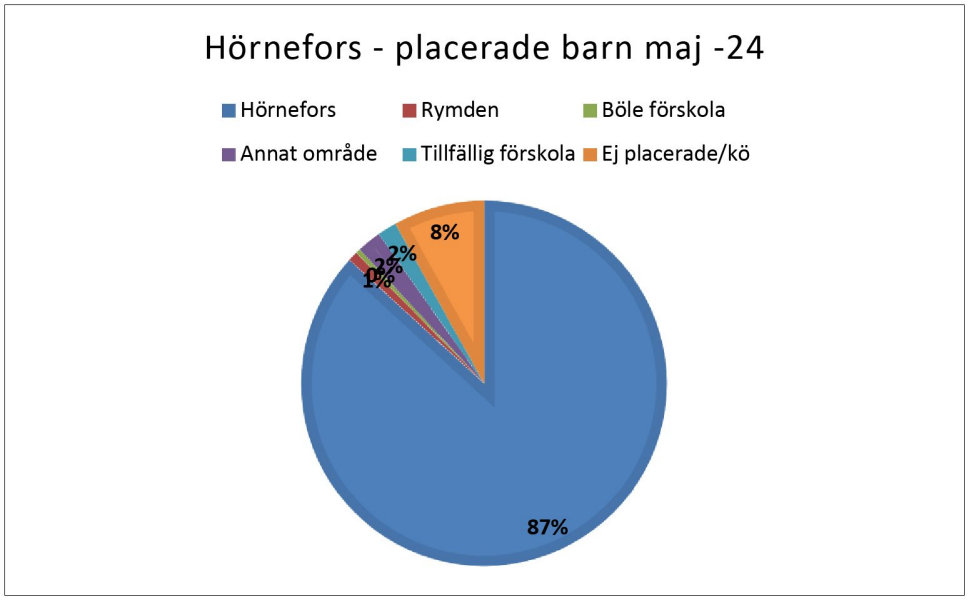

Degersjön
Hössjö
Yttersjö
Djäkneböle
E4
Sörmjöle
E4
E4
Norrbyn
Norrbyskär
0
2,5
5 km
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 164300 Hörnefors, östra delen, 164301 Hörnefors, västra delen, 164402 Norrbyn, 164403 Norrbyskär, 164506, Norrbyns omland, 164607 Hörnefors omland östra, 164608 Hörnefors omland västra.

Planeringsområde: Sörmjöle, 9–18 km.

Förskolan Paletten: Byggnadsår 2008, förhyrd paviljong 2022. Kapacitet: 87 platser, 5 avdelningar.

Förskolan Sandgärdan: Byggnadsår 1976, ombyggnad 2015. Kapacitet: 35 platser, 2 avdelningar.

Förskolan Eriksdal: Byggnadsår 1978, om- och tillbyggnad 2013. Kapacitet: 68 platser, 4 avdelningar.

Pedagogisk omsorg: Tre verksamma dagbarnvårdare. Kapacitet 15 platser.

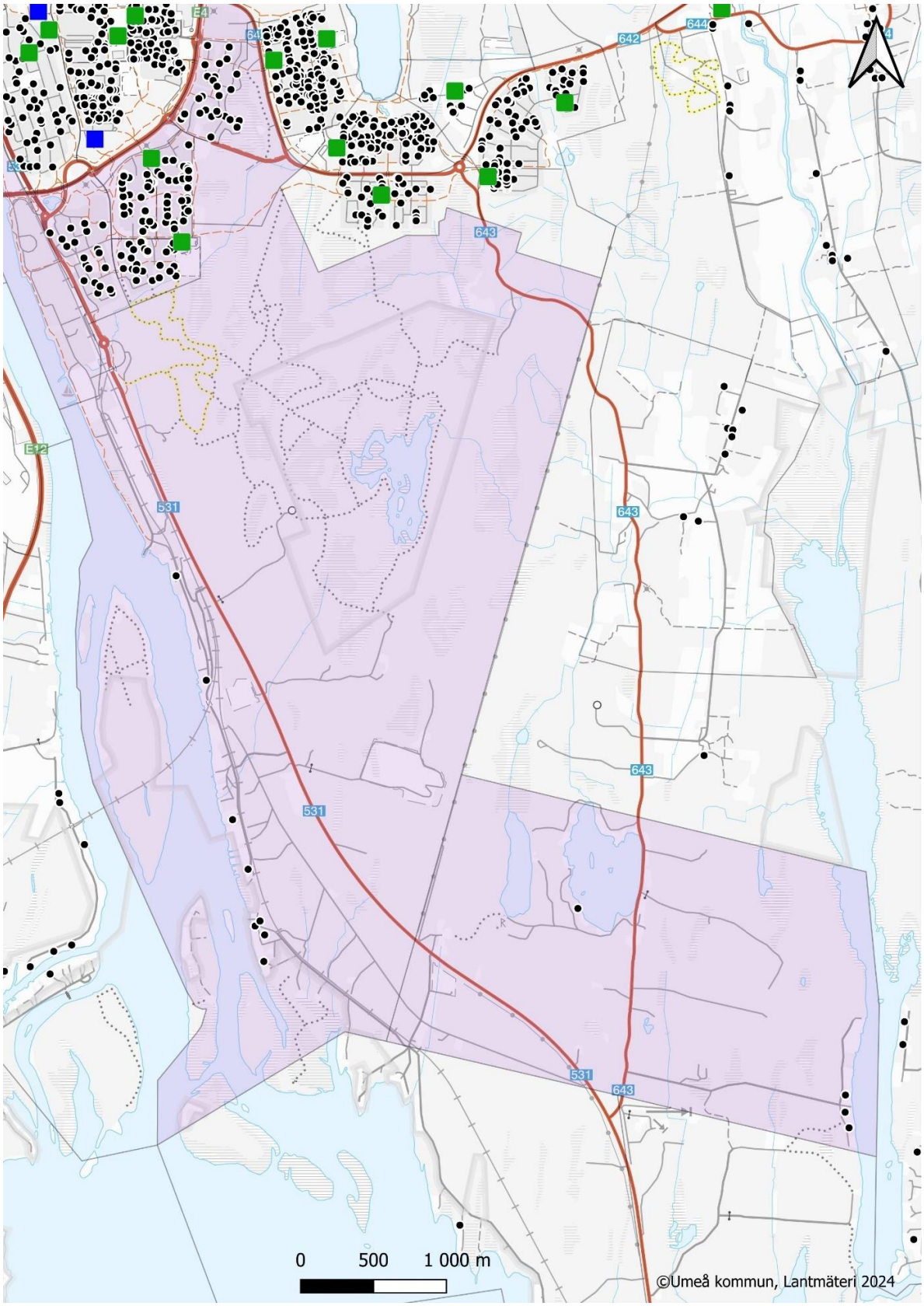
Diskussion

De flesta barnfamiljer som bor i Hörnefors bor i samhället (83 %), det finns enstaka barn ute i byarna. I samhället bor familjerna med ganska jämn spridning. På den västra sidan av samhället finns det gott om förskoleplatser i och med närheten till både Paletten och Eriksdal. I den östra delen av samhället finns idag två avdelningar på Sandgärdan, till dessa två avdelningar är det kö. Nytt bostadsområde planeras till den östra delen av samhället. En strategisk placering av förskola bör ligga centralt eller österut i samhället, inte i området som är tänkt att exploateras. Enligt befolkningsprognosen blir det ett lägre barnantal de närmaste åren och en ökning sker först i slutet av perioden. Vidare bör det utredas om att ersätta Sandgärdan med en ny större förskola i slutet av perioden.

Förslag

I nuvarande investeringsplan finns medel för 4 avdelningar avsatta. Lägre barnafödande samt att ingen större exploatering har skett av bostäder, gör att behovet av förskoleplatser är lägre än tidigare. Förskjut byggnation av ny förskola längre fram i perioden. Avvakta beslut om nytt bostadsområde och utred om Sandgärdan ska ersättas. I så fall kan 4 - 6 avdelningar bli aktuellt.

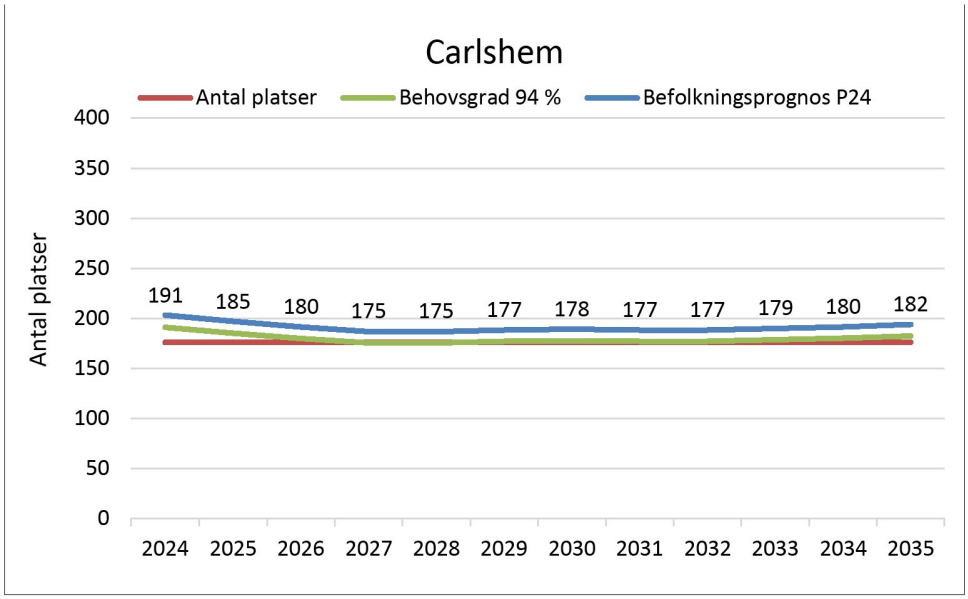
Carlshem

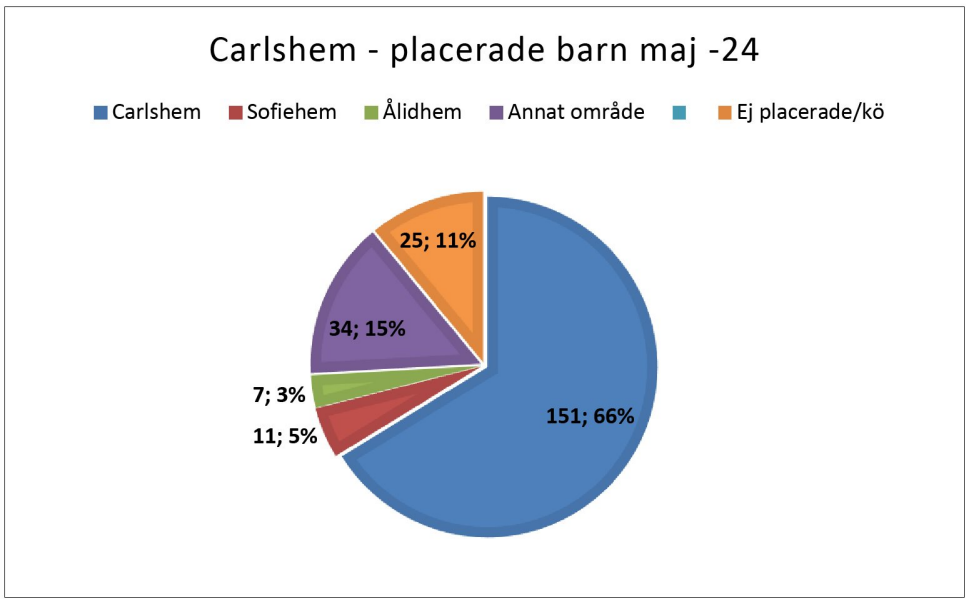

E4
642
644
643
E12
531
643
531
643
531
643
0
500
1 000 m
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 112703 Gimonäs, 112713 Gimonäs industriområde, 112907 Carlslid, 112908 Carlshem västra, 112909 Carlshem östra, 112911 Carlshöjd, 113001 Carlslund, 154013 Villanäs, 193611 Bergsboda.

Planeringsområde: Sofiehem-Ålidhem.

Förskolan Grönstenen: Byggnadsår 1980, om- och tillbyggnad 2013. Två tillbyggda avdelningar har mindre yta än övriga. Kapacitet: 104 barn, 6 avdelningar.

Förskolan Stengången: Byggnadsår 1976, ombyggnad 2015. Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar.

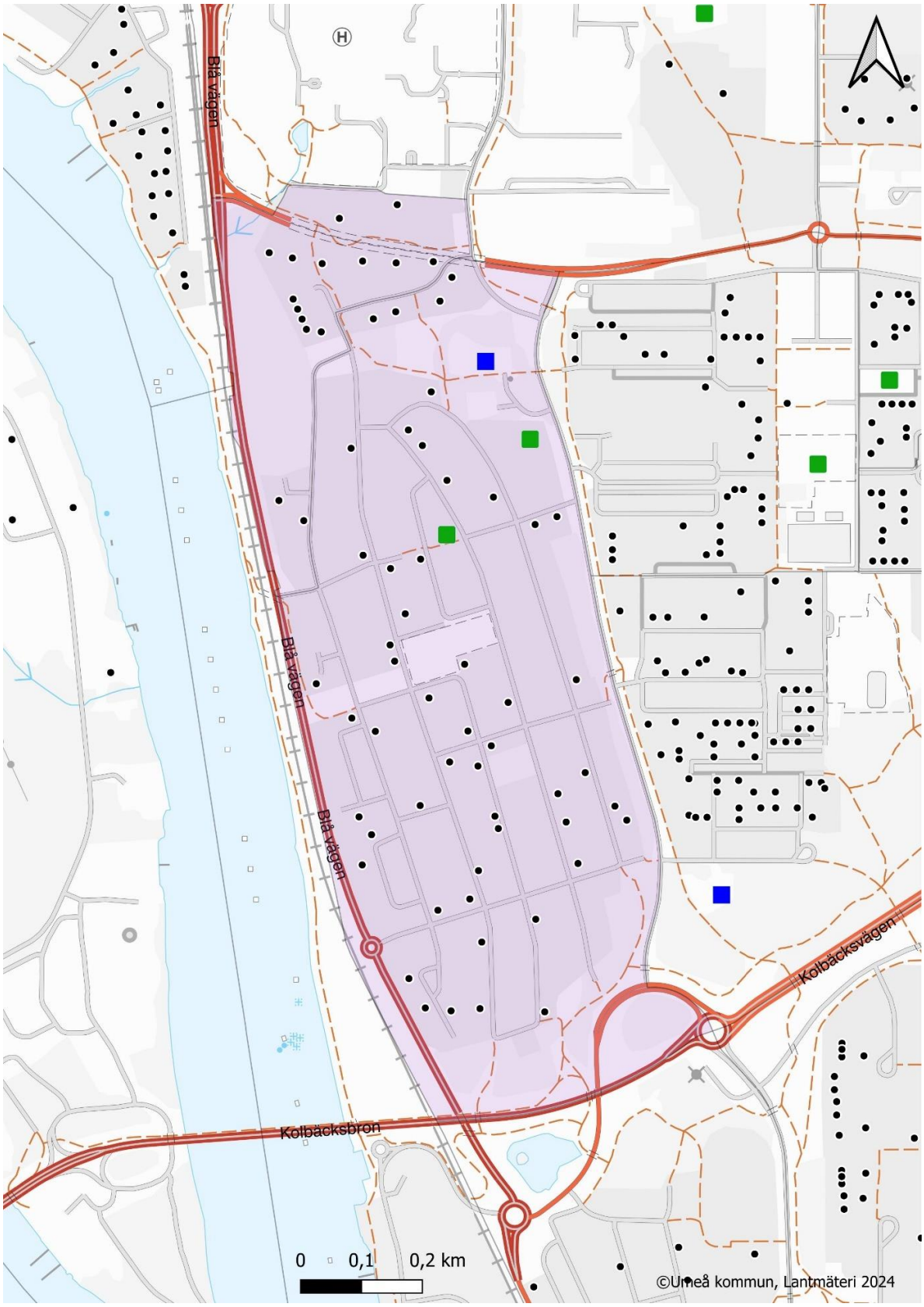
Diskussion

Området har idag något för få platser i förhållande till nuvarande befolkning men förväntas vara mer i balans under senare delen av perioden. Ett tiotal platser behöver finnas tillgängliga inom Ålidhem-Sofiehem för att säkra platstillgången inom planeringsområdet.

Förslag

Ingen utbyggnation av förskola behövs. Metallurgen behöver strykas ur investeringsplanen.

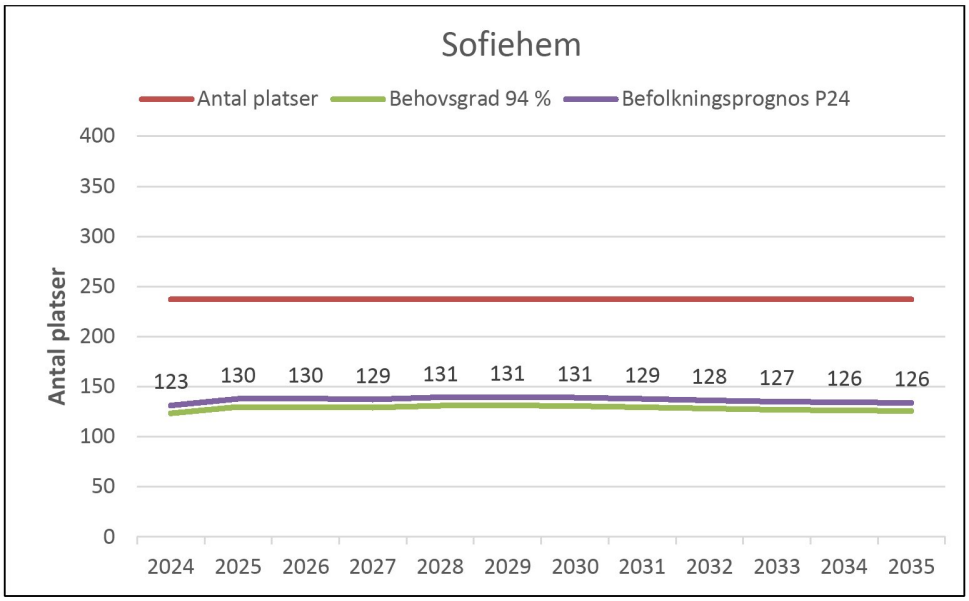
Sofiehem

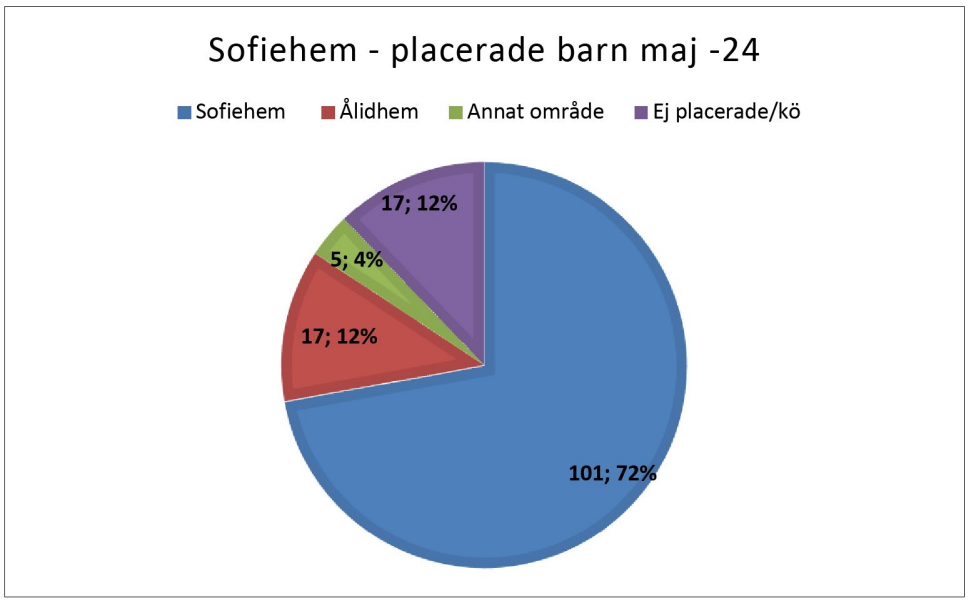

Blå vägen
Blå vägen
Blå vägen
Kolbäcksvägen
Kolbäcksbron
0
0,1
0,2 km
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder:112701 Ålidbacken, 112702 Sofiehem.

Planeringsområde: Ålidhem.

Förskolan Dungen: Byggnadsår 1990, om- och tillbyggnad 2023

Kapacitet: 36 platser, 2 avdelningar.

Förskolan Lundagård: Byggnadsår 2016 och 2019. Förskolan delar lokaler med Lundagårds vård- och omsorgsboende. Kapacitet: 180 platser, 10 avdelningar.

Förskolan Karlavagnen: Fristående förskola. Tillstånd för 21 platser.

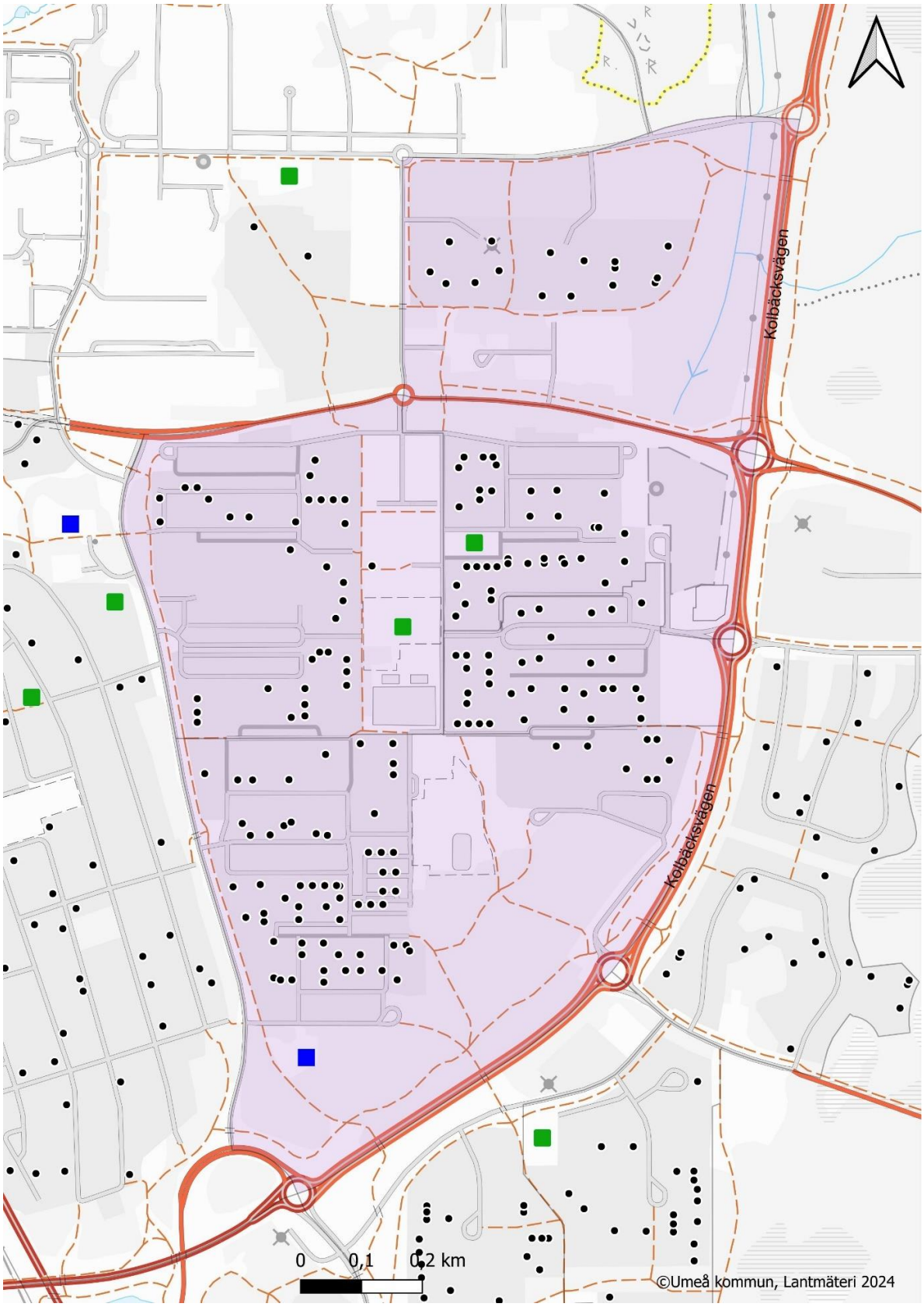
Diskussion

Sofiehem har idag betydligt fler platser än boende barn inom området. Förskolan Lundagård har ersatt förskolor inom Ålidhem och dimensioneringen av förskolan har Ålidhems befolkning som underlag.

Förslag

Inga åtgärder.

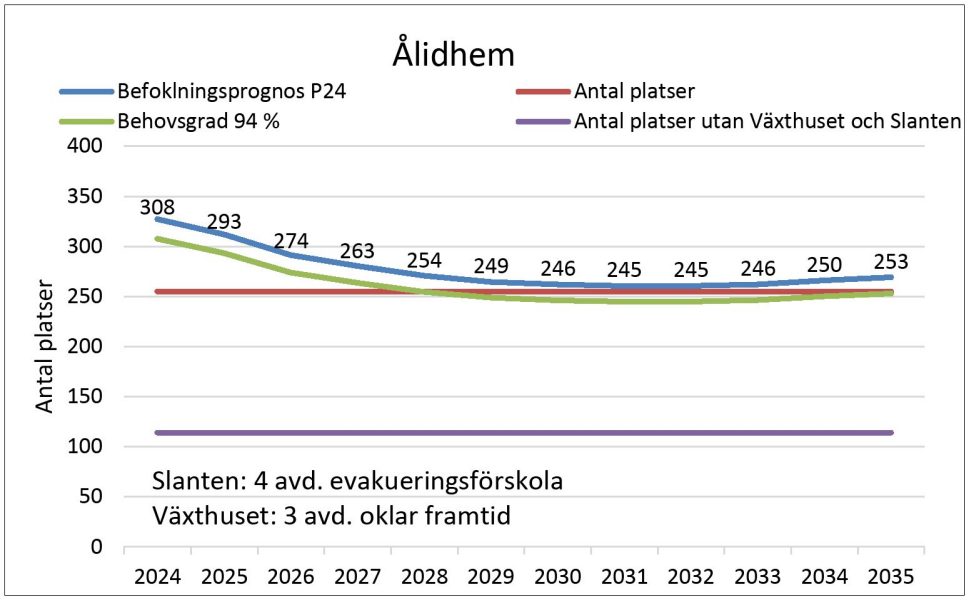
Ålidhem

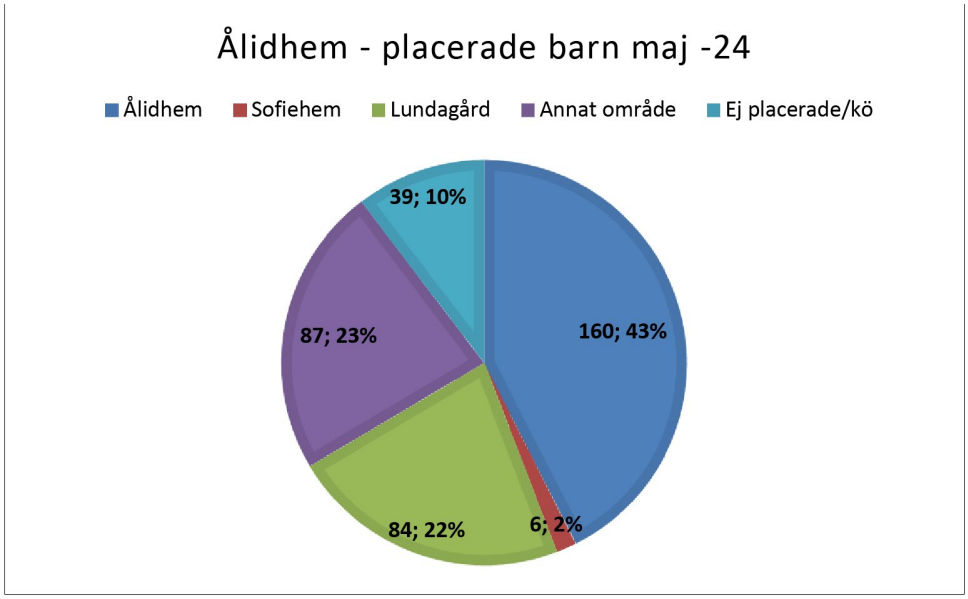

Kolbäcksvägen
Kolbäcksvägen
0
0,1
0,2 km
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 112804 Ålidhem västra, 112805 Ålidhem södra, 112803 Ålidhem nordöstra, 1128002. Ålidhem sydöstra, 112814 Ålidhöjd

Planeringsområde: Sofiehem

Förskolan Tanden: Byggnadsår 1977, om- och tillbyggnad 1997. Utemiljön är underdimensionerad. Kapacitet: 54 platser, 3 avdelningar.

Förskolan Växthuset: Byggnadsår 1979, om- och tillbyggnad 1994. Ytterligare byggnad uppförd 1983, ombyggd 1995. Osäker framtid eftersom Region Västerbotten har option på fastigheten vilket även medför att renoveringar inte genomförs. Förskolan tillhör egentligen område Berghem. Kapacitet: 69 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Slanten: Förskolan delar lokaler med Norra Ålidhemsskolan. Byggnadsår 1978, ombyggda förskolelokaler 2016. Förskolan byggd som evakueringsförskola utan tillfredställande utemiljö, är inte planerad för permanent användning. Kapacitet*:* 72 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Professorn: Fristående förskola. Tillstånd för 60 platser

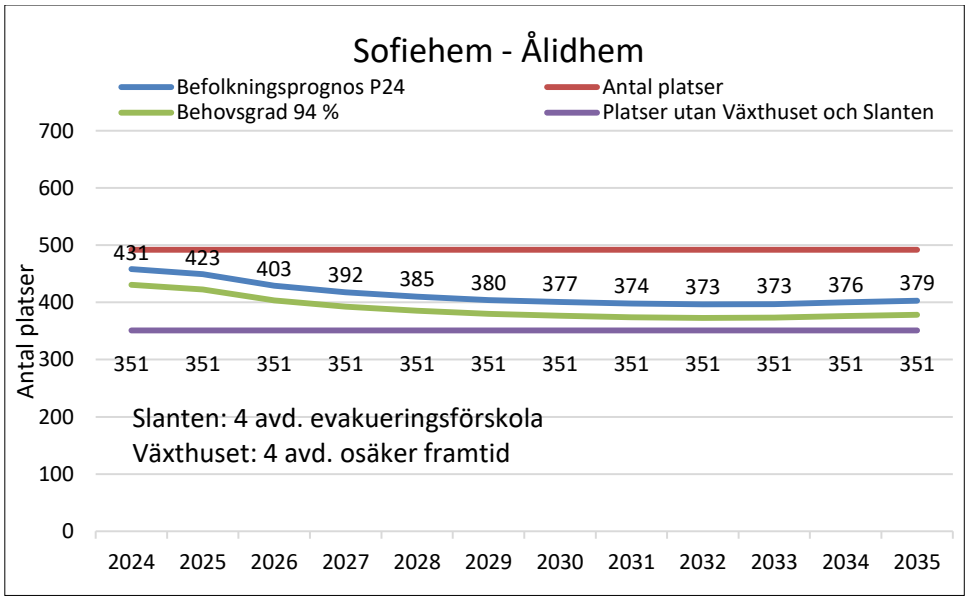
Diskussion

Ålidhem är Umeås enda område som nästan enbart består av flerfamiljshus. Många barnfamiljer med anknytning till universitetet eller Norrlands universitetssjukhus bor en kortare tid i området, exempelvis gästforskare och studerande. Detta innebär en högre omsättning av barn och större osäkerhet om behovet av platser även på kort sikt. En högre grad av kapacitet i förhållande till prognos är önskvärt, då det över tid har saknats platser i området trots att befolkningsprognosen visat något annat. Förskolan Växthuset kommer på sikt behöva avvecklas eftersom Region Västerbotten har option på fastigheten. Förskolan Slanten är iordningställd för att enbart vara en evakueringsförskola som används under kortare perioder, framför allt är utemiljön inte anpassad för permanent verksamhet. Förskolan Professorn är en fristående förskola i kommunala lokaler.

Förslag

Utred vidare möjligheten till att finna lokal för förskola. Utred om Slanten kan bli en permanent förskola, det beror på om angränsande mark kan införlivas som förskoletomt.

Sofiehem och Ålidhem - gemensamt

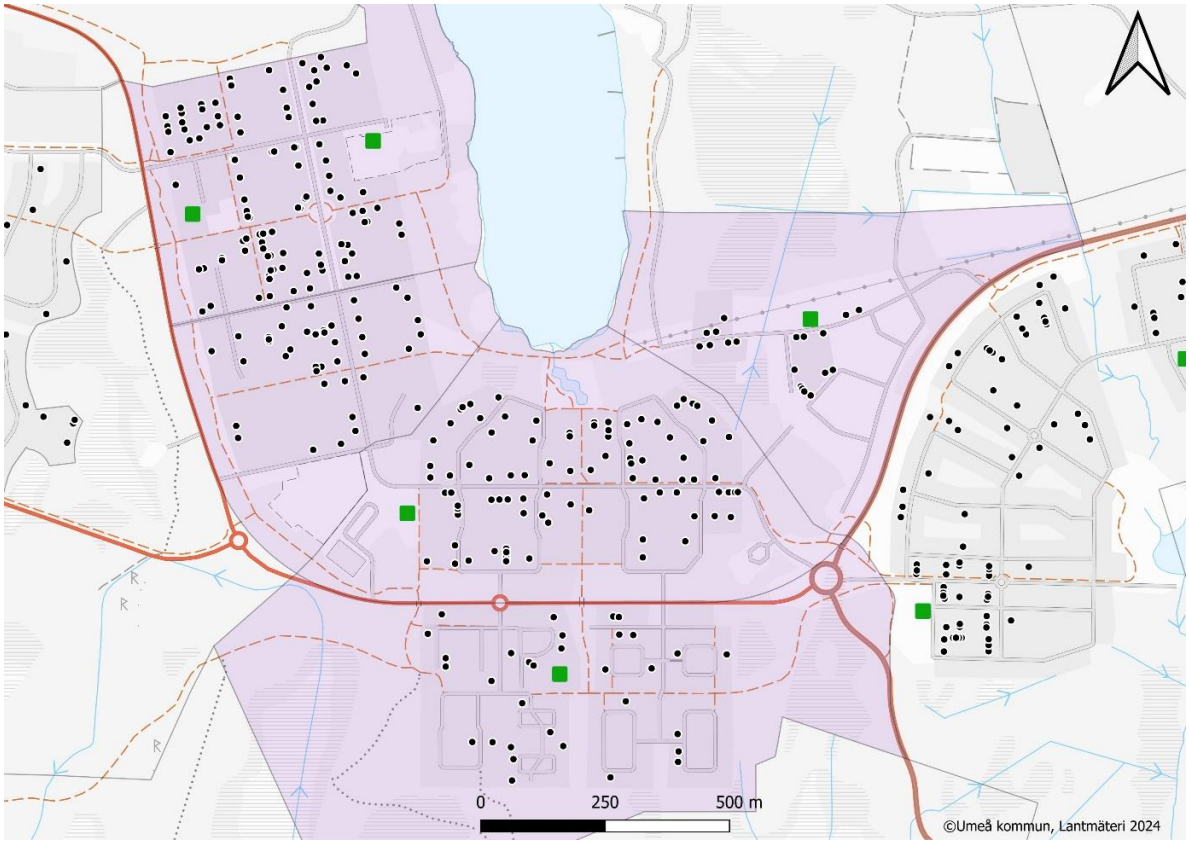
Diskussion

I tidigare planering har Sofiehem och Ålidhem behandlats som ett område vilket medfört att förskoleplatser finns företrädesvis på Sofiehem. Även om Förskolan Lundagård ligger på andra sidan Studentvägen som delar områdena åt är det för många boende från Ålidhems västra delar ett gångavstånd på 20 minuter för en vuxen. Även fortsättningsvis kommer Lundagård vara ett alternativ för många boende på Ålidhem men när Växthuset och Slanten inte kan användas längre behövs en utbyggnad inom Ålidhem som ersättning. Ett tjugotal platser behövs även för att säkerställa Carlshems behov men även att Ålidhem fungerar som planeringsområde för Tomtebo.

Förslag

Se Sofiehem och Ålidhem ovan.

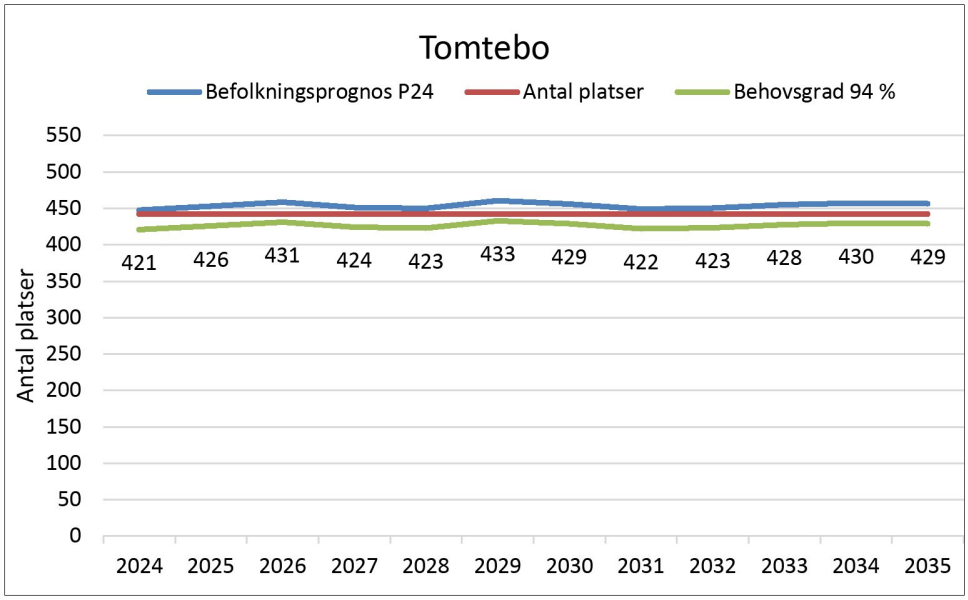
Tomtebo

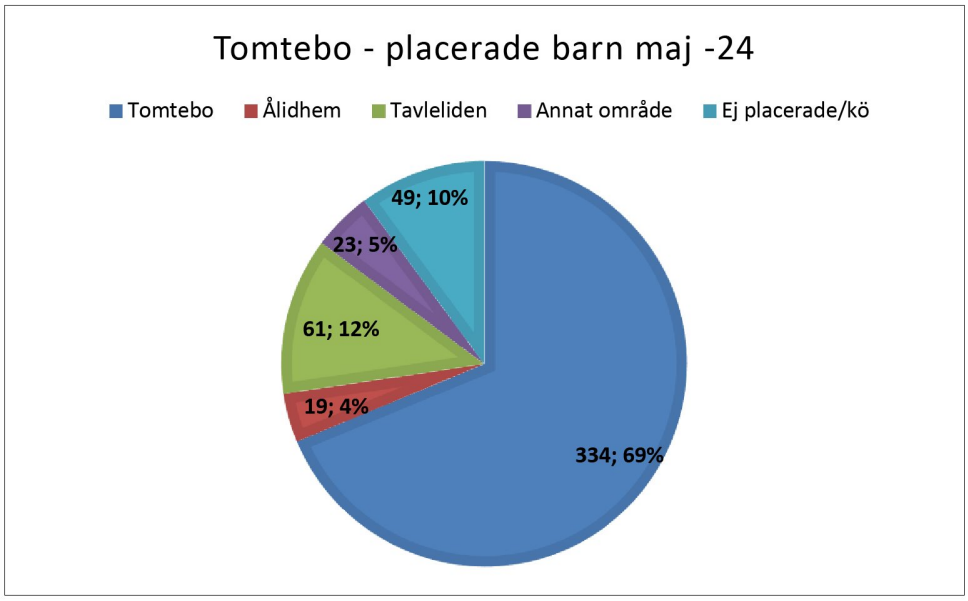

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 143702 Tomtebo södra, 143703 Tomtebo norra, 143705 Tomtebo nordvästra, 143706 Tomtebo västra, 143707 Tomtebogård.

Planeringsområde: Ålidhem.

Förskolan Bergatrollet: Byggnadsår 1997, renovering 2023–2024. Kapacitet: 96 platser, 6 avdelningar.

Förskolan Tomtebogård: Delar lokaler med Tomtebogårds skola. Byggnadsår 1995, om- och tillbyggnad 2014. Kapacitet: 64 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Skattelden: Byggnadsår 2008. Kapacitet: 108 platser, 6 avdelningar.

Förskolan Blåkulla: Byggnadsår 2004. Kapacitet: 72 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Kålmasken: Byggnadsår 2024. Kapacitet: 102 platser 6 avdelningar.

Diskussion

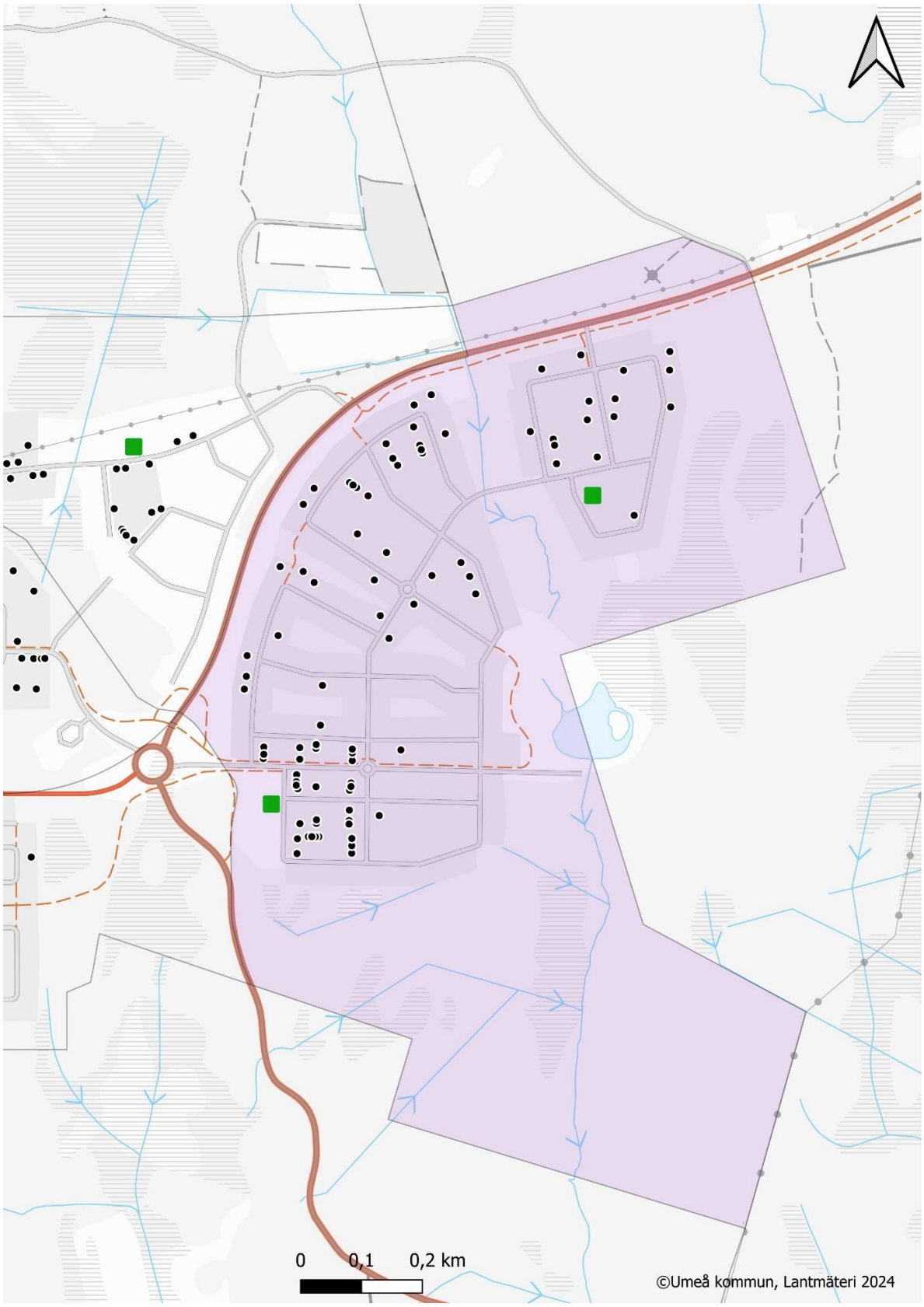
Efter att förskolan Kålmasken öppnade i januari 2024 har området en god kapacitet av förskoleplatser. Osäkerhet om ytterligare utbyggnad av området Tomtebo Gård gör att det

inte ser ut att behövas fler platser under perioden. Eftersom området är vidsträckt har familjer i den nordöstra delen (Älvans väg och Vittervägen) närmare till förskolor på Ålidhem (dit det även går kollektivtrafik) än till förskolor på Tomtebogård och Tavleliden. Detta medför att platser på Ålidhem (cirka 15 barn höstterminen 2024) tas i anspråk för barn boende på Tomtebo. Innan förskolan Kålmasken blev klar erbjöds barn plats på Tavleliden, flera av dessa barn kommer att gå kvar där fram till skolstart.

Förslag

Inga åtgärder.

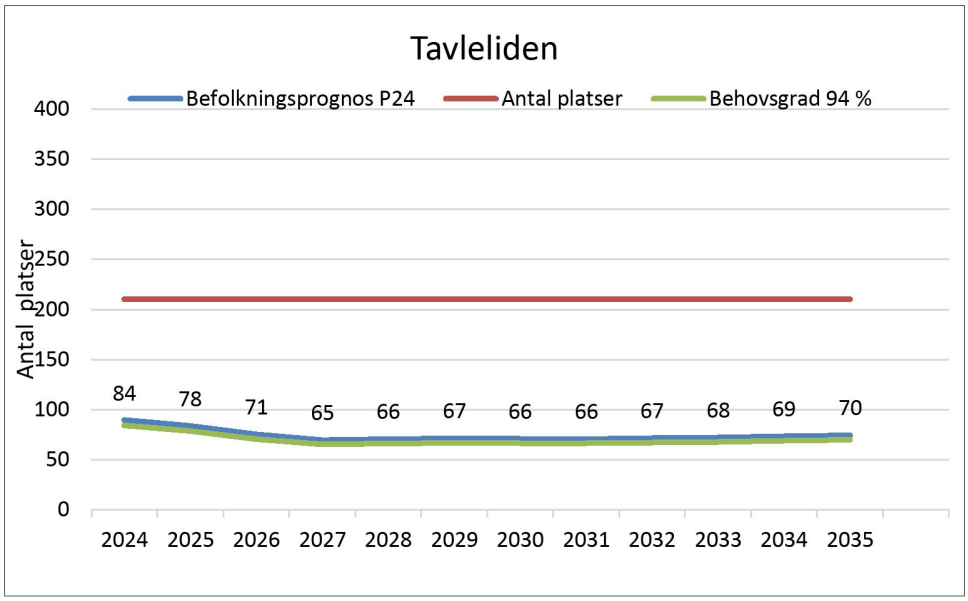
Tavleliden

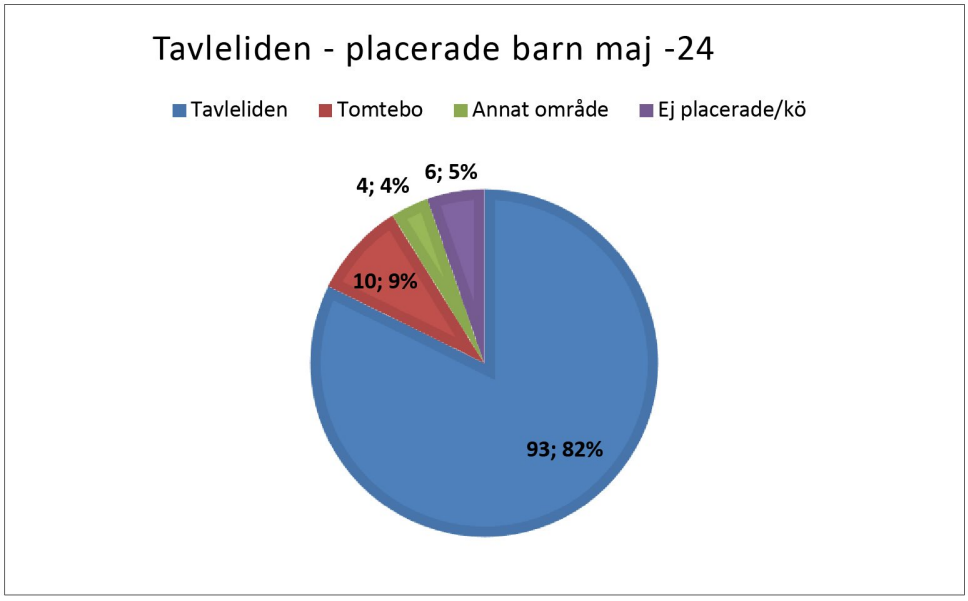

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder:143704 Tavleliden.

Planeringsområde: Tomtebo.

Förskolan Kompassen: Byggnadsår 2009. Kapacitet: 108 platser, 6 avdelningar.

Förskolan Teleskopet: Byggnadsår 2019. Kapacitet: 102 platser, 6 avdelningar.

Diskussion

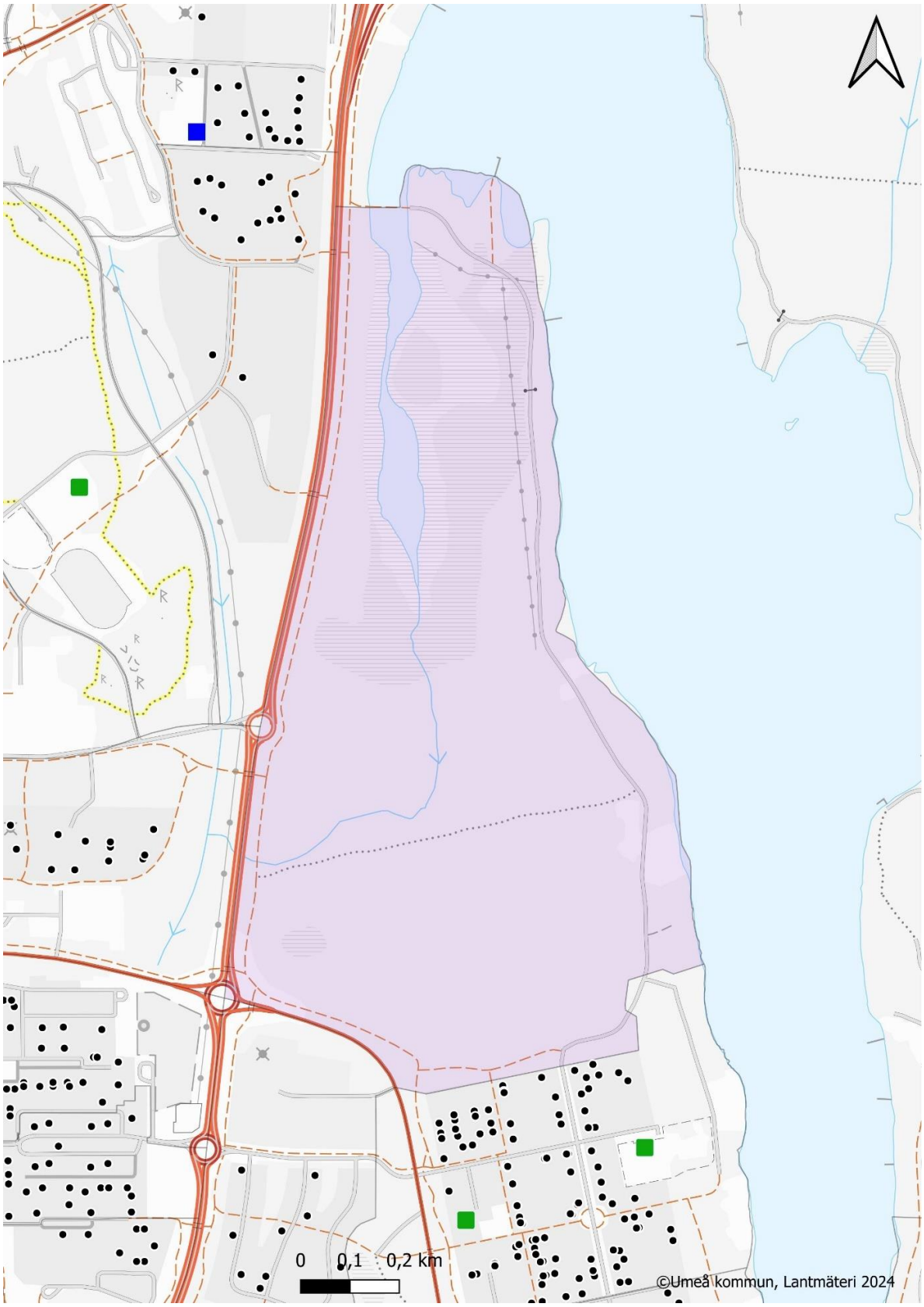
Området har idag en stor överkapacitet av platser vilket kommer att vara bestående under hela perioden. Viss kapacitet kommer att behövas för Innertavle under en kortare period, om planerat småhusområde kommer till stånd. Förskolorna vid Tavleliden har kapacitet att ta emot alla barn från Innertavle under denna period. Vårdnadshavare på Tomtebo väljer

inte förskolorna på Tavleliden beroende på avståndet (upp till 2,5 km), avsaknad av kollektivtrafik och att det ligger åt motsatt håll i förhållande till de flesta arbetsplatser.

Förslag

Ingen åtgärd.

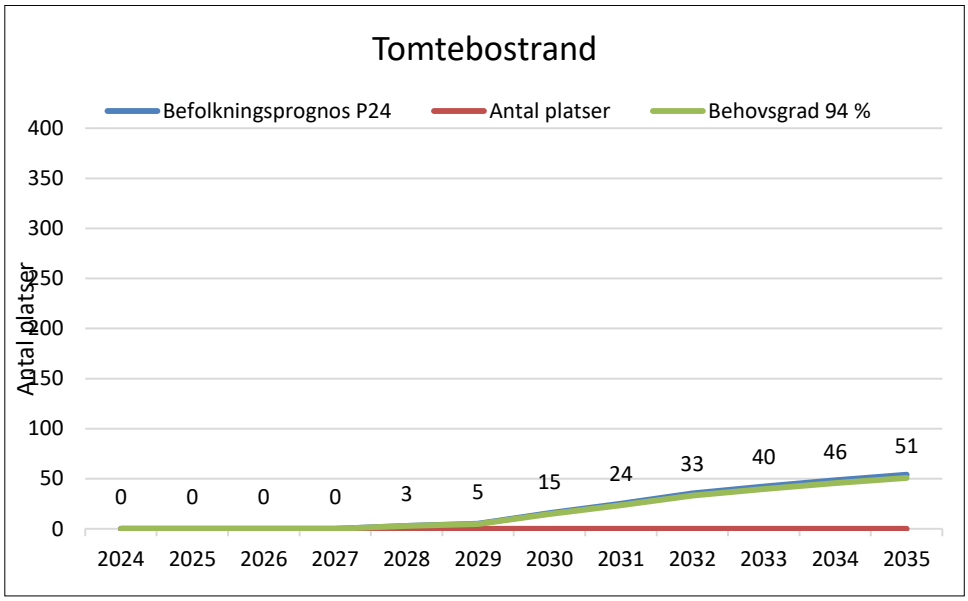
Tomtebo strand

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder:143801 Tomtebo strand.

Planeringsområde: Nydalahöjd, Tomtebo.

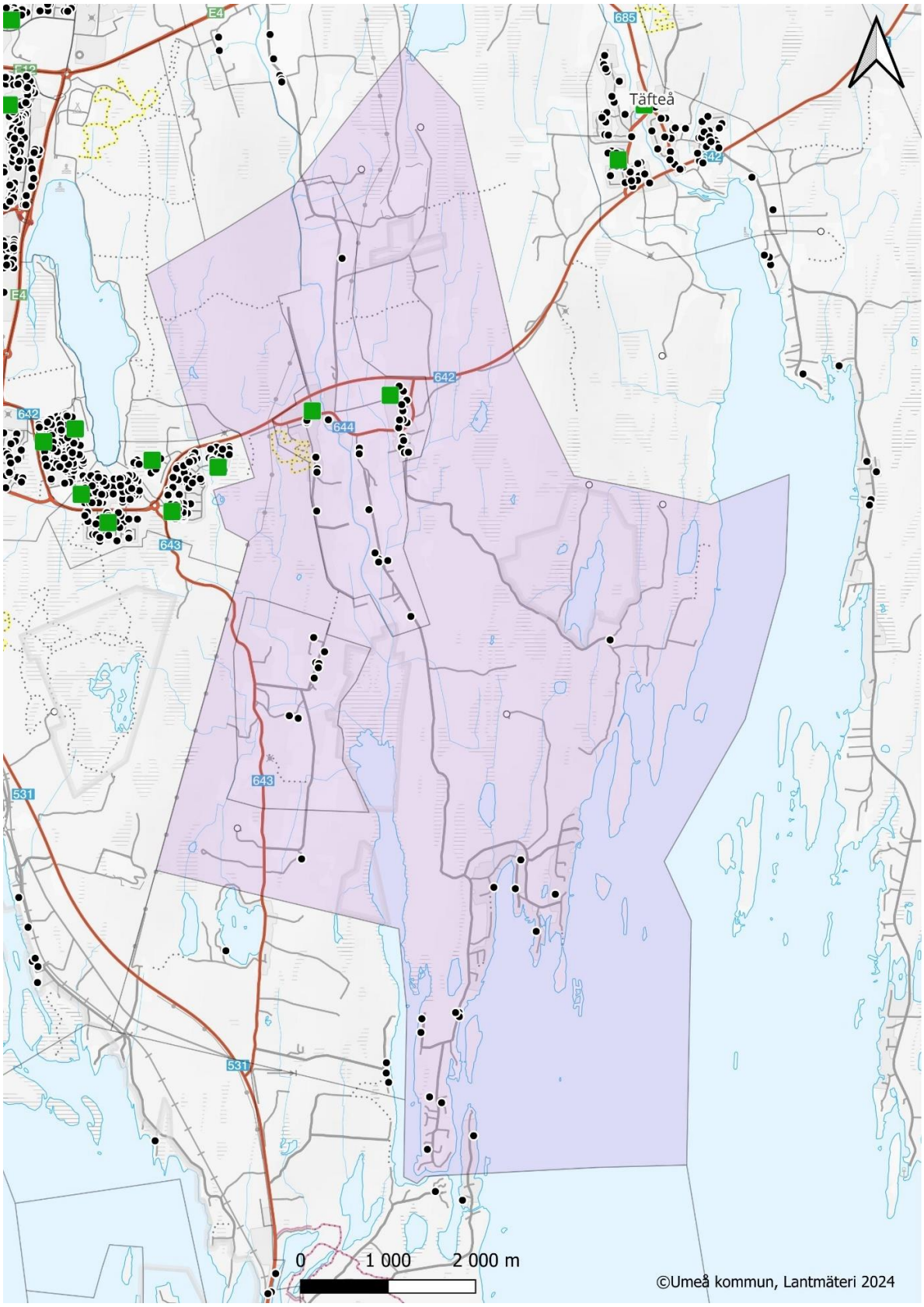
Diskussion

Etableringen av förskola planeras utifrån behov kopplade till befolkningsprognos, vilket i dagsläget är 2031–32. Inom Tomtebostrand finns ytterligare två tomter för förskola möjliga att utveckla när bostadsområdet växer. Området planeras med mycket få parkeringsplatser, vilket medför att förskolorna i princip behöver tillgodose platser för de barn som bor inom delområdet. Exploateringen av bostäder sker först i området närmast Tomtebo, där förskolorna Tomtebogård och Bergatrollet ligger. Dessa förskolor har idag kö och har inte kapacitet att ta emot ytterligare barn från ett nytt delområde. Inte heller Ålidhem eller Mariehem har kapacitet för ytterligare barn. Därför behöver en ny förskola etableras tidigt, även om den under en tid inte kommer att fylla alla platser. Etableringen av förskola bör vara i den del av området som exploateras först.

Förslag

Ny förskola 4–6 avdelningar 2032.

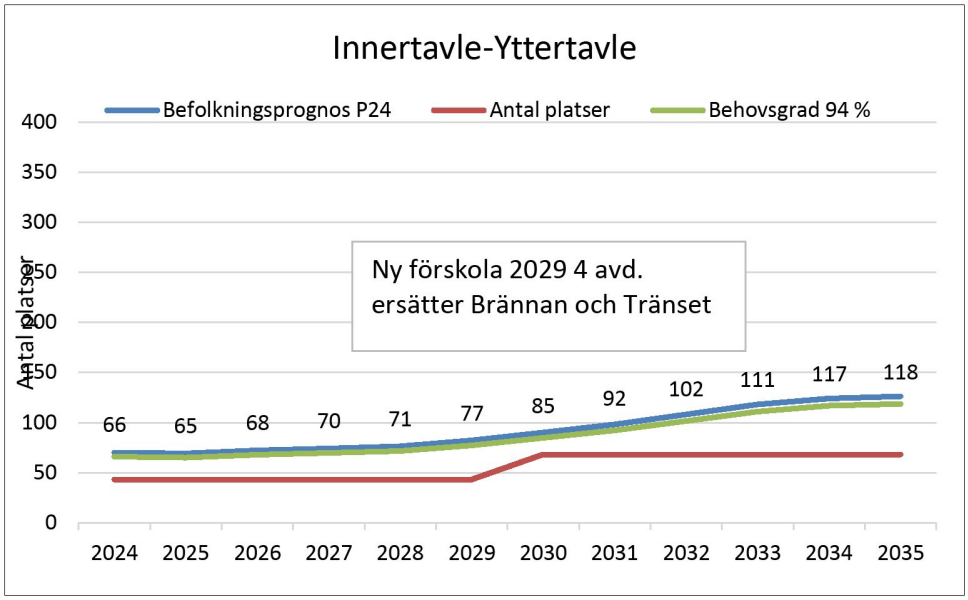
Innertavle – Yttertavle

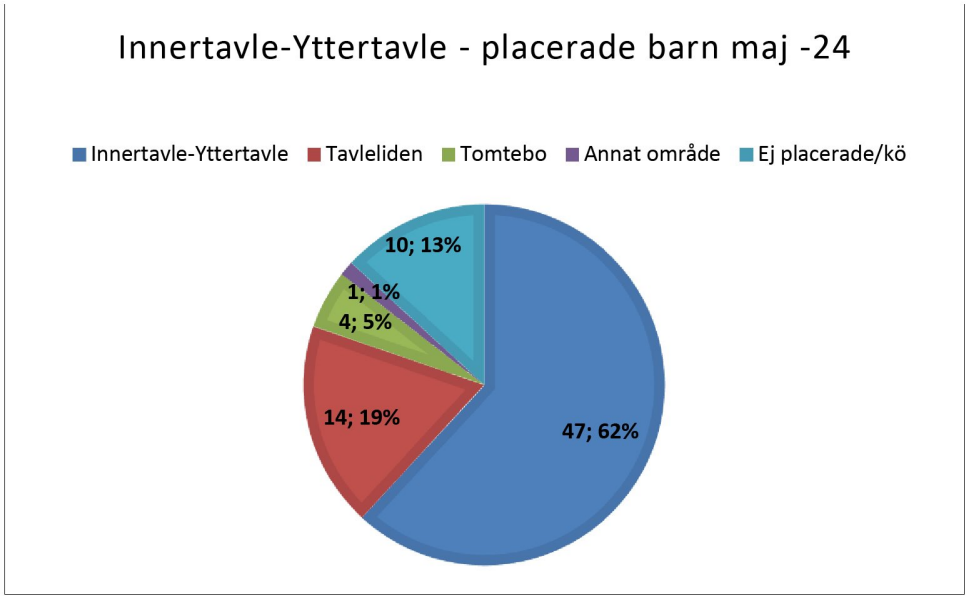

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder: 193506 Innertavle, 193507 Yttertavle, 193613 Innertavles och Yttertavles omland.

Planeringsområde: Tavleliden

Förskolan Brännan: Förhyrd paviljong 2008. Kapacitet: 31 platser, 2 avdelningar. Behov av att ersättas.

Förskolan Tränset: Byggnadsår 1983. Om- och tillbyggnad 1991. Kapacitet: 12 platser, 1 avdelning.

Förskolan Innertavle: Ny förskola 4 avdelningar, finns i investeringsplanen. Ersätter Brännan och Tränset.

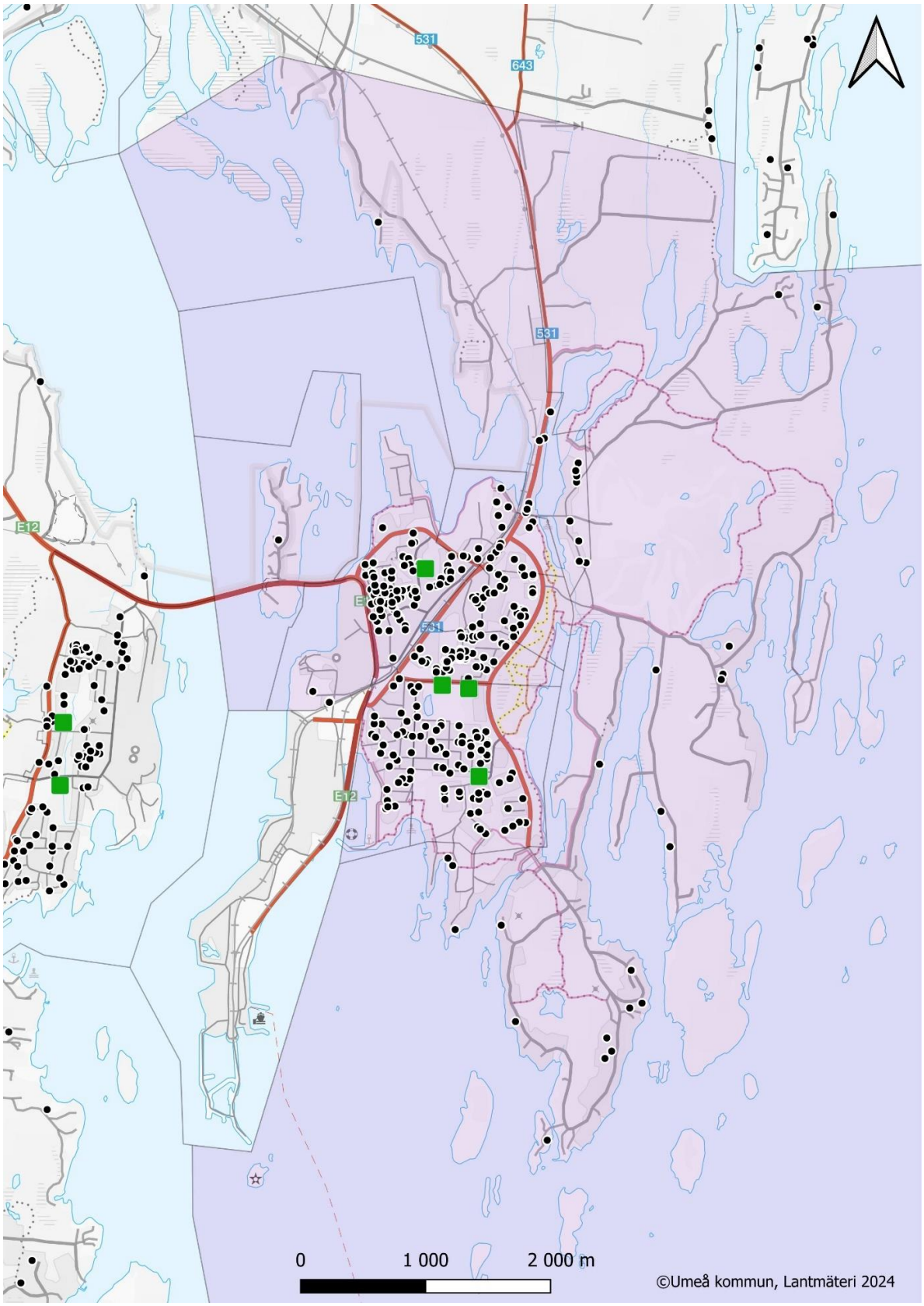
Diskussion

Nytt småhusområde planeras men ännu finns ingen fastställd detaljplan. I investeringsplanen finns behov av 4 avdelningar, den ska ersätta nuvarande förskolor samt ytterligare en avdelning som täcker det långsiktiga behovet i hela området. Det nya bostadsområdet ligger i utkanten av byns västra del och förskolan får inte en optimal placering för boende inom byns övriga delar eftersom det i de flesta fall medför transport åt motsatt håll mot arbetsplatser och skola. Om inte det nya området kommer till stånd finns behov av att ersätta nuvarande förskolor på annan plats i byn, alternativt att Tavlelidens förskolor ersätter nuvarande förskolor i Innertavle under en tid. Brännans förskola behöver ett flertal anpassningar och kommer att behöva avvecklas under denna period. Vårdnadshavare boende i Yttertavle (cirka 8–10 barn) har inte en resväg till arbete eller studier som passerar Innertavle vilket innebär att man oftast väljer förskoleplats på Tavleliden eller Tomtebo.

Förslag

Utreda alternativ plats för ny förskola. Nyttja överskottet av platserna vid Tavleliden under en period fram tills dess att en ny förskola kan stå klar.

Holmsund

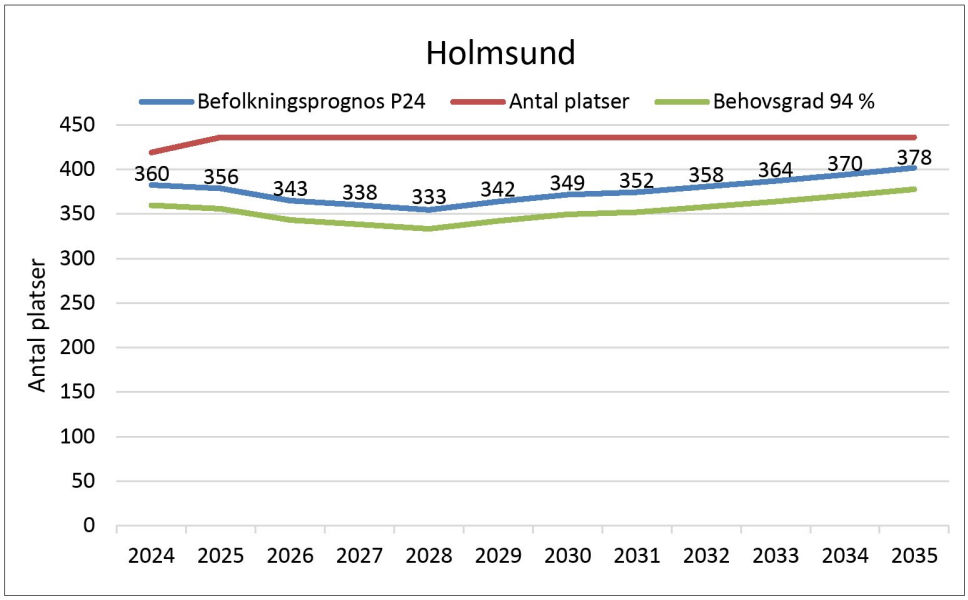

531
643
531
E12
531
E12
0
1 000
2 000 m
©Umeå kommun, Lantmäteri 2024

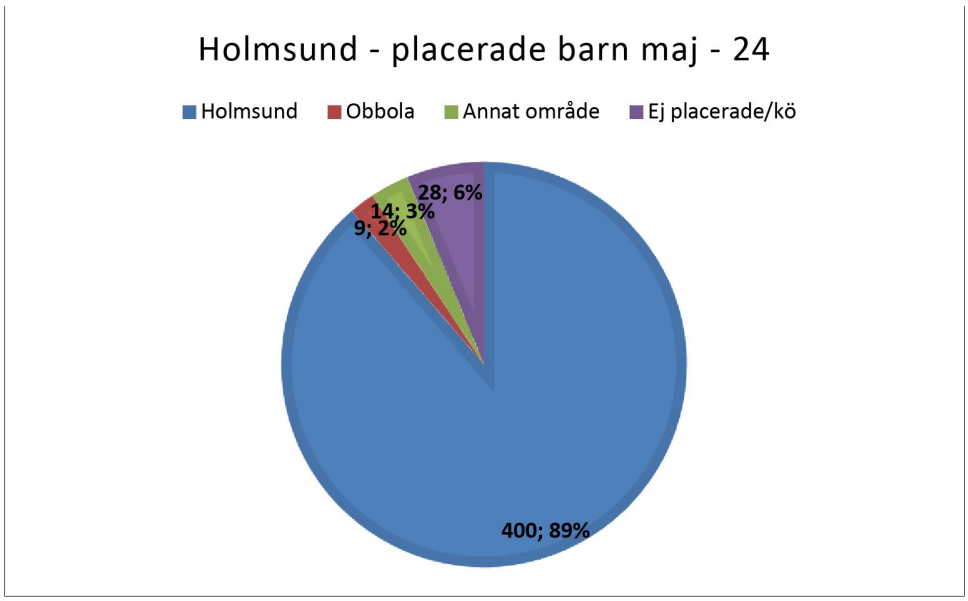
Förutsättningar 2024

Fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola har nyligen genomförts. Nya området, Sågviken, ingår inte i prognosen.

Nyckelkoder: 154001 Lövön, 154002 Omberget, 154003 Kassjöbergsområdet, 154004 Eriksdal, 154005 Svenskbyområdet, 154006 Djupvik/Sandvik, 154007 SCA, 154009 Lövöbacken södra, 154010 Karlsborgsområdet, 154012 Lövöbacken norra.

Planeringsområde: Saknas.

Förskolan Hörnan: Byggnadsår 1979, om- och tillbyggnad 2008. Kapacitet: 51 platser, 3 avdelningar.

Förskolan Storsjö: Byggnadsår 1973, om- och tillbyggnad 2000. Utbyggnad med en avdelning finns i investeringsplanen. Kapacitet: 90 platser, 5 avdelningar.

Förskolan Solbacken: Byggnadsår 2013. Kapacitet: 108 platser, 6 avdelningar.

Förskolan Sandvik: Byggnadsår, huvudbyggnad 1987, annex 1900, om- och tillbyggnad senast 2011. Förskolan disponerar annexet med fyra små avdelningar och delar av skolbyggnaden som inte har anpassats till förskola. Kapacitet: 154 platser, 10 avdelningar.

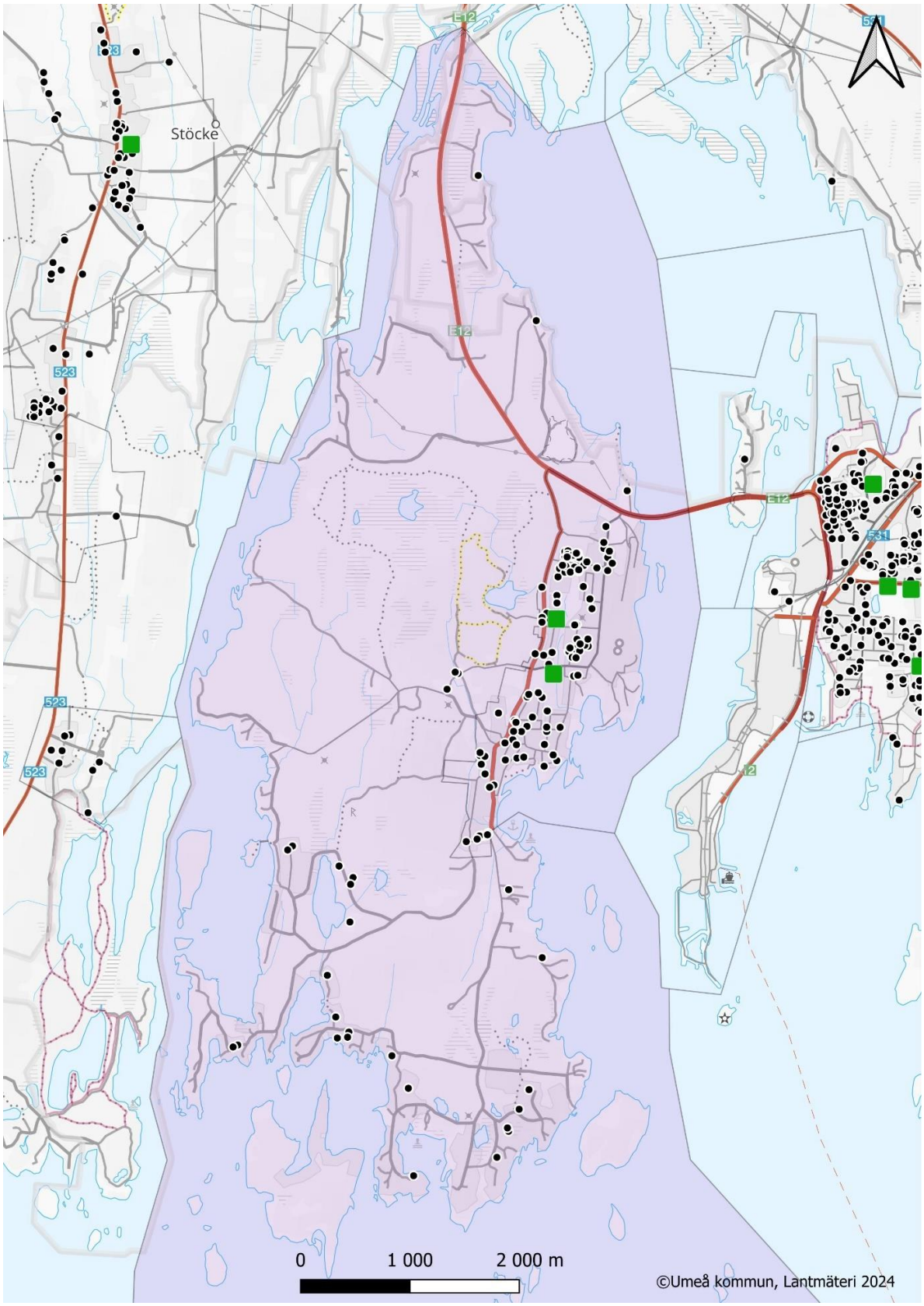
Diskussion

En fördjupad översiktsplan är nyligen avslutad. För området råder osäkerhet om den långsiktiga planeringen. Förskolan Sandvik har idag tre avdelningar i en äldre del, inte fullt funktionella lokaler för en förskola. Den andra delen består av 7 avdelningar som inryms i före detta Sandviksskolan. Dessa avdelningar är bara temporärt anpassade för förskola och motsvarar inte kommunens funktionsprogram. Dessa lokaler skulle byggas om till förskolelokaler efter att Sandviksskolan lämnade sina lokaler 2016, det har aldrig fullföljts. Några smärre anpassningar har genomförts under åren. Beslut behöver tas huruvida Sandviksskolan ska byggas om till förskola eller om nya förskolelokaler bör byggas. Om nybyggnation av Förskolan Lövö fullföljs kan den ersätta fyra av Sandviks avdelningar, fortfarande finns dock behov av att anpassa resterande avdelningar gentemot förskolans funktionsprogram samt utomhusmiljön. Perioden visar på ett visst överskott av platser. Vid Storsjö förskola bör tidigare paviljong ersättas av en permanent avdelning.

Förslag

Hur Förskolan Sandvik ska nyttjas eller om den inte ska nyttjas behöver utredas vidare. Avveckla fyra avdelningar om Lövö förskola byggs. Utifrån en lägre befolkningsprognos kan kanske ytterligare avdelningar avvecklas. Fullfölja planering av att ersätta riven paviljong på Förskolan Storsjö.

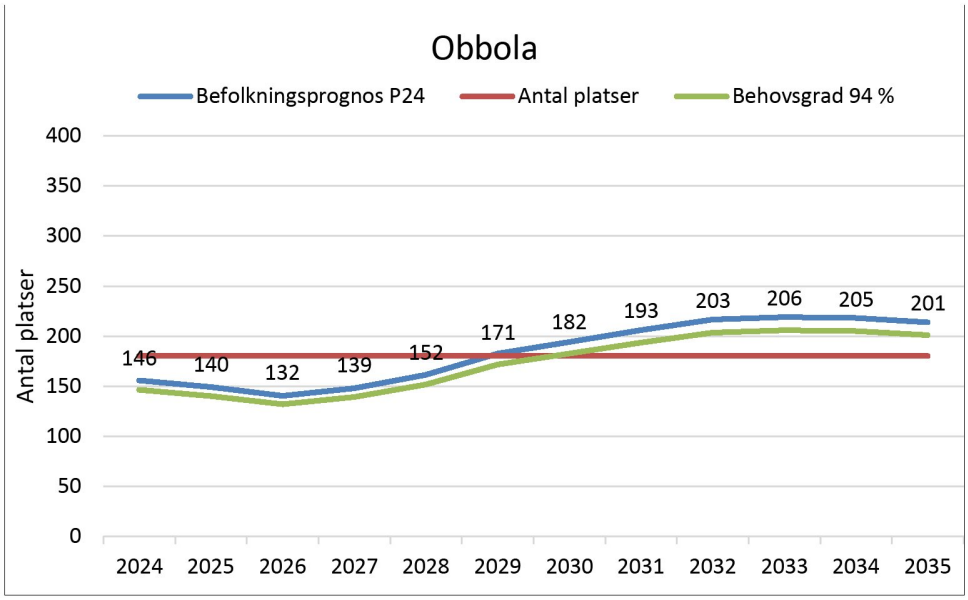
Obbola

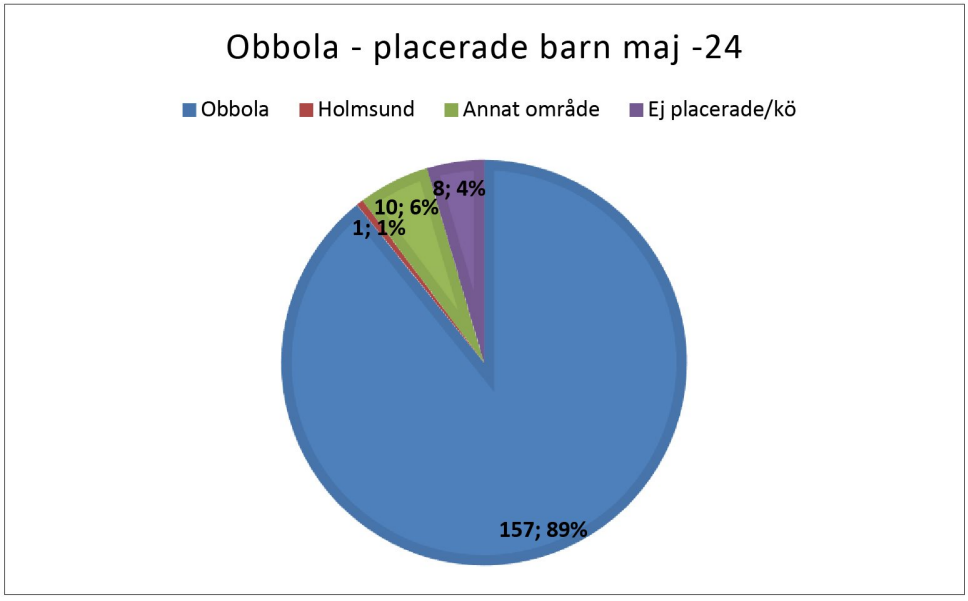

Förutsättningar 2024

Nyckelkoder:154109 Obbola, 154110 Obbolas omland.

Alternativt område: Holmsund.

Förskolan Karusellen: Byggnadsår 2018. Kapacitet 72 platser, 4 avdelningar.

Förskolan Hallbacken: Byggnadsår 2009. Kapacitet: 108 platser, 6 avdelningar.

Diskussion

Obbola har idag balans i antalet förskoleplatser. När området byggs ut blir det aktuellt med ytterligare avdelningar.

Förslag

Utreda hur man kan utöka kapaciteten med ytterligare två avdelningar under periodens senare del.

Del 3 – Utredningens resultat

Hållbar förskolestruktur med områdesindelning

Som tidigare nämnts i utredningen önskar vårdnadshavare i hög grad plats i det delområde där de bor och i andra hand i närliggande delområde, kallat planeringsområde i nedan föreslagen områdesindelning.

Detta medför att varje år står cirka 400 - 600 barn i kö till önskad förskola fastän de har förskoleplats. När plats blir ledig vid önskad förskola, byter barn till denna (omplacering). För att mildra effekterna av detta behöver en långsiktig planering av förskoleutbyggnad ske, där platserna behövs och nyttjas över tid.

Därav skulle en områdesindelning ge bättre förutsättningar för planering, men även för uppföljning. Ett syfte med en områdesindelning är att reducera antalet barn i kö för omplacering. I vissa delområden är skillnaden stor mellan antal tillgängliga platser och behovet av förskoleplatser.

Områdesindelningen bygger på redan befintliga områden, som kommunfullmäktige beslutat om. Det finns således 10 områden, som i sin tur är uppdelade i 45 delområden. Befolkningsprognosen använder dessa områden och delområden för sina beräkningar.

Utgångspunkten i en hållbar förskolestruktur och tillhörande områdesindelning är att förvaltningen i första hand ska planera för förskoleplatser inom varje delområde, i andra hand inom närliggande delområde, planeringsområde. Detta är inte en garanti utan ett strävansmål att uppnå vid planering. För att ge ett exempel: Kommunen strävar efter att ha en god platstillgång över tid i Röbäck. Vid vissa toppar i befolkningsutvecklingen räcker inte antalet platser till, då ska plats kunna erbjudas på Böleäng eller Västteg som är planeringsområde för Röbäck.

Nedan föreslås följande områdesindelning:

Områdesindelning inom Umeå kommuns centralort, beslut kommunfullmäktige 2021-02-22

Område	**Delområde** (stadsdel inom parentes)	**Planeringsområde**
Sävar	Botsmark	Saknas
	Bodbyn-Bullmark	Sävar
	Sävar-Holmön	Saknas
	Täfteå	Innertavle
Norra området	Ersmark (Ersmark)	Ersboda V
	Ersboda V (Ersboda)	Ersboda Ö Sandbacka
	Ersboda Ö (Ersboda)	Ersboda V Mariedal Marieberg
	Marieberg (Marieområdet)	Mariedal Mariehem
	Mariedal (Marieområdet)	Marieberg Mariehem Sandbacka
	Mariehem (Marieområdet)	Mariedal Marieberg Nydalahöjd
	Nydalahöjd (Marieområdet)	Mariehem Berghem
Centrum-Haga-Berghem	Berghem (Berghem)	Öst på stan
	Sandbacka (Haga-Sandbacka)	Haga
	Haga (Haga-Sandbacka)	Sandbacka
	Öst på stan (Centrala staden)	Berghem
	Centrum (Centrala staden)	Öst på stan Väst på stan Haga
	Väst på stan (Centrala staden)	Öst på stan Grubbe Rödäng-Västerslätt
Västra området	Backen–Umedalen (Backenområdet)	Grubbe Rödäng – Västerslätt Väst på stan
	Grubbe (Backenområdet)	Rödäng – Västerslätt Väst på stan
	Rödäng–Västerslätt (Rödäng-Västerslätt)	Grubbe Väst på stan
Västra Landsbygd	Brännland	Backen – Umedalen Grubbe - Väst på stan
	Överboda	Sörfors Backen – Umedalen Röbäck
	Sörfors	Backen – Umedalen Röbäck
	Hissjö	Rödäng – Västerslätt Väst på stan
	Tavelsjö	Hissjö Rödäng – Västerslätt Väst på stan
	Flurkmark	Hissjö Ersmark
	Rödåsel	Tavelsjö Hissjö

Södra området	Röbäck (Röbäck)	Böleäng Västteg
	Böleäng (Teg)	Västteg
	Västteg (Teg)	Östteg
	Östteg (Teg)	Västteg och Böle förskola
	Ön (Ön)	Östteg
Södra landsbygd	Kasamark-Yttersjö	Röbäck Böleäng
	Stöcke	Östteg Västteg
	Stöcksjö	Östteg Västteg
Hörnefors	Sörmjöle	Stöcke Stöcksjö Östteg Västteg
	Hörnefors	Sörmjöle
Östra området	Carlshem (Ålidhemsområdet)	Sofiehem-Ålidhem
	Sofiehem (Ålidhemsområdet)	Ålidhem
	Ålidhem (Ålidhemsområdet)	Sofiehem
	Tomtebo (Tomtebo)	Ålidhem
	Tavleliden (Tomtebo)	Tomtebo
	Tomtebo Strand ((Tomtebo)	Nydalahöjd Tomtebo
	Innertavle-Yttertavle	Tavleliden
Holmsund-Obbola	Holmsund	Saknas
	Obbola	Holmsund

Utredningens förslag

Under perioden år 2024–2035 föreslås att 100 förskoleavdelningar motsvarande 1634 platser tillskapas samt att 70 förskoleavdelningar motsvarande 1263 platser avvecklas. I tillskapandet av nya förskoleavdelningar ingår en befolkningsökning motsvarande 511 barn utifrån befolkningsprognos P24.

I nuvarande investeringsplan år 2025–2028 finns tillskapande av 79 förskoleavdelningar motsvarande 1343 platser. Det genererar en utbyggnadstakt av cirka 20 avdelningar per år. Utredningens förslag på en hållbar förskolestruktur reducerar utbyggnadstakten till cirka 9 avdelningar per år under perioden år 2024–2035, mestadels beroende på lägre befolkningstillväxt, än vad tidigare prognoser visat.

Därav behöver även investeringsplanen inför 2026 revideras, enligt utredningens resultat där vissa objekt föreslås förskjutas till senare delen av perioden eller strykas för innevarande investeringsperiod. Samtidigt behöver några nya objekt läggas in i investeringsplanen. De förskoleobjekten finns i delområden där det råder en markant brist på förskoleplatser samt några objekt som genom en strategisk placering minskar underskott av platser i andra delområden.

Vidare föreslås att utbildningsförvaltningen får i uppdrag att skapa en uppföljningsmodell av föreslagen utredning om en hållbar förskolestruktur. Där bör förändringar i kommande befolkningsprognoser ingå samt en avräkning för det antal förskoleplatser som tillskapats. Utöver detta bör det i uppföljningsmodellen framgå antal avdelningar som ersatts samt avvecklats. Det bör även framgå hur behoven ser ut i de olika delområdena. På så vis kan för- och grundskolenämnden följa upp efterlevnaden av beslut om en hållbar förskolestruktur.

Vilka prioriteringar som behöver ske beror på ett flertal faktorer. Naturligtvis är behov av antal platser en viktig variabel, men även platstillgång i närliggande delområde - planeringsområde, har betydelse för var utbyggnad ska ske eller ej.

Andra viktiga faktorer handlar om befintliga lokalers status, det vill säga löper tillfälliga bygglov ut inom kort, byggnadens skick, krävs stora anpassningar av lokalerna för att vara funktionella, externa förhyrningar som ej löper vidare, det är alla faktorer som kan påverka prioriteringarna. Utöver dessa faktorer kan markägarfrågor bidra till att andra prioriteringar sker, om Umeå kommun äger mark finns förutsättningar för att i snabbare takt kunna verkställa en ny förskola. Medan om Umeå kommun behöver söka tomt och genomföra markköp kan processen bli betydligt längre. Det skapar oftast en oklarhet i när en förskola kan stå färdigbyggd. I sådana fall kan andra projekt prioriteras före oavsett hur hög efterfrågan på förskoleplatser är i respektive delområde.

Förslag till förskoleplatser och eventuella åtgärder finns presenterade i utredningen för respektive område. Utifrån utredningens sammanställda resultat ges nedan sammanfattning av förslaget, baserat på de 10 områdesindelningarna.

Sävar – Holmön

Inget behov av tillskapande eller ersättande av förskoleplatser under perioden.

Norra området

I Ersmark behövs från 2032 en ny förskola motsvarande 4–6 avdelningar.

Centrum – Haga – Berghem

Avveckla förskolorna Laxen 1 avdelning, Tallkotten 2 avdelningar samt Snöflingan 4 avdelningar.

Utreda tomtbehov för ny förskola i centrum alternativt öst på stan, 4 - 6 avdelningar.

Västra området

Avveckla 1 avdelning på förskolan Linnean.

På Grubbe behövs en ny förskola motsvarande 4 avdelningar.

Västra landsbygd

Utreda förskola i Brännland 4 avdelningar och avveckling av Västangård 4 avdelningar som är förhyrd.

Utreda tillskapande av förskoleplatser i Sörfors eller i delområde, 1–2 avdelningar från 2032.

Ny förskola i Tavelsjö 6 avdelningar, avveckla nuvarande förskola 4 avdelningar till förmån för skolan.

Utreda om nuvarande förskola i Hissjö kan byggas ut motsvarande 2 avdelningar, alternativt bygga ny förskola i Hissjö 4 avdelningar.

Ny förskola i Rödåsel 2 avdelningar, avveckla pedagogisk omsorg i lokal.

Södra området

Avveckla Svidjan 1 avdelning.

Avveckla Plommonet 3 avdelningar.

Avveckla Ängsgården 2 avdelningar.

Avveckla Linjalen 2 avdelningar.

Avveckla Häradsdomaren 4 avdelningar, förhyrd.

Ny förskola Aspgärdan 6 avdelningar.

Ny förskola Röbäck 6 avdelningar från 2031, beror på exploateringstakt.

Ny förskola Ön 6 avdelningar från 2032, beror på exploateringstakt.

Södra landsbygd

Ny förskola i Yttersjö 8 avdelningar, alternativt 2 förskolor á 4 avdelningar.

Avveckla nuvarande 3 avdelningar i Yttersjö. Även avveckla Solgläntan 2 avdelningar som idag bedrivs av fristående aktör, detta förutsätter att Umeå kommun bedriver förskolan i kommunal regi. Om inte, behöver 6 avdelningar byggas i Yttersjö.

Ny förskola i Stöcke 6 avdelningar.

Avveckla 2 avdelningar vid nuvarande förskola, tillfälliga paviljonger.

Ej förnyat tillstånd för enskild pedagogisk omsorg i lokal 1 avdelning, beslut tidigare tagit i för- och grundskolenämnden för all pedagogisk omsorg i lokal.

Utreda behov i Stöcksjö motsvarande 2 avdelningar.

Hörnefors

Ny förskola i Sörmjöle 6 avdelningar.

Avvecklande nuvarande förskola 3 avdelningar i Sörmjöle.

Utreda Hörnefors, avvakta exploatering. Kan vara aktuellt med ny förskola i slutet av perioden.

Östra området

Avveckla förskolorna Brännan 2 avdelningar och Tränset 1 avdelning i Innertavle.

Ny förskola i Innertavle 4 avdelningar.

Avveckla Växthuset 4 avdelningar.

Utred ny förskola på Ålidhem 4–6 avdelningar.

Ny förskola på Tomtebo strand 4–6 avdelningar från 2032, exploateringstakt avgör.

Holmsund – Obbola

Utreda utökning 2 avdelningar Obbola från slutet av perioden.

Ny avdelning Storsjö förskola, ersätta tidigare paviljong.

Utred avveckling respektive ombyggnation av Sandviks förskola 10 avdelningar samt behov av Lövö förskola.

Avvakta 4 avdelningar Lövö förskola.

Slutord

Utredningen har genomförts i samråd med teknik- och fastighetsförvaltningen, som är ansvarig i Umeå kommun för byggandet av förskole- och skolfastigheter.

Genom denna utredning **Förskolestruktur Hållbar tillgång till förskoleplatser i Umeå kommun***,* med tillhörande förslag har utbildningsförvaltningen genomfört uppdraget från för- och grundskolenämnden den 24 november 2022, om att utreda förutsättningar för och lämna förslag på hållbar tillgång till förskoleplatser de kommande 10 åren, samt i förslaget föreslagit styrande principer för en långsiktig lokalplanering för förskolan i Umeå kommun för aktuell period, år 2024–2035.

Umeå kommun den 1 oktober 2024

Daniel Nordgren, biträdande utbildningsdirektör förskola, Umeå kommuns utbildningsförvaltning

Referenser

Laghänvisningar och skrivelser från myndigheter

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (riksdagen.se)

Skollag (2010:800) (riksdagen.se)

Skolverket - redovisning av regeringsuppdrag

Förskola för alla barn - för bättre språkutveckling i svenska, SOU 2020:67 (regeringen.se)

Rekommendationer för fysisk aktivitet och stillasittande — (folkhalsomyndigheten.se)

BFS 2015:1 - FRI 1, Boverkets allmänna råd (2015:1) om friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet.

Skolinspektionen, Tematisk kvalitetsgranskning 2023 - Huvudmäns och rektorers arbete för kvalitet i undervisning på förskolor i socioekonomiskt svagare områden (Dnr 2022:4347).

Umeå kommuns beslutade mål och program

Befolkning och befolkningsprognoser - Umeå kommun (umea.se)

Kommunens mål - Umeå kommun, inriktningsmål (umea.se)

Miljömål - Umeå kommun (umea.se)

Lokalfunktionsprogram - Umeå kommun (umea.se) Beslut av För- och grundskolenämnden den 27 maj 2021. (SK-2021/00213)

Verksamhetsplan för- och grundskolenämnden 2024 (umea.se), s. 17.

Umeå kommuns lokalförsörjning, Lokalförsörjningsdirektiv, Beslutat i TN 2003-10-01, KF 2003-12-15, Reviderat i TN §113, 2011-11-24.

Referenslitteratur

Barnombudsmannen, (BO) Sveriges barnrättsmyndighet: Prövning av barnets bästa.

Sveriges kommuner och regioner (SKR): Barnkonsekvensanalys. Stödmaterial till fördjupad bedömning av barnets bästa.

Sveriges kommuner och landsting (SKR): Prövning av barnets bästa. Ett verktyg för styrning och ledning. Värdegrunden i förskolan.

Länsstyrelsen Västerbotten

Beslut

Datum
2024-10-28

Diarienummer
8438-2024

Umeå kommun
umea.kommun@umea.se

Tillfälligt upphävande av lokala ordningsföreskrifter

Beslut

Länsstyrelsen förlänger tiden för prövningen av Umeå kommuns allmänna lokala ordningsföreskrifter beslutade den 30 september 2024 § 152 (dnr KS2023/00368).

Samtidigt upphäver länsstyrelsen tillfälligt de lokala ordningsföreskrifterna.

Länsstyrelsens beslut gäller tills dess att länsstyrelsen har meddelat slutgiltigt beslut i ärendet, dock längst till och med den 8 december 2024.

Länsstyrelsen begär att beslutet om tillfälligt upphävande anslås på kommunens anslagstavla.

Motivering till beslutet

En kommun får enligt 3 kap. 8 § ordningslagen (1993:1617), OL, meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. En kommun får också, enligt 1 kap. 2 § 2 st OL, under vissa förutsättningar föreskriva att vissa anläggningar och områden, om de inte omfattas av bestämmelserna om offentlig plats ska jämställas med offentliga platser. Enligt 3 kap. 13 § OL ska kommunens beslut att anta, ändra eller upphäva sådana föreskrifter omedelbart ska anmälas till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska upphäva en föreskrift som strider mot ordningslagen. Länsstyrelsens beslut om upphävande ska fattas inom tre veckor från den dag kommunens beslut anmälts till länsstyrelsen. Om det behövs längre tid för prövningen, får tiden förlängas till högst två månader. Om tiden förlängs ska länsstyrelsen inom treveckorsfristen besluta om tillfälligt upphävande för den tid som prövningen pågår.

Kommunfullmäktige i Umeå kommun beslutade den 30 september 2024 § 152 (dnr KS2023/00368) att anta allmänna lokala ordningsföreskrifter för Umeå kommun, att de allmänna lokala ordningsföreskrifterna träder i kraft den 1 januari 2025 samt att de tidigare allmänna lokala ordningsföreskrifterna (2008-02-25, § 38) upphör att gälla den 1 januari 2025 under förutsättning att de nya föreskrifterna har vunnit laga kraft.

Beslutet anmäldes till länsstyrelsen den 8 oktober 2024.

Länsstyrelsen behöver längre tid för prövningen och upphäver därför tillfälligt de antagna föreskrifterna under tiden som prövningen pågår i enlighet med 3 kap. 13 § OL.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsjurist Moa Garpebring med chefsjurist Per Lundström som föredragande.

Bilaga

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Länsstyrelsen Västerbotten

Bilaga 1
Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västerbotten antingen via e-post; vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 40 00. Ange diarienummer 8438-2024.

Ärendenr.	Ärendetitel	Kommentar
TN-2024/00707	Svenskbyvägen 3, skada på bil	2024-10-30 Avslag
TN-2024/00694	Förrådsvägen, skadat fordon	2024-10-14 Avslag
TN-2024/00692	Villavägen 17, översvämning i källare	2024-10-11 Avslag
TN-2024/00641	Kolbäcksbron, skadat fordon	2024-10-01 Avslag

Observationstyp	Adress	Datum	Flyttningsgrund	Marktyp	Diarienummer
	sväng höger av e4an vid cirkel k				
FORDONSVRAK	hörnefors	2024-10-01	Ett fordonsvrak (2 § 1 st 7.)	Tomtmark	UK241001-121322590
FORDONSVRAK	Spårvägen 24	2024-10-03	Ett fordonsvrak (2 § 1 st 7.)	Tomtmark	UK241003-120107298
FORDONSVRAK	Spårvägen 24	2024-10-03	Ett fordonsvrak (2 § 1 st 7.)	Tomtmark	UK241003-115919558
FORDONSVRAK	Spårvägen 24	2024-10-03	Ett fordonsvrak (2 § 1 st 7.)	Tomtmark	UK241003-115555277
FORDONSVRAK	Spårvägen 24	2024-10-14	Ett fordonsvrak (2 § 1 st 7.)	Tomtmark	UK241003-120315920
FORDONSVRAK	Täktvägen 56	2024-10-18	Ett fordonsvrak (2 § 1 st 7.)	Gatumark	UK241018-115611850
LÅNGFLYTT	Östra Strandgatan 34	2024-10-29	Felaktigt uppställt enligt LKOP och vä	Tomtmark	UK241011-113601153
FORDONSVRAK	Kronoskogsvägen 12	2024-10-29	Ett fordonsvrak (2 § 1 st 7.)	Tomtmark	UK241011-104902914

UMEÅ KOMMUN

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:	Beslut på delegation under perioden 2024-10-01—2024-10-31		
Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
Markupplåtelse		Se nedan	

Beskrivning av ärendet

Ärende	Sökande	Avser	Plats	Period	Beslutsdatum
MU_20241028_8189	Jan Hägglund	Markupplåtelse	Rådhustorget, manifestation mot budget 2025, Kungsgatan 59, Rådhusesplanaden 1	2024-11-23 – 2024-11-23	2024-10-30
MU_20241021_8163	Umeå för Palestina	Markupplåtelse	Kungsgatan 44, 59-60, Rådhusesplanaden 1, Storgatan 55, 36-46, Västra Esplanaden 4, 6	2024-11-03 – 2024-11-03 2024-11-17 – 2024-11-17	2024-10-22
MU_20241010_8099	Gustav Ericsson	Markupplåtelse	Rådhustorget, religionsutövning, Kungsgatan 63, Rådhusesplanaden 1-2	2024-10-14 – 2024-10-14 2024-10-21 – 2024-10-21 2024-10-28 – 2024-10-28 2024-11-04 – 2024-11-04	2024-10-10
MU_20241003_8075	Arbetarpartiet	Markupplåtelse	Rådhustorget, arbetarpartiet, Kungsgatan 59, Rådhusesplanaden 1	2024-11-02 – 2024-11-02 2024-11-16 – 2024-11-16	2024-10-04
MU_20241025_8185	Jens Rudberg	Markupplåtelse	Rådhustorget, People For Future, Rådhusesplanaden 1-2	2024-11-01 – 2024-11-01 2024-11-08 – 2024-11-08 2024-11-15 – 2024-11-15 2024-11-22 – 2024-11-22 2024-11-29 – 2024-11-29	2024-10-25
MU_20241016_8131	Selbergs Entreprenad	Markupplåtelse	Målargränd 3, 5-6, 8, Nybrogatan 10, 14, 16	2024-10-28 – 2026-08-31	2024-10-17
MU_20240822_7900	Visit Umeå AB	Taxor och avgifter 2024: Reklam, skyltar och affischer	Rådhusesplanaden 1-4, skyltar, Bifogar skisser på befintlig uppställning, Rådhusesplanaden 1-4	2024-10-31 – 2024-11-19	2024-10-02

MU_20241022_8169	Umeå för Palestina	Markupplåtelse	Kungsgatan 44, 59-60, Rådhusesplanaden 1, Storgatan 55, 36-46, Västra Esplanaden 4, 6	2024-11-29 – 2024-11-29	2024-10-22
MU_20241009_8097	UÅ GLASS	Taxor och avgifter 2024: Bygg och renovering	Årstidernas park, Umeå Glass , Västra Kyrkogatan 1	2024-10-01 – 2025-04-30	2024-10-25
MU_20241024_8176	Privatperson	Markupplåtelse	Rådhustorget, manifestation global nedrustning, Kungsgatan 59, Rådhusesplanaden 1, Rådhustorget 5	2024-12-13 – 2024-12-13	2024-10-25
MU_20241003_8077	Umeå kommun Gator och parker	Markupplåtelse	Ridvägen 12	2026-04-01 – 2029-06-30	2024-10-07
MU_20241025_8183	UÅ GLASS	Taxor och avgifter 2024: Tillfällig försäljning	Årstidernas park, Umeå Glass , Västra Kyrkogatan 1	2025-05-01 – 2025-09-30	2024-10-25
MU_20241025_8182	UÅ GLASS	Taxor och avgifter 2024: Uteserveringar	Årstidernas park, Umeå Glass , Västra Kyrkogatan 1	2025-05-01 – 2025-09-30	2024-10-25
MU_20241024_8181	Hantverk och kristaller	Markupplåtelse	Renmarkstorget 7	2024-12-17 – 2024-12-17 2024-12-21 – 2024-12-21	2024-10-24
MU_20241024_8180	Hantverk och kristaller	Taxor och avgifter 2024: Torghandel	Kungsgatan 61, 63, Rådhusesplanaden 2, Rådhustorget 5	2024-12-15 – 2024-12-15 2024-12-16 – 2024-12-16 2024-12-18 – 2024-12-18 2024-12-19 – 2024-12-19 2024-12-20 – 2024-12-20 2024-12-22 – 2024-12-22 2024-12-23 – 2024-12-23	2024-10-24
MU_20241024_8175	Fjällvilt AB	Taxor och avgifter 2024: Torghandel	Kungsgatan 61, 63, Rådhusesplanaden 2, Rådhustorget 5	2024-11-14 – 2024-11-14 2024-11-15 – 2024-11-15 2024-12-05 – 2024-12-05 2024-12-06 – 2024-12-06	2024-10-24
MU_20241015_8112	Privat	Markupplåtelse	Kungsgatan 59, Rådhusesplanaden 1	2024-11-09 – 2024-11-09	2024-10-15

MU_20241021_8164	Javaknivslip	Taxor och avgifter 2024: Torghandel	Kungsgatan 61, 63, Rådhusesplanaden 1-2, Rådhustorget 1, 5, Östra Rådhusgatan 8	2024-10-22 – 2024-10-22 2024-11-19 – 2024-11-19 2024-12-17 – 2024-12-17	2024-10-21
MU_20240930_8046	Umeå Universitet UmArts	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Ö Strandgatan 30c, tentipitält, Östra Strandgatan 30	2024-12-05 – 2024-12-05	2024-10-18
MU_20241011_8102	Umeå Kommun	Markupplåtelse	Ev snöröjning utförs av entreprenören för byggentr, Humlevägen 4, 46	2024-10-11 – 2024-12-10	2024-10-17
MU_20240917_8000	Smashi AB	Taxor och avgifter 2024: Tillfällig försäljning	food Truck Systemet, Analysvägen 10, Elsa Bolins Gränd 3, Lasarettsbacken 1	2024-09-22 – 2024-12-22	2024-10-01
MU_20241014_8107	För och grund	Markupplåtelse	Kungsgatan 66, Storgatan 59	2024-11-22 – 2024-11-25	2024-10-14
MU_20241001_8058	Selbergs Entreprenad	Taxor och avgifter 2024: Bygg och renovering	Marknadsgatan 7, byggetablering	2024-10-01 – 2025-04-30	2024-10-07
MU_20241002_8063	Northspace	Taxor och avgifter 2024: Torghandel	Rådhustorget 5	2024-11-23 – 2024-11-23	2024-10-02

DELEGATIONSBESLUT 2024-10-01--2024-10-31

UPPLÅTELSE AV OFFENTLIG PLATS

Yttrande enligt allmänna lokala ordningsföreskrifter §2, upplåta offentlig plats för hithörande ändamål och torghandel

Se ISY-Case MU

Meddela lokala trafikföreskrifter för Umeå kommun enligt TrF 10, kap 1, 3 och 14 §§ och TrF 3 kap 17 §

Meddela undantag från lokala trafikföreskrifter för Umeå kommun enligt TrF 13 kap 3, 4 och 5 §§

Se ISY-Case LTF

Beslut och dispenser, framföra fordon på Gc-väg, Rörteamet	TN-2024/00723
Beslut om dispens från lokala trafikföreskrifter, hemvården	TN-2022/00425
Transportdispens TRV2024/95109, Umeå-Burträsk ToR	TN-2024/00665
Transportdispens TRV2024/95945, Angered-Boden ToR	TN-2024/00652
Transportdispens TRV2024/97641, Luleå-Övik	TN-2024/00671
Transportdispens, TRV 2024/94859, Umeå-Nordmaling ToR	TN-2024/00664
Transporttillstånd Pannhus, TRV2024/105871, inom Umeå kommun	TN-2024/00718
Transporttillstånd, hus inom Umeå kommun	TN-2024/00678

Angivna remissvar och yttranden

Remissyttrande Del av Sofiehem 2_1 och del av Graniten 1 BN-2023_00681	TN-2024/00025
Remissyttrande Skruven 1 och 2 BN-2018_00538	TN-2024/00025
Remissvar Transportdispens TRV 2024/100684, Bergsviken-Krokom	TN-2024/00706
Remissvar transportdispens TRV 2024/101463, Umeå-Skellefteå ToR	TN-2024/00691
Remissvar transportdispens TRV 2024/105516, Gällivare-Norberg ToR	TN-2024/00714
Remissvar transportdispens TRV 2024/107490, Kiruna-Huddinge ToR	TN-2024/00724
Remissvar transportdispens TRV 2024/108671, Tavelsjö-Boden ToR	TN-2024/00728
Remissvar transportdispens TRV 2024/94812, Vindeln-Umeå	TN-2024/00677
Remissvar transportdispens TRV2024/100536, Bollstabruk-Strömsund ToR	TN-2024/00687
Remissvar Transportdispens TRV2024/102205 TRV2024/102191 TRV2024/102177, Svl-Gällivare	TN-2024/00695

Remissvar transportdispens TRV2024/103145, Töcksfors-Kiruna	TN-2024/00703
Remissvar transportdispens TRV2024/105609 Gällivare-Norberg	TN-2024/00715
Remissvar transportdispens TRV2024/95735, Umeå-Gumboda	TN-2024/00683
Remissvar TRV 2024/107704 Umeå-Kiruna ToR	TN-2024/00726
Remissvar TRV 2024/99028 Umeå-Övik	TN-2024/00696
Remissyttrande TRV2024/97641, Luleå-Göteborg	TN-2024/00670
Remissyttrande, TRV 2024/94760, Holmsund-Skellefteå ToR	TN-2024/00669
Yttrande gällande transport TRV 2024/105640, Robertsfors-Umeå	TN-2024/00716
Yttrande transportdispens TRV 2024/96255, Umeå-Söderhamn ToR	TN-2024/00676

Tillståndsenheten - Sammanställning delegationslista oktober 2024

Antal tagna beslut om färdtjänst, parkeringstillstånd och riksfärdtjänst

Totalt antal beslut i oktober: 200

Beslutsdatum	Ärendetyp	Ärende ID	Beslutstyp	Besults ID	Utfall
2024-10-01	Färdtjänst	453732	Färdtjänst	386458	Bifall
2024-10-01	Färdtjänst	450811	Färdtjänst sär.förmån	386680	Bifall
2024-10-01	Färdtjänst	453799	Färdtjänst	386590	Bifall
2024-10-01	Färdtjänst	453839	Färdtjänst	386631	Bifall
2024-10-02	Färdtjänst	447288	Färdtjänst Vinter	386436	Bifall
2024-10-02	Färdtjänst	444438	Färdtjänst sär.förmån	386691	Bifall
2024-10-02	Färdtjänst	448787	Färdtjänst sär.förmån	386692	Bifall
2024-10-03	Färdtjänst	453820	Färdtjänst	386605	Bifall
2024-10-03	Färdtjänst	453871	Färdtjänst	386685	Bifall
2024-10-03	Färdtjänst	453767	Färdtjänst	386528	Avslag
2024-10-03	Färdtjänst	453884	Färdtjänst	386693	Bifall
2024-10-03	Färdtjänst	453744	Färdtjänst	386476	Bifall
2024-10-04	Färdtjänst	453869	Färdtjänst	386681	Bifall
2024-10-04	Färdtjänst	453773	Färdtjänst	386561	Bifall
2024-10-04	Färdtjänst	453696	Färdtjänst	386479	Bifall
2024-10-04	Färdtjänst	453877	Färdtjänst	386684	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	453794	Färdtjänst	386587	Avslag
2024-10-07	Färdtjänst	453896	Färdtjänst	386707	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	453893	Färdtjänst	386697	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	453822	Färdtjänst	386608	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	453782	Färdtjänst	386542	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	453865	Färdtjänst	386671	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	453879	Färdtjänst	386687	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	453888	Färdtjänst	386698	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	452041	Färdtjänst Vinter	386716	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	453763	Färdtjänst	386510	Avslag
2024-10-07	Färdtjänst	453851	Färdtjänst	386656	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	453880	Färdtjänst	386688	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	453900	Färdtjänst	386709	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	449088	Färdtjänst	380933	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	453825	Färdtjänst	386615	Bifall
2024-10-07	Färdtjänst	453887	Färdtjänst	386701	Bifall
2024-10-08	Färdtjänst	453855	Färdtjänst	386662	Bifall
2024-10-08	Färdtjänst	453754	Färdtjänst	386499	Bifall
2024-10-08	Färdtjänst	453787	Färdtjänst	386552	Bifall
2024-10-08	Färdtjänst	452381	Färdtjänst sär.förmån	386720	Bifall
2024-10-08	Färdtjänst	453889	Färdtjänst	386702	Bifall
2024-10-08	Färdtjänst	453881	Färdtjänst	386689	Bifall
2024-10-08	Färdtjänst	453107	Färdtjänst	385732	Återtagen ansökan
2024-10-08	Färdtjänst	453808	Färdtjänst	386593	Bifall
2024-10-08	Färdtjänst	453904	Färdtjänst	386714	Bifall
2024-10-08	Färdtjänst	453743	Färdtjänst	386464	Bifall
2024-10-08	Färdtjänst	451529	Färdtjänst sär.förmån	386399	Återtagen ansökan
2024-10-09	Färdtjänst	453863	Färdtjänst	386670	Bifall
2024-10-09	Färdtjänst	453898	Färdtjänst	386708	Bifall
2024-10-09	Färdtjänst	453747	Färdtjänst sär.förmån	386736	Bifall
2024-10-10	Färdtjänst	453908	Färdtjänst	386718	Bifall
2024-10-10	Färdtjänst	453729	Färdtjänst	386506	Bifall
2024-10-10	Färdtjänst	453812	Färdtjänst	386596	Avslag
2024-10-10	Färdtjänst	453811	Färdtjänst	386594	Avslag
2024-10-10	Färdtjänst	453870	Färdtjänst flerår vinter	386682	Bifall
2024-10-10	Färdtjänst	453870	Färdtjänst Vinter	386745	Bifall
2024-10-11	Färdtjänst	453915	Färdtjänst	386728	Bifall
2024-10-11	Färdtjänst	453846	Färdtjänst	386647	Bifall

2024-10-11	Färdtjänst	453882	Färdtjänst	386690	Bifall
2024-10-14	Färdtjänst	453912	Färdtjänst	386725	Bifall
2024-10-14	Färdtjänst	453706	Färdtjänst sommar	386655	Avslag
2024-10-14	Färdtjänst	453937	Färdtjänst	386754	Bifall
2024-10-14	Färdtjänst	453829	Färdtjänst	386620	Bifall
2024-10-14	Färdtjänst	453943	Färdtjänst	386759	Bifall
2024-10-14	Färdtjänst	453942	Färdtjänst	386757	Bifall
2024-10-14	Färdtjänst	453519	Färdtjänst	386204	Bifall
2024-10-14	Färdtjänst	453862	Färdtjänst	386667	Bifall
2024-10-14	Färdtjänst	453876	Färdtjänst	386679	Bifall
2024-10-14	Färdtjänst	453867	Färdtjänst	386672	Bifall
2024-10-14	Färdtjänst	453921	Färdtjänst	386735	Bifall
2024-10-15	Färdtjänst	453751	Färdtjänst	386483	Bifall
2024-10-15	Färdtjänst	453709	Färdtjänst	386621	Avslag
2024-10-15	Färdtjänst	453766	Färdtjänst sommar	386579	Avslag
2024-10-16	Färdtjänst	453704	Färdtjänst	386403	Avslag
2024-10-16	Färdtjänst	453229	Färdtjänst	385871	Bifall
2024-10-16	Färdtjänst	453840	Färdtjänst	386638	Avslag
2024-10-16	Färdtjänst	453936	Färdtjänst	386752	Bifall
2024-10-16	Färdtjänst	453902	Färdtjänst	386711	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	453938	Färdtjänst	386753	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	453895	Färdtjänst	386703	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	453784	Färdtjänst sär.förmån	386771	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	453697	Färdtjänst	386394	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	450686	Färdtjänst sär.förmån	386763	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	453929	Färdtjänst	386743	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	453910	Färdtjänst	386727	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	453700	Färdtjänst	386441	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	453917	Färdtjänst	386734	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	453924	Färdtjänst	386740	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	453899	Färdtjänst flerår vinter	386726	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	453899	Färdtjänst Vinter	386773	Bifall
2024-10-17	Färdtjänst	453906	Färdtjänst	386713	Bifall
2024-10-18	Färdtjänst	453964	Färdtjänst	386780	Avslag
2024-10-18	Färdtjänst	453933	Färdtjänst	386750	Bifall
2024-10-18	Färdtjänst	453932	Färdtjänst	386749	Bifall
2024-10-21	Färdtjänst	453827	Färdtjänst	386657	Avslag
2024-10-21	Färdtjänst	453968	Färdtjänst	386786	Bifall
2024-10-21	Färdtjänst	453973	Färdtjänst	386791	Bifall
2024-10-21	Färdtjänst	453957	Färdtjänst	386782	Bifall
2024-10-21	Färdtjänst	453868	Färdtjänst	386676	Avslag
2024-10-21	Färdtjänst	453925	Färdtjänst	386741	Bifall
2024-10-21	Färdtjänst	453941	Färdtjänst	386756	Bifall
2024-10-21	Färdtjänst	453946	Färdtjänst	386762	Bifall
2024-10-21	Färdtjänst	453947	Färdtjänst	386764	Bifall
2024-10-21	Färdtjänst	453948	Färdtjänst	386765	Bifall
2024-10-21	Färdtjänst	453974	Färdtjänst	386795	Bifall
2024-10-21	Färdtjänst	453956	Färdtjänst	386775	Bifall
2024-10-22	Färdtjänst	453915	Färdtjänst sär.förmån	386748	Bifall
2024-10-22	Färdtjänst	453930	Färdtjänst	386746	Bifall
2024-10-22	Färdtjänst	453978	Färdtjänst	386798	Bifall
2024-10-23	Färdtjänst	453717	Färdtjänst	386418	Bifall
2024-10-23	Färdtjänst	453940	Färdtjänst	386794	Bifall
2024-10-23	Färdtjänst	453944	Färdtjänst	386760	Bifall
2024-10-23	Färdtjänst	453909	Färdtjänst	386723	Bifall
2024-10-23	Färdtjänst	453986	Färdtjänst	386807	Bifall
2024-10-23	Färdtjänst	453977	Färdtjänst	386800	Bifall
2024-10-24	Färdtjänst	453969	Färdtjänst	386789	Bifall
2024-10-24	Färdtjänst	453975	Färdtjänst	386799	Bifall
2024-10-25	Färdtjänst	453959	Färdtjänst	386805	Bifall
2024-10-25	Färdtjänst	453991	Färdtjänst	386811	Bifall

2024-10-25	Färdtjänst	454001	Färdtjänst	386818	Bifall
2024-10-25	Färdtjänst	453997	Färdtjänst	386816	Bifall
2024-10-25	Färdtjänst	453995	Färdtjänst	386815	Bifall
2024-10-25	Färdtjänst	453972	Färdtjänst	386793	Bifall
2024-10-28	Färdtjänst	453905	Färdtjänst	386715	Bifall
2024-10-28	Färdtjänst	453990	Färdtjänst	386821	Bifall
2024-10-28	Färdtjänst	453987	Färdtjänst	386808	Bifall
2024-10-28	Färdtjänst	453939	Färdtjänst	386755	Bifall
2024-10-28	Färdtjänst	440134	Färdtjänst sär.förmån	386813	Bifall
2024-10-28	Färdtjänst	453967	Färdtjänst	386787	Bifall
2024-10-28	Färdtjänst	453993	Färdtjänst	386824	Bifall
2024-10-28	Färdtjänst	453976	Färdtjänst	386797	Bifall
2024-10-28	Färdtjänst	453201	Färdtjänst	385836	Bifall
2024-10-29	Färdtjänst	453996	Färdtjänst	386817	Bifall
2024-10-29	Färdtjänst	453992	Färdtjänst	386812	Bifall
2024-10-29	Färdtjänst	453324	Färdtjänst	385980	Bifall
2024-10-29	Färdtjänst	453989	Färdtjänst	386810	Bifall
2024-10-29	Färdtjänst	453901	Färdtjänst	386710	Bifall
2024-10-29	Färdtjänst	454016	Färdtjänst	386834	Bifall
2024-10-29	Färdtjänst	453985	Färdtjänst flerår vinter	386804	Bifall
2024-10-29	Färdtjänst	453985	Färdtjänst Vinter	386840	Bifall
2024-10-29	Färdtjänst	454011	Färdtjänst	386836	Bifall
2024-10-30	Färdtjänst	453971	Färdtjänst	386792	Bifall
2024-10-30	Färdtjänst	451880	Färdtjänst sär.förmån	386847	Bifall
2024-10-30	Färdtjänst	453500	Färdtjänst	386174	Bifall
2024-10-31	Färdtjänst	453612	Färdtjänst	386304	Bifall
2024-10-31	Färdtjänst	453850	Färdtjänst	386652	Bifall
2024-10-31	Färdtjänst	453954	Färdtjänst	386838	Bifall
2024-10-31	Färdtjänst	453924	Färdtjänst ledsagare	386772	Avslag
2024-10-31	Färdtjänst	454021	Färdtjänst	386846	Bifall
2024-10-01	Parkeringstillstånd	453838	PRH Passagerare	386634	Bifall
2024-10-03	Parkeringstillstånd	453835	PRH Passagerare	386630	Bifall
2024-10-03	Parkeringstillstånd	453885	PRH Förare	386694	Bifall
2024-10-03	Parkeringstillstånd	452740	PRH Förare	385328	Bifall
2024-10-04	Parkeringstillstånd	453675	PRH Förare	386474	Bifall
2024-10-08	Parkeringstillstånd	453738	PRH Förare	386511	Bifall
2024-10-09	Parkeringstillstånd	453823	PRH Förare	386612	Bifall
2024-10-09	Parkeringstillstånd	453762	PRH Passagerare	386509	Avslag
2024-10-11	Parkeringstillstånd	453791	PRH Passagerare	386567	Avslag
2024-10-14	Parkeringstillstånd	453756	PRH Förare	386686	Bifall
2024-10-14	Parkeringstillstånd	453928	PRH Förare	386742	Bifall
2024-10-15	Parkeringstillstånd	453847	PRH Förare	386648	Avslag
2024-10-15	Parkeringstillstånd	453951	PRH Förare	386766	Bifall
2024-10-16	Parkeringstillstånd	453923	PRH Förare	386737	Bifall
2024-10-17	Parkeringstillstånd	453953	PRH Förare	386768	Bifall
2024-10-17	Parkeringstillstånd	453894	PRH Passagerare	386699	Bifall
2024-10-18	Parkeringstillstånd	453961	PRH Passagerare	386777	Bifall
2024-10-18	Parkeringstillstånd	453962	PRH Passagerare	386778	Avslag
2024-10-18	Parkeringstillstånd	453960	PRH Passagerare	386776	Bifall
2024-10-21	Parkeringstillstånd	453864	PRH Förare	386669	Bifall
2024-10-22	Parkeringstillstånd	453875	PRH Förare	386785	Bifall
2024-10-22	Parkeringstillstånd	453886	PRH Förare	386704	Bifall
2024-10-22	Parkeringstillstånd	453949	PRH Förare	386783	Bifall
2024-10-23	Parkeringstillstånd	453981	PRH Förare	386802	Bifall
2024-10-23	Parkeringstillstånd	453934	PRH Förare	386751	Bifall
2024-10-25	Parkeringstillstånd	453982	PRH Förare	386803	Bifall
2024-10-25	Parkeringstillstånd	453878	PRH Passagerare	386683	Avslag
2024-10-25	Parkeringstillstånd	453858	PRH Passagerare	386661	Avslag
2024-10-25	Parkeringstillstånd	453749	PRH Passagerare	386673	Avslag
2024-10-29	Parkeringstillstånd	453819	PRH Förare	386628	Bifall
2024-10-29	Parkeringstillstånd	453841	PRH Förare	386639	Bifall

2024-10-29	Parkeringstillstånd	453803	PRH Förare	386640	Bifall
2024-10-29	Parkeringstillstånd	454007	PRH Förare	386826	Bifall
2024-10-29	Parkeringstillstånd	453806	PRH Förare	386592	Bifall
2024-10-31	Parkeringstillstånd	454017	PRH Förare	386839	Bifall
2024-10-03	Riksfärdtjänst Tillstånd	453872	Enstaka Riksfärdtjänst	386677	Bifall
2024-10-03	Riksfärdtjänst Tillstånd	453873	Enstaka Riksfärdtjänst	386678	Bifall
2024-10-07	Riksfärdtjänst Tillstånd	453903	Generell Riksfärdtjänst	386712	Bifall
2024-10-08	Riksfärdtjänst Tillstånd	453860	Enstaka Riksfärdtjänst	386665	Bifall
2024-10-08	Riksfärdtjänst Tillstånd	453897	Enstaka Riksfärdtjänst	386706	Bifall
2024-10-09	Riksfärdtjänst Tillstånd	453914	Enstaka Riksfärdtjänst	386724	Bifall
2024-10-11	Riksfärdtjänst Tillstånd	453919	Enstaka Riksfärdtjänst	386732	Bifall
2024-10-11	Riksfärdtjänst Tillstånd	453918	Generell Riksfärdtjänst	386730	Bifall
2024-10-14	Riksfärdtjänst Tillstånd	453920	Enstaka Riksfärdtjänst	386733	Bifall
2024-10-16	Riksfärdtjänst Tillstånd	453916	Enstaka Riksfärdtjänst	386729	Bifall
2024-10-17	Riksfärdtjänst Tillstånd	453955	Enstaka Riksfärdtjänst	386770	Bifall
2024-10-21	Riksfärdtjänst Tillstånd	453966	Enstaka Riksfärdtjänst	386784	Bifall
2024-10-23	Riksfärdtjänst Tillstånd	453270	Enstaka Riksfärdtjänst	385913	Bifall
2024-10-23	Riksfärdtjänst Tillstånd	453913	Enstaka Riksfärdtjänst	386722	Bifall
2024-10-25	Riksfärdtjänst Tillstånd	453988	Generell Riksfärdtjänst	386809	Bifall
2024-10-28	Riksfärdtjänst Tillstånd	453914	Enstaka Riksfärdtjänst	386731	Avslag
2024-10-28	Riksfärdtjänst Tillstånd	453856	Enstaka Riksfärdtjänst	386663	Avslag
2024-10-29	Riksfärdtjänst Tillstånd	454004	Generell Riksfärdtjänst	386823	Bifall
2024-10-29	Riksfärdtjänst Tillstånd	454008	Generell Riksfärdtjänst	386829	Bifall
2024-10-30	Riksfärdtjänst Tillstånd	453916	Enstaka Riksfärdtjänst	386769	Bifall

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-10-28

§ 180

Diarienr: KS-2024/00871

Investeringsmedel för förvärv av bostadsrätter

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja tekniska nämnden 20,3 mnkr 2024 för förvärv av 13 bostadsrätter att använda som servicelägenheter enligt LSS, i enlighet med tekniska nämndens framställan.

att ovan nämnda beslut finansieras genom ökad upplåning.

Ärendebeskrivning

Tekniska nämnden har beslutat föreslå kommunfullmäktige bevilja investeringsmedel för förvärv av bostadsrätter som ska användas som servicelägenheter enligt LSS. Bakgrunden till förslaget framgår av ärendebeskrivningen i nämndens protokoll (bifogat).

Det finns inga medel i kommunens investeringsbudget som kan nyttjas för förvärv av bostadsrätter. Stadsledningskontoret föreslår att tekniska nämnden beviljas 20,3 mnkr för förvärvet i enlighet med nämndens förslag och att beslutet finansieras genom att kommunens upplåning utökas med motsvarande belopp.

Eftersom bostadsrätter klassificeras som en finansiell anläggningstillgång görs ingen avskrivning av värdet.

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens protokoll inklusive bilaga.

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Protokollsanteckning

Maria Lindvall (-) (L) - LSS är något som ligger liberaler varmt om hjärtat. Mot den bakgrunden motsätter jag mig därför inte beslutet att bevilja 20,3 miljoner till inköp av bostadsrätter. Med det i minnet, vill jag ändå påpeka att det inte är en kommunal uppgift att på det här sättet säkerställa att det finns bostäder för att möta de krav som lagen ställer. Att man ändå blir tvungen att göra så här, beror på den misslyckade bostadspolitiken som av socialdemokratisk prägel förts under flera decennier. Regleringen av nivån på hyrorna, plus andra regleringar gör att det är svårt för byggbolagen att producera hyresrätter. Det blir helt enkelt för dyrt.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Christina Bernhardsson, Igor Hell, Fredrik Rönn, Anders Sellström, Davis Kaza, Lars Forsgren, Maria Lindvall och Mikael Berglund.

Yrkanden

Christina Bernhardsson (S), Igor Hell (M), Fredrik Rönn (C), Anders Sellström (KD), Lars Forsgren (SD), Maria Lindvall (-) (L) och **Mikael Berglund (S)** – Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Davis Kaza (AP) – Bifall till att-sats 1 och avslag till att-sats 2.

Propositionsordning som godkänns

Kommunstyrelsens förslag *mot* bifall till att-sats 1 och avslag till att-sats 2. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-10-28

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-10-28

§ 178

Diarienr: KS-2024/00218

Motion 5/2024: Inför ett särskilt driftbidrag för enskilda vägar i Umeå kommun; Mattias Larsson (C)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet (minoritetsåterremiss) till tekniska nämnden för att kompletteras kring problematiken med hur den växande staden påverkar de enskilda väghållarna. Se bakgrund gällande återremissen under kommunfullmäktiges beslutsordning.

Ärendebeskrivning

Centerpartiet har lämnat in en motion till kommunfullmäktige där de föreslår att Umeå kommun inför möjligheten för vägföreningar att ansöka om ett särskilt driftsbidrag, av samma modell som det statliga för att matcha upp den 30% investeringsandel som det statliga stödet inte finansierar.

Tekniska nämnden har yttrat sig och föreslår att motionen avslås i enlighet med vad som beskrivs i nämndens yttrande.

Beslutsunderlag

Motionen
Tekniska nämndens protokoll 2024-06-13, § 60

Beredningsansvariga

Tekniska nämnden

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Janet Ågren (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att avslå motionen).

Mattias Larsson (C) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns
Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) mot bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsens förslag om att avslå motionen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden
Hans Lindberg (S) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottet förslag (avslå motionen).

Mattias Larsson (C) och **Veronica Kerr (KD)** – Återremiss för att kompletteras kring problematiken med hur den växande staden påverkar de enskilda väghållarna. Bakgrund till yrkandet: Motionen tar upp de problem som drabbar de vägföreningar som finns i närheten av en växande stad, där just stadens tillväxt ger upphov till ökande trafik och därför ett stigande behov av vägunderhåll. Vilket kan göra att en enskild väg bör införlivas i det kommunala vägnätet. Tjänsteskrivelsen beaktar inte alls detta faktum utan refererar endast till hur men bör förfara i ett läge där trafiken inte växer, vilket i detta ärende inte är det viktiga. Därför bör tjänsteskrivelsen kompletteras så att den svarar på just det. Alltså problematiken som uppstår kopplat till den ökande trafiken som kommer av att Umeå centralort växer och hur Umeå kommun just därför kan kompensera de berörda väghållarna. Detta är inte alls något ovanligt, exempelvis Vännäs kommun har den i motionen föreslagna modellen med ett kommunalt särskilt driftbidrag som kompletterar det statliga.

Mattias Larsson (C) och **Veronica Kerr (KD)** (om återremissen faller) samt med instämmande av **Lars Forsgren (SD)** och **Maria Lindvall (-) (L)** - Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns
Ärendet ska avgöras idag *mot* att ärendet ska återremitteras.
Ordföranden finner att ärendet ska avgöras idag.

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottet förslag (avslå motionen) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottet förslag.

Reservation
Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för yrkandet om att bifalla motionen.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Mattias Larsson, Christina Bernhardsson, Stefan Nordström, Anders Norqvist, Johan Stål, Lars Forsgren, Anders Sellström, Maria Lindvall, Davis Kaza, Mikael Berglund och Nils Seye Larsen.

Yrkanden
Mattias Larsson (C), Anders Norqvist (L), Johan Stål (V), Lars Forsgren (SD), Anders Sellström (KD), Maria Lindvall (-) (L) och **Davis Kaza (AP)** – Återremiss för att kompletteras kring problematiken med hur den växande staden påverkar de enskilda väghållarna. Bakgrund till yrkandet: Motionen tar upp de problem som drabbar de vägföreningar som finns i närheten av en växande stad, där just stadens tillväxt ger upphov till ökande trafik och därför ett stigande behov av vägunderhåll. Vilket kan göra att en enskild väg bör införlivas i det kommunala vägnätet. Tjänsteskrivelsen beaktar inte alls detta faktum utan refererar endast till hur men bör förfara i ett läge där trafiken inte växer, vilket i detta ärende inte är det viktiga. Därför bör tjänsteskrivelsen kompletteras så att den svarar på just det. Alltså problematiken som uppstår kopplat till den ökande trafiken som kommer av att Umeå centralort växer och hur Umeå kommun just därför kan kompensera de berörda väghållarna. Detta är inte alls något ovanligt, exempelvis Vännäs kommun har den i motionen föreslagna modellen med ett kommunalt särskilt driftbidrag som kompletterar det statliga.

Mattias Larsson (C) och **Lars Forsgren (SD)** - Om återremissen faller bifall till motionen.

Christina Bernhardsson (S), Stefan Nordström (M) och **Nils Seye Larsen (MP)** – Bifall till kommunstyrelsens förslag (avslå motionen).

Umeå kommun **Protokollsutdrag**
Kommunfullmäktige 2024-10-28

Propositionsordning som godkänns
Ärendet ska avgöras idag *mot* återremiss. Ordföranden finner att ärendet ska avgöras idag. Votering begärs.

Voteringsproposition
Ja-röst för att avgöra ärendet idag.
Nej-röst för att återremittera ärendet.

Omröstningsresultat
Med 40 ja-röster mot 24 nej-röster och 1 frånvarande beslutar kommunfullmäktige att återremittera ärendet (minoritetsåterremiss).

Voteringslista.

Beslutet ska skickas till
Motionären
Tekniska nämnden

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-10-28

§ 179

Diarienr: KS-2024/00248

Motion 6/2024: Inventering av skyddsrum, Umeå kommun; Maria Nilsson (SD)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad enligt tekniska nämndens yttrande.

Reservation
Lars Forsgren, för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

Maria Nilsson (SD) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige med benämningen ”Inventering av skyddsrum, Umeå kommun”.

I motionen föreslår Maria Nilsson (SD):

- att Umeå kommun inventerar förekomst av skyddsrum
- att kvaliteten på befintliga skyddsrum avseende underhåll och förbättringar kontrolleras, då många skyddsrum i Umeå kommun sannolikt installerades för flera decennier sedan.

Tekniska nämnden har yttrat sig och föreslår att motionen ska anses besvarad eftersom arbete likt motionens förslag redan pågår.

Beslutsunderlag

Motionen
Tekniska nämndens protokoll 2024-06-13, § 59

Beredningsansvariga

Tekniska nämnden

Umeå kommun **Protokollsutdrag**
Kommunfullmäktige 2024-10-28

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag att anse motionen besvarad.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottet förslag (anse motionen besvarad).

Lars Forsgren (SD) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottet förslag (anse motionen besvarad) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottet förslag.

Reservation

Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Maria Nilsson, Christina Bernhardsson, Stefan Nordström och Maja Westling Palmberg.

Yrkanden

Maria Nilsson (SD) – Bifall till motionen.

Christina Bernhardsson (S) och **Maja Westling Palmberg (C)** – Bifall till kommunstyrelsens förslag (anse motionen besvarad).

Propositionsordning som godkänns

Kommunstyrelsens förslag (anse motionen besvarad) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Reservation

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-10-28

Lars Forsgren, för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till
Motionären
Tekniska nämnden

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-10-28

§ 176

Diarienr: KS-2023/00791

Motion 15/2023: Bekämpa kriminalitet och öka tryggheten i Umeå; Joline Göttfert (M)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att motionen anses besvarad.

Reservation
Anders Ågren, för Moderaterna och Lars Forsgren, för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

Moderaterna föreslår i motion 15/2023:

- att uppdra till tekniska nämnden att i dialog med fritidsnämnden, kulturnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och för- och grundskolenämnden utreda behovet av kamerabevakning inom kommunala fastigheter där ungdomar befinner sig.

- att uppdra till tekniska nämnden, kulturnämnden och fritidsnämnden att kontakta polisen för att utveckla samarbetet gällande att söka efter narkotika i kommunens fastigheter.

Tekniska nämnden har i samråd med berörda nämnder yttrat sig på motionen och föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Jämställdhetsutskottet har yttrat sig över motionen och föreslår att kommunfullmäktige ska anse motionen besvarad.

Beslutsunderlag

Umeå kommun **Protokollsutdrag**
Kommunfullmäktige 2024-10-28

Motion 15/2023
Tekniska nämndens protokoll 2024-04-25, § 45
Jämställdhetsutskottets protokoll 2024-09-05, § 24

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att anse motionen besvarad).
Anders Ågren (M) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att anse motionen besvarad) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Nils Seye Larsen (MP) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottet förslag (att anse motionen besvarad).

Anders Ågren (M), Veronica Kerr (KD), Lars Forsgren (SD) och **Maria Lindvall (-) (L)** – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottet förslag (anse motionen besvarad) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottet förslag.

Reservation

Anders Ågren (M), Lena Andersson (M) och Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Joline Göttfert, Christina Bernhardsson, Fredrik Rönn, Lars Forsgren, Davis Kaza, Hans Lindberg, Veronica Kerr, Anders Norqvist, Maria Lindvall, Nils Seye Larsen, Ari Leinonen, Arvid Lundberg, Bore Sköld

Yrkanden
Joline Göttfert (M), Lars Forsgren (SD), Veronica Kerr (KD), Maria Lindvall (-) (L) och **Anders Ågren (M)** – Bifall till motionen.

Christina Bernhardsson (S), Fredrik Rönn (C), Davis Kaza (AP), Hans Lindberg (S), Anders Norqvist (L), Nils Seye Larsen (MP), Ari Leinonen (S) och **Arvid Lundberg (MP)** – Bifall till kommunstyrelsens förslag (anse motionen besvarad).

Propositionsordning som godkänns
Kommunstyrelsens förslag (anse motionen besvarad) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Reservation
Anders Ågren, för Moderaterna och Lars Forsgren, för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till
Motionären
Tekniska nämnden
Fritidsnämnden
Kulturnämnden
För- och grundskolenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-10-28

§ 177

Diarienr: KS-2023/00896

Motion 18/2023: Gör det enklare att hyra kommunens lokaler; Joline Göttfert (M)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad.

Reservation
Anders Ågren, för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

Joline Göttfert (M) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige med rubriken ”Gör det enklare att hyra kommunens lokaler”.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Att låta fritidsnämnden överta hela ansvaret vid bokning och uthyrning av kommunens lokaler
- Att uppdra till tekniska nämnden och fritidsnämnden att utreda smarta lås för kommunens fastigheter

Tekniska nämnden och fritidsnämnden har yttrat sig och beskriver att det redan pågår ett arbete och mot bakgrund av det föreslår nämnderna att kommunfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad.

Jämställdhetsutskottet har yttrat sig över motionen och föreslår att motionen ska anses besvarad.

Beslutsunderlag

Motion 18/2023
Tekniska nämndens protokoll 2024-03-21, § 28
Fritidsnämndens protokoll 2024-05-22, § 29
Jämställdhetsutskottets protokoll 2024-09-05, § 25

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att anse motionen besvarad)
Anders Ågren (M) och **Maja Westling Palmberg (C)** – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att anse motionen besvarad) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottet förslag (att anse motionen besvarad).

Anders Ågren (M) och **Mattias Larsson (C)** – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottet förslag (anse motionen besvarad) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottet förslag.

Reservation
Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Joline Göttfert, Christina Bernhardsson, Fredrik Rönn och Davis Kaza.

Yrkanden
Joline Göttfert (M) och **Fredrik Rönn (C)** – Bifall till motionen.

Christina Bernhardsson (S) och **Davis Kaza (AP)** – Bifall till kommunstyrelsens förslag (anse motionen besvarad).

Propositionsordning som godkänns
Kommunstyrelsens förslag (anse motionen besvarad) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Reservation
Anders Ågren, för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till
Motionären
Tekniska nämnden
Fritidsnämnden

2024-11-11 Dnr: TN-2024/00003

Tekniska nämnden

Delegationsanmälan för oktober månad 2024 avseende byggprojektledarnas, fastighetsförvaltarnas, teknisk direktörens m.fl. delegationsbeslut enligt fastställd delegationsordning för tekniska nämnden, TN-2021-01-28, rev. 2022-04-28 (version 1)

Bilagor:

1. Delegationsbeslut – beslut om igångsättningstillstånd.
2. Delegationsbeslut – överklagande av myndighetsbeslut.

Anna Bugaeva
Handläggare

Umeå kommun
Postadress: 901 84 UMEÅ
Besöksadress: Skolgatan 31 A
Telefon: 090-16 10 00
Webbplats: www.umea.se

Fastighet
Handläggare: Anna Bugaeva
Telefon: 090-16 23 49
Mejladress: anna.bugaeva@umea.se

Bilaga 1

Delegationsanmälan till tekniska nämnden

Anmälan avser antagna delegationsbeslut gällande igångsättningstillstånd för investeringsprojekt.

Ärende:	**Datum:**	**Beslut:**	**Beslutsfattare:**
Boken 24 - Tillbyggnad av skola, nybyggnad av sophus, fasadändring, om- och tillbyggnad samt rivning, projekt nr 800 711.	2024-10-11	**att** bevilja igångsättningstillstånd med **100 000 tkr** för tillbyggnad av Grisbackaskolan, nybyggnad av sophus, fasadändring, om-och tillbyggnad samt rivning, projekt nr 800 711 FGN, för för-och grundskolenämndens behov på fastigheten Boken 24 i Umeå under förutsättning att kommunfullmäktige fastställer investeringsbudget enligt underhållsplan för år 2026.	Karin Isaksson Teknisk direktör Handläggare Dnr: TN-2024/00578

Bilaga 2

Delegationsanmälan till tekniska nämnden

Anmälan avser antagna delegationsbeslut om överklagande av myndighetsbeslut för oktober månad år 2024.

Ärende:	**Datum:**	**Beslut:**	**Beslutsfattare:**
Umeå 5:1 – Överklagande av Länsstyrelsen i Västerbottens läns beslut den 25 september 2024, ärende nr 4106-2024	2024-10-18	**att** överklaga Länsstyrelsen i Västerbottens läns beslut den 25 september 2024, ärende nr 4106-2024	Christina Bernhardsson Tekniska nämndens ordförande Dnr: TN-2022/00076